АЛАШАА ЛХАРАМБА АГВААНДАНДАР

НЭР УТГЫГ ТОДОТГОГЧ

САРНЫ ГЭГЭЭН ГЭРЭЛ

ХЭМЭЭХ ДОХИОНЫ БИЧИГ ОРШВОЙ

Баруун хойтын Үндэстэний Их сургуулийн
МОНГОЛ ХЭЛ СОЁЛЫН ДЭЭД СУРГУУЛЬ

Түүх соёл, хэл бичиг судлалын
ТОД НОМЫН ГЭРЭЛ ТӨВ

АЛАШАА ЛХАРАМБА АГВААНДАНДАР

НЭР УТГЫГ ТОДОТГОГЧ САРНЫ ГЭГЭЭН ГЭРЭЛ ХЭМЭЭХ ДОХИОНЫ БИЧИГ ОРШВОЙ

Эрхлэн хэвлүүлсэн:
Бу.Мөнхөө, На.Сүхбаатар

Хэвлэлд бэлтгэсэн:
А.Батсуурь, Г.Ядамжав

Редактор: Х.Бямбажав

УЛААНБААТАР, 2018

2018

ННА 92
ДАА 413
А - 214

Эрхлэн хэвлүүлсэн:
Буудангийн МӨНХӨӨ
Надмидын СҮХБААТАР

Хэвлэлд бэлтгэсэн:
Амгалангийн БАТСУУРЬ
Гомбоогийн ЯДАМЖАВ

Редактор:
Хөхийн БЯМБАЖАВ

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн: Т.Түвшинжаргал
Хавтасны дизайнер: Б.Эрдэнэбулган

ISBN:978-99978-2-331-1

Хэвлэлийн хуудас: 31 х.х

"Соёмбо Принтинг" ХХК-д
хэвлэв.

2019.8.24. Дилшат Кат
Tenahae aben Sent.

ئابدۇكېرىم ئابدۇرېھىم ئابدۇلئەزىز ئوغلى

ئابدۇكېرىم، ئابدۇرېھىم ئابدۇلئەزىز ئوغلى

ئابدۇلئەزىز ئوغلى، ئابدۇرېھىم

ئابدۇرېھىم ئابدۇلئەزىز ئوغلى

ئۇيغۇر ئېلى ۋە ئۇيغۇرلار تارىخىدىن ئۈچ ھېكايە

ئۈرۈمچى شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

2018 ، ئۈرۈمچى

ISBN 978-7-228-19000-6

ئۇيغۇرچە ۋە خەنزۇچە

ھەجمى 6.5 ، باسما تاۋىقى 1-2000

باسقان ۋاقتى: 2018-8-1

ННА 92
ДАА 413
А - 214

ISBN:978-99978-2-331-1

“Соёмбо Принтинг” ХХК-д
хэвлэв.

2018 оны 1 сарын 30-ны өдөр “Соёмбо принтинг” ХХК-д
хэвлэлийн эрхийг олгов.

Редактор:
Дизайнер:
Хэвлэлийн редактор:
Хэвлэлийн зохицуулагч:
Хэвлэлийн захирал:

ӨМНӨХ ҮГ

Монгол улсын Боловсрол, Соёл, Шинжлэх ухаан, Спортын яамны захиалгаар Шинжлэх ухаан, Технологийн сангийн санхүүжилтээр “Баруун монголчуудын буддын шашны соёлын өв” суурь судалгааны төслийг Түүх соёл, хэл бичиг судлалын “Тод номын гэрэл төв” хэрэгжүүлсэн билээ. Тус судалгааны төслийг хэрэгжүүлэх явцад Баруун монголын сүм хийдийн түүх, хутагт лам нарын намтар, хэл бичиг соёлд холбогдох хэд хэдэн дурсгал, сурвалж бичгийг илрүүлж судалгааны эргэлтэд шат дараатайгаар оруулсаар байна.

Үүний нэг нь энд хэвлүүлж буй “Нэр утгыг тодотгогч сарны гэгээн гэрэл хэмээх дохионы бичиг оршвой” 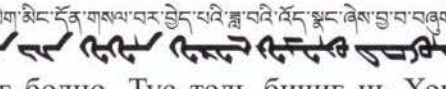 . хэмээх толь бичиг болно. Тус толь бичиг нь Ховд аймгийн Манхан сумын Раашгонзэглин хийдийн сан хөмрөгт хадгалагдаж байна. Раашгонзэглин хийд нь Захчины хоёрдугаар Раашгонзэглин хийд хэмээн 1778 онд байгуулагдсан бөгөөд олны дунд Төгрөгийн хүрээ гэдэг нэрээр алдаршсан, Хутагтын бор өргөө буюу Зая бандида Намхайжамцын шүтээний өргөөтэй байсан, тэндээс Ойрад монголчуудын түүх соёлд хамааралтай Зая бандидын намтар - “Сарны гэрэл”, Зая бандидын шүтээн шуумал, эш хөрөг, бандида малгай, Дармаабадрагийн бичсэн тод үсгийн “Алтан эрих” хэмээх түүхийн сурвалж зохиол, тод үсгийн “Үзгийн найрлага” зэрэг ховор чухал өвүүд олдож байсан билээ. Раашгонзэглин хийд нь одоо ч гэсэн баялаг номын сантай бөгөөд тэдгээр өвлөгдөн ирсэн ном судрууд дундаас тус хийдийн хамба лам Г.Ядамжав “Нэр утгыг тодотгогч сарны гэгээн гэрэл хэмээх дохионы бичиг оршвой” толь бичгийг анх илрүүлэн, “Тод номын гэрэл” сонин (2016.08 сар. №01 /13/)-д товч танилцуулга бичиж шинжлэх ухааны хүрээнд мэдээлсэн юм.

“Нэр утгыг тодотгогч сарны гэгээн гэрэл хэмээх дохионы бичиг оршвой” хэмээх толь бичгийг Алашаа Агваандандар лхарамба (1759-1840) наян насандаа 1838 онд зохиосон бөгөөд энд толилуулж буй толь бичиг нь “Төвд-Ойрад монгол” хувилбар болно. Гарчиг болон эхний хуудсанд монгол үгсийг ойрад аялгуугаар тод үсгээр бичиж, цаашлаад төвд үсгээр ойрад аялгууг үгчлэн бичсэн нийт 93 хуудастай, гурван мөр бичээс бүхий 35 см х 10.5 см хэмжээтэй болгомол цаасан дээр хар бэхээр гаргацтай бичсэн гар бичмэл судар юм. Төвд хэлний үгсийн сангийн нэгжийн цөм утгыг монгол хэлнээ чадамгай буулган дохиолсон хамгийн шилдэг толь бичиг хэмээн 200 шахам жилийн туршид суралцагч, судлаачид үнэлж ирсэн юм. Төвд-ойрад хувилбар нь хэл шинжлэл, үгсийн сан судлал зэрэгт эх сурвалж, судлагдахуун болох бөгөөд ийнхүү хэвлэгдэн гарснаар өнөө цагт Монгол судлалд бас нэгэн шинэ зурвас болох болов уу хэмээн итгэнэ.

Тус бичмэл судрын төвд үгийг цахим бичвэрт буулгаж, ойрад үг аялгууг үгчилсэн төвд үсгийг тод үсгээр хөрвүүлэн бичиж, мөн орчин цагийн монгол хэл аялга, кирил үсгээр хадаж, нэрийн хэлхээг хойно нь хавсаргав. Энэхүү ярвигтай хэцүү ажлыг хоёр жилийн хугацаанд Ховд Их сургуулийн профессор, хэл бичгийн ухааны доктор А.Батсуурь, “Тод номын гэрэл төв”-ийн шашны асуудал эрхилсэн захирал, эх бичиг судлалын магистр Г.Ядамжав нар хийж гүйцэтгэв. Тод үсгийн фонд нь эх бичиг судлалын магистр Х.Бямбажавын тус төслийн хүрээнд боловсруулж зохиосон тод үсгийн тиг болно.

Хянан магадлаж, редакторлах ажлыг “Тод номын гэрэл төв”-ийн соёлын асуудал эрхилсэн захирал, эх бичиг судлалын магистр Х.Бямбажав хийв.

Тус бүтээлийг эрхлэн хэвлүүлэх ажлыг Ойрад судлалыг эрдэм шинжилгээ, судалгааны тэргүүлэх чиглэл болгосон Хятадын Баруун хойтын Үндэстэний Их сургуулийн Монгол хэл соёлын дээд сургууль болон Түүх соёл, хэл бичиг судлалын “Тод номын гэрэл төв” хамтран хэрэгжүүлэв. Баруун хойт Үндэстэний Их сургуулийн Монгол хэл соёлын дээд сургуулийн профессор, доктор Бу.Мөнхөө, “Тод номын гэрэл төв”-ийн гүйцэтгэх захирал, доктор, дэд профессор На.Сүхбаатар нар судалгааны ажлыг удирдаж, эрхлэн хэвлүүлэв.

Эрхлэн хэвлүүлэгчид

مقدمة ١

الفصل الأول: الأسس النظرية للدراسة ١٥

الفصل الثاني: التحليل الإحصائي ٤٢

الفصل الثالث: النتائج والتوصيات ٧٨

الخاتمة ١١٢

المراجع ١٢٥

الملاحق ١٣٠

УДИРТГАЛ

XIII зууны үеэс хүчирхэгжин мандаж эхэлсэн Монголын эзэнт гүрний үед их хаадын нөмөр нөөлөг, тэдний хүчин чармайлгаар Төвдийн сажава ёсны багш нарыг урин залж, ном сургаалыг монгол газар дэлгэрүүлж, буддын шашныг төрийн шашны хэмжээнд өргөмжлөн, "Төрийн багш" хэмээх цол хэргэмийг тэргүүлэгч лам нарт олгож байжээ. Харин хожим XVI-XVII зууны үед буддын шашин соёл Монгол орноо Төвдөд Богд Зонховын үндэслэсэн гэлүгвагийн ёс, монголчуудын нэрлэснээр шар малгайтны урсгал чиглэл хүчтэй дэлгэрч, тухайн үеийн сургалт боловсролын хүрээнд төвд хэл зонхилон хэрэглэгдэх болж, улмаар Монголын утга соёлын олон чиглэлд хүрээ хязгаараа тэлсээр ирсэн байна.

Чухамхүү үеүдэд төвд бичгийн хэл монгол оронд хүчтэй дэлгэрэхийн сацуу монгол бичгийн хэлийг эртний энэтхэг, төвд хэл шинжлэлийн онол үндэслэлийн дагуу судлан, монгол хэлний зүй зохиож, бичиг үсгийн бүтэц тогтолцоог сайжруулж, улам боловсронгуй болгосоор ирсний гэрч нь "Зүрхэн толт" түүний тайлбар зохиолууд өөр өөр цаг үед удаа дараа зохиогдсон бөгөөд монгол бичгийн хэлийг улам нарийвчлалтай тэмдэглэх зорилгын дор дөрвөлжин бичиг, тод үсэг, соёмбо бичиг, вагиндрагийн бичиг гэх мэт арав гаруй бичиг үсгийг зохион хэрэглэж, харь гадаад үгсийг үнэн зөв бичиж тэмдэглэх галиг үсгийн тогтолцоог ч боловсруулсан явдал юм. Монгол бичиг энэ цаг үеүдэд албан хэрэг, хувийн захидал харилцаа, уран зохиолыг бичиж тэмдэглэхэд хэрэглэгдсээр ирсэн нь монголын түүхэн сурвалж, эртний уран зохиолын өдий төдий бичгийн дурсгалаас харж болно. Үүний нэгэн баримт болгож XIV зууны үеэс монголчууд буддын утга зохиолын их цоморлиг болох "Ганжуур" [зарлигийн орчуулга], "Данжуур" [шастирын орчуулга]-ыг монгол хэлнээ орчуулах ажил эхэлж, XVII зуун гэхэд бүрэн эхээр нь модон бараар хэвлэснийг дурдаж болох юм.

Хүн төрөлхтний өнөө хүртэл хөгжин мандсаны нэгэн үндэс язгуур нь өөр хоорондоо эвсэн найрсаж, элдэн амьдарсаар ирсний ач хэмээмүй. Амьдрал ахуй, оюун сэтгэлгээний адил биш оршихуйд амьдарч асан хүрээ хязгаарын улмаас өөр хоорондоо нэвтэрлцэх, ойлголцохуйн саадтай тулгарч байсан хэдий ч харилцан ойлголцож, нэгдэн нягтарсаар ирсэн нь гайхамшигтай. Чухам энэ гайхамшигт үйлийг гүйцэлдүүлэгч нь хэл соёлыг бусад лугаа нэвтрүүлэгч лозавай буюу олон хэлийг мэдэгчид хэмээн хүндлэгдэх эрдэм төгс оюунт хүмүүс юм.

Өнөө цагт элдэв олон хэлийг мэддэг хэмээн мэдэмхийрэгчид олонд тустай мэдлэг мэдээллийг түгээн дэлгэрүүлсэн олигтой зүйлс хийсэн нь үгүй. Чухам үүнийг «Үсгийн номлол мэргэдийн амны чимэг» хэмээх зохиолдоо:

"Эрдмийг олонтоо сонсовч, номлохуйд эс мэргэжвээс
Эмээр хоосрон гуцуудсан мэргэн сайн эмч мэт,
Эгнэгт тэмцэхүйд мэргэн ч, туурвих ёсыг эс мэдвээс
Элдэв зуун хэлтэн болж өгүүлэвч, хэлгий балай мөн"
хэмээн Алашаа лхарамба Агваандандар бээр ёгтлон өгүүлжээ.

Бидний олон түмнээ бэлтгэн хүргэж буй энэхүү бүтээл нь Алашаа Дандар лхарамба оюун нэн төгөлдөржсөн ухаанаар нэрж гарган, насан хэвийх үедээ туурвисан "Нэр утгыг тодотгогч сарны гэгээн гэрэл хэмээх дохионы бичиг оршвой" хэмээх төвд монгол толь бичгийн нэгэн өвөрмөц эх юм.

Зохиогчийн тухайд: Алашаа лхарамба Агваандандар 1759 оны шарагчин туулай жил Алашаа Хошууд хошууны зүүн сумын Баяннуруу багийн нутагт Их хойд овогт Зайсан хэмээгчийн гэр бүлд мэндэлжээ. Тэрээр бага наснаасаа Алашаа хошууны яаман сүмд (Буян арвитгагч сүм) шавилан сууж бурхны шашин, гүн ухааны анхан шатны боловсролыг эзэмшиж, улмаар Төвдийн Лхас хотноо буддын чойрын таван ботид гүнзгийрэн мэргэжснээр "лхарамба" хэмээх эрдмийн өндөр зэрэг цолыг хүртсэн ажээ. Дараа нь эх нутагтаа буцаж ирээд бурхны шашин, гүн ухааны ном заах, бичих зэрэг ажлыг хийж, хожим нь хошууныхаа баруун хийдийг байгуулахад оролцож явжээ. Тэрбээр "Дандар лхарамба» гэдэг нэрээр алдаршжээ.

Алашаа лхарамба Агваандандар нь гүн ухааны ахуйн тухай хийгээд танин мэдэхүй, мөн учир шалтгааны ухааны баталгаа, няцаалтын онолыг системтэйгээр авч үзэн Монголд бие даасан буддын гүн ухааны үзэл санаа бүрэлдэн тогтох, Монголын гүн ухааны сэтгэлгээний түүхийг боловсруулахад жинтэй хувь нэмэр оруулсан сэтгэгч. Тэрээр буддын учир шалтгааны ухаанд онцлон шалгарч, учир шалтгааны ухаанаар 14, хэл шинжлэлээр 6, шашны зан үйлийн чиглэлээр 7, элдэв тэмдэглэлээр 3 нийт 37 зохиол бичиж туурвижээ.

Дандар лхарамба "Лхасын гүн ухааны сургуульд суралцаж лхарамба гэдэг эрдмийн цол хүртсэн байна. Хожим нь Домад Гүмбүмжамбаалин хийдэд

өнө удаан сууж, номлох, маргах /хэлэлцэх/, зохих бээр амьтны тус эрдмийг зохиочухуй."[1]

Эх бичгийн тодорхойлолт: Уг эх нь Ховд аймгийн Манхан сумын Раашгонзэглин хийдийн сан хөмрөгт 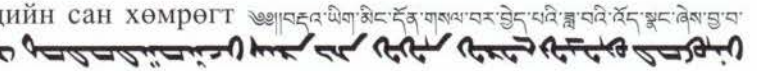 " гэсэн төвөд, тод үсгээр бичсэн нэртэйгээр хадгалагдаж буй бөгөөд гарчиг болон эхний хуудсанд монгол үгсийг ойрад аялгуунаа тод үсгээр бичиж, бусад хуудсуудад төвд үсгээр ойрад аялгууг үгчлэн бичсэн нийт 93 хуудсаар жигдлэн бүтээсэн гар бичмэл судар болой. Энэхүү эхийн ихэнх тал нь төвд үгс хийгээд орчуулга монгол үгийг төвд үсгээр үгчилсэн гурав гурван мөр бичээс бүхий 35 см х 10.5 см хэмжээтэй болгомол цаасан дээр хар бэхээр гаргацтай бичигдсэн судар юм.

"Нэр утгыг тодотгогч сарны гэгээн гэрэл хэмээх дохионы бичиг"-ээ зохиох болсон учир хэргийн тухайд зохиогч төгсгөлийн үгэндээ *"...дохионд хэдий чинээ судалбаас эл утгад төдий чинээ их мэдэгч болох хэмээн ухаж, сургуулийн шинэ хүүхдэд туслах санаагаар аван хэрэглэлтэй зүйлийг бүдүүн баргийн төдий хураасан бөгөөд тэр ч Гомбожавтаны зохиол "Мэдэхүйеэ хялбар болгосон" хэмээгдэх зохионы бичиг энэ нь үнэхээр хэрэглэгдэж байх боловч өчүүхэн хураангуйдсаны тулд түүнд нэмэлт хэмээн сэтгэж, "Нэр утгыг тодотгогч сарны гэгээн гэрэл" хэмээгдэх дохионы бичиг үүнийг Халхын их хүрээнээс "Эрэхүйеэ хялбар" хэмээгдэх нэгэн дэлгэрэнгүй дохионы бичиг шинэ хурааснаас зохистойг нь ихэвчлэн аваад, бус судруудаас ч чухал хэрэглэлтэй бүхнийг цөөн бусын төдий нэмж, Алашаа лхарамба Агваандандар хэмээгдэх бээр өөрийн наян насны насны дээр бидний их Чин улсын хаан Төр гэрэлтийн арван наймдугаар он, арван дөрөвдүгээр равжүнгийн шар нохой жилд сайтар жигдлүүлвэй"* хэмээн тов тодорхой өгүүлсэн байна.

Төвд хэлний үгсийн сангийн нэгжийн цөм утгыг монгол хэлнээ чадамгай буулган дохиолсон хамгийн шилдэг толь бичгийн нэг болж чадсан нь хожим хойшид, өнөө ч суралцагч оюутны эрэл хэрэгцээг хангасаар буй нь зохиогчийн хэрэг зориг бүрэн биелснийг илтгэнэ. 1838 онд зохиогдсон цагаасаа хойш Монгол[2] хийгээд Хятад[3] оронд модон барын хэвлэлээр тархсан төдийгүй хичээнгүй мэргэн бичээчдийн бийр бэхэсийн ураар үйлдэгдэн олонтоо[4] түгсээр байсны нэг нь та бүхнээ танилцуулан буй энэхүү эх хувилбар мөн болно. Үүний сацуу өнөө цагт хэвлэгдсэн төвд - монгол хэлний толь бичгийн үгсийн сангийн үндсэн суурь нь энэхүү дохионы бичиг болсоор иржээ.

Өнгөрсөн зууны гучаад он хүртэл монгол газар буддын боловсролыг олгох зорилгоор өдий төдий хүрээ хийдүүд байгуулагдаж, тэнд төвд хэлээр сургалт явуулдаг байсны улмаас төвд бичгийн хэлний хэрэглээ өргөжсөн ажээ. Хүрээ хийдэд эрдэм ном суралцаж байсан хүмүүс өөр хоорондоо бичгээр харилцах, төвд хэлийг сурч судлах, бурханы сургаал номлолыг бүрэн ухаарч ойлгоход монгол хэлээр бичиж тэмдэглэх хэрэгцээ заавал ч үгүй гарч ирэх нь мэдээж юм. Чухамхүү хэрэгцээг төвд үсгээр монгол хэлийг үгчлэн буулгах замаар хангаж байжээ.

Төвд үсгээр бичиж тэмдэглэж ирсэн уламжлалын талаар эрдэмтэн Т.Пагва "төвд орчуулгын ном үзэхэд, төвд хэлний үг, хэллэгийн утга учрыг мартахгүйн тул, орчуулгыг нь хадахдаа монгол бичиг мэдэхгүйн учир, төвд үсгээр үгчилж тэмдэглэх нь аргагүй шаардагдав. Ийнхүү монгол үгийг төвд үсгээр галигчлан бичих явдал урсгалаар гарч ирсэн бөгөөд түүнийгээ «үгчилэх» гэж нэрлэдэг байв. Төвд үсэг сурсан, монгол бичгээ таньдаггүй олон лам нарт зориулан төвд үсгээр үгчилсэн дохионы бичгүүд, төвд хэлэн дээр буй шинжлэхүй ухаан, уран зохиол, шажин суртахууны ном судрын доторх хуучирсан үгс, хатуу үгсийг түүвэрлэн авч тайлбарлан орчуулсан дүймин хэмээх түүвэрлэсэн нэрийн ном ихээр гарч байжээ" тэмдэглэжээ.

Эх бичгийн зарим онцлог: Энэхүү дохионы бичгийн хамгийн гол онцлог нь монгол нэрийг төвд үсгээр үгчлэн буулгахдаа тод үсгийн зөв бичих ёс, ойрад аман аялгууны үгсийн дуудлагыг баримталсанд оршино.

Чухамхүү үүний нэгэн жишээ баримт "Нэр утгыг тодотгогч сарны гэгээн гэрэл" хэмээгдэх дохионы бичгийн энэхүү хувилбар эх юм. Монгол үгийг төвд

---

1 Тэрбиш Л., Мягмарсүрэн В., "Төвд-Монгол толь бичиг" УБ., 2000. 1а-тал

2 Буриадын Агийн дацанд 9 х43 см хэмжээтэй нийт 107 тал бүхийгээр барлагдсан модон барын хэвлэл.

3 10.8 х 51.8 см хэмжээтэй нийт 139 тал бүхийгээр барлагдсан Бээжин барын хэвлэл.

4 ШУА-д зурхайч байсан Б.Жимбаа багшийн 192 тал бүхий гар бичмэл номыг Л.Тэрбиш багш, В.Мягмарсүрэн нар "Төвд монгол толь" нэртэйгээр хэвлүүлсэн. 2004 онд А.Батсуурь уг дохионы бичгийг кирил үсэгт хөрвүүлэн хэвлүүлжээ.

үсгээр үгчлэн буулгасан, ойрад аялгууны онцлогийг тэмдэглэсэн үсэг зүйн тогтолцоог тодруулан үзье.

Монгол үгсийг үгчилсэн төвөд үгсийн махбодыг үзүүлбэл:

Төвөд үсэг	Тод үсэг	Латин галиг	Жишээ	
			Үгчлэн бичсэн	кирилээр
ཨ། ཨ།		a	ཨཡ་བ་རྒྱ། ཨ་བྱོ།	албат, аав
ཨེ། ཨེ།		e	ཨེད་ལེལ། ཨེ་རྩོད་ལེན།	эдлэл, эзэрхэн
ཨི། ཨི།		i	ཨིར། ཇི་ཤི་ཨི།	ир, жишиж
ཨོ། ཨོ།		o	ཨོང་གོ་ཚོ། ཨོ་རོ་ཤོ་དུ།	онгоц, орших
ཨུ། ཨུ།		u	ཨུ་ལྕེ། ཨུར་ཐུ།	улс, урт
ཨཱུ། ཨཱུ།		ö	ཨཱུན་དོར། ཨཱུར།	өндөр, мөр
ཨཱུ། ཨཱུ།		ü	ཨཱུན་དུ་སུན། ཏུ་ཚུ་ཁན།	үндсэн, нүцгэн,
ན།		na	ན་མར། སོ་ནིན།	намар, сонин
ང།		ng	ས་ང། མིང་གན།	сан, мянган
ཧ། ཁ།		xa, ke, ǩa	ཧན། ཁིར་ལེན། ཐ་ཁ། དོ་ཁ།	хаан, хэрхэн, тахиа, дохио
ག། ག།		ɣa, ge	གོར་གོལ་དའེ། གེ་ཏ།	гургалдай, гэмт
ད།		da	དབ་ཅར། དུ་རེཨ།	давхар, дүрэм

ཏ།		ta	ཐ་ཐ་ཏོ། ཏ་ཐོ།	татах, бат
བ།		ba	བོ་བར། ཅབ།	бамбар, хав
མ།		ma	མོའེང་ཁུ། སོ་བར།	мөнх, самбар
ཞ། ཟ།		ža, za	ཞེར་གྱལ། ཟོ་ཟོ་ལང་།	жаргал, зовлон
ཆ། ཚ།		ča, ca	ཆི་ནར། ཚ་ས།	чанар, цаас
ཡ།		ya	ཡོ་བར། ཡོན།	ямар, юун
ར།		ra	ཤར་ཤའན། རི་ད།	рашаан, рид
ལ།		la	ཐ་མ། ལབ་ཆའི།	лам, лавтай
ཝ།		va	རྒྱ་ཁ་རག།	хувраг
ས།		sa	སའེན། ས་ཁྱོ་ས་ནི།	сайн, сахиусны
ཤ།		š	ཤ་ཁྱོར། ཤག་ཤ་བད།	шавар, шагшаавад

Ойрад аялгууны урт эгшиг авиаг төвд үсгээр үгчлэн буулгахдаа тод үсгийн үсэг зүйн тогтолцоог ашигласан байна. Үсэг зүйн зарим нэгэн онцлог зүйлсийг тодруулбал:

Төвд хэлний үгс нэрийн гол үсэгт суурилахын хамт тухайн үгийн заан нэрлэх үгсийн сангийн утга, үгсийн хэлбэржилт дэх хэл зүйн харьцааны утгыг угтвар, дагавар, давхар дагавар үгсийн тусламжтайгаар ялган хувиргадаг бөгөөд үүнд үе үгсийг заалахад цэгийн үүрэг тун чухал юм. Харин төвд үсгээр монгол үгийг үгчлэн буулгахад үгсийн зааг ялгааг олж унших мэдэх хүндрэлийг монгол

үгсийн хооронд давхар цэг (:) тавьж өгсөн нь тун оновчтой арга болжээ. Жишээ: བི་ལི་གྷིན་ཏོར་གྷོན་ལྷེ་ས་བའི་ཐུར་ནེ་ཚེ་བྷེ་བེ་བའི། билгийн хуруугаар сайтар нэхэж бүтээв би.

Хэлний хойгуурх, гүн угийн хамжих дуутай ү (ཀྱ) гийгүүлэгчийг хэлний хойгуурх гүн бус угийн хамжих дуутай g (ཁ) гийгүүлэгчээс ялгахын тулд битүү га хэмээн нэрлэх төвд ག үсгийн доор ཨ-г зүүж ག тэмдэглэсэн нь төвд үсгээр монгол үгсийг үгчилсэн бусад ном сударт төдий л ажиглагдаагүй сонирхолтой сонголт болжээ. Жишээ: འགྷོ་གྷུག་ལང་། амгалан, ཀ་རང་གྷི་གི харанхуйг, མ་གད་ магад, ཅ་ཧྷ་གིའིན་ үсгийн.

Ойрад аялгууны 7 богино эгшиг авиаг тус тусад нь тэмдэглэх төвд үсгийн нийлэмжийг тогтоож, зарим үгсийг тод үсгийн зөв бичих зүйг баримтлан бичсэн, заримдаа ойрад аялгууны онцлогийг тусгасан ч зүйл ажиглагдана.

Жишээ: ཡ་སོན་ ёсон,

Төвд үсэг	Ойрад аялгуу	Тод үсэг	Монгол бичиг
ཨ་ག།	axă	aqa	aqa
ཨེ་ནེ།	enă	ene	ene
ཨོ་ནོན་	onăn	onon	onun
ཨུ་ལུས་	ulăs	ulus	ulus
ཨོའིན་དའིར།	ündăr	öndör	öndür
ཨུ་སུག།	üsăk	üzü	üsüg

Урт, хос эгшигтэй үгсийг төвд үсгээр үгчлэн буулгахдаа тод үсгийн урт, хос эгшгийн тогтолцоог баримталжээ.

1. а эгшгийн дараа /ཨ/ бичнэ.

Төвд үсэг	Тод үсэг	Монгол бичиг
ཀ་ན།	qaān	qaγan
ཡ་མའ་རུ།	yamaāru	yambar

2. о эгшгийн дараа /ཨ / бичнэ.

Төвд үсэг	Тод үсэг	Монгол бичиг
རྟོ་སོན།	toāsun	toγasun
རྟག་ཏའ་ལ།	toqtoāl	toγtaγal
བའོལ།	boāl	boγul

3. і эгшгийн дараа /ཨ / бичнэ.

Төвд үсэг	Тод үсэг	Монгол бичиг
བ་རིའད།	bariād	bariγad
ཏ་ནིའད།	taniād	taniγad

4. е эгшгийн дараа /ཨ/ бичнэ.

Төвд үсэг	Тод үсэг	Монгол бичиг
ཁི་ཅེའལ།	kiceāl	kiciyel
ཨི་དེའན།	ideā	idege
དེའ་སུ།	deāsün	degesün

5. ö эгшгийн дараа /ཨ / бичнэ.

Төвд үсэг	Тод үсэг	Монгол бичиг
གོའི་རོའི་སུ།	görüāsü	görügesün
ཁོའི་སུ།	köāsün	kögesün

Ойрад аялгууны авианы онцлог шинжийг тусган үгчилсэн зүйл ч энд ажиглагдана.

Залгавар бүтээврийг ихэнхдээ тод үсгийн ёсийг баримтлан бичсэн байна. Жишээ: ཨ་ག་ནི་ махны, ཙར་ལིགིའིན་ зарлигийн, འག་ཤིན་དུ་ агшинд, ཅུ་ཆེར་ཐུ་ учирт, ཙར་ལིག་ལྷར་ зарлигаар, དེ་རེ་འེ་ཆ་ дээрээс,

Монгол бичгийн барын сударт тулгуурлан уг эхийг бүтээсэн нь тодорхой бөгөөд зарим төвд нэрийн монгол үгийн оноолтыг ойрад аялгууны дүйх үгсээр сольж бичсэн нь олон байна. Жишээ нь: тогоо-хайс, нойтон-чийг, аргал-аргас, хумх-бумба гэх мэт.

Энэхүү эх хувилбар нь төвд үсгээр монгол үгсийг үгчлэн бичиж ирсэн тэр дундаа ойрад аялгууны үгсийг үгчлэн бичсэн эх хэрэглэгдэхүүний хувьд "монгол хэлний судлалд XVII зууны монгол хэлний байдал төлөвийг бусад үеийнхтэй харьцуулж үзэхэд хамгийн бүдэг бүрхэг үе"-ийн онцлог шинжийг тодруулахад бага боловч хэрэг болох нь дамжиггүй.

Доктор, профессор А.Батсуурь

فهرست

۱۳ حسن شیرازی و رضایی کرمانی و نیک‌پی. بررسی تأثیر مدیریت دانش بر عملکرد سازمانی. ۰ مدیریت دانش و سازمان، دوره ۵، شماره ۲، صفحه ۱۳۰ تا ۱۵۲.

۱۷ — صفوی و رضایی کرمانی. ۰ (پژوهش در مدیریت) در پژوهش‌های مدیریت، دوره ۲، شماره ۱، صفحه ۱۷ تا ۳۰.

۱۹ — صفوی و رضایی کرمانی. ۰ « ژورنال مدیریت » (پژوهش در مدیریت) ۰ « پژوهش در مدیریت » (ژورنال مدیریت) ۰ ۰ ۰

•• مقدمة المحقق

•• ترجمة المؤلف من كتاب «الضوء اللامع» للسخاوي ج 3 ص 37 رقم 7 . 14 سطرا

•• ترجمة المؤلف من كتاب «الشذرات» لابن العماد ج 6 ص 169 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «الكواكب السائرة» للغزي ج 1 ص 177 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «الأعلام» للزركلي ج 1 ص 176 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «معجم المؤلفين» لكحالة ج 1 ص 176 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «هدية العارفين» للبغدادي ج 1 ص 176 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «الفوائد البهية» للكنوي ص 176 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «الجواهر المضية» للقرشي ج 1 ص 176 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «تاج التراجم» لابن قطلوبغا ص 176 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «الطبقات السنية» للتميمي ج 1 ص 176 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «الفهرست» لابن النديم ص 176 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «كشف الظنون» لحاجي خليفة ج 1 ص 176 . 7 سطور

•• ترجمة المؤلف من كتاب «إيضاح المكنون» للبغدادي

د ټولو ټکو ترمنځ یو خالي ځای پریږدئ. د جملې په پای کې د ټکې نښه کیږدئ.

د ټکې نښه د جملې په پای کې کیږدئ. د ټکې نښه د ټولو ټکو ترمنځ

د کرښې سرلیکونه ۰۰

د ټولو کرښو سرلیکونه د ټولو کرښو د پیل څخه د ۱۸۳۸ م کال د سپتمبر تر میاشتې پورې

ཨ་ཁྱབ་ཚིག	ཨ་ཁྱབ་ཚིག	རྒྱུན་སྤྱོད་	ཚིག་ཐོག	
			ཚིག་ཐོག་ཁྱད་པར་	ཚིག་ཐོག
ཨ། འ།	ཨ	a	ཨཨ་བ་རྒྱུ། ཨ་བྱུ།	ཚིག་ཐོག་ : ཨཨ
ཨེ། འེ།	ཨེ	e	ཨེང་ལེགཔ། ཨེ་ཚེར་ལེན།	ཚིག་ཐོག་ : ཚིག་ཐོག
ཨི། འི།	ཨི	i	ཨིར། ཆི་ཤི་ཆི།	ཚིག་ (ཚིག་) : ཐབས་ཚུལ
ཨོ། འོ།	ཨོ	o	ཨོང་གོ་རྐྱེ། ཨོ་ཙ་ཤེ་ཏྲེ།	ཚིག་ཐབས་ : ཚིག་ཐབས
ཨུ། འུ།	ཨུ	u	ཨུ་ཡོན། ཨུར་རྒྱུ།	ཚིག་ : ཚིག
ཨོའི། འོའི།	ཨོའི	ö	ཨོའིཆ་དུར། ཨོའིར།	ཚིག་ཐབས་ : ཚིག་ (ཚིག)
ཨུའ། འུའ།	ཨུའ	ü	ཨུཆ་དུ་ཟུན། ཀུ་ཚུ་ཁྱེན།	ཚིག་ཐབས་ : ཉེར་ཚིག་ :
ན།	ནཨ	na	ན་ཨར། སོ་ནི།	ཉིག་ : ཚིག་
ང་།	ཨ ཀཨ	ng	སང་། ཞིང་གན།	ཚིག་ : ཁིག་
ཀྷ། ཁ།	ཁཨ ཀཨ ཀཨ	xa ' ke 'ka	ཀྷན། ཁིར་ལེན། ཧ་ཟླ། དོ་ཟླ།	ཚིག་ : ཀཨིག་ : ཨཀིག་ : ཨཀིག
ཀྱ། གྱ།	ཀྱཨ	ga ' ge	ཀྱོར་ཀྱོལ་དའི། ཚེ་ཐུ།	ཚིག་ཐབས་ : ཨཀྱོ

ད།	དཨ	da	དབ་ཅར། དུ་རེཨ།	ཨཐིགས་ : ཨཐཨིགས
ཐ།	ཐཨ	ta	ཐ་ཐ་རྒྱུ། བ་ཐྱོ།	ཨཐཨགས་ : ཐིགས
བ།	བཨ	ba	བ་བཅ། ཅབ།	ཐིགས་ : ཚིག(ཚིགས)
མ།	མཨ	ma	མྱོའིང་ཐུ། སྨ་བཅ།	ཁིགས་ཀ : ཚིགས་ཀ
ཙ། ཚ།	ཙཨ	ža ' za	ཅོར་གཡག ཅོ་དོ་ལང་།	ཀཨིགས་ : ཀཐིགས་
ཆ། ཚ།	ཆཨ	ča ' ca	ཆི་ནར། ཚ་སན།	ཆིགས་ : ཆཨིགས
ཡ།	ཡཨ	ya	ཡ་བཅ། ཡྱོའུན།	ཅིགས་ : ཅཨིགས
ར།	རཨ	ra	ཨར་ཤའན། རེ་དུ།	ཅཀིགས་ : ཅིགས
ལ།	ལཨ	la	ཐླ་མ། ལབ་ཐའི།	ཁིགས་ : ཁིགིགས
ཝ།	ཝཨ	va	ཀྱོ་ཁ་རཐ།	ཁིགཅིགས
ས།	སཨ	sa	སའིན། ས་ཐྱོ་ས་ནི།	ཨཀིགས་ : ཨཀིགིགས །
ཤ།	ཤཨ	š	ཤ་ཀྱོར། ཤག་ཤྱ་བད།	ཨཅིགས་ : ཨཅཨིགས

taniyad	ꠞꠁꠝꠟꠗ
bariyad	ꠅꠞꠟꠗ
boyul	ꠅꠣꠟꠣꠟ
toytayal	ꠞꠣꠟꠞꠟꠟ
toyasun	ꠞꠣꠟꠎꠝꠣ
yambar	ꠟꠝꠅꠞ
qayan	ꠇꠟꠝ
aqa	ꠀꠇꠀ
onun	ꠣꠝꠣꠝ
ene	ꠁꠝꠁ
ulus	ꠣꠟꠣꠎ
öndür	ꠣꠝꠗꠣꠞ
ünder	ꠣꠝꠗꠁꠞ
üsäk	ꠣꠎꠀꠇ
üsüg	ꠣꠎꠣꠜ

ꠞꠣꠟꠞꠟꠟ ꠎꠣꠟꠣꠎꠝꠣ ꠟꠝꠅꠞ ꠇꠟꠝ ꠀꠇꠀ ꠣꠝꠣꠝ ꠁꠝꠁ ꠣꠟꠣꠎ ꠣꠝꠗꠣꠞ ꠣꠝꠗꠁꠞ ꠣꠎꠀꠇ ꠣꠎꠣꠜ

ꠞꠣꠟꠞꠟꠟ ꠎꠣꠟꠣꠎꠝꠣ ꠟꠝꠅꠞ ꠇꠟꠝ ꠀꠇꠀ ꠣꠝꠣꠝ ꠁꠝꠁ ꠣꠟꠣꠎ ꠣꠝꠗꠣꠞ ꠣꠝꠗꠁꠞ ꠣꠎꠀꠇ ꠣꠎꠣꠜ

taniyad	ꠞꠁꠝꠟꠗ
bariyad	ꠅꠞꠟꠗ
boyul	ꠅꠣꠟꠣꠟ
toytayal	ꠞꠣꠟꠞꠟꠟ
toyasun	ꠞꠣꠟꠎꠝꠣ
yambar	ꠟꠝꠅꠞ
qayan	ꠇꠟꠝ
aqa	ꠀꠇꠀ
onun	ꠣꠝꠣꠝ
ene	ꠁꠝꠁ
ulus	ꠣꠟꠣꠎ
öndür	ꠣꠝꠗꠣꠞ
ünder	ꠣꠝꠗꠁꠞ
üsäk	ꠣꠎꠀꠇ
üsüg	ꠣꠎꠣꠜ

ᠪᠢᠴᠢᠭ᠍ᠦᠨ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ᠃᠃

2004 ᠣᠨ᠎ᠤ ᠬᠠᠪᠤᠷ᠎ᠤᠨ ᠲᠣᠭᠲᠠᠮᠵᠢ ᠪᠢᠴᠢᠭ᠍ᠦᠨ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ᠎ᠦ᠋ᠨ ᠬᠤᠪᠢᠯᠪᠠᠷᠢ᠎ᠶ᠋ᠢᠨ ᠨᠢᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠷ ᠰᠠᠷ᠎ᠠ᠋ ᠳᠤ ᠬᠡᠪᠯᠡᠭᠳᠡᠵᠦ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠋ ᠃ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ᠎ᠦ᠋ᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ᠎ᠤᠨ ᠭᠣᠣᠯ ᠵᠣᠬᠢᠶᠠᠯ᠎ᠤᠨ ᠵᠢᠨ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ᠋ ᠵᠢᠭᠠᠰᠤᠨ 《ᠪᠢᠴᠢᠭ᠍ᠦᠨ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ᠎ᠦ᠋ᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ᠎ᠤᠨ ᠵᠢᠨ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ᠋ ᠵᠢᠭᠠᠰᠤᠨ》 ᠵᠢᠨ 192 ᠳᠤᠭᠠᠷ ᠬᠤᠤᠳᠠᠰ᠎ᠤᠨ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ᠎ᠦ᠋ᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ᠎ᠤᠨ ᠵᠢᠨ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ᠋ ᠵᠢᠭᠠᠰᠤᠨ ᠳᠤ ᠪᠠᠢᠷᠢᠯᠠᠵᠤ ᠪᠠᠢᠨ᠎ᠠ᠋ ᠃᠃

(4) ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ᠎ᠦ᠋ᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ᠎ᠤᠨ ᠵᠢᠨ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ᠋ ᠵᠢᠭᠠᠰᠤᠨ ᠤ᠋ᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡ᠂ ᠵᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡ᠂ ᠵᠢᠨ ᠵᠠᠭᠠᠭ᠎ᠠ᠋ ᠵᠢᠨ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡ ᠵᠢᠨ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷ ᠪᠤᠯᠤᠨ ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ᠎ᠦ᠋ᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ᠎ᠤᠨ ᠵᠢᠨ ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠨ ᠦ᠋ ᠵᠢᠭᠠᠰᠤᠨ ᠤ᠋ ᠬᠡᠮᠵᠢᠶᠡ

།བངྷ་ཡིག་མེད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཟླ་བའི་འོད་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། །

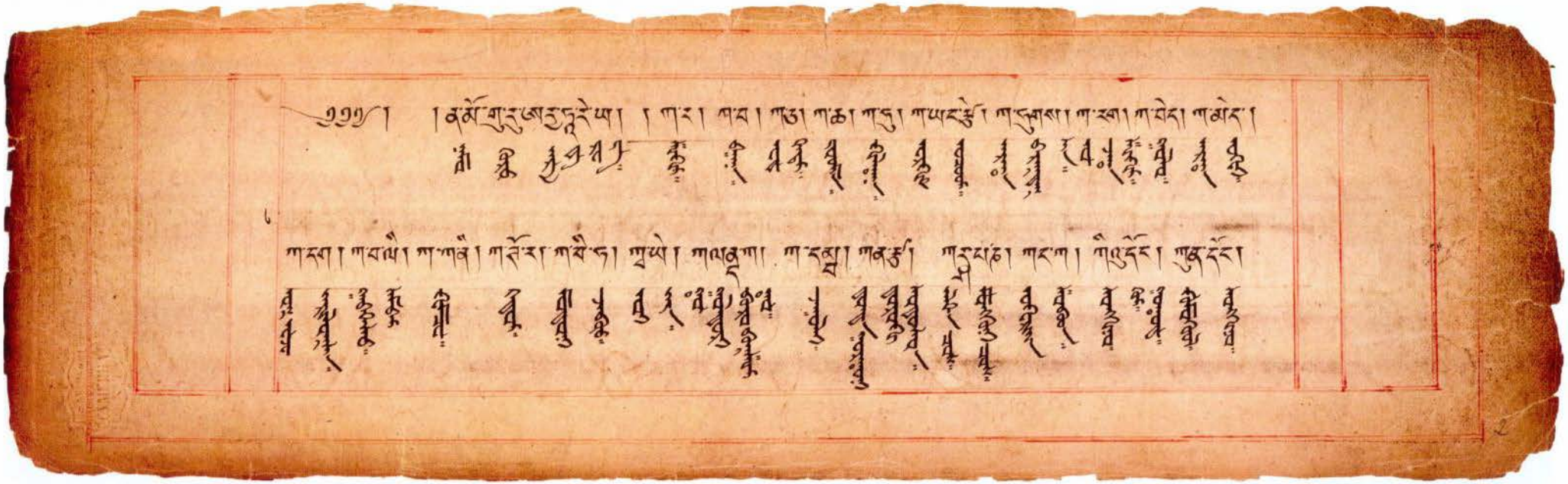

꠸꠸	ꠋꠞꠔꠛꠒꠞꠒ꠆ ꠏꠉꠞꠋ	ꠇꠞ	ꠇꠉꠞ	ꠇꠄꠞ	ꠇꠞꠄ	ꠇꠞꠛ	ꠇꠞꠏ	ꠇꠞꠋꠞ	ꠇꠞꠋꠞꠄ	ꠇꠞꠋꠞꠛ	ꠇꠞꠋꠞꠏ	ꠇꠞꠋꠞꠋꠞ	ꠇꠞꠋꠞꠋꠞꠄ	ꠇꠞꠋꠞꠋꠞꠛ
Намо гүрүү арьяа да рэ яа.		чихэр	багана	эд таваар	юм	хялгана	эрхэм үзүүр	арга барагдсан	оо, цагаан чихэр	хулуу	арга үгүй			

ꠇꠞꠋꠞꠋꠞ	ꠇꠞꠋꠞꠋ	ꠇꠞꠋꠞ	ꠇꠞꠋ	ꠇꠞ	ꠇꠄꠞ	ꠇꠞꠄ	ꠇꠞꠛ	ꠇꠞꠏ	ꠇꠞꠋꠞ	ꠇꠞꠋꠞꠄ	ꠇꠞꠋꠞꠛ	ꠇꠞꠋꠞꠏ	ꠇꠞꠋꠞꠋꠞ	ꠇꠞꠋꠞꠋꠞꠄ
угаас арилсан	хавтас самбар	хэмжээ	гадар	модны цавуу	ой аяа	гоохолдор бор богширго	цахлай	дунд хурууны судас	алтан зоос мөнгөн зоос	үхээрийн шувуу	сонгино гүр, гогод	хөмүүл сонгино		

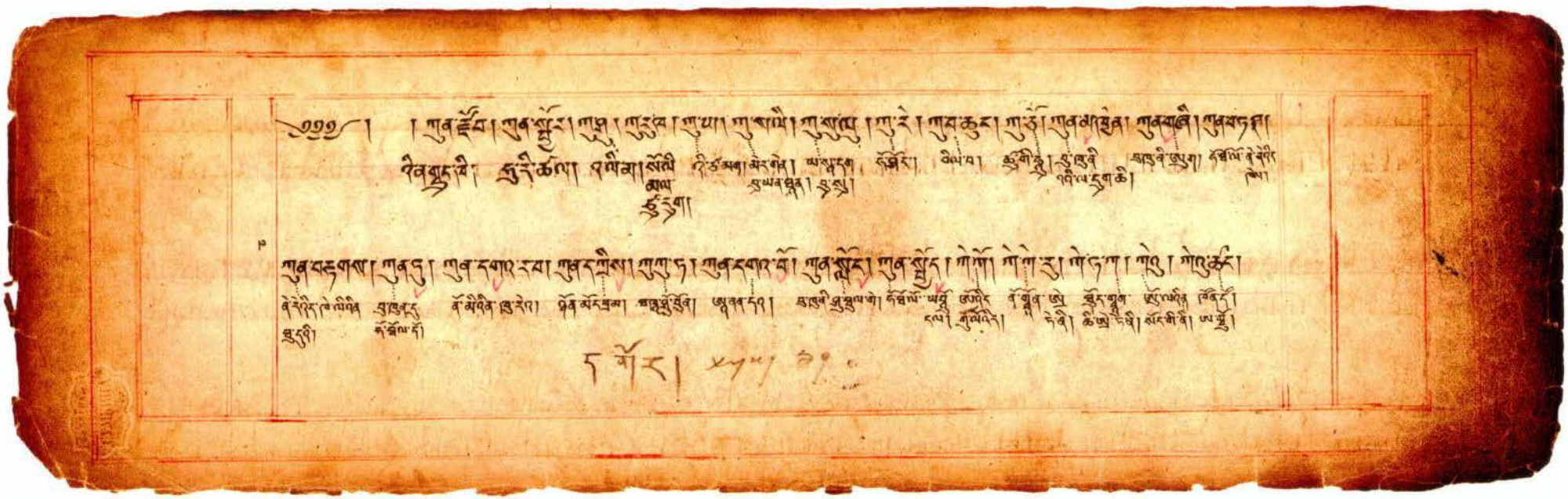

꠰꠰꠱꠰	꠰ꠌꠘꠥꠞ꠆ꠞꠥ꠆	ꠌꠘꠥꠛꠥꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆
	янагуух	хурьцал	алим	сольмол зураг	язмаг	мэргэн буянтан	засдаг бус	хошин	бялба	цуугих	бүхнийг айлдагч	бүхний уг	хотол нэрийттгэл	
	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆ꠞꠥ꠆	ꠌꠘꠥꠛꠥꠞ꠆ꠞꠥ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	
ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆ꠞꠥ꠆	ꠌꠘꠥꠛꠥꠞ꠆ꠞꠥ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆
нэрийттгэлийн төдий	бүхэнд, хотолд	номын хүрээ	нарийн нисваанис	тахиа шувуу	Ананд	бүхний шүтлэг	хотол явдал	өнгөлүүр	ногоон эрдэнэ	тунгаагч, эрдэнэ	уулын сонгино	хөндий агуй		
ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆ꠞꠥ꠆	ꠌꠘꠥꠛꠥꠞ꠆ꠞꠥ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠎꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆	ꠌꠘꠥꠞꠣꠞ꠆		

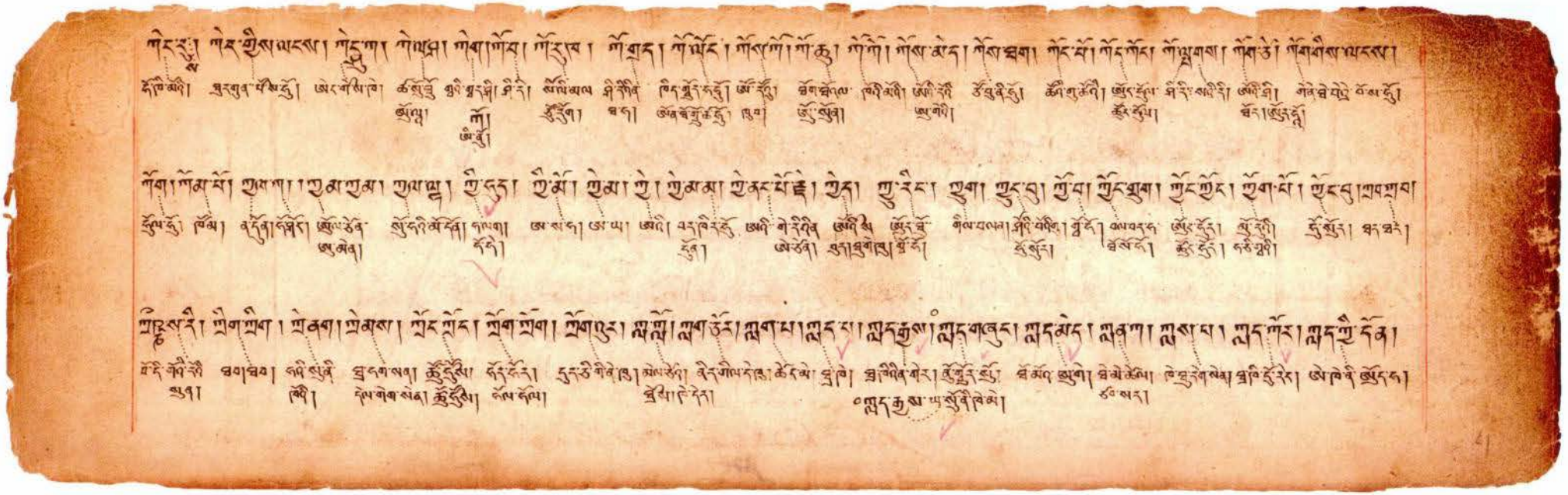

хохимой | түргэн босох | энгэсэг | цаст уул | гай гарш | нь | шир | сольмол зураг | ширэн тах | атаархах, ундуучах | эрүү хөв | тогтоол, хөөмий ус | эрүү үгүй | зовинох | цөгц | онхол цонхол | шир, сайр | өгөөш тор, урхи | гэнэт босох

хулхи | хөм, | наадам хошин | уйлзан үймэн | сухай мод | халаг хоохой | аса | аяа | ай | бархирах дуу | ай их, түшмэд | ай гэрийн эзэн | өсвөр түгэх | урт гох | гялбалан | шөвөг хусуур | гох | балбархай тоосго | онхор цонхор | муруй хазгай | хусуур | тар тар

бодь гөрөөс, тав тав, | хайсны хөө | тархсан дэлгэсэн | цохос цухас | хор хор хол хол | дүржигнэх | мэлзий, ниргэлдэх, тэрс, хэдэр | цэмбэ | тархи | тархины гэр | ясны хэм | нугас | томоогүй | тэмцэл завсар | хэтэрсэн, тархи дүүрэн | эхний утга

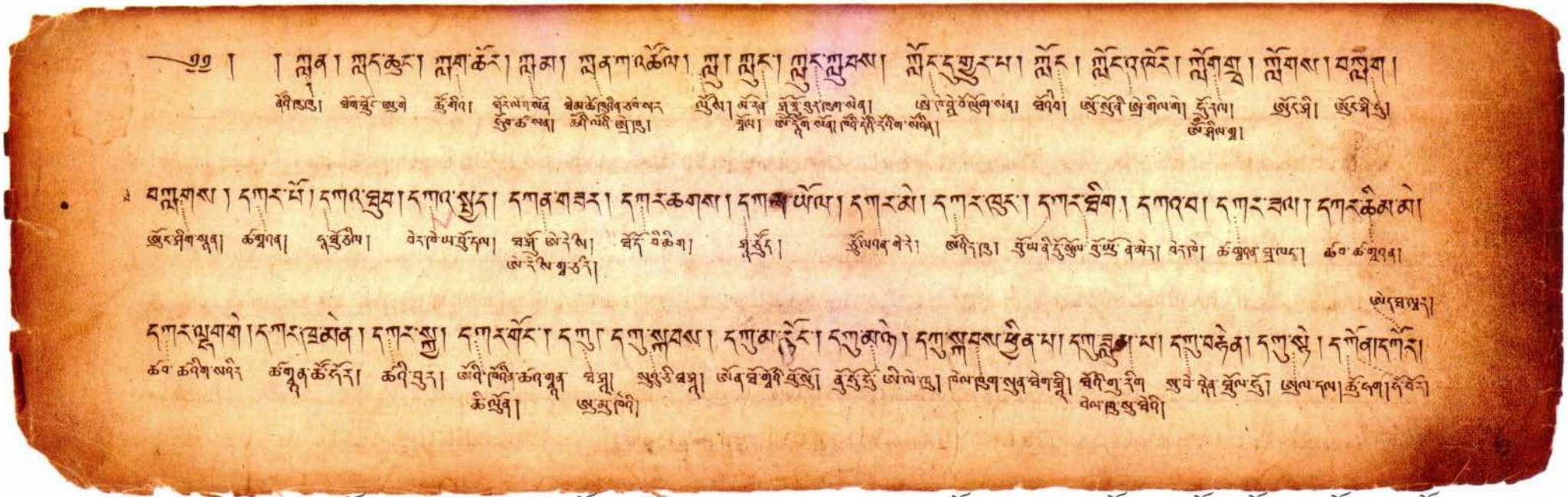

нөхөх	тогтуунгүй	цуугиа	торлосон	тэмцэхийн завсар	лус	мөрөн гол	шугуй	бүрхсэн ороосон, эрхээр нөмөрсөн	төв	усны эргүүлэг	хурал уншлага	унш	уншсан	цагаан	хатуужил
			хувцас	чөлөө эрэх				болсон							
бэрх явдал	ташуу, эрс эрс газар	тод бичиг	шаазан	зулын гэрээ	өрх	буяны дусал буюу нэмэр	бэрх	цагаан тарлан	цав цагаан	цав цайсаар	цагаан цоохор	цайвар	өөхөн цагаан чулуу	ташаа үмхий	сүүж, ташаа
онтгой бус	нухах, илэх	бэлхүүс тэгш	төгрөг бэлхүүст	сувээгээ тулах	үлдэл	чухаг ховор	эд таваар								

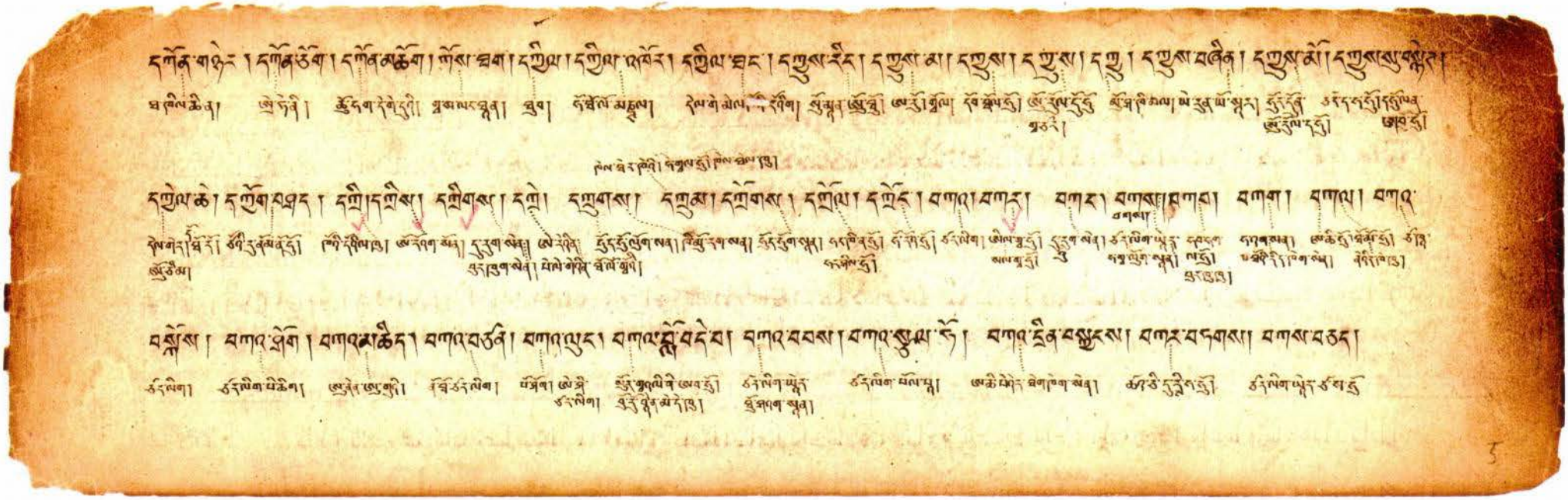

тахилчин	эрдэнэ	чухаг дээд	төв	хот мандал	дэлгэмэл хөрөг	сумын урт	ер, гол	тогос, аса	довтлох,	уралдах, мушгимал, ерийн газар	ёсоор	хурдан	уралдах	зан дагах,	авах	дэлгэр, дотор	уужим	зөрүү	номлох	хөдлөх	ороосон, дүүрсэн	бүрхсэн
དཀོན་གཉེར།	དཀོན་ཅོག	དཀོན་མཆོག	དཀྱིལ	དཀྱིལ་འཁོར	དཀྱིལ་ཐང་	དཀྱུས་རིང་	དཀྱུས་མ།	དཀྱུས།	དཀྱུས།	དཀྱུ་སྐ།	དཀྱུ།	དཀྱུས་བཞིན།	དཀྱུས་མེ།	དཀྱུས་སུ་བསྡེགས།		དཀྱིལ་ཆེ།		དཀྱོག་བཤད།		དཀྱི།	དཀྱིས།	དཀྱིགས།

наяад	эр бэлгийн толгой	хүттасан, хямарсан,	хэлтэр- хүттасан, хий,	хангинах, хороох, хараашуулах	зарлиг, ялгах салгах	дүүрсэн,	зарлигаар,хуулсан,	хавхлах,	хаасан, ачих бүрхэх	түртгэсэн,	томох	захиа зарлиг	зарлиг	бичиг,	үнэн	нот зарлиг	бошго, эш, зарлиг	сургаал авах бурууга	мэдэх	зарлигаар тушаасан	зарлиг	ачаар	тэтгэсэн	цааз	дуурьсгах	зарлигаар	засах
དཀྱིགས།	དཀྱིགས།	དཀྱིགས།	དཀྱི།	དཀྱུགས།	དཀྱུས།	དཀྱོགས།	དཀྱོལ།	དཀྱོང་།	བཀའ།	བཀར།	བཀང་།	བཀས།	བཀས།	བཀབ།	བཀན།	བཀལ།	བཀའ་	བསྐོས།	བཀའ་ཤོག	བཀའ་མཆིད།	བཀའ་བཅན།	བཀའ་ཐུབ་ཀོ།	བཀའ་དྲིན་བསྐྱེངས།	བཀར་བཏགས།	བཀས་བཅད།		

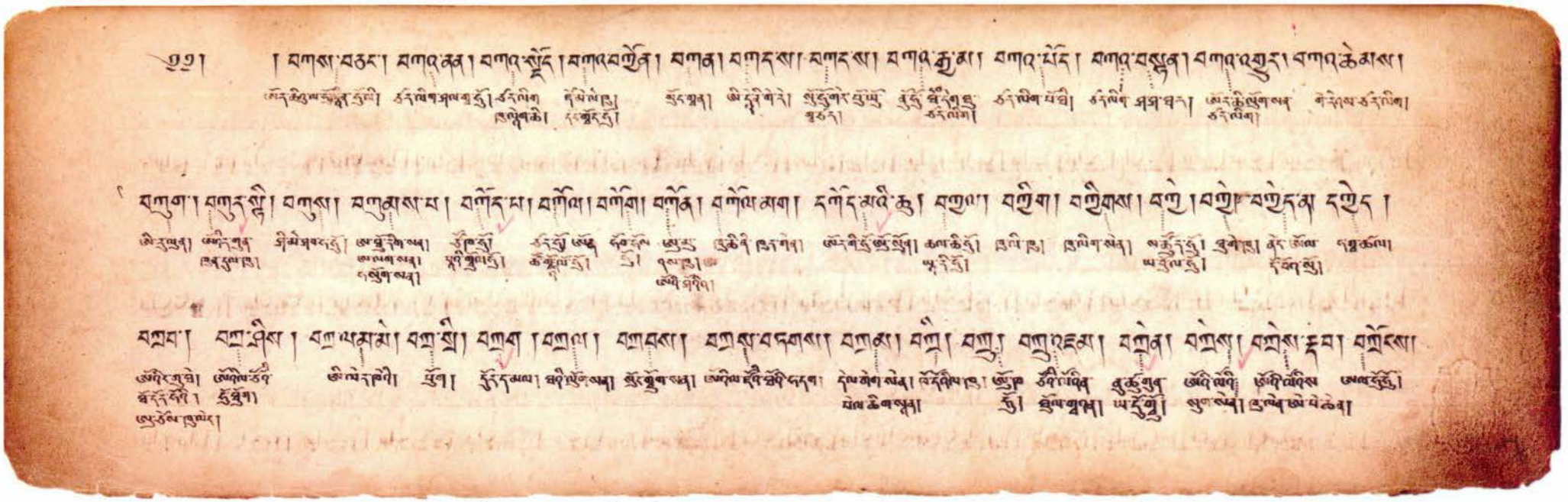

гэрээс зарлиг	гэрээсэ зарлиг	
зарлиг шастир	зарлиг бастыр	
орчуулсан, зарлиг	орчуулсан зарлиг	
нуух тэмдэгт, зарлиг	нуух тэмдэгт зарлиг	
зарлиг боть,	зарлиг боть	
суух гэр, буюу газар	суух гэр буюу газар	
идээний гэр,	идээний гэр	
сунган,	сунган	
зэмлэх, донгодох	зэмлэх донгодох	
зарлиг, хүлээгч	зарлиг хүлээгч	
зарлиг шалгах	зарлиг шалгах	
орчуулгын хууль	орчуулгын хууль	

-хагацал	-хагацал	
- нэн олдвоос	- нэн олдвоос	
- түгээх	- түгээх	
-сацрах, явуулах	-сацрах	
- хүлсэн	- хүлсэн	
-хүлэх	-хүлэх	
-чалчих, ярих	-чалчих	
-оргих ус	-оргих ус	
-хүчний хүргэн	-хүчний	
- өмсөх, өшөө	- өмсөх	
- ховхлох	- ховхлох	
-зарах, онцгойлох	-зарах	
-зохиох, байгуулах	-зохиох	
-атирсан, алсан, хассан	-атирсан, алсан	
-шим шавхах	-шим	
-өргөн хүндлэх	-өргөн	
- ирүүлэн,	- ирүүлэн	

-алхах	-алхах	
-өлсгөлөн өвчин	-өлсгөлөн	
-өлссөн	-өлссөн	
-нүцгэн, ядуу	-нүцгэн	
-зөөлөн туулга	-зөөлөн	
-угаах	-угаах	
- дэлгэсэн, бэлчсэн	-хөтлөх	
-өлзийт хадаг	-өлзийт хадаг	
-сонгосон	-сонгосон	
-тайлсан	-тайлсан	
-дурдмал	-дурдмал	
- буг	- буг	
- илэрхий	- илэрхий	
- өлзий хутаг	- өлзий хутаг	
- өнгөтэй, тодорхой үзэсгэлэнтэй	- өнгөтэй, тодорхой үзэсгэлэнтэй	

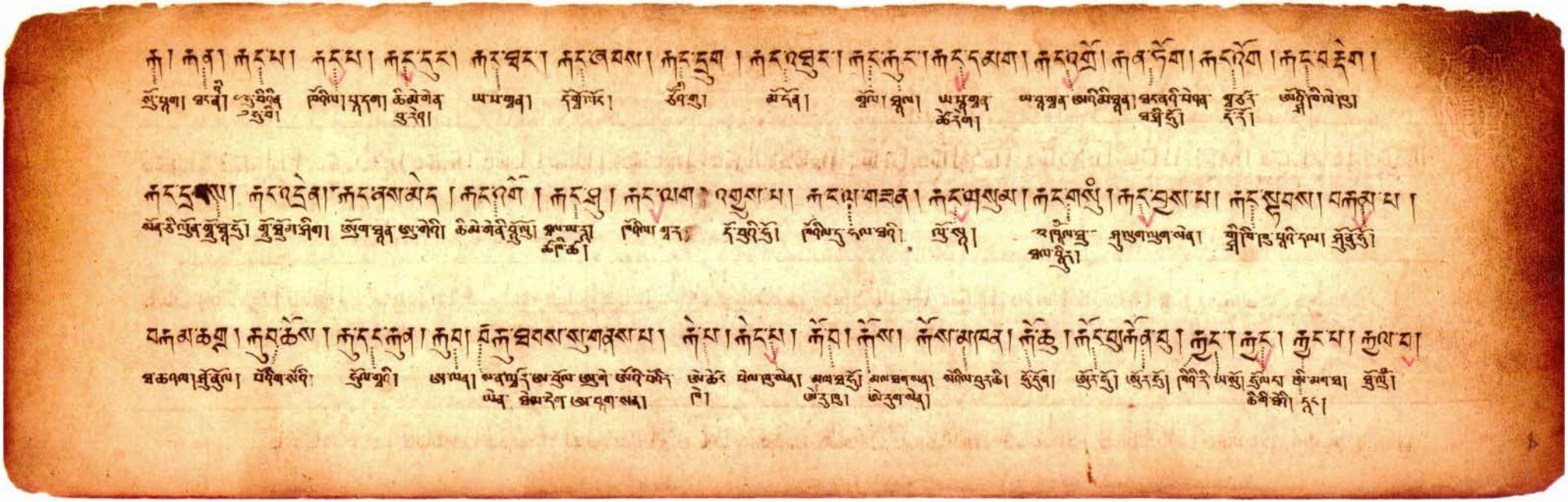

ཀུ། ཀཏ། ཀདཔ། ཀདཔ། ཀདཏུད། ཀདཕད། ཀདཁཐཚ། ཀདཏུག ། ཀདའཕུད། ཀདཀད། ཀདདམཚ། ཀདའཕྱོ། ཀཁ་དོག། ཀདའོག ། ཀདབཅཉ། ། ཀདའཕུད། ཀའདེབས། ཀདཀུད། ཀདཁ། ཀདཁ། ཀདཁ

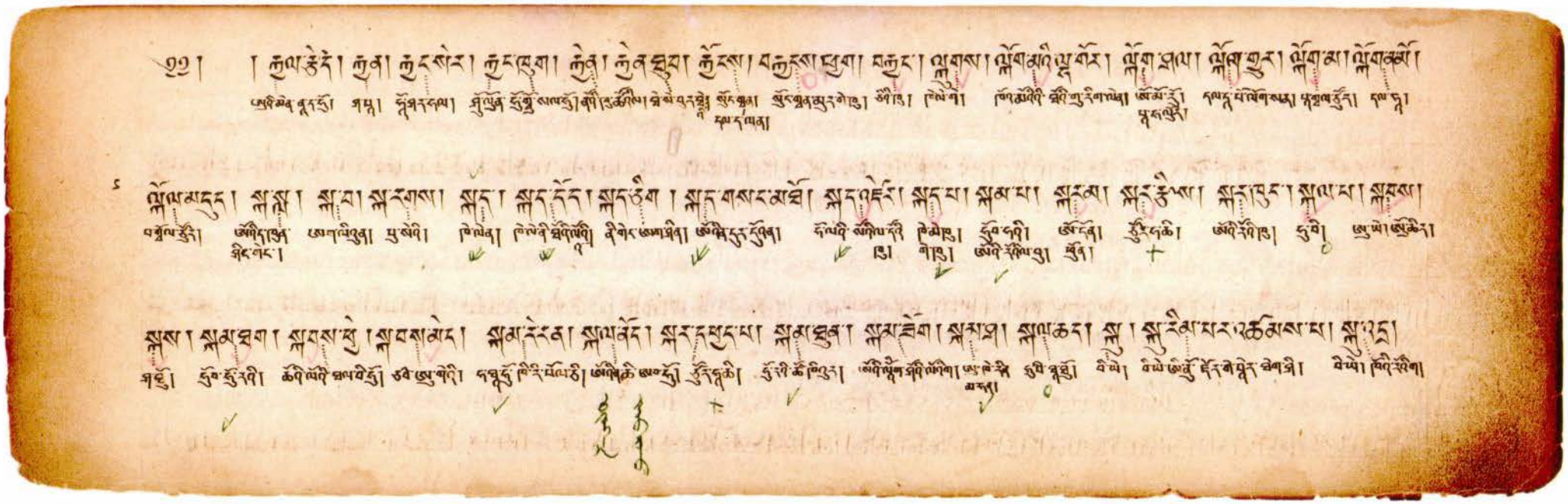

-далд -багалзуур -далд болсон -омруу, бахлуур -хөөмий, төгрөглөн - хэлгий -жийх -сунган мөргөх -сунга тэлтэл -нөхцөл -тэсвэртэй -шулуун хугаслах - хоо шаргал -сав -үймэн наадах

-дале -хувь -өрх -зурхайч -од, фүн -хувьхай, өрөлбө -хэмээх, гэх -хоолой сөөлдөх -нэгэн агшин -өндөр дуу -хэлний төлөө -хэл -бүс -аглуун -өттөн шингэн -багалзуур

-бие -бие нь зэргээр тэгш -бие хөрөг -үхрийн мах -хувь тат -өлөг сөлөг -хуурай цохиур -зурхайч -өмч авах - хатаах хэр болж - завгүй -чөлөө тавих -хув хуурай -шат

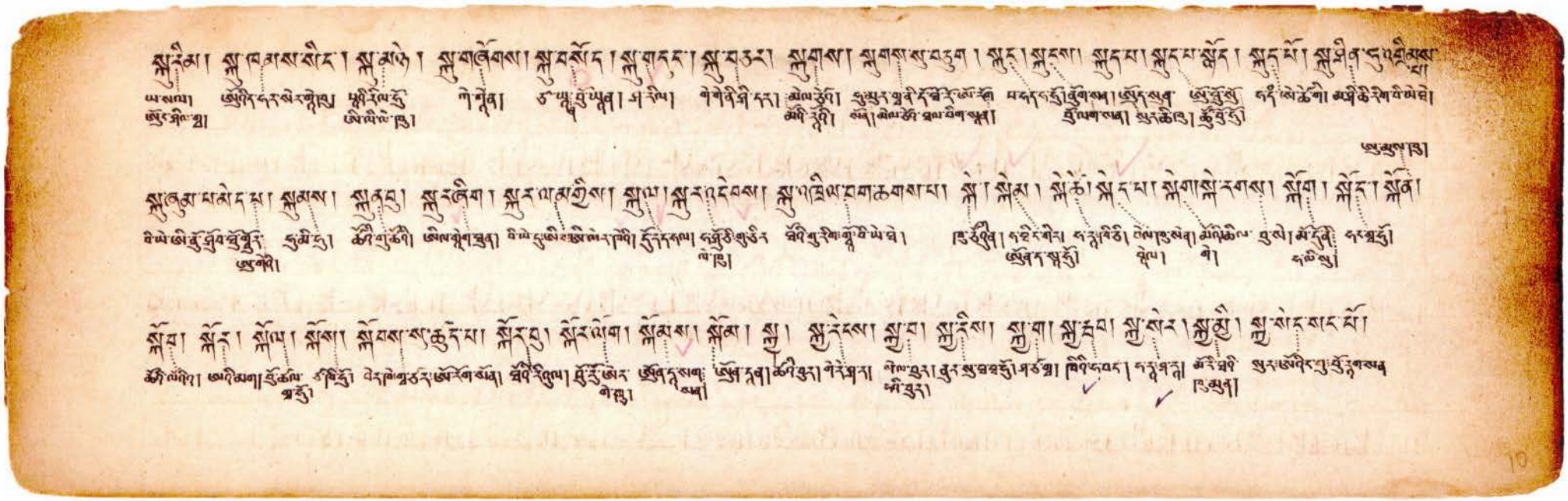

засал, уншлага	-уйтгар сэргэх	-барих, илэх	-гэгээн	- заяа буян	-шарил	- гэгээний шадар	- мэлзээ, мөрий	- хоморгоны дотор орсон, мэлзээ тавьсан	-багатгах	-нуусан болсон	- утас сүржих	-утас цувах	-хадам эцэг	маш чийрэг биет
-бие нь шувтуур үгүй	-хумбих	- цөгц	-илгээгтүн	- биед ив илэрхий	- дуртгал	-хашиж гүжирлэх	-төгрөг гоо биет		-хүзүү	-хатингар, ундаасах	-хар гич	-бэлхүүс, бэл	- мөчлөг	- бүс	- модны хальс	-хангах-өмсөх
-чөлөө	-аймаг	-буцалгах	-захих	- бэрх газар орсон	-тойруул	-буруу эргэх	-ундаассан	-унд	-цайвар	- гэрээ шар, цэлүүр, цайвар	- нүүрс татах	- шаазгай	- хий хаван	-хар шар	- морьтой хүн	-сүр өнгө буурсан

-үдлэгийн бэлэг	-үдшилийн бэлэг	-үдшилийн хадаг	-үдшил	-хамаг төрөлхтөн	- шар мод	- төрөн түгэхүй	- төрөлхтөн	- төрсөн	- эрэгтэй, эр хүн, бэлэг	-төрөх, төрөл
үдлэгийн бэлэг	үдшилийн бэлэг	үдшилийн хадаг	үдшил	хамаг төрөлхтөн	шар мод	төрөн түгэхүй	төрөлхтөн	төрсөн	эрэгтэй, эр хүн, бэлэг	төрөх, төрөл
-архиар дарсан гуяр	-исгэлэн нэгэн ооч,	-хасах	-жигших	хуурагч						
архиар дарсан гуяр	исгэлэн нэгэн ооч,	хасах	жигших	хуурагч						
-зогодох	-хошгоног, цагаан мах	-зэвүүцэх, ширвээтэх	-хальс, хөрс	- итгэл явуулах	- аврал барих	- аврал, ивээл	- шалдах	- баас, сангас	-их нүүдлээр нүүх, бүрмөсөн нүүх	- чилдантаж харлан турсан
зогодох	хошгоног, цагаан мах	зэвүүцэх, ширвээтэх	хальс, хөрс	итгэл явуулах	аврал барих	аврал, ивээл	шалдах	баас, сангас	их нүүдлээр нүүх, бүрмөсөн нүүх	чилдантаж харлан турсан
- ногоо	-турлиах	-бөөлжис хутгалах	-устгах	-орхих	-амтлал	-өрөө өгөх	-төлөөс	- зээлснийг төлөх	-ширвээтэл	-хөлс гаргах
ногоо	турлиах	бөөлжис хутгалах	устгах	орхих	амтлал	өрөө өгөх	төлөөс	зээлснийг төлөх	ширвээтэл	хөлс гаргах
- мөндөр, ган, зуд	- замилал	- жаргал-хадны гүрвэл, цастны мэлхий	- саравч							
мөндөр, ган, зуд	замилал	жаргал-хадны гүрвэл, цастны мэлхий	саравч							

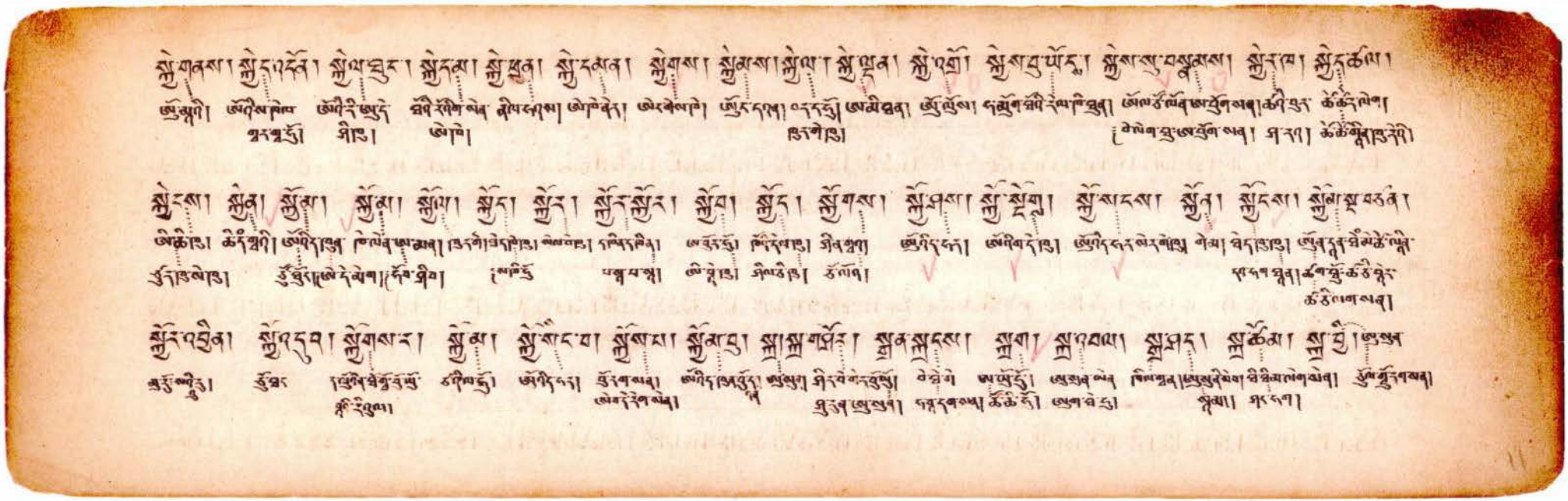

умай -үүсгэл гаргах, - ойр үдэх -төрсөн эх -нялхас - эхнэр -энгэсэг - ундаа -бараадах, -амьтан - улс - хамаг төрөлхтөн -олзлон авсан, -цайвар шар -цэцэрлэг, цэцгийн хүрээ
хүргэх бэлэгт авсан цэцгийн хүрээ

-ичих зүрхших - чадамгай -өттөн зутан -хэл ам, хов жив -хүргэ -тэтгэх, сахих -сэлбэх -дахин дахин, бас бас - аврах, ивээх -хөдлөх, шилжих - шанага, жолоо -уйтгар -өгдөөх -уйтгар сэргэх - гэм -тэтгэх дасгагтун -урьд тэмцлийн цагт цаазаар цаазласан

-муруй саруй -зутан -далын тогоо буюу бариул -зайлах - уйтгар -буурсан, эвдэрсэн -өттөн будаа -үс - ширэвгэр буюу ширүүн үс -бэтэг хавдсан -айх, цочих -үсээ үгтээх -хялгана, үсний сэв -титэмлэсэн шанхаг -үс зулгарсан

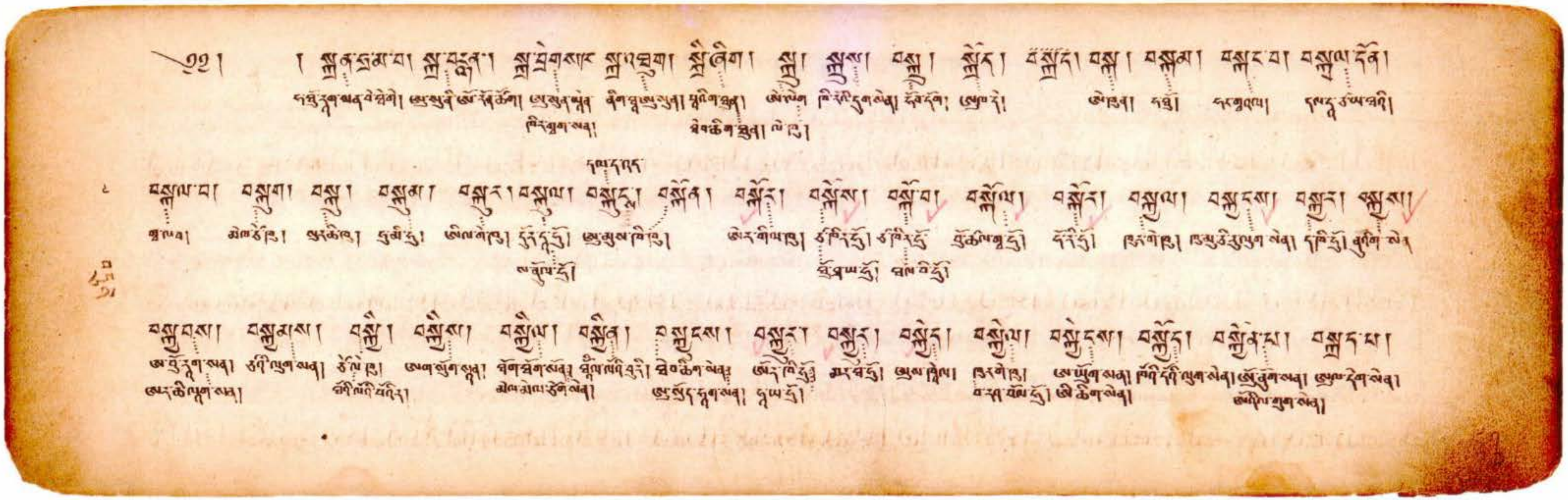

༄༅།	།སྐྲན་རྡུམ་པ།	སྐྲ་བརྡན།	སྐྲ་བྲེགས།	སྐྲ་འཛུག།	སྐྱི་ཤིག།	སྐྱུ།	སྐྱུས།	བསྐྱུ།	སྐྱོད།	བསྐྱ།	བསྐམ།	བསྐང་བ།	བསྐལ་དོན།
	-хатуурсан бэтэг	-үсний оронцог	-үсээ хяргасан	-нягт үс	-байгтун, тэвчигтүн	-элэглэх	-хөрөөдсөн	-ховдог	- үлд	- эхүүн	-хатуу	-хангал	-далд, заяатай

བསྐལ་པ།	བཀླུག།	སྐྱུ།	བསྐུམ།	བསྐུར།	བསྐུལ།	བསྐུངས།	བསྐོན།	བསྐོར།	བསྐོས།	སྐོ་བ།	བསྐོལ།	བསྐོར།	བསྐྱལ།	བསྐྱངས།	བསྐྱར།	བསྐྱུས།
-галав	- мэлзэх	-сүрчих	-хумих	- илгээх	-дурдах, сануулах	-далдаад	- өмсгөх	-эргүүлэх	-захирах, тушаах	- захирах, тавих	- буцалгах	- хорих	- хүргэх	-хүмүүжүүлсэн	-дахих	- нүүсэн

བསྐྱབས།	བསྐྱམས།	བསྐྱི།	བསྐྱིས།	བསྐྱིལ།	བསྐྱིན།	བསྐྱུངས།	བསྐྱུར།	བསྐྱུད།	བསྐྱེད།	བསྐྱེལ།	བསྐྱེངས།	བསྐྱོད།	བསྐྱོན་པ།	བསྐྱང་པ།
-аварсан, арчилсан	-зайлсан	-зээл, хүү, төлбөр	-агсагсан,	- тогтоосон, мэлмэлзсэн	-төлбөр	-тэвчсэн, устгасан	-орхих, хаях	-мартах	-үүсгэл	-хүргэх, бараа болох	-айсан, ичсэн	-хөдөлсөн	- өлгөсөн, (унаа) унасан	-үлдсэн

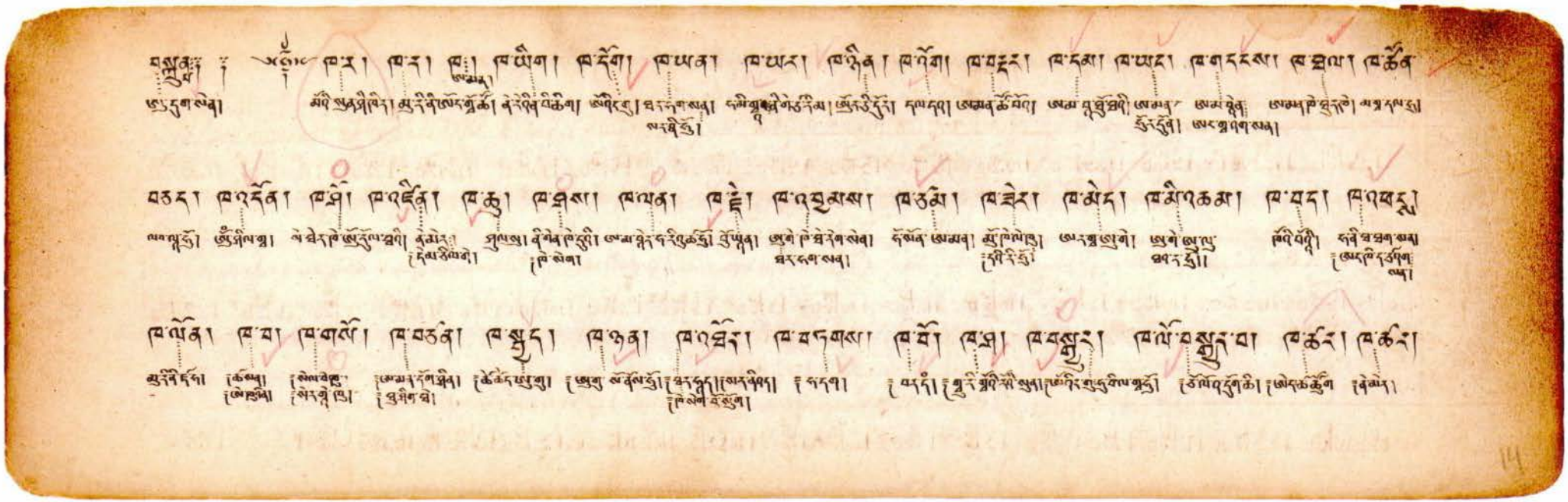

-үүдсэн,		- мөсөн чихэр	-мөрний онгоц	-ам,	- нэрийн бичиг	- өнгө	- тархсан, сарнисан	- хаана, нэгэн зарим	- уржигдар	- далд	-ам цовоо	- ам баттай	-ам хурдан	-амаа ангайсан	- ам хэтрэх	- магадлах,			
лавлах	- уншлага	-сэтэрхий урууттай	- нэмэр, дэмжлэг	-шүлс	- нэгэн хэдүй, хэсэг	-амаар хариуцах	- буян	-үг хэтэрсэн, тархсан	- хоосон ам	-муу хэлэх, дайрах	-аргагүй	-үг үл таарах	-хөвөө	-хань татсан, ангид заасан					
- моринын зах	-цас, эхүүн	-сэлбэх, сэргээх	-ам догшин, түшигтэй	- цэцэн үг	-үг сонсох	- тараад, сарниад, хэсэг бусаг	-хадаг	-бардам	- гур гөрөөс	-өнгө хувилгах	-жолоодогч	- эд, цацаг	-нэмэр						

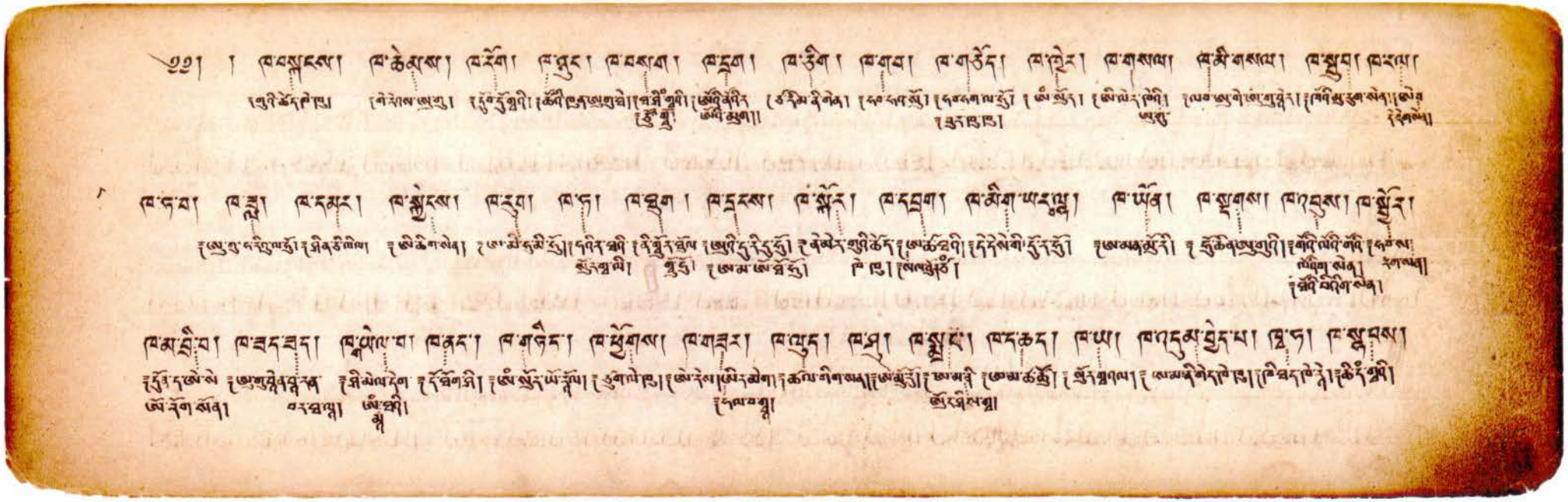

-эвдэрсэн	-хөмөрсөн	-гөлгөлсөн-төвийсөн	-хуучин үг	- ам муруйх	- дээдсийг дуурайх	-ачтай, салбар зам	-нэмэр гүйцэтгэх	-удирдах, ам отох	-нүүр тулгах	- хайрлах, сургаал	- ам хумих	- ичсэн	-шинжлэл	-үг хариулах	- дэмч
-лав үгтүйгээр	- илэрхий үг	-амсар	-хавчлах, бүрхээс	-хавхаас	- зарим нэг	-өнөр, өмөг	-ташимгай, зугуй	-цөөн үгт	-дув дуугай	-гэрээс үг	-гүйцэтгэх				
-чадамгай	- хэрээ	-ам нэгдэх	- сургаал	-ам цацуу	-амны уншлага	-амруу	-цалгисан	-эрс ирмэг, халбага	-зүглэх	-амсар, ёроол	- дотогш	-шамалдаг амтай	- үгээ баран бартал	- дунд эс орсон	

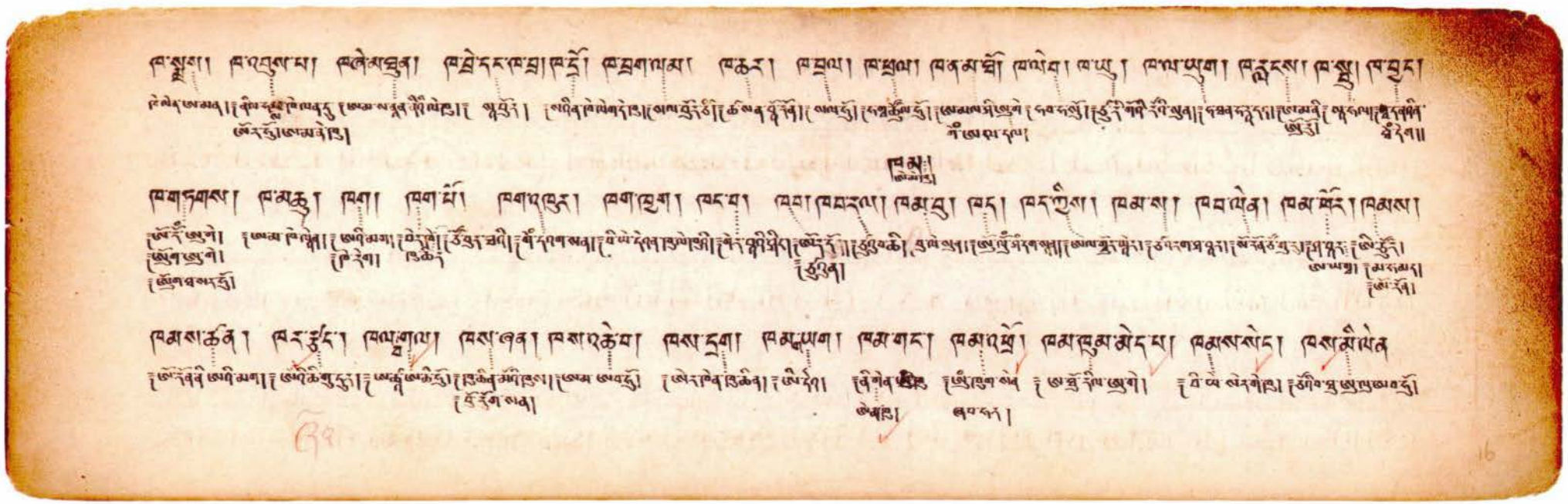

-гаднах тэмдэг	- сахал	- амны уур	- хатан хараацай	- зүр гөрөөс	-хавхаас	-амлашгүй гэм алдал	- хагацуулах	- салах	- цас бороо	-салбар зам	- сайн хэлэгдэх	- шавар	-ам санаа нийлэх	-нялхас хэлд орох, ам нээх	-хэл ам	-ромгүй, уг тасрах	- хэл ам	- аймаг, хэрэг	- бэрх, хүчир, зовууртай	-гэм даасан	-биедээ хүлээх	- гэр, байшин	- ордон, зүү	- зүүвч	- үмх	-буйлс	-улам шамдсан	-алгууруар	-зааараг, шавар	- соронзон гүр	- шавар аяга,	язгуур, махбод орон
-зөвд үл авах	-бие сэргэх	-атиралгүй	-үмхсэн, шавхруу	- нэг үмх	-гүйсний идээ	- эрхэн, хүчин	- ам авах	- хүчин мөхөс, буурсан	- ачаа ачих, тэгнээ тэгнэх	- аймаг	- өчигдөр	-орны аймаг																			

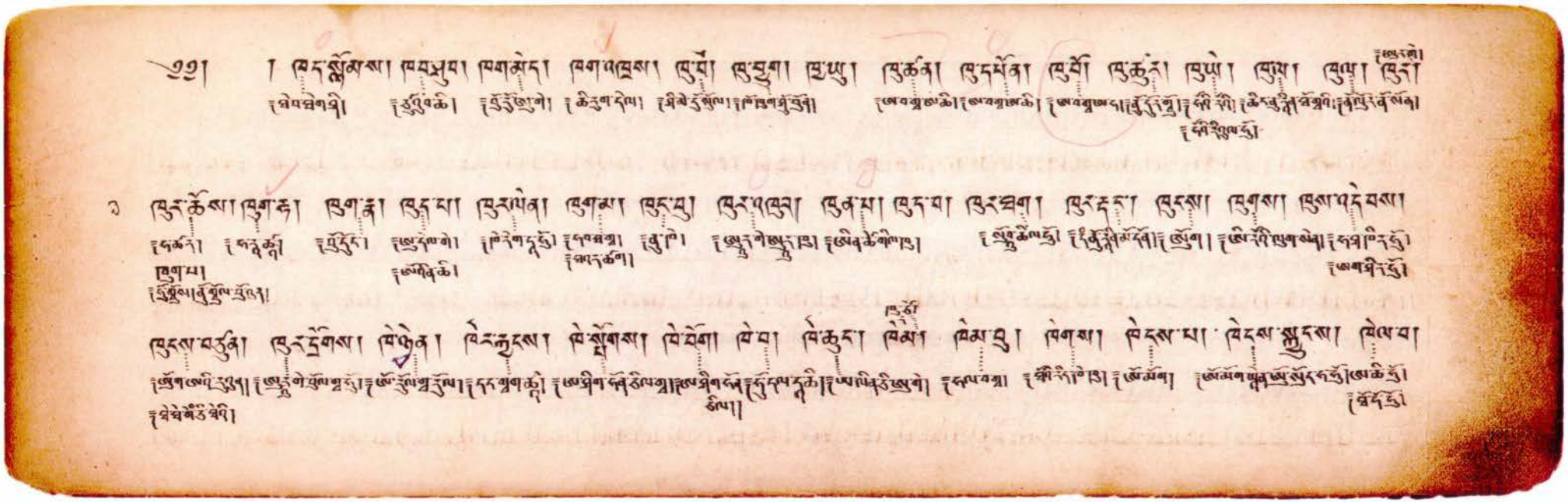

- үүрэг	-ноолуур, унгас	-жинлүүрийн туухай	-хурай хурайлах	-нударга	-авга ах	-авга ач	-авга, ач	- могдгор, тоймог	- хөхөө шувуу	- шим дусал	-чирэгдэл	-бууруугүй	- зүүвч	-тэв тэгш			
- хацар	- хугас нугалбар	- хараацай	- будан	-өдлөг, өмч	-хэрэг даах	- хавтага, таарцаг	-нүх	-үүрэг үүрэх	- янцаглах	-ганцаар, хувь	-сугавчлах,	-дамнуурын мод	- уг	-ирүүлсэн	-хашгирах, агсрах		
-уг ариун, тэтгэмжтэй	-үүрэг буулгах	- орол гарал	- дан ганц	- ашиг хонжилго	- ашиг хонжил	-худалдагч	- яльгүй	- хүрз	- халбага	-түртгэх	- омог	- омгоо үстгах	- ачих, тохох				

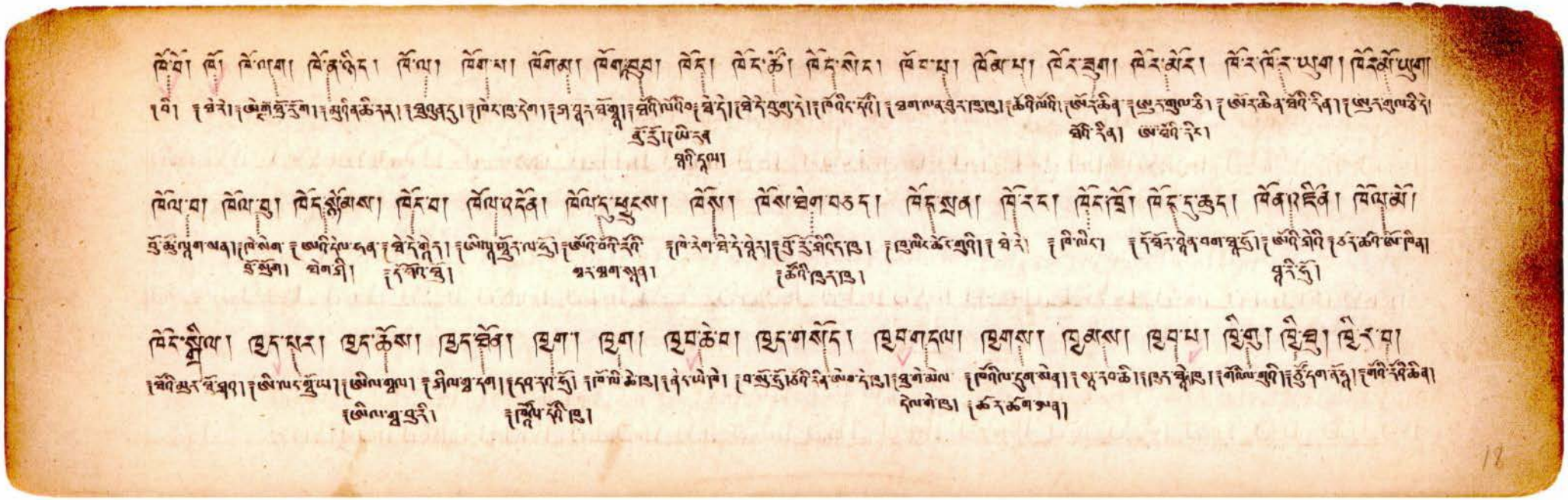

ཞི་བོ། ཞེ། ཅོ་ཊག། ཅོ་ནཱ་ཧེད། ཅོ་ལ། ཅོག་ས། ཅོག་མ། ཅོག་ཚུན། ཅོད། ཅོད་ཀྱི། ཅོད་ཅེས། ཅོད་པ། ཅོན་ཏན། ཅོར་ཟུག། ཅོར་ཅོར་ཡུག། ཅོར་མོ་ཡུག།

- би - тэр - эн, тураг - мөн чанар - түүнээ, түүнд - хэнхдэг - шавар хайс - төлөв нуруу, ерийн байдал - тэд - тэд бүгд - хөндий - таглан бүрхэх - чөлөө - орчин тойрон - үргэлж тойрон - орчин тойрон - үргэлжид

བུཅལ་བ། ཧེཉ་བུ། ཨ་དིལ་ཁན་ཏེགཤ། ཏེང་བ། ཡལ་འདོན། ཨོར་ག་རྒྱ་ས། ཧེར། ཧེད་ཀྱི། ཧོན་ཏོ། ཧོར་ཁའི། ཧོལ་ཛོ། ཧོལ་ཁ། ཧོལ་ཁ་ཡུག། ཧོལ་མོ།

-буцалсан - хэсэг бусаг -адилхан тэгш - тэдгээр дотоод -ялгаварлах -өөр гаргасан - хэрэг, тэд бээр - буруу шийдэх, цөхрөх -хүлцэнгүй- тэр - хилэн -дотроо багтаах - өс барих - зарц

ཏོད་ཕྱི་ལ། ཁྱང་པར། ཁྱད་ཆོག། ཁྱད་ཆོས། ཁྱབ་ཆེ་བ། ཁྱབ་ཏུ། ཁྱབ་བྱེད་ས། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི། ཁྱབ་གསོད། ཁྱབ་གདལ། ཁྱབ་ཐག། ཁྱམས་ས། ཁྱབ་པ། ཁྱི་ཀྱ། ཁྱི་ཁྱ། ཁྱི་ར་བ།

- төмөр тушаа -ялангуяа - ялгал, ялгавар - шалгадаг - даарах, хөлдөх -хүлчих, хүлэх - нэн их - басах, зорин эвдэх -түгээмэл, дэлгэх -хөлдсөн, царцсан - саравч -хүртэх, - гөлөг - зуудаг нохой -гөрөөчин

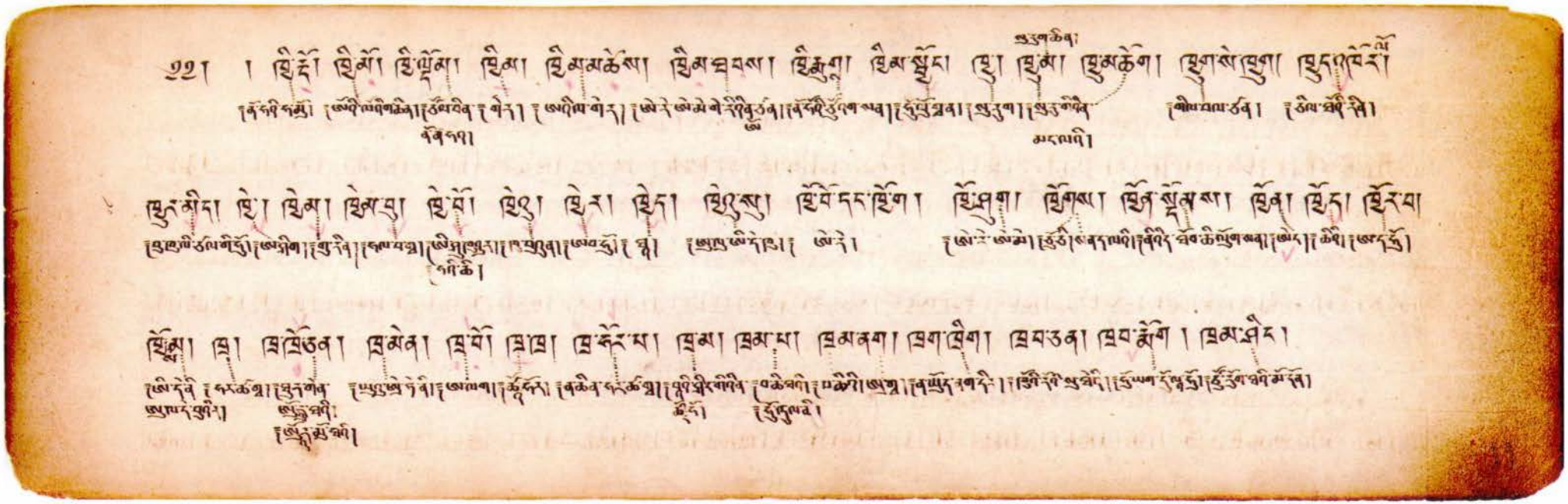

-нохой хамуу	- өлөгчин	- золбин нохой	- гэр	- айл гэр	- эр эм, гэрийн эзэн	- нохой зуусан	- хулгана	- сүрэг - сүрэгчин	-сүргийн манлай	- гялбалзан	-жил тойрон
-бүхэл залгих	- ашиг	- гүрэн	- халбага	-эсгүүр хайч	-хөвгүүн	- авах	- та	- илүү идэх	- эр	-эр эм	-сүйх, сандал	-нийт товчилсон	- эн	- чи	- атга
-идээ үлдвэр	- харцага	- түргэн уурт, уур муутай	- оюу эрдэнэ	- алаг	- цоохор	-начин харцага	-байшингийн цонх	- бачтай, худалч	- бач, арга	-наяд	- хөрстэй	- хуяг дуулга	- зурагт мод

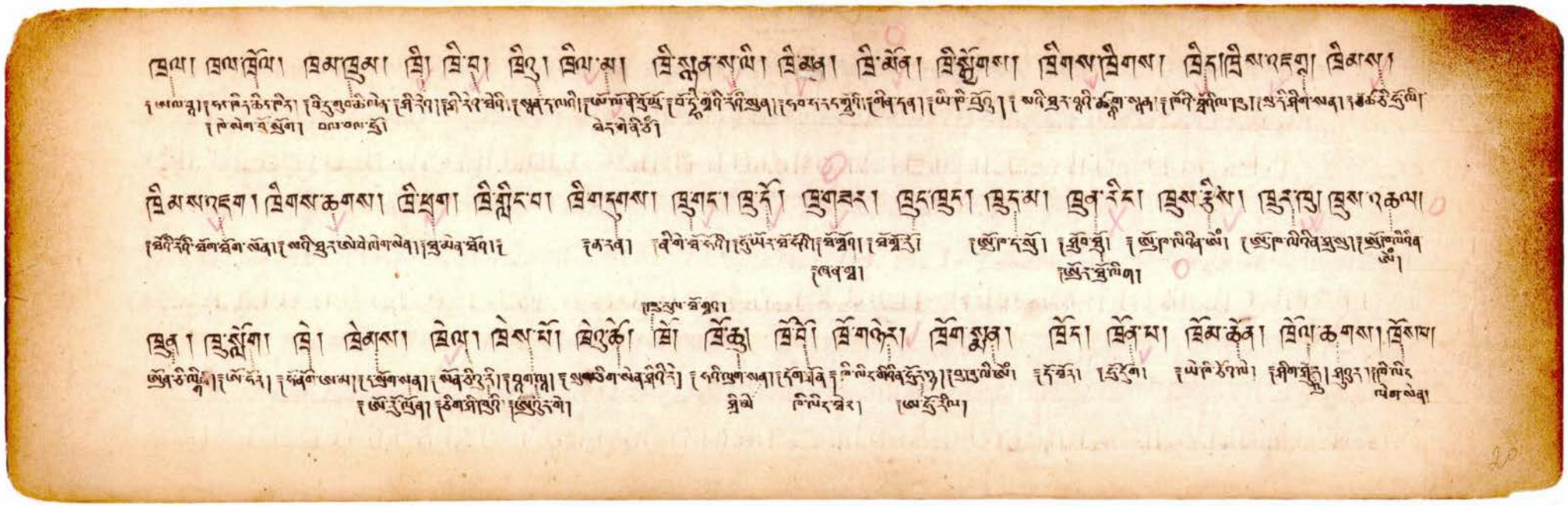

-алба	-хангир жингэр, хэсэг бусаг	- бүтүүвчлэн балбах	- ширээ	- ширээт	-сандал	- олны буюу тэргний зам	-бодь гөрөөс	- хав харанхуй	- гяндан	- их буу-	сайтар байцаасан	-хөтлөх	-суурьшсан	- цааз, хууль
-төр тогтоосон	- сайтар эвэлсэн	- түм тоо	-торлосон ширээ	- нар (түмэн шүхэрт)	- нэг тохой	-хоёр тохой	- хайс шанага	- тогоруу	- угаадас	-шувтан уртлаг	- угаалын эм	- угаалын шүүс	-угаалын эм	
-унжлага	- ахар	- хоног амуу	-дассан , оруулан	-сонжуур, жигшүүр	-баглаа, үүрэг	- сүлжсэн ширээ	- хүрэл хайс	- хайлсан ширэм	- догшин хилэнтэн	- хилэнгийн хурниа, уурлал	-бүхэл эм	- дотор	- худаг	- их зээл	- шигшүүр, шүүр	-хилэгнэсэн

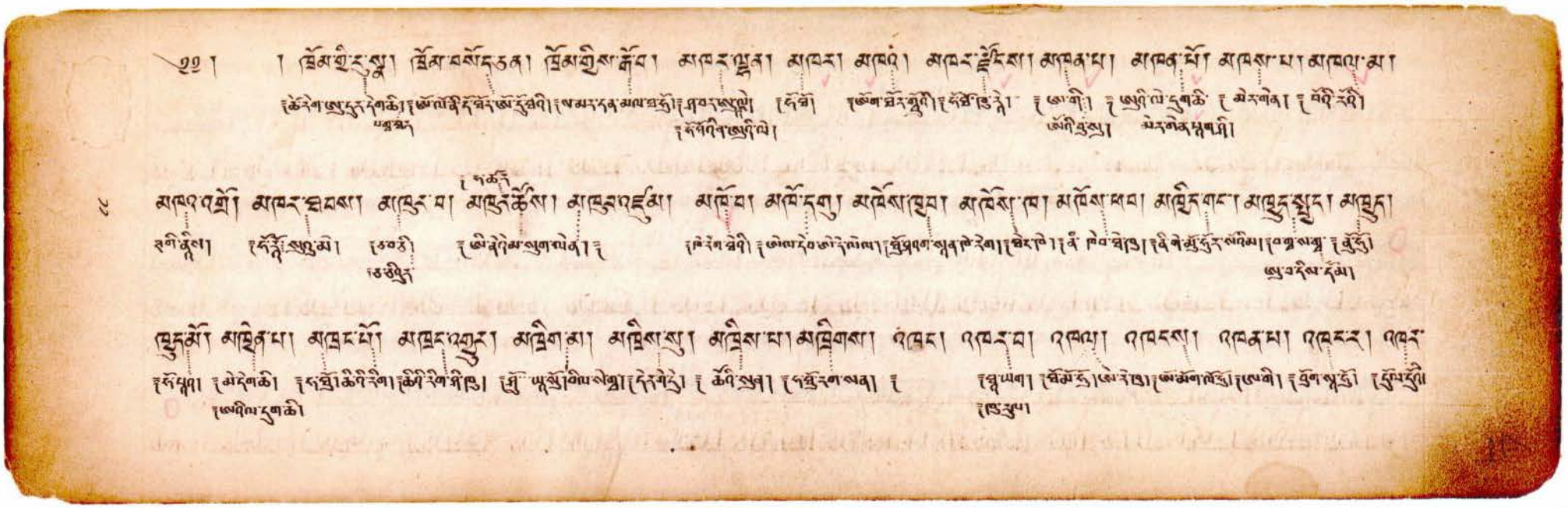

-цэрэг удирдагч баатар - олны дотор одтой - самарданухах -шавар үйл, хотын үйл - хот - огторгуй -хот, шивээ, хүрээ -агь өвс -үйлдэгч увадини, багш - мэргэн - бөөр

- дагинас - хүрээ, сүм -завьж, зажуур - хацар -инээмсгэлэн -хэрэгтэй -элдэв эдлэл -тушаасан хэрэг -тэнхээ - амар хэвт - нэгэн мухар сөөм -бага сага увдис дом - нуух

-ховоо - мэдэгч, айлдагч - хатуу, чийрэг - чийрэгших шуу яс бөгж - дэргэд - цөс - хатуужсан - гонсойх -таяг, хүрэл - томох, ээрэх - омоглох -агь - бугсах - дулдуй

གསལ།
- ээрэм шаваг
-өөхөн чулуу
- хүрэл хэнгэрэг
-тэрслэх, өшөх,
-эргэх, цухалдах
- янцаглах
-шантрах
- сонсов, сэхээрэв, мэдэв
-эмээх, эмгэнэх
- ажиглах
- хавтага
- буурцаг
- хүүхдийн өлгий
-томох, тэгнэх
- мунасан
- энх сууя суун суусаар
- түгэх
- бээрэх
- охор, тачир унгас
-нөхөр, эргэх
- орчлон
-эргүүлт оньс
- зарах, буцлах
-чадал буюу бяр үгүй
-ангид тавьсан
- өшөө
-нөхөр, хань
- хэрэглэх цаг
- саваагүй
- хэрэгтүй
- саадаг
- сарних
- төөрсөн
- чалчаа
- мөс
- хөлдсөн, даарсан
-хүлсэн
-баарим, сөөм
- хүрээлсэн, тунасан
-тойрох
- тогтоох
-гялав гялав

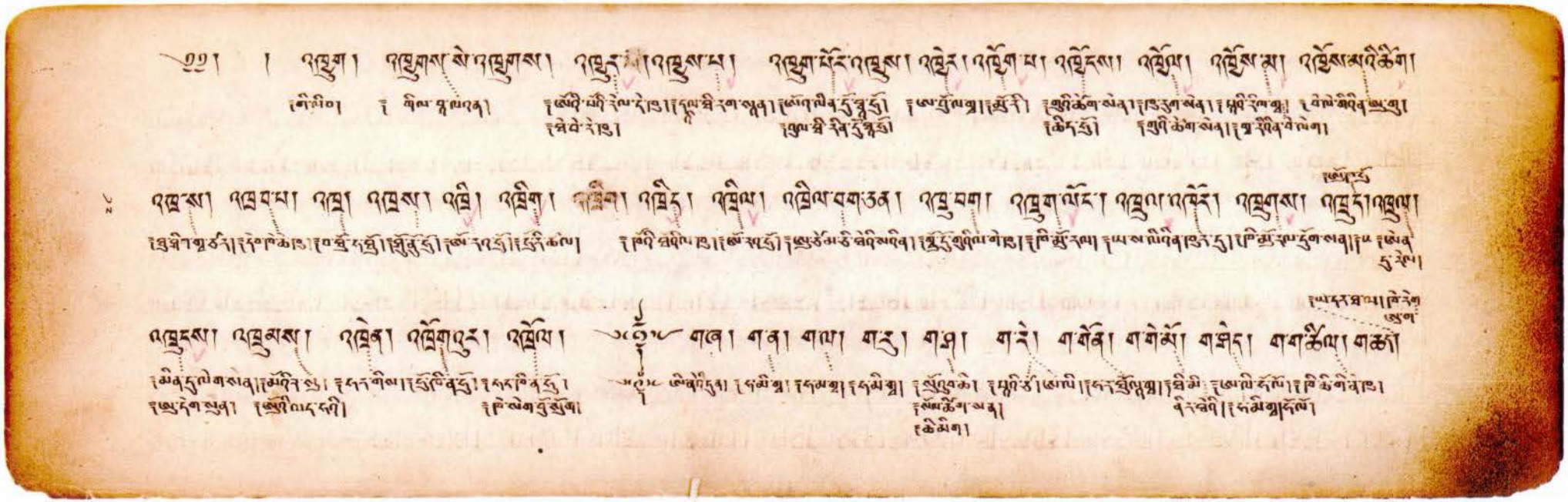

-бэлгийн үг -барилга, гарын бэлэг -хүрсэн, гүйцсэн -гүйцсэн, чадах -муруй -авлага -ойлон дутаах, булгран дутаах -далдарсан, дутаасан - өврөлдөх, тэврэх -гялбалан -гялба

-эндүүрэл -угаах -хямралдсан -заслын хүрд -хямрал -гуд гүйлгэх, -үзэмжтэй -хөтлөх, -ороох -хурьцал -ороох -шунах -бат, хатуу -дэвхцэх -түшиг газар

-ядартал, хэрэггүй -гижигнэх - эл хул, хаана хол - тийм нэрт - хар тугалга, - байз, - сугавч, - хаана - хаана - хаана -инээдэм

- хангинах, хэсэг бусаг - хуухинах - харгис, -мөгөөрс, уйланхай мэндэлсэн, үүдсэн

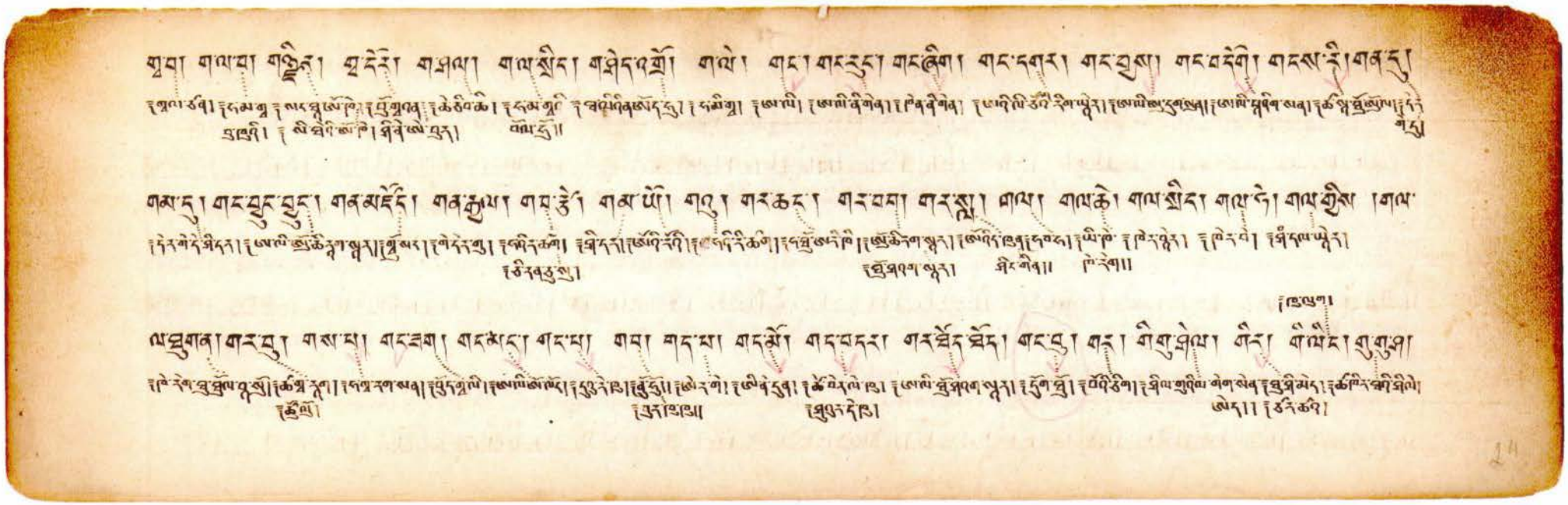

- халзан	-хаана буй	- сант охь	- бугын шинэ эвэр	-цээживч	-хаана болох	-талийн одох	-хаана	-аль	-аль нэгэн	- хэн нэгэн	-аль зоригоор	- аль үүдсэн	- аль байсан	- цаст уул	- дэргэд	-дэргэд, шадар	- аль учирсаар	- хүү сан	- гэдрэг
- хуурцаг, жаран ес	- шадар, ойр	-хуурцаг	-хатуу архи	-учирсаар, түшаасаар	- өтгөн шингэн	- хавх	- их хэрэг	- хэр бээр,	- хэрвээ	- шамдлаар	хэрэгт	- тулбаас	цагираг, цул	-хагарсан	- бодгаль	- аль олон	- дүүрэх	- нуух, бүрхэх	- эрэг
- инээд	- цэвэрлэх, шүүрдэх	- аль тушаасаар	- дуттуй	- бүжиг	- шил гүйлгэсэн эд	- түшмэд, зарц	- хөлөг	-цахирт шил											

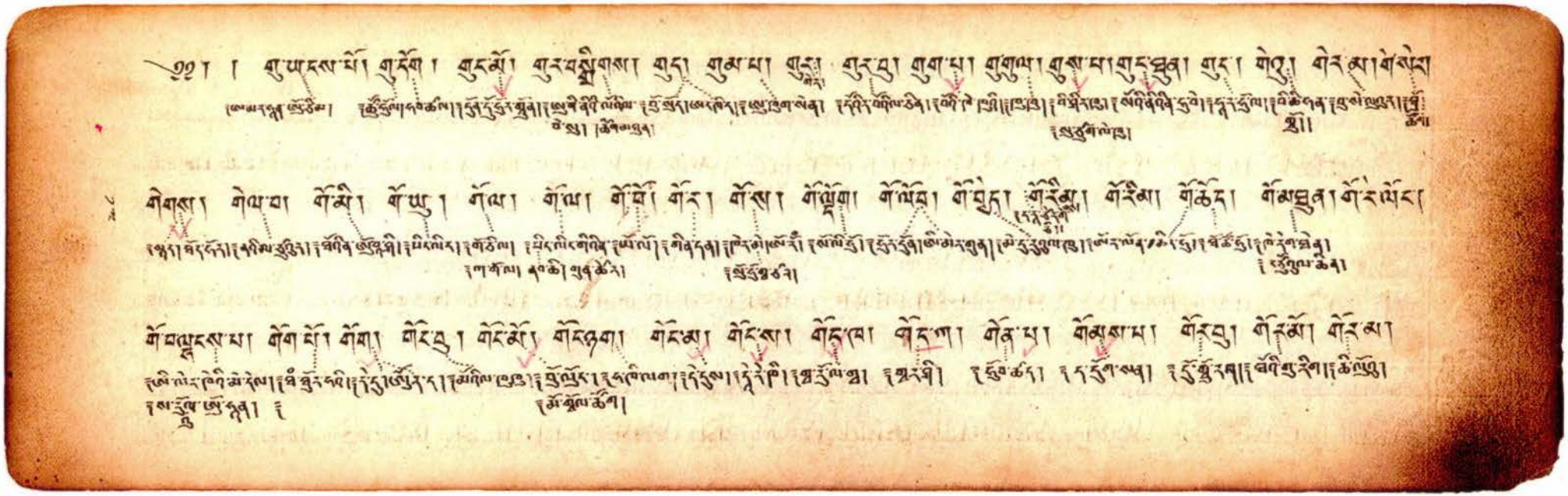

- амархан, уужим
- цухал, хавцал
- дунд хуруу
-угийг нийлүүлбээс
- бусад, ангид
- үхсэн
- гэр
-дөрвөлжин
- бөхийх
- гүгэл-
бишрэх, сүсэглэх
-шөнийн хувь
- хар хул
- бяцхан гуу
- бүслүүр
- тоорцог

- саад, тоттог
- найлзуур
- тойн, увш
- бинлан
- бинлангийн навч, гүнцэр
гожил, гогол
- ёл
-гяндан
-хэргэм, ором, суух газар
-солих
-хурдан, ирмүүн
-мэдрүүлэх
- дараа, зэргэмж
-орлон чадах,- тооцох
- хэрэгтэн, жуулчин

- илэрхий мэдэл, саруул ухаан
-тамтархай
-дээд, урьд
- мөлхөх
- бөөм, моголцог, цогц
- хахилаг
- шил тасархай
- дээдэс
-дээрх
-гарлага
- гарш
- хувцас
- дадсан
- дугараг
- дүгрэг
- чулуу

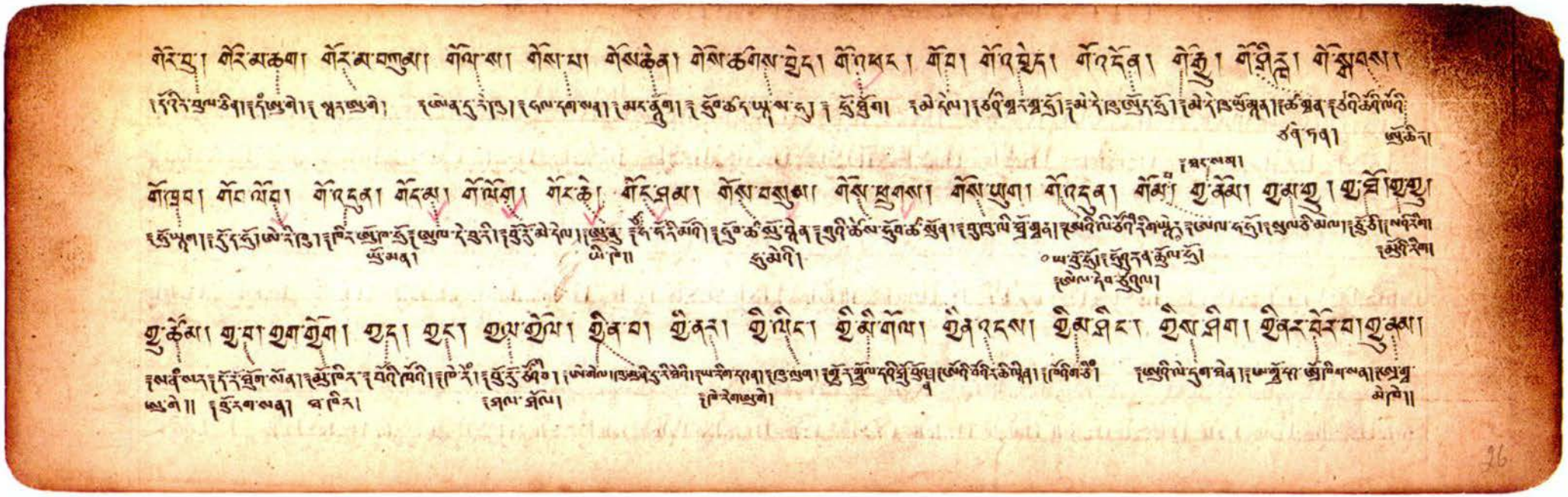

- дөрвөлжин	- дам үгүй	- сааргүй	- эндүүрэх	-халдсан	- магнаг-	хувцас засах	-хутаг	- мэдэл	- зай гаргах	- мэдэх утга	- мэдэх юм	- цагаан зандан	- зай чөлөө, учир	
- хуяг	- дуудах, эрэх	- хир угаах юм	- үлдвэр	- буруу мэдэл	- үнэ их	- зах, хормой	- хувцаа хумь	- гүйцэд хувцас	- бүхэл торго	- аль зоригоор, элдэв зүйл явах,	- алах	- тансаг	- сүлжмэл	- жууз	- сайраг муйраг	
- санамсаргүй	- доройтсон, буурсан	- мухар тахир	- бөх	- хэрэм,	- буруу зөв, шал шул	- эгэл хүний дүрт	- яригтаан хэрэггүй	- хөлөг	- гургалдай шувуу	- өвөрчлөн	- хөгжим	- үйлдэгтүн	- ахуйдаа орхисон	- арга мэх		

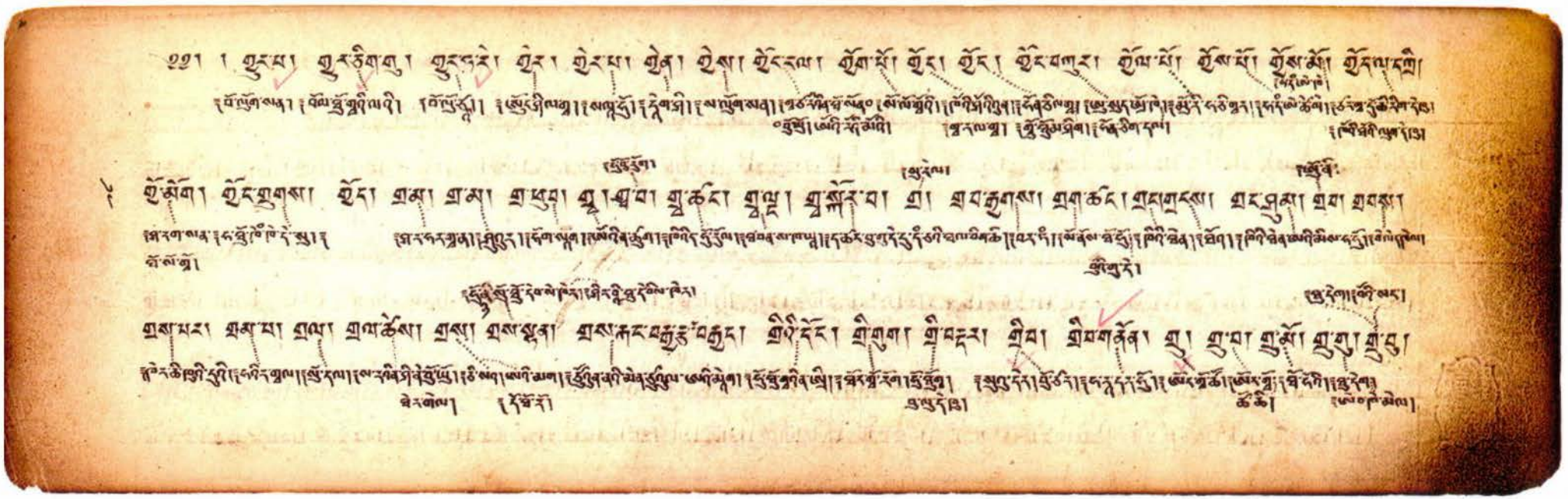

- болсон	- болбол	-болуузай	- уншлага	- салах	- дээш	- салсан	- газрын тос буюу өрөм	- солгой	- хонжилго, гутамшиг	- өсөд орхи, хонжигдол	- муруй хазгар	- хадам эцэг	- хадам эх	- заргад чирэгдэх, хөтлөгдөх	
шарсан тоосго	хатуу хэмхдэс	хэрүүл	шар харгана	шүүр	хог саг	өнцөг	хувраг	хийд, хурал	таван санжаа, дацан дамжаа	бүгдэд тавигч	сүрэл	бардам	сонсогдох бүгд	хүйтэн	
- шарсан тоосго	- хатуу хэмхдэс	- хэрүүл	- шар харгана	- шүүр	- хог саг	- өнцөг	- хувраг	-хийд, хурал	- таван санжаа, дацан дамжаа	бүгдэд тавигч - сүрэл	- бардам	- сонсогдох бүгд	- хүйтэн	- тоо	- хүйтэн амьсгал
-хэрчихэд	-хайрхаг	- судал	- сарын шинэ буюу тэргэл,	жисаа, аймаг, дотор	- хуниаст дэвсгэр, ширээст дэвсгэр	-зуун найман зүйл аймаг	- хутганы ир	- тонгорог	-хутга билүүдэх	- сүүдэр, бузар	- хар дарах	-онгоц	-онгоцчин	-тохой	-түүдэг, эвхмэл
															- түүдэг, боосон

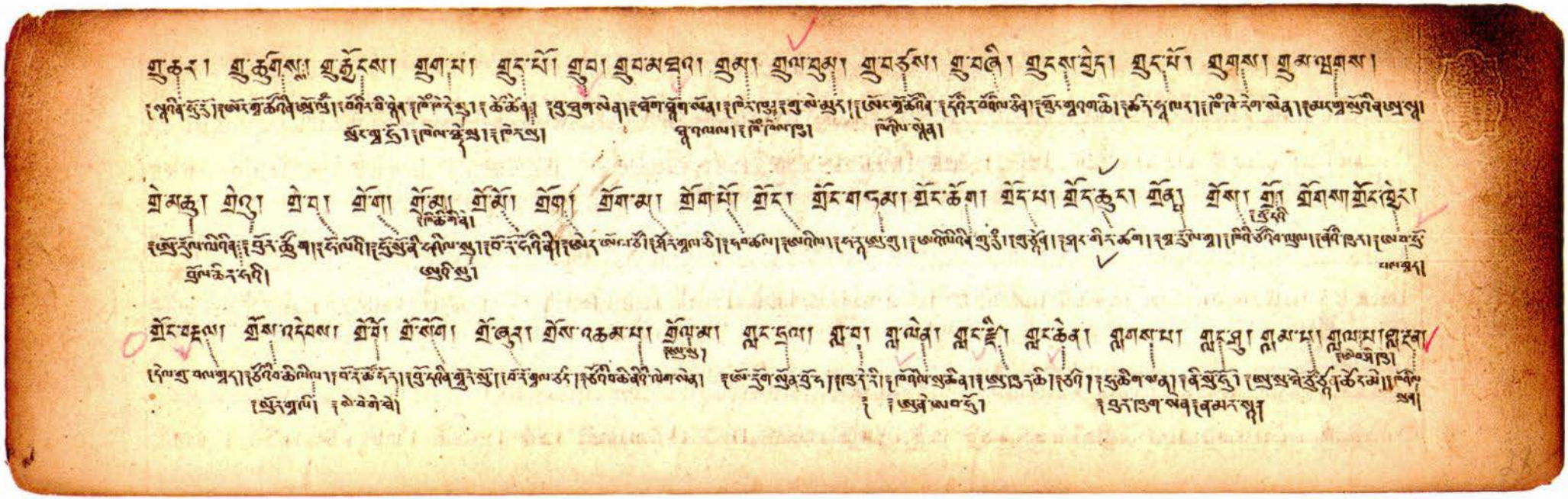

ཕྱུག་ཆར། - сайн хур

བཀུག་སྡུག་སྡུ། - онгоцын олом (улам)

ཕུ་རྐྱོངས། - борвио сунгах

ཕག་པ། - хэмхдэс, хэлтэрхий

ཕུང་པོ། - цэцэн, хэрсүү

ཕུབ། - бүтсэн

ཕུབ་མཐའ། - тогтсон таалал

ཕུམ། - хэрэх, хэмхлэх

ཕུལ་བྱུང། - гүмбанди

ཕུ་བཅས། - онгоцын хөлс

ཕུ་བཞི། - дөрвөлжин

ཕུངས་ཁེད། - тунгаагч

ཕུང་པོ། - цатгалан

ཕུཁས། - хэмхэрсэн

ཕུམ་ལྕགས། - мангисны арьс

འཇའ་སྐུག - уруулын булчирхай

འཇུར་ཚ། - буурцаг

འཇའ་བ། - хоолой

འཇག་ཁུ - хусын хальс, үйс

འཇག་མ། - гичгэнэ

འཇོ་ཤོ། - бор хонь

འཇག - эд олз

འཇག་མ། - шоргоолж

འཇག་པོ། - хавцал

འཇང་། - айл

འཇང་གཏམ། - хар үг

འཇང་ཚོག - айлын гүрэм

འཇང་པ། - гүзээ

འཇང་ཆུང་། - сархинаг

འཇན་པ། - гарлага

འཇས། - хувил-даан

འཇི། - буудай зөвлөл

འཇིགས། - нөхөр

འཇུ་ལྡེར། - агуу балгад

འཇུད་བརྟལ། - дэлгүү балгад

འཇས་འདེབས། - зөвлөл, сургаал

འཇི་བོ། - бор цоохор сэвхтэй

འཇི་སོག - буудайн гуурс

འཇོ་ཞུར། - бор халзан

འཇས་འཆམ་པ། - зөвч нийлсэн,

འཇལ་མ། - өс

ཉུང་ཟལ། - орууд бух

ཉག་པ། - хүдэр

ཉལ་ཁྲིན། - хөлсчин

ཉེ་རྩིས། - үхэрчин

ཉུང་ཚེན། - заан

ཉགས་པ། - хучсан бүрхсэн

ཉུང་ཐུ། - нясуу, намс намарс

ཉམ་པ། - үст зузаан

ཉལ་བ། - эвшээх цэмбэ

ཉུ་རྣན། - хөлс

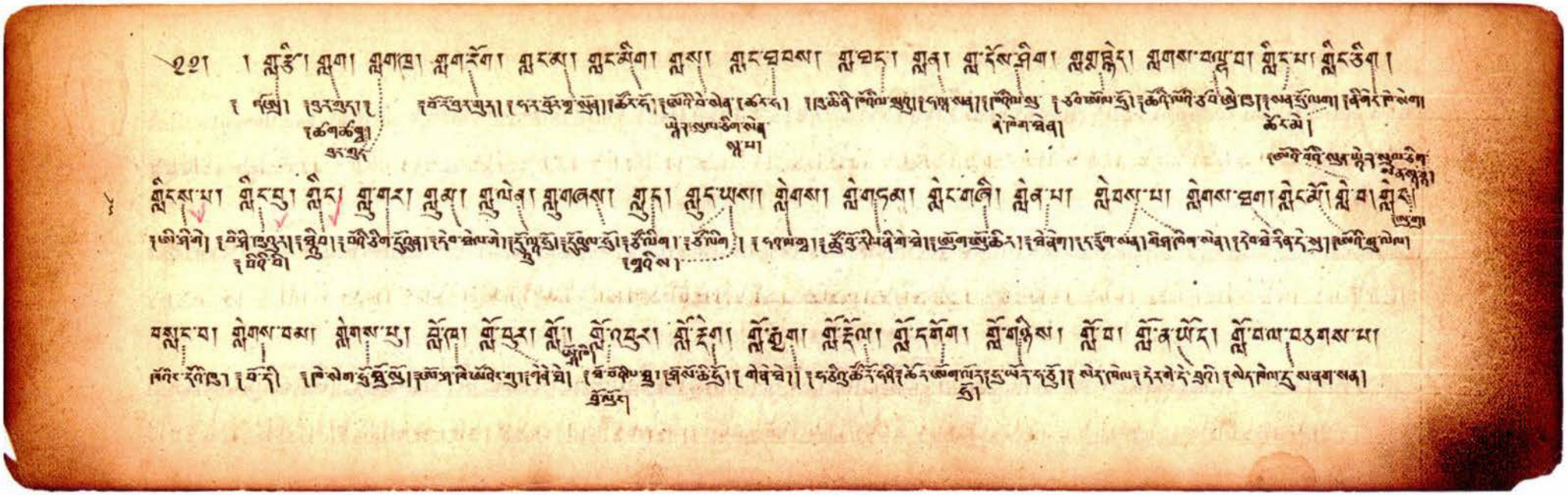

- заар	- бүргэд	цагцага бүргэд	- бор бүргэд	-хар бургас	- цонх	- өвсөөр сүлжсэн сав	- цанх	- хүчний хөлс	-нөхөөс	- хөлс нэхэхтүн	-зав олох	-чөлөө завыг эрэх	- сахлаг цэмбэ	- нэгэн хэсэг			
- эсгий	- бишгүүр бийва	- тив	- бүжиг дуун	-дэвтээлэг,	- дуулах	- дуулах	- золиг	- золиг гайс	- хаалга	- цуврал нэгт	- уг учир	- тэнэг	- дарсан, гишгэсэн	- дэвтрийн дэс	- өгүүлэл	-өвсөөр сүлжсэн сав	-үг
хөндөх		- боть	- хэсэг хуудас	- уушигны өнгө	-гэнэт	- уушиг	- цочих	- гэнэт	-хажуу цоорхой	-цэр ховхрох	- хоёр хажуу	-сэтгэл	- дэргэд буй	- сэтгэлд санасан			

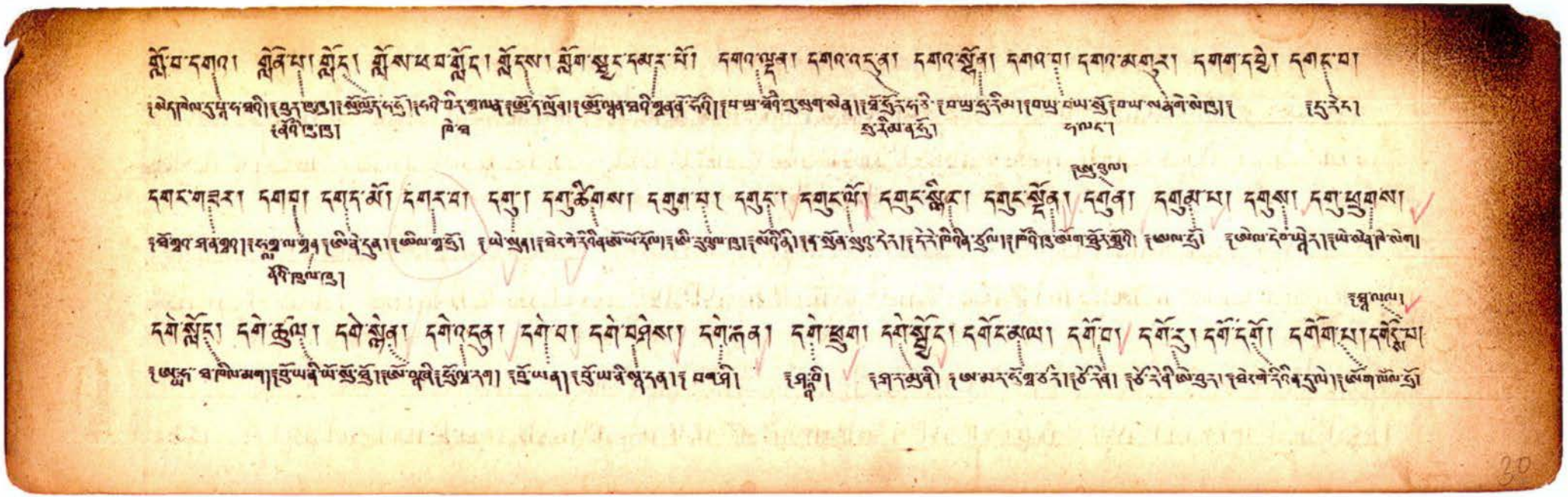

- сэтгэлд бахтай	- бүрхэх, нөхөх	- султгах	- хавиргалан хэвтсэн	- уудлан	- улаан тайган нохой	- түшид	- тохуурхаж хуримлах	- баяр хурим	- баяр баясгалан	- баясан хэсэх	-ятгал нээх	-дүүрэн	- цоргот шанага	-халхалга, нөхлөг	- инээдэм	- ялгах	- ес	-тэнгэрийн оёдол	- ирүүлэх
- шөнө, хоног	- нас сүүдэр	- дээрхийн жил	- хөх огторгуй	- өвөл	- нядлах, үхэх	- элдвээр	- есөн хэсэг	-аяга тахимлиг	- буяны ёст	- увш	- хувраг	- буян	- буяны садан	- багш	- шавь	- шармани	- амрах газар	- зээр	-зээрийн эвэр
- тэнгэрийн дүлий	- углалах	- таалал																	

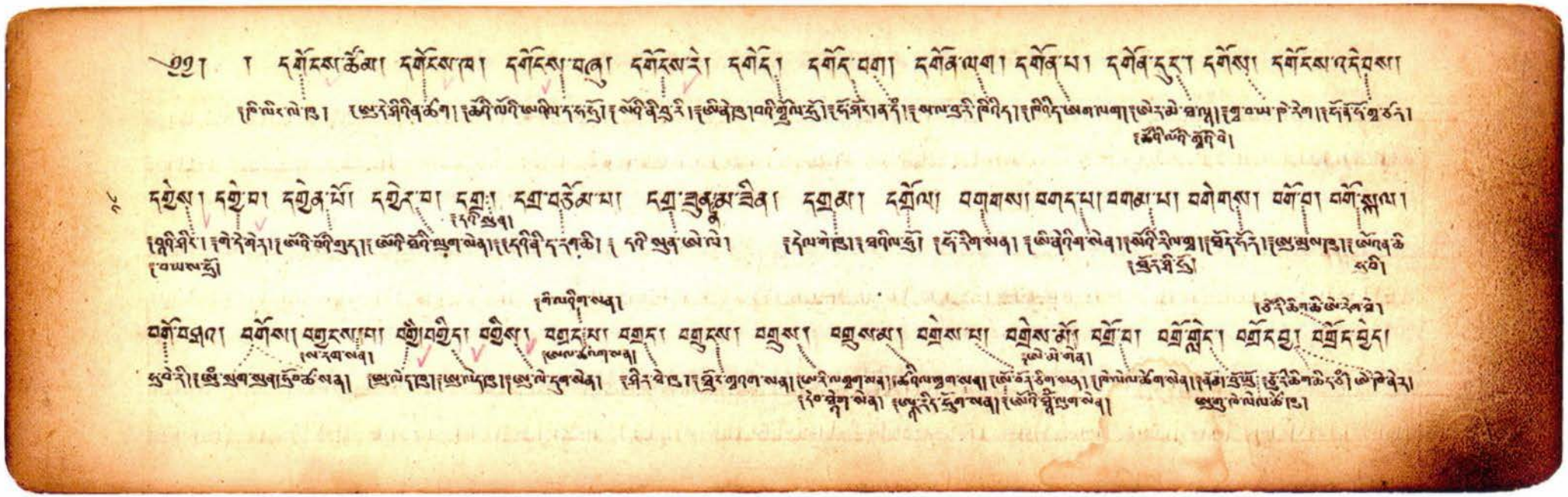

ཧཨཨ།	དགོངས་ཚོམ།	དགོངས་ཁ།	དགོངས་བཞུ།	དགོངས་རེ།	དགོད།	དགོད་བཏུ།	དགོན་ལུགས།	དགོན་པ།	དགོན་དུད།	དགོས།	དགོངས་འདེབས།
	- хилэгнэх	- үдшийн цаг	- чөлөө айлтгах	-шөнө бүр	-инээх, байгуулах	- хошин, наадам	- салбар хийд	- хийд, аглаг	- ээрэм тал, цөл говь	- гавьяа-(хамаа), хэрэг	хонох газар
	ཐུགས་ཆོམ།	དགོང་ཁ།	དགོང་བཞུ།	དགོང་རེ།	དགོད།	དགོད་བཏུ།	དགོན་ལུགས།	དགོན་པ།	དགོན་དུད།	དགོས།	དགོངས་འདེབས།
	དགེས།	དགེ་བ།	དགེན་པོ།	དགྱེ་བ།	དབུ།	དབུ་བཅོལ་བ།	དབུ་རྒྱལ་ཆེན།	དབྱིལ།	འཁའ་ལས།	འཁོ་བ།	འཁོར་སྐྱེལ།
	- баясан баясах	- гэдгэр	- өвгөд	- өтөлсөн	- дайсан	- дайсны дарагч	- дайсан эл	- дэлгэх	-тайлах	- хорьсон	- инээсэн
	དགེས།	དགེ་བ།	དགེ་ན་པོ།	དགེ་རྩ་བ།	དགྲ།	དགྲ་བཅོམ་པ།	དགྲ་རྒྱན་ནམ་ཟེན།	དགྱེལ།	དགོད་ལ།	འགགས།	འགད་པ།
	- сорилго, турших	- тотгор	- өмсөх	-өмч хувь							
	འགམ་པ།	འགེགས།	འགོ་བ།	འགོ་སྐྱལ།							
	- хуваарь	- өмссөн, хувцас	- саарсан	- үйлдэх	- үйлдэх	- үйлдсэн	- алцайсан, хялайсан	-ширтэх	- тунгаасан	- арилгасан, дэвтээсэн	- зайлсан, ариутгасан
	འགོ་བཞག་བ།	འགོངས།	འགྱངས།	འགྲིལ།	འགྲིད།	འགྲིས།	འགྲུང་པ།	འགྲུད།	འགྲུངས།	འགྲུས།	འགྲུས་མ།
	- оворжисон, өтөлсөн	- эмгэн	- хэлэлцсэн	- ном буюу үг хэлэлцэх	- зорчигчид, зам, эхнэр	- зорчигч, эрэгтэй					
	འགྲེས་པ།	འགྲོགས་མོ།	འགྲོ་བ།	འགྲོ་གྲྭད།	འགྲོན་བྱ།	འགྲོན་བྱེད།					

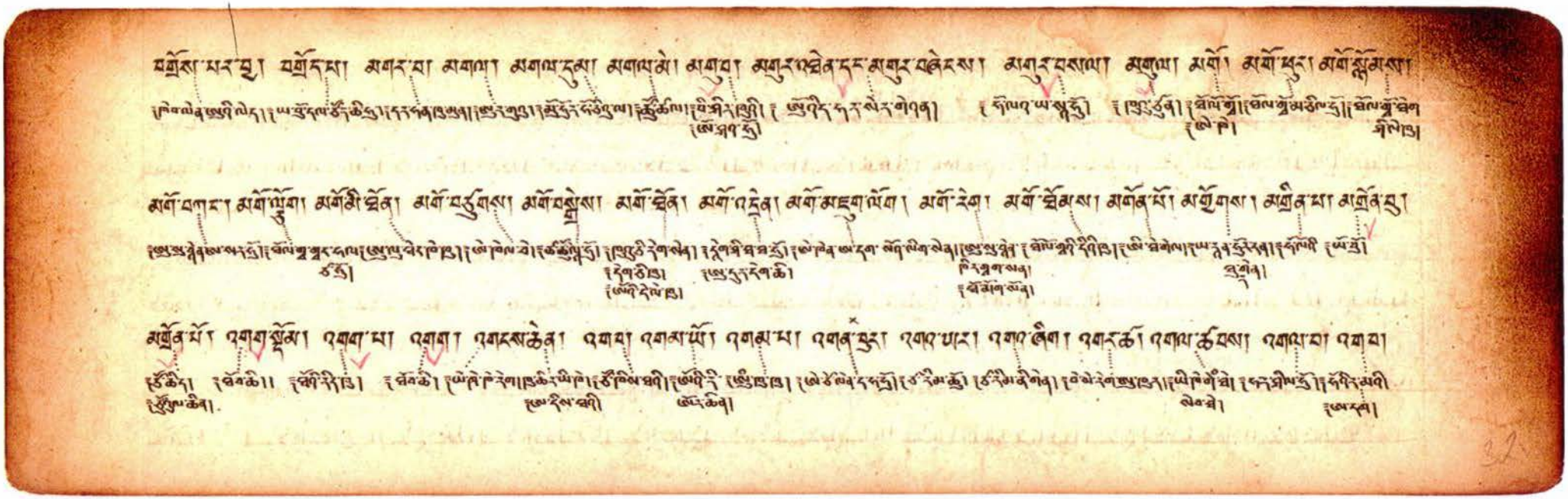

- хэвэйлэн үйлд, (зөвшөлдөн үйлд)	-явдал, зорчих	-дархан хүн	- эрүү	- мухар хожуул	-цуцал	- бишрэх, ойшоох	-уйтгар сэргэн дуулах	- хоолой засах	- хүзүү	- толгой, эх	-толгой маажих	- толгой тэгшлэх		
- үсээ асрах (засах)	- толгой ганхалзах	- үл тэнхэх (тэнхрэх)	- эхлэв	- чацуулсан	- хүмүүжирсэн дэгжих, өөдлөх	- дээш татах, удирдагч	-эх адаг сольсон	- үсээн хяргасан, тоймог	- толгой дүйрэх	- иттэл	- яаран, хурдан түргэн	-хоолой	- явуу	
- зочид, жуулчин	- товч	-түрдих	-товч	- их хэрэг, хүчир их, адистай	- зохистой	- ойр орчин	- үмхэх	- эзлэн дагах	-зарим ч	-зарим нэгэн	- бэсрэг үхэр	-гэмтэй, сэвтэй	- харшлах	- хормой, адаг

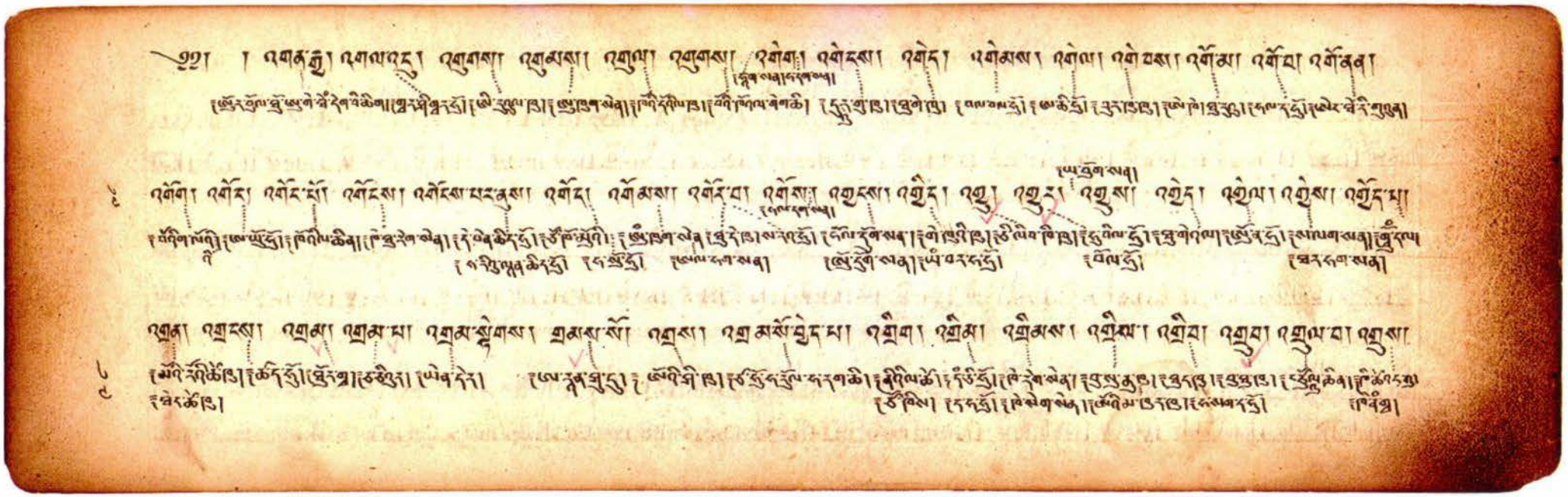

- урвалтгүй тэмдэг бичиг	- гарш гарах	- ирүүлэх	- үхсэн	- хөдлөх	- бөхийлгэгч	- хаасан, хатгасан	- дүүргэх	- түгээх	- балбалах	- ачих	- бүрхэх-	эх, тэргүүн	- халдах	- эн тэргүүн				
-бөглө	- айх	-хөлчин	- хэтэрсэн	- дэвэн чадах, хариулан чадах	- зохиомуй, хасах	-үмхсэн, алхсан	- түдэх, саарах	- халдсан	- холдсон, удсан	- гэхийх-жил-- ямархах, бэхийх, болох	- хувилах,	- явсан	- түгээл	- унах (ойчих)	- салсан, тархсан	- гомдол, гэмшил		
- мөчөөрхөх, тэмцэх	- цадах	- туурга	-зажуур	- индэр	- араа шүд	- өөших	-захын харуул харагч	- нийлц, зохис	- дамжих, дагах	- хэрсэн, хэссэн	- буснах, өмхрөх	-түдэх, хасагдах	-бүтэх	- жуулчин	-хичээнгүй, хянамгай			

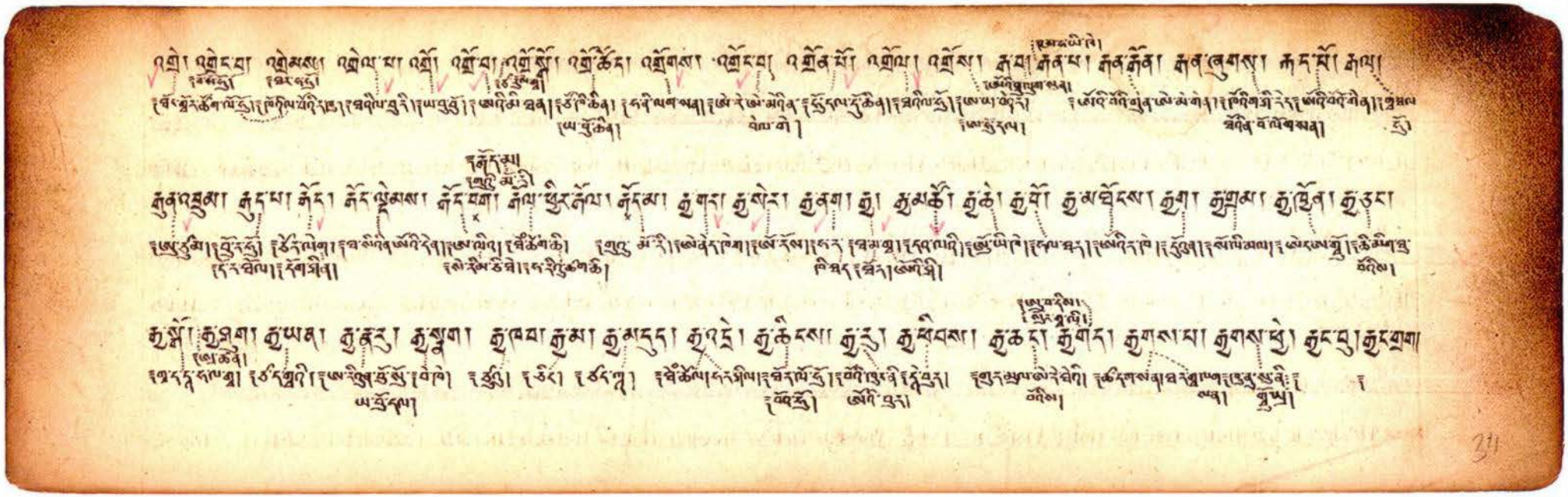

- тонгор-цоглох,	- босох	- тархаах	- тайлбар	- явах	- амьтан	- зарлага	- зохьц, явц	- ханилсан	- эр эмийн бэлгэ	- худалдагч	- тайлах	- аяар алхаа	- өтлөх	- ах ихэс	- өвгөн, эмгэн	-хөгшрөөд тойн болсон	- өвгөн	-гатлах
- үзэм	-буурал, доройтол	- зэрлэг, догшин	-тасын өд	-алиа, сэрэмжтэй	- гүү, морь	-тэмцэгч, хариуцагч	- энэтхэг	- орос	- нанхиад, хятад	-тамга,-далай тор, өөш	-агуу- их	- халтар	- өрх	- дуу	- солимол	- эн агуу	- чимэгт бүс
- гадаад хаалга	- арц	- задгай	- ариун бус	явдал	- бэх	- зүү	- жин	- зангиа	- тэмцэл, харшлал	-торлох, боох	- бөхөн-гийн эвэр	- дээвэр	- гүрмэл хээтэй бөс	- увдис, сургаал	- чадархсан, таргалсан	- хүнсний гуяр	- ялтас	- хөрс, газар

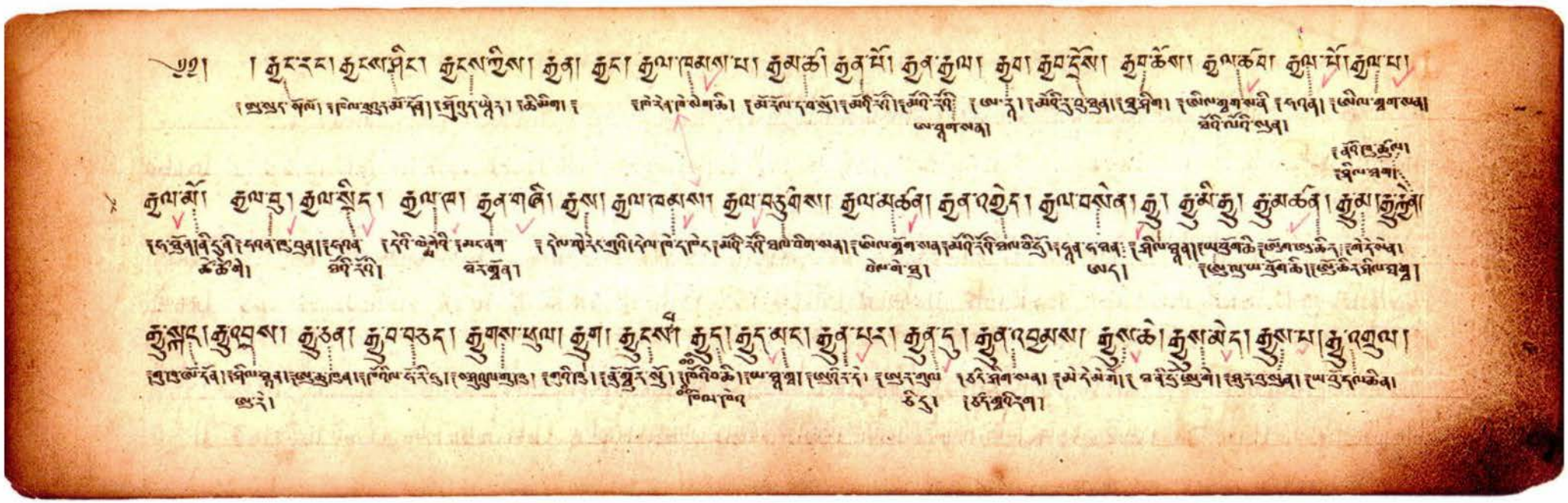

ᠥᠭᠡᠭᠳᠡ	ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠷ ᠮᠣᠳ	ᠱᠤᠤᠳᠠᠭᠠᠷ	ᠴᠢᠮᠡᠭᠡ	ᠰᠤᠨᠵᠭᠤᠤ	ᠬᠡᠷᠡᠨ ᠬᠡᠰᠡᠭᠴ	ᠮᠣᠯᠣᠭ ᠳᠠᠪᠰ	ᠮᠥᠷᠢᠢ	ᠮᠥᠷᠢᠢ ᠠᠪᠰᠠᠨ	ᠥᠮᠥᠥᠷᠰᠥᠨ	ᠠᠭ	ᠮᠥᠷ ᠪᠦᠲᠡᠨ	ᠲᠦᠱᠢᠭ	ᠶᠠᠯᠭᠤᠤᠰᠤᠨᠢ ᠲᠥᠯᠥᠥᠴ	ᠬᠠᠭᠠᠨ	ᠶᠠᠯᠭᠤᠤᠰᠠᠨ
- өсөд	- хэлбүүр мод	- шуудаар	- чимэг	- сунжуу	- хэрэн хэсэгч	- молор давс	- мөрий	- мөрий авсан	- өмөөрсөн	- ар	- мөр бүтэн	- түшиг	- ялгууснытөлөөс	- хаан	- ялгуусан
хол				хол											
ᠬᠠᠲᠠᠨ, -ᠬᠠᠨ ᠬᠥᠪᠭᠤᠤᠨ	ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠲᠥᠷ	ᠳᠠᠢᠯᠡᠩᠬ,	ᠮᠠᠭᠨᠠᠭ	ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠡᠩᠭᠦᠢ	ᠳᠡᠯᠬᠢᠢ ᠳᠠᠬᠢᠨ	ᠮᠥᠷᠢᠢ ᠲᠠᠪᠰᠠᠨ	ᠲᠤᠭ, ᠳᠤᠤᠽ	ᠮᠥᠷᠢᠢ ᠲᠠᠪᠢᠬ	ᠬᠠᠭᠠᠨ ᠬᠠᠲᠠᠨ	ᠱᠠᠯᠲᠭᠠᠭᠠᠨ	ᠶᠠᠪᠠᠭᠴ	ᠤᠭ ᠤᠴᠢᠷ,	ᠭᠡᠰᠡᠨ	ᠱᠠᠯᠲᠭᠠᠭᠠᠨ
- хатан, -хан нүдний цөцгий	- хаан төр	- дийлэнх,	- магнаг торго	- дэлгэрэнгүй	- дэлхий дахин	- мөрий тавьсан	- туг, дуаз	- мөрий тавих	- хаан хатан ад	- шалтгаан- явагч	явагч үл	- уг учир,	учир шалтгаан	- гэсэн	- шалтгаан нөхцөл
ᠨᠠᠷᠰᠠᠲᠷᠠ, -ᠱᠠᠯᠲᠭᠠᠠᠨ ᠤᠷ	ᠨᠤᠭᠴᠡᠨ	ᠬᠥᠯ ᠬᠣᠷᠢᠬ	ᠱᠤᠭᠤᠯᠭᠡᠬ	ᠭᠦᠢᠬ	ᠨᠤᠭᠠᠰ	ᠬᠡᠯᠬᠡᠡ, ᠬᠥᠪᠴ	ᠶᠠᠲᠭᠠ	ᠦᠭᠷᠳ	ᠦᠭᠡᠯᠵᠢᠳ	ᠵᠠᠨᠱᠰᠠᠨ ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠷᠰᠠᠨ	ᠮᠡᠳᠡᠮᠬᠢᠢ	ᠲᠠᠨᠢᠬᠭᠦᠢ	ᠱᠥᠷᠮᠥᠰ	ᠶᠠᠪᠳᠠᠯᠴᠢᠨ
- нарсатра, -шалтгаан үр	- нүцгэн	-хөл хорих	-шүүлгэх	- гүйх	- нугас	- хэлхээ, хөвч	- ятга	- үүрд	- үргэлжид	- заншсан задгайрсан	- мэдэмхий	-танихгүй	- шөрмөс	- явдалчин	
ᠤᠳ															

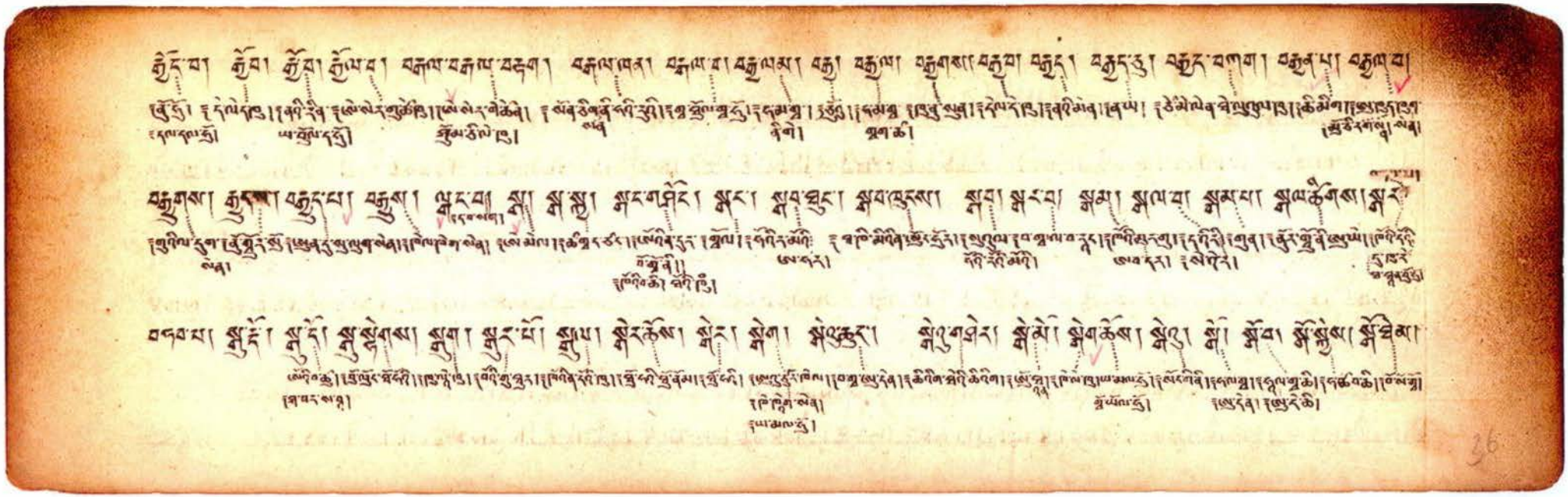

-нуух, далдлах - дэлдэх - найран явалдах - эсэргүүцэх - эсэргүүцэн шүүмжлэх - сонжсоны хариу - гаталгах -хаана нэгэн - зуу - хаана ганц - хүнс - дэлдэх - найм - наян - зэмлэн тэлүүлэх - чимсэн- үхэтхийсэн муужирсан

- гүйлдсэн - нугас -үндэслэсэн, үндэс - хэлхсэн -давсаг - эмээл - цагаан зан (гаа) - өндөр, богино, хөвч дөхөм - гол -хормой охор - тахимын хонхор - сүүл, хормой - бага лавран - хөмрөг, авдар - даарь, сээр - гүн - нурууны үе - хөдөөд хүрээ

татан буусан - гүйвүүр чулуу - өвчүү, шавар сав - булан, тохой - хүлээх - бөгтөр - хөндөх - тухайт ном - тухай -үзүүрхэл -бага үүд - нойтон идэг (нялх өвс) - уут - хэлэх, ямлах, гоёох - сонгино- - хаалга, үүд - хаалгач, үүдэч - хатавч- босго

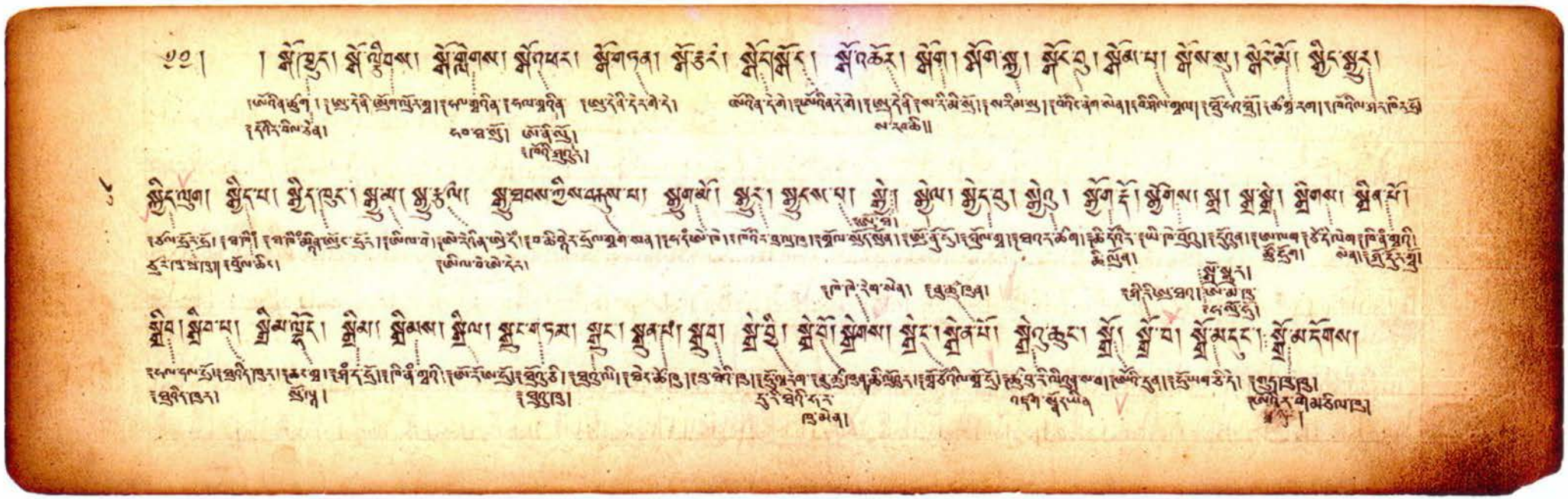

- өнцөг дөрвөлжин
-үүдний - хаалгын хавтас - хаалгын -үүдний -хаалгын - өндөг - өндөг -үүдний -сармис -сармис -бөөмлөсөн- бясалгал - тухайд - цагираг - хөл шархирах
углуурга оньс, хөшүүр дэргэд зай саравч
-залхуурах - тахим, - тахимын - илбэ - эрийн эрдэм, - бачаар хулгайлсан -хадам эх -хөрвүүлэх-гол судал- уут - унах - тулга - таарцаг - чөдөр - их - дуу- алаг- жигдэлсэн- хянамгай,
зүрхших булчин онхор илбэ идэр чулуу пүү цоог шударга
- халхлах,-түйтгэр -чанга сул - шамдах-хянамгай-ороох-цадиг түүх -тууль -тэнцэх -бүтээх -хувраг -нүцгэн, -хэхэрсэн -гозойлгох-нүцгэн -цувралын-өд-ширэн-хаядаг жад- нэмэх - гүтгэх
түйтгэр дүртэй хар хүн цулгуй уут уут хасах оргомжлох

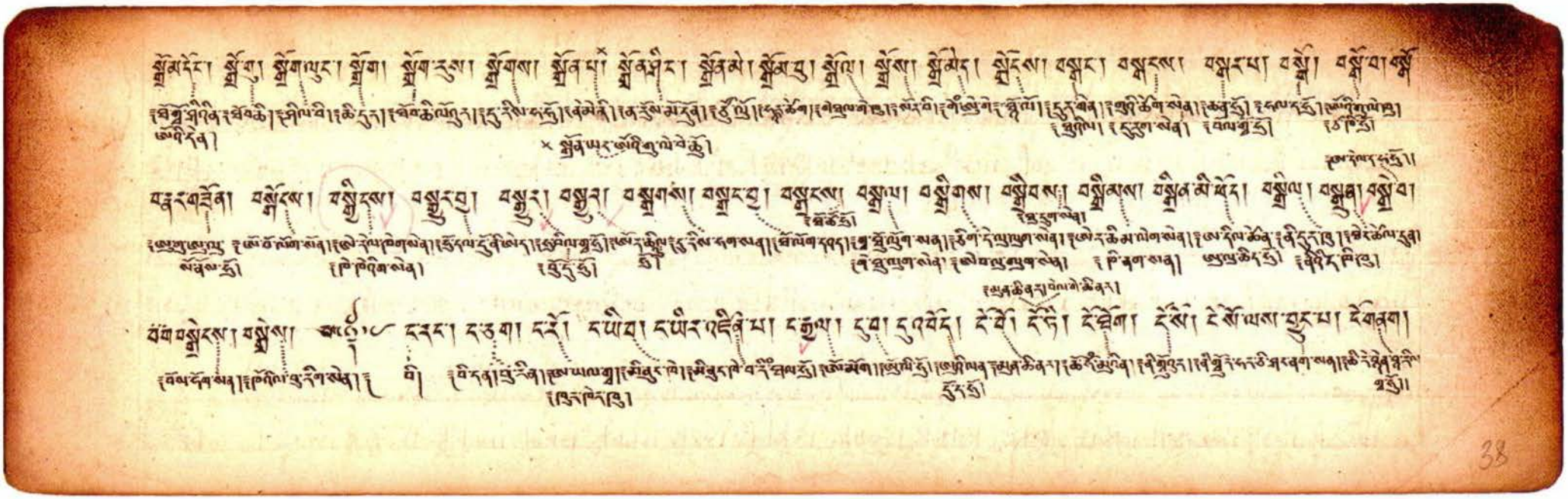

-тогосын өд	-товч	- шилбэ	- чөдөр	- товчлох-	дуурсхах-	нэмэр-	өгүүлэвч	- нэрс мод	- зул	- хуурцаг-	гэтлэх-	сорви-	гэмгүй-	тоол-	дүүргэн,	төөл-	гүйцсэн,-	чанах,	-халдах-	өгүүлэх,	-үг үл		
																	дүүрсэн			захих			
-сонсох	- овоолсон	- эрэлхсэн, гэхийсэн	-худалдааны- эд	хувилах, будах	-орчуулах-	дуурсгасан	-тоолог- дохуун		- тооцсон	-гаталсан, гэтэлсэн	-жигдлүүл--түйдсэн- сэн, эвлүүлсэн	эрчим- лэсэн,хянасан,	- адилтган	-нидрэх, үл чадах,	-тэнцэл- нийтгэх	-адил- дэн	тгах	-байгуулах						
- босгосон	- хөлбөрсөн		- би	- ба бүрэн	- аялгуу, хүрхрэх	- минийх	- минийхлэн	баримтлах	-омог	- уйлах	-уйлан дуудах	-мөн чанар	-мөн чанар, бэлгэ чанар	-цохом мөн	-нүүр	- нүүр харж шагнасан		- царайгаа барайлгах					

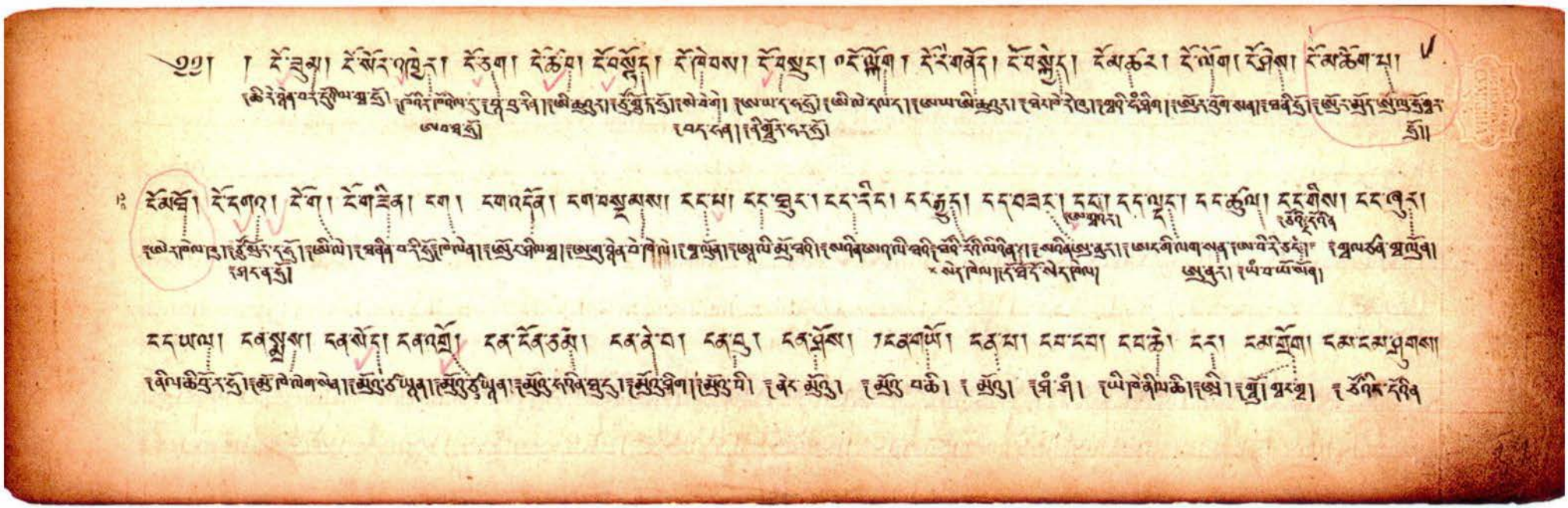

ཅ།	དོ་རྒྱུམ།	དོ་སོར་འཁྱེར།	དོ་ཅག	དོ་ཆུ་བ	དོ་བསྡུད།	དོ་ཁེབས།	དོ་བསྣུད།	དོ་ལྷོལ།	དོ་རེ་གནོད།	དོ་བསྐྱེད།	དོ་མཆོར།	དོ་ལོག	དོ་ཤེས	དོ་མ་ཚོགས་པ།
	- царайгаа бардайлгах	хөөрхөлд автах	- ба бүрэн (бид)	- ичгүүр	- зугуйдах	- сэвх, батга	- ая дагах, нүүр харах	- ил далд	- ая ичгүүр	- тэнхрэх	- гайхамшиг	- уравсан	- таних	- үл хугалах
	དོ་མཐོ།	དོ་དགར།	དོ།	དོ་ཚ།	དཀའ་ངལ།	དཀའ་བསྡུམས།	དཀྱུ།	དཀྱེན།	དཀྲིས།	དཀྲུག	དཀྲོལ།	དཀྲོས།	དཀྲོགས།	དཀྲོན།
	- эрхлэх	- зусардах, шагнах	- ил	- танин барих	- хэл	- уншлага	- үгээ бэхлэ	- галуу	- муу аальт	- сайн аальт	-төрөлх сэтгэл, дотоод сэтгэл	-сайн үнэр	- уур	-анхилсан	- авир зан, жам ёс	- яригтаа (аяндаа)	- халзан галуу
	དད་ཡལ།	དན་སྨོས།	དན་ཟབ་	དན་འགྲོ།	དན་དོན་ཅམ།	དན་ནེ་བ།	དན་ཏུ།	དན་ཐོས།	དན་གཡོ།	དན་པ	དབ་དབ	དབ་ཚེ	དར	དམ་གྱོག	དམ་དན་ཤུགས།
	- илч буурах	- муу хэлсэн	- муу заяа	- муу заяа	- муухан төдий	- муу шиг	- муу би	- нэн муу	- муу бач	- муу	- шам шам	- их элч	- ир	- гуу, ганга	- зөндөө

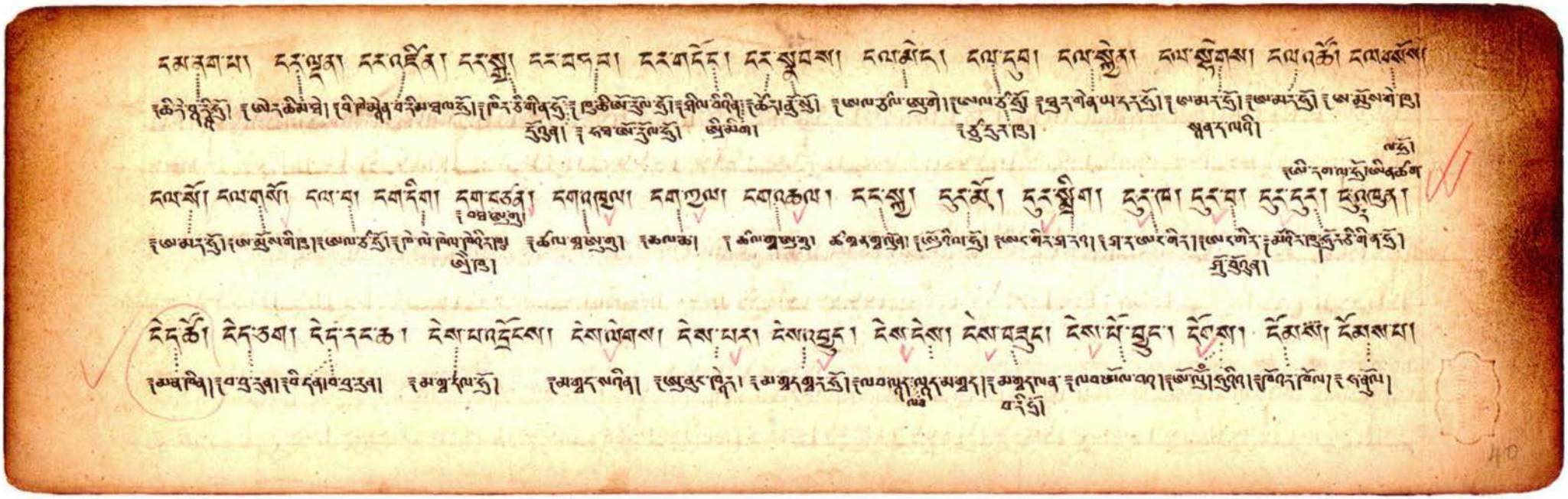

- амсхийх	- амрах	- алжаах, зүдрэх	- түргэн ядрах	- амрах сандал	- амрах	- цэр нус	- шилбийн хянгар	- хүч оруулах, хав оруулах	-хэржигнэх дуу	- би хэмээн баримтлах	эрчимтэй	- царай барайх		
- ярааглах, янцгаах	- мөөрөх, хожигнох	- ангир шувуу	- шар ангир	- ал шар	- уйлах	- цагаан галуу	- цалгай үг	- чалчаа	- цалгай үг	- хэл хэлэглээх, ээрэх	- алжаах, ядрах	- амрах	- амсхийх	- амрах
- ханал	- хөөрхөл	- хөвх	- олом, хойг	- лавыг олов	-магадлан барих	- лавлаад, лавтай магад	- магад гарах	- үнэхээр	- магад сайн	- магадлах	- бид, ба бүрэн	- ба бүрэн	- манайх	

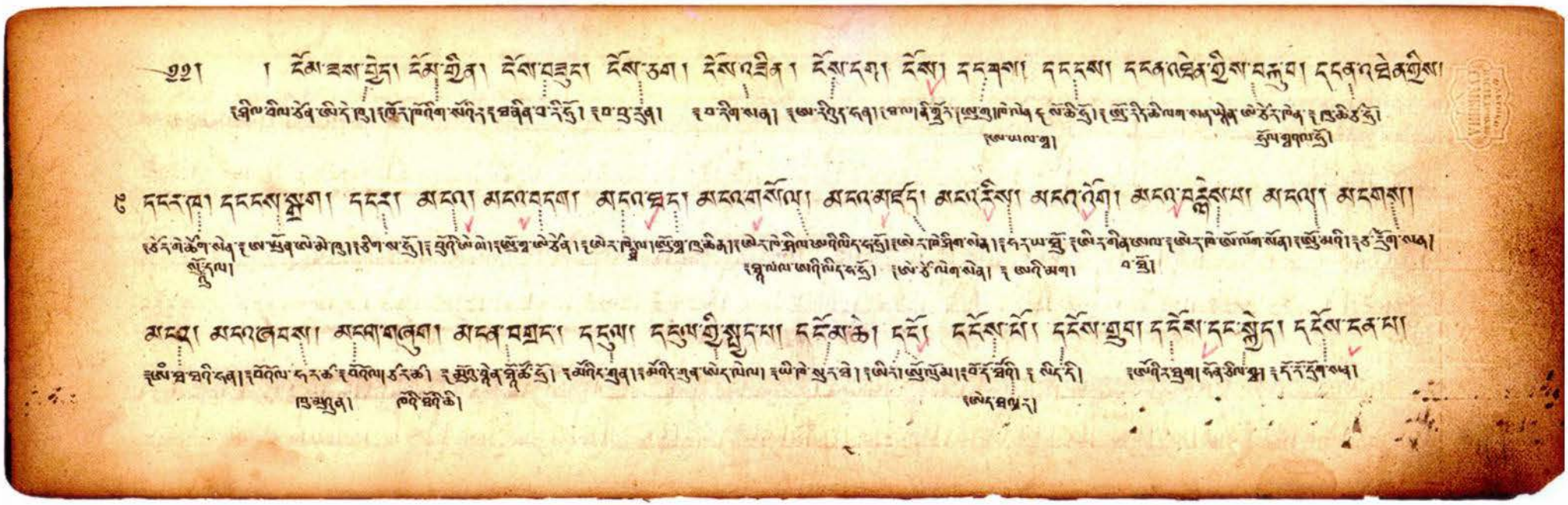

ཤལ་བལ་ཟན་ཨིད།	ཧཱ་ཧོ་ཧོ།	ཏ་ནིན་བཱ་རི།	བཱ་བུ་རིན།	ཏ་ནིན་བཱ་རི།	ཨོ་ལ་གོན་བཱ་རི།	ཨ་རི་ཡུ་ཧན།	ཏལ། ཉུག་མ།	ཙོ་ཆིམ།	ཡུ་རྡ་ཆིལ་ནཱ་ཡི་ཟེར་ཧུལ་གཱ་ལ།	ཁཱུ་ཆཱ།
- шалбалзан идэх	- хөөрөхсөөр	- танин барих	- ба бүрэн	-танин барих	-ойлгон барих	-ариухан	-тал, нүүр - үг, хэл, аялгуу	- цочих	- урьдчилснаа эзэрхэн хулгайлах	- хүч заах
ཟེར་གྱེ་སུ་དལ།	ཨཡཱ་ཨེམ་སེཧ།	ཛ་གཱ་སཱ།	ཨཱ་བུ། ཨེལ།	ཨ་གུཡ་ཨེཧེན།	ཨེཧ་ཤེཧེལ། ཨ་གུཡ་ཧུ་ཅིན།	ཨེཧ་ཤེཧེལ་ཡུཧ། ཏཱ་ལལ་ལིག་ཨོ་ཆིཧ།	ཨེཧ་ཤེན། ཨེཧེལ་སེན།	ཧ་རི་ཡཱ་ཏ་ཨཱའི་མ་ག	ཨི་རྒེན་ཨལ་བཱཏ།	ཨེཧ་ ཨོལ་སོན།	ཨུ་མཱའི།	ཛ་རྦ་སཱན།
- амттайхан	- боол, харц, хүн	-боол, зарц, хөтөч	- муугаа тооцох	- мөнгө	- мөнгөн эдлэл	- их сүртэй	- ир, улам	- бодтой, эд таваар	- шид	-өртөг ба хожил	- дордсон
ཨམ་ཏཱའི་ཧཱན།	ཨཡཱ་ཨེམ་སེཧ།	ཨཡཱ་གཱ་ལུག	ཨཡཱ་བཙཱོད།	དུ་ལྭ།	དུ་ལྭ་ཡིན་པ།	དེ་ཧོ།	དེ་རེ།	དེ་ཧོ་ཡོ།	དེ་ཧོ་ཤུག	དེ་ཧོ་དང་སྐྱེད།	དེ་ཧོ་དན།

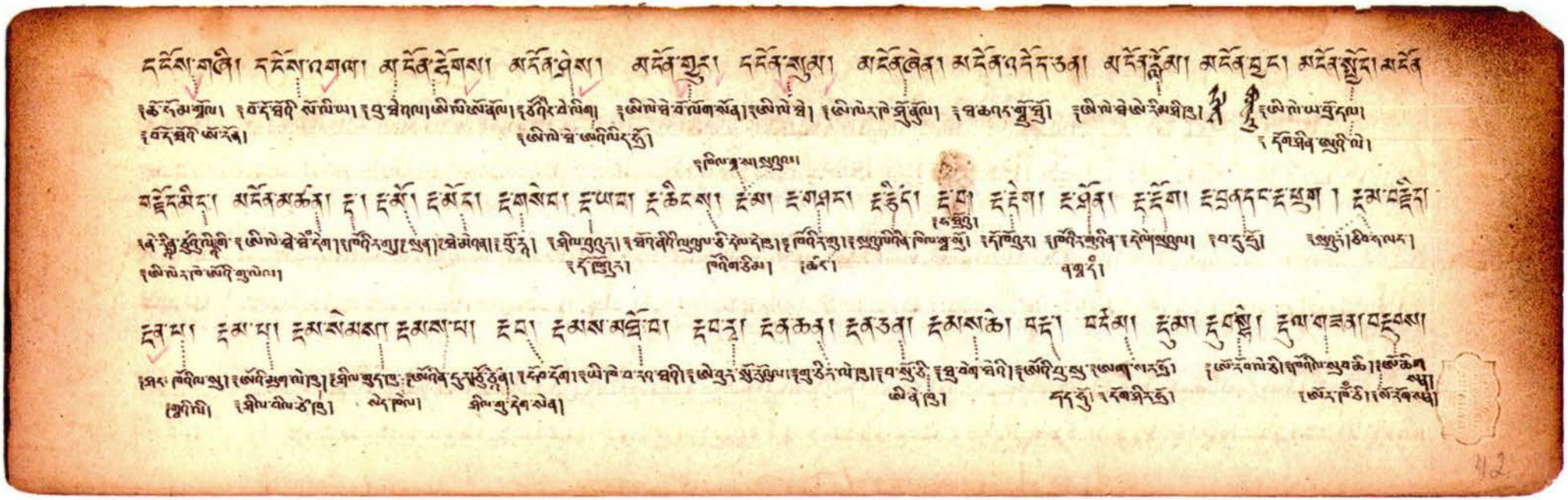

ངོ་ཚོ། ངོ་ཚ་བ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ངོ་ཚ་མེད་པ། ངོ་བོ། ངོ་མཚར། ངོ་མཚར་ཆོས་ཅན། ངོ་ཤེས། ངོ་སྤྲོད། ངོ་སྤྲོད་ཡིག་ཆ། ངོ་སྤྲོད་པ། ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན། ངོ་སྤྲོད་ཡིན་ནམ།

- цохом гол, бодтой орон
-бодтой солио
- бүтээл, ил онол
- зөн билэг, илэрхий айлдах
-илт болсон
- илт
- илэрхий шунал
-тачаангуйт
- илт эрэмших
- ил бодь
- ил явдал, догшин үйл
- нэрийн зүйлийн

-илэрхий өгүүлэл
- илт тэмдэг
-хэнгэрэг
-ингэ, сүү
- тэмээ
- буур
- ширвүүл, дохиур
-туг нийлүүлж дэлдэх хөгжим
-хялгас, сүүл
-хэнгэрэг цан
- сүүлний хялгас
- хадах
-дохиур
-хэнгэргийн наадам
-дэл сүүл
- ботго
- сүр жавхлан

- шан, хөлс, гааль
- үмхлэх, шалбалзах
- шүлэнгэтэх сэтгэл
- өндөр, зузаан, шүлэнгэтсэн
- ховдог
-их бараатай
-соруул эвэр
- гүжирлэх
- басаж инээх
-түвэгтэй, сүртэй
-өвс- хадах
агсрах, догшрох
- нуух
- өрвөлз
-хөлсөвч, орхимж
- оочсон, сорсон

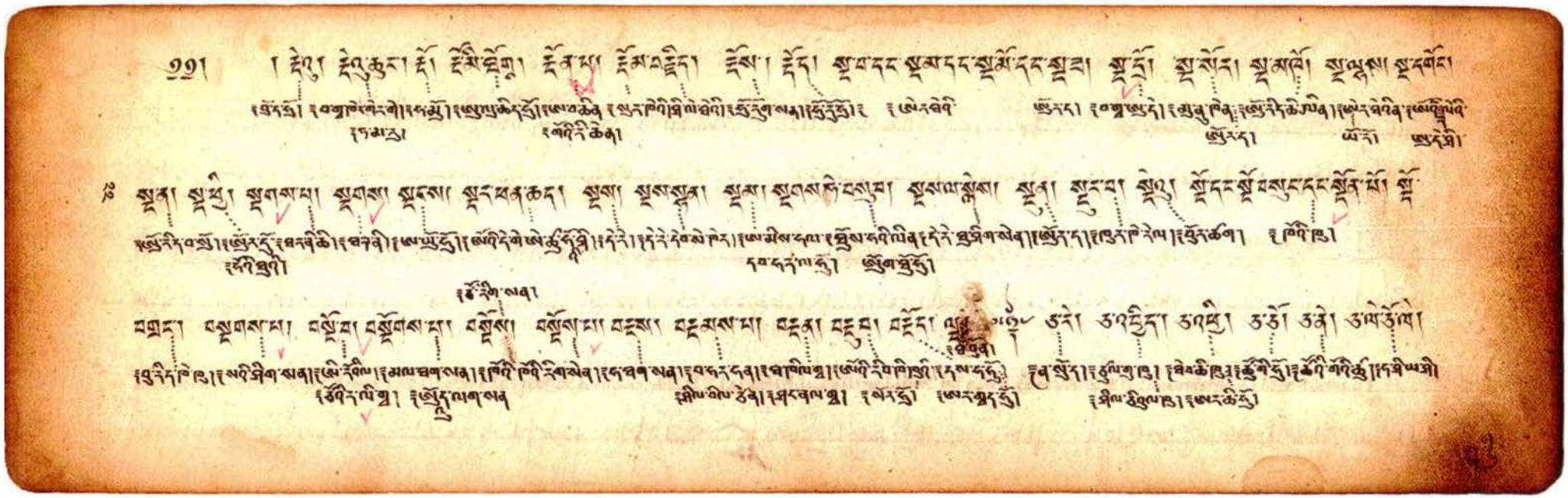

ᠪᠣᠲᠣᠭᠣ - ботго
ᠪᠠᠭᠠ ᠬᠡᠩᠭᠡᠷᠡᠭ᠂ ᠳᠠᠮᠠᠷ - бага хэнгэрэг, дамар
ᠬᠠᠮᠤᠤ - хамуу
ᠠᠪᠴᠢᠨ᠂ ᠭᠥᠷᠪᠥᠴᠢᠨ - авчин, гөрөөчин
ᠰᠦᠷᠬᠢ᠂ ᠱᠢᠯᠲᠡᠭᠡᠨ - сүрхий, шилтэй
ᠬᠤᠤᠷᠰᠠᠨ (ᠲᠠᠷᠢᠠ) - хуурсан (тариа)
ᠬᠤᠤᠷᠠᠬ - хуурах
ᠡᠷᠲ ᠤᠷᠢᠳ - эрт урьд
ᠪᠠᠭᠠ ᠦᠳ - бага үд
ᠮᠥᠨᠥᠥᠬᠡᠨ᠂ ᠤᠷᠢᠳ - мөнөөхөн, урьд
ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠨ - урьдчилан
ᠡᠷᠲᠡᠨᠡᠡᠰ ᠶᠡᠷ - эртнээс ёр
ᠥᠭᠯᠥᠥ᠂ ᠦᠳᠡᠰ - өглөө, үдэш

-урьдаас
-урд хойт
-тарнич
- тарни
- айх
- одоогоос хойш
- дэр
- дэр дэвсгэр
- амьсгал давхардах
- тусгайлан угтах
-дэр түшсэн
-урьд
- хүрхрэл
- буурцаг
-хөх
- бүртгэх

- сайшаасан
-ерөөл, зорилго
- малтсан, уудалсан
-зорьсон
- хөхөрсөн
-хадсан
-бахархан шилбэлзэн
-тахилга, шагнах
- өрөвхийх, сорох
- дасгах, аргадах
- тав
- насад
- зүлгэх, шилжүүлэх
- тэвчих, арчих
- цуугих
- цөгц
-хайш яайш

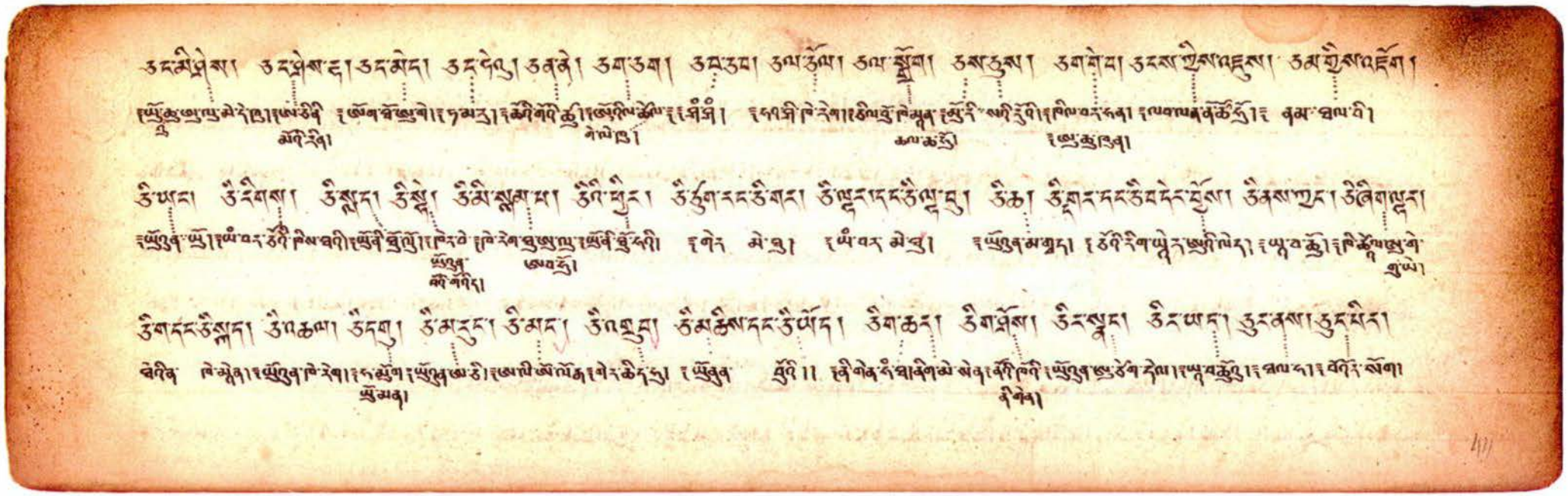

-юу ч үл мэдэх	-ажнай морь	- огт үгүй	- дамар	- цөгц	- үүнчлэглэх	- шам шам	- хайш хэрэг	- жал буй хэмээн чалчих	- муруй саруй	-яахин	-хялбархан, өчүүхэн	-лавлан ноцох	- нам тавих
- юу ч	- ямар зохистой	- юуны тул	- хэрээр, юун бөгөөд	- хэрэгт үл авах	- юуны тухай	- хэр мэт	-ямар мэт	- юун магад	- зоригоор үйлд	-хэрхэвч	- хичээл өгөхүйе	
- тийн хэмээн	- юун хэрэг	- хамаг юм	-юутай аж	- аль олон	- хэр чадах	-юу буй	- нэгэн хамт нэг мөсөн	- нөгөө нэгэн	-юун үзэгдэл	-хэрхэвч	- талх	- боорцог

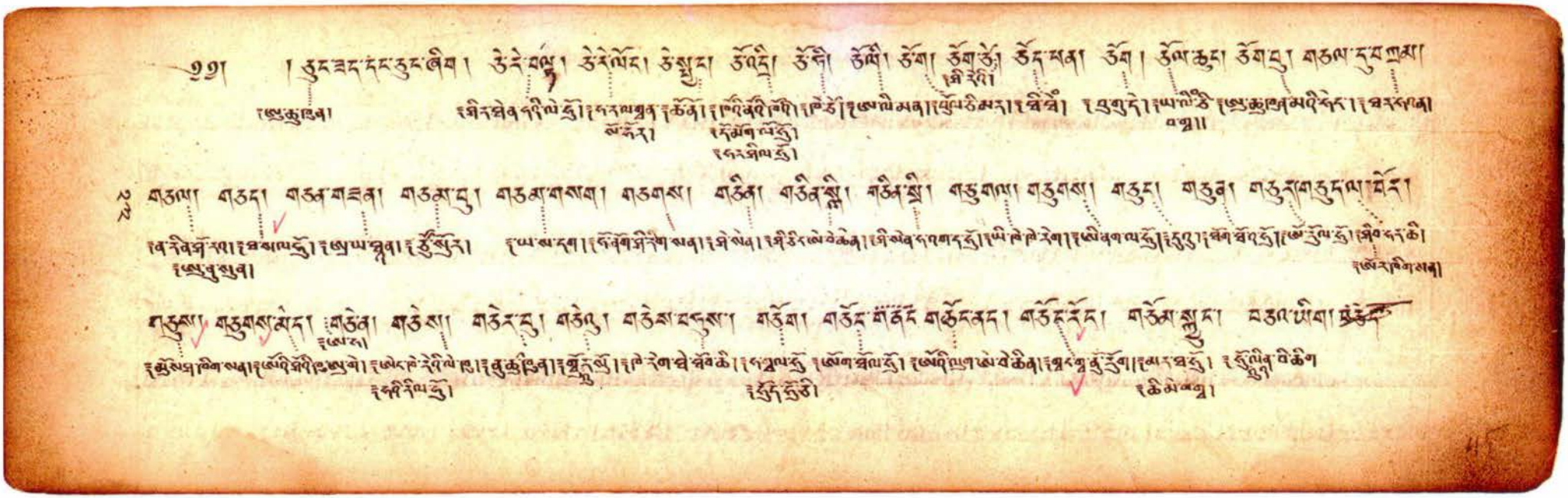

-өчүүхэн -ширтэн харах -харалган сохор - чоно - хөнөөх, домоглох, харшлах -гэзэг - алим -бялзуухай -ширээ - титэм - бүгд - яльцаа бага - өчүүхэн майхан -тархаан дэлгэх

-нарийн шороо үнс - таслах - араатан - зусар - засдаг -хоногширсон - шээс - шижин өвчин -шээс хаагдах - их хэрэг - янаглах - дүү - тогтоох - оруулах -шавхарч орхисон

-мушгисан ойшоохгүй - ах- тэврэх, хайрлах - нүцгэн - гуурс - хэрэгт товч - хаглах, хутгах -огтлох - өлөг өвчин- ганга нураг -мартах, чимээ бага - хуулийн бичиг

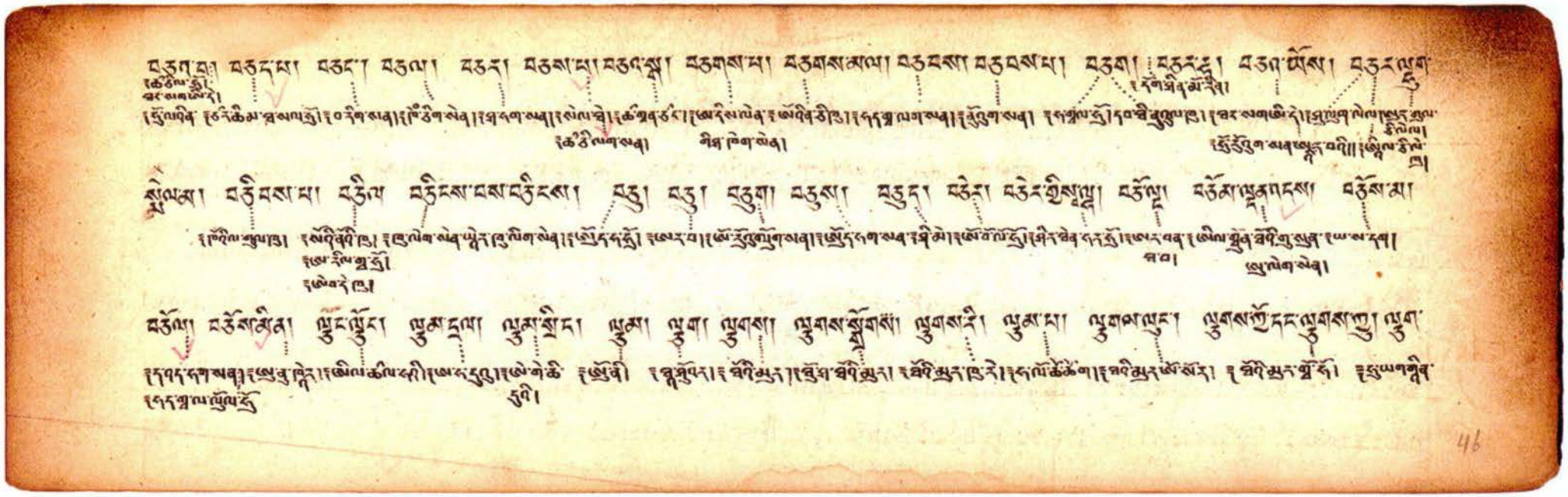

-цаазлах, тансаг идээ	- зарчим, тасалсан	-барьсан	-хэмжсэн	- шахсан	- сэлт, цаазалсан	-цагаан жан (гаа)	- адислан гишгэсэн	- өнжих	- хадгалсан	-нуусан	-хагалах, давтнуулах	-догшин морь	- тансаг идээ, хуурсан арвай	- шүлэглэл үргэлжлэл		
-хөлөглөх	сөнөх, арилгах эвдэх	-хүлээсээр хүлсэн	-утгах	- арав	- оруулсан	-хутгасан	- шим	- овоолох	- ширтэн харах	- арван тав	- ялж төгс нөгчсөн	- засдаг				
-даатгах, хадгалуулах	- үнэхээр	- ялзархай	-ах дүү	- эгч дүү	- унь	- ташуур	- төмөр	- төмөр тушаа	- төмөр хүрээ	- халуу цэцэг	- төмөр оосор	- төмөр гох	-хуягийн			

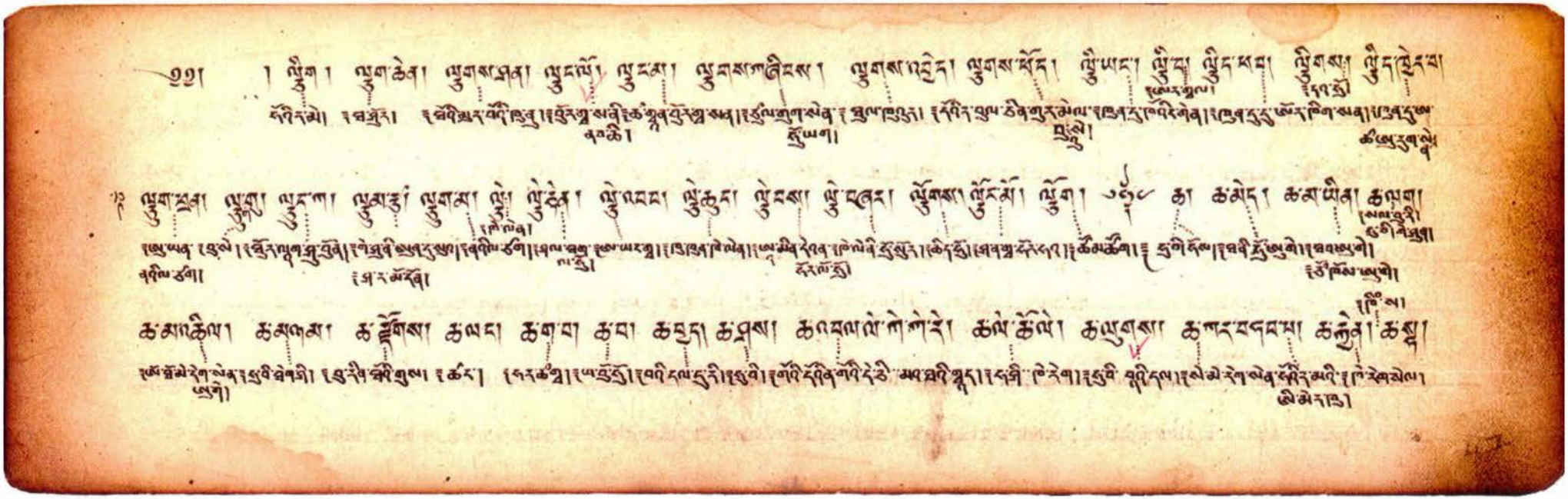

ᠬᠤᠷᠮᠤᠢ	ᠲᠠᠰᠤᠤᠷ	ᠲᠥᠮᠥᠷ ᠪᠥᠭᠵ	ᠪᠤᠷᠭᠠᠰᠤ ᠨᠠᠪᠴ	ᠴᠠᠭᠠᠠᠨ ᠪᠤᠷᠭᠠᠴ	ᠶᠠᠯᠲᠠᠰ ᠬᠤᠶᠠᠭ	ᠲᠦᠯᠬᠦᠦᠷ	ᠳᠥᠷᠪᠥᠯᠵᠢᠨ ᠭᠦᠷᠮᠡᠯ ᠪᠥᠰ	ᠬᠦᠨᠳ ᠬᠥᠩᠭᠥᠥᠨ	ᠠᠷᠭᠠᠯ	ᠬᠦᠨᠳᠡᠳ ᠣᠷᠬᠢᠰᠤᠨ	ᠲᠠᠠᠬ (ᠪᠠᠭᠲᠰᠠᠨ)	ᠬᠦᠨᠳ ᠠᠴᠠᠠ ᠦᠭᠦᠷᠰᠡᠭ
hormoi	- tashuur	-төмөр бөгж	- бургасны навч	-цагаан бургас	-ялтас хуяг	- түлхүүр	-дөрвөлжин гүрмэл бөс	- хүнд хөнгөн	-аргал	- хүндэд орхисон	- таах (багтсан)	- хүнд ачаа үүрсэн

ᠤᠶᠠᠨ ᠨᠠᠢᠯᠵᠠᠭ	ᠪᠥᠰ	ᠲᠤᠷᠯᠢᠠᠬ ᠱᠤᠪᠤᠤᠠ	ᠭᠢᠱᠦᠦᠨᠢᠢ ᠦᠨᠳᠡᠰ, ᠱᠠᠷ ᠮᠣᠳ	ᠨᠠᠢᠯᠵᠠᠭ	ᠬᠡᠯ	ᠱᠠᠯᠲᠠᠭᠯᠠᠬ	ᠠᠶᠠᠩᠭ	ᠬᠦᠭᠵᠡᠬᠭᠡᠨ ᠬᠡᠯ	ᠠᠮᠢᠠ ᠬᠣᠷᠯᠣᠬ	ᠬᠡᠯᠨᠢᠢ ᠬᠦᠰᠤᠤᠷ	ᠴᠠᠳᠠᠬ	ᠱᠠᠨᠠᠭᠠᠨ ᠬᠣᠷᠬᠣᠢ	ᠴᠣᠮᠴᠣᠭ	ᠬᠤᠪᠢ ᠬᠣᠰ	ᠲᠠᠨᠢᠬᠭᠦᠢ	ᠲᠠᠪᠭᠦᠢ, ᠵᠣᠬᠢᠰᠭᠦᠢ	ᠱᠢᠯᠪᠦᠭᠦᠷ, ᠬᠤᠢᠪ, ᠭᠢᠱᠦᠭᠦᠨ
- уян найлзаг (найлзуур)	- бөс	- түрлиах шувуу	- гишүүний үндэс, шар мод	- найлзаг	- хэл	-шалтаглах	- аянга	- хүүхэн хэл	- амиа хорлох	- хэлний хусуур	- чадах	-шанаган хорхой	- цомцог	- хувь хос	-танихгүй	-тавгүй, зохисгүй	-шилбүүр, хуйв, гишүүн

ᠤᠭᠲ ᠮᠡᠳᠡᠰᠡᠩᠭᠦᠢ	ᠬᠤᠪᠢ ᠲᠡᠭᠰ	ᠪᠦᠷᠡᠨ ᠲᠥᠭᠰ	ᠴᠠᠨ	ᠴᠠᠷᠴᠠᠠ	ᠶᠠᠪᠠᠬ	ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ ᠳᠤᠷ	ᠬᠤᠪᠢ	ᠭᠡᠳᠢᠢᠨ ᠭᠡᠳᠢᠢᠵ ᠮᠠᠲᠠᠢᠭᠠᠠᠳ	ᠬᠠᠢᠱ ᠬᠡᠷᠡᠭ	ᠬᠤᠪᠢ ᠪᠠᠢᠳᠠᠯ	ᠰᠡᠮᠡᠷᠰᠡᠨ ᠬᠣᠷᠮᠣᠢ ᠡᠮᠬᠡᠭᠡᠬ	ᠬᠡᠷᠡᠭᠰᠡᠯ	ᠬᠤᠮᠤᠰᠠᠯ
- огт мэдсэнгүй	- хувь тэгш	- бүрэн төгс	- цан	- царцаа	- явах	- байдал дүр	-хувь	-гэдийн гэдийж матайгаад	- хайш хэрэг	- хувь байдал	-сэмэрсэн хормой эмхрэх	- хэрэгсэл	-хямсаа

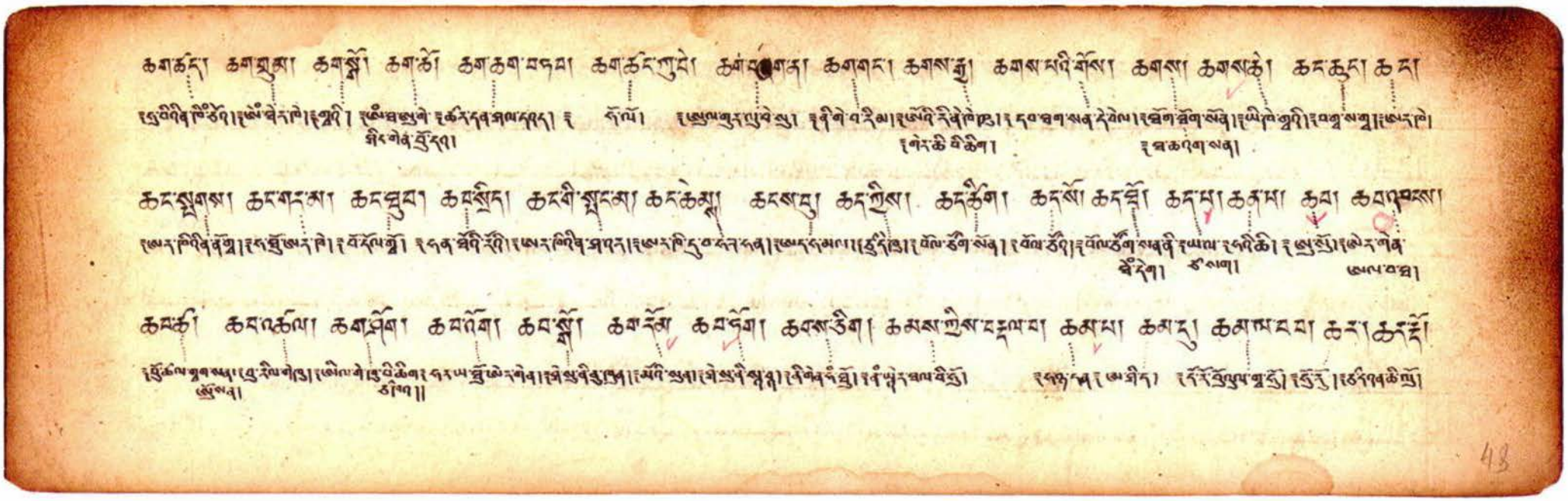

ཀུན་ཚོད། ཀུན་སྐྱེས། ཀུན་སྐྱོ། ཀུན་ཆེ། ཀུན་ཆུབ་བཟང། ཀུན་ཆོད་ཀློའ། ཀུན་བཟང་ཐ། ཀུན་བང་། ཀུན་སངས་རྒྱ། ཀུན་སངས་པའི་ཞོལ། ཀུན་ལ། ཀུན་ལའེ། ཀང་ཆུང་། ཀ་ར།

ཀང་སྤྱན་ས། ཀང་གང་མ། ཀང་ཐུབ། ཀ་ཐོག་། ཀའཕེ་གླང་མ། ཀའཆེམ་ལྷ། ཀའཇུ། ཀའཀྱེལ། ཀའཆོག། ཀའལོ། ཀའཐོ། ཀའཤ། ཀན། ཀཁཀ་ཤལ།

ཀཁཆི། ཀའབཆོལ། ཀ་ཀྱོལ། ཀཁཅོག། ཀའསྐྱོ། ཀ་བོམ། ཀཁཙོག། ཀསས་ཅེས། ཀསས་ཀྱེས་ཁཏུལ་བ། ཀསས། ཀསའུ། ཀསས་ཀཁ། ཀ་ར་ཀོར།

-хувийн хэмжээ | -эмтэрхий | - гай | - амтгүй шингэн будаа | - царцан шалдаад | - хулуу | -үлгэрлэбээс | -нэгэн барим | - өр нэхэх, гэрч бичиг | - давтсан (угаасан) дээл | -тогтсон, тачаах | - их гай | - бага сага | - архи

-архины ногоо | -хадны архи | - бодгаль | -хаан төр, нэр төр | - архины шаар | - архинд бахархан (дурлан) | - атгамал | - зүдэх | - болзсон үг | - болзоо | - болзсоны тэмдэг | - ял, засаг | - хайч | - ус | -иргэн, албат

- буцалсан ус | - бүрэлгэх | - илгээх бичиг захиа | - харьяат иргэн | - шээсний нүх | - мөс | - шээсний сав | - нэгэн хамт | - намаар тавих | - ханиад | - ашид | - доор буулгах, | - хур | -задын чулуу

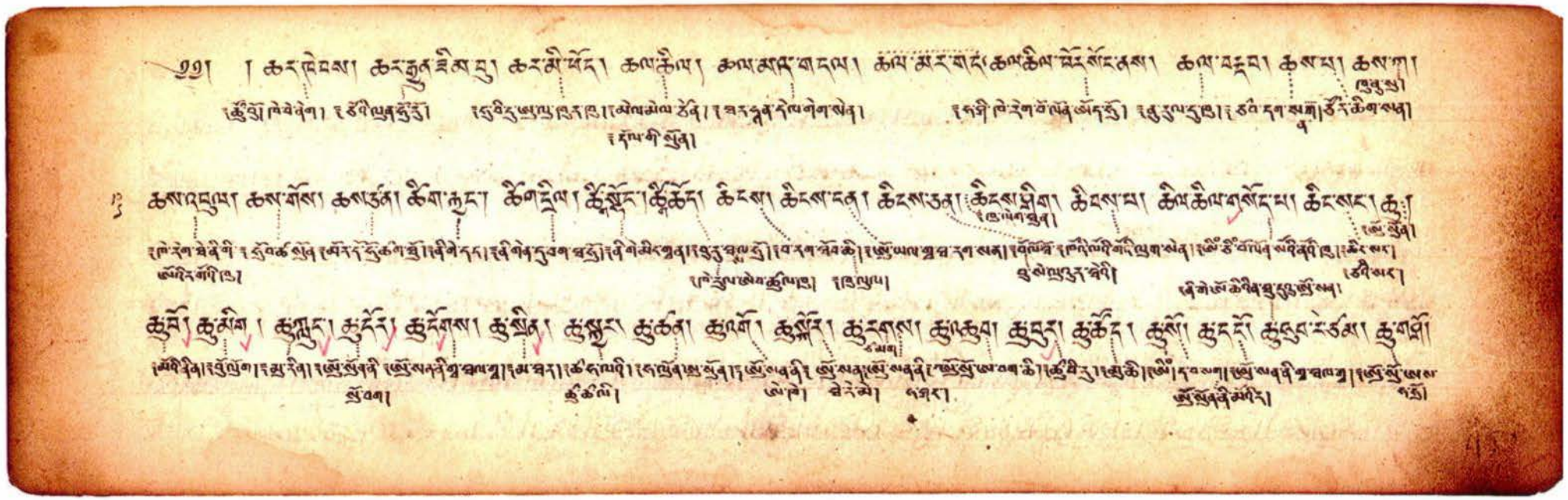

ཆག་ཅག	ཆག་པ	ཆག་ལྡན་	ཆག་ཤོས་	ཆགས་ཆགས་གསོད་པ	ཆང་ཚེ	ཆད་ཀ	ཆད་ཁ	ཆད་ཐུབ	ཆད་དུ་རུང་	ཆད་པ
- хүнс	- завдсан, зорчисон	- нүрлэлдэх (долгио)	- хайш хэрэг болон одож	- тархан дэлгэсэн	- мэлмэлзэн, долгисон	- хувьд үл хүрэх	- зөөлөн хур	- цув, хэвнэг		
ཆུ	ཆུ་ཀུན	ཆུ་ཁུང་	ཆུ་ཁུང་ཟེའུ་བུ	ཆུ་ཁྲོད	ཆུ་ཆགས	ཆུ་ཆུང་	ཆུ་ཏིག	ཆུ་ཐིག	ཆུ་ཐུག	ཆུ་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་པ
- ус	- чинсан, зайсан	- нам жим болон сөнөх	- хөлөглөсөн	- хүлэгтүн	- боолт бүслүүртэй	- бараг, товч, хүлэл	- уялага тархаан	- бүр таслах	-нэгэнд багтаах	-нэг мянга
ཆུ་གཙོ	ཆུ་གཡོག	ཆུ་གླང་	ཆུ་དོད་	ཆུ་དོག་སོ	ཆུ་ཐྱེན	ཆུ་ཚྭན	ཆུ་ཚན	ཆུ་འགོ	ཆུ་སྐོར	ཆུ་རགས
- ус асгах	-нэгэн оочийн төдий ус	усны-олом	им давсаг, (бэлгийн амсар)	- мөч	цөврүү -	- ус авагч-	усны хашаа-	усан тээрэм	усны эх -	халуун ус -
ཆུ་ལོག་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་	ཆུ་ཤེལ་ཅན་

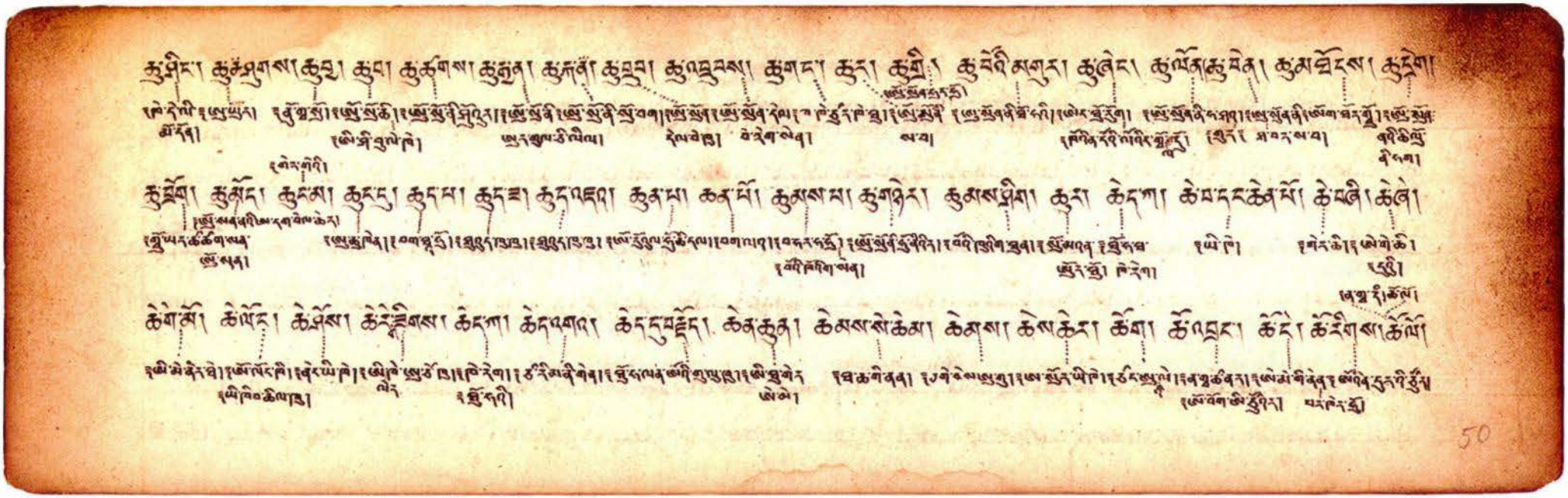

ཀུ་ཤིང་། ཀུ་ཤུལ་གལ་ཀུ་རུ། ཀུ་བ། ཀུ་ཀཱ་ལ། ཀུ་ཀུ་ར། ཀུ་ཀུ་ཊཱ། ཀུ་ཊཱ། ཀུ་ཊི། ཀུ་ཊི་མ་ཀུ་ར། ཀུ་ཊེ་ར། ཀུ་ཊི་ཀུ་ཊེ་ར། ཀུ་མ་ཙེ་ར་ཝ། ཀུ་རྟེ།

ཀུ་ལྷོག་། ཀུ་ལོ་ད། ཀུ་རྨ། ཀུ་དུ། ཀུ་དཱ། ཀུ་ཊ། ཀུ་དཱ་ཀཱ། ཀུ་ཝཱ། ཀཱ་པོ། ཀུ་ལ་པ། ཀུ་ཀཱ་ཏི། ཀུ་ལ་ཤཱི་ཧཱ། ཀེ་ཀ། ཀེ་བ་དང་ཀེ་ཝ་ཡོ། ཀེ་ཙཱི། ཀེ་ཏ།

ཀེ་ཝ་ཡོ། ཀེ་ཡོ་དཱ། ཀེ་ཡོ་ཝཱ། ཀེ་རེ་ཏི་ཝཱ། ཀེ་དཱ། ཀེ་དཱ་ཀཱ། ཀེ་དཱ་དྷཱ་རཱ། ཀེ་ཏ་ཀུ་ཏ། ཀེ་ལ་ཝ་ཡེ་ཀཱ་ཏ། ཀེ་ལ་ཝ་ཡེ་ཀཱ། ཀོ་ཊ་ར། ཀོ་ཊི། ཀོ་རི་ཎཱ་ཝཱ། ཀོ་ལོ།

50

ᠭᠤᠳᠠᠯ᠂ ᠭᠥᠷ᠂ ᠨᠤᠭᠠᠴ᠂ ᠡᠱ ᠪᠦᠯᠡᠭ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠱᠦᠭᠡᠷ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠦᠷᠭᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠭ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠰᠤᠪᠠᠭ᠂ ᠤᠰ ᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠬ᠂ ᠤᠰ ᠲᠠᠪᠢᠰᠠᠨ᠂ ᠦᠬᠢᠢᠨ ᠰᠦᠷᠬᠦᠢᠯ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠰᠠᠪ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠬᠤᠲᠠᠭ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠲᠣᠬᠣᠶ᠂ ᠠᠨ ᠲᠤᠷᠠᠭ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠬᠠᠱᠠᠠ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠰᠠᠪᠠᠷ ᠰᠠᠪ᠂ ᠣᠭᠲᠣᠷᠭᠤᠢ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠴᠤᠯᠤᠤᠨᠢ ᠬᠠᠭ

- гадил мод, -үер, - нугас, -усч, эш булэг, -усны шүүр, - усны үргэлжлэл, -усны суваг, - ус дэлгэх, - ус тавьсан, -их зүрхтэй, - усны сав, - усан хутга, - усны тохой, - ан тураг, -усны хашаа, усны шавар сав, - огторгуй, -усны чулууны хаг

ᠭᠤᠶᠠᠷ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠠᠳᠠᠭ᠂ ᠭᠡᠷᠭᠢᠢ᠂ ᠥᠴᠢᠭᠡᠨ᠂ ᠪᠠᠭᠲᠠᠬ᠂ ᠰᠦᠢᠲᠭᠡ᠂ ᠰᠦᠢᠲᠭᠡᠬ᠂ ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ᠂ ᠴᠠᠳᠠᠯ᠂ ᠪᠠᠭᠯᠠᠠ᠂ ᠪᠠᠬᠠᠷᠬᠠᠬ᠂ ᠪᠥᠬᠢᠢᠴᠡᠭᠡᠰᠡᠨ᠂ ᠤᠰᠤᠨ ᠬᠤᠷᠪᠢᠠ᠂ ᠰᠤᠩᠭᠠᠮ ᠤᠷᠲ᠂ ᠲᠤᠬᠠᠢᠲ ᠬᠡᠷᠡᠭ᠂ ᠡᠭᠴ ᠳᠤᠭᠤᠢ᠂ ᠭᠡᠷᠴ᠂ ᠡᠭᠴ ᠳᠤᠭᠤᠢ

- гуяр цацсан ус, -усны адаг, бэлчир, -гэргий, - өчүүхэн, - багтаах, - сүйтгэ, - сүйтгэх, - оруулах, чадал, - баглаа, -бахархах, бөхийсөн, -усны хурниа, -бөхийгтүн, - сунгам урт, - тухайт хэрэг, - их, -гэрч, - эгч дүү

ᠠᠶᠢᠮ ᠨᠡᠷᠲ᠂ ᠣᠯᠣᠨᠬ ᠢᠬᠡᠪᠴᠯᠡᠬ᠂ ᠨᠡᠭᠡᠨ ᠢᠬ᠂ ᠢᠯᠡᠭᠷᠬᠢᠢ ᠦᠽᠡᠬ᠂ ᠬᠡᠷᠡᠭ ᠲᠤᠬᠠᠢ᠂ ᠵᠠᠷᠢᠮ ᠨᠡᠭᠡᠭᠡᠨ᠂ ᠲᠤᠬᠠᠢᠯᠠᠨ ᠥᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠪ᠂ ᠵᠥᠲᠭᠥᠭᠡᠷ ᠡᠮ᠂ ᠲᠠᠴᠢᠭᠨᠠᠨ᠂ ᠭᠡᠷᠡᠡᠰ ᠦᠭ᠂ ᠠᠰᠠᠭ ᠢᠬ᠂ ᠵᠠᠨ ᠦᠢᠯ᠂ ᠨᠠᠭᠠᠴ ᠨᠠᠭᠠᠷ᠂ ᠥᠪᠥᠭ ᠶᠠᠽᠭᠤᠤᠷ᠂ ᠡᠮᠭᠡᠨᠡᠨ ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠬ᠂ ᠥᠨᠳᠥᠷ ᠶᠠᠽᠭᠤᠤᠷ᠂ ᠨᠠᠠᠳᠠᠮ᠂ ᠴᠣᠯ

-ийм нэрт, олонх ихэвчлэх, - нэн их, - илэрхий үзэх, - хэрэг тухай, - зарим нэгэн, - тухайлан өгүүлэв, - жөтгөөр эм, - тачигнан, -гэрээс үг, - асар их, - зан үйл, -нагац нар, өвөг язгуур, - эмгэнэн бархирах, - өндөр язгуур, - наадам, цол

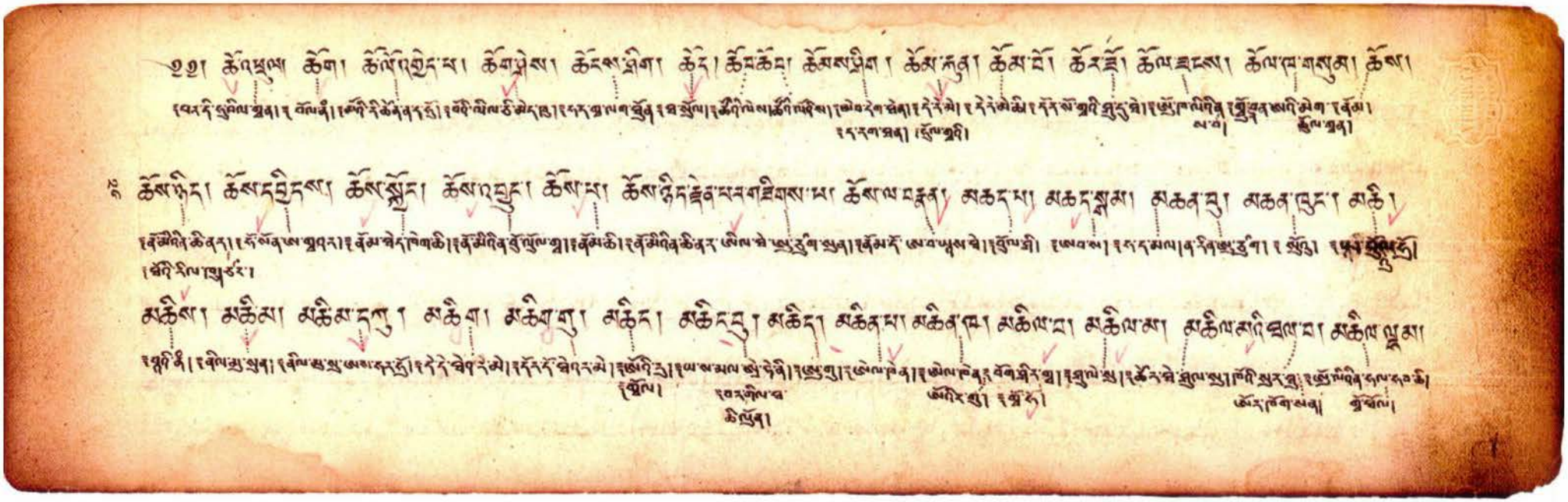

- рид хувилгаан	- болном	- мөрийцөн наадах	- больж мэдэх	- хадгалагтун	- тасал	- цойлс цойлс	-эвдэгтүн, дарагтүн	- дээрэм хулгай	- дээрэмчин,	-дорсгой шүдэт	-угаал хийх сав	- гурван аймаг чуулган	- ном
-номын чанар төрөлх зан	-хооосон агаар	- номыг тэтгэгч	- номын боллого (гарлага)	- номч	-номын чанар илт үзсэн	- номд авьяастай	-булш	- авс-	хадмал нарийн үсэг	- суга	-явуулах
-байнам	-нулимс	- нулимс асгарах	-дээд тээрэм	- доорд тээрэм	- өр, гол	- засмал эрдэнэ, тэнгэр чулуу	-үг	- элэг	- элгэн өнгө	- болжмор, гох	- шүлс	-цэртэй шүлс, хөсөр орхисон шүлс	-улын халхавч, госон

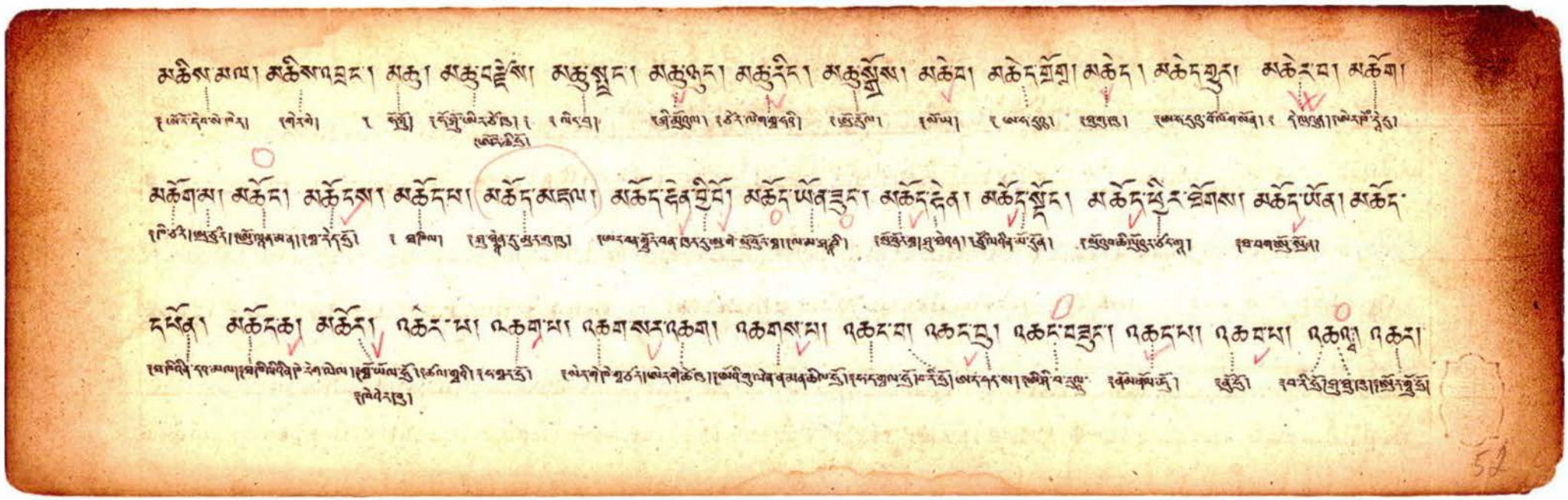

ཨཨོར་མཨལ། -ор дэвсгэр
ཨཨིས་འཨདད། - гэргий
ཨཆུ། - хошуу
ཨཆུ་བཨཇེས། - уруул унжийх
ཨཆུ་ལྦད། - лимбэ
ཨཆུ་ཤུད། -шумуул
ཨཆུ་རིད། -зэрлэг гахай (урт хошуут)
ཨཆུ་སྦོས། - уруул
ཨཇེ་བ། - соёо
ཨཇེད་ཁོགས། - ах дүү
ཨཇེད། - түгэх
ཨཇེད་ཁྱུར། - ах дүү болсон
ཨཇེར་བ། - дэлүү
ཨཇོག། - эрхэм, дээд
ཨཇོག་མ། - гичир, үзүүр
ཨཉོད། - улаан манух (хүрэн эрдэнэ)
ཨཇོངས། - харайх
ཨཇོད་པ། - тахил
ཨཇོད་མཐའ། - шүтээнд мөргөх
ཨཇོད་རྐེན་ཀྱི་བོ། - арван гурван хүрд үгүй суврага
ཨཇོད་ཡོན་ཟྭད། - лам шавь хоёр
ཨཇོད་རྐེན། -суврага, шүтээн
ཨཇོད་སྡོང་། - зулын мод
ཨཇོད་ཀྱིར་ཐོགས། -сугавчлуур зангиа
ཨཇོད་ཡོན། - тавиг ус
ཨཇོད་ - тахилчийн даамал
དཔོན། -тахилын хэрэглэл
ཨཇོད་ཚ། -гоёх, хээрэх
ཨཇོར། -цалгай
འཆལ་བ། - хагарах
འཆག་པ། - сэтгэх газар
འཆག་ལར་འཆག། -эргэцэх
འཆགས་པ། - өгүүлэн наманчлах
འཆད་པ། -хадгалах, барих
འཆད་ཀྱི། - аттаас
འཆད་པཟྭད། -иш, бариул
འཆད་པ། - номлох
འཆབ་པ། - нуух
འཆའ་བ། - барих, шүтэх
འཆར། - ургах

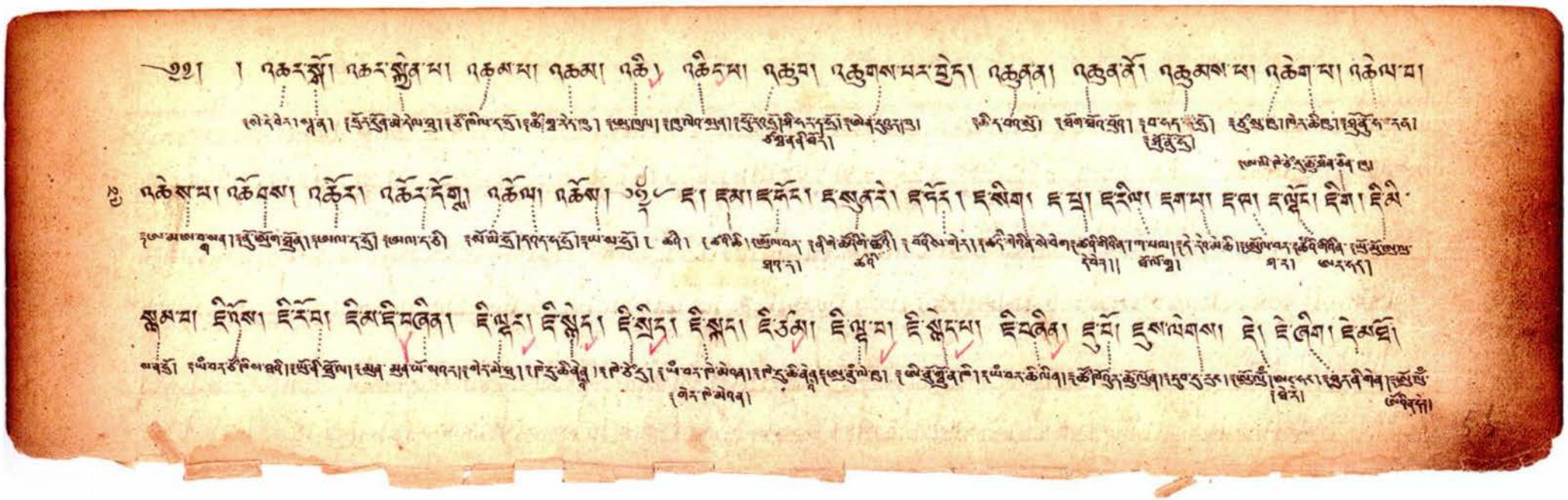

-шийдвэр санаа - заншсан бэлэг - хурдан мэдэлт - зохилдох - цам харайх - үхэл - хүлээс -хураах, шаардах, загасны тор - эндүүрэх - чадваас - тогтоов - бахдах, шунах - зүсэх, хөрөөдөх -шунхайран

- ам авсан - нуугтун -алдах - алдуузай -солих, даатгах - засах - цай - цайч - улбар шар - нэгэн дөрц цай - бөс гэр - цайны сав - цайны дэвэр - гавал толгой - дээрэмч - улбар шар - цайны архад - аль, - юм үл хэзээд ч шинжлэх

санах -ямар зохистой -юуны тул - мөн мөн ёсоор -хэр мэт - хэдий чинээ - хэзээд -ямар хэрээр, хэр хэмээн -хэдий чинээ -үнэмлэхүй - янагуух -ямарчлан - цохиур чулуу - дүүрэн -улам, анх, тэр - түр нэгэн -улам өндөр

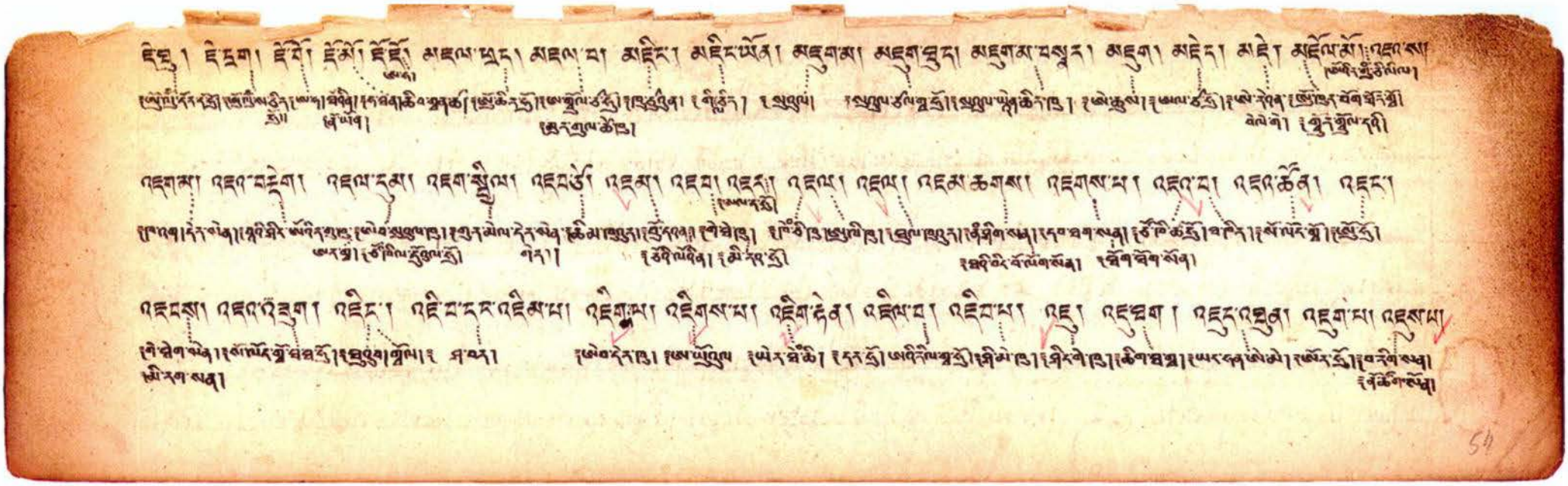

-улам дордох
- улам-сайжрах
ахай, тойн, ноён, чавганц
- хатан,
- ах
- учрах
- уулзах, мөргөлчин
- хүзүү
-гилжир
- сүүл
- сүүл залгах
- сүүлээ чирэх
-эцэс
-алжаах
- эрийн бэлгэ
-үхэр богширго
-өргөмжлөл жуух

- хиаг, дэрс
- байшин өргөх арга
- эвсүүлэх, зохилдуулах
- гүрмэл дэрсэн гэр
- чимхүүр
- будаа, зөөлөн
- гэтэх, мяраах
- наалдах
- хэмжих, үлих
- түлхүүр
- гэмшсэн, тайван болсон
-давтсан, тогтоосон
-зохицох, тахир
- солонго
- уух

- гэтсэн, мяраасан
-солонго татах
- төв, гол
-шавар
- эвдрэх
- аюул
- ертөнц
- дарах, арилгах
-шимэх
-шингэх
-чагтага
- янхан эм
- орох
- барьсан, няцсан

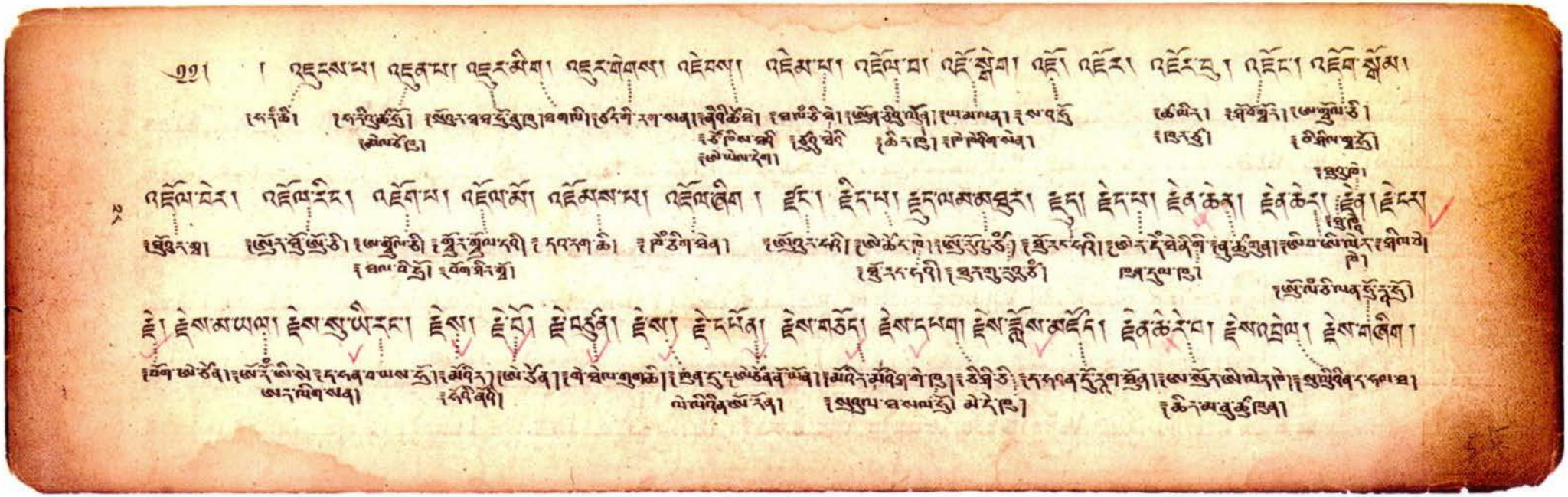

- агуулан бясалгах
- шовх
- царил, хүрз
- цавчуур -лав,
- саахлах
- зэмлэн, гэхийсэн
- унжуулан чирэх
- тааламжтай, зүйтэй
- найзтай, зохистой, эелдэг
- зангирсан
- сур татах нүх, тагли (нүхт төмөр)
- хариуцах, мэлзэх
- харамч

- шилбэ
- түүхий
- ив илхэн
- нүцгэн
- эрдэмтнийг хүндлэх
- туранхай
- уруу зам,- түргэрүү зам
- туранхай
- уурхай (зоорь)
- хэмжигтүн
- дарагч
- гургалдай, богширго
- агуулах, тавих
- урт ууж
- туурга

- уламжлан хураах
- сүүлийн дагалт
- асар илэрхий, чармай нүцгэн
- даган дуурайгтун
- жишиж мэдэх
- мөр мөшгөх, сүүл таслах
- ээзэн ноён
- хүндлэлийн орон
- гэтэлгэгч
- ээзэн
- мөр, хойно
- даган баясах
- ором эс арилсан эзэн
- богд, эзэн

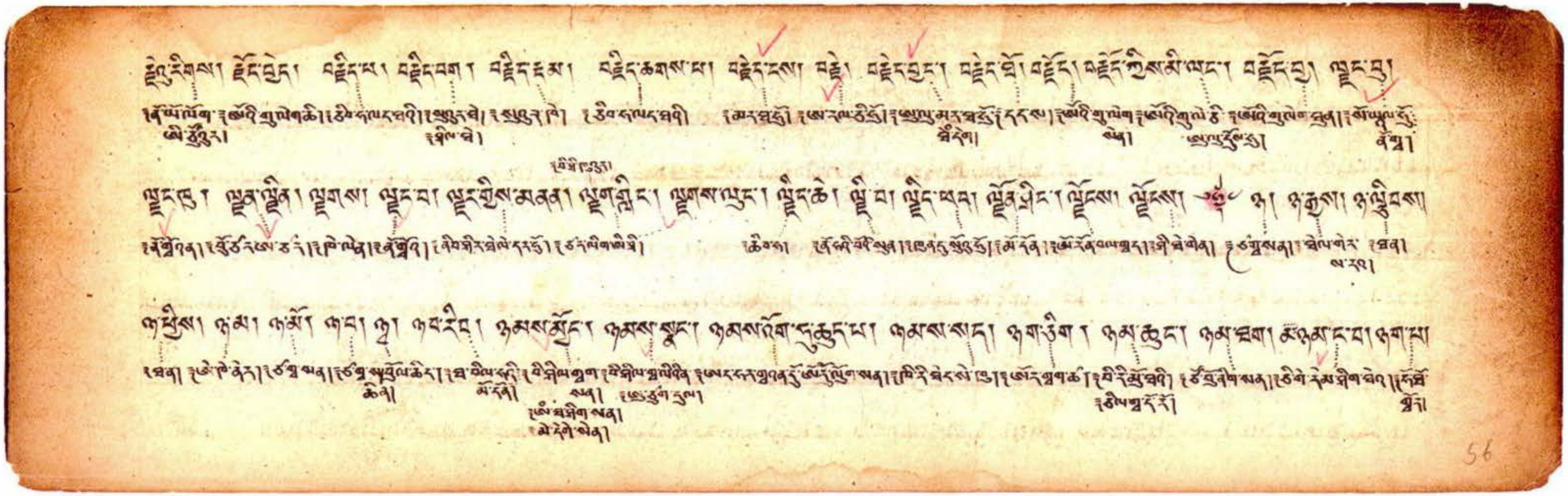

ཇེའུ་རིགས།	-ноёлог язгуур
ཇོང་བྱེད།	- өгүүлэгч
བརྗིད་པ།	- жавхлант
བརྗིད་བག།	-сүртэй, шилтэй
བརྗིད་རྗམ།	-сүрхий
བརྗིད་ཆགས་པ།	-жавхлантай
བརྗེད་ངས།	-умартах
བརྗེ།	- арилжих
བརྗེད་བྱང་།	- үл умартах тэмдэг
བརྗེད་ཐོ།	- данс
བརྗེད།	- өгүүлсэн
བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་།	-өгүүлж үл дуусах
བརྗོད་བྱ།	-өгүүлэгдэхүүн
ལྗང་བུ།	-соёолох ногоо
ལྗང་ཁུ།	- ногоон
ལྗན་ལྗིན།	- бузар азар
ལྗགས།	- хэл
ལྗང་པ།	- ногоо
ལྗར་གྱིས་མནན།	-нэвширтэл дарах
ལྗག་གླིང་།	- бишгүүр
ལྗགས་ལུང་།	-зарлиг эш
ལྗིད་ཆེ།	- чавхай (хүнд)
ལྗི་བ།	- нохой бөөс
ལྗིད་པབ།	- хүнд суух
ལྗོན་ཤིང་།	- мод
ལྗོངས།	- орон балгад
ལྗོངས།	- шилтгээн
ཉ	
ཉ།	- загас
ཉ་རྒྱས།	-тэргэл сар
ཉ་ལྤྱིས།	-хясаа
ཉ་ཕྱིས།	-тана
ཉ་མ།	- эхнэр
ཉ་མོ།	- загас
ཉ་པ།	- загасчин
ཉྭ།	- булчин
ཉབ་རིག།	- тавилга мод
ཉམས་མྱོང་།	- бясалгасан, амтшисан, мэдсэн
ཉམས་སྣང་།	- бясалгалын үзэгдэл
ཉམས་ལེན་དུ་རྩུད་པ།	-анхааралдаа оруулсан
ཉམས་སད་།	- хэрийг тэнсэх
ཉག་ཅིག།	-орь ганц
ཉམ་ཆུང་།	- бяр муу, чалх дорой
ཉམ་ཐག།	-зовнисон
ཉམ་ང་བ།	-жийрэмшиг, аюул
ཉག་པ།	- хоттор

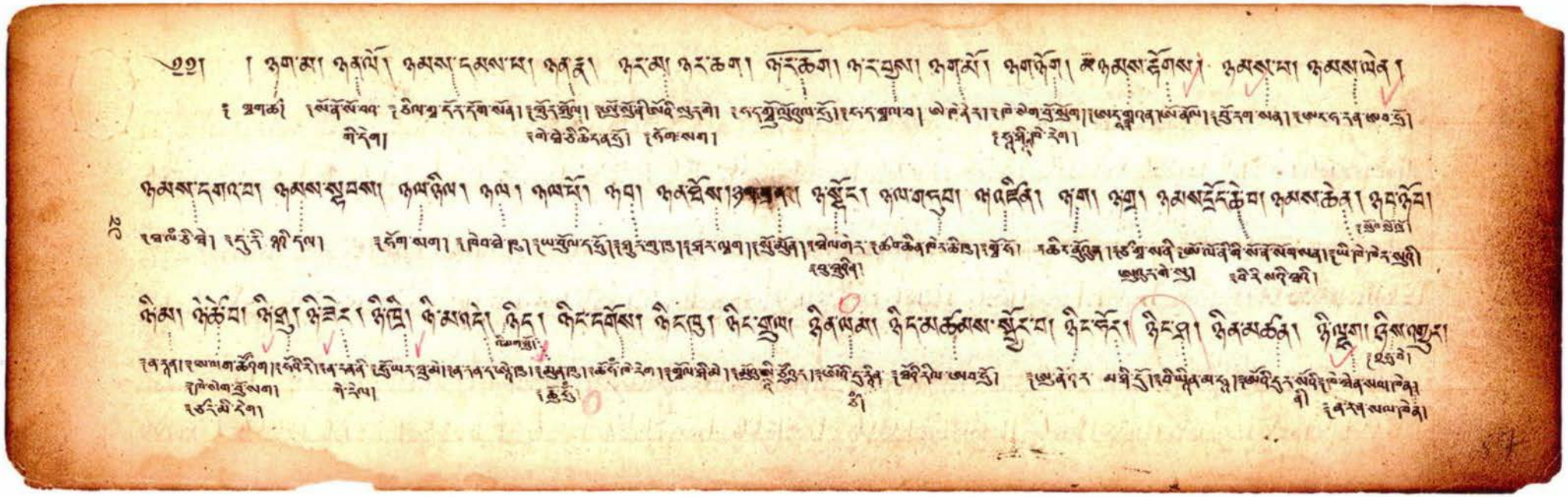

- ганц
- сонсов гэдэг
-чалх дороойтсон
-туршуул, гэтэж чагнах
- усны үсэрвэр, хог саг
-хадгалуулах
- хадгалав
- эхнэр
- буг саг, хайш хэрэг
- анхаарах онол
- буурсан
- анхааран авах

-тааламжтай
- дүр байдал
-хог саг
- хэвтэх
- явалдах
-шүүрэх
-шарваг
- сум
-тэргэл, битүүн
-цавчин хэрчих
-гохь
-жинлүүр
-загасны өргөс
-олныг сонссон, бяр сайт
-их- хэрсүү
сув сулхан

- нар
-алаг цоог, хэсэг бусаг,
- хорь
-нарны гэрэл
- хоёр түм-
наранд ээх
-мөнхүү ямагт
- чухал хэрэг
- гол шим
- муу язгуур
- өдрийн зам
-төрөл авах
- үнэхээр, машид
- өөрийн мах
-өдөр шөнө
- хүйтэн салхи
-хоёр хувь

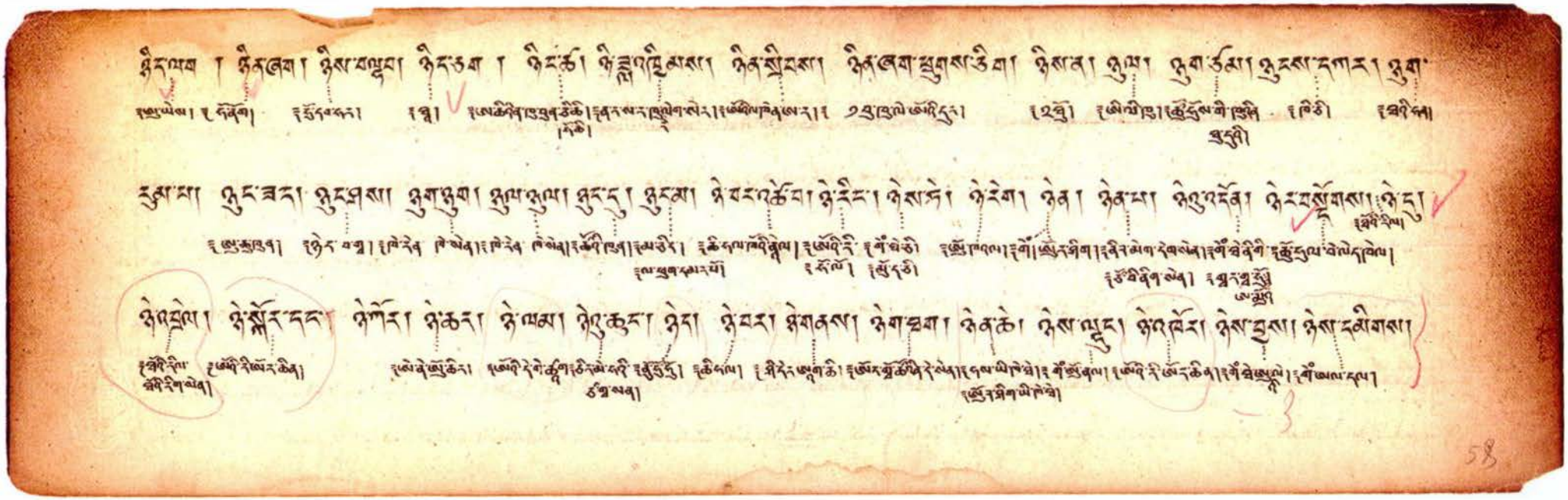

-үес	- хоног	-хоёр давхар	- та	- ачийн хөвгүүн, гуч	-нар сар хүрээлсэн	- өлхөн ар	-нэгэн бүхэл өдөр	- хоёрт, бөгөөс	-илэх	- цухас гэхийн төдийхэн	- гич	-тайган
- өчүүхэн-	нэн бага	-хэрэн хэсэн	-хэрэн хэсэн	- цөөхөн	-манжин, улаан лууван	-чухал хөнөөл	- ойр хол	- гэмтэж, муудаж	-угаал	- гэм ургиг	-нэрвэгдсэн, зовнисон	-гэмтнийг гаргах, амийг аврах	-чухал бэлтгэл	-төрөл
-төрөл төрсөн	-ойр орчин	- энэ учир	- өдгөө цаг	- жараахай загас	- нухах	- чухал	-шадар агч	- онгоцын дээс	-гай ихтэй, ургиг их	-гэм унал	- ойр орчин	-гэмт үйл	-гэм алдал	

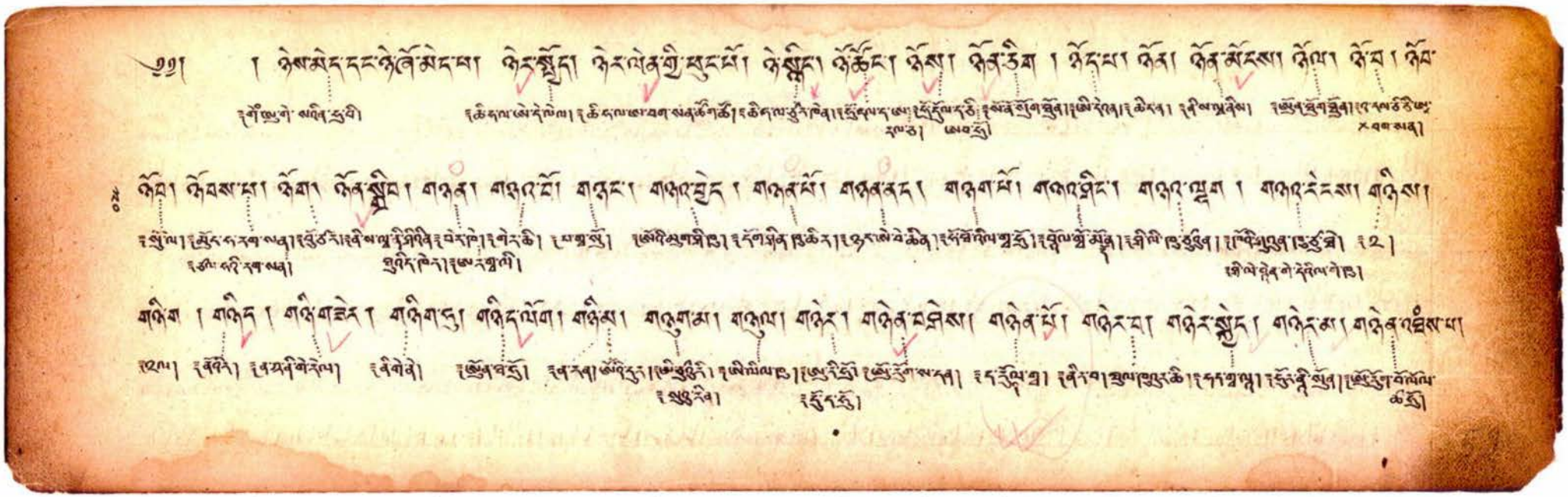

-гэмгүй, сайн хувь	-чухал эдлэл	-чухал авсан цогц	-чухал зүрх	- худалдаа, арилжаа	- худалдаж авах-сонсогтун	- идээ	- чагна	-нисваанис	-унтагтун	-арилжиж авсан	-сул			
-мунхарсан, залхайрсан	- бузар	- нисваанисын түйтгэр	-бэрх, аргаль	-гэрч	- баас	- өмөгших	- догшин, хүчир	-нян өвчин	-хотойлгох	-буулга мод	-шилэн хүзүү	- хөшүүн хүзүүт, шилээ гэдийлгэ	хоёр	
- хоёулаа	- нойр	- нарны гэрэл	- нэгнээ	-унтах	-нар, өдөр	- язгуур, суурин	-урих- урих, дуудах	-ураг садан	- ерөндөг	-нярав, түлхүүрч	-хадгалан	- хуниас	- ураг бололцох	

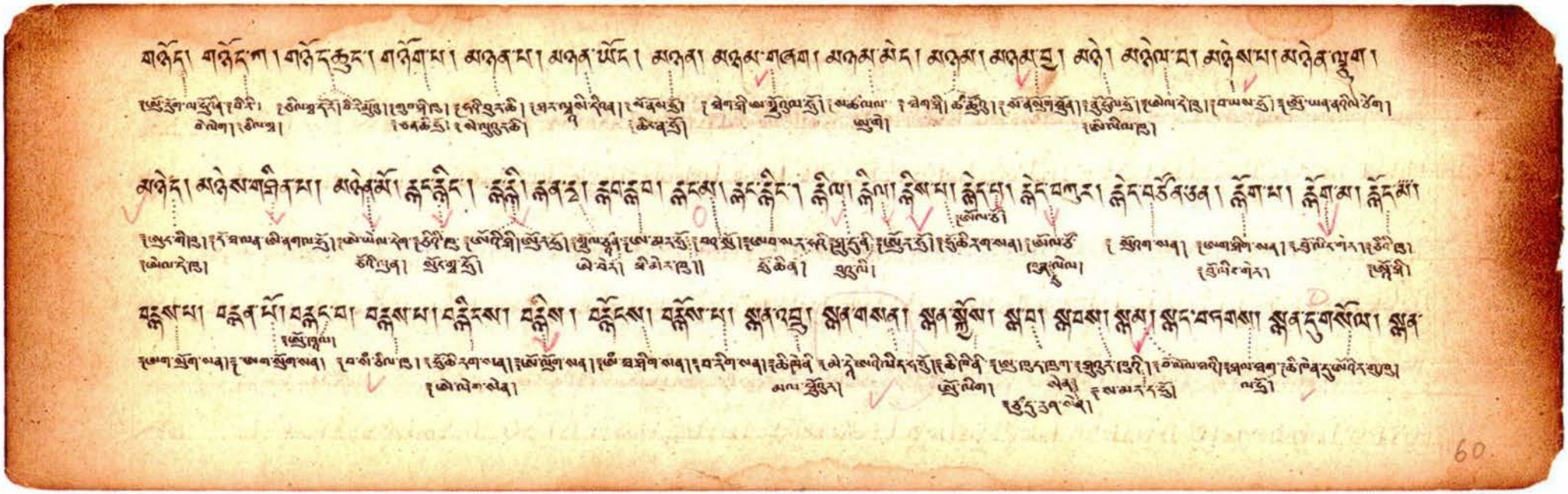

-ураглахын бэлгэ - бяр, чалх -чалх доор, бяр муу - гүвших, занчих -сэлүүрч, хайварч -шарвасти -сонсох, - чагнах тэгш агуулах -сацлалгүй -тэгш, сацуу- сонсогдохуюн- янаглах,- элдэх илэх -баясах -уян найлаг

- өнгөлөх, элдэх -дотнолох янаглах - элдэг, -жийх, сунгах зөөлөн - өөш, урхи - гулзын эвэр- амрах, шимрэх - баас -навтархай хуучин - шүдний буйл -нурах- хуучирсан- олз-олз хүндлэл -барьцаанд суусан- -агшсан, булингар -булингар -жиих, өөш

-агссан (зээлэх) - агссан - угаал - басамжлах- хуучирсан, элсэн -олсон -амтшисан - барьсан - чихний малтуур - мэдээ айлтгах- чихний улиг -чихний зүдсэн -үхэтхийсэн, самардах -шүүрэх,- бололтой- шалтаглах- чихнээ өргөх

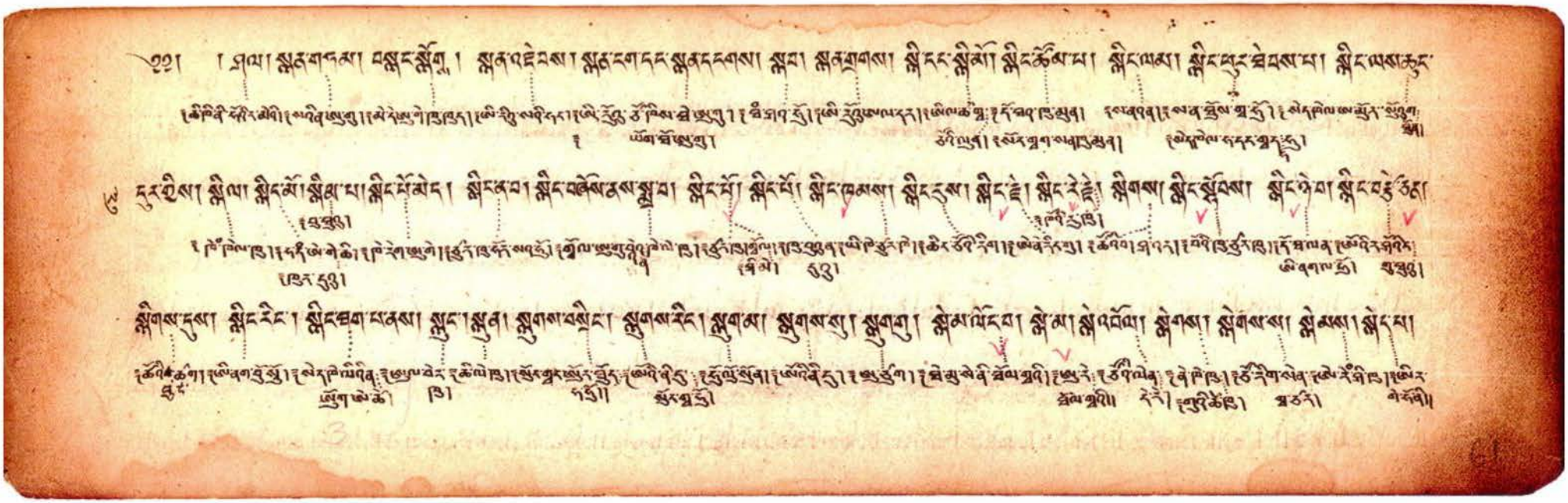

ᠴᠢᠬᠢᠨᠢ ᠬᠣᠷᠮᠣᠢ - чихний хормой
ᠰᠠᠶᠢᠨ ᠦᠭ - сайн үг
ᠮᠡᠳᠡᠡᠭᠦᠢ ᠬᠥᠭᠵᠢᠬᠡᠳ -мэдээгүй хүүхэд
ᠶᠠᠷᠤᠤ ᠰᠠᠶᠢᠬᠠᠨ -яруу сайхан
ᠶᠠᠷᠤᠤ ᠵᠣᠬᠢᠰᠲᠣᠢ ᠦᠭ, ᠡᠭᠦᠭ ᠦᠭ- -яруу зохистой үг, ёгт үг-
ᠲᠠᠮᠱᠠᠠᠬ -тамшаах
ᠶᠠᠷᠤᠤ ᠠᠯᠳᠠᠷ -яруу алдар
ᠨᠢᠶᠯᠴᠠᠭᠠᠢ, ᠰᠥᠥᠯᠥᠨ ᠳᠣᠲᠣᠨᠣ ᠬᠦᠨ, ᠰᠣᠩᠭᠣᠰᠣᠨ ᠬᠦᠨ -нялцгай, зөөлөн-дотно хүн, сонгосон хүн
ᠰᠠᠨᠠᠠ -санаа
ᠰᠡᠲᠭᠡᠯ ᠬᠠᠲᠠᠩᠭᠠᠳᠠᠬᠤ -санаа тусгах, сэтгэл хатангадах
ᠰᠡᠲᠭᠡᠯ ᠠᠮᠠᠷ ᠰᠤᠤᠭᠤᠲᠤᠨ - сэтгэл амар суугтун

ᠬᠡᠮᠬᠯᠡᠬ ᠬᠦᠷ ᠳᠡᠭᠦᠢ - хэмхлэх хүр дүү
ᠬᠠᠳᠠᠮ ᠡᠭᠴ, ᠪᠢᠲᠦᠦ - хадам эгч, битүү
ᠬᠡᠷᠡᠭᠲᠦᠢ ᠵᠤᠷᠬ ᠬᠣᠷᠰᠣᠬ - хэрэгтүй зүрх хорсох
ᠭᠣᠯ ᠦᠭᠡᠡ ᠬᠡᠯᠡᠬ -гол үгээ хэлэх
ᠵᠤᠷᠬ, ᠭᠣᠯ, ᠱᠢᠮ -зүрх, гол, шим
ᠬᠥᠪᠭᠡᠭᠦᠢᠨ ᠳᠡᠭᠦᠢ -хөвгүүн дүү
ᠢᠬ ᠵᠤᠷᠬ -их зүрх
ᠴᠢᠨ ᠵᠤᠷᠬ - чин зүрх
ᠡᠨᠡᠷᠡᠩᠭᠦᠢ- ᠬᠥᠥᠷᠬᠢᠢ- энэрэнгүй- хөөрхий-
ᠴᠥᠪ, ᠱᠠᠠᠷ -цөв, шаар
ᠪᠥᠬ ᠵᠤᠷᠬ - бөх зүрх
ᠳᠣᠲᠣᠨᠣᠯᠣᠨ ᠶᠠᠨᠠᠭᠯᠠᠬ -дотнолон янаглах
ᠥᠷᠱᠥᠥᠩᠭᠦᠢᠲ -өршөөнгүйт

ᠴᠥᠪᠦᠦᠨ ᠴᠠᠭ -цөвүүн цаг
ᠶᠠᠨᠠᠭ ᠪᠤᠰ - янаг бус
ᠰᠡᠲᠭᠡᠯᠢᠢᠨ ᠤᠭᠠᠠᠰ - сэтгэлийн угаас
ᠥᠯᠪᠥᠷᠥᠬ-ᠴᠢᠯᠡᠬ - өлбөрөх-чилэх
ᠰᠤᠩᠭᠠᠨ ᠤᠷᠲᠠᠲᠭᠠᠬ - сунган уртатгах
ᠥᠨᠥᠳ ᠰᠤᠩᠭᠠᠬ - өнөд сунгах
ᠱᠥᠪᠥᠭ - шөвөг
ᠬᠤᠯᠤᠰ - хулс
ᠥᠨᠥᠳ -өнөд
ᠦᠽᠡᠭ - үзэг
ᠲᠥᠮᠰᠥᠨ ᠲᠣᠯᠭᠣᠢ -ᠤᠷ- толгой
ᠰᠥᠥᠯᠥᠨ ᠳᠡᠷ - зөөлөн дэр
ᠨᠡᠬᠡᠬ, ᠭᠦᠢᠴᠡᠬ - нэхэх, гүйцэх
ᠵᠣᠷᠰᠣᠨ- ᠭᠠᠽᠠᠷ - зорьсон- газар
ᠡᠷᠡᠮᠰᠢᠢᠬ - эрэмших
ᠢᠷᠡᠭ ᠬᠣᠨᠢ - ирэг хонь

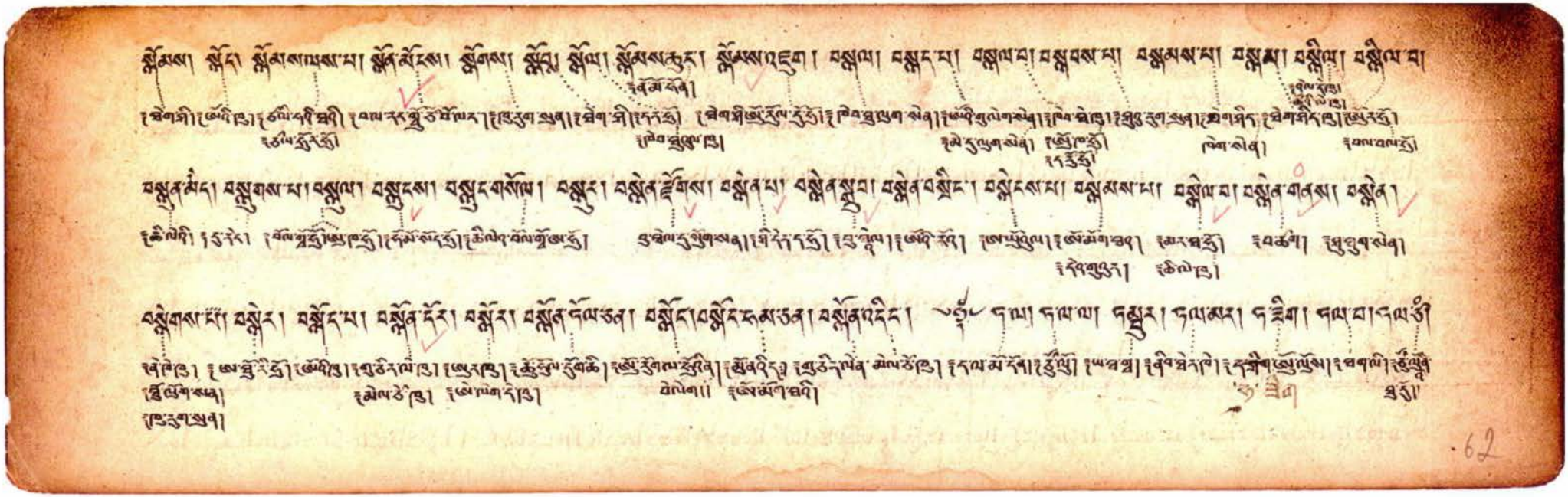

ᠪᠠᠯᠠᠰᠠᠯᠠᠬᠤ ᠪᠠᠯᠠᠰᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠨ

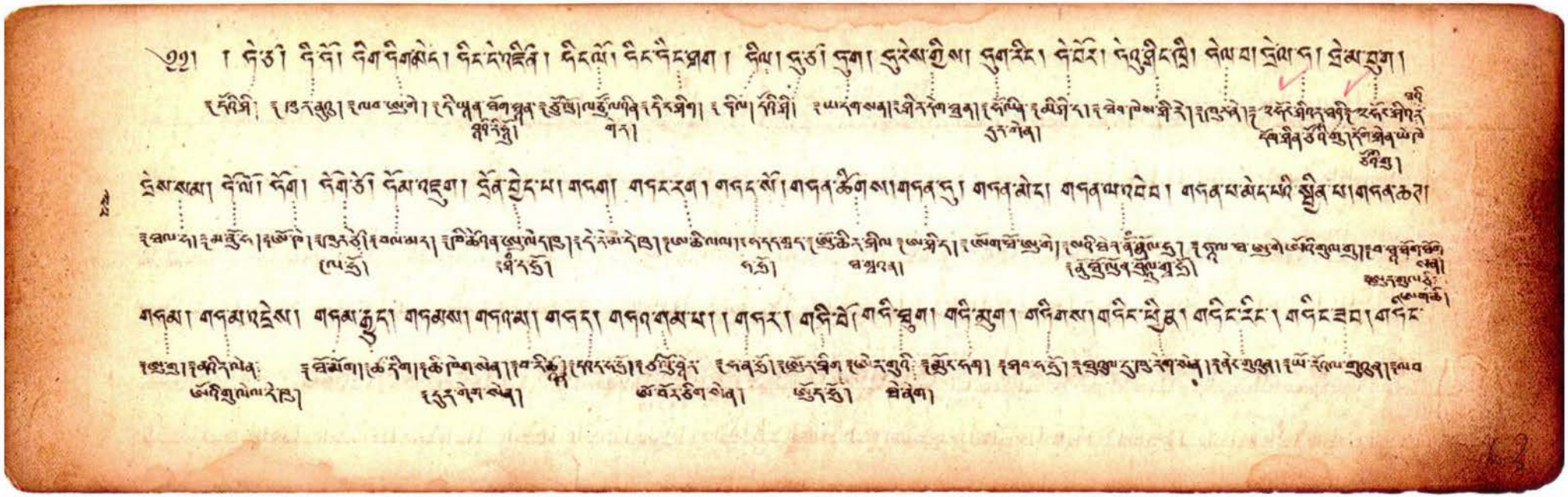

-дөш - хүрнэ -лавгүй -дияан, тогтон барих -зул, зулын -диншаг - гүнжид - дөш -ядсан -ширтэгтүн -холын төвөргөөн -машид - тэвхэн ширээ -хүрнэ -гурван хоншоорт догшин зөгий -гурван хошоорт догшин их зөгий

-талх - манух -охь - хүрз, лахуу -балмад -хичээн үйлдэх, шамдах -дээрэмдэх -алжаал -хатангатах - учир шалтгаан - ашид - огт үгүй -сайтар номлох, нотлон буулгах -хаалт үгүй өглөг - бат тогтоосон, үргэлж агч

- үг -найрлан өгүүлэлдэх -домог цадиг - захисан, дүүргэсэн -барьцаа -даатгах -залуугаар оворжсон -ханах -урших удах -эргүү тэнэг - мунхаг -шавхах -туйлд хүрсэн -нэн гүн -ёроол гүн -лавласан

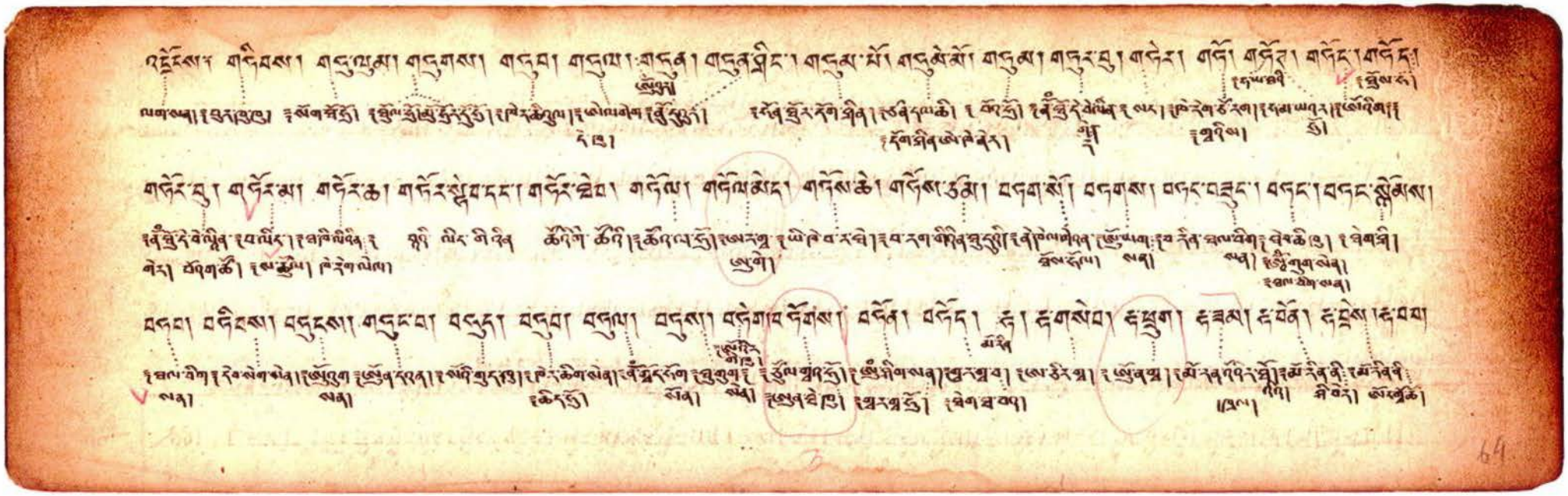

ཉེ་དུར་སྐ། ཐག་སྐས། ཐག་ལུམ། ཐག་སྐས། ཐག་སྐ། ཐག་ཤིང་། ཐག་ཉིད་ - нүдүүр -хондор, догшин харгис - зандалч догшин эхнэр - боох - номт дээлийн гэр - сан -хэрэг зориг гайс -хавьяах, харьяат -өг - тусга -бүрхэх - согтуу -тулах, мухардах - хэрчүүл - өлгөгдэх - уур

ཐག་བྱ། ཐག་མ། ཐག་ཆ། ཐག་སྟེབ་དང་ཐག་ཅད། ཐག་ཅ། ཐག་ལེའུ། ཐག་ཉིད། ཐག་ཏུ། བཀག་སོ། བཀག། བཀང་བཟུང་། བཀང་། བཀང་སྟོམས། - номт дээлийн гэр, богц -балин, сацал- -балингийн цөгц -цуулах - аргагүй -их барагтай -баргийн төдий -нэхэлгийн дуусхал - оёсон -барин тавьсан - тэвчих, өгсөн, тавьсан -тэгш тахилын хэрэглэл

བཀའ། བཀྲིས། བཀུང་། བཀུ་བ། བཀུད། བཀྲུས། བཀུལ། བཀོམ། བཀོག། བཀོན། བཀའ། ག། གཱ་གཱེའ། གཱ་ཟླ། གཱ་བོན། གཱ་ཅུག། གཱ་ཏུ། - тавьсан - дэвссэн - уусан -ундаа -сөгдөх -хэрчсэн, чадах -номхотгосон- -өргөх - зулгаах, угтээх -уншсан, гаргах -гаргав, тогтоов - морь -азрага - унага -морин- өртөө -морины- шивэр -морины- онгоц -дорана палуу

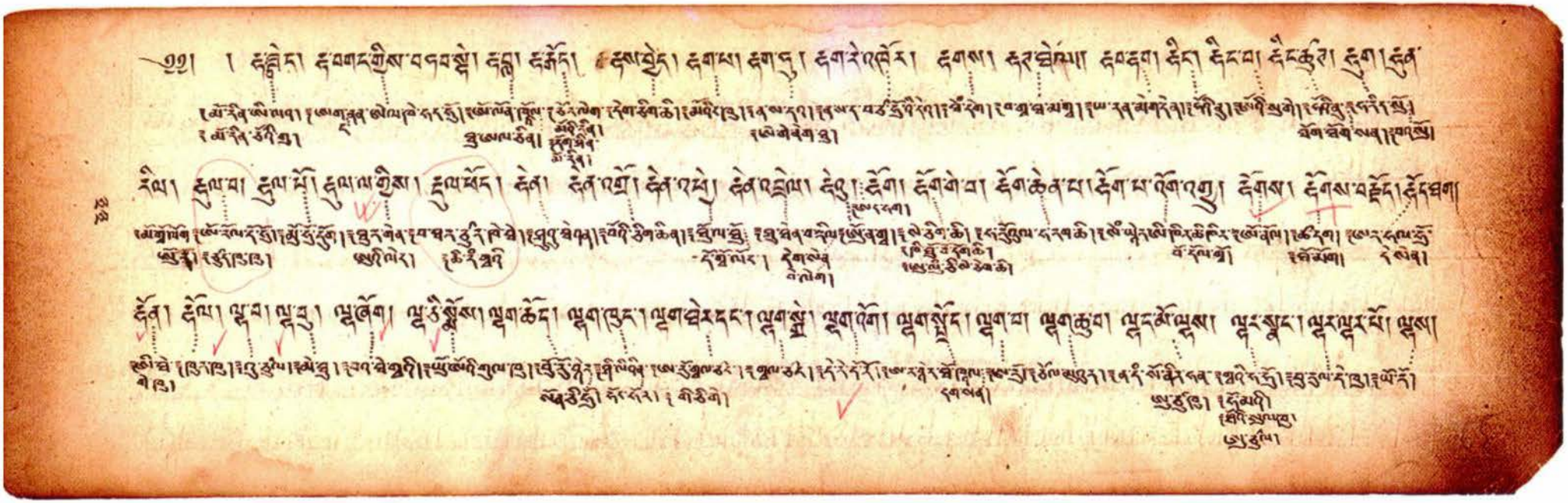

- морин ялаа, -агдагнан элэг хадах, -олон хөлт аалз- зэрлэг морь, -дэгжээгч -мөнх -насад, ашид, - насад базаах- тэмдэг -бага тамга-яаран мэгдэн-хойно- өсгий -хойно -гардас,
морин зөгий (инээх) догшин морь идээ тогтсон баас

-мөхлөг, уур- оролдох, -мохдог- түргэн үйлд- баатар зоригт, -шүтээн -бүжигчин- толбот, -шүтэн барилдсан,-унага- атгаг-сэжигч, - харуул харагч-сэмээр - онол- цадиг, домог-аргамж, дээс
зүтгэх чадамгай доголон билэг хэт бодогч цээр бодлоо

- иттэх -хүрэх - үзэл - мэт -байтугай -юу өгүүлтэл-буруугаар -шилийн - ар халзан гээг, -халзан -дээр доор - араар - ар -зэмлүүр - наадам, -гайхах, гоомой, -бүрэлдэх - ёр
сонжих хонхор тохиолдсон сонирхон үзэх дөслөх үзэл

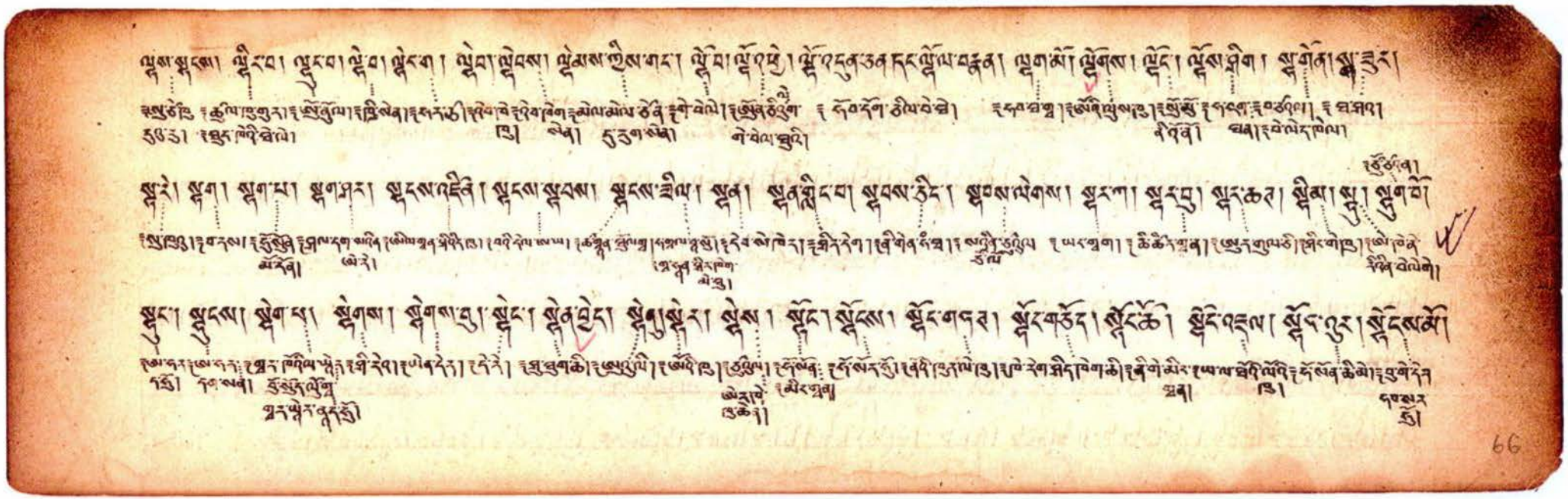

-үзэх дүр - цүлхэгэр, түнхэйтэл - унал - хүйс - харз - эвхэх - эвхсэн- мэлмэлзэн дүүрсэн- хэвлий-унжлагат хэвлий -ховдог жилбэтэй- хавтага- өлсөх-сумны онь- харагтун-базаал, бэлтгэл - ташаа

- сүх - барс - хус мод -шилдэг сайн эр-ялган шийдэх -байдал, ая -цагаан тугалга, хагалбаас гахайн ширхэг - дэвсгэр - ширдэг -нэгэн хамт - сайн зол янгаг- чацаргана-үргэлж-шингэх- эхнэрийн- зузаан бэлгэ

- охортгох- охортго- гар хөлөөр - ширээ босох лугаа наадах - яндар - дээр - шүтэгч - ооль - өгөх -зол, эрх- хүчин хоосон, мянга -хоосрох-нөхөрлөх-хэрэг шийтгэгч- нэг- мянга хоосон чанар-ял төлөх - хоосон чимээ -бүгдээрээ хавсрах

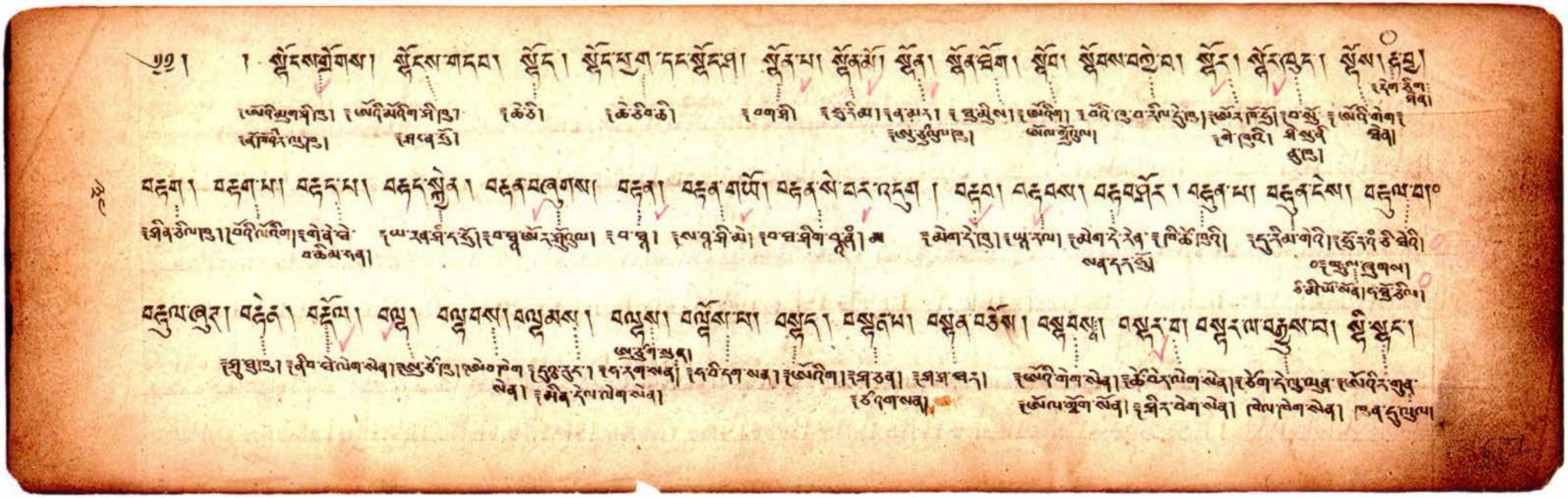

-өмөгших, нөхөрлөх үзүүлэх олгуул гээх нүх	-өмөгших, шагнах	-цээж	- цээживч	- багш	- хурим	-намар, үзүүлэх	- төмс	- өг, - бөх барилдах	- орхих, гээх шээсний нүх	- баас	-өгөгтүн	- дэгжээгтүн			
བརྟག།	བརྟག་པ།	བརྟང་བ།	བརྟང་སྐྱེད།	བརྟན་བཞུགས།	བརྟན།	བརྟན་གཡོ།	བརྟན་པ།	བརྟན་པོ་ལེ་བཞིག་	བརྟབས་	བརྟལ་བ།	བརྟེན་དེས།	བརྟུལ་བ།			
- шинжлэх	- бүлэг - гэнэт, бачимхан	- яаран шамдаж	- бат оршил	- бат	- сав шим	-батшиг байнам	- мэгдэх	-яарал -мэгдэн сандрах	- хичээх	- түрэмгий	-хураамжлах				
བརྟུལ་ཞུགས།	བརྟེན།	བརྟོལ།	བཟློ།	བཟློས།	བཟློས་ལས།	བཟློས་ཤིང་།	བཟོ་བ།	བཟོ་བཟོས།	བཟོས་པ།	བཟོས་བཅོས།	བཟོས་ལ་བརྒྱབ་བ།	བཟོས་སྡུད་།			
- жам ёс, хатуужил	- шүтэх	-нэвтэлсэн	- үзэх	-эвхсэн	- дүүрэн, мэндэлсэн	- харсан, үзсэн	-хавьяасан (хамаарсан)	- өг - шашин, заасан	- шастир - өгсөн, олгосон	-цэвэрлэсэн, шүүрдсэн	- жигдлүүлэн хэлхсэн	- өргөн хүндлэл			

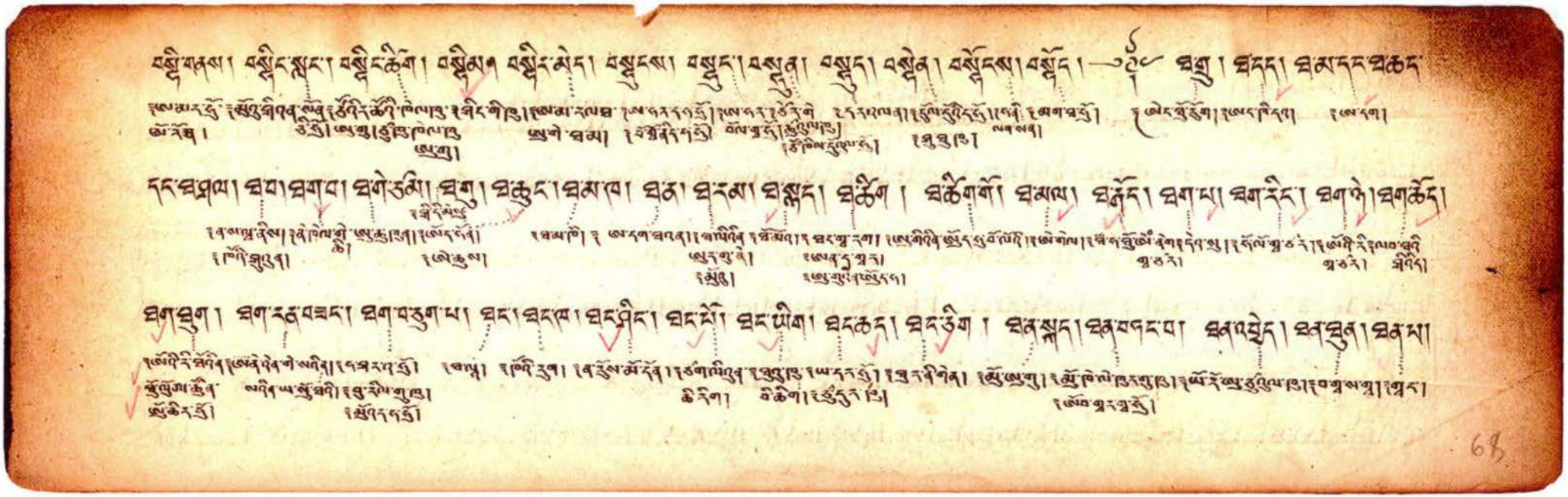

ཨམ་རཧ་ཨོ་རོན། ཨམ་ཡུ་ཤཱན་སོ་ཉིཁ། ཨམ་ཤིང་ཁེ་ལེཁ་ཡུ་ཏམ་ཤིང་ཨམ་ལཱལ་ཏུ་ཡུ་ཏམ། ཨོ་ཁོར་ཏོག་ཁོར། ཟེར་ཅུ་ལེཁ། ད་རཱ་ལན་དུལ་དུ་ཡིཁ། ཧ་ནིལ་སན་མག་ཏཱཁ། ཨ་ཐུ་རཱག ཨང་གིད། ཨ་དག་ཨོ་ཅིན།

ནི་སཝཱ་ནིས། ཧེཁ་མེལ་ཅིན། ཨོ་ཆུ་ཁེན་ཤི་དེམ་སེ། ཏོག་གོན། ཨེ་ཙེས། ཏམ་ཁི། ཨ་དག་ཏཱ། ཏ་ལིན་ཨོ་རོན་ནོ། ཏོམ་ཡོ་ཨོ། ཏ་ལིན་ཨོ་རོན་ཁེ་ཐུ་ཡུ། ཏཱང་ཁ་རཱ་ཁེ། ཨེ་གེ་ཏེ། ཧ་ཏུཡུ། ཨེམ་ཉེ། ཧ་ཏུ་ཡུ་ཁེ་ཐུ་ཡུ། ཨོ་ཡིར་ཏོན་ཏུ་ལཱལ་ཙཱན་ཨུ་རཱཁ།

ཨོ་རཤཱོན་ཏུ་ལཱལ་ཙཱཁ་ཧེཁ་ལེག་སཱཡིན། ཧཱ་ཤཱ་རཱཁ་བུར་ལེག་ཧཱ་མུ་དུ་ལཱཁ། ཏཱལ་ཁོ་རོག་ནེར་སི་མོད་ཆིན་རིག་ཡཱག་ཆད་ཏཱཁ་ཧེན་མུ་ཡུ་ཧཱལ་ཁུ་རེག་ཨོ་ཝ་རག་ཁཱཧ། ཨེ་ར་ཡུ་ཟུག་ལཱཁ། བཱ་ག་ས་ག་ན། ག་ནི།

-нисваанис, хөшүүн -нэхмэлчин- өчүүхэн- шидэмс- оттон, эцэс -тамхи - адагтаа- талын өргөнө,-томьёо- тангараг, - үгийн утга- эгэл - хатуу, эмнэг -дээс - хол газар -ойр газар-лавтай -ойртон тулалцан шийд учрах

-өршөөн тулалцах-нэхлэгэ сайн,-хашраах, бүрэлгэх,-тал - хөрөг -нэрс мод - заглуухан, -түүх бичиг-ядрах, зүдрэх-түр нэгэн-муу үг- муу хэл хүргэх, -ёр үзүүлэх -бага сага - ган
учрах сайн ястай муудуулах чийрэг ов гаргах

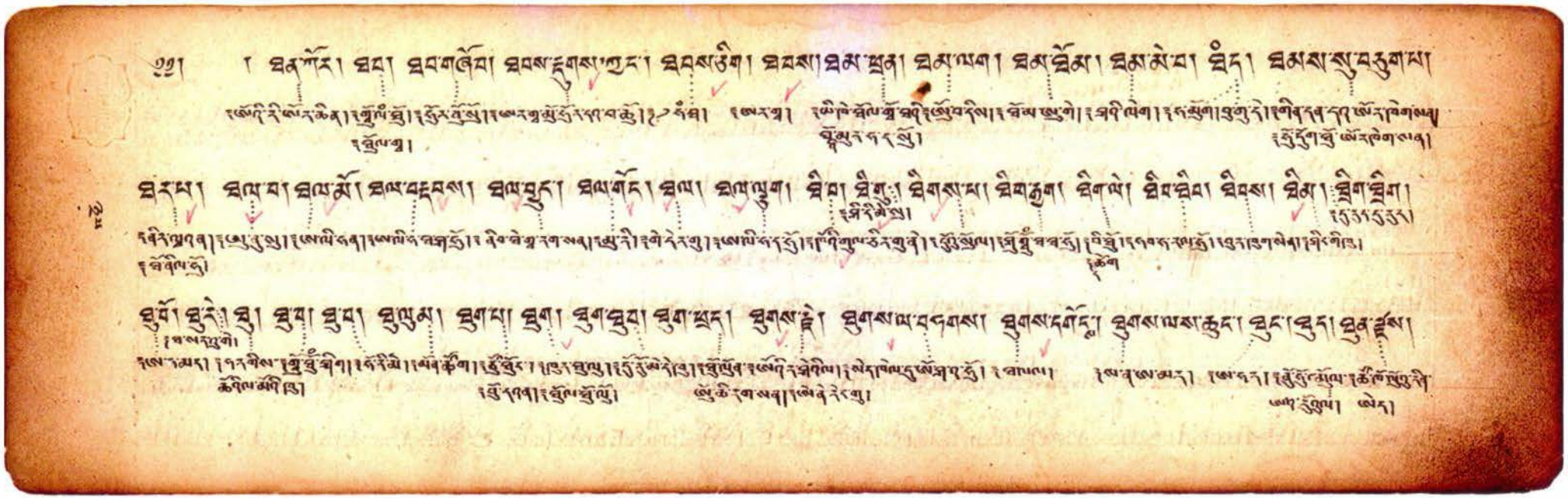

-ойр орчин	- тулга	-хэшүү, хярвас	- арга мухардавч	-нэгэн хамт	- арга- их толгойт төмөр хадаас-увдис-			- томоогүй	- шалиг	- хамаг, бүгд	-гянданд орхисон, худагт орхисон	
нирваан, тонилох	- үнс	- алга	-алга таших	- нэвт гарсан	- мөр	- хэтрэх	- алгадах	-хүүрзгэнэ	-шидэмс	- дусал	-шугам татах	-бинт, дусал
-хав харлах	- бүрхсэн	- шингэх	- түрд түрд									
-ахмад	- тасралгүй	- харгис, цөлмөх	- гутамшиг-хормой	- цутгуур, моголцог	-зутан, будаа	-хүртэл, тултал	-дур мэдэх	- тулан учирсан-өршөөл, нигүүлсэнгүй	-сэтгэлд ойшоох	-таалал	- санаа амар-	охор-нухмал - цохилуурын ааруул эд

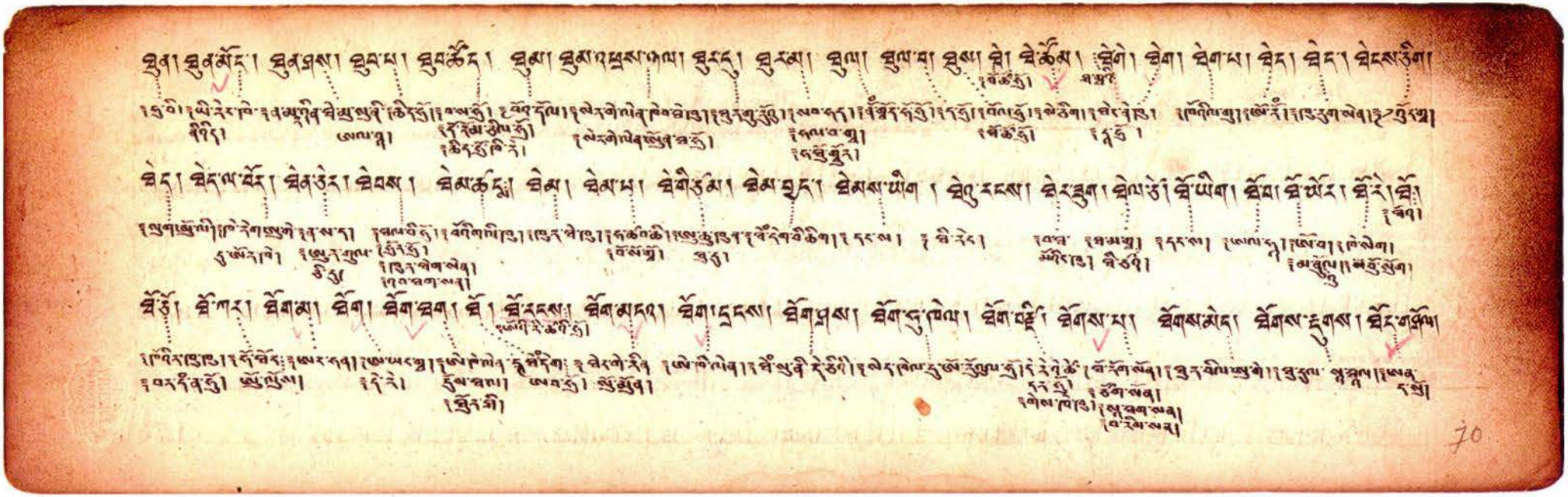

-хувь- ерөнхий нийт- намрын төмсний- чадагч -басах, , - боодол -сэргийлэн хэвтэх,-түргэрүү-савхад,-номхотгох- дах - болох,-тооцох-сэжиг- шагай - тэгнэх, - хөлөг - ором - хүрсэн - нэгэн удаа
алба доромжлох сэргийлэн унтах халбага, хутгуур тооцох даах

- сэг, - хэрэгтүйд орхи - насад, - тавих, хуруу, - бөглөх - хүртэх- хатавч, босго- өчүүхэн-тэмдэг бичиг - данс - тийрэн -бат, мөнх - тамга, тийз -данс - алх - овоо, мануул- хэсэг- тоо
улай үргэлжид хүртсэн, автсан төдий бусаг

-хөөрхөх, -хотон улс- анх- аянга, дээр -эхлэн - тэмдэг,-үүр цайх- тэнгэрийн сум - эхлэн - төмсний дээж - сэтгэлд ургуулах,-дээрээс- торсон, зүүсэн,-түрвэл үгүй- түрдэл, саатал - анжис
бардамнах дуустал, турш овоо дарах, гишгэх саатсан, барьсан

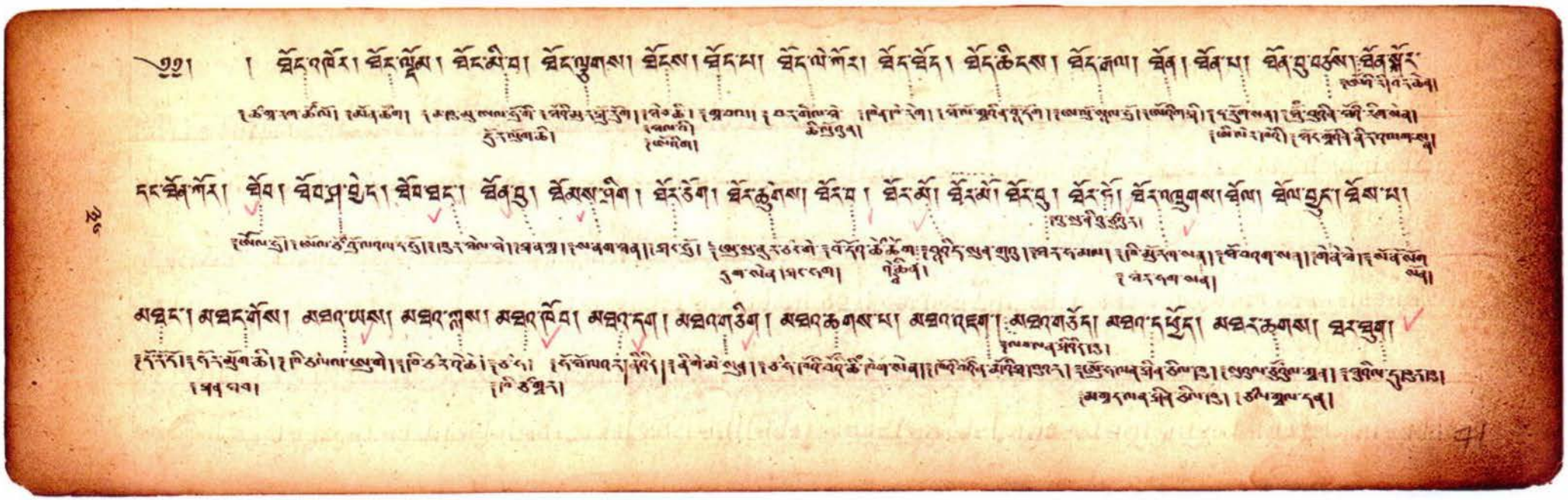

-цагариг, цул -монцог -хүн алахыг дурлагч- төмөр шураг- тэвч, тавь, өг- гавал-тэнигэр чулуу, баргилт- хэнгэрэг - толгойн боодог- алслах- унш- гарсан, илэрхий- тумбуй -ойр
төрсөн, нярайлсан орчин

- олох- олз булаалдах -хүртээлт - шанага -санагтун - шанх - үснэр, - бутга (товруу) - байдсан-тархмал- үсний үзүүр -тараасан, - товойсон - гэнэт - сонссон
зангидсан шанх цэцэг өвчин гүү хэмхэрсэн

- доорд-хормогч, шамтав - хязгаалалгүй -хязгаараас - зах хязгаар -хотлоор, нийт -нэг мөсөн -зах хөвөө эмжсэн-хөвөөгийн - лавлан шийдэх- углан шинжлэх, -сүүл зуулган, -туйлд хүрэх
мөсгүүр магадлан шинжлэх залгалдаа

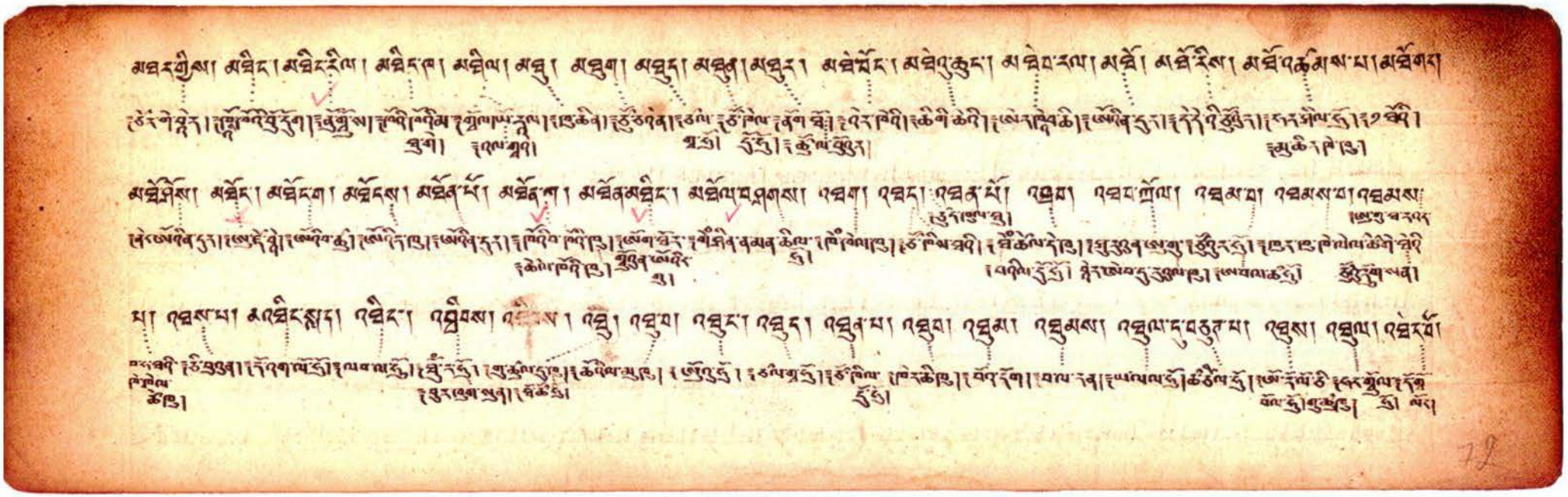

зэргээр	хөх будаг	нугас	хөхөмдөг	гол, ерөөл алга	хүч	зузаан	залгах	зохилдох	ногт цулбуур	эрхий	чигчий	эрхийвч	өндөр	дээд язгуур	харшлах мөчөөрхөх	нэг төө
нэн өндөр	үзэв	өвчүү	өрх	өндөр	хөв хөх цэл хөх	огторгуйн өнгө	гэмшин наманчлах	хэмхлэх	зохистой	зүтгэлт	тэмцэлдэх байлдах	ширүүн үгээр эвдрэлцэх	зуурах, авалцах	хөөрхий хэлэлцэх, зуурсан	үг тааран
бахтай хэлэлцэх	зэвүүн	дооглох	лавлах	тунарах бүрхсэн	гүйцэлдүүлэх, тооцох,	цөлмөх	уух	залгах	зохилдох	хэрчих	боодог боох	баглах	яллах цаазлах	орлож болох, гүйцэх	ханхлах	доголон

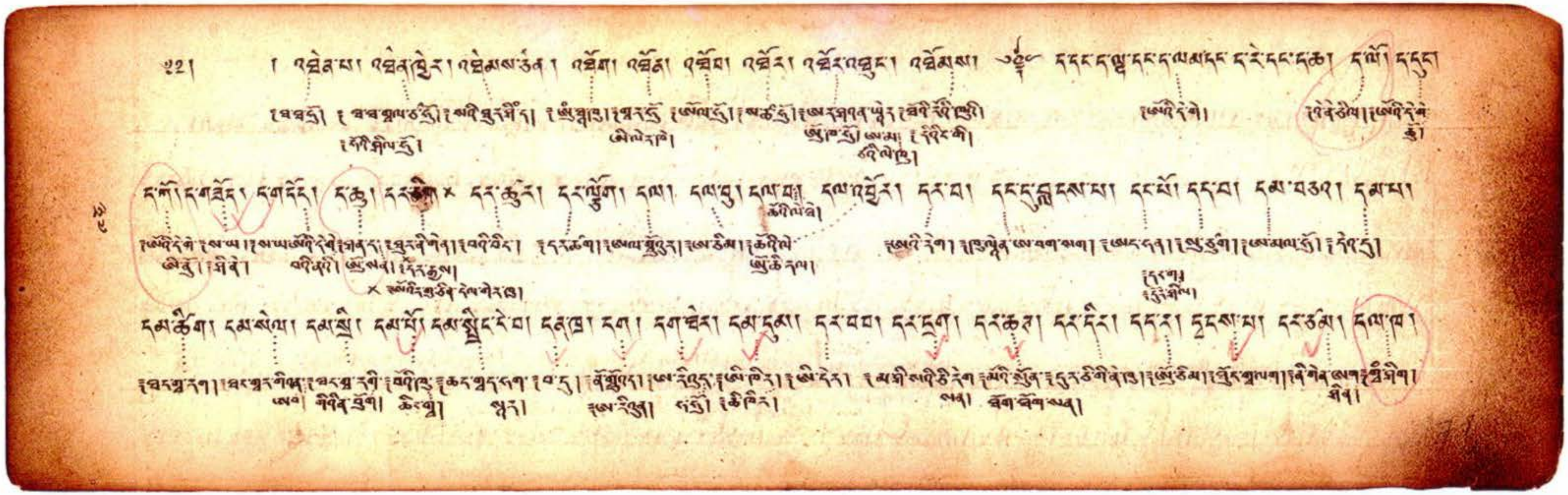

༄༅།	།འཐེན་པ།	འཐེན་ཁྲིར།	འཐེམས་ནན།	འཐོག།	འཐོན།	འཐོབ།	འཐོར།	འཐོར་འཐུང་།	འཐོམས།	༼ད༽	ད་དང་ད་ལྟ་དང་ད་ལམ་ད་རེ་དང་ད་ཆ།	ད་ལོ།	ད་དུང་།
	татах,	татгалзах, хойшлох	сайтар, шамд	үгтээх,	гарах илрэх	олох	цацах	рашаанаар угаах ам зайлах	дүйрэх дүйнгэ		одоо (эдүгээ)	энэ жил	одоо ч эдүгээ ч

ད་ཀོ།	ད་གཟོད།	ད་གདོད།	ད་ཆུ།	དར་ཅིག།	དར་རྒྱས།	དར་ཚུར།	དར་ལྕོག།	དལ།	དལ་བུ།	དལ་བ།	དལ་འབྱོར།	དར་བ།	དང་དུ་བླངས་པ།	དང་པོ།	དང་ག།	དད་པ།	དམ་བཅའ།	དམ་པ།
одоо нь,	сая одоо	сая одоо байх	шанд ус	түр нэгэн,	өргөжин дэлгэрэх	байван	дарцаг	алгуур, удаан	аажим,	чөлөөтэй,	чөлөө учрал	айраг	хүлээн авсан зөвшөөрсөн	анхан	дуршил	сүсэг	амлах	дээд

དམ་ཚིག།	དམ་སེལ།	དམ་སྲི།	དམ་པོ།	དམ་སྒྲིང་ངེ་བ།	དན་ཁྲ།	དག།	དག་བྱེར།	དམ་དུམ།	དར་བབ།	དར་དུག།	དར་ཆགས།	དར་དིར།	དང་ར།	དྲངས་པ།	དར་ཙམ།	དལ་ཁ།
тангараг,	тангараг, сэв	тангарагийн, бүг	бөх чанга,	чангатгасаар,	алаг бахтуу,	-ууд, -үүд,	ариутгах,	ийхэр, шийхэр	идэр,	маш сайжирсан	мөстөн зайртсан	түржигнэх	уудам	тунгалаг	нэгэн агшин	гамшиг

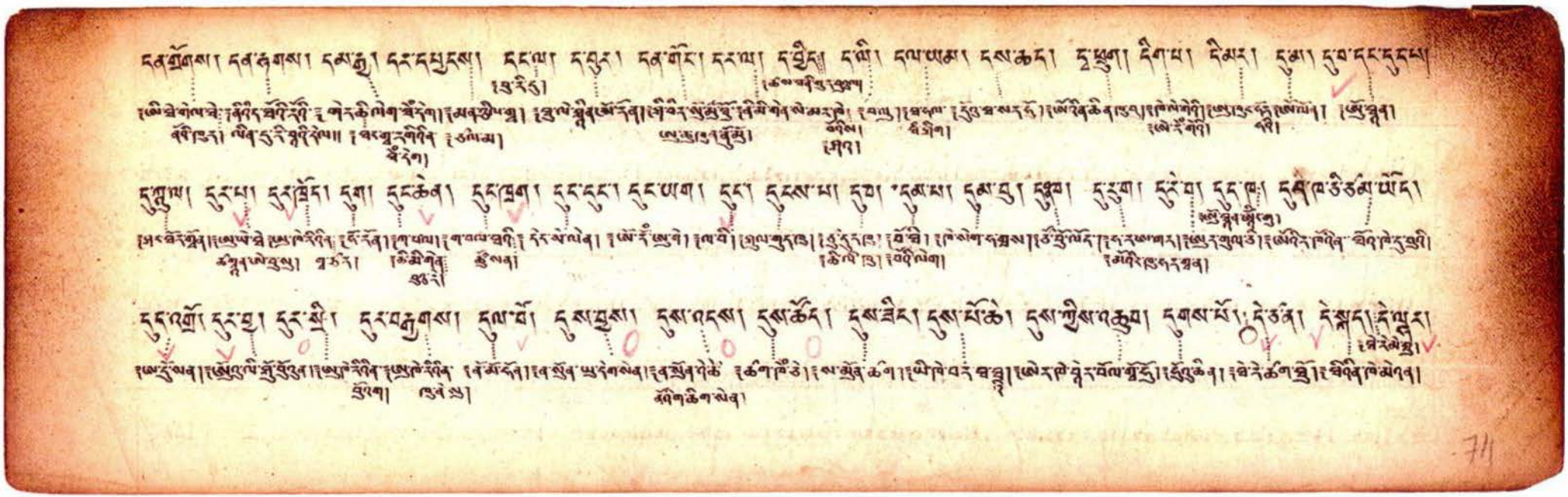

-итгэлтэй-	урьд төрлийн-	гэрчилсэн-	манжлага,	- бүрд -	түлшийн	- шавар сумт-	нимгэн	-цасны	- балуу	- тахал дамшиг	- дуу тасрах	-өнчин	- хэлгий,	- үхүн хорхой	- олон	-утаа
нөхөр	дүр байдал	тэмдэг	залам		орон	өчүүхэн нум		сэмэрхий, гүрвэл бөөс, шаа		(гамшиг)		хөвгүүн	ээрэмтгий			

-шаа торго-	үет	- үхээрийн газар	- хор -	гавал, чөмгөн-	гавалт цус	-дэнслэн	-оромгүй	- лавай	- шүлэнгэтэх-	зүдрэх,	- боть,	-хэсэг,	- зовлон	- хар агар,	-үргэлж	-утааны-	өрхийн тоо хэд вэ
цагаан өвс				бүрээ						чилэх	бүлэг	хагас	мөнх	харгана		өнгө	

- адгуус	- ууль шувуу	- үхээрийн буг	-үхээрийн хүнс	- номхон	-нас егүдсэн	- наснаас нөгчсөн	- цаг хэмжээ	-самуун цаг	-их баримттай-	эрхээр болох	- хуучин	- тэр цагт	- тийн хэмээн-	тэр мэт

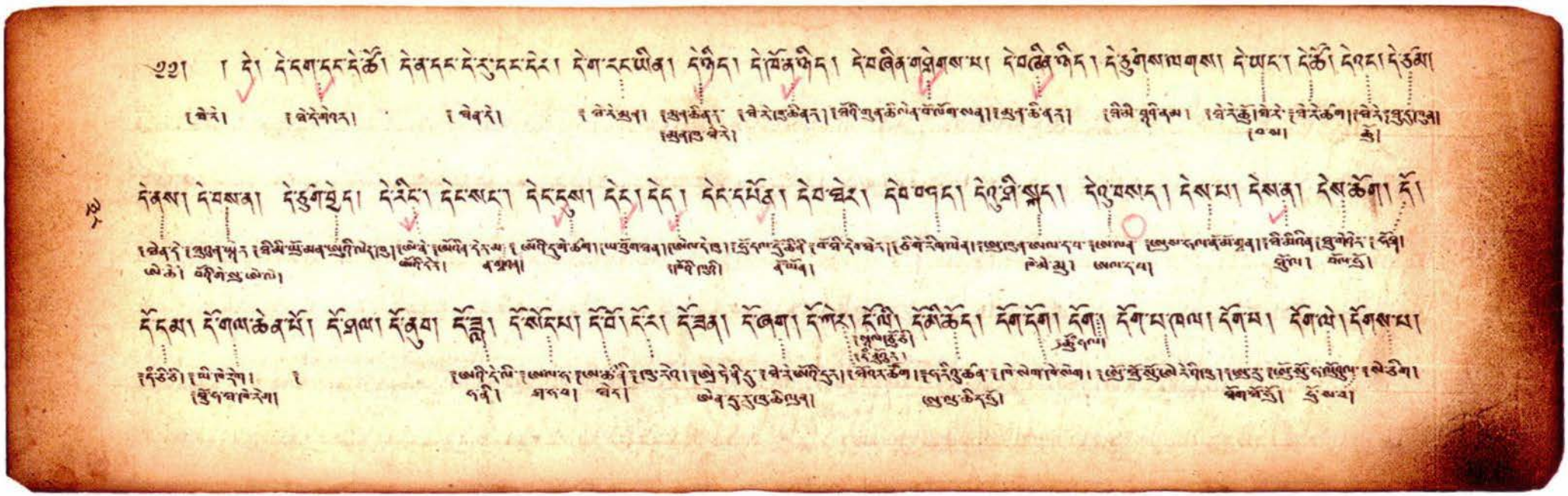

- тэр	- тэдгээр	- тэнд	-тэр мөн	- мөн чанар, мөнхүү тэр	- тэрхүү чанар	- түүнчлэн ирсэн	- мөн чанар	- тийм байнам	- тэр ч, - тэр бас	- тэр ч- төдийхэн
- тэндээс	-түүгээр бөгөөс л	-тийм юм үйлдэх	-энэ өдөр	- өнөө маргааш	- эдүгээ цаг	- явагтун	-үлдэх, хөөх	-сартваахь	-боть, дэвтэр	-жийрэглэн	-үхэн алдав хэмээнэ	-алан алдав	-усгал, номхон	- тиймийн тул	-түүгээр болох	-хос
-дэмжигч тухайт хэрэг	-их хэрэгтэй,	- сондор	- энэ шөнө-	-адил хань-	-алах шахав-	-ачааны тэн	- хүрээ	- эрдэнэд эндүүрэх	- тэр өдөр-	- тоорцог	-сал, сүйх	- хариуцан үл чадах	- хэсэг хэсэг	- цухал	-утас ээрэх	-үр тогтох-	-ус халаах сав	-сэжиг

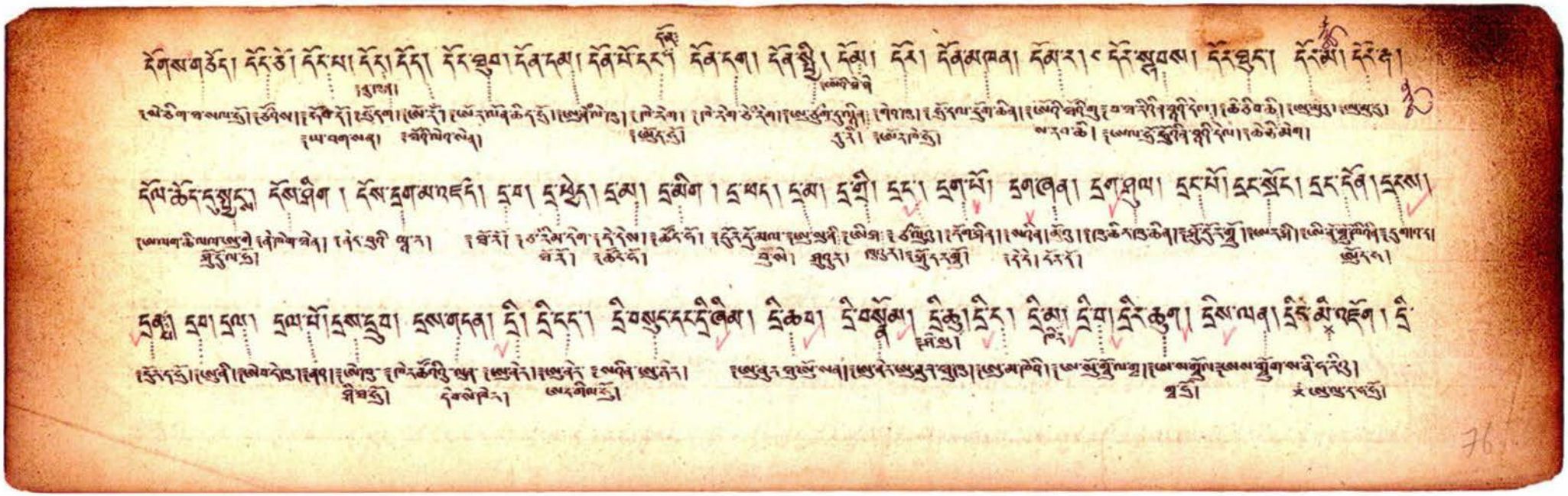

-сэжиг таслах	- зоос	-ховд, явсан нүх	- худаг,- өр	төлөөс - орлон чадах	- үнэмлэхүй	-хэрэг, утга	- хэрэг зориг	- үзэгд- лийн дүр	- өтөг	-гээх, орхих	- худалдагч-	өттгийн саравч	- баатрын байдал	- чээживч, чээжмэг	- өмд	- өмд			
-алагчлалгүй судлах	-нэхэгтүн	- нэн бүү яар	- тор -	заримдаг тор	-дээдэс, цонх	- цонх	- дурдмал бүс	-үсний шүүр	-эгүүр	-залах, шударга	-догшин	- сайн муу, дээр доор	- гүжир хүч-	шударга	-арш	- янагуух утга	-тун, ад		
-дурдах	-унь	-эвдэх	-наа	- ээх, шатах	- хэрчүүлийн	- үнэр дэвсгэр	- үнэр ханхлах	сайхан үнэр	-үнэрт ус	-үнэр үнэртэх	-шээс	-өмхий	- хир	- асуулга	-асуулгах	-асуусны хариу	-үл дагах		

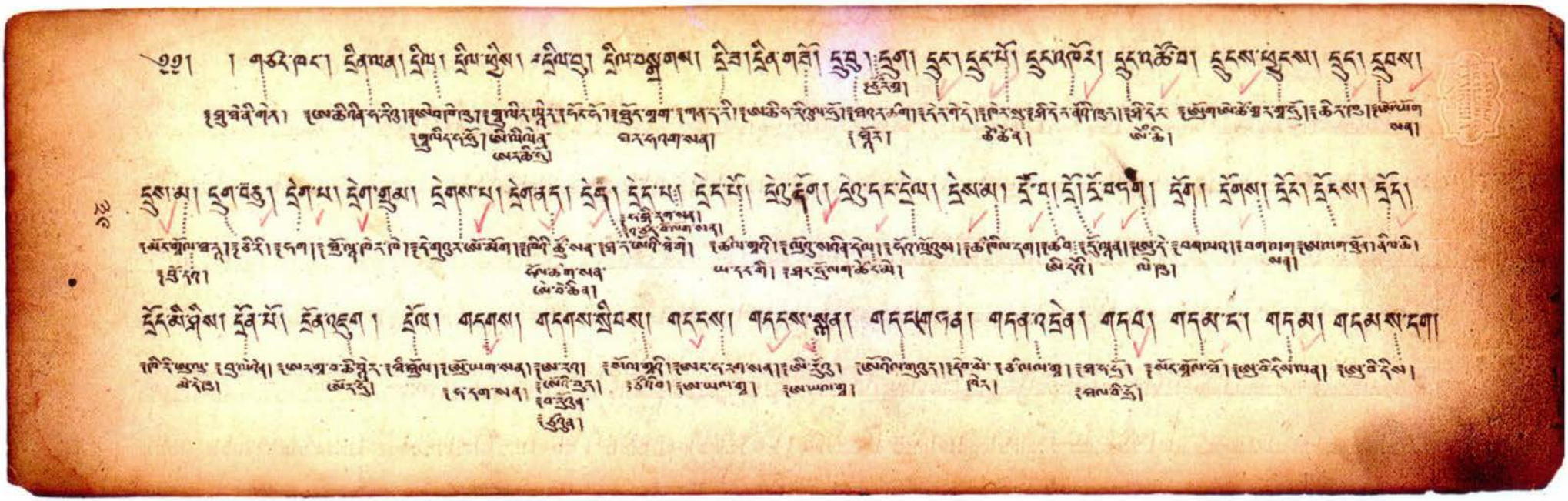

-шүтээний гэр - ачийн хариу- эвхэх, хуйлах -гуяраар иллэн арчих - хонх -тунхаг тараасан - гандарь - ач -таарцаг, тор -зургаа-дэргэд- хэрсүү, цэцэн - шадар нөхөр-шадар эмч -угаас гаргах - чирэх - оёсон

-монгол амуу - жар будаа - хаг -тулай хэрэх - дээгүүр- омог хий цусан хольцсон- өвчин -шар- өтөг хаширсан, ажид -цалгай яданга - луусын дэл, суудал - цэмбэ, хул, луус -цахилдаг -цав, идээ - дулаан- үдлэх -баглаа - багласан- алагтун -удирдан - илч

-хэр үл мэдэх - бүлээн -арга бачаар орох - тамтал- уясан, хадсан - ар өвөр, баруун зүүн, солгой зөв -анхаарсан аялгуу - яруу аялгуу - өлгүүр - дэвсгэр -заллага - шахах, тавих - сонголт - увдисласан - увдис

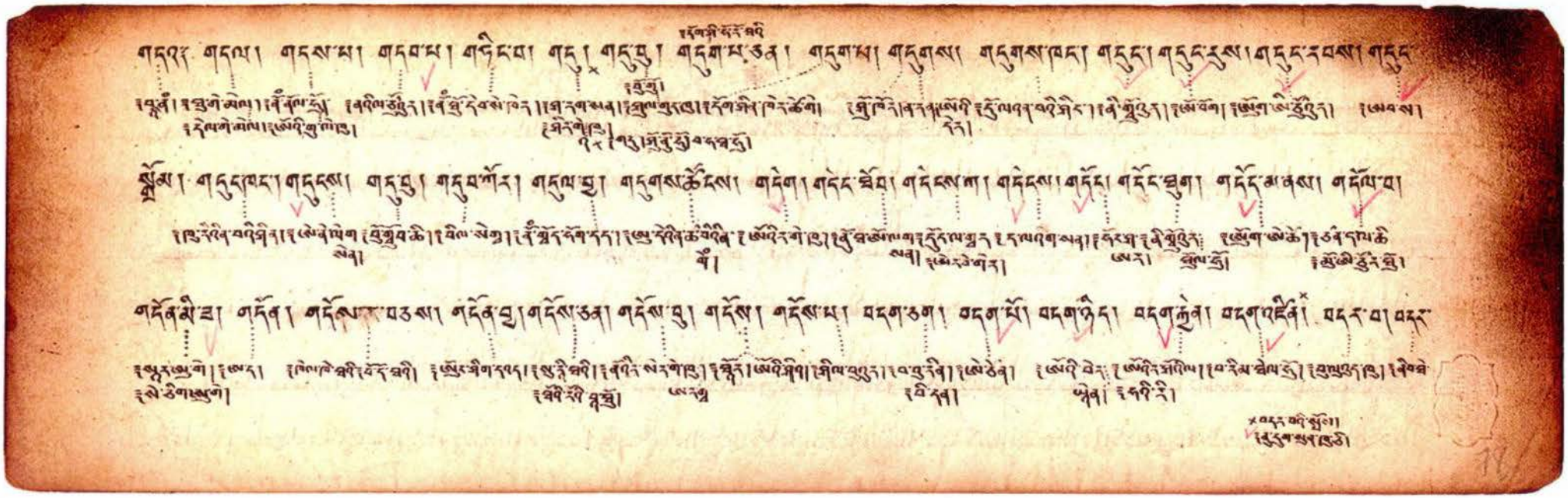

བདའ།	བདལ།	བདས་པ།	བདབ་པ།	བདེད་པ།	བདུ།	བདུ་བ།	བདུག་པ་ཅན།	བདུག་པ།	བདུགས།	བདུགས་ཁང་	བདུད།	བདུད་རྩི།	བདུད་རྩིས།	བདུད་རྩིས་ཟས།	བདུད་
· байнам	-түгээмэл, дэлгэмэл	-номлох, өгүүлэх	- найлзуур	- номт дэвсгэр	-шарсан, шунах	- бахдах, шүлэнгэтэх	-бугуйвч	-маш хорт	-догшин, хэрцгий	-шүхэр, нар, өдөр	-дулаан байшин	- нуруу	- овог	- овог язгуур, үндэс	- авс
ཕྱོགས།	བདུད་ཁང་།	བདུད་རྩིས།	བདུད་ཀྱི།	བདུད་ཝ་ལས།	བདེག	བདེད་ཆོས་	བདེད་ཚལ།	བདེན་	བདེན་པ།	བདག་ཅག	བདག་པོ།	བདག་ཉིད།	བདག་ཏུ་	བདག་ཏུ་ཡོད།	བདང་བ།	བདད་
-хүүрийн	байшин	- энэлсэн	-бугуйвч	- бөгж	- номхот,	хатангад	- үдийн цавын гэм	- өргөх	- нотыг олсон	- дунлагар, эрэвгэр	- далайсан	-хоншоор	- нүүр учрах	- угаас	-зандалч, муу язгуурт	
བདོན་མི་བ།	བདོན།	བདོན་ལ་བཅས།	བདོན་བྱ།	བདོས་ཅན།	བདོས་བྱ།	བདོས།	བདོས་པ།	བདག་ཅག	བདག་པོ།	བདག་ཉིད།	བདག་ཏུ་ཡོད།	བདད་བ།	བདད་			
- сааргүй, сэжиггүй	- ад	-хэлхээтэй, бодтай	-уншигдахуун дорвитой, баялаг	- сүртэй, - нойр сэргээх арга	-тор, өөш	-шилбүүр	- ба бүрэн, бид	- эзэн	- өөрөө	-өршөөл, хайр	- би хэмээн баримтлах	- нүдсэн хүж	-билүүдэх	-нэвт		

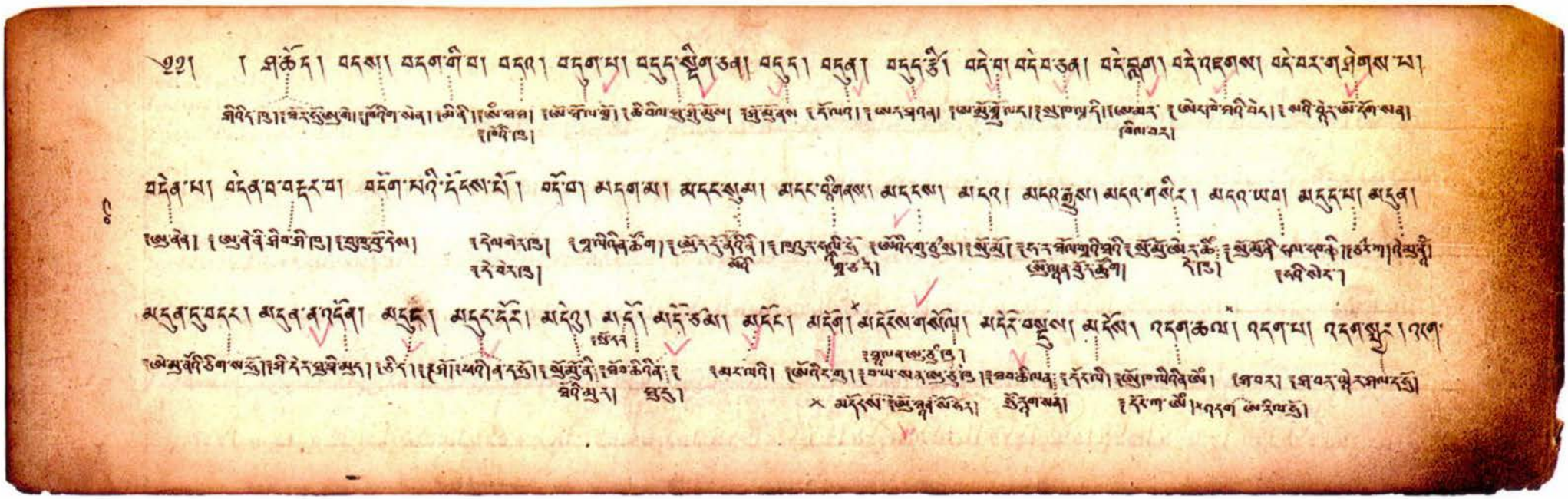

-шийдэх, -хөөсөн торохгүй	-миний	-амттай, хөөх	- утлага	- чивэлт шуламс	- шумнас	- долоо	-рашаан	- амгалан	-сугавади	-амар хялбар	- энх тайван	- сайбар одсон
- үнэн	-үнэнийг шивших	-бүхий бодос	- дэлгэх, дэврэх	- галын цог	-урьд шөнө	-хүүр хайлах газар	-өнгө зүс	- сум-	хар толгойт улаан буурцаг	-сум эрчийдэх	-сумны халхавч хайс	-зангиа	- өмнө
-өмнө жагсах	-шадар түшмэл	-жад	-шоо, пай наадах	-сумны төмөр	- сударын	-товчийн тэдий	- манлай (магнай)	- өнгө	-отго, сохор	- таалан үзэх, зөвшөөн таалах	- товчлон хураасан	- донли, хэрэг	-угаалын эд, тун эм	- арилах	- шавар	- шавраар шавсан

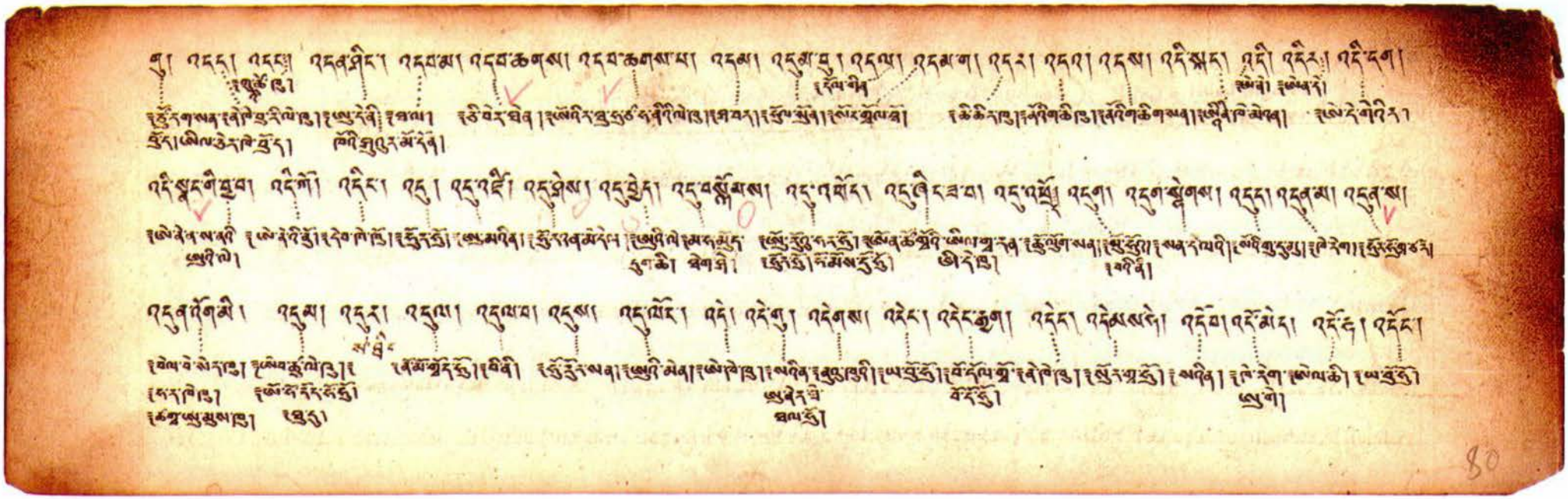

- зуурсан, будаа ялзрах	- нохвөрлөх	-гүйцэх	- үүдний хөшүүр	мод	- тал	- жигүүртэн	зах нийлэх	- шавар	- хулс	- түлээ	-сонголт	- чичрэх	- нөгчих	-нөгчсөн	- ийн хэмээн	- энэ	- энд	- эдгээр
- энэ насны үйл	- энэ нь	-дэвсэх	- хурах	- үймээн	- хуран мэдэл	- үйлдэгч	-махбод тэгш	-орох гарах, хорох, хомсдох	- онцгой ялгаран идэх	- чуулсан	- суух, байнам	-сандал	- сөгөдмүй	- хэрэг	- хурах газар			
бэлбэсрэх, хар хийх, цагаан өмсөх	- элсүүлэх, ахарттгах	- номхотгох	- винай	- хурсан	-үймээн	-ээх	- сайн үнэрт талх	- нүүх	- явах	-бодлого бодох	- нэхэх	- сургах	- сайн	- хэрэггүй	-элч	-явах		

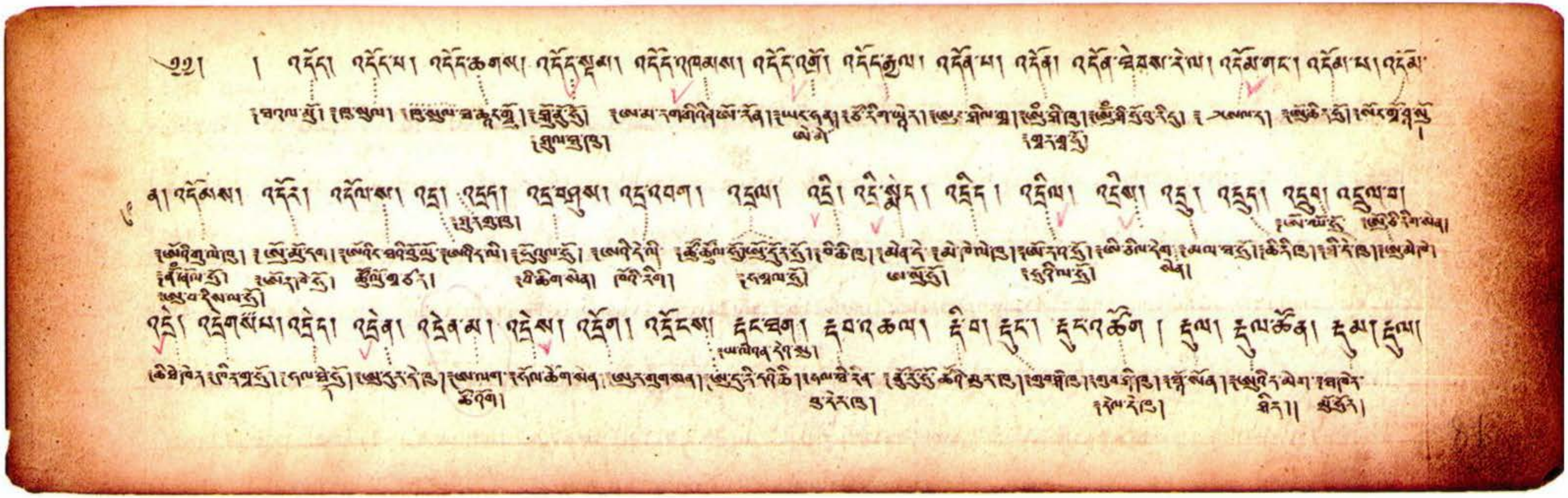

༄༅།	།འདོད།	འདོད་པ།	འདོད་ཆགས།	འདོད་སྣམ།	འདོད་ཁམས།	འདོད་འགྲོ།	འདོད་རྒྱལ།	འདོན་པ།	འདོན།	འདོན་ཐེབས་རེ་ཡ།	འདོམ་གང་།	འདོམ་པ།	འདོམ་
	- таалмуй	- хүсэл	- тачаангуй	-шунах, шүлэнгэтэх	-амармагийн орон	-янхан эм	- зоригоор	- уншлага	- унших, гаргах	-унших бүрт	- нэгэн алд	- учрах	-сонговоос

ན།	འདོམས།	འདོར།	འདོལ་ས།	འདུ།	འདུད།	འདུ་བཤུས།	འདུ་འདག།	འདུལ།	འདྲི།	འདྲི་སྣོད།	འདྲེད།	འདྲིལ།	འདྲིས།	འདྲུ།	འདྲུད།	འདྲུབ།	འདྲུལ་བ།
	-өгүүлэх, номлох, увдислах, умдаг	- орхих	-өнтэй буюу цул газар	- адил	- шөргөөх	- хуулж бичсэн	-адил хөрөг	-цуцах, удрах, хагалах	- асуух, бичих	- мэнд асуух	-мэхлэх	-ороох, хуйлах	- ижилдсэн	- малтах	- чирэх	- оёх, шидэх	- үжирсэн, өмхий

འདྲེ།	འདྲེག་པ།	འདྲེད།	འདྲེན།	འདྲེན་མ།	འདྲེས།	འདྲོག།	°འདྲོངས།	འདྲོངས།	རྡང་ཐག།	རྡབ་འཆལ།	རྡིབ།	རྡུང་།	རྡུང་འཚོག།	རྡུལ།	རྡུལ་ཚན།	རྡུམ།
- чөтгөр	-хяргах	-халитрах	-удирдах	-алаг цоог	-хольцсон	- үргэсэн	-өөд бологгтун, ирэгтүн	-удирдаж	-ялын дээс	-халитран бүдрэх	- нурах, цөмрөх	- гувших	-гувших, дэлдэх	-тоос	-үйрмэгшир	- тахир мухар

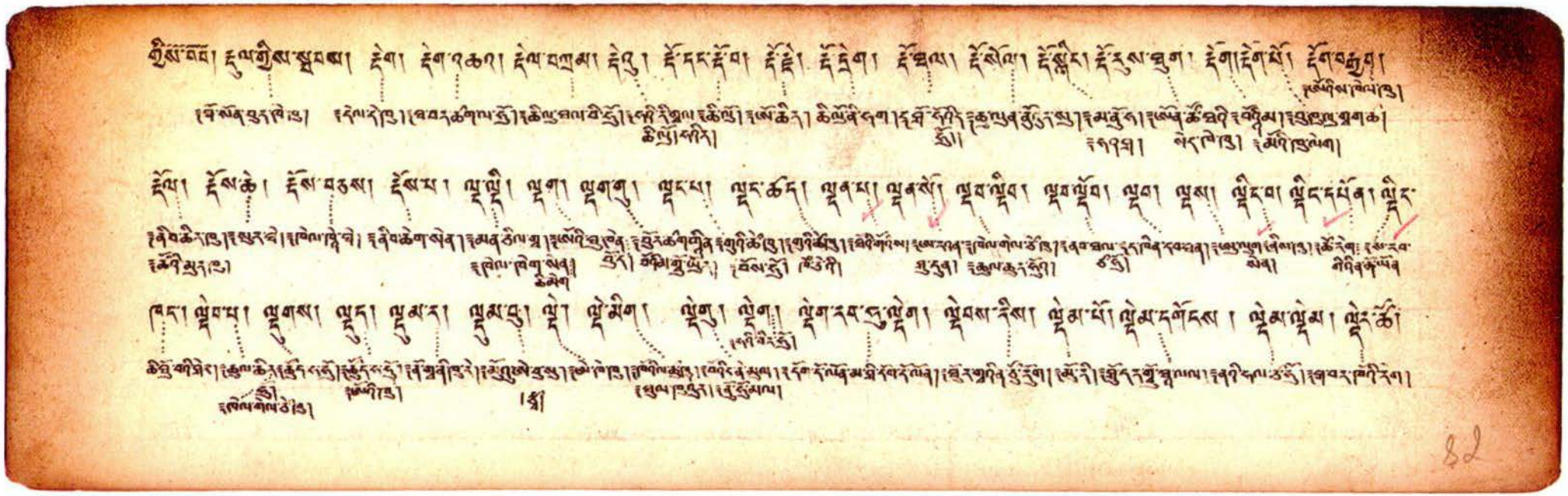

-өшгөлөх	-бүхэл, ганц	-бөөм, мөхлөг	ончтой шийдэх	манух, хас	-шохойдох	-чулууны хаг	-очир	-чулуу	-хайрга, чулуун хайр	-чулуу тавих	-таварцаглах	-дэлдэх	-тоосширсон	-саравчит	-цэргийн ноён	-нисэх	-үлсэн	-дахин давтан	навталзах
-хэлхэлзэх, цулцайх	-араа шүд	-төгс	-гүйцэх хэмжээ	-гүйцэх, босох	-буурцагийн бөөм гуяр	-өтгөн будаа	-манжлага, хэлхсэн чимэг	-нэвчсэн	-хэлхээтэй	-сүртэй	-нэвчирэх, цөмөрхий	-цэцэглэх	-цэцэглэлт	-цэцэглэх	-цэцэглэгч	-цэцэг	-цэвэр	-цэвдэг	-цэвдэх
-шударга бус таалал	-муруй	-догдлон маш догдлох	-туургын зураг	-хавирах	-бөөгнөмөл, нухмал	-түлхүүр	-ээх	-муу өвс	-ногооны хүрээ	-цутгах, өгөх	-цутгах	-цулцрах, хэлхийх	байшин	-шавар хөрөг	-найгалзах	-нарийн	-нарийвчлах	-нарийвчлал	-нарийвчлах

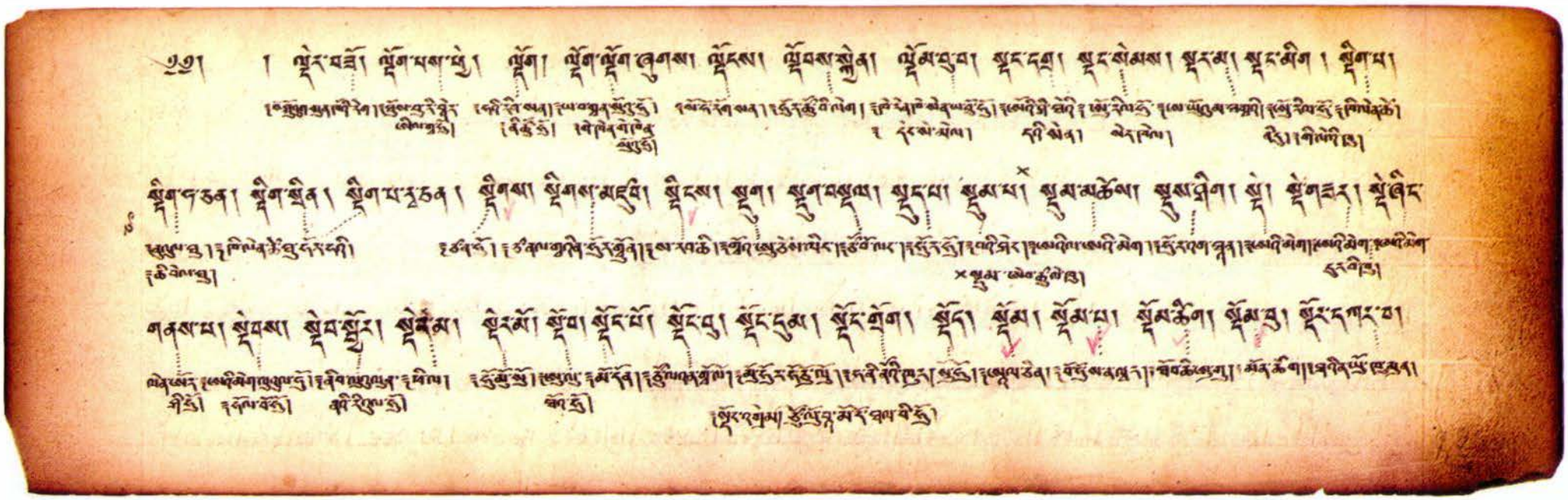

ཤུབ་མལ་ཁོརོག་ཏུས་བྱརཱས་ཡལ་གཧཱས། ཧཱརྩཱན། ཡཝགཱན་སུཧ། གཧཱན་གཧཱན་སུཧ། སོཧོརསོན། ཧུརཙ་བིལགཱ། ཧཱརཱན་ཧཱསཱན་ཡཝཧཱཙ་དཱཉསམཱལ། ཨོསཏ་དཱཡསཱན། ཨུརལཱཧ་སཱགཏགཱལ། ཨཱཡམཏགཱཡ། ཨུརལཱཧ་ཧུཡད་ཧཱལཱཡཧ། ཧིལཱཧེནཙ།

- шуумал хөрөг, шавар хөрөг -тус бүрээр ялгах -харьсан, няцах - явган суух, гэхэн гэхэн суух - сохорсон -хурц билэг -хэрэн хэсэн явагч дэнсмэл -өст дайсан -урьлах сэтгэл -аймтгай -урьлах нүд, хялайх - хилэнц

ཧཱལཱཧ་ཀཱཧཱན། ཧཱལམལཱཛ་ཧཱརཧཱ། ཧིལཱཧེནཙཻཧཱརཧཱ། ཟཱནཧཱཧ། ཧཱལཏགཱིན་ཧུརཱུུ། སཱརཱཝཅ། གཱོ། ཨཱཛསཱཧཱཧ། ཧུརཱཧ། བཱཡཤིན། ཨེལཙཱགཙཱཧ། ཧུརཱཧཱགཏུན། ཨཱཡམཏ། ཨཱཡམཏདཱུརཝཧ། ཨཱཡམཏསཱཝ།

- нүгэлт, чивэлт - наймалж хорхой - хилэнцэт хорхой - занах - заналгийн хуруу - саравч -гоо, үзэсгэлэн - зовлон - хураах - байшин - элсүүлэх -айл аймаг - хураагтун- аймаг -аймаг дүрвэх аймаглан суух

ཨོརཤིཧ། ཨཱཡམཏགལཱན་སཱཧཱལ་ཧཱཡལ། ཨེལཝེགཡཱལཧ། པཱལ་ཏཱཝཱག། ཧཱུམཙ། ཨཱལ་ཏཱཧ། ཧཱད། གཱུལིན་གོལ། ཆུལཱཱུ་བ་མཱཧཏཱཝིཧ། མུཧཱར་ཧོཞཱཱུལ། ཧཱཉ་ནཱཧཱན། སཱཧ། ཨཱལཙ། བཱཧཱཧ་སཱན་ཝཱར། ཏོཝཅ་ཨཱ། མོནཙོག། ཤཱེའོ་ཧུན་མཧ་ཨིདཙྷཱགཱཱུ་ཧུན།

орших - аймаглах, холбох -эвлүүлэн найруулах - пял (таваг) - хумс - үл тоох - мод - зулын гол -чулуу ба мод тавих -мухар хожуул - хань нөхөр - суух - аалз -боох санваар - товч үг -монцог - шаёо хүн (мах иддэггүй хүн)

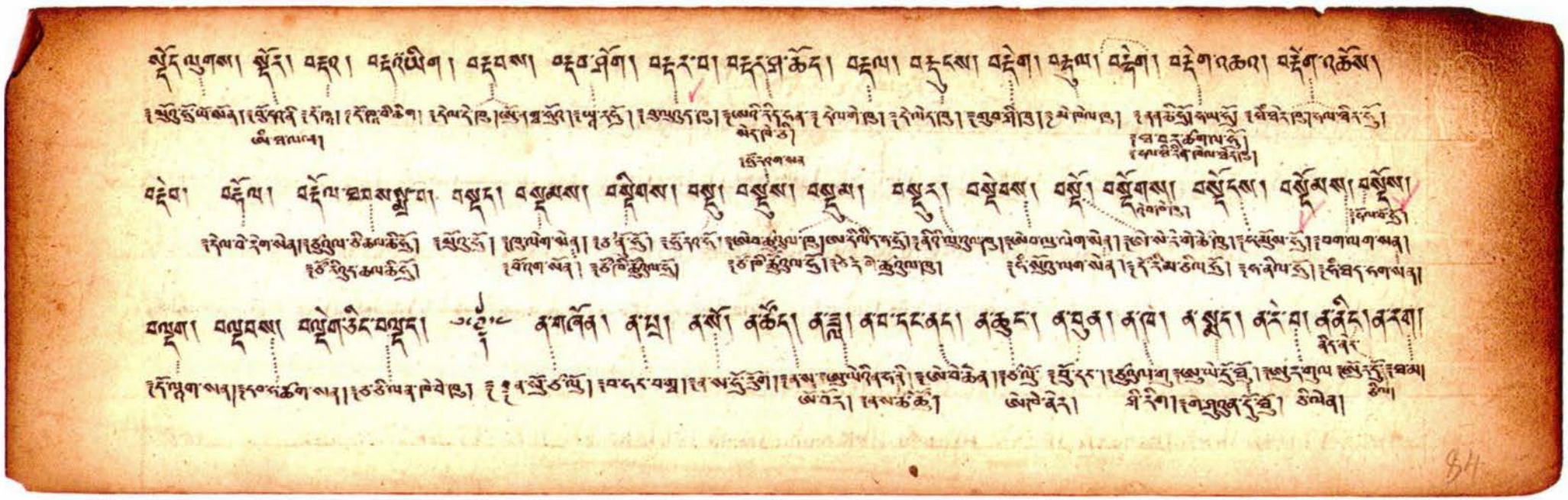

- ахуй ёс	-будааны амтлал	- дохио	-дохио бичиг	-дэлдэх, унагах	- яарах	-билүүдэх	-ариутган шийтгэж	- дэлгэх	-дэлдэх	-мэхлэх	-гүвших, асгах, хаях	- таварцаглах, халтиран гэлдрэх	-тэмтрэх, халтирах	
-танших	- дэлбэрсэн	-зүхлэж чалчих, зориуд чалчих	- суух	-хүлсэн, боосон	-занах	-хураах	- хураасан	-элсүүлэх, адилтгах	нийлүүлэх	-эвсүүлсэн, хамсруулсан	-эсэргүүцэх,-эвхэх-доромжлох	хамсах, - ханьлах	багласан хамтатгасан	-холбох
-долоосон	- давхацсан	- зажлан хэвэх		- нас залуу	-баахан бага	-нас хуран-	нас овор-үеийн хань, нас чацуу	- өвчин	-залуу эхнэр	-будан	-зүлэг,-үе ширэг	дутуу,-үргэлжлэн гишүүг дутуу	-урьд жил, -там ноднин	

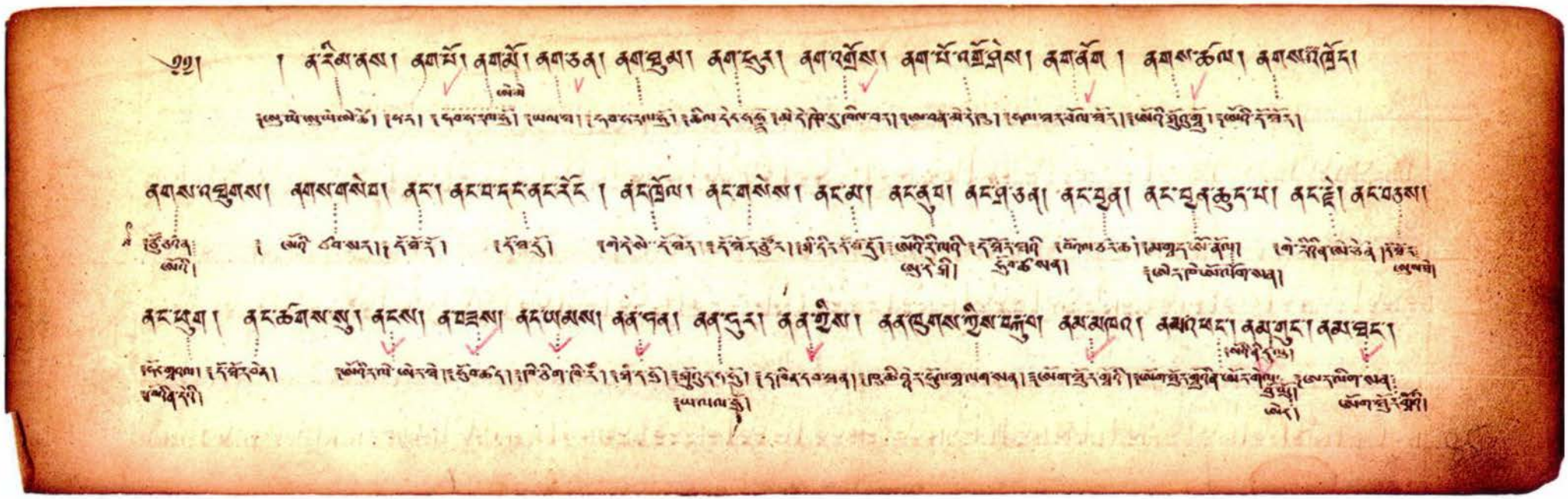

-ой дотор	- ой шугуй	- халтар бултар	-аван мэдэх	-мэдэхүйеэ хялбар	-чилдэн хар	- хав харлах	-ялт	- эм	- хар	-үе үеэс	
-дотор үүрэн	- гэрийн эзэн	-магад онол, эрх олсон	-боол зарц	-дотортой хувцас	-өглөө, үдэш	- шадар дотоод	-дотор зуур	-гэсэн дотор	-дотоод	-ойн завсар	-зузаан ой
- дотор үүсгэх	- гэрийн эзэн	-магад онол, эрх олсон	-боол зарц	-дотортой хувцас	- өглөө, үдэш	- шадар дотоод	-дотор зуур	-гэсэн дотор	-дотоод	- дотор	-ойн завсар
- арилсан огторгуй	- шөнө дүл	-огторгуйн эн буюу оргил	- огторгуй	-хүчээр хулгайлсан	-дахин давтан	-шоодгох, яллах	- шамдах	- хижиг хэрэм (хэрх)	- хувцас	- өглөө эрт	- дотроо
- арилсан огторгуй	- шөнө дүл	-огторгуйн эн буюу оргил	- огторгуй	-хүчээр хулгайлсан	-дахин давтан	-шоодгох, яллах	- шамдах	- хижиг хэрэм (хэрх)	- хувцас	- өглөө эрт	- дотроо
- хонгил, хөндий	- дотроо	- өглөө эрт	- хувцас	- хижиг хэрэм (хэрх)	- шамдах	-шоодгох, яллах	-дахин давтан	-хүчээр хулгайлсан	- огторгуй	-огторгуйн эн буюу оргил	- шөнө дүл

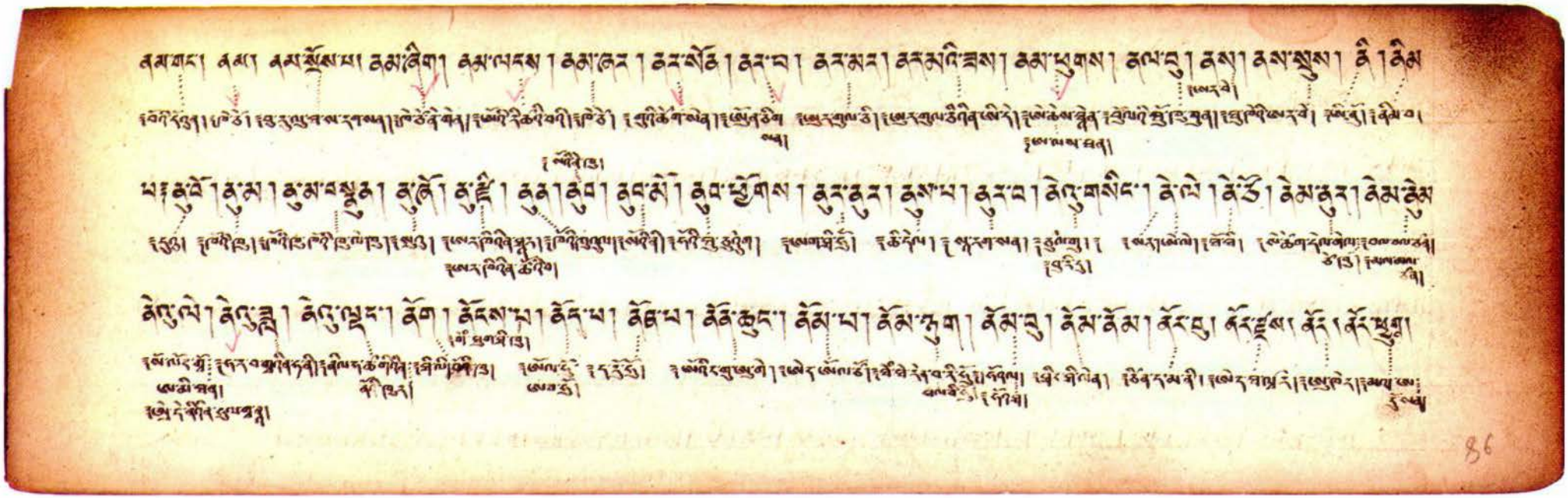

-битүүн, гучин	- хэзээ	- бүрий тасарсан	- хэзээ нэгэн	- үүр цайх	- хэзээ	-гүйцсэн	- унжсан	-үргэлж	-үргэлжийн идээ	- эцэстээ,	-булай хөвгүүн	- арвай	-түүхий арвай	- нь	- нямба мод				
ད་བཏུང་།	དམ།	དམ་སྡོམ་པ།	དམ་ཞིག	དམ་ལང་།	དམ་ཞར།	དར་སོན།	དར་བ།	དར་མར།	དར་མའི་ཟས།	དམ་སྡུག་ས།	དལ་བུ།	དས།	དས་སྐམ།	ཏི།	ཏིམ་པ།				
- дүү	- хөх	- хөх хөхүүл	- сүү	- архийн шаар,- архийн цөв	- хөхүүл	- сөнөх	- шөнө	- өрнө зүг	-агших	-чадал	- саарсан	- зүлэг, бүрд	-сар, элээ	- тоть	-цэцэг дэлгэрэх	-бэлбэлзэн, мэлмэлзэн			
གྲོག	གྲོགས།	གྲོགས་མོ།	གྲོང་།	གྲོང་ཁྱེར།	གྲོན།	གྲོབ།	གྲོབ་མོ།	གྲོབ་ཕྱོགས།	གྲོར་གྲོར།	གྲོལ་བ།	གྲོང་བ།	གེའུ་གཤིང་།	གེ་ལེ།	གེ་ཙོ།	གེམ་གྲར།	གེམ་གེམ།			
- солонго амьтан	-хар багын хань	-нялх цагийн нөхөр	- шил, бөх	-гэм, түгших	- олох, авах	- дарах	- өнгөгүй	- эд, олз	-тэмтрэн барих, тавих	- хоол хош	- шиншлэн	- чандмань	- эд таваар	- үхэр	- мал адгуусан				
མཆོད་ལེ།	མགེས་རྒན།	མགོན་པོ།	མཁར་ཚ།	མཁས་པ།	མཁོ་བ།	མཁོག	མཁོན་པ།	མཇུག	མཉམ་པ།	མཐའ་ཡས།	མཐའ་རུ།	མཐའ་མཚམས།	མཐའ་བ།	མཐའ་ཡི།	མཐའ་ཡིན།				

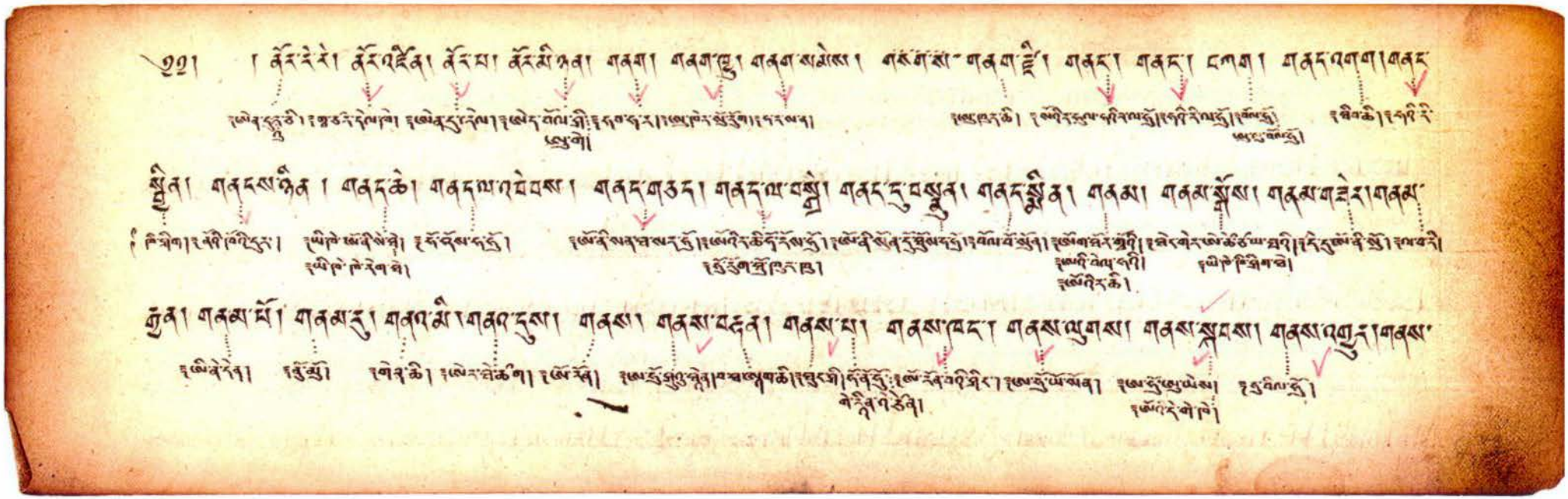

-эндүүрүүзэй	-газар дэлхий	- эндүүрэл	- эд болшгүй	- хав хар	- үхэр сүрэг	- хар санаа	- үхэрч	-соёрхол, хайрлах	-хайрласан болгосон, болох үл болох	- товч	- хайр	
хишиг	-нөгөөдөр	-их оньстой, их хэрэг	-хорсгох	- оньс тасрах хоригт хүрэх	- өрц хорсох,	- оньсонд тусгах	-боловсон	- огторгуй, аюулхай, өрц	-тэнгэрээс заяат, их хишигтэй	-дээд оньс	-лавир	
- инээд	- нум (солонго)	- гэрч	-эрт цаг	- орон	- ахуй шүтээн, бат агч	-түнш, хонох гэрийн эзэн	-орон байшин	- ахуй ёс	- ахуй үе, эдүгээх	- хувилах		

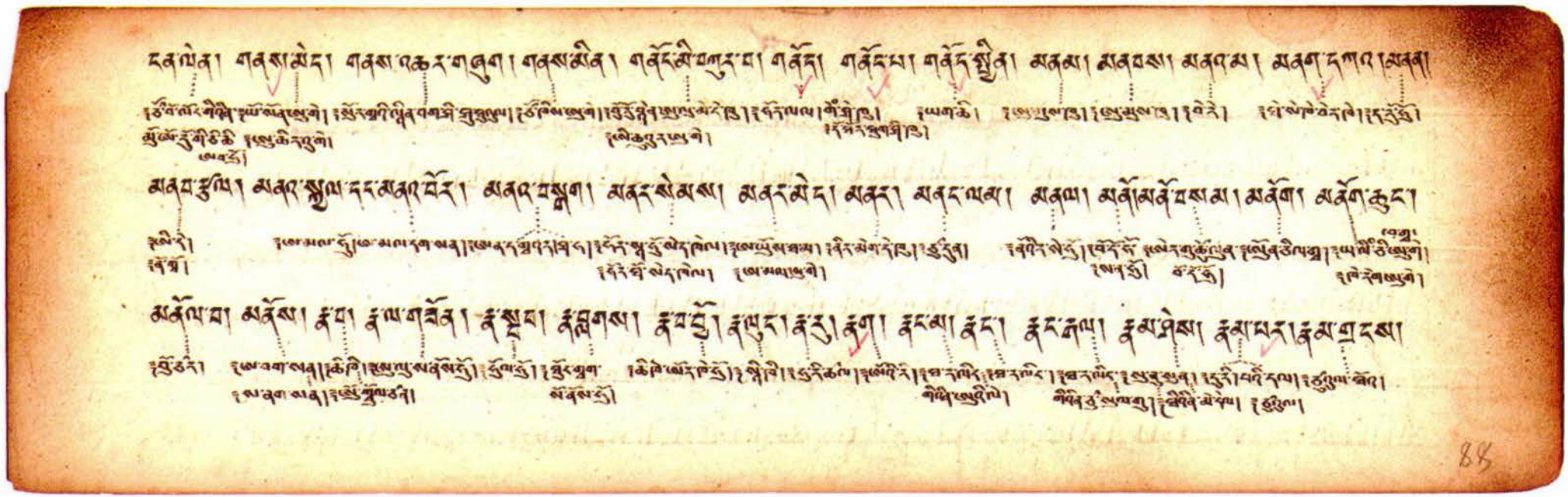

ངན་ལེན། གནས་མེད། གནས་འཆར་གཞུག། གནས་མིན། གནོད་མི་བཀུར་བ། གནོད། གནོད་པ། གནོད་གྱིན། མནས། མནའ་མ། མནག་མ། མནག་དཀར། མནན།

- зовлонгийн муу орныг ач авах - ёсгүй, учиргүй -сурталын багш шүтүүл- зохисгүй -бурууга үл мэдэх, ичгүүргүй - хорлол - гэмших, дотроо түгших - дарах - ягчис -үнсэх - өмсөх - бэр - тэсэхүйе бэрх - дарах

མནའ་རྩལ། མནའ་སྐྱལ་དང་མནའ་བོར། མནའ་བསྐྱག། མནར་སེམས། མནར་མེད། མནར། མནར་ལས། མནལ། མནོ་མནོ་བསམ། མནོག། མནོག་རྒྱང་།

-идээ ногоо - ам алдах, ам алдсан - андгай, шахаа - хорсох сэтгэл, хорт сэтгэл -аюш там, амалгүй - нэрвэгдэх зүүд - нойрсох -бодох, санах -эргэцүүлэн бодох- унжлага- яльч бага, хэрэггүй

མནོལ་བ། མཉེ་བ། མཉེན་ལས། མཉེས་ཚིག། མཉོག་ཤེས། མཉོག་ཤེས་ཀྱི། མཐའ། མཐའ་མ། མཐའ་ཁོག། མཐའ་ཁོག་ཏུ། མཐའ་དག། མཐའ་དག་ཅིང་། མཐའ་ཡས།

- бузар -авсан, санасан -чих, угалз - үл сонсох - хулхи -тунгаан сонсох- чих орхих - сүйх - хурьцал - өөр- (бээр) тариалангийн үйл тариалан- тариалан-гийн зүслэг -- сүнс, тийн мэдэл - тийн - дүр, байдал, зүйл - зүйл, тоо

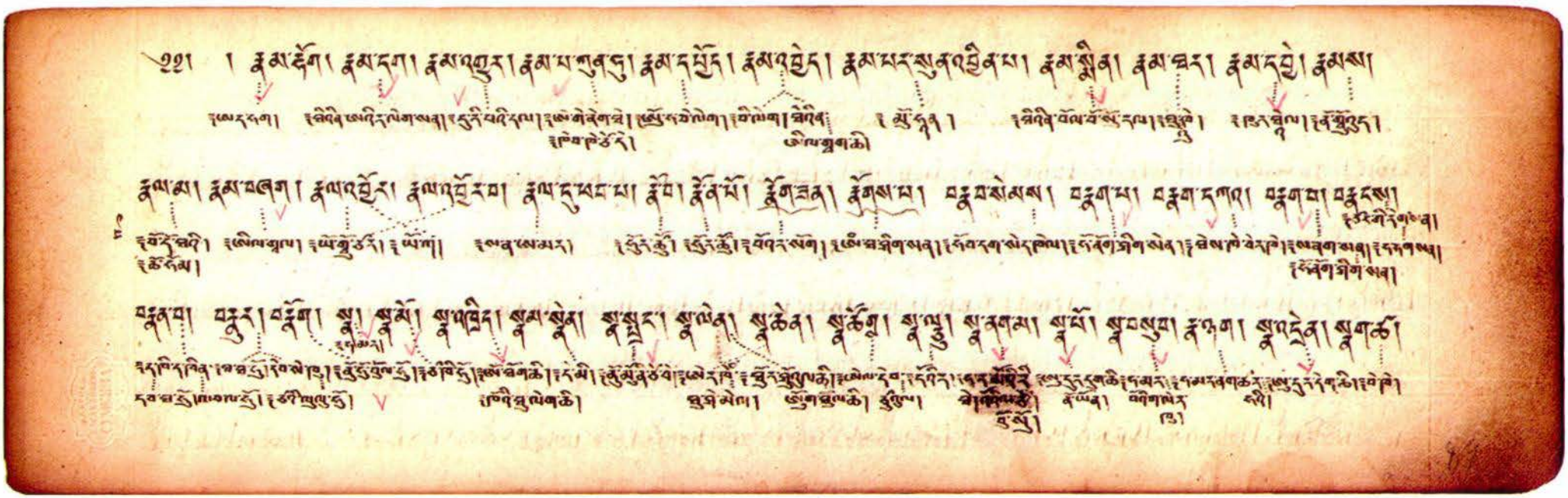

-атраг	-тийн арилсан	- дүр байдал	- эгнэгт, хэв хэзээд	-ухаан, билэг	- билэг, тийн ялгагч	- мохоон хашраах	- тийн боловсрол	- цадиг	- тийн ялгал	-ууд, -үүд (олон тоо)
- бодтой, цохом	- ялгал	- йога	- егүзэр (йогач)	- санаа амар	- хурц	- хурц	-боорцаг	- амтшисан	- хомхой сэтгэл	- хоногшсон	- тэсэх бэрх	- санасан, хоногшсон	-зангирсан, хахсан
-дахин давтан, лавлах	-татах, дэвших	- нуух, булах	- хамар	-захих	-одогч, хөтлөгч-дэмий	- нумны зэв-туршуулч, угтуул	-эрхэм - элдэв зүйл түшмэл	-дөр (бурантаг)	-хар мөрт, өлзий бус	-удирдагч даамал	-хамар бөглөрөх	-нагцгар хамартай	-удирдагч	- бэх

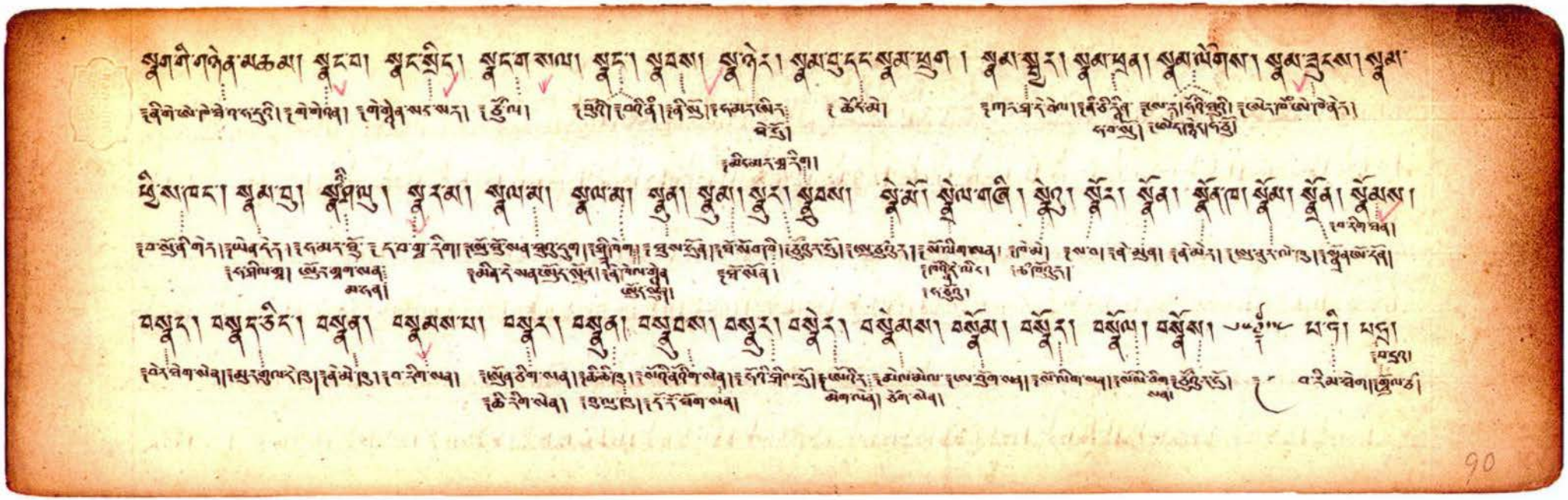

ལྷག་གི་གཉིས་མཆམ། ལྷང་བ། ལྷང་སྤྱིད། ལྷང་གསལ། ལྷུ། ལྷབས། ལྷ་རེར། ལྷམ་བྱ་དང་ལྷམ་ལྷག། ལྷམ་ལྷར། ལྷམ་ལྷན། ལྷམ་ལེགས། ལྷམ་རྩངས། ལྷམ་

-нэг эхт ах дүү - гэгээн -гэгээн сансар - зул - буй, байнам - нус - хамраа яртайх -цэмбэ -гарш дээл -намжрын хаваас - ар, хойт этгээд, хажуу - эрхэм эхнэр

ལྷུ་ས་བང་། ལྷམ་བྱ། ལྷམ་ལྷག། ལྷ་རེར། ལྷབས། ལྷ་ལ། ལྷ་ལ། ལྷན། ལྷས། ལྷག། ལྷ་རེར

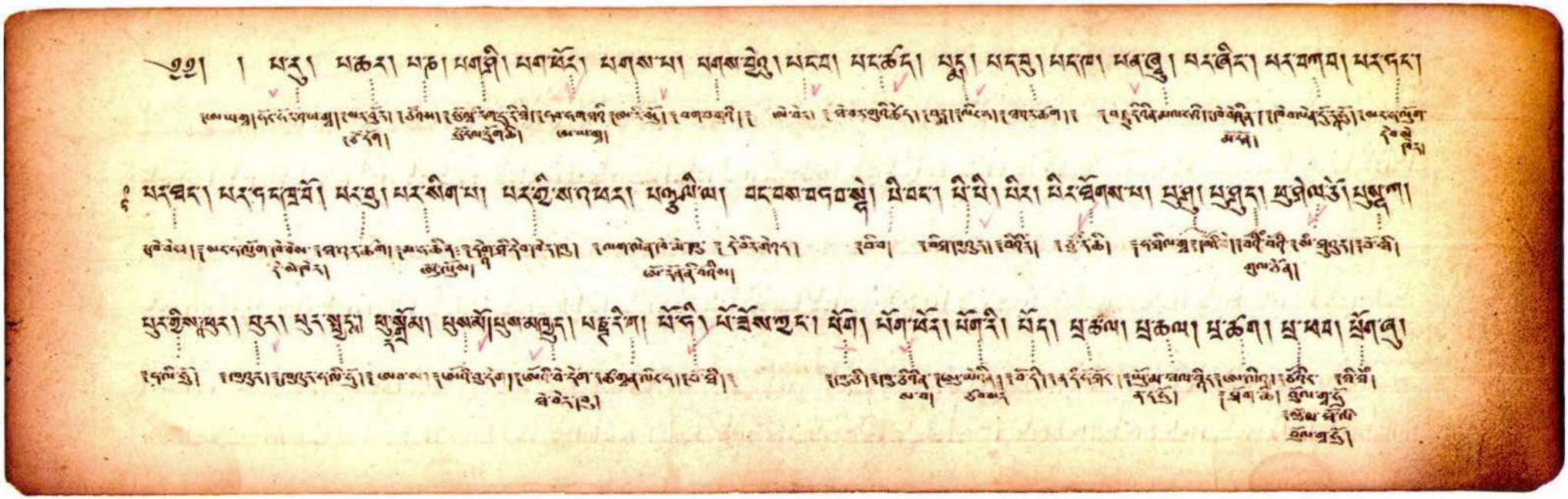

-сахлаг дэвсгэр	- хэвлэн дуурайх	- хэвийн мод	бандидагийн- малгай	-харалдай- (мод)	-лянхуа-таарцаг	-тэвэр гүйцэд-	- эвэр	-багваахай	- арьс	-зоос - хувраг дүрт- худалдагч	хавхат аяга	-шалбуур, зодог	- бадар аяга, хонхор аяга				
-боть	- сам шүүр	-хашлага, - өвөөлж хөвөө	-зураач	- бийр	- биш үүр	- бива	-тэврээд	банзли хэмээх- орны бөс	- дээш дэвхрэх-	махчин (перс) улс	- таарцаг-	-сахлаг хивс, дэвсгэр	-хивс-				
-титэм	-зөн сум шог буулгах	- алиа,	- шорвог-	- наадам, хошин	-хүж-хүжийн сав- завсар	-хэдүй түдэвч-	-өвдөг тэврэх-цагаан лянхуа-	- өвдөг	- авс	-хүүр хайлах	- хүүр	-халих					

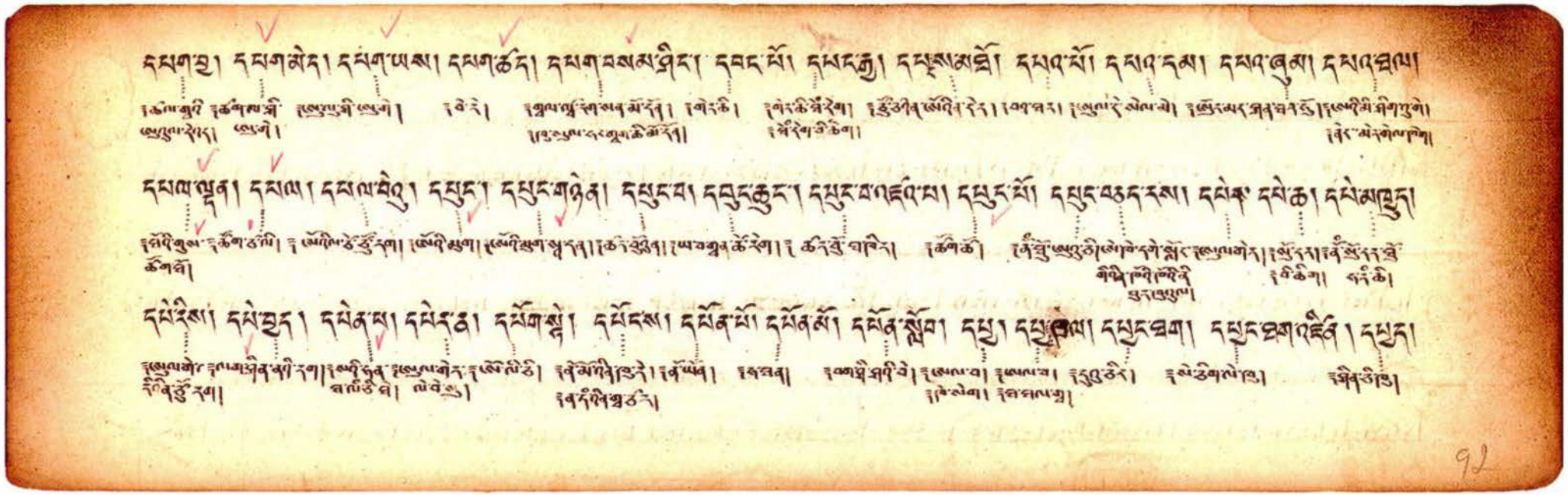

-цаглагдахуун, үлигдэхүүн	-цаглашгүй	- үлшгүй	- бээр	-галбарваасан мод, хүсэл хангач мод	- гэрч	-гэрч тэмдэг, тэмдэг бичиг	-зузаан өндөр	-баатар	-илд, сэлэм	- шантрах	-аймшигтүй, нэн мэргэлэг
- төгс цогт	- цог, заль	-өлзий зураг	- өмөг	- өмөг садан-	царвуун (сарвуу)	- явган цэрэг	-царвуу тахир	- цогц	-номт ууж, эх гэлэнгийн хөхний бүрхүүл	- үлгэр	-судар бичиг	-ном сударт харамч
- үлгэрийн зураг	-лагшин найраг	-сайхан, тааламжтай	- үлгэрлэвээс	-үлж, жишиж	-номын хүрээ, наадмын газар	- ноён	- хатан	- багш, шавь	- алба, аль, хэсэг	- алба, татлага	- дүүжин	-сэжиглэх	- шинжлэх

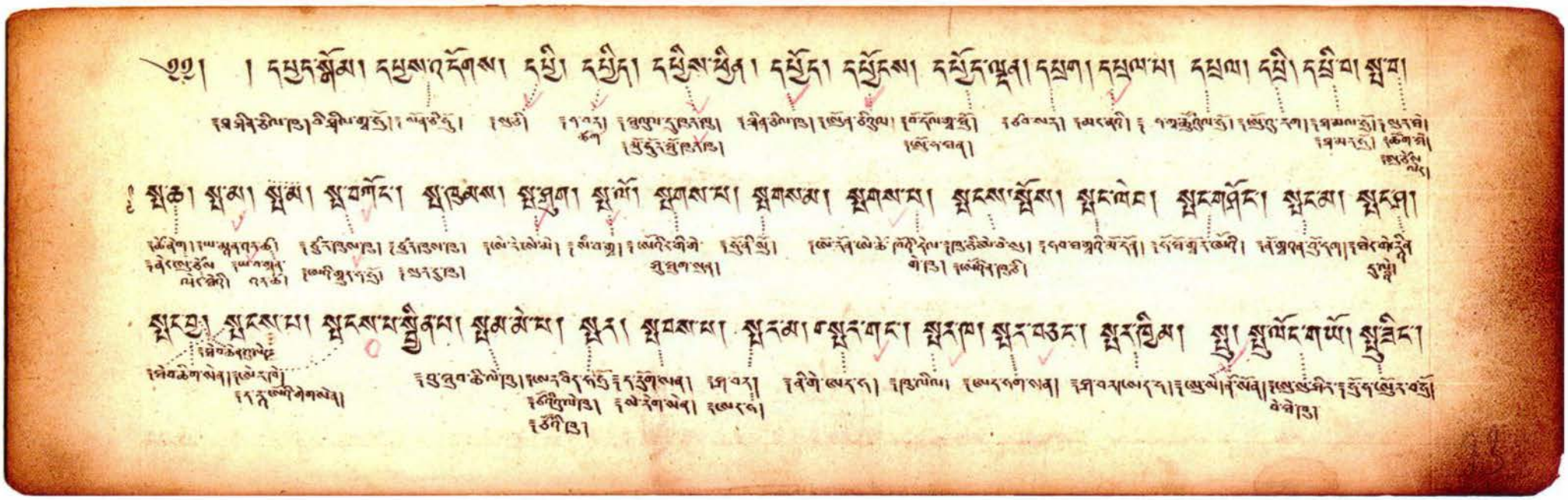

-шинжлэх, бясалгах	- сонжих	- сүүж	- хавар цаг	-туйлд хүрэх, -шинжлэх мухарт хүртэл	- унжуул	- бодлогот, ухаантан	- завсар	- манлай	-хагацуулах	-уураг	- шамлах, шармах	-сүртэй, үзэсгэлэн	-цэнэг, нэн үзэсгэлэнтэй	-ямаан арц, явган арц	-зүрхшүүлэх,
- зүрхших, сүрдэх айлттуулах	- эр эм	- самбаа	-өгөхийг сэдсэн	-холиос	-орноос хөдөлгөх, зүүх	- хүж өвс, үйлгэний хүж	-хавтгай мод	- хоттор үйлгэ	- ногоон будаг	-тэнгэрийн дулий	-тэвчигдэхүүн	-тэвчсэн	-эрх дарх өгсөн	-битүүвчлэх	- юүлэх, зөөх, арвитгах
-дарсан, сэрсэн	- савар, атга	- нэг атга-	хөлөл	- аттасан	- шавар атга	- үс, унгас	- үс сэрвийх, үс босох	-хуйх орвойх							

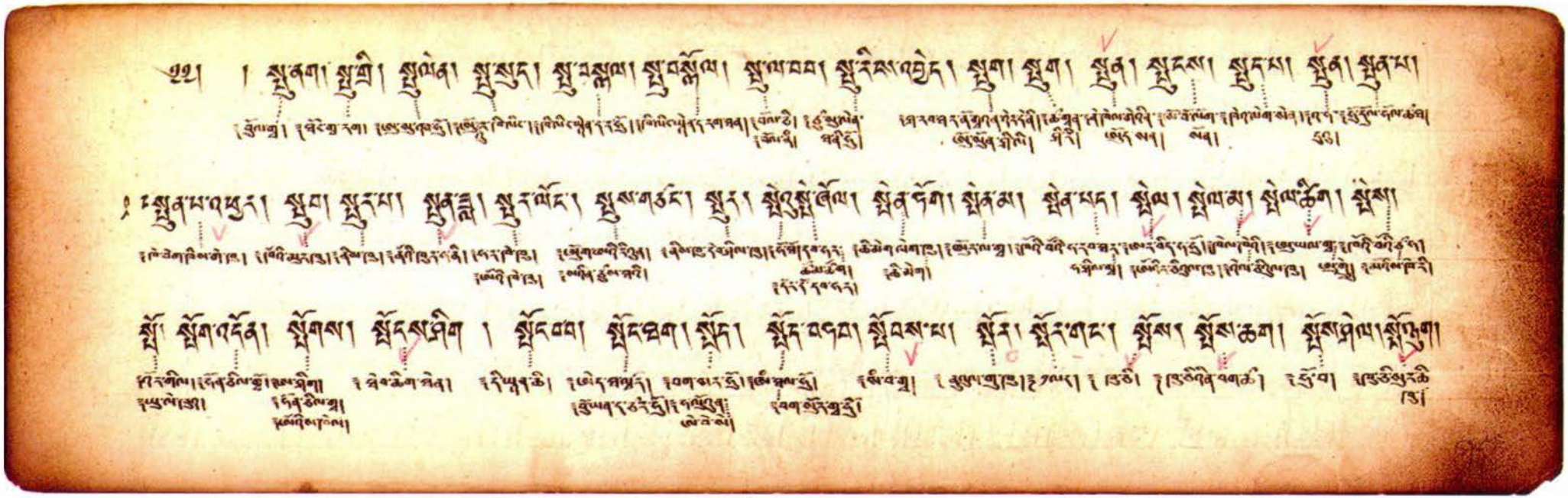

- булга - тонгорог -хов -уур хилэн - хилэнгээ дарах -хилэнгээ дарагтун -болжээ, болном -зүслэн таних шаравтар ногоон эрдэнэ -цагаан шүр,-усан утас шил-нэхэлгийн-овоолсон -хээлсэн- ах дүү - худал, хольцтой

- хэвэг хийсгэх - хөмрөх -нисэх - нөхөр хань -хар гэх, ой гэх - ариун, сайн ястай- нисэх, дэвшүүлэх - хот, давхар цомцог - чимэглэх, чимэг -ураглах - хөвөө хашлага - арвижуулах, өргөжүүлэх -хэлхээ, зэлжлэх -уялага үг -хөвөө, зах, мөшгүүр

- оргил, юүлэх - хонжлого - аших, хонжлого, өсгөл -тэвчигтүн -дияанч -эд таваар, буянд зарах -багсарга, халуун өвс - амтлах, багсрагадах - самбаа -нэхүүлэх - нэг лан - хүж - хүжийн багц -хувь -хүж сүрчих

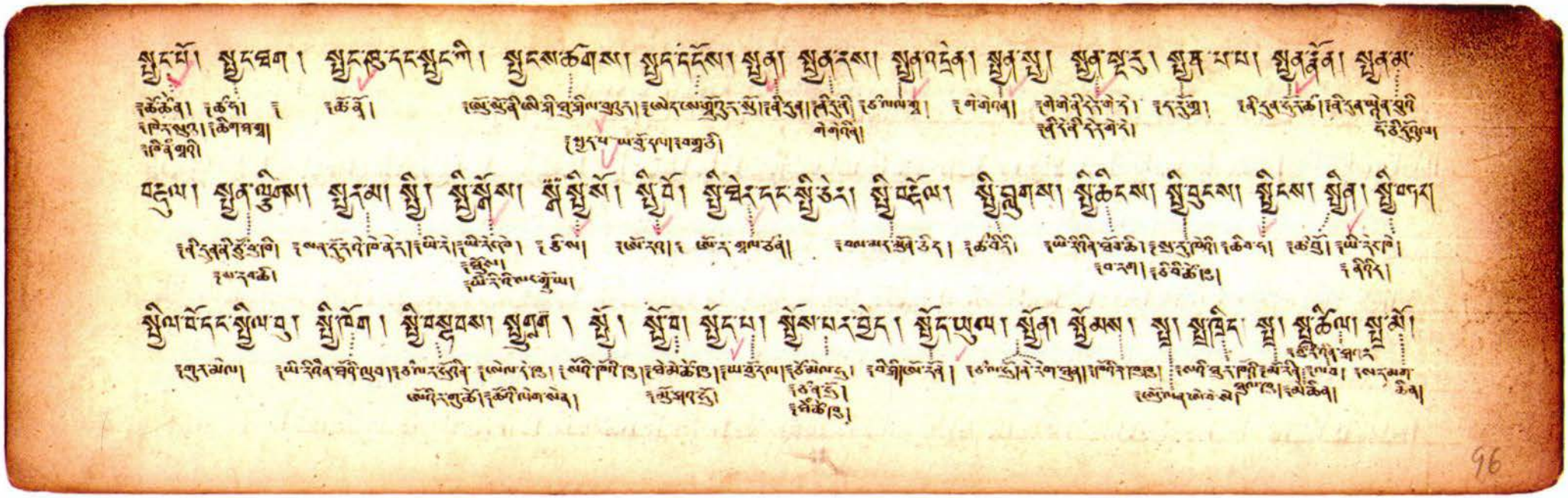

ཕྱིར་ཟོར། ཕྱིར་ཐག་ཅག་ཏུ་ཕྱིར་ཁྱིམ་ཀྱི། ཕྱིར་ཆོག་པས། ཕྱིར་ཐོན་པ། ཕྱིར་ལོག་པ། ཕྱིར་ལྡོག་པ། ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ་ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ། ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ་ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ། ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ་ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ། ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ་ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ། ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ་ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ།

བཏུལ། ཕྱིན་ལྷོགས། ཕྱིར་མ། ཕྱིས། ཕྱིས་སོ། ཕྱི་ཕྱིས་སོ། ཕྱི་ཡི། ཕྱི་ཚེར་བདང་ཕྱི་ཅེར། ཕྱི་བཙོལ། ཕྱི་ཀློགས། ཕྱི་ཆེདས། ཕྱི་བྱེད། ཕྱི་དས། ཕྱི་ཏེ། ཕྱི་ཡང་།

ཕྱིལ་ཐོད་དང་ཕྱིལ་བ། ཕྱི་ཁོག ཕྱི་བསྟན་བས། ཕྱུག ། ཕྱེ། ཕྱེ་ཐ། ཕྱེ་དཔ། ཕྱེ་སར་ཆེད། ཕྱེ་ཁུལ། ཕྱེ་མས། ཕྱེ། ཕྱེ་ཁེད། ཕྱེ། ཕྱེ་ཆོལ། ཕྱེ་མེ།

-цэцэн, хэрсүү, -цах, хянамгай чагтага - чоно - усны ишт шүүр - явдал, багаж -эд агуурс - нүд - нүдний гэгээ - заллага - гэгээн -гэгээний дэргэд, - дарга - гярхай - нүдээ бүү нүдний дэргэд хоождуул

-нүдний зовхи, саравч -садар эхнэр - ер -ерөнхий, тус, ер, - жас ялангуяа - орой -орой халзан - балмад, мугуйд - цэвэр -сүрхий, зэвүүцэх - живх - цавуу -ерөнхий, нийт

гүрмэл өөвөн -ерийн төлөв- залрахын өргөц -үлдэх, цөлөх- сөхөөх- тэмцэх, муушаах - явдал- зэмлэх, занах, тэмцэх -вишай, орох -залах, ирэгтүн -хөөрөх, бардамнах -уул өвс -сайтар хөтлөх -морин- бич лав, - сармагчин бурмын шаар

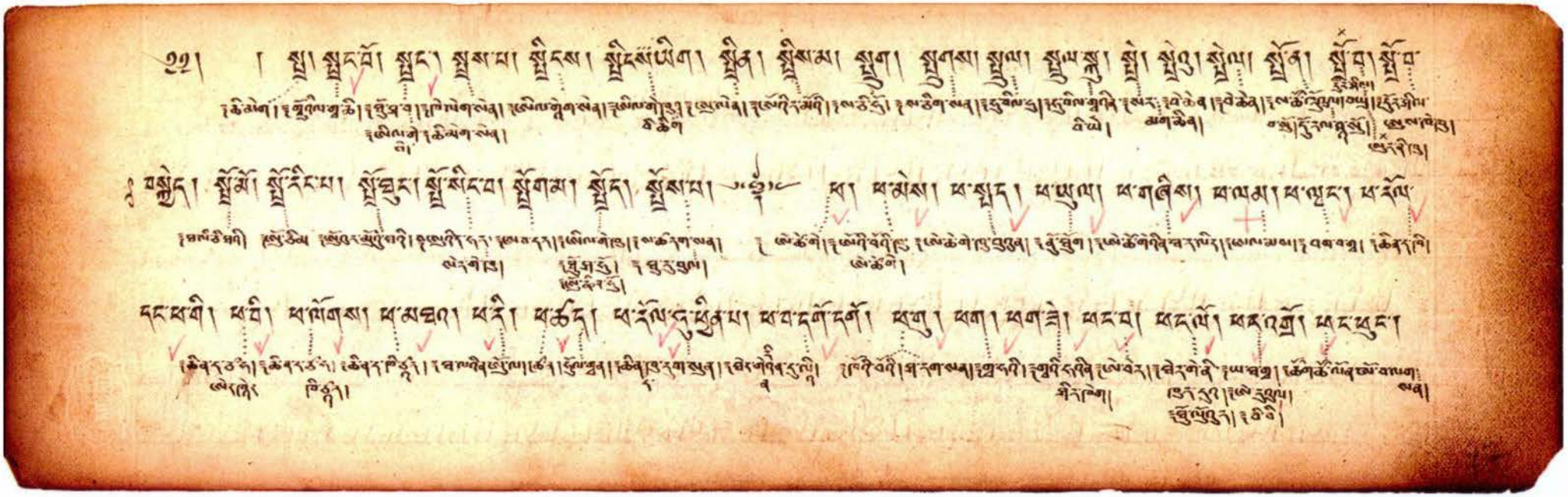

ᠴᠢᠮᠡᠭᠡ - чимэг
ᠭᠤᠶᠢᠯᠠᠨᠴ - гуйланч
ᠲᠤᠰᠠᠭᠠᠪ, ᠢᠯᠭᠡᠪ -тушаав, илгээв
ᠬᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠶᠡᠨ, ᠴᠢᠮᠡᠭᠡᠨ - хээлсэн, чимсэн
ᠢᠯᠭᠡᠡᠰᠡᠨ - илгээсэн
ᠢᠯᠭᠡᠡᠬ ᠪᠢᠴᠢᠭ - илгээх бичиг
ᠦᠭᠡᠯ - ᠥᠷᠥᠮ (ᠰᠦᠭᠡᠨᠢᠢ) - үүл - өрөм (сүүний)
ᠰᠠᠭᠠᠵᠢᠬ -сажих
ᠰᠠᠭᠠᠵᠠᠨ (ᠰᠡᠭᠡᠷᠡᠬ) -сажсан (сэгсрэх)
ᠬᠤᠪᠢᠯᠠᠬ - хувилах
ᠬᠤᠪᠢᠯᠭᠠᠠᠨ ᠪᠢᠡ -хувилгаан бие
ᠰᠠᠷᠮᠠᠭ--ᠴᠢᠨ -сармаг--чин
ᠪᠢᠴ - бич
ᠰᠠᠴᠷᠤᠤᠯᠪᠠᠠᠰ, ᠳᠤᠷᠯᠠᠪᠠᠠᠰ - сацруулбаас, дурлаваас
ᠪᠠᠶᠠᠷ, ᠳᠤᠷᠰᠢᠯ, -баяр, дуршил,
ᠳᠤᠷᠰᠢᠤᠤᠯᠠᠬ, дуршуулах,

ᠥᠷᠨᠡᠭᠦᠯ - өрнүүл
ᠲᠠᠠᠯᠠᠮᠵᠢᠲᠠᠢ - тааламжтай
ᠠᠠᠵᠢᠮ - аажим
ᠤᠤᠷ ᠮᠤᠤᠲᠠᠢ -уур муутай
ᠤᠢᠲᠭᠠᠷ ᠰᠡᠷᠭᠡᠬ -уйттар сэргэх
ᠠᠪᠳᠠᠷ, ᠬᠥᠮᠥᠷᠪᠥᠭ -авдар, хөмрөг
ᠢᠯᠭᠡᠡᠬ, ᠤᠴᠢᠷᠠᠬ -илгээх, учрах
ᠰᠠᠴᠠᠷᠰᠠᠨ, ᠲᠤᠤᠷᠪᠢᠯ -сацарсан, туурвил
ᠡᠵᠡᠭ - эцэг
ᠡᠵᠡᠭ ᠥᠪᠥᠭ -эцэг өвөг
ᠡᠵᠡᠭ ᠬᠥᠪᠭᠦᠦᠨ - эцэг хөвгүүн
ᠨᠤᠲᠠᠭ -нутаг
ᠡᠴᠭᠢᠢᠨ ᠲᠠᠷᠢᠶᠠᠯᠠᠨ -эцгийн тариалан
ᠠᠯᠮᠠᠠᠽ - алмааз
ᠪᠠᠭᠪᠠᠠᠬᠠᠢ -багваахай
ᠴᠠᠨᠠᠳ ᠳᠠᠬ -чанад дах

ᠴᠠᠨᠠᠳ (ᠴᠠᠠᠳ) ᠵᠠᠬ - чанад (цаад) зах
ᠴᠠᠨᠠᠳ ᠡᠲᠭᠡᠡᠳ -чанад этгээд
ᠴᠠᠨᠠᠳ ᠬᠠᠽᠭᠠᠠᠷ -чанад хязгаар
ᠲᠠᠯ ᠲᠠᠯᠢᠨ ᠤᠤᠯ - тал талын уул
ᠴᠠᠭᠠᠨ, ᠬᠣᠯᠬᠣᠨ - цаана, холхон
ᠴᠠᠨᠠᠳ ᠬᠦᠷᠭᠡᠨ - чанад хүрсэн
ᠲᠡᠩᠭᠡᠷᠢᠢᠨ ᠳᠤᠯᠢᠢᠨ - тэнгэрийн дүлий
ᠬᠥᠪᠥᠥ, ᠱᠠᠷᠰᠠᠨ ᠲᠤᠤᠰᠭᠣ - хөвөө, шарсан тоосго
ᠭᠠᠬᠠᠢ - гахай
ᠭᠠᠬᠠᠢᠨ ᠳᠡᠯ - гахайн дэл
ᠡᠪᠡᠷ - эвэр
ᠲᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠨᠢᠢ ᠬᠤᠤᠷᠳ ᠲᠤᠯᠤᠤᠷ - тэргэний хүрд, тулуур
ᠶᠠᠲᠭᠠ, ᠡᠡᠷᠬᠦᠯ, ᠪᠢᠪᠠ -ятга, ээрүүл, бива
ᠴᠣᠭᠴᠣᠯᠣᠨ, ᠣᠪᠣᠣᠯᠰᠣᠨ - цогцолон, овоолсон

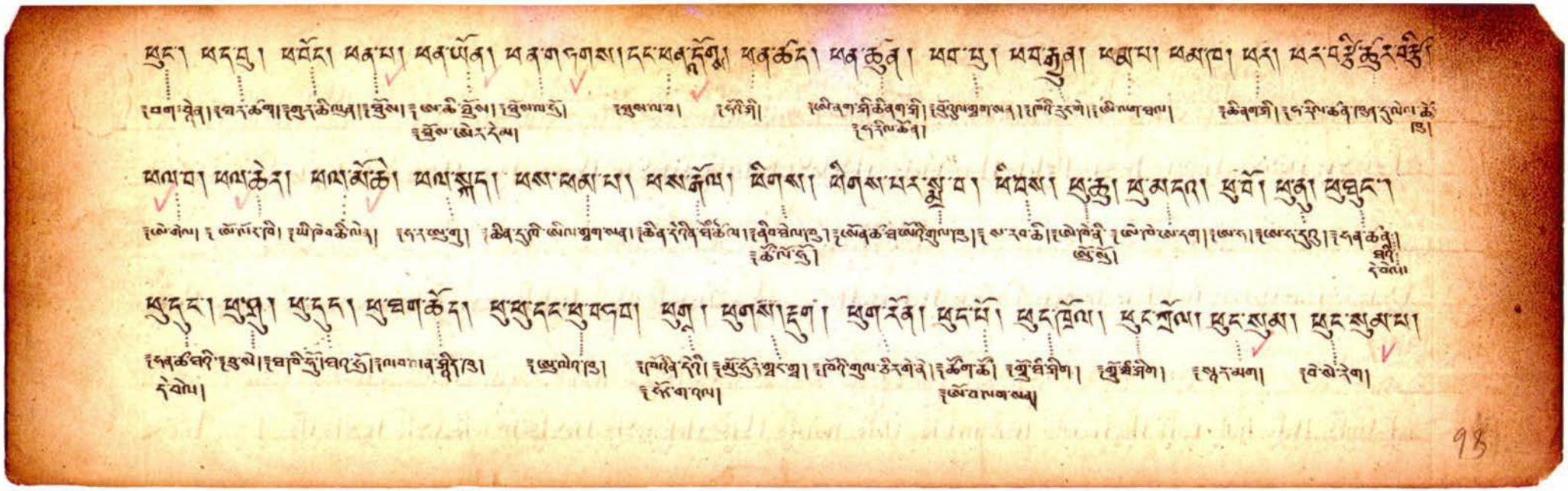

- баг саг	- таарцаг	- гүр чулуу	- тус	- ач тус, тус эрдэм	- туслах	- туслав	- туслах	- хойш	-наашцаашш, харилцан	-буулгасан	-хөрөнгө	-ялагдал, гартсан	-гартах, дийлдэх	-цааш	-харилцан	хүндлэлцэх			
- эгэл	- олонх	- ихэвчлэн	- хар үг	-чанад	дахь ялгуусан	- чанадын тэмцэл	-нэвтлэх, цоолох	-нэвтэлсэн	-ончтой	өгүүлэх	-саравч	-эхний	ус	- эх адаг	- ах	- ах дүү	- ханцуй		
- ханцуйт хувцас	- бөс	- дахих, давтах	- лавлан шийдэх	- үлээх	- хөндий хонгил	- нүхэлсэн	- мухар хонх	- хүүрзгэнэ	-цогц, оволсон	- гутамшиг	-гутамшиг	- саармаг	-бэсрэг						

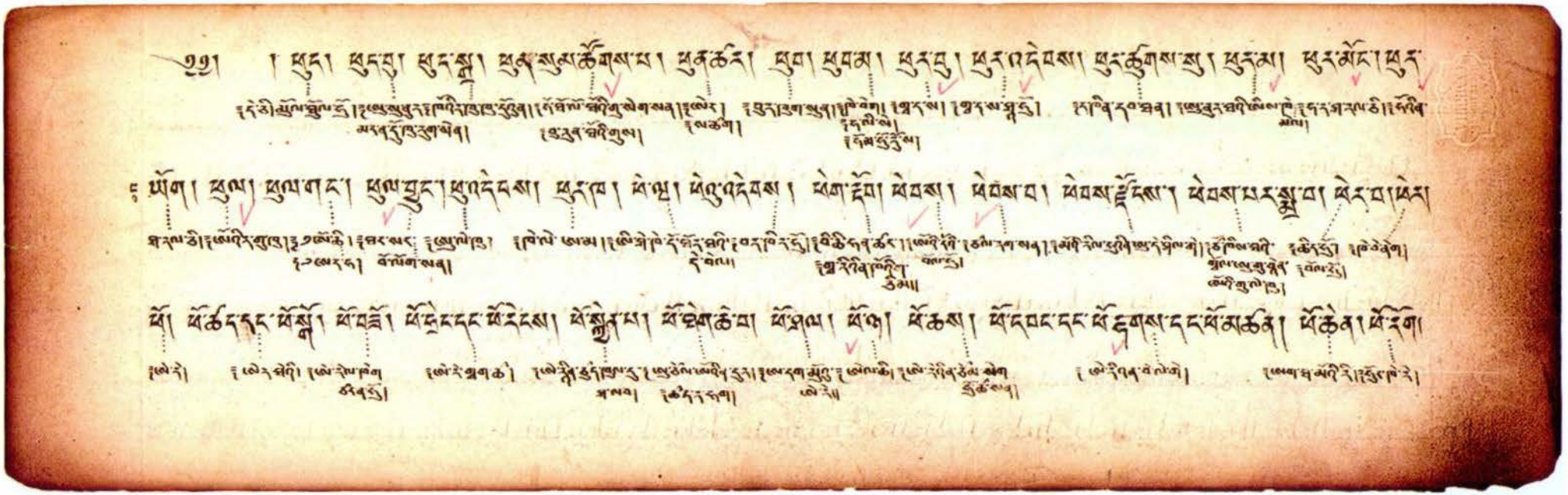

꠰꠰ ꠰ ꠸ꠣꠤ ꠸ꠣꠤꠥ ꠸ꠣꠤꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠤꠣ ꠸ꠣꠞꠤ ꠸ꠣꠞꠣ ꠸ꠣꠞꠤꠥ ꠸ꠣꠞꠤꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠤꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠤ ꠸ꠣꠞꠣꠥ ꠸ꠣꠞꠣ

꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ

꠸ꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ ꠸ꠣꠞꠣꠞ

꠸ꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ	꠸ꠣꠞꠣꠞ
- эр	- эрэмгий	- эрэлхэг загнах	- эр ганц	- эрийн зүтгэлт, шаламгай	- үзэл өндөр, чадархаг	- адаг муу эр - элч	- эрийн зэвсэг, хувцас	- эрийн бэлгэ	- агт морь	-хон хэрээ				

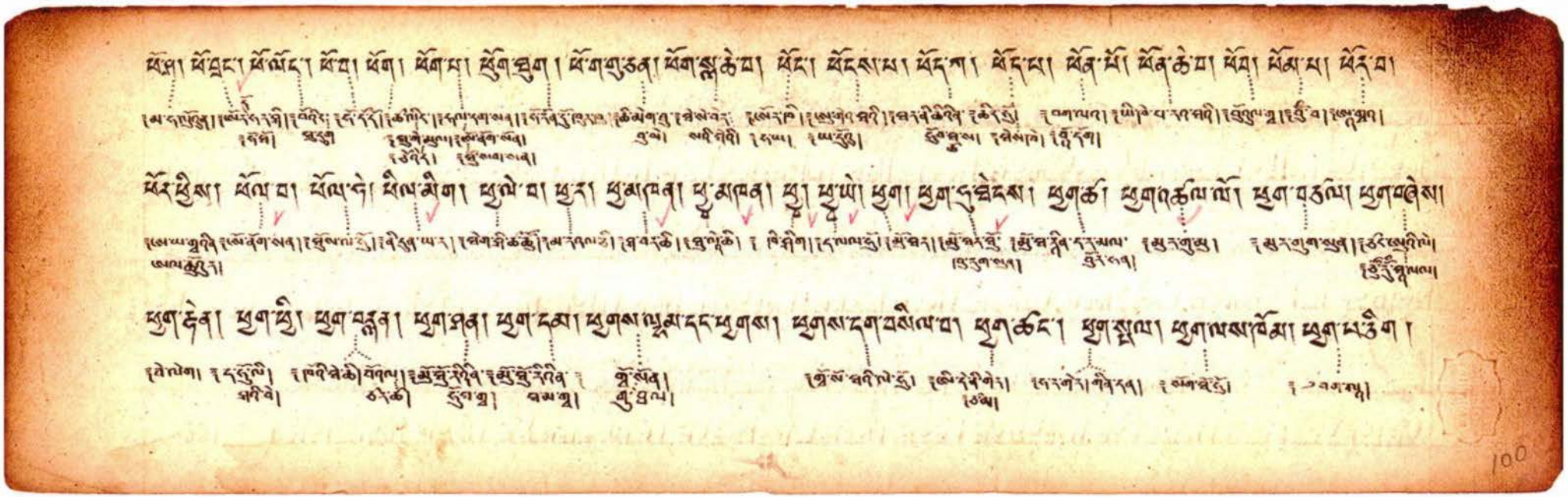

ཨ་ཁ།	ཨ་བྲང་།	ཨ་ལོང་།	ཨ་བ།	ཨཁ།	ཨཁ་ཡ།	ཨཁ་ཆུག	ཨཁ་གུ་ཅན།	ཨཁ་སྐེ་བ།	ཨང་།	ཨངས་པ།	ཨད་ཀ།	ཨད་པ།	ཨན་པོ།	ཨན་ཆེ་བ།	ཨབ།	ཨམ་པ།	ཨར་བ།
- махлаг	- орд харш, хот	- бөөм	- ходоод	- цалин,	- халдсан,	- хоронд хүрэх	- чимэгт бүс	- тэсвэр сайтай	- орхи,	- үгээгүй, ядуу	- тарничийн	- чадах,	-баглаа,	- их бараатай	- буулга	- хумх	- аяга
		түүдэг		түгээл	онох, тусах				хая		хувцас	тэсэх	боодог				
ཨད་ཡིས།	ཨལ་བ།	ཨལ་ཏེ།	ཨལ་ཚིག	ཨུ་ལེ་བ།	ཨུ་ར།	ཨུམཔ།	ཨུ།	ཨུ་ཡེ།	ཨུག	ཨུག་དུ་ཅན་ནམ།	ཨུག་ཚོ།	ཨུག་ལས་ཁོངས་ཀྱི།	ཨུ་ཟངས།	ཨུ་ཟུག	ཨེ་ཁུ།		
аягын алчуур	- оносон	- туслаад	- нүдэн яр	- тэгш, сацуу	- мирээлж (эрээлж)	-шаварч	- төлөгч	- хишиг	- даллах	- мутар	-мутарт хүрсэн	-мутрын дармал бурхан	- мөргөмүй	-мөргөсөн	-зан үйл, таалал		
ཨུག་རྟེན།	ཨུག་ཡི།	ཨུག་བདུན།	ཨུག་ཤན།	ཨུག་དམ།	ཨུས་ལྷམ་དང་ཨུགས།	ཨུགས་དག་བསིལ་བ།	ཨུག་ཚང་།	ཨུག་སྒེལ།	ཨུ་ལས་ཁོམ།	ཨུ་པ་ཊེག							
- бэлэг	- дагуул, шавь	- хөтөч, боол, зарц	- мутрын хутга	- мутрын тамга	- госон	-госон тайлах	- идээний гэр, зам	- хар гэр, гяндан	- согтох	- нэг баглаа							

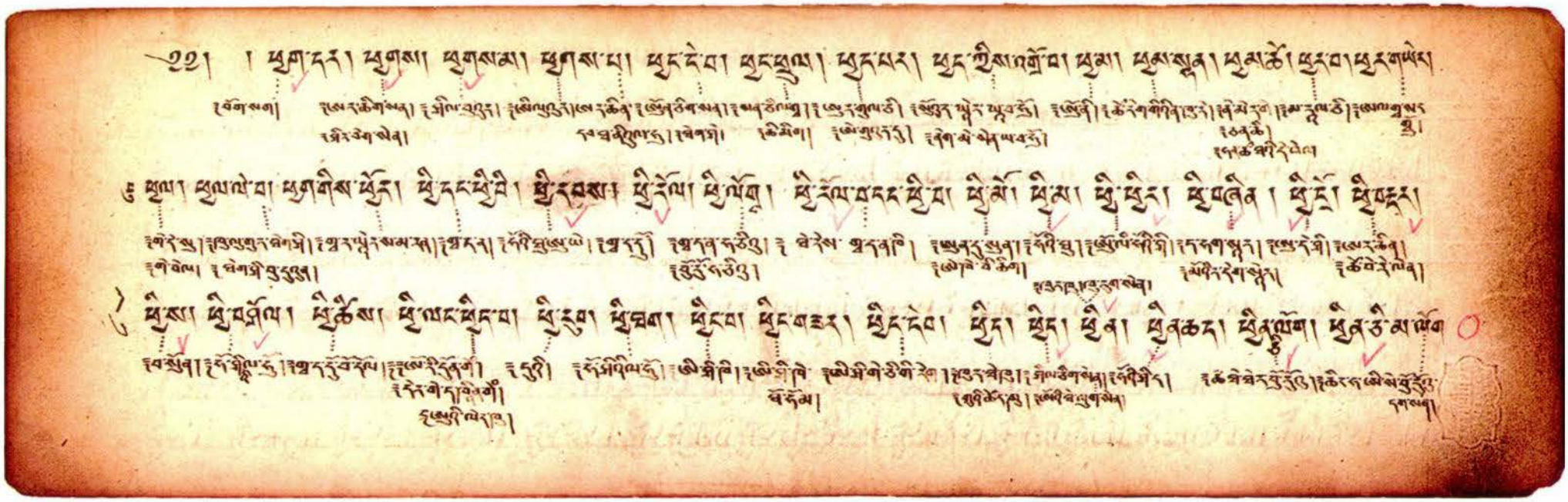

།ཕྱག་དར། ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱམ། ཕྱག་རྒ་པ། ཕྱང་དེ་བ། ཕྱང་སྐྱེས། ཕྱང་པར། ཕྱང་ཀྱི་ཤ་ཁྲོ་བ། ཕྱམ། ཕྱམ་སྦུན། ཕྱམ་ཆེ། ཕྱར་བ། ཕྱར་གཡེད།

- буг саг -арчсан, ширвэсэн - шүргүүл, түүжуур - илүүр, арчин давтнуулсан -унжсан, тэгш - санжлага, чимэг - үргэлж, үүрд -шуудаар явах, нэг мөсөн одох - унь - цэргийн хүрээ - нөмрөг, жанч,- ханцуйт дээл мяраалж- алгасангуй

།ཕྱལ། ཕྱལ་ལེ་བ། ཕྱག་གིས་ཁྱེར། ཁྱི་དང་ཁྱི་བི། ཁྱི་རབས། ཁྱི་རོལ། ཁྱི་ཡོགས། ཁྱི་རོལ་བ་དང་ཁྱི་བ། ཁྱི་ཨོ། ཁྱི་ཨ། ཁྱི་ཤིང་། ཁྱི་བཞིན། ཁྱི་དྲོ། ཁྱི་བརྡར།

- гэсэн, хэвлий -гөлгөр тэгш, тэгш битүүн - гараар самран - гадна - хойт үе - гадаад -гадна хажуу, буруу тал - тэрс, гаднах - үндсэн, эх бичиг -хойт - улам хойш - дагасаар, мөрдсөөр -үдэш -арчин, цэвэрлэ

།ཁྱི་ས། ཁྱི་བཞོལ། ཁྱི་རྐེས། ཁྱི་ལང་ཁྱིད་བ། ཁྱི་རུབ། ཁྱི་ཐག ཁྱིད་བ། ཁྱིད་གཟར། ཁྱིད་དེ་བ། ཁྱིད། ཁྱིད། ཁྱིན། ཁྱིན་ཆད། ཁྱིན་ཅི་ལེགས། ཁྱིན་ཅི་མ་ལེགས།

-баас, гарьдас - хойшлох -гадаад боодол (гадаад байдал) - урьдын гэм дээр-дахин гэм үйлдэх битүү - хойшлох - эсгий -эсгий тохом -эсгий жийрэг-хүртэх, гүйцэх -шилжсэн, өтөлсөн - хүрэх, хүрсэн -хойшид - татруу буруу - чанх эс буруудсан

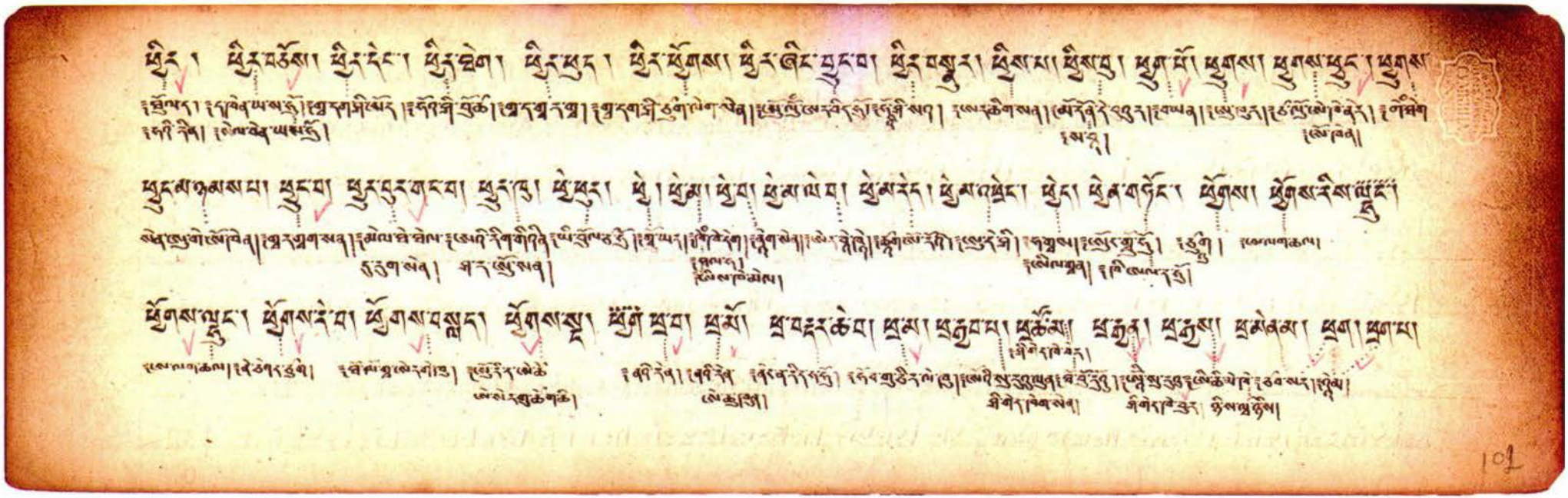

ཕྱིན། ཕྱིར་བཅོས། ཕྱིར་དེད། ཕྱིར་ཆེག ཕྱིར་ཁྲད། ཕྱིར་སྐྱེགས། ཕྱིར་ཞིང་བྱང་བ། ཕྱིར་བསྡུར། ཕྱིས་པ། ཕྱིས་བུ། ཕྱུག་པོ། ཕྱུགས། ཕྱུགས་ཕྱུང་། ཕྱུགས་
-тул, харин сэлбэн засах - дахин засах, - гадагш од -хойш буц - гадагш харна - гадагш зүглэсэн -улам арвидах хойш сав - арчсан - модон тэвш, сав - баян - үхэр, мал - залуу эхнэр, охин - гэмтсэнгүй

ཕྱུགས་ལྷུང་མ་ཉམས་པ། ལྷང་བ། ལྷང་ཐང་བ། ལྷང་ལྷ། ལྷེ་ཁྲད། ལྷེ། ལྷེ་མ། ལྷེ་བ། ལྷེ་མ་ལེབ། ལྷེ་མ་རེད། ལྷེ་མ་འཕྲེད། ལྷེད། ལྷེན་གཅོང་། ལྷོག་ས། ལྷོག་རིལ་
охин - гаргасан -мэлмийтэл дүүрсэн -айргийн шар ус - явалцах -гуяр, хэмхдэг -талх, - нээсэн - эрвээхий - цаг орой - үдэш - хагас, ялган - онгойх, хий алдах - зүг -алагчлал

ལྷོག་ལྷུང་། ལྷོག་རན་བ། ལྷོག་བསྒྲུབ། ལྷོག་སྐྱེ། ལྷོད་ཀྱི། ལྷོད་པ། ལྷོད་པ་ཡིན། ལྷོད་ཁྲལ་བ། ལྷོད་ཁྲལ། ལྷོད་ཚ། ལྷོད་ཚ་ཤེས། ལྷོད་ཚ་ཤོར། ལྷོད་ཚ་ཤོར་བ། ལྷོད་ཚ་ཤོར་བ།
-алагчлал -нэжгээд зүг -толгой эргэх -урьдаас эсрэг цэг- нарийн -нарийн - нэн их нарийттгах -хов, гүжирлэх -өсрүүлэн - шигтгээ, шийтгэсэн өсөрхөг - шийдвэр ичээх, нисваанис - айсхи эм - завсар -мөр

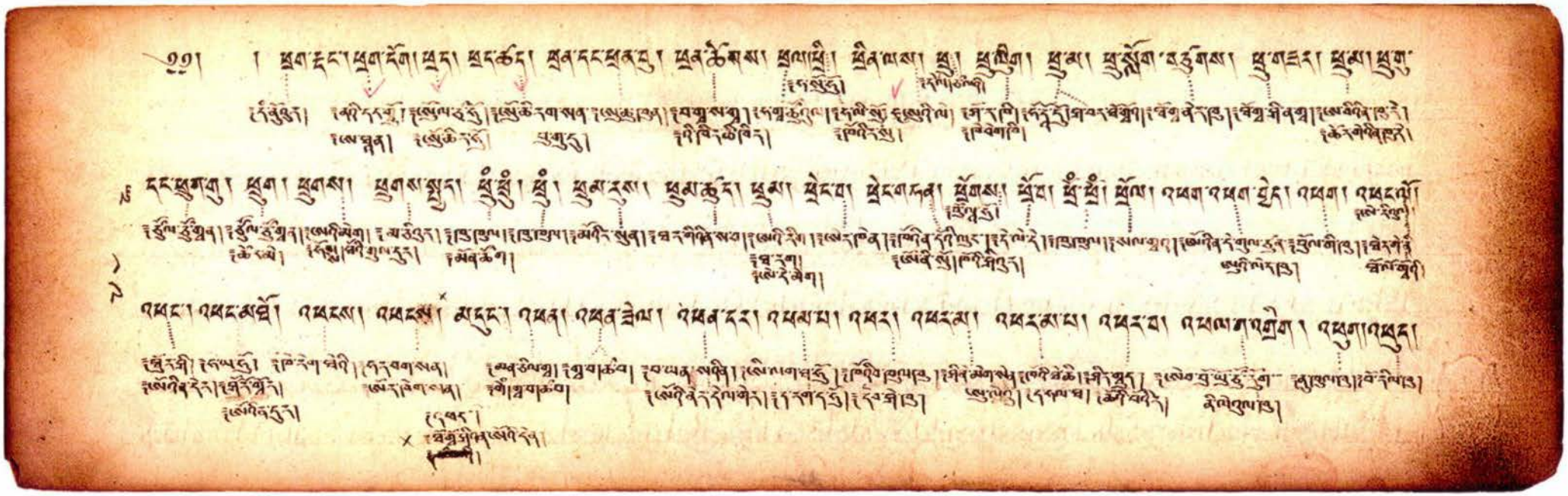

- дамнуур
- найдангуй, атаа, жөтөө
-уулзах, -учирсан бүгд
- өчүүхэн
- бага сага, аахар шаахар
- хагацуул
- хасах, - үйл хальс, хөрс
- дэл, залгаа
-шавар хийх, хэвэг хийх
-ходоод, - шавар хайс
- хайс нэрсэн
- хайс шанага
- авын хүрээ, -үр, цэргийн хүрээ

зулзага
-зулзага, цэмбэ
- аймаг, хос, -маажуур төгөлдөр
- хөхөл монцог
- хөхөл
- мөгөөрс
- таргийн сав -айраг, тараг, ээдмэг
- эрих
-хөндлөн оньс, хөшүүр
- булаан
- дэлд
- хөхөл
- салга
- өндөлзөн үйлдэх
- булгих
- ээрүүл, тэргэний толгой

- турш, өндөр, харвах, хаях
-шоргор, өндөр
- хайртай, хэрэгтэй
- харвасан, орхисон
-тогосын өдөн залаат хурц жад
- манжлага, гэм, -гав цав
- баян сайн, өнөр, дэлгэр
- ялагдах, - гүвших, дарагдах
- шинэ- дэвших
хөтөлч, дагалт нэмсэн, илүү
- шарнууд цөөвөр (чонын эм)
-эв буюу зураг нийлүүлэх
- нүхлэх
- бүрлэх

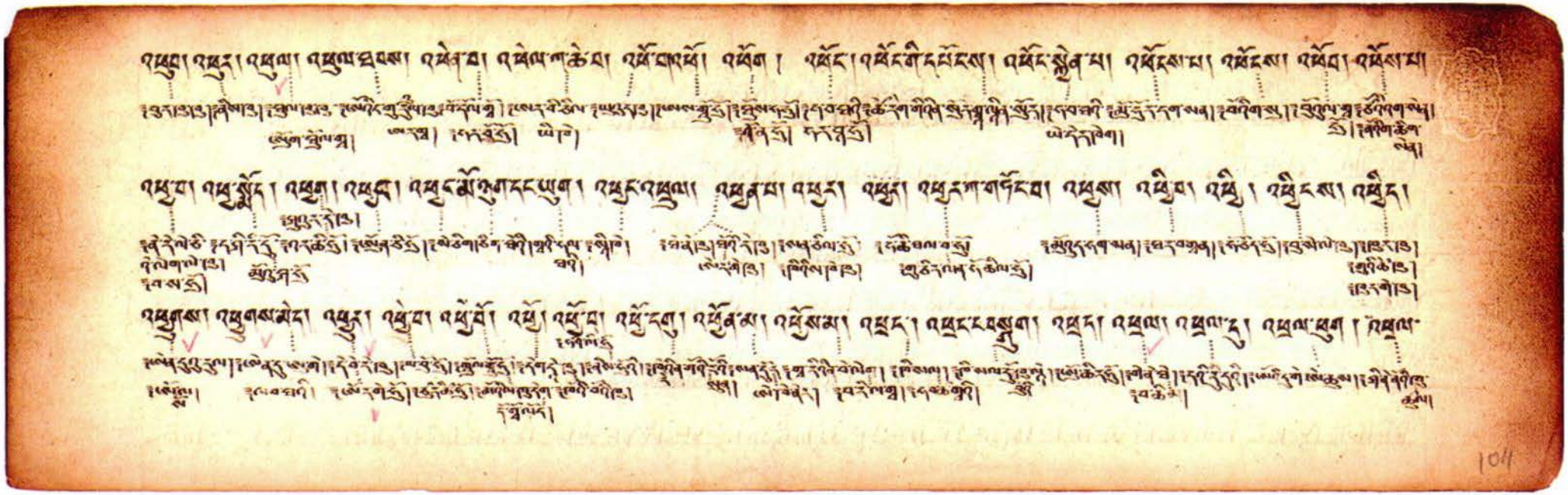

- бүрхэх
- нисэх
- түлхэх, уттлага
- өнгөрүүлэх арга
- буудлага, харвах
- арвижил их
- егүдэх (юүлэх)
- асгах
- тусгах, онох
- хав ид, харвах
- цэргийн сургуулийн газар
- хавтай, идэрхэг
- мухардсан
- бөгс
- буулгах
- үхсэн, нөгчсөн

- нэр өгч элэглэх,
- дашрамд муушаах
- арчих, шүүрдэх
- санжих, унжих
- сэжиг ихтэй, гайхалтай
- сүйх (сийх, чимэг)
- тэнэх, төөрөх, эргэх
- санжлах, хийсгэх
- далайх
- хоч тавих, гүжирлэн хочлох
- муушаасан
- тарвага
- хожимдох
- бүслэх
- хүрэх гүйцэх хүргэх

- эндүүрэл, осол
- эндүүгүй, лавтай
- дэврэх, оргилох
- явах, зорчих,
- гулгах, мөлхдөг доголон
- дэгдэх, хөвөх
- нисэх, халих
- хээрийн гөрөөс
- садар эхнэр
- гарын бэлэг, бариа
- хясал хавцгай
- хясалд бүү хүлээ
- учрах
- гэнэт, бачим
- даруйд
- эдүгээ эцэс
- шинэ

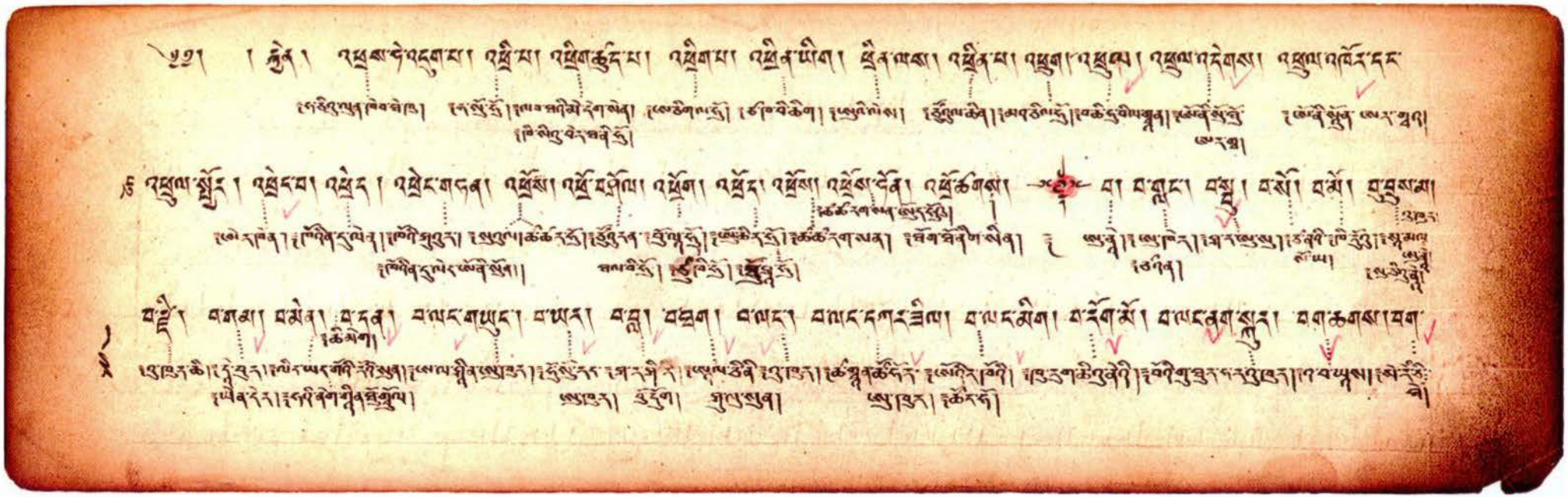

ཧཱུྃ།	ཉེན།	འཕགས་པ་འདུག་པ།	འཕྲི་བ།	འཕྲིག་ཚུལ་པ།	འཕྱིག་པ།	འཕྱིན་ཡིག	འཕྱིན་ལས།	འཕྱིན་པ།	འཕྱུག	འཕྱུལ	འཕྱུལ་འདེབས།	འཕྱུལ་འཕོར་དང་
нөхцөл	-хажуулан хэвтэх	- хасах	- лавтай мэдсэн, хэрсүүгээр дагах	- ажиглах	- захиа бичиг	- үйлс	- зууч	- маажлах	бач хувилган	-оньст арга	-оньсон арга	
ཨཱ།	ཉེན།	འཕགས་ཏེ་འདུག་པ།	འཕྲི་བ།	འཕྲིག་ཚུལ་པ།	འཕྱིག་པ།	འཕྱིན་ཡིག	འཕྱིན་ལས།	འཕྱིན་པ།	འཕྱུག	འཕྱུལ	འཕྱུལ་འདེབས།	འཕྱུལ་འཕོར་དང་

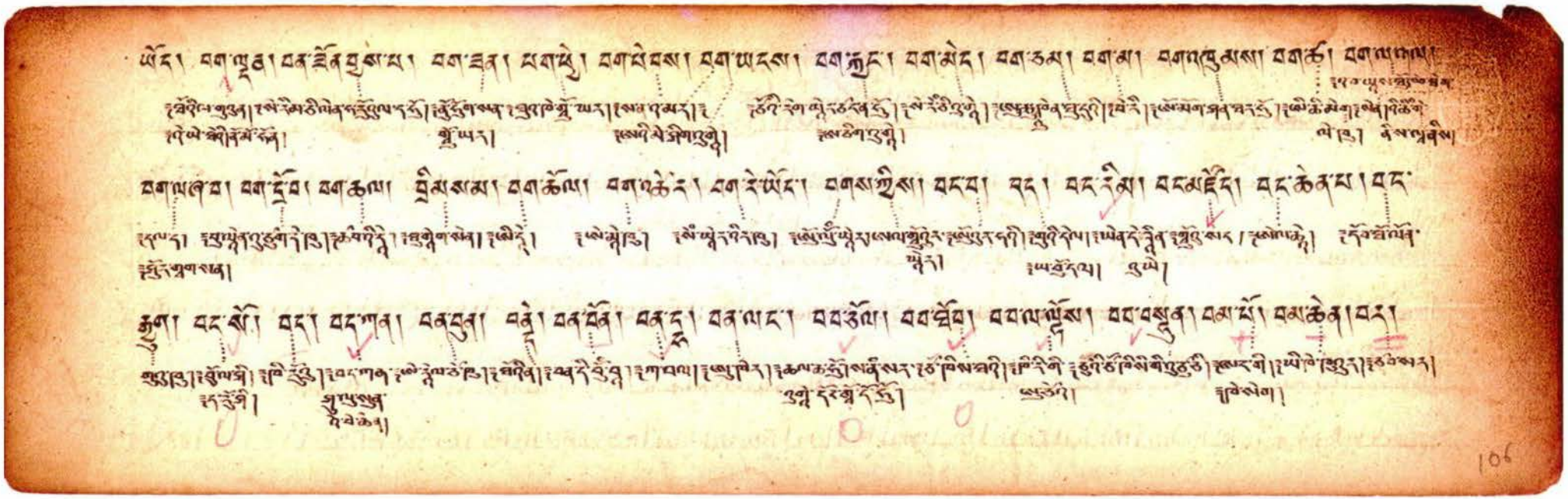

ཡོངས། བག་ལྷན། བག་ཟོན་བྱས་པ། བག་ཟན། བག་སྡུག། བག་ཉལ་གསས། བག་ཡངས་སས། བག་ཏུད། བག་མེད། བག་ཅམ། བག་མ། བག་འཚུམས་ས། བག་ཚ། བག་ལ་ཉལ།

-дөлгөөн ааштай, номхон -сэрэмжлэн харуулдах - нухсан -түүхий гуяр гуяр - санаа амар, энх эсэн -санаа амар аймшигтүй - зоргоор загнах,- сэрэмжгүй- өчүүхэн төдий - бэр - омог шантрах - ичимлэх, сүрдэх - авьяаст хэвтсэн нисваанис

བག་ལ་ཆ་བ། - далд шургасан, далд орсон བག་ངོ་བ། - бүлээн үзэгдэх བག་བྱིམས་པ། - цав идээ түгээсэн བག་ཚོལ། - идээ བག་འཆོད། - эмээх བག་རེ་ཡོད། - сэмээр ирэх བག་སེ་ཀྱིས། - улмаар, алгуураар བད་བ། -уурхай བད། - гүйдэл, явдал - яндарын үе བད་མཇོད། - хүү сан བད་ཆེན་པ། - элч བད་ - довтлон

རྒྱག། гүйх བད་སོ། - булш, дарш བད། -хэрэх བད་ཀན། - бадган, шүлсэн- өвчин བན་བྱན། - эрээлжих བདེད། - тойн བན་དོན། - банди бомба བན་ངོ། - гавал བན་གྲང་། - үхэр བབ་ཆོལ། - чалчих, санамсаргүй донгодох བབ་ཐོབ། - зохистой བབ་ལ་ལྷོལ་སྟེ། - хэрийг үз- བབ་བསྟུན། - зүй зохисыг үзэх- བམ་ཡོ། - анги, хэсэг- བམ་ཆེན། - их хүүр-завсар བར།

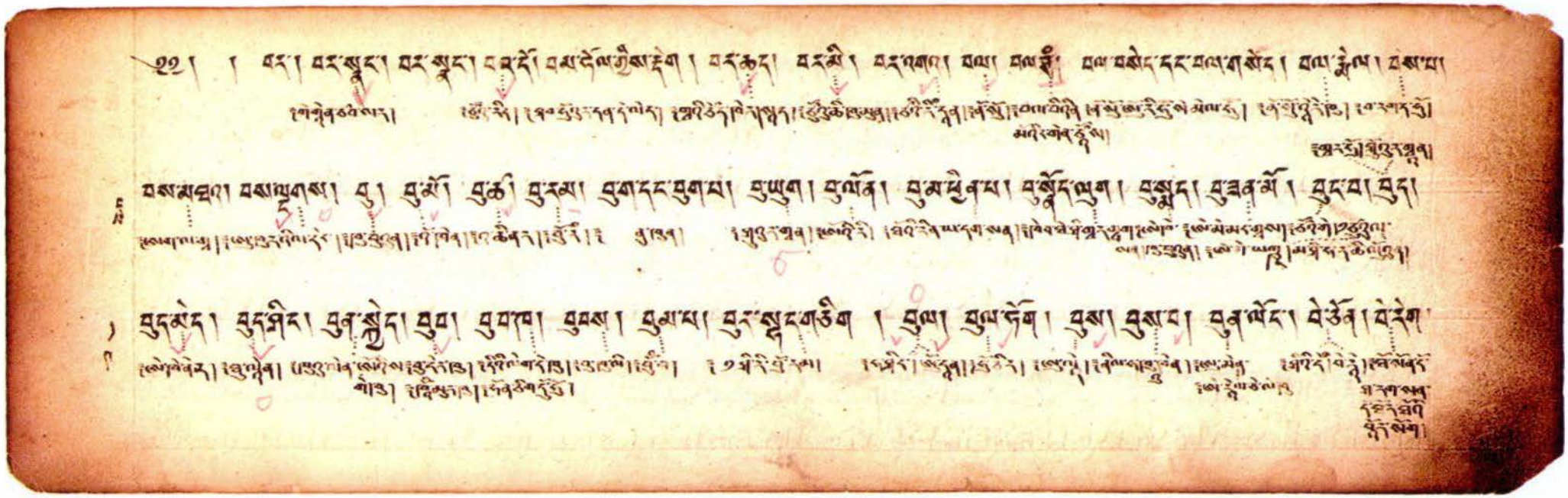

- барагдах -ноос ээрэх -унгас ороох, сэмлэх - унгас - балбын мөнгөн зоос - заримдаа - зууч хүн -чавхардан дэлд - гай, зэтгэр, саад - зуурд (орон) - гэгээн завсар

-гарах, - зөгий, нэгэн зүйл маш хар чулуу шуурга -эм мангас, ягчас - эм хүүхэн, эх ба хүүхэд - нярайлан ядсан - хэвтэш гарсан - өр -шуурга - нүх -ач нар - охин -хөвгүүн -үхэр илд - аглаг

- шийдэм, бэрээ - үймээн, эрээлжлэх - үлээ - нялх хүүхэд - хужир - хашин удаан -нэгэн шир бурам - бумба -бүхэл - дийлдэх, хожигдох - бүдрэх, хөмрөх - өсгөх - хүүлэн (хөлс) - түлш - эхнэр - боорцог

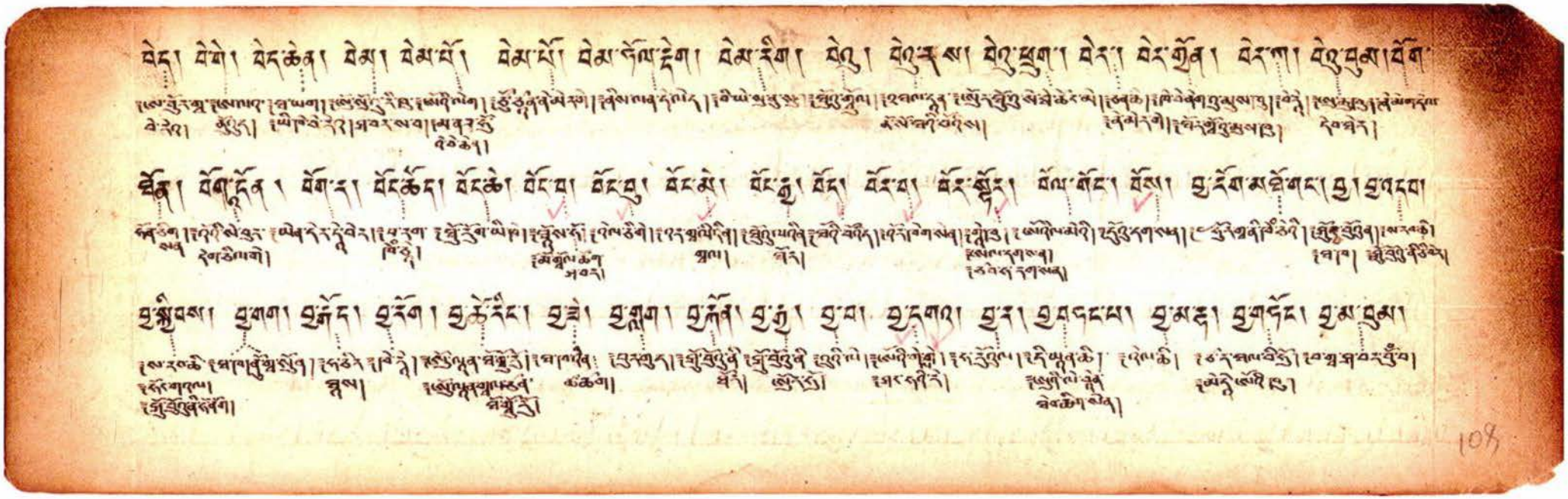

- их бэрээ- (өвчин) аланууд - таяг, их бэрээ -ус үүрэх шавар сав - өлөг, манарах өвчин - зузаан нөмрөг - няслан дэлд - бие сүнс - тугал - хоёр талдаа үстэй бөс - урт үстэй- цэмбэ - жанч, нөмрөг - хэвнэг өмсөх, -бэрээ дуулга өмсөх -өчүүхэн дэвтэр - нэмэгдэл,

хожсон - өсвөр, дэгжлэг- яндар, түүвэр -бараг хэмжээ - тураг их мохьлог -тоосго,- шавар илжиг-гал аргалын -туулайн- тор төвөд - орхисон - гээх, алдах, завхсан - өлмий - дуудсан - дөрвөн хурууны хэмжээ - шувуу, тахиа -саравч, шувууны жигүүр

-саравч, шувууны хонгил,-тахиа, нугас-хачир тас - хэрээ -улаан тогоруу, алаг халзан тогоруу - тахианы сацаг -бүргэд - шувууны тор- шувууны урхи -үйл-өглөг, шан, хайр -харуул - дияанч, үйлээ тэвчигч - элч -зар тавих, - мэдээ өгөх бага шавар хумх

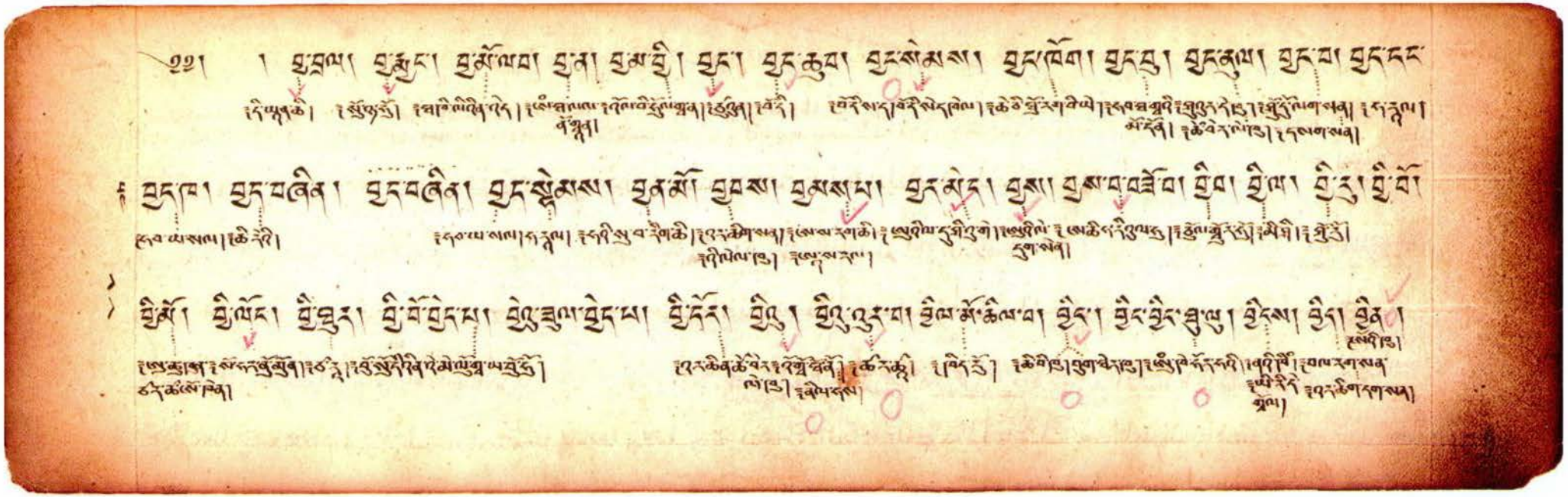

བྱ་བ།
- дияанч

བྱ་སྐྱེས།
- суниах

བྱ་མོ་ལའི།
- тахилын эд

བྱ་ནི།
- амтлал, зууш, -ногоо

བྱ་མ་བྱི།
-олби оготно

བྱང་།
-умар

བྱང་རྩུབ།
- бодь

བྱང་སེམས།
- бодьсад, бодь сэтгэл

བྱང་ཁོག
- хэнхдэг, тураг бие

བྱང་རྩལ།
- ялтас, хавтгай мод

བྱང་བ།
- судалсан, дассан

བྱང་དད་
- хараал, засал

བྱད་ཁ།
хав засал

བྱད་བཞིན།
- царай

བྱད་སྐེམས།
- хав засал, хараал

བྱན་མོ།
- хайс баригч

བྱབས།
-арилсан, иллэх

བྱམས་པ།
-асрагч, асрал

བྱར་མེད།
- үйлдэшгүй-

བྱས།
- үйлдсэн

བྱེད་པ་གཟོ་བ།
- ач хариулах

བྱི་བ།
- зулгарах

བྱི་བ།
- хулгана

བྱི་ལ།
- муур

བྱི་རྨ།
- шүр

བྱི་སོ།
- самуун

བྱི་མོ།
-өчүүхэн, зарц, охин

བྱི་ལོང་།
- сохор номин

བྱི་ཟན།
- зараа

བྱི་སོ་བྱེད་པ།
- бусдын эм лүгээ явах

བྱིད་རྒྱལ་བྱེད་པ།
- шурган үйлдэх

བྱིད་ཀྱིས།
-арчин цэвэрлэх

བྱིན།
-оготно, нялх хүүхэд

བྱིན་ཀ་ར་བ།
- царцаа

བྱིར་མཆོག་པ།
- хятруу шувуу

བྱིས་།
- живэх, бөгтрөх

བྱིས་བྱིང་ཟུལ།
- өмхий хорхой

བྱིས།
- нийгэм, ер, ердөө, гол, уг

བྱིས།
-баларсан, арчигдсан

བྱིན།
-өгөх

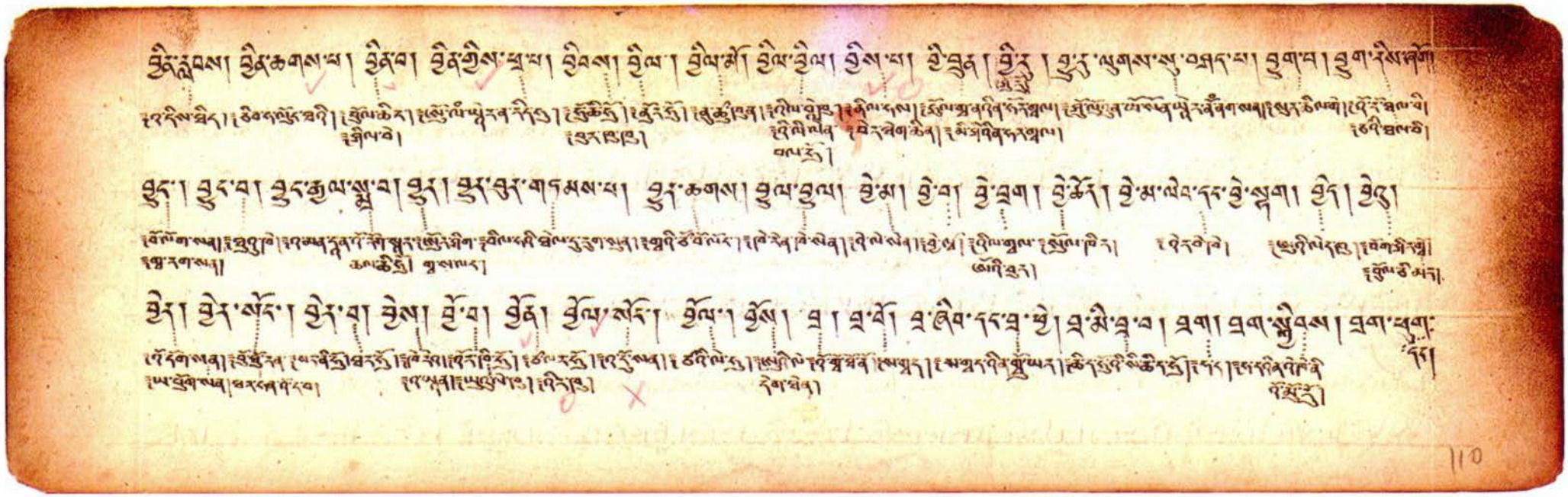

བྱིན་སྐྱབས། - адистид
བྱིན་ཆགས་པ། - жавхлантай
བྱིན་པ། -булчин шилбэ
བྱིན་གྱིས་ཕྱུག - улмаар нарийдах
བྱིབས། -хучих, бүрхэх
བྱིལ། - норох
བྱིལ་མོ། - нүцгэн
བྱིལ་བྱིལ། -илбэх, иллэн баглах
བྱིས་པ། -нялхас, бэртэгчин
བྱི་བྱན། -хулганы хоргол
བྱུ་རུ། -шүр
བྱུ་རུ་ལྟགས་སུ་བཞད་བ། -шулуун ёсоор номлосон
བྱུག་པ། - сүрчлэгэ-ор тавь, зай тавь
བྱུག་རིས་ཞེག། -үйлдэх-богширго, болжмор
བྱེད། -болсон, гарсан
བྱེད་བ། -цадиг
བྱེད་ཀྱལ་སྐྱོ་བ། -амандаа орсоор чалчих
བྱེར། -уршиг, гаслан
བྱེར་བྱེར་བཅམས་པ། -булхах хүртэл дүүргэсэн
བྱེལ་ཆགས། - гай зовлон
བྱེལ་བྱེལ། -хэрэн хэсэн
བྱེ་མོ། - элс
བྱེ་བ། - голди, живаа (арван сая) өвөрмөц
བྱེ་བྱག། - ялгал, ялгаа
བྱེ་ཚེར། - цүлхэр (эм)
བྱེ་མ་ལེབ་དང་བྱེ་སྐྱག། - эрвээхий
བྱེད། -үйлдэх
བྱེད། -богширго, болжмор
བྱེད། - одсон, явсан
བྱེར་སོང་། - бутран тархан одов
བྱེར་བ། - сарних, тарах
བྱེས། -хээр, аян
བྱོ་བ། - орхих, юүлэх
བྱོན། - залрах, ирэх
བྱོལ་སོང་། -адгуусан
བྱོལ། -зайлах - үйлдэгтүн
བྱོས། - оготно
བྱ། -сагад
བྱ་ཞེས་དང་བྱ་སྐྱེ། -сагадын гуяр
བྱ་མེ་བྱ་བ། -чадах үл чадах
བྱག། - хад
བྱག་སྐྱེ་བས། - хадын энгэр, нөмөр
བྱག་ཤུག་དང་

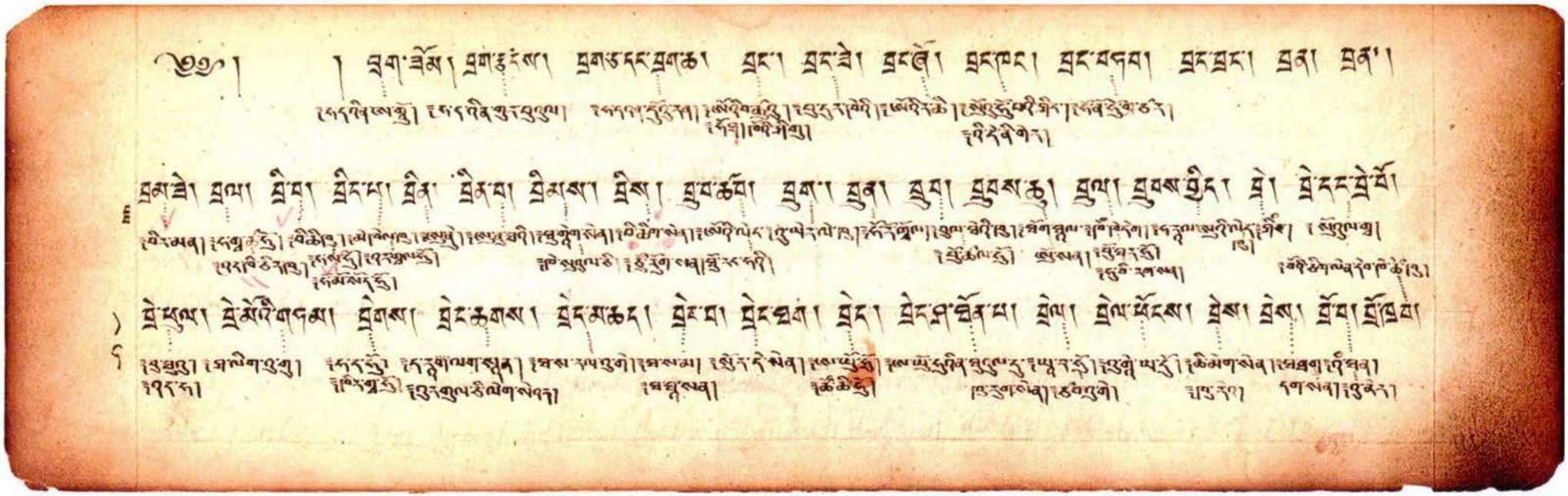

- хадын агуй
- хадын гүрвэл
- хадын дууриан (цуурай)
- өвчүү, хос хөшиг
- бүдэрхий
- цорой
- суух байшин, идээний гэр
- хонох газар
- маажлах, малтах
- боол, зарц, цавдах (сацах)
- дэлдэх
- бярман
- хагацах, ангижрах
- бичих, хасах, хостгох
- мэхлэх, аргалах
- үнэ
- үнэтэй
- түгээсэн, хэсэглэж
- бичсэн, зурсан
- өлөн, турхан (туранхай)
- үерлэх
- хоргол
- бүлтийх, буцлах
- тогтмол ус
- хэмхдэг, бутрах, хувирсан
- хараал үйлдэх
- шан (хэмжих нэгж)
- суулга
- битүү атга
- шалиг үг
- хадах, хяргах
- дараалсан, үргэлжилсэн
- тасралгүй
- тасам, татаас
- сур, дээс
- айх, цочих
- айхын туйлд хүрсэн
- яарах, завгүй
- үгээгүү ядуу
- чимсэн
- татсан хүрээ
- амт, үнэр
- бүжиглэн дэвхцэх

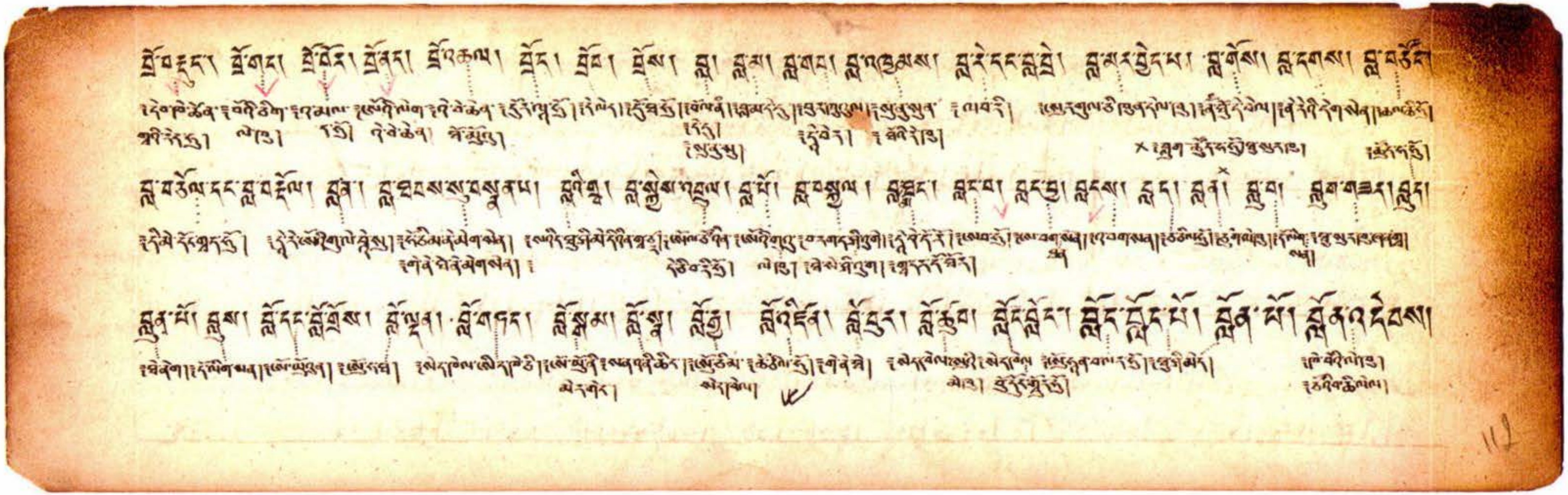

བྲོ་བརྡུང་།	- дэвцэн харайх
བྲོ་གར།	- бүжиглэх
བྲོ་བོར།	- амтлах
བྲོ་ནད།	- өлөг- өвчин
བྲོ་འཚལ།	өвчин томуу
བྲོད།	- дурлах-
བྲོབ།	дэлд
བྲོས།	-дутаах, зугатаах
བླ།	-болном, дээр, сүнс
བླ་མ།	-лам, дээд
བླ་གབ།	- бүрхүүл, дээвэр
བླ་འབྲུམས།	- сүнс төөрөх
བླ་རེ་དང་བླ་བྲེ།	- лавир
བླ་མར་བྱེད་པ།	- үргэлж хүндлэх
བླ་གོས།	-номт дээл
བླ་དགས།	- нэрийдсэн
བླ་བཙོང་།	-чалчих
བླ་བཙོལ་དང་བླ་བརྗོལ།	- дэмий донгодох
བླ་ན།	-дээр, өгүүлбээс
བླ་ཐབས་སུ་བསྣན་པ།	-хожим нэмсэн, гэнэт нэмсэн
བླའི་གྲྭ།	- сайд түшмэд--ийн газар
བླ་སྲིས་འབུལ།	олзын дээж-барих
བླ་བོ།	өгүүлэх-
བླ་བསྐྱལ།	барагдашгүй,-тэсдэшгүй
བླ་མཐང་།	-дээр доор, гадар дотор
བླང་བ།	- авах-
བླང་བྱ།	авагдахуун-
བླངས།	авсан-
བླད།	зажлах-
བླན།	зүглэх-
བླས།	хүрсэн,- тойг
བླུ་བ།	золих-
བླུག།	цутгах,-дүсрэх
བླུག་གཟར།	-дүсрэх шанага
བླུད།	- цутгах
བླུན་པོ།	-тэнэг
བླུས།	-золисон
བློ་དང་བློ་གྲོས།	-оюун
བློ་ལྡན།	-ухаант
བློ་གཏད།	- сэтгэл итгэж
བློ་སྣམ།	-зуунги мэргэн-
བློ་སྨྲ།	санааны-чиг
བློ་རྒྱ།	уужим-сэтгэл
བློ་འཛིན།	цээжлэх
བློ་བུར།	- гэнэт
བློ་ཚུབ།	- сэтгэл үймэх
བློ་སྐྱོང་།	- сэтгэл будангуйрах
བློང་སྐྱོང་པོ།	- ухаан балрах
བློན་པོ།	- түшмэд
བློན་འདེབས།	-хэвийлэх, зөвшилцөл, зөвчлөл

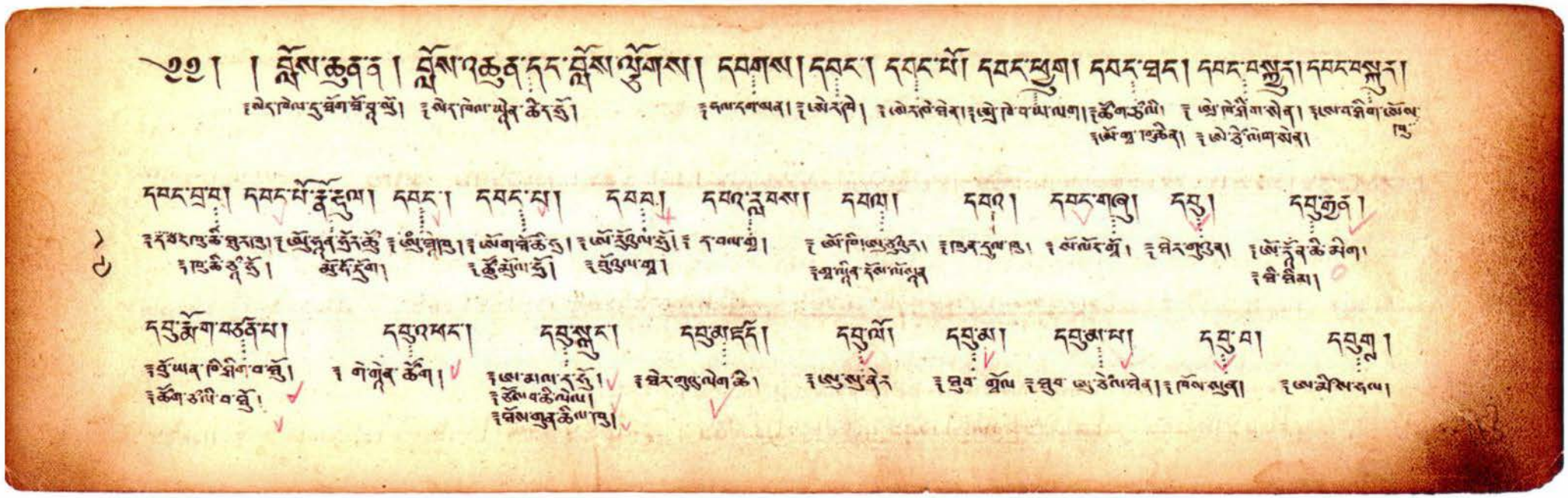

- сэтгэлд тогтвоос
- сэтгэлд чадах
-халдсан
- эрх
- эрхт
- эрх баялаг - цог заль, агуу хүчин
- эрхшигсэн, эзэлсэн
- авшиг олох
- хүч түрэх, хүч заах- ухаан хурц мохдог
- үгтээх
- угзжих, цомлох
- оруулах, буулга
-давалгаа
- охь, үзүүр, галын дөл
- хөдлөх
- солонго
-тэргүүн
- оройн чимэг, титэм
- буян хишиг бат, цог заль бат
- гэгээн цог
-амтлах, зөвчлөл,
-тэргүүлэгч тэргүүнчлэх
-үснэр
- төв, гол
-төв үзэлтэн
-хөөс
- амьсгал

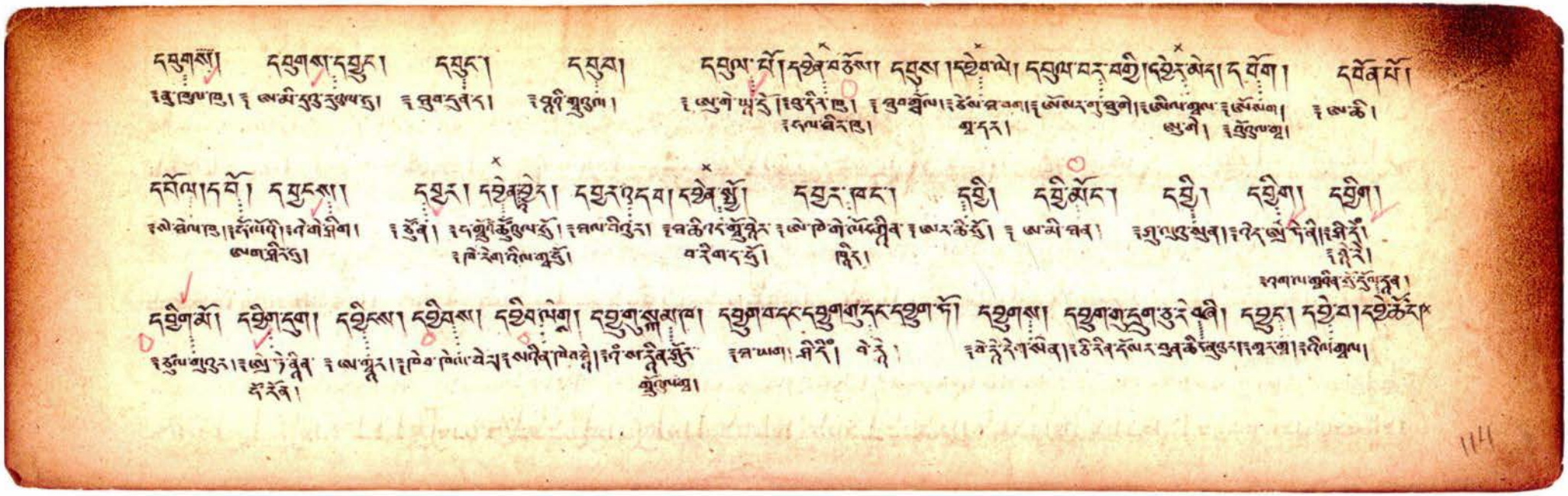

-нүхлэх	- амьдруулах	- төв, дунд	- байгуул	- үгээгүй, ядуу	-бүдрэх, халтирах	- төв, гол	-зэс таваг, гадар	-өргөтүгэй	-ялгалгүй	- өг, буулга	- ач			
- сэтлэх	- хоолой, - агширах	- эгшиг	- зун	хагацуулах, хэрэг ялгах	тавиур	тачаангуйгаар баригдах	- эх гэлэнгийн хийд	- арчих, баллах	- амьтан	- шилүүс	- эд, эрдэнэ	-шийдэм, бэрээ		
-зүлгүүр	- эрдэнийн хор	- агар	- хэв, хэлбэр	-сайхан хэвтэй	-амсрын шургуулга	- таяг, шийдэм, бэрээ	-бэрээдсэн	- жаран дөрвөн жинлүүр	- гарга	- ялгал	-аглагийн худалдаа			

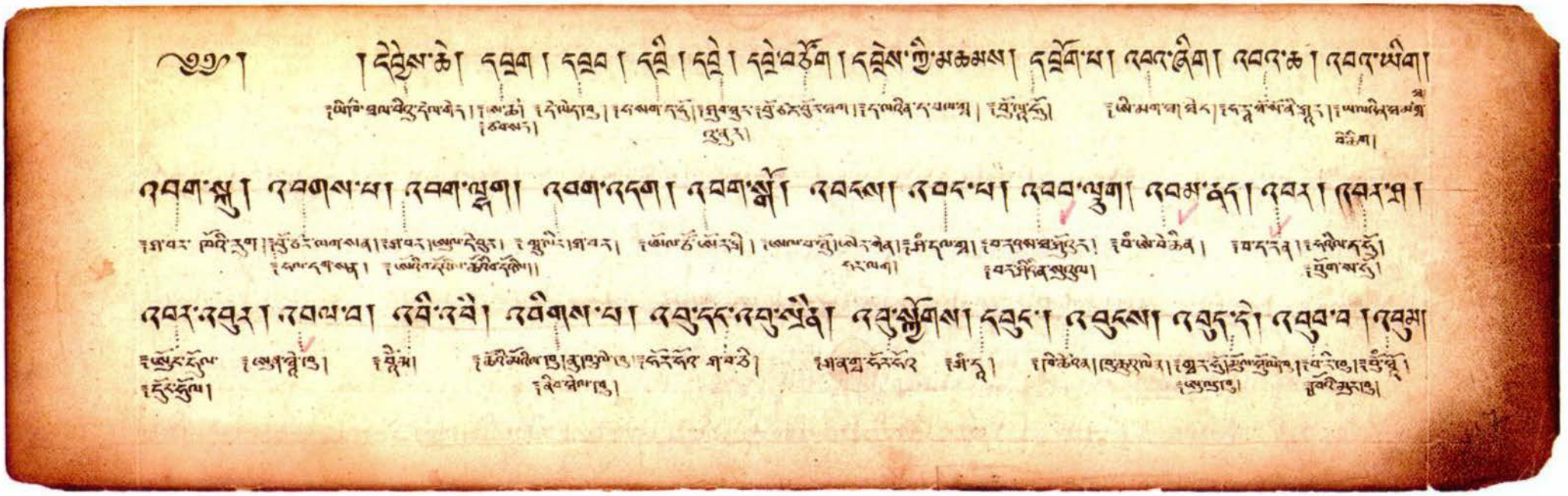

ꠇꠣꠉ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ
-их тавиу, дэлгэр	-ац, завсар	- дэлдэх	- хагацах	- хасагдах	- шивтэр үнэр	- бузар буртаг	- далайн давалгаа	- булаах	- ямагт, дан	- хар тосны шаар	- ялын тамгат	
ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	
-шавар хөрөг	-бузарласан, халдсан	-шавхараг, үлдвэр, өвдөл цөвдөл	- гуяр, шавар	- олз, орш	-албат, иргэн, харлиг	- шамдлага	-барсын ташуур, барсын сүүл	- бам өвчин	- бадран	- халдах, бугсах		
ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	
- онхол донхол	- үгтээх	- бөөм	- цөмлөх, нүхлэх	- нэвтлэх	-хорхой, шавж	- шанага хорхой	- шамд-	хичээн, хүчлэн	-гарах, мөлтрөх үлээх	- барих, хөмрөх	-бум тоо	
ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	ꠇꠣꠉꠞꠤ	

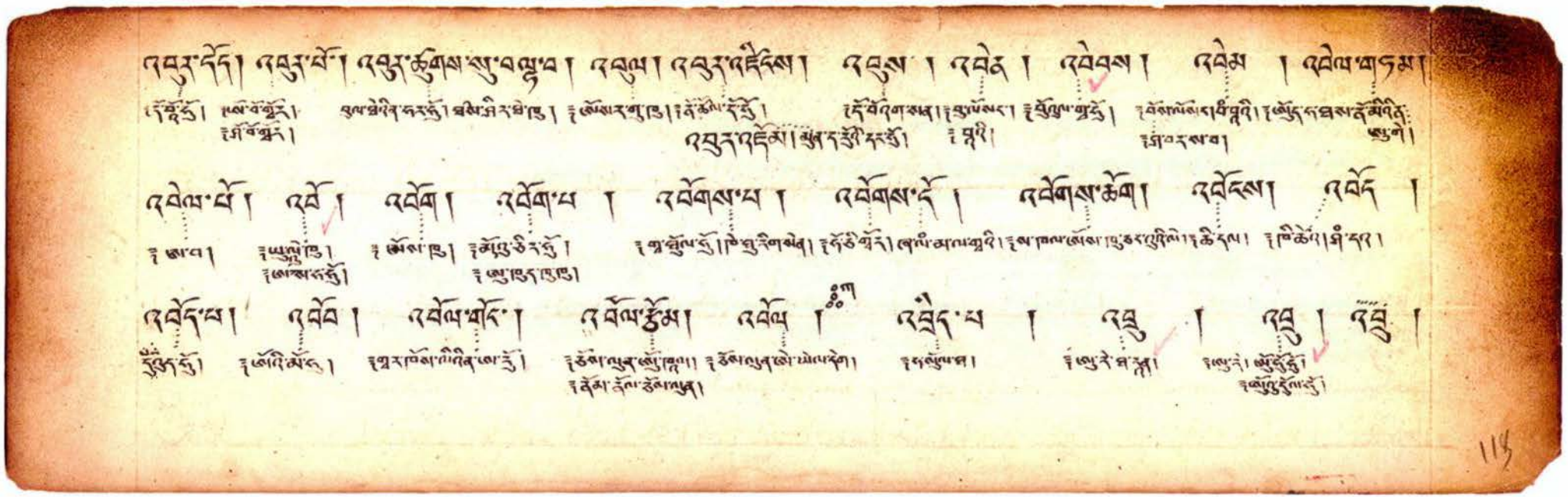

-утгат номын үг	-хичээ, шамд	-бүлэн, бамбай, шавар сав	- буулгах	- бүлэн бай	- товойсон	- мөн даруй дарах	- гозгор шанам малгай	- гатлах, хэтэрсэн	-муужрах, үхэтхийх	- өргөх	- бүлтийн харах, тэс ширтэх	- овгор, шовгор	-товойх
- хүнд	- чадал	-эрэх, ухах, уудлах	- үр тариа	- хасалт	-зөөлөн, эелдэг	- зөөлөн угаал,	- гар хөлийн ар	-дуудах шулуун номлол	- оймох	- юүлэх, асгах	- элбэг		

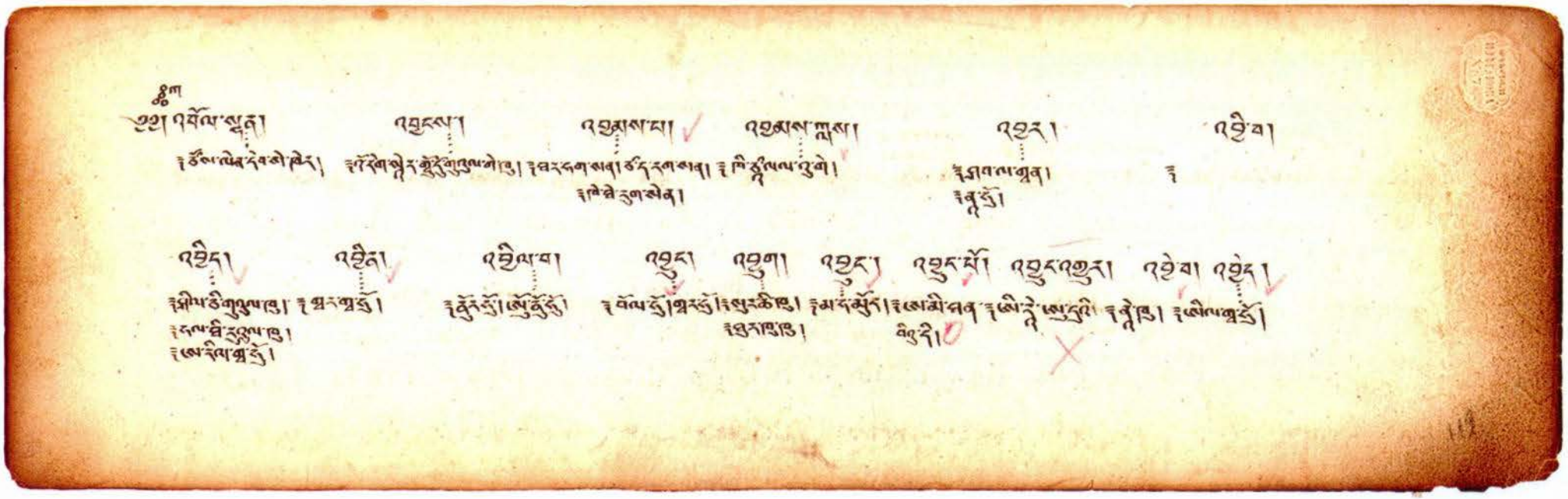

ᠵᠣᠭᠰᠣᠭᠤᠯᠬᠤ།
- зөөлөн дэвсгэр
ᠬᠡᠪᠲᠡᠭᠡᠯ ᠬᠥᠪᠢᠰᠭᠠᠯ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- идсээр гуд гүйлгэх
ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ ᠭᠤᠳᠤᠯᠬᠤ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- тархсан, задарсан, хэтэрсэн
ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ ᠬᠤᠪᠢᠶᠠᠷᠰᠠᠨ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠭᠦᠢ
-хязгаалалгүй
ᠬᠢᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠭᠦᠢ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- шавлага, наах
ᠰᠤᠪᠯᠠᠭᠠ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- зулгарах
ᠵᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠤ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- шилжүүлэх, халтируулах, арилгах
ᠰᠢᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠬᠦ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- гаргах
ᠭᠠᠷᠭᠠᠬᠤ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
-нурах, унах
ᠤᠨᠤᠷᠠᠬᠤ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- болох, гарах
ᠪᠣᠯᠣᠬᠤ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- сүрчих, түрхэх
ᠰᠦᠷᠴᠢᠬᠦ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- махбод
ᠮᠠᠬᠪᠣᠳ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
-амьтан, бүднэр
ᠮᠠᠭᠠᠨ ᠬᠦᠮᠦᠨ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- ирээдүй
ᠢᠷᠡᠭᠡᠳᠦᠢ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- нээх
ᠨᠡᠭᠡᠬᠦ

ᠠᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠬᠤ
- ялгах
ᠶᠠᠯᠭᠠᠬᠤ

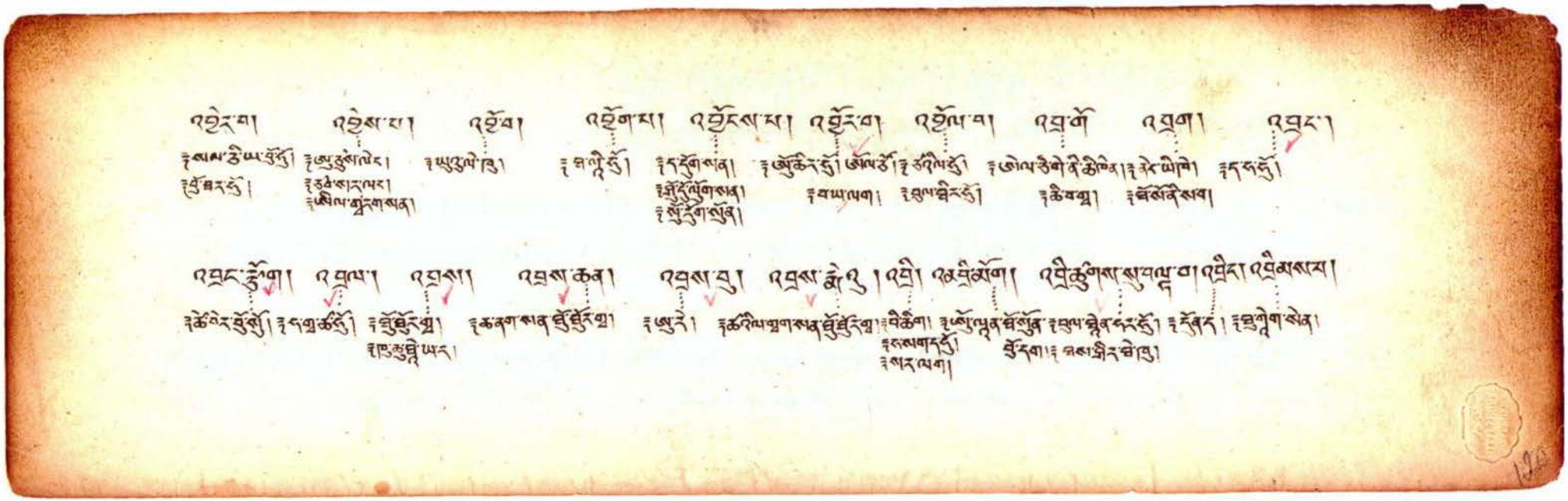

ᠠᠵᠢᠯᠠᠬᠤ ᠠᠵᠢᠯᠠᠰᠤᠭᠠᠢ ᠠᠵᠤᠭᠠᠷ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠬᠤ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠰᠤᠭᠠᠢ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠬᠤ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨ

- салж явах, бутрах -үзэсгэлэн, завсарлан, ялгарсан - юүлэх - долоох -дадсан, судалсан, сурсан - учрах, олз баялаг -зайлах, булталх -илжигний чих, чавга - нэн их тосны сав - дагах

ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠬᠤ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠰᠤᠭᠠᠢ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠬᠤ ᠠᠵᠤᠭᠠᠷ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠰᠤᠭᠠᠢ

-цэвэр бус -хагацах - тутрага, хүчтэй яр - чанасан тутрага - үр - цайлгасан тутрага - бичиг, хасагдах, сарлаг - улаан тосон будаг- бүлтийн харах, тэс ширтэх - дунд - түгээсэн

ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨᠠᠷ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢᠯᠠᠬᠤ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠠᠢ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠨ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠰᠤᠭᠠᠢ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠬᠤ ᠠᠵᠤᠭᠠᠷ ᠠᠵᠤᠯᠳᠠᠰᠤᠭᠠᠢ

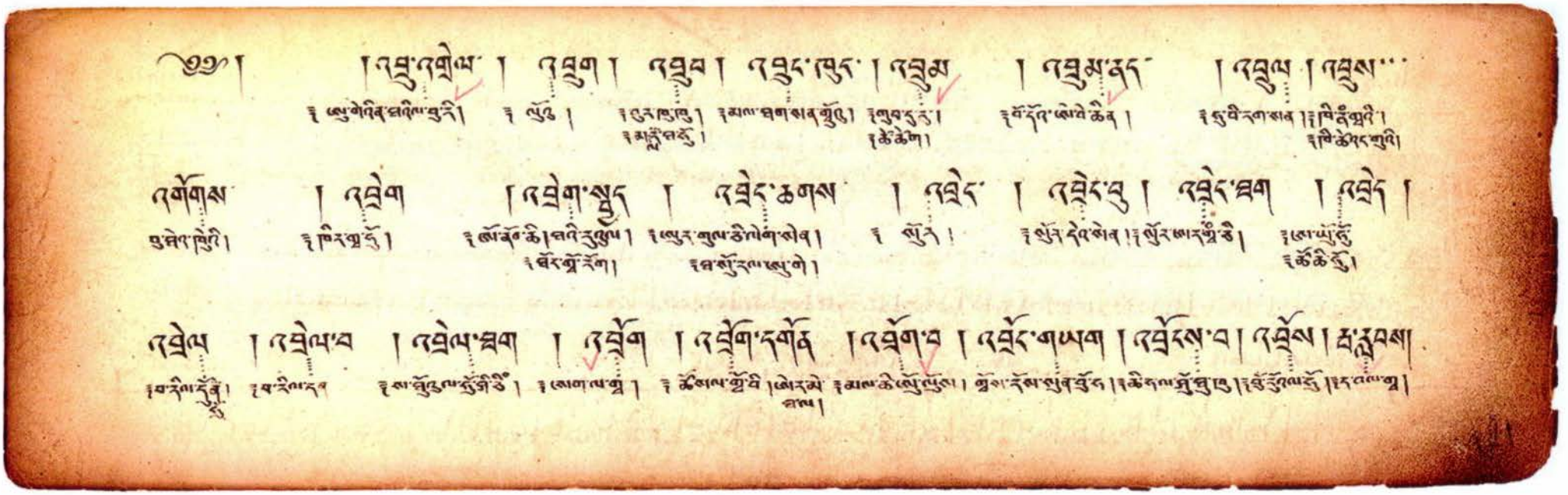

- хувирсан - хянамгай, хичээнгүй,
- бодоо өвчин
- гүвдэж, гүвдрүү, цэцэг
- ухсан гуу
- бүрхэх, малтах
- луу
- үгийн тайлбар

- айх, цочих
- сур аргамж
- сур дээс
- сур
-үргэлжилсэн, тасралгүй
- оновч, тайруур, тонгорог
- хяргах, түйлэх
бүтэх

-давалгаа
- буруулах
-чухал шүтэх
-гөрөөсөн бух
-малч улс
- цөл говь,ээрэм тал
-аглаг
-саатуулах сэжим
-барилдлага
- барилдах

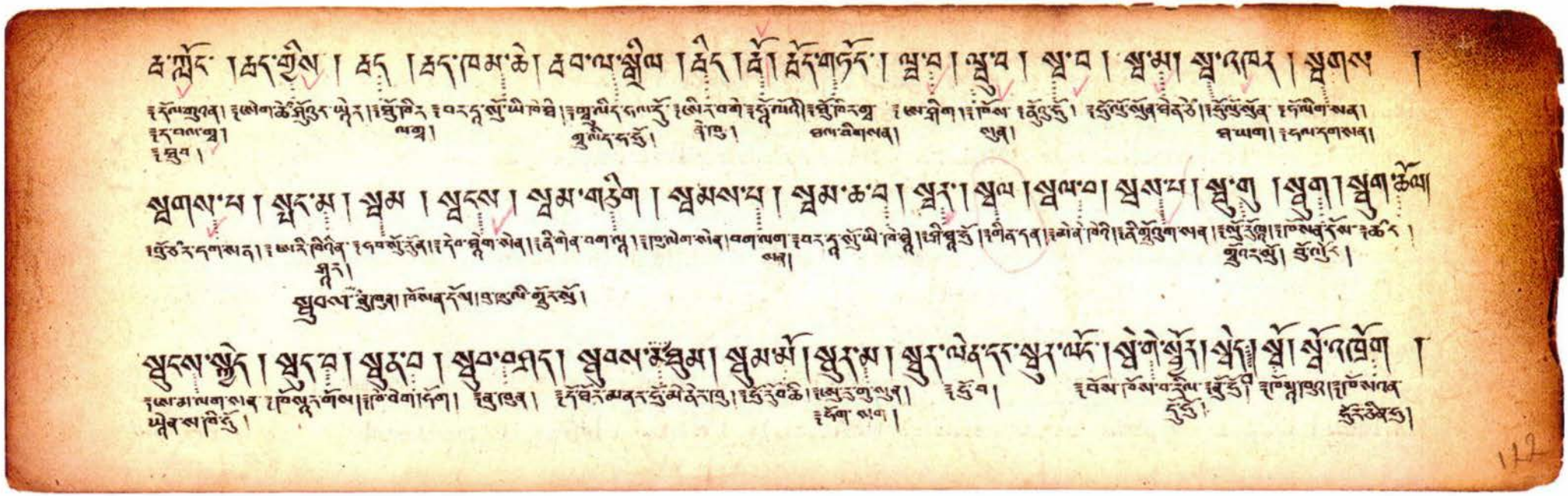

ཐ་སྐྱོད། - долгио, давалгаа, төв
ཐད་ཀྱི་ལས། -эгц шуудаар
ཐད། - тухирлага, турхирах
ཐད་ལས་ཆེ། - бартаас ихтэй
ཐབ་ལ་སྐྱེལ། - гулидгууд гулидгах (гулгуур хаданд гулгах)
ཐིད། - ирвэгнэх-
ཐོར། - хоолой
ཐོད་གཅོད། -тухирга тавьсан
བཀྲ། - ашиг
བཀྲུ། - хөөс
བཀྲ། - нуух
བཀྲི། - хулсан тэнз
བཀྲིམ། - хулсан таяг
བཀྲིས། - хольсон, халдсан
བཀྲིས་པ། - бузартсан
བཀྲད་མ། - архийн шаар
བཀྲམ། - хавсран
བཀྲས། - дэвтээсэн-
བཀྲམ་གཅིག། нэгэн баглаа
བཀྲམས་པ། - хүлсэн, багласан
བཀྲམ་ཆ་བ། -бартаас ихтэй
བཀྲ། -шатаах
བཀྲལ། - гяндан
བཀྲལ་བ། - мэлхий
བཀྲས་བ། - нуусан-
བཀྲུག། - соруул гуурс-
བཀྲག། - хөндий, булан
བཀྲག་ཆོལ། - цан
བཀྲངས་པ། нүх, хөндий, бүхэл гуурс
བཀྲངས་ཆེད། -амалснаа сахих
བཀྲད་བ། - хөөрөг
བཀྲན་པ། - хэвэг, хог
བཀྲབ་ཅད། - нүх
བཀྲབས་ཐུལ། - дотор манарах, мэнэрэх
བཀྲམ་མོ། - хуравч
བཀྲ་ཤ། - өргөс, хог саг
བཀྲ་ལེན་དང་བཀྲ་ལོད། - хув
བཀྲ་གསྐེར། - бөх барилдах
བཀྲད་པ། - нуух
བཀྲོ། - хөөх
བཀྲོག། -хөөн хуржнах

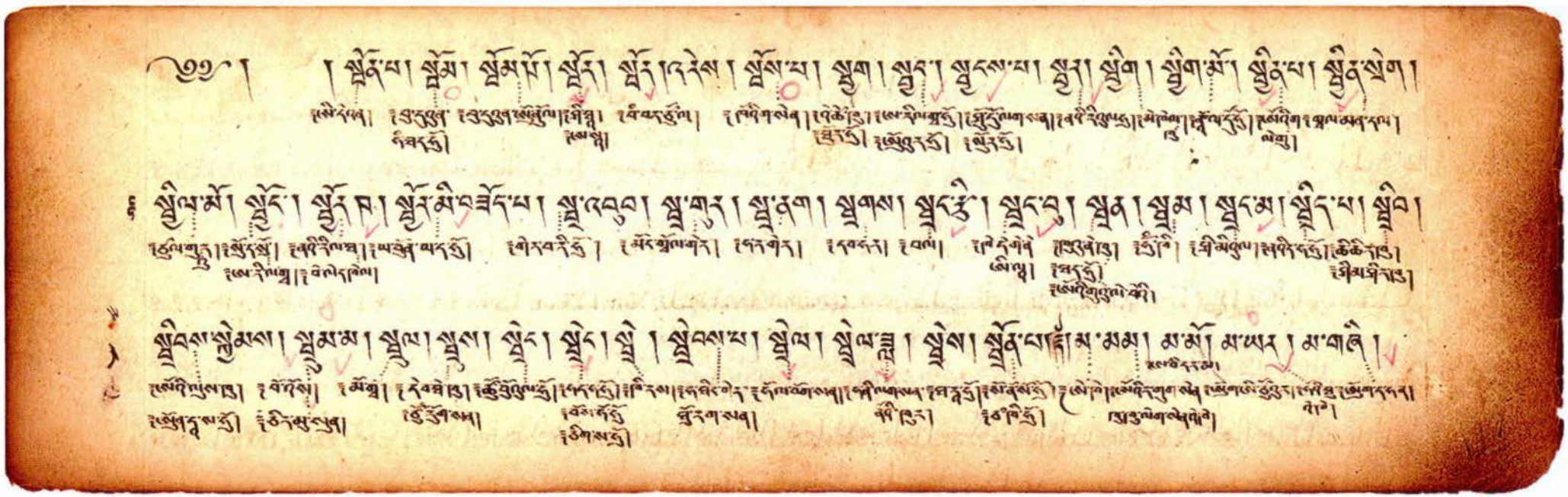

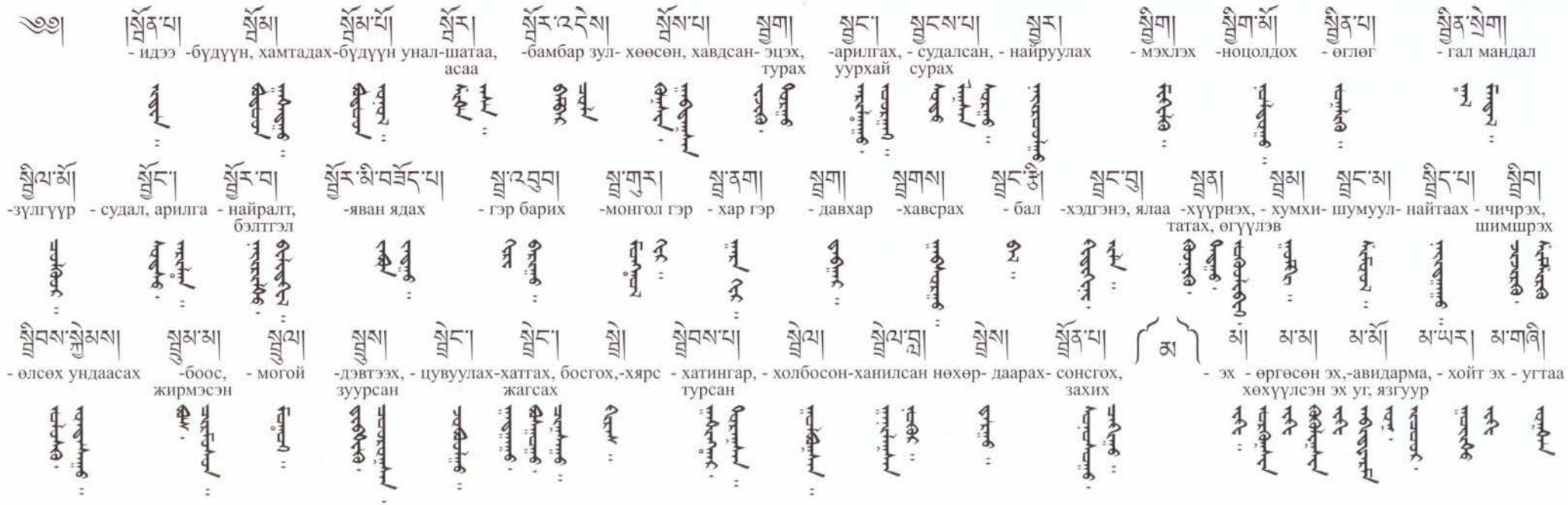

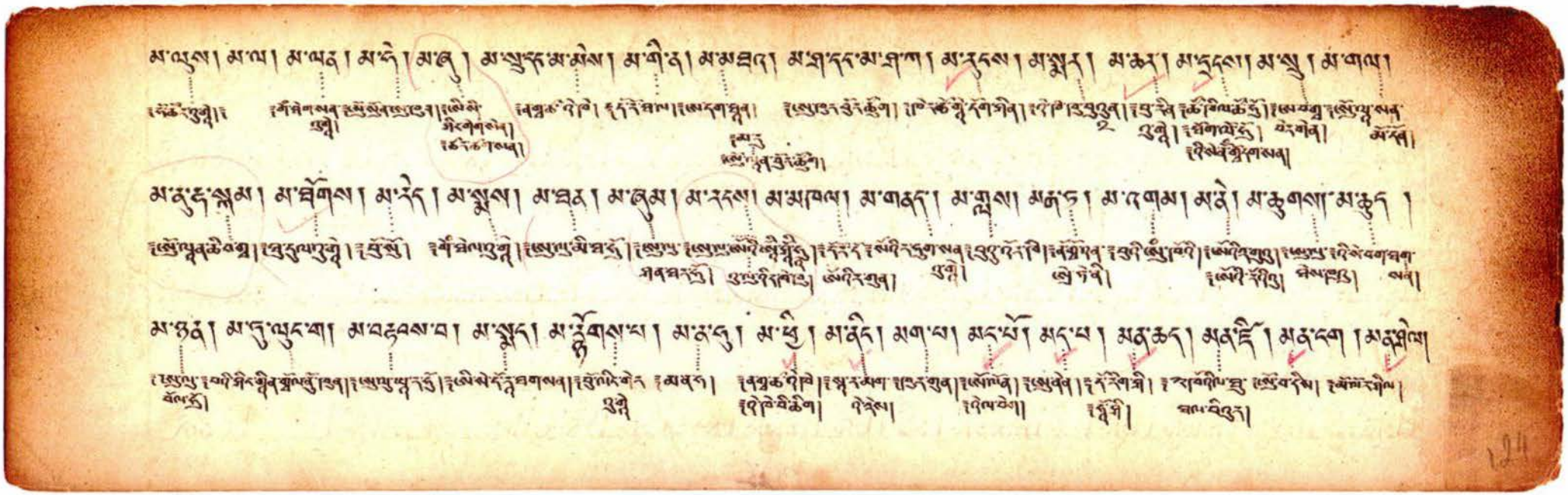

- хоцролгүй- ээ халаг, даруйд
- гэмтсэнгүй
-усан үхэр- царцсан
-нагац эх
-доор тал
- адагтаа- улаан буурцаг
- үхэр буурцаг
- хэрцгий, догшин
-эх хүүхэн хоёр
-бүрэн- үгүй
цохилцон тоглох
-авга бэргэн
-улиас мод

- улаан чавга
-түдэлгүй,торохгүй
- бус
- гэмтэлгүй
-үл мятах
-үл шантрах
-үл ойшоох
-доод эрүү
-соёрхсонгүй
-бүү орхи-
ногоон эрдэнэ-
бүү умх-
эрүү
- үл тэсэх
- эс багтсан

- үл болох-
байшингийн гол нүх-
үл яарах-
эс доройтсон
-булингаргүй
- манух
- нагац эх, эх бичиг
- саармаг, эрс-
хүргэн
- олон, элбэг-
үнэн
-дорогш, хойш
- гурван хөлт тавиур
- увдис
- болор шил

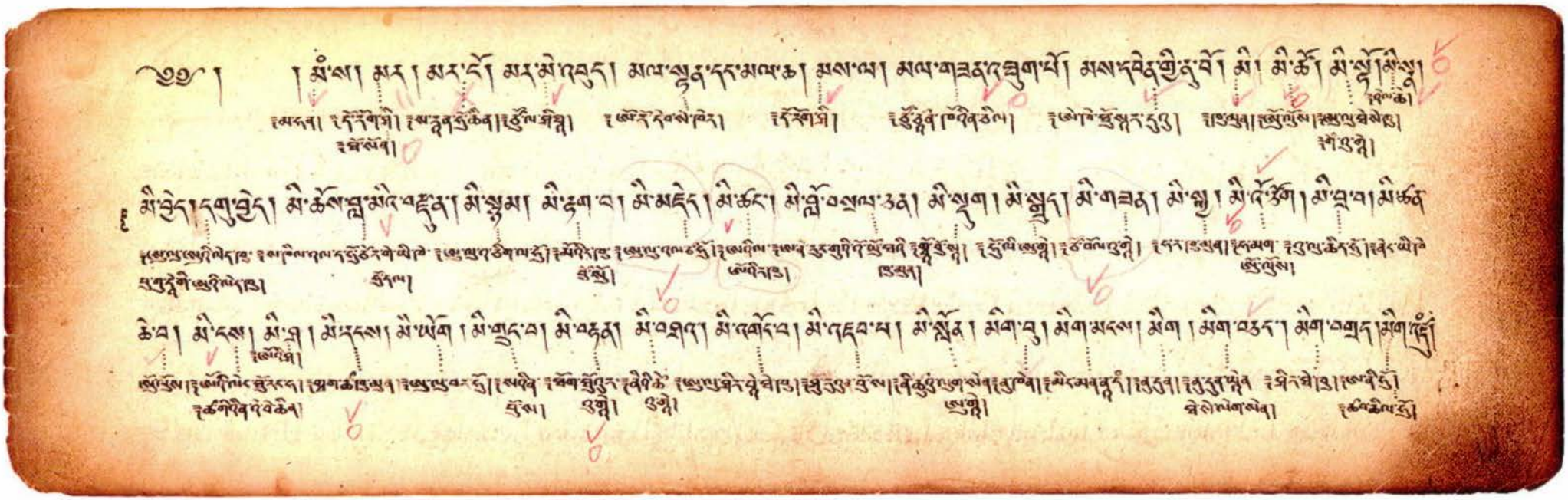

ꠢꠣꠝ	ꠢꠣꠞ	ꠢꠣꠞꠤꠔꠣ	ꠢꠣꠞꠤꠢꠣꠔꠣ	ꠢꠣꠞꠤꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠞꠤꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠞꠤꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠞꠤꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠞꠤꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣ	ꠢꠣꠔꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ
- мах	- дорогш, тос	- сарын хуучин	-зул шатаа	- ор дэвсгэр	- дорогш-	зузаан хөнжил	- эх өөр дүү	- хүн	- улс	-үл тэсэх, гэм үгүй	-элч		
ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ

ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ
- үл үйлдэх, бүгдийг үйлдэх	-сахил алдах зэрэг их худал	-үл ажиглах	- мөнх бус	- үл айх	- айл өрх	- хичээнгүй оюут хүн	- гоо бус-	хууль үгүй-зовол үгүй-	хар хүн-	хамаг улс-	үл чадах	- нэн их	
ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ

ꠢꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣ	ꠢꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ
улс- өлөн туршан-	өшөө	- ганц хүн -	үл барах -	сайн бус -	тогтуургүй	- найз үгүй	-үл ширвэгдэх-	ширүүн бус-	няцуулсан үгүй	-нүх-	мигман наадам-	нүд-	нүдээ цавчлах -	ширтэх	- аних цавчлах
ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ	ꠢꠣꠔꠣꠞꠣ

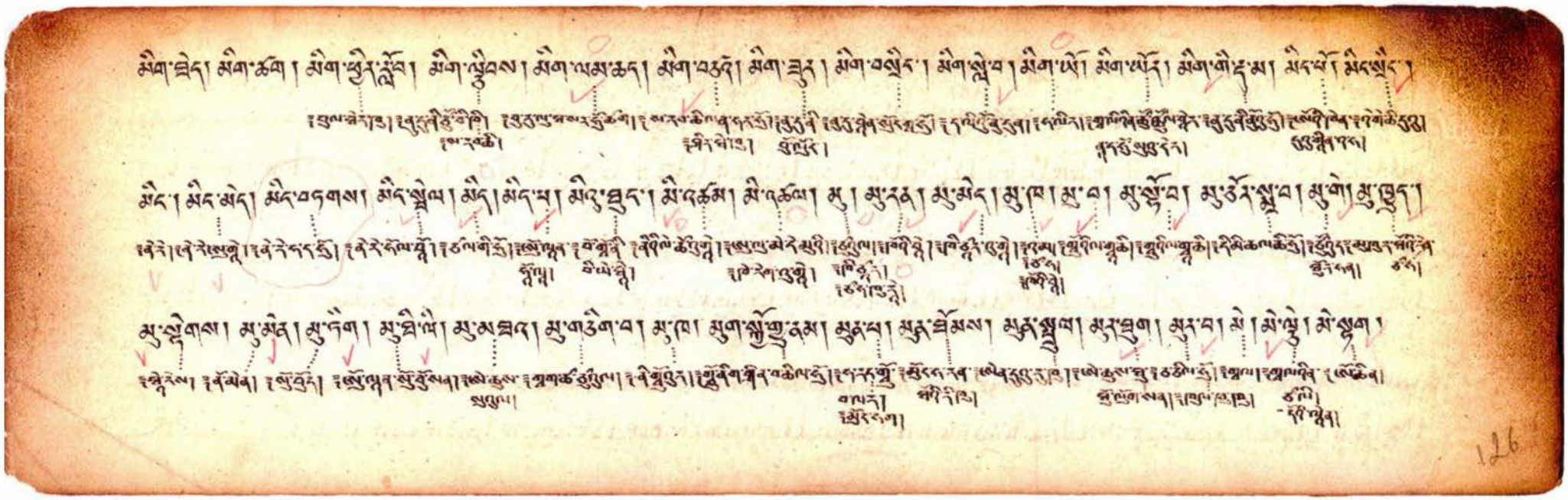

- жартагай	- чилбэрэн (нүд улайх)	- бүлтгэр	- нүдний зовхи, саравч	- бүрий тасрах цаг	- саравчлан харах, ширтэх	- нүдний булан	- нүдээ сунгах	- далиу нүдэт	- хялар	- галын цуцлаар наадах, сүүдэр	- нүдний нуух	- охин дүүгийн ах	- эгч дүү	
- нэр	- ядам хуруу, нэргүй	- нэр хадах	- нэр холбоо	- залгих	- улаан хоолой	- богино биетэй, одой	- найз үгүй-үл мэдмүй, хэрэггүй хязгаар,зах	- зүйл,	- хүрээ,	- хязгааргүй	- жим,	- гуйланч	-гуйланч	- дэмий чалчих-зуд турхан	-мөөр, дугараг
- тэрс	- номин	- сувд	- улаан сувд	- эцэс, сүүл	- ганц зүйл	- нүүр	- гунисан, бачлах	- харанхуй, балар, мунхаг	- мунхран дүйрэх	- эндүүрэх	- эцэст тулсан	-зажлах, хүлхэх	- гал	- галын заль, дөл	- оч

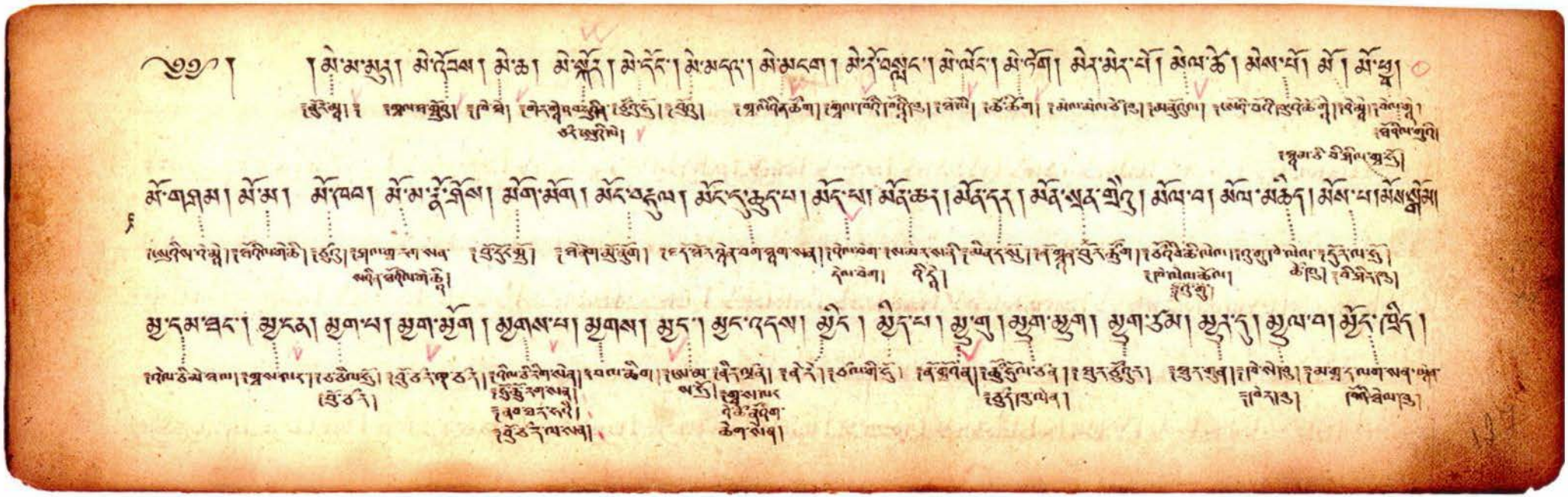

- бэлгэ тэмдэг
- эм
- өвөг эцэг
- мануул, цагдуул
- мэлмэлзэх
- толь
- цэцэг
- галын цог- гал хөгжөөх
- цохиур- зуух
- буу
- гэргий авахын зан үйл
- хэт
- галт гуу
- нурам

- дагамлаж бясалгах
- дурлах, бишрэх
- үг хэлэлцэх
- зөвчлөл, хэлэлцэл
- ногоон буурцаг-
- мяндас-
- царсны идээ- (үр)
- дотроо - элбэг дэлбэг- багтаасан
- будангуй- тэнэг мунаг
- шалгарсан сайн төлөөч
- зүү
- төлөөч
- үйс эм, хүүсэр эм

- магадалснаа хүлээх
- хэсэх, хэрэх
- түргэн
- түр зуур
- цухалзан, зүтгэлэн
- ногоо
- залгих-
- нэр
- нирваан, гаслангаас нөгчсөн
- амсах-
- балчиг
- илжирсэн,хуучирсан,- навтархай, бузарласан
- бузар- азар
- зажлах, бузар
- гаслан
- элжим тал

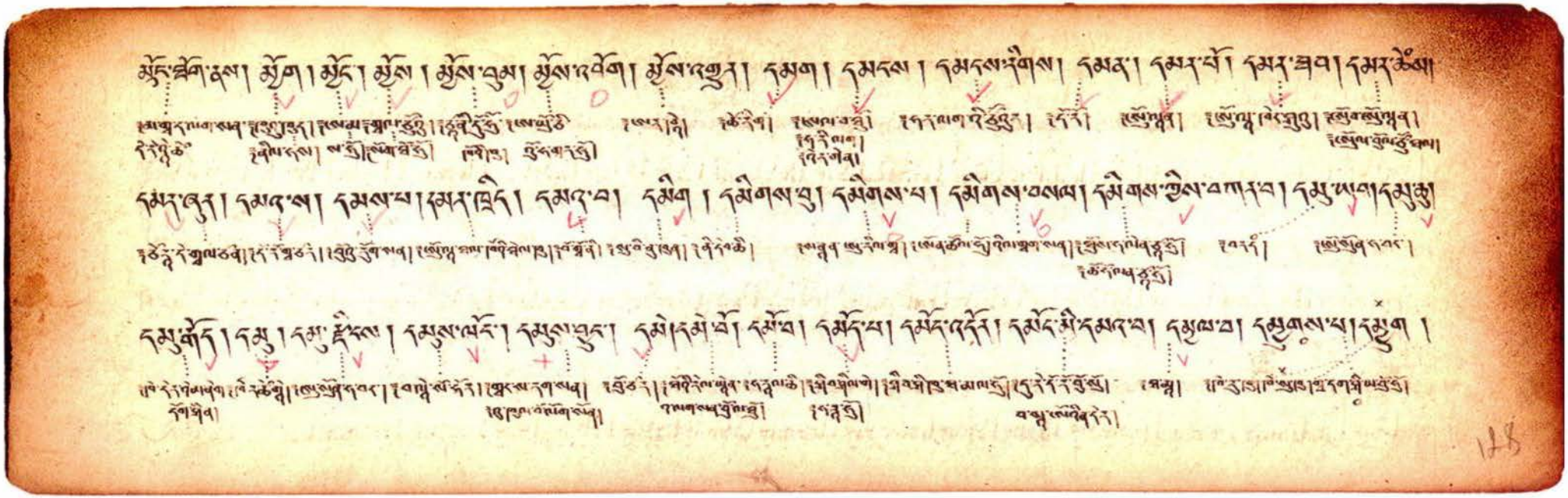

མཇུག་བཅོས་ནས། མཇོག། མཇོང་། མཇོས། མཇོས་བྱམ། མཇོས་འབོག། མཇོས་འཚུར། དམག། དམངས། དམངས་རིགས། དམན། དམར་པོ། དམར་ཁ། དམར་ཆོས།

དམྱ་ཞུར། དམའ་ས། དམས་ཐ། དམར་ཁྲིད། དམའ་བ། དམིག། དམིགས་པ། དམིགས་པ་བསལ། དམིགས་ཀྱི་ས་མཚམས་བ། དམུལ་བ། དམུག་ལ། དམུག།

དམུ་ཞོད། དམུ། དམུ་རྡོངས། དམུས་ལེར། དམུག་བྱང་། དམེ་དམེ་བོ། དམོག། དམོད་པ། དམོད་འདོད། དམོད་མི་དམའ་བ། དམྱལ་བ། དམྱུགས་པ། དམྱུག །

- магадалсан дээрээс
- хүүхэд, нялхас
- амсах-согтох, галзуурах
- зааны дух, хөх
- айж ухаан гарах
- архи-цэрэг
- албат, харлиг, иргэн
- харлиг язгуур
- доор
- улаан
- улай, хиншүү
- ув улаан, улбалзалдан

- зээрд халзан
- доор газар
- буурсан
- улаатал хөтлөх
- богино
- нүдэвч-санаа, урилга, зорилго
- онцгойлох, ялгасан
- тусгайлан заах, цохож заах
- бардам
- усан хаван

- хэдэр, эмнэг, догшин
- хэрцгий
- усан хаван
- балай сохор
- гансарсан, үхэл болсон
- бузар
- төрлөө алсан,-балайт
- хараалч-
- шившлэг-хараах
- шивших, тамлах
- дүр доор бус, бас өндөр
- там
- гадагш явсан
- хэрэх, хэсэх

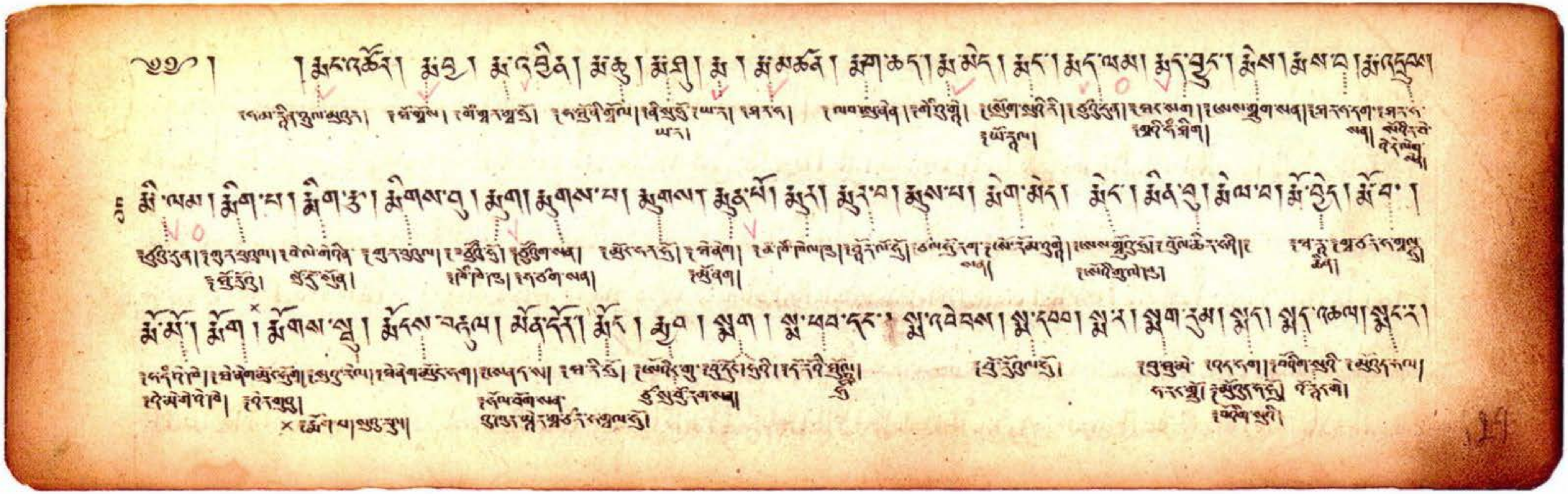

༄༅། ། སྨང་འཚོར། སྨ་བྲ། སྨ་འབྲིན། སྨ་ཆུ། སྨ་ཕྲུ། སྨ། སྨ་མཚན། སྨག་ཆད། སྨ་མེད། སྨད། སྨད་ལམ། སྨད་བྱུང་། སྨས། སྨས་པ། སྨ་འདྲབས།

- хамрын нээлгэвэр - тогос - гэм гаргах -хатны гол - нясуу яр- яр - шарх- лав үнэн - гэмгүй - үг, суурь, ёроол - зүүд - тансаг, гайхамшиг- асуусан- шархадсан- шарх сорви эдгэсэн

སྨི་ལམ། སྨིག་པ། སྨིག་རྩ། སྨིགས་བུ། སྨུག སྨུགས་པ། སྨུགས། སྨུན་པོ། སྨུར། སྨུར་བ། སྨུས་པ། སྨེག་མེད། སྨེད། སྨེན་བུ། སྨེལ་བ། སྨོ་བྲིད། སྨོ་བ།

- зүүд -гүрвэл, туурай- бэлгийн судал -гүрвэл -зуух, хэмхэх -зуусан, хазсан- мунхарах-тэнэг мунхаг-хэмхлэх -боорлох - залхуурсан- гүй - худрага, ,- булчирхай-урах, - тариачин- газар өчөх асуух, өгүүлэх сувих хагалах

སྨོ་མོ། སྨོག སྨོངས་པ། སྨོངས་སྐྱ། སྨོངས་བརྟུལ། སྨོན་དོར། སྨོད། སྨྱབ། སླག སླ་ཕབ་དང་སླ་འབེབས། སླ་དབབ། སླ་ར། སླག་རུམ། སླད། སླད་འཆལ། སླད་ར།

-хадам эм, эмэг эх - дуулга - тэнэг, мунаг, эргүү - шүүрэл (умайн үс) - тэнэг мунхаг - анжис холбосон үхэр, газар хагалах - тарих - өнгө зүс- буурсан будан, гоёо - доройтуулах - бууруулах - сахал - балар харанхуй, бардам -адаг, муушаах, бөгс - бөгс оронги -муутгал

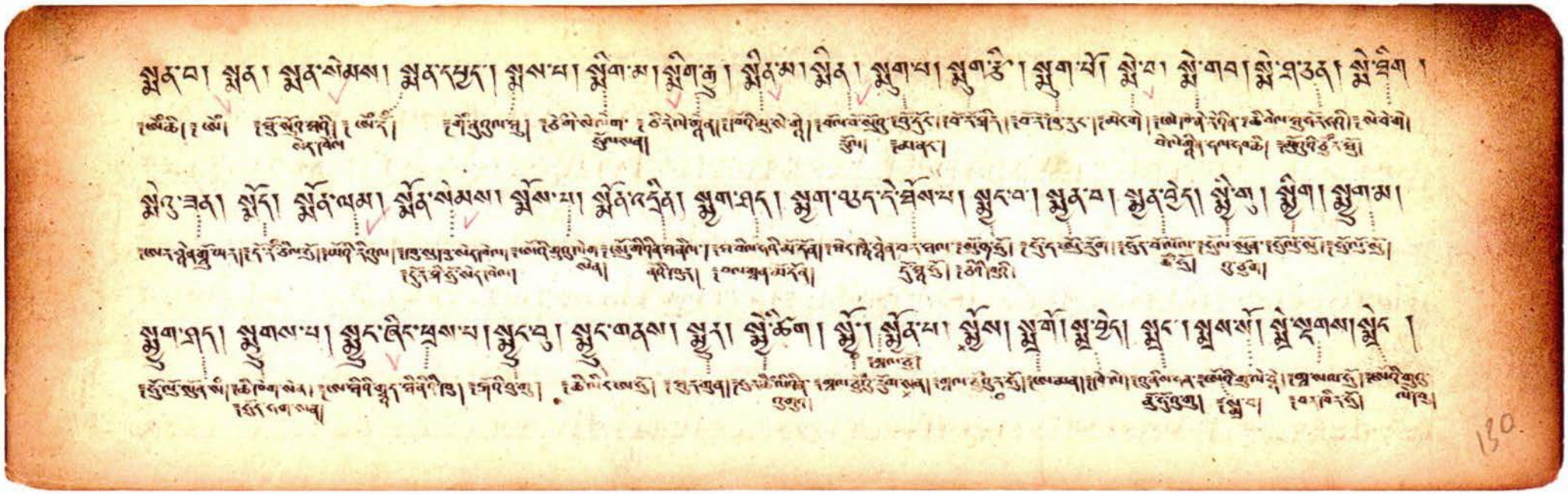

- эмч	- эм	- туст сэтгэл	- эм дом	- гэм нүгэл	- зэгслэг хулс	- зэрэглээ	- хөмсөг-	боловсрол-	будан, манан-	бор шар	бор хүрэн	- мэнгэ	- эхнэрийн бэлгийн халхавч	- чивэлч хорхой,-сэвх муу язгуурт	
- арвайн гуяр-	доромжлох-	ерөөл	- хүсэх сэтгэл, дурших сэтгэл	-өгүүлсэн	-угийн танил нөхөр	- тавилга мод, балгана мод	- тэнхээгээ бартал дутаасан		- суниах, жийх	-худ ураг	-худ бололцох	-хулсан үзэг -	хулс	-хулс	
- хулсан сам хатгасан	- чихсэн,	-атийгаад тэнийх	-шөвөг	-чилэн ахуй (суусан)	-түргэн-хурьцалын үг-	галзуурах-	галзуу-	галзуурсан-	ам	- хэл	- үнэнээ нуух- үг	өгүүлэ-- -рүүн	өгүүлэв -,	-өгүүлэх бархирах	

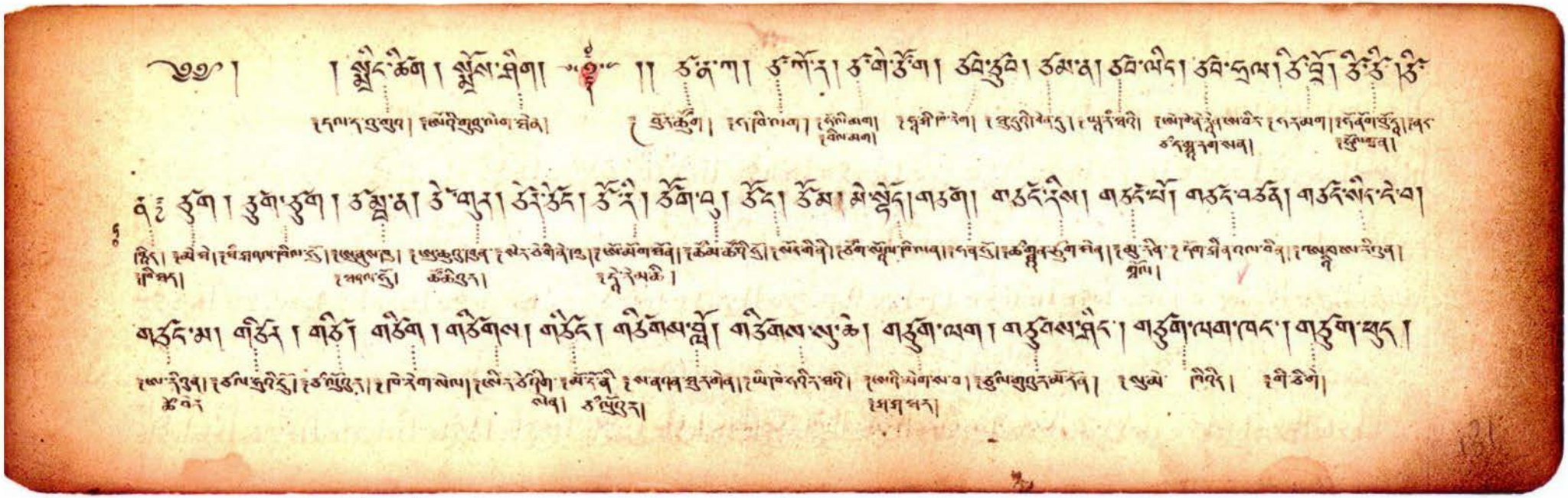

ནན་ཁིད། - нанхиад хятад - ханьчууд

ཧོ་ནོག་བུ་ཌཱ། - хоног будаа - просо

ཧར་མག - хармаг - задгай

ཨཧ་རྒྱལ་ཨཝིར་ཟ་དར་སན། - эхнэрийн авир задарсан - эхнэрийн ёс алдсан

ཡ་རམ་ཏཱཡ། - яарамтай - яаруу

ཏཱ་དིཡཧ་ནེ། - төдийхнээ - тэр хэмжээнд

ཧཱཤ་ཧེ་རེག - хайш хэрэг - хэрэгцээ

ཧོ་མོ་ལ་ཤུ་ཝཱུ། - холимог бэлмэг - холимог бэлмэг

ཧ་ཧི་ལ་ཤུ་ཝཱུ། - хахилаг шувуу - хахилаг шувуу

བཱུ་རྩག - буурцаг - буурцаг

ཨོ་རོ་ལ་ཧཱ། - сэржигнэх

ཨོ་ཡུ་ལུ་ལ་ཧཱ། - өчүүхэн- соруул - өчүүхэн сорууль

ཨུ་ལ་ཧཱ། - үнсэх, таалах - үнсэлцэх

ཨོ་ཐུ་ལ། - өөгүүлэгтүү - өөгүүлэгтүү

ཨོ་ལྡ་ག། - далд үг - далд үг

ཨ། - мэт-тамшаалхийлэх

ཨཱ་རི་ཡུན་ཙེ་ཝཱ། - ариун цэвэр - ариун цэвэр

ཨཱ་ལ་ཧཱ་ཧ། - залахад - залахад

ཨཱ་ལུ། - залуур - залуур

ཨཱ་ཧེ་གེལ། - хэрэгсэл - хэрэгсэл

ཨཱ་ཧེ་གཱ་ས། - ярзайсан - ярзайсан

ཨཱ་ཧེ་ད། - модны залуур - модны залуур

ཨཱ་ཧེ་གཱ་ལ་ཏུ་ག། - санаа түргэн - санаа түргэн

ཨཱ་ཧེ་གཱ་ལ་སུ་ཆེ། - их хайртай - их хайртай

ཨཱ་རུ་ག་ལ་ག། - аймаг сав, шастир - аймаг сав, шастир

ཨཱ་རུ་བ་ལ་ཐེད། - зүлгүүр мод - зүлгүүр мод

ཨཱ་རུ་ག་ལ་ལ་བད། - сүм, бухар хийд - сүм, бухар хийд

ཨཱ་རུ་ག་ལ་ཤུད། - гэзэг - гэзэг

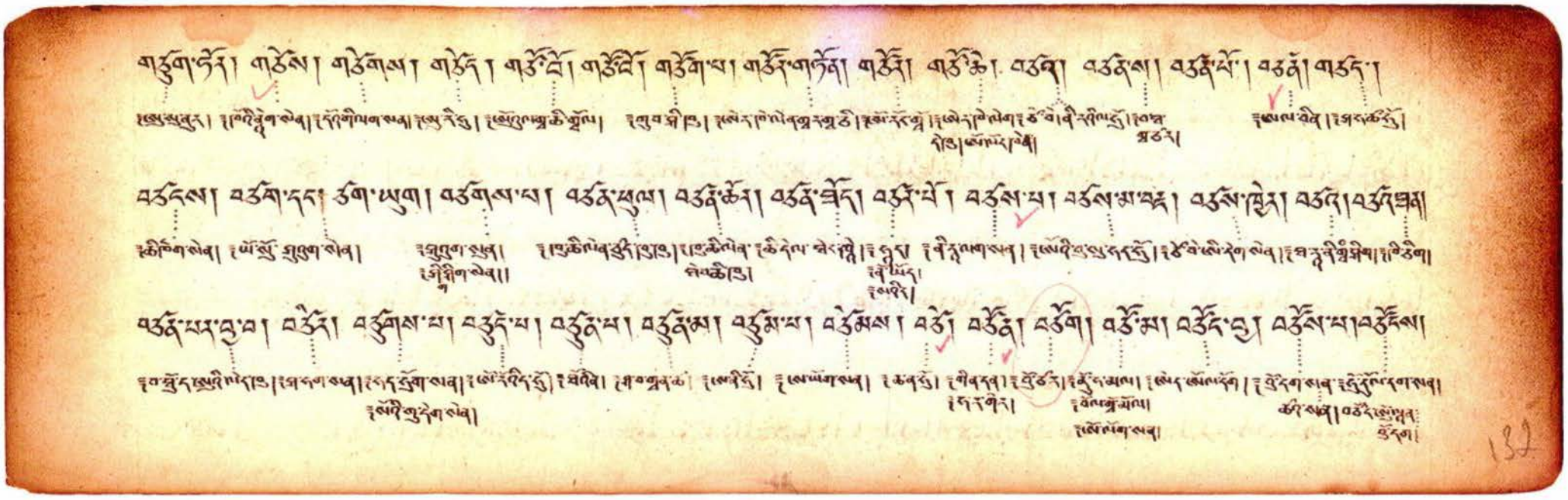

- үснэр	- хөнөөсөн	-дооглосон	- урих	- аглагч, гол	- гүвших	- эрхлэн гаргаж	- оронго	-эрхэлдэг, олонх	- зэв бал, нярайлах	- нот газар	- догшин	-албин	- шахцах
- чихсэн	- зос	-шүүсэн, шигшсэн	-хүчлэн зүтгэх	- хүчлэн тэвчих	- чадал тэнхээ	- хаад, ноёд, сайд	- нярайлсан	- өвс хадах	- зэв идсэн	-тарианы гамшиг	- ган		
-батад үйлдэх	- шахсан	-хатгасан, сөгдсөн	- оруулах	- тойн	- шивэгчин	- аних	- оёсон	- чанах	-гяндан, хар гэр	- бузар	- нухмал, болгомол, олс	- будсан, чанасан	- улаан будаг	- худалдсан	

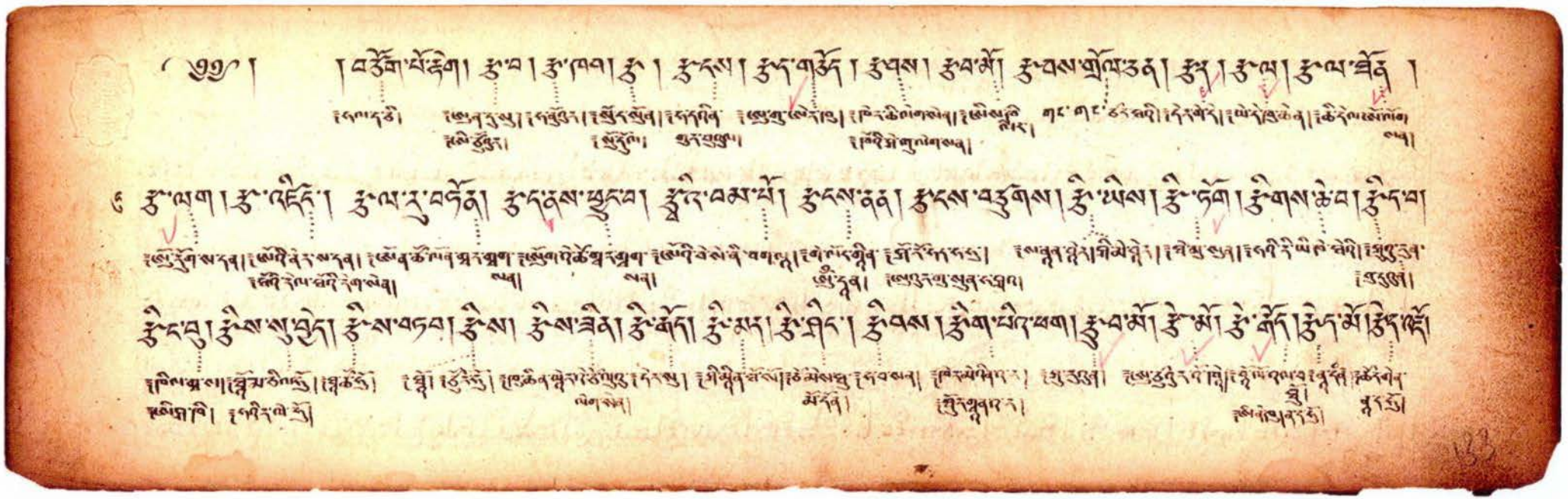

- халдаж
- үндэс, язгуур
- хануур
- судас, судал
- хадын гүрвэл
-угийг эрэх
- хэрчсэн, хөшгөлсөн
- исгэлэн
- сагсуу зант
- дэргэд
- ид, хүч
- чадал олсон
- ураг садан
-өнөр садан, төрөл, төрсөн
-онцгойлон гаргасан
- угаас гаргасан
- өвсний баглаа
-гэлэнгийн ундаа
- шөрөг хатгах, өргөсөн хашаа
- санаагаар, шимээр
- төмс
- хайр ихтэй
-ширүүн, бүдүүн
- хялгас, ишиг
-тоомсорлох, хайрлах
- тооцох
- тоо, зурхай-
- хүчээр эзлүүлсэн
- дарс
- шимийн тос
-жимст мод
- хавис, хигээс
- хэрмийн ар, туургын ар
- ширүүн-
- үзүүр, охь-
- инээх, боол,- албат, наадах
- наадам
-цэнгэн наадах

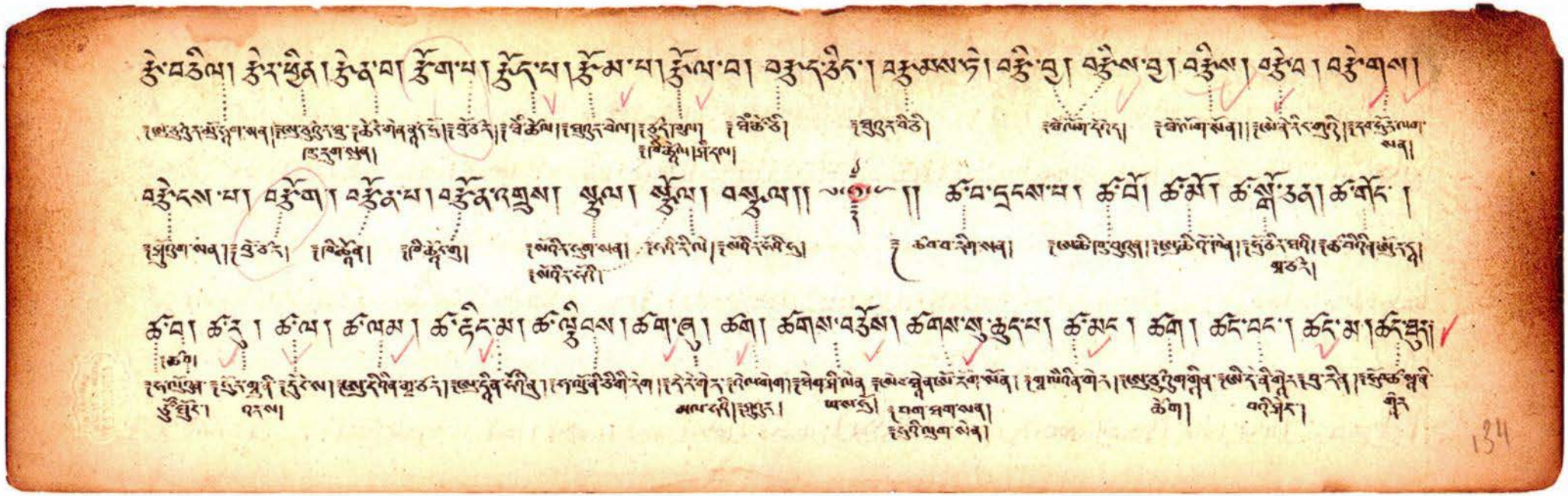

-үзүүр мохсон -үзүүрт хүрсэн- цэнгэн наадах - бузар - тэмцэх - туурвил - зүтгэл, хичээл, шамдал - тэмцэж - туурвиж, уламжлалж -тоологдохуун - тоолсон - энэрэхүй -давхарласан

- шахсан - бузар - хичээн - хичээнгүй - соёрхсон -соёрх, хайрла -соёрхох ( ) - цав барьсан - ач хөвгүүн - ач охин- хужирт газар-цавын урьд

- халуун- хурганы арьс - тунса - үдийн газар - үдийн хойно - халууны жийрэг- дэргэр малгай- элгэг, шүүр - тэгшлэн засах - эвдээ орсон, багтаасан - галын гэр хуйлсан гэр, - үсгийн цэг- идээний байшин - бүрэн - хувцасны гэр

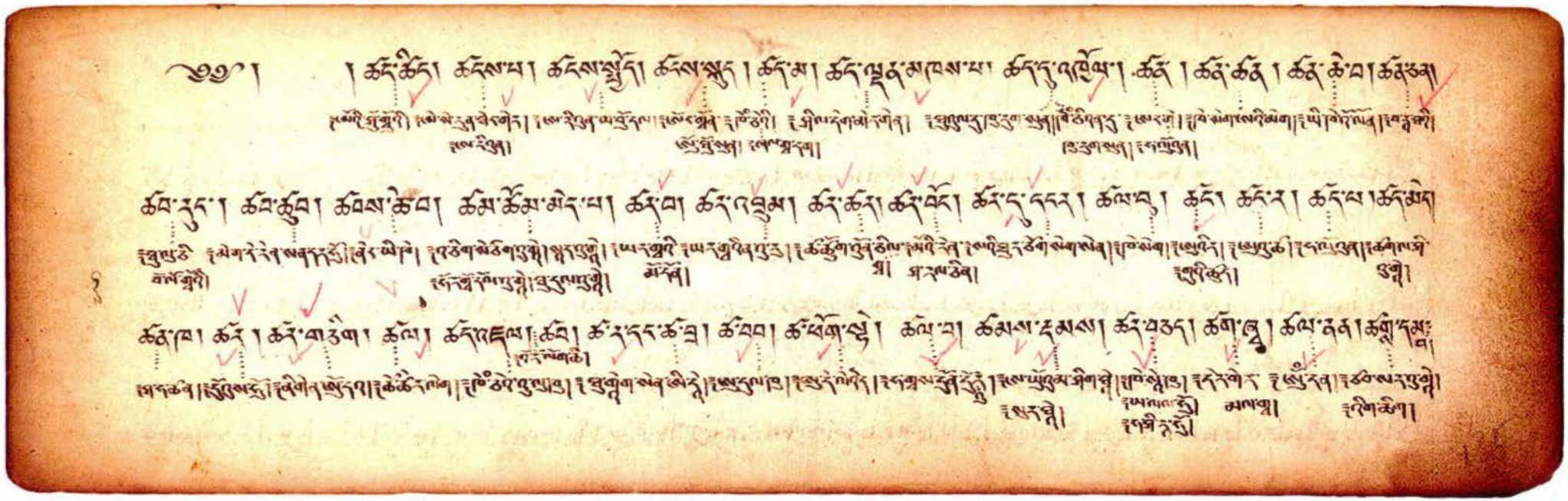

- ой шугуй, багшсан - эсрүн тэнгэр, - ариун явдал - онгон утас - хэмжээ, шалгадаг- шалгадаг мэргэн - туйлд хүрсэн, хэмжээ гүйцсэн -анги, халуун - хэсэг аймаг - их олон - бараатай

-төлж болох- мэгдрэн сандрах - нэн их - ажиг сэжиг, саадгүй, хорогдолгүй, түдэлгүй - яргай мод -яргайн үр -сацаг, унжлага -морин шарилж- сайтар жагсаасан - хэсэг - үүр, гүйцэд - ууц - халуун - цаглашгүй

- шахацгаа - дуусах -нэгэн удаа -цэцэрлэг - хэмжээ үлэх - орлогч - түгээсэн идээ -үдлэх - үдлээд -хагас, дундуур -аймшигтай, сүртэй - гэсгээх, хашраах, яллах -дэргэр малгай - ундаа -завсаргүй, иг чиг

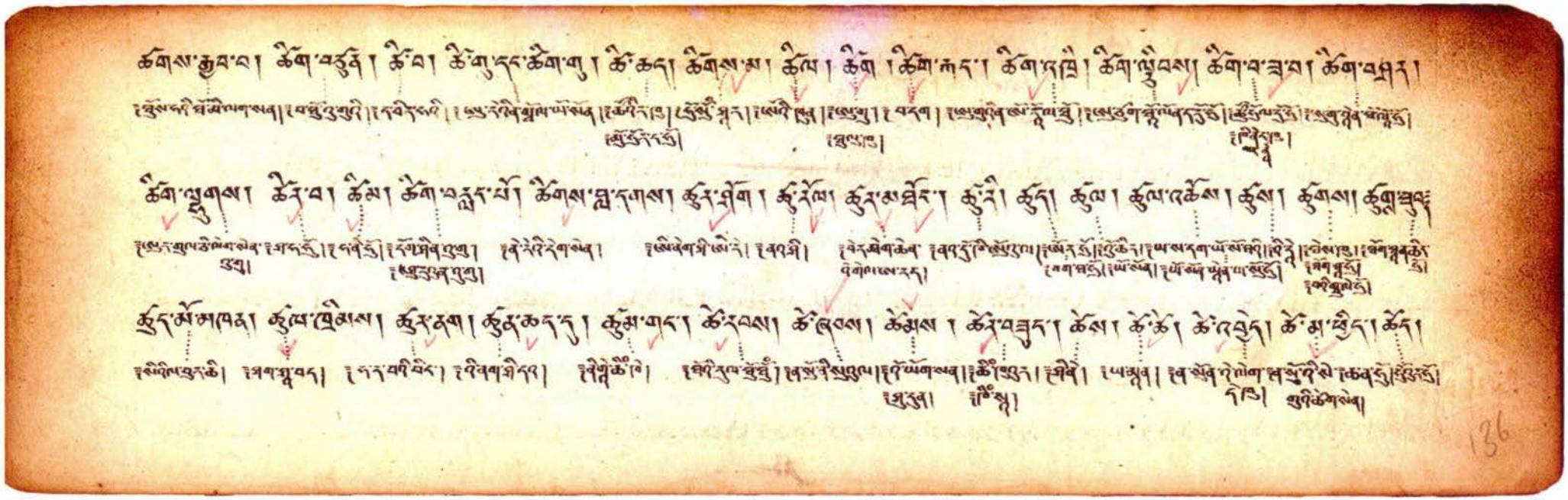

ཚིག་སྒྲུབ་པ། ཚིག་བཏུབ། ཚོ་བ། ཚེ་གུ་དང་ཚིག་གུ། ཚོ་ཁད། ཚིག་ལས་མ། ཚོལ། ཚིག ། ཚིག་ཤད་། ཚིག་འཕྲོ། ཚིག་ཡིད། ཚིག་ལ་ཟ་བ། ཚིག་བཤད།

ཚིག་ལྷག་ལས། ཚེར་བ། ཚེམ། ཚེག་ལ་བློད་པོ། ཚེག་ལས་བློ་དག་ལས། ཚུར་ཐོག ། ཚུ་རོལ། ཚུར་མཐོང་། ཚུ་རེ། ཚུད། ཚུལ། ཚུལ་འཆོལ། ཚུལ། ཚུག་ལ། ཚུལ་ཟུང་།

ཚུད་མོ་མཁན། ཚུལ་ལྡེམ་ལས། ཚུར་ནས། ཚུད་ཁད་དུ། ཚུམ་ཁང་། ཚེ་ཐབས། ཚེ་ཁྲལ། ཚེམས ། ཚེར་བརྒྱད་། ཚེག ། ཚེ་ཚེ། ཚེ་འབྲེད། ཚེ་མ་ཐུབ་། ཚེད།

ཚིག་ཆུབ་པ།	ཚིག་བཏུན།	ཚེ་བ	ཚེ་གུ་དང་ཚིག་གི	ཚེ་ཁད	ཚིག་ལ་མ	ཚོལ	ཚིག	ཚིག་ཅད་།	ཚིག་འབྲི	ཚིག་པ་ཟ་བ	ཚིག་བཤད།
- тусгай томилсон	- бат үг	- давирхай	- үрийн гол яс	- цөхрөх, мухардах	- хусам, шаар	- өөх	-үг, түлэх	- бадаг	-үгийн ороолт (утгыг ухалгүй үгэнд шунах)	- үсэг тоолон дарах	- ундуйцах, хилэгнэх	- үгээ дуулах
ཚིག་ལྷག་ལས།	ཚེར་བ།	ཚེམ།	ཚེག་ལ་བློད་པོ།	ཚེག་ལས་བློ་དག་ལས།	ཚུར་ནས།	ཚེལ།	ཚིག	ཚིག་ཅད་།	ཚིག་འབྲི	ཚིག་པ་ཟ་བ	ཚིག་བཤད།
- үргэлжилсэн үг	- шахах	- ханах	- догшин үг, ширүүн үг	- нэрийдсэн	- нааш ир	-янагуух (наад)	-бэртэгчин, эгэл, ард	- наад уул	- орох -учир, багтах	-ёс-засдаг дүрт, ёсоо засах	-идээ	-тэсэх, тогтох, байгуулах	- тогтон чадах
ཚུར་ལ་མཁན།	ཚེར་བ།	ཚེམ།	ཚེག་བརྒྱད་པོ།	ཚེག་ལས་བློ་དག་ལས།	ཚུར་ནས།	ཚེལ།	ཚིག	ཚིག་ཅད་།	ཚིག་འབྲི	ཚིག་པ་ཟ་བ	ཚིག་བཤད།
ཚུད་མོ་མཁན།	ཚུལ་ལྡེམ་ལས།	ཚུར་ནས།	ཚུད་ཁད་དུ།	ཚུམ་ཁང་།	ཚེ་ཐབས།	ཚེ་ཁྲལ།	ཚེམས །	ཚེར་བརྒྱད་།	ཚེག །	ཚེ་ཚེ།	ཚེ་འབྲེད།	ཚེ་མ་ཐུབ་།	ཚེད།
- сийлбэрч	-шагшаавад	- хар байван	-инагшид, наашид	- нэгэн чимх	- төрөл тутам	- насны сүүл	- оёсон, шүд	- чимхүүр, хямсаа	- шинэ	- ямаа	- нас элэгдэх, нас өнгөрсөн	- нас эс гүйцсэн	- чанах, хуурах

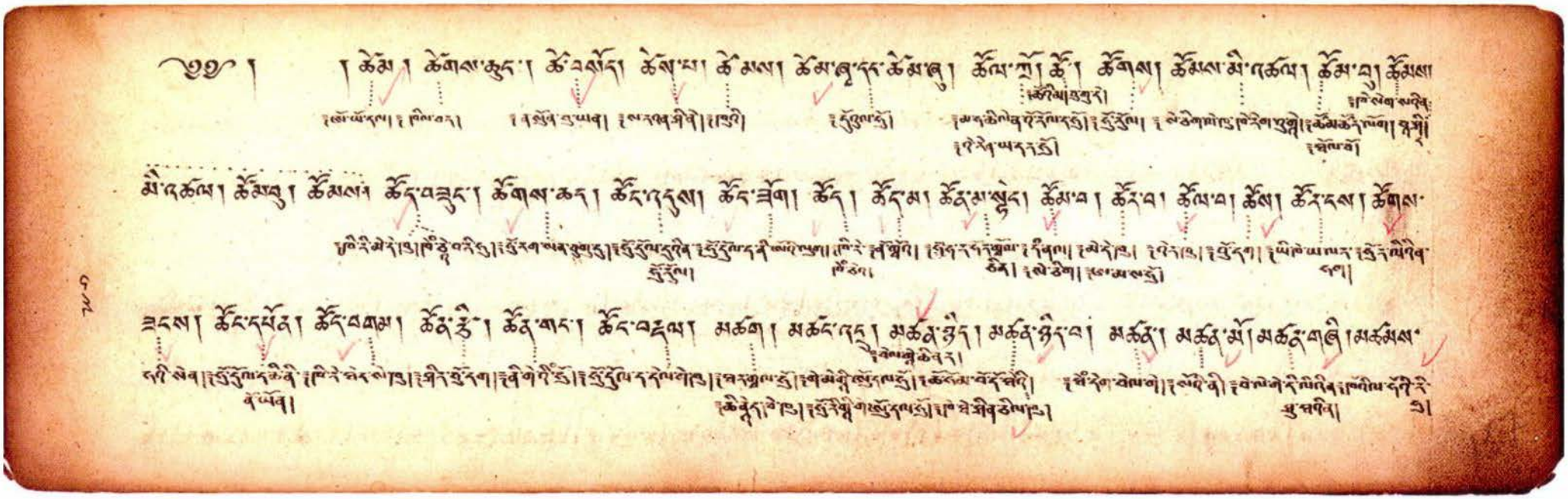

ཞལ། - оёдол

ཞལ་ཕྱུང་། - хялбар

ཞབས་བསོད། - нас буян

ཞལ་ཡ། - сарын шинэ

ཞེས་སྐད། - хүй

ཞེས་ཞུ་དང་ཞེས་ཟུ། - дуулга махчилан оролдох, эрэн ядах

ཟོལ་ཀྱི། - цөм бүгд

ཟོག་སྐྱེས། - хурал

ཟོས་པ་མི་འཚལ། - сэжиглэх хэрэггүй

ཟོམ་བུ། - цоморлиг, толбо

ཟོས་ལས། - хэсэг, сайн байшин

ཡིད་བཟློད། - хир мэдэх, хэмжээ барих

ཡོག་ཆད། - хурсан бүгд

ཡོད་འདུག་ - худалдааны хуралган (зах зээл)

ཡོད་ཟེག - худалдааны өлөг

ཡོད། - хир, хэмжээ

ཡོན་མཐུན། - ногоо

ཡོན་ཏན་ལྷུན། - хар тугалга

ཡོམ་བ། - дамжиг, сэжиг

ཡོར་བ། - мэдэх, амсах

ཡོལ་བ། - эрэх

ཡོས། - будаг

ཡོར་དས། - их ялархаг

ཡོགས་ - хурлын

རབས། - хайс

རྒྱང་དཔོན། - худалдаачны ноён

རྒྱུ་བཙམ། - хир тэнсэх

རྒྱུ་ཆུ། - шар будаг

རྒྱན་གང་། - нэгэн ямх

རྒྱང་བརྐལ། - худалдаа дэлгэх

རྒྱགས། - таргалах, чинээдэх (чинэх)

རྒྱང་འདྲུལ། - гэмийг уудлах, хориг уудлах

རྒྱན་ཅིང་པ། - бэлгэ чанар хэт шинжлэгч

རྒྱན། - цухам бодтой, бэлгэ тэмдэг

རྒྱན་ལེ། - шөнө-шүтээн

རྒྱན་གཞི། - бэлгэдлийн

རྒྱམས་ - хөл хорих,

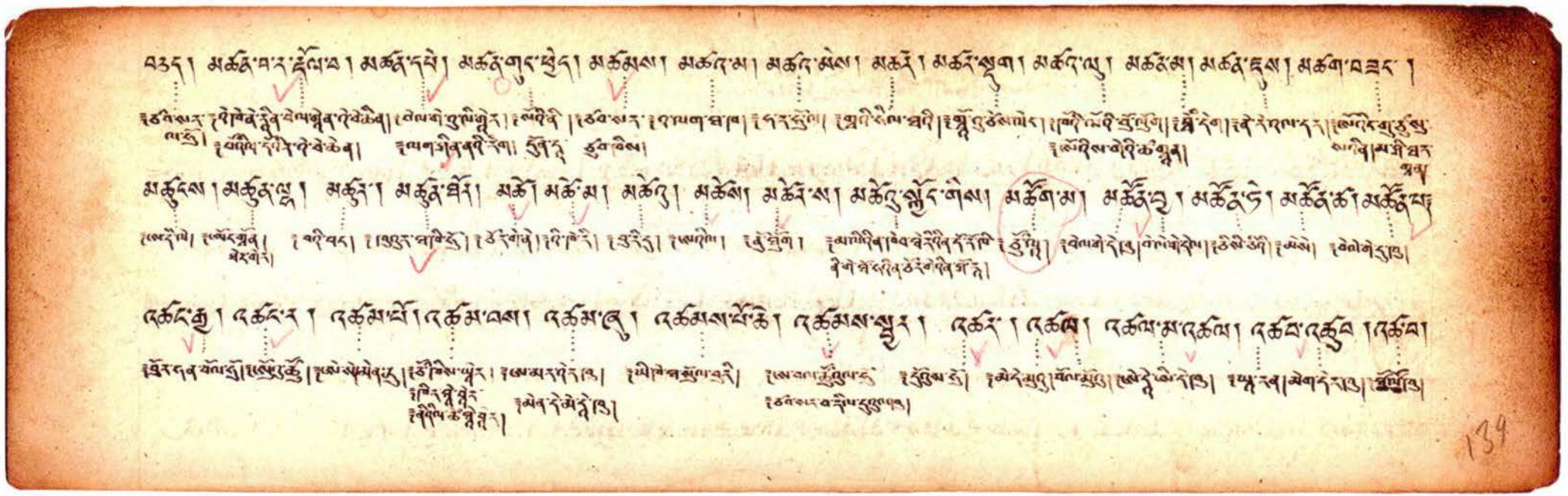

བཅད། མཚན་བར་རྡོལ་བ། མཚན་དུས། མཚན་གྱང་ཕྱེད། མཚམས། མཚར་མ། མཚར་མེས། མཚེ། མཚོ་ཁ། མཚོན་ཆ། མཚོམས་ཐུབ། མཚོག་བཟང་།

завсарлах - эхнэрийн бэлгийн өвчин, бүлдэр өвчин - бэлгэ үлгэр, лагшин найраг - шөнө дунд - завсар, зовхис - алаг тахь -хар хул - гайхалтай - гоо үзэсгэлэн - хөл булаг, өсгий цагаан - бэлгэ тэмдэг - нэр алдар маш тарган -өнгө зүс сайн,

མཚན་པར་རྟོལ་བ། མཚན་དུས། མཚམས། མཚར་མ། མཚེ། མཚོ་ཁ། མཚོན་ཆ། མཚོམས་ཐུབ། མཚོག་བཟང་།

- адил -онгон тэнгэр -самсаа, хоншоор - байван - хүүр тахих - зээргэнэ - ихэр -(цөөрөм) бүрд - айл - нутаг - малын хэвтрийн доорх нэг тохой хүрэх шороо - зулай -бэлгэдэхүүн бэлгэдэл -жишиж, - мэс - бэлгэдэх

མཚན་ཉིད། མཚན་ལྟ། མཚམས་པོ། མཚམས་བཅས། མཚམས་ཀྱི། མཚམས་སྦྱར། མཚེར། མཚལ། མཚལ་མ་འཚལ། མཚོད་འཚུབ། འཚལ།

-бурхан болох - ууц - эсэн мэнд - зохисоор, хэртэйгээр, нийцтэйгээр -амрыг эрэх, мэнд мэдэх - их талсалбар - авалцуулах, завсар барилдуулах - дуусах - мэдмүй, болмуй - идээ идэх - яаран мэгдэн - дөлөх

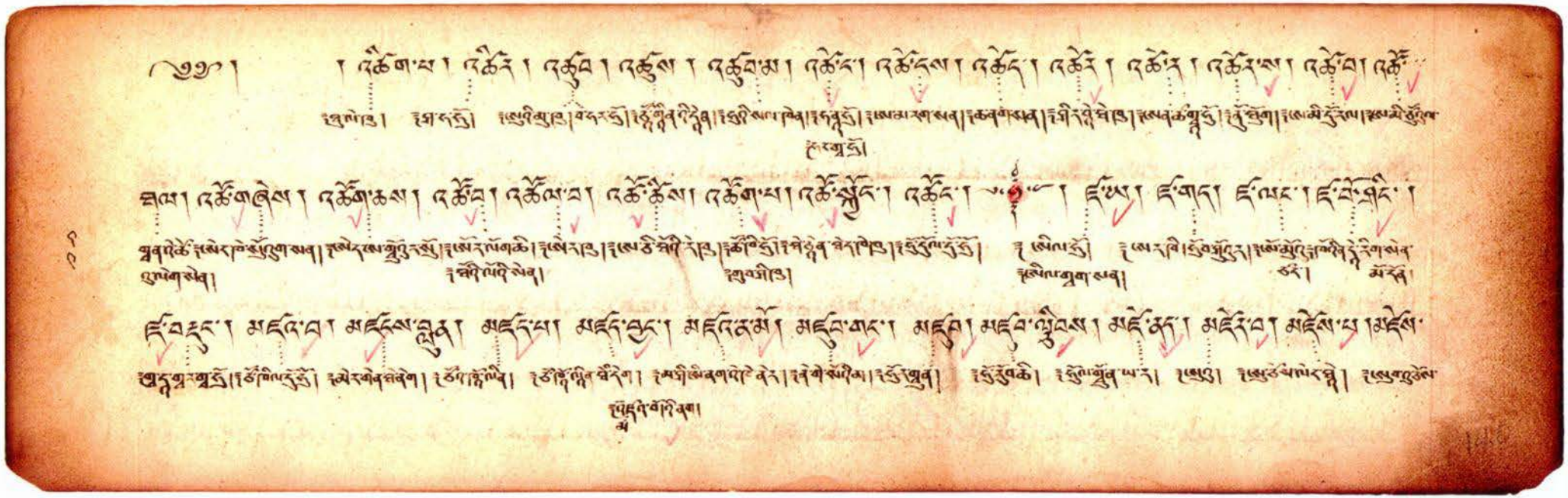

-амь зуулгаас	- амьдрал	- нутаг	- ширвээтэх	- гялбалзах,	-чанасан	-амарсан	- ханах	- хуй, салхи	- зоогийн идээ	- шахах- үймээх, бахархах	- түлэх			
-хөндийрсэн	мод	-омог, муу зан	-ялах, ялгуусан		- худалдах	- тэжээн тэтгэх-	- өшиглөх, гүвших-	- аж төрөх-	- эрэх	- орлох, төлөөс	эд агуурс	- энх суусан-	үлсэн	
-үзэсгэлэнтэй	-үү	- уяман өвчин, хулгана яр	гувшуур		- нэгэн сөөм	-маш янаг эхнэр	- янаг	- зохиолын тэмдэг	- зохиол	- мэргэн тэнэг	- зохилдох	-садаа гаргах		
- үв	- үү				- хуруу									

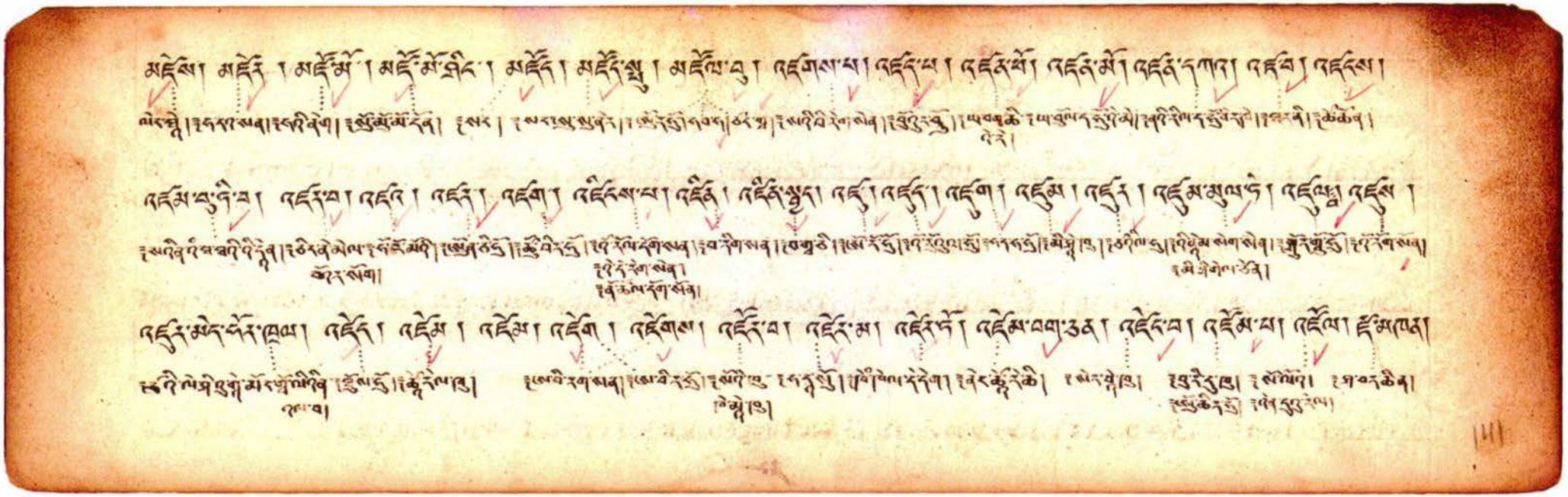

үзэсгэлэнтэй	хадаас	хайнаг	сум модон	сан	сан үс	уурга, хавх, занга	савирсан, шивэрсэн	буурах	явагч эр	явагдахуун эм	найралдах бэрх	тарни	цэцэн
сайн амттай идээ	жигнэсэн буурцаг	хормой	унжих	цуврах	ороолдсон, ээдэрсэн,ноцолдсон	барьсан	багаж	орох	оруулах	хатгах	мөшөөх	зайлах	мөшгөлзөн, инэмсэглэн	шургах	орсон
зайшгүй монголын алба	тосох	цээрлэх	авирах	авирсан	сөөх, хэмээх	хадаас	хамалдаг	нэн цээрч	сэрвийх	бүрдэх, учрах	солио, эндүүрэл	шаварчин	

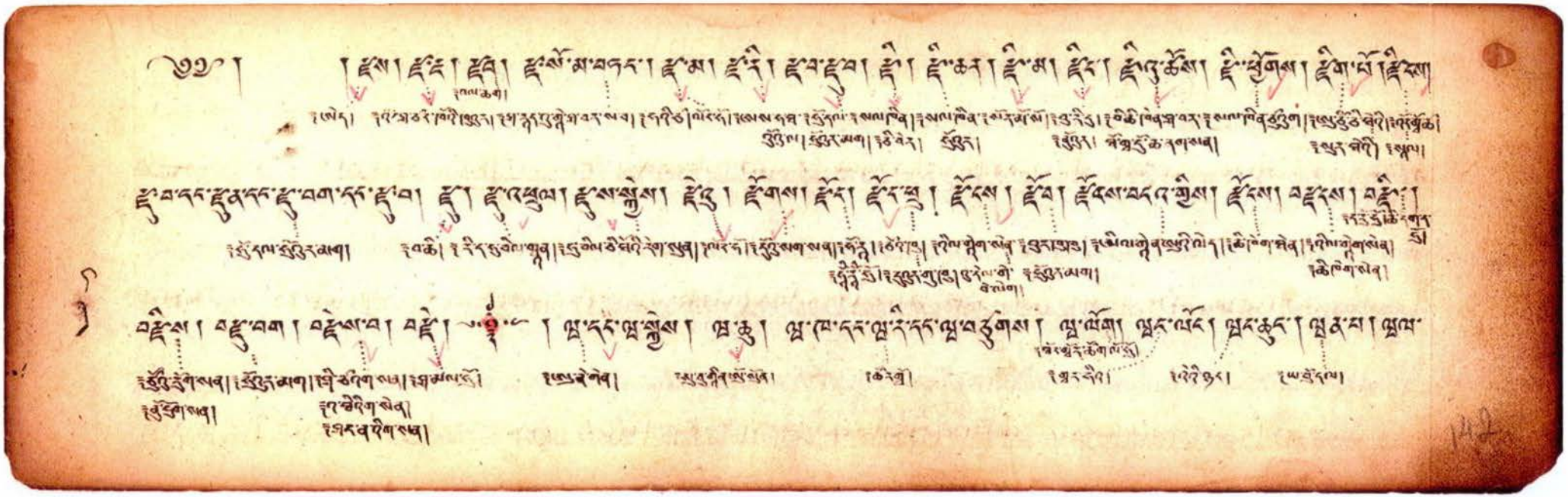

-онгоц, сал - үзэмжтэй, сүртэй - салхины дээр - бяцхан шавар хайсанд чанасан - бүрд, нуур- - сормуус- - салхин хур - салхи, жавар - худал хуурмаг - асгат уул - хайс, лонх - эс шарсан шавар сав - балчиг - шаазан хөөрөг - эд

- дарах, чадагдах - илгээсэн, чихсэн - чихэгтүн - илгээн үйлд - бүрхэх, хуурмаг - илгээсэн, үдлэг бэлэг - зэхэх, дүүргэх - хороо, хорго - туулсан - лонх - рид хувилгаан- - бач - худал хуурмаг

-тодорхой, илэрхий - явдал - ээмэг - гархи - тонгорцоглох - цорго - сувгийн ус - үнэг - зуурсан, нухсан - хуурмаг - шантайсан, ярдайсан, шуухнасан - шамлах

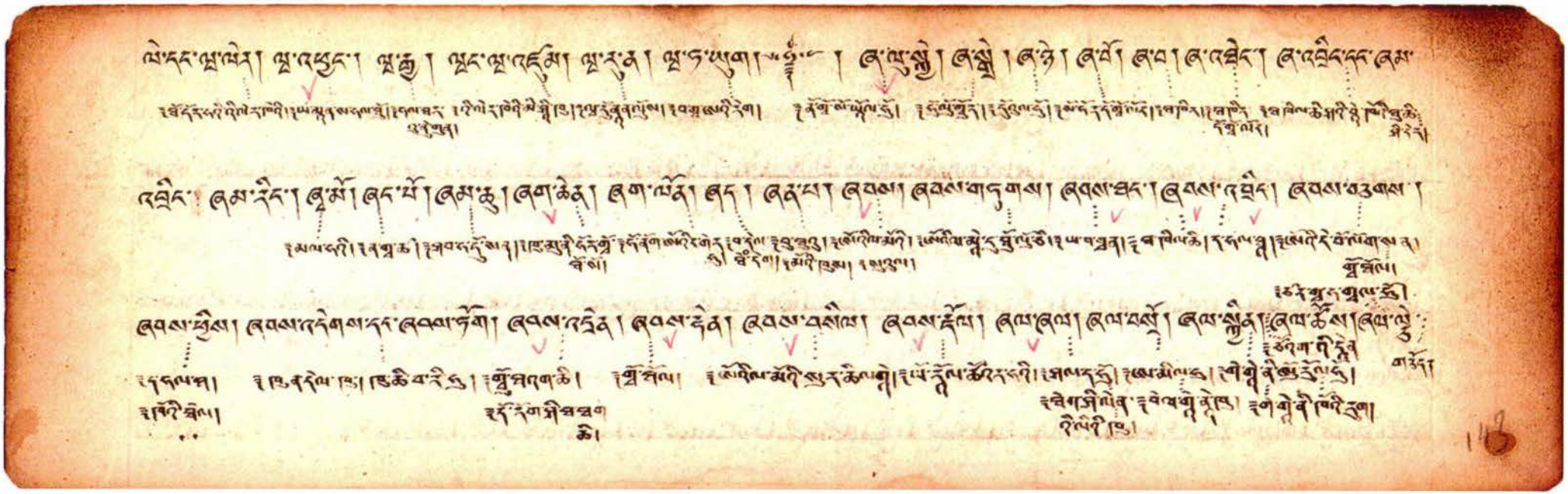

ལེ་དང་ལྷ་ལེར། ལྷ་འཕྱང་། ལྷ་ཀུ། ལྷང་ལྷ་འཛུམ། ལྷ་རྒྱ། ལྷ་ཏ་ཡུག ལྷ་ཀུ་ལུ་ག། ཀ ཀ་ལྷུ་སྐྱེ། ཀ་སྐྱེ། ཀ་ཅེ། ཀ་བོ། ཀ་བ། ཀ་འཛེང་། ཀ་འབྲིང་དང་ཞམ་

- ямаан сахалт | -халтар үнэг | - илэрхий мөшөөх | - варуна лус | - бага ариг (бүхэл бөс) | -ногоо соёолох | - хулгар | - дуулах | -сохор, доголон | -тахир | - тахир доголон | - тахилч, шавь, хөтөч, шадар

འབྲིང་དང་ཞམ་རིང་། ཞྭ་མོ། ཞད་པོ། ཞམ་ཆུ། ཞག་ཆེན། ཞག་ལོན། ཞད། ཞན་པ། ཞབས། ཞབས་གཏུགས། ཞབས་ཐང་། ཞབས་འབྲིང་། ཞབས་བཅགས།

- малгай | - нагац | - шавхруу | -хүний хорго, тос | - хоног өнгөрөх | -байдал, тэмдэг | - бядуу, мөхөс | -өлмий, сүүл | -өлмийд тулж | - явган | -тахилч, дагалт | - өөд болсон, госон

ཞབས་ཕྱི་ས། ཞབས་འདེགས་དང་ཞབས་ཏོག། ཞབས་འདྲེན། ཞབས་རྟེན། ཞབས་བསིལ། ཞལ་ཞལ། ཞལ་བསྡོ། ཞལ་སྐྱིན། ཞལ་ཚོས། ཞལ་ལྡེ་གཅོད།

- дагалт, хөтөч | -хүндлэх, хүч барих | -гутаагч, дорогш дарагч | -госон | - өлмий сэрүүцүүлэх | - ёроол цоорхой | -шалдах, тэгшлэн илэх | - амилах, билгүүнийг нээх | - гэгээний биеийг орлох, гэгээний хөрөг | -зоог идээ | - зарга хагалах

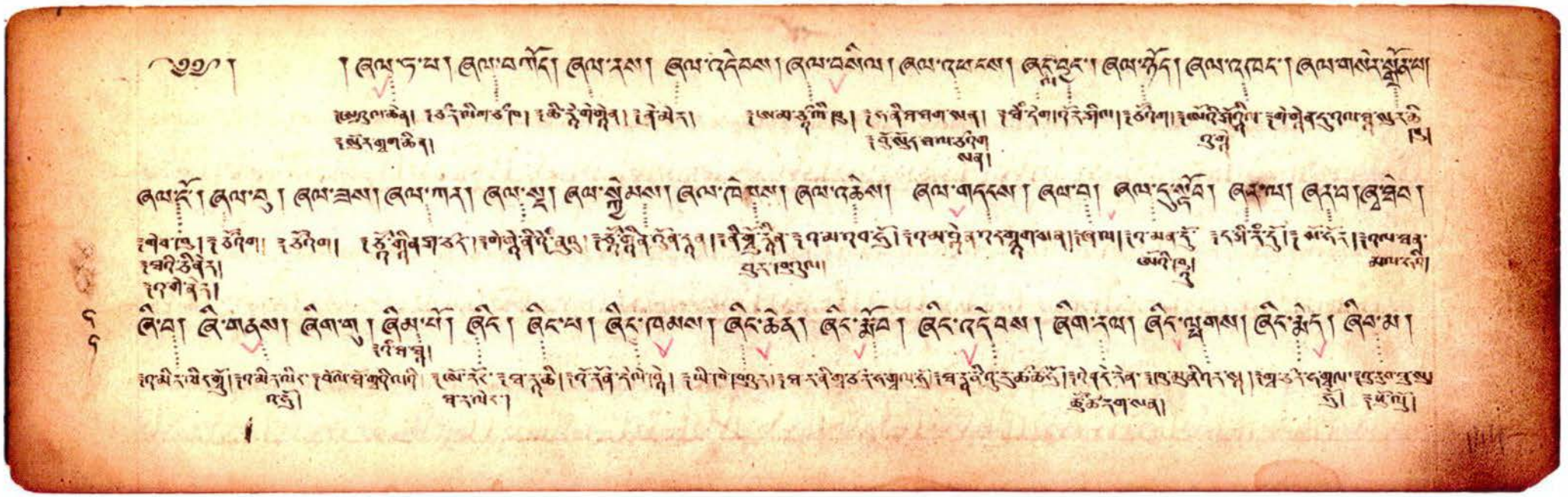

- үйлчин, сургагч
- зарлиг, захиа
-царай гэгээн
- нэмэр
-амны зайлдас
- хань татсан, бус тал ялгасан
- тэмдэг, оршил
- зоог
-ойшоолгүйеэ
-гэгээнээ алт сурчих

-хэвх, тайж нар, агь нар
- зоог
- зоог
- зоогийн шаазан
-гэгээний өмнө-зоогийн ундаа-нүүрийн бүрхүүл
- ам авах
-амаа ангайсан
- шал
- амд өгөх
- дашрамд
- сохор
- алтан малгай

- амарлингуй-амарлиг ахуй-
- болтугай л-
амттай
-орон, тариалан-
- тариач
- орон дэлхий
- их хүүр
- тарианы газар-тарианы үр цацах-
эвдрэн цуцарсан-
хүний арьс-газар хагалах
- үрэвтэс, пүло

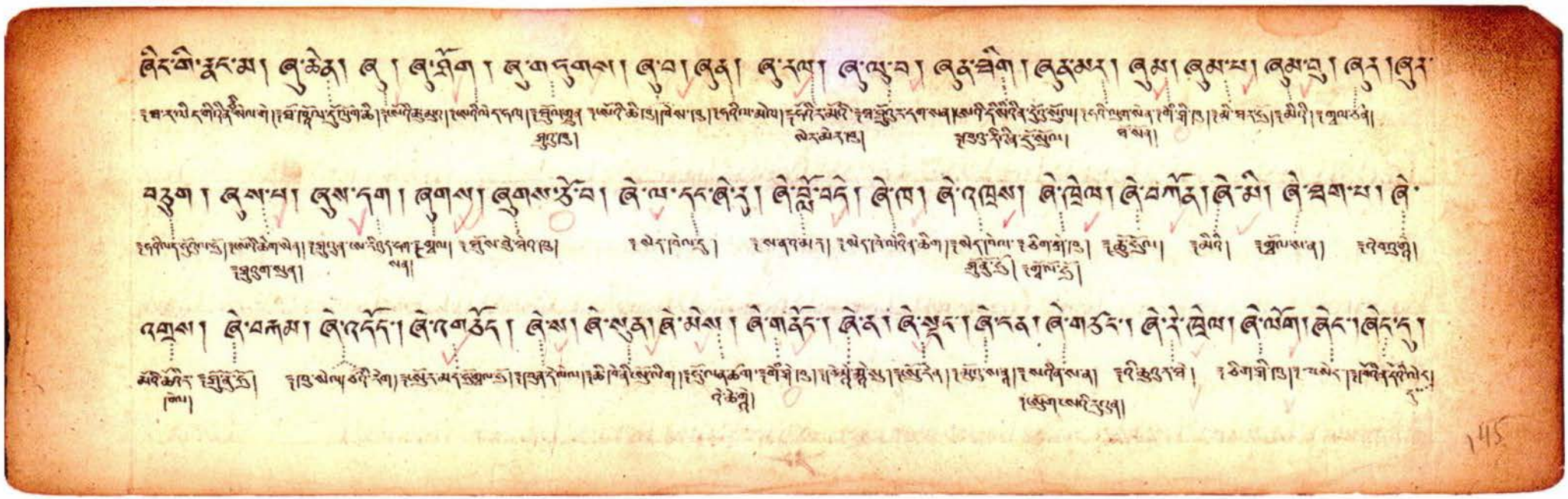

-тариалангийн зүслэг -тохиолдуулагч- өчмүй- айлтгал -тулган шүүх -өчих, хэсэх- хайлмал - хормой- ташуурдсан - адисын дусал, - хайлсан тос- гэмших - мятрах - муур - халзан- айлтгуулах
- өчсөн, шүүсэн -шүүн ариутгасан - гал - тус бүтээх -сэтгэлд - санаа амар - сэтгэлийн чиг- сэтгэл шунах- жигших, голох- ундуйцал - муур - гол санаа -эв үгүй,
мөчөөрхөл - шунах - хүсэл, зориг - урам хугалах - хүндлэл- чихний улиг -хуланц эцэг - гэмших - хэмээвээс - урин - муу санаа -сайн санаа, уг ариун- ичгүүртэй- жигших- эн - хөндлөнд

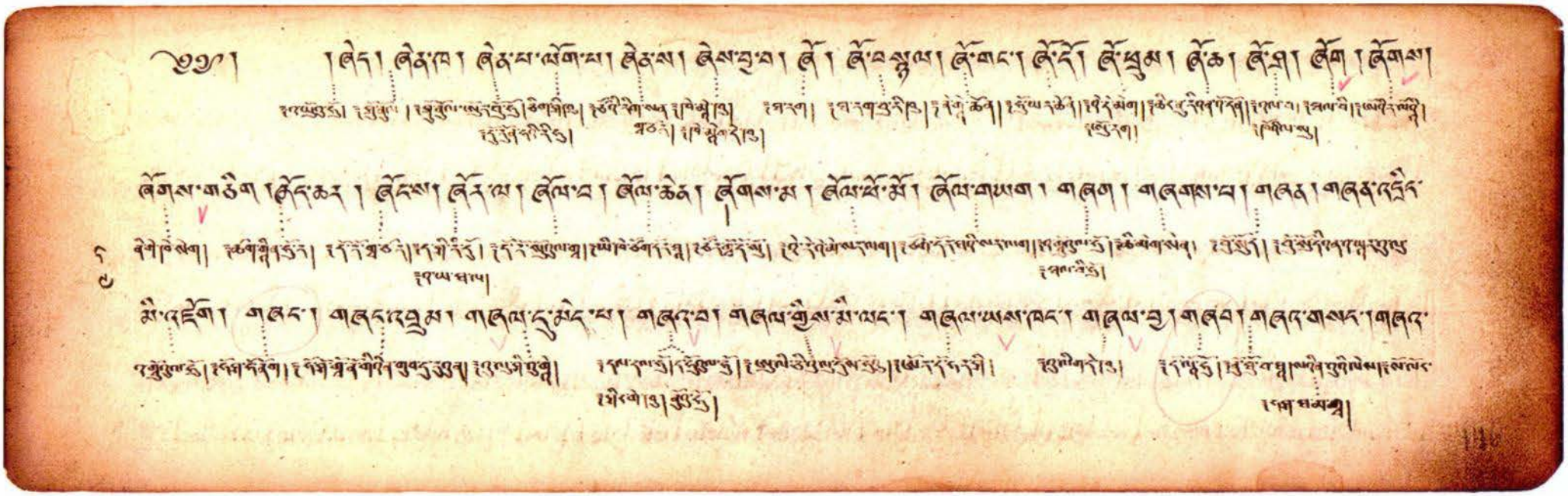

- өглөө	- тавь	-алба, хөлс	-жинлүүрийн од-уураг	- ээдмэг,	-нэг цэн	- хоёр цэн	-тараг	- тараг бүрэх	- хэмээх, хэмээгдэх	-зорьсон газар	-шунал урвах, янших, турхирах	- шунал	- айх	
ཨོག་ལོག	ཐབས་	ཁལ་བ	ཁྲི་ཚ	རྨི་ཐ	ཞོ་དོ	ཞོ་ཕྱེ	ཞོ་གང་	ཞོ་བསྡུལ་བ	ཞེས་བྱ་བ	ཞེན་སྐ	ཞེན་པ་ལོག་པ	ཞེན་པ	ཞེད	
ཨོག་ལས་	ཐབས་	ཁལ་བ	ཁྲི་ཚ	རྨི་ཐ	ཞོ་དོ	ཞོ་ཕྱེ	ཞོ་གང་	ཞོ་བསྡུལ་བ	ཞེས་བྱ་བ	ཞེན་སྐ	ཞེན་པ་ལོག་པ	ཞེན་པ	ཞེད	

- бусдын ялдар үл	-бусад	- чимсэн	-агуулах, тавих	- зогдорт сарлаг	-эр эм сарлаг	- зоргодос	- их зогдорт	- доор, сахлаг	- дашрамд, ая тал	- доор газар	- цагийн хур	- нэгэн хэсэг		
གཞན་འདྲིད་	གཞན།	ཆིམ་སེ	ཁང་གཏམ	ཁོལ་ཐོག	ཁོལ་ཕོ་མོ	ཁོལ་གཡག	ཁོལ་ཆེན	ཁོལ་བ	ཁོང་ལ	ཁོང་ས	ཁོང་ཆར	ཁོག་གཅིག		
གཞན་འདྲིད་	གཞན།	ཆིམ་སེ	ཁང་གཏམ	ཁོལ་ཐོག	ཁོལ་ཕོ་མོ	ཁོལ་གཡག	ཁོལ་ཆེན	ཁོལ་བ	ཁོང་ལ	ཁོང་ས	ཁོང་ཆར	ཁོག་གཅིག		

-солонго	- нот бат, сайн үйл, хас тамга	-долоох	- үлэгдэхүүн	-орд харш	-үлэж үл дуусах	- далдлах, дагуулах, шингэх, нуух	- үлэшгүй	- хошногын яр	- хошного	агуулах				
གཞུང་	གཞུང་གསང་	གཞན	གཞལ་བྱ	གཞལ་ཡས་ཁང་	གཞལ་གྱིས་མི་ལོང་	གཞལ་བ	གཞལ་དེ་མེད་པ	གཞལ་འདུལ་ཁང་	གཞལ	གཡུལ				
གཞུང་	གཞུང་གསང་	གཞན	གཞལ་བྱ	གཞལ་ཡས་ཁང་	གཞལ་གྱིས་མི་ལོང་	གཞལ་བ	གཞལ་དེ་མེད་པ	གཞལ་འདུལ་ཁང་	གཞལ	གཡུལ				

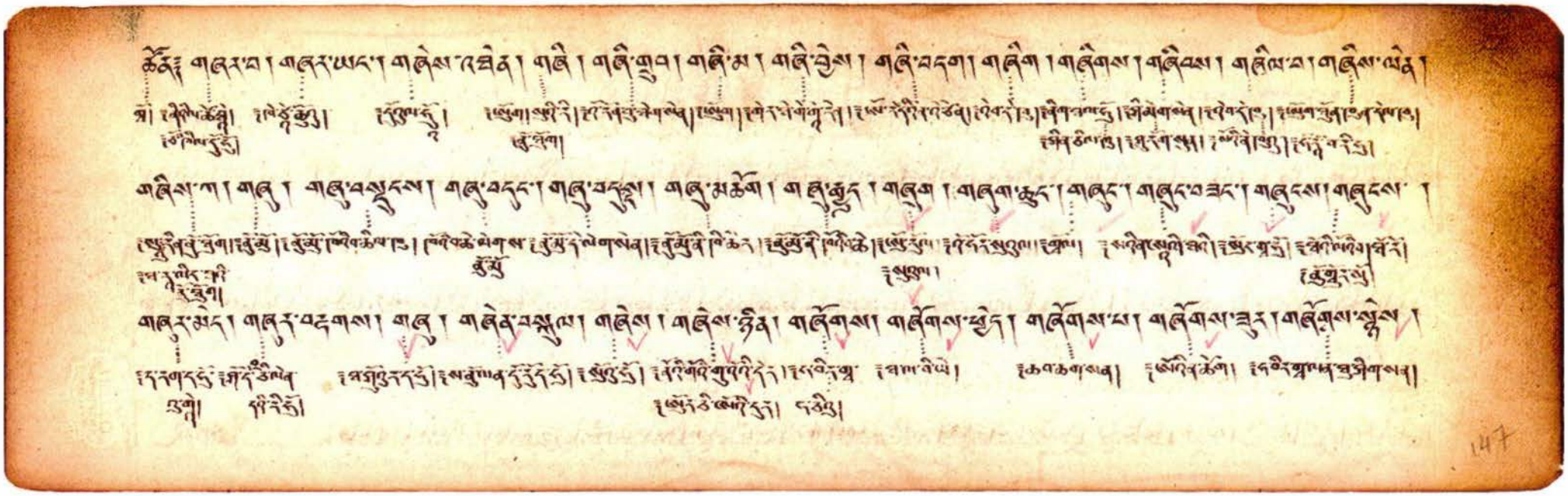

ཆོངས།	གཞར་བ།	གཞར་ཡང་།	གཞས་འཛེན།	གཞི།	གཞི་གྲུབ།	གཞི་མ།	གཞི་བྱེས།	གཞི་བདག	གཞིག	གཞིགས།	གཞིམས།	གཞིལ་བ།	གཞིས་ལེན།
	-нийцтэй, зохилдох	- хэзээ ч	- дуулах	- уг, суурь, нутаг	- орон бүтсэн	- уг	-гэрт, хээр	- ордын эзэн	- эвдэх	-нягтлах, шинжлэх	-шимсэн, сорсон	- эвдэх, сөнөөж	- угтан хүндлэх, хорин барих
གཞིས་ཀ།	གཞུ།	གཞུ་བསྒྱུར།	གཞུ་བདུད།	གཞུ་བཏུབ།	གཞུ་མཆོག	གཞུ་རྒྱུད	གཞུག	གཞུག་རྩྭ།	གཞུང་།	གཞུང་བཟང་།	གཞུངས།	གཞུངས།
-суурин нутаг, тариалантай гэр	нум	- нум хөвчлөх	-хөвчилсөн нум	- нум дэлгэсэн	-нумын гичир	-нумын хөвч	- оруул, сүүл	- охор сүүл	- гол	- сайн аальт	- сунгах	- төлөв, даруу, нугас (нуруу)
གཞན་མེད།	གཞུག་བཅུགས།	གཞུག	གཞེན་བསྐུལ།	གཞེས།	གཞེས་ཉེན།	གཞོགས།	གཞོགས་སྡེད།	གཞོགས་པ།	གཞོགས་རྒྱུར།	གཞོགས་སྤྲུལ།
дарагдахгүй	-хавиран жөтөөрхөх, шүүмжлэн дайрах	-ташуурдах	- сануулан дурдах	- суух	- нөгөөдөр, уржигдар	-хавирга, хажуу	-тал бие	- цавчисан	- өнцөг	- хавиргалан түшсэн

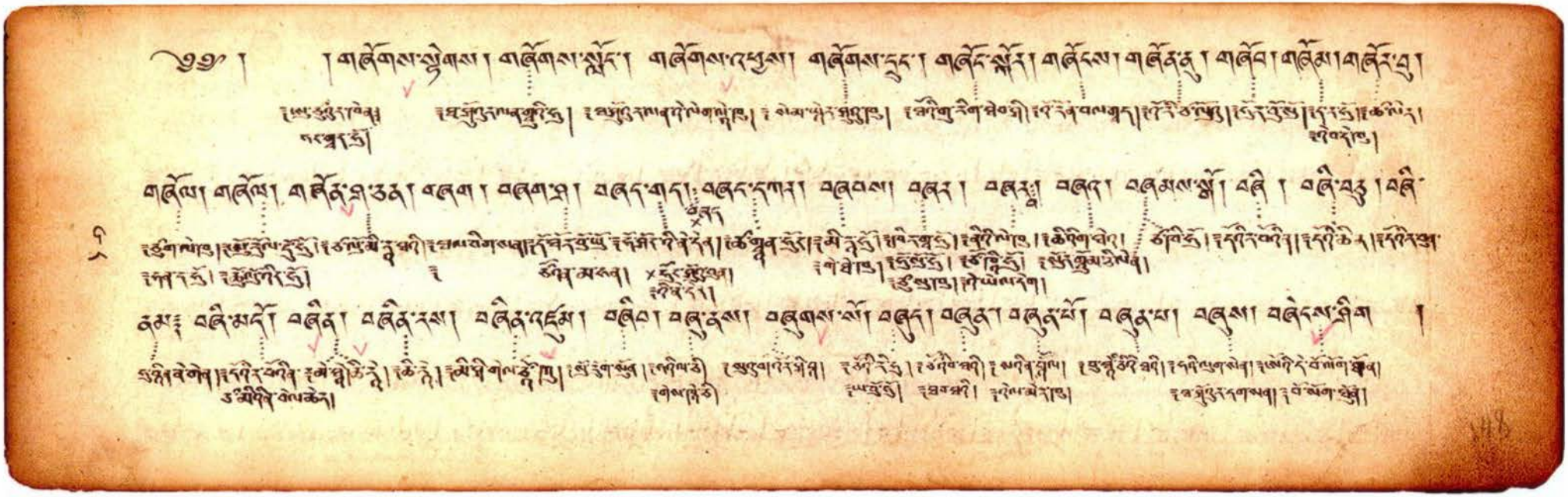

- үзүүрхэн ганхах	- таширлан гуйх	- таширлан элэглэх	- сэмээр шүүмжлэх	- дүгрэг тэвш	- орон балгад	-орь залуу	- хярвас	- дарах, эвдэх	- царил	
-зүглэх, хандах	-оролдох, цулгуйдах	-залуу мярайт	-тавьсан	- дотор буюу өөх мах	-хун шувуу, - хошин, инээд		-цагаан хун	-мярайх, гэтэх	-хяргах, хусах, зүсэх	-нийлэх, - нойтон зохих, эелдэг	-сургамжлан- захих	дөрөв-дөч-дөрвөн		
нэг	-дөрвөн замын бэлчир	- мэт, царай	- царай	-мөшөөмсөглөх-	сорсон	- хайлж, гэсэх	- суув, оршив	-зорчих, явах	- зөвтэй, тавтай	-сайн боол, - бүтэмжтэй- эдмэрэх	хайлсан, ташуурдсан	- өөд бологтун		

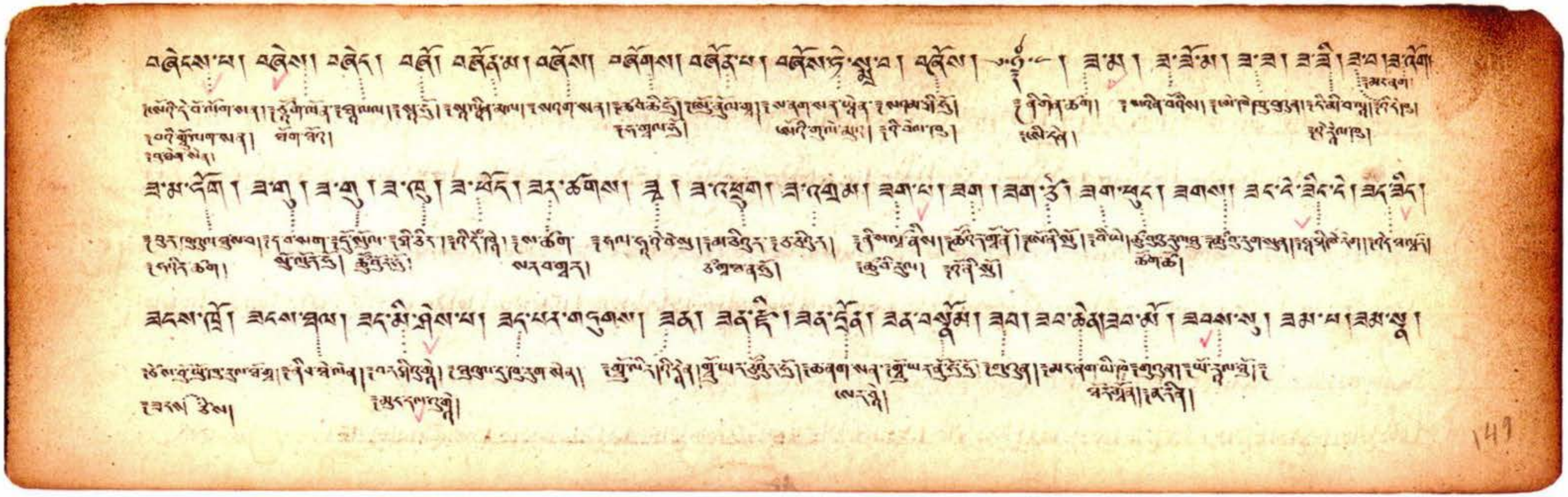

བཞེངས་པ། བཞེས། བཞེད། བཞོ། བཞོན་མ། བཞོས། བཞོགས། བཞོན་པ། བཞོས་ཏེ་སྨྲ་བ། བཞོས། (ཟ) ཟ་མ། ཟ་ཟོ་མ། ཟ་ཟ། ཟ་ཟི། ཟ་བ། ཟ་འོག

- өөд болсон, байгуулсан -зоогло, тогтоо- таалал - саах - саалийн мал - саасан -цавчих, хагалах- уналага -санаснаа өгүүлэх-саамших, ивлэх - нэгэн цаг, идээ -сайн бөс -эх хөвгүүн -дэмий балай - идэх - магнаг

ཟ་མ་ཏོག ཟ་གུ། ཟ་གུ། ཟ་ཁྲུ། ཟ་ཡོད། ཟ་ར་ཚགས། ཟྭ། ཟ་འཕྱང་། ཟ་འགྲམ། ཟག་པ། ཟག ཟག་ཅེ། ཟག་བྱུག ཟག་ཕྱང་། ཟགས། ཟང་ངེ་ཟིང་ངེ། ཟང་ཟིང་།

-бүрхүүлт сав- давсаг- сулдах -дусал цуврах- өвчин -шижин- идэмхий -сацаг, саравгар- халгай өвс -маажуур загатнах - зажуур - нисваанис, цуврал -цуурга,-оньс- оньс -цоорхой - бие, цувралт цогц -цуварсан-хайш хэрэг -эд тавaар, дүрвэх, үймэх

ཟངས། ཟངས་ཁྲི། ཟངས་ཐལ། ཟད་མི་ཤེས་པ། ཟད་པར་གདུགས། ཟན། ཟན་རྡེ། ཟན་དྲོན། ཟན་བསྐོལ། ཟབ། ཟབ་ཆེན། ཟབ་མོ། ཟབས་སུ། ཟམ་པ། ཟམ་སྣ།

- зэс -зэс буюу хүрэл хайс - нэвтлэн -баршгүй, мундалгүй - туйлд хүрсэн -гуяр, идээ -гуяр зуурах -чанасан арвай будаа ,-гуяр нухах - гүн - магнаг, их торго -гүн,нарийн- ёроолт- гүүр - гүүрийн ам

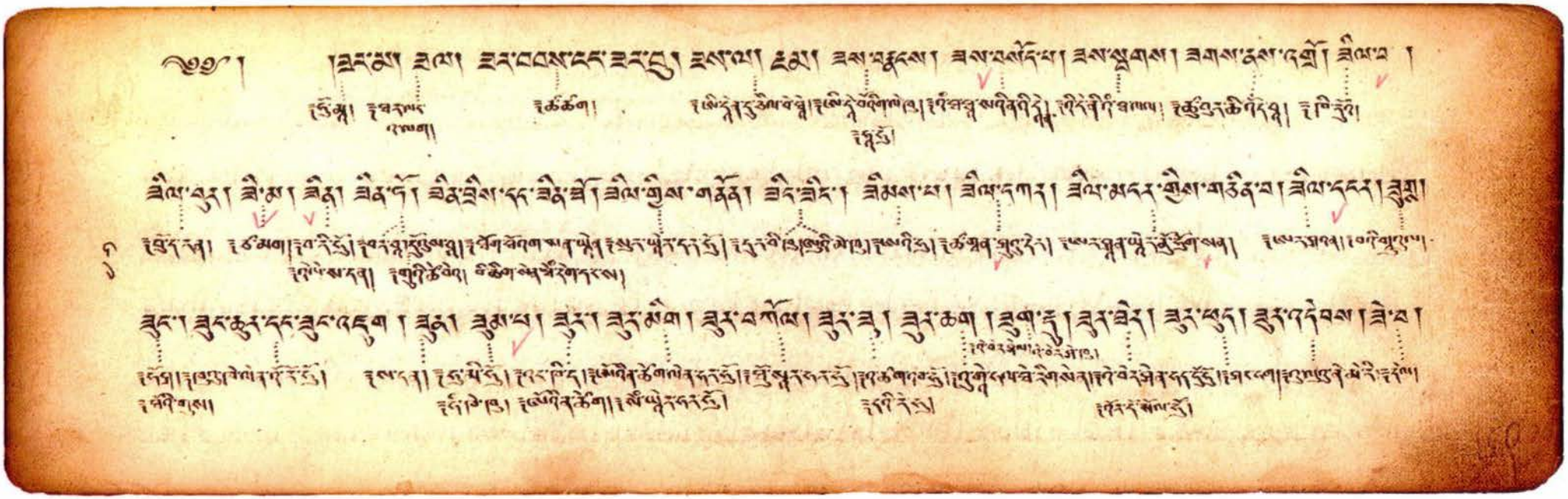

ཤུ་ཏེ།
-шүүдэр

ཅུ་བཱ་ལོ་ཌ།
-цуварч одов

ཨི་ཌི་ཨེ་མ་ཏི།
-идээний амтлал

ཨ་མ་ཏ་ཡི་ཨི་ཌེ།
-амттай сайн идээ

ཨི་ཌེ་བོ་ལོ་ཁ།
-идээ бөглөх, хаах

ཨི་ཌེ་ཇོ་ཐོ་ལ་ཁོ་ལོ་ཁོ་ར།
- идээнд жилбэтэй (хоолорхог)

ཙ་ཙ་ག
- цацаг

ཏ་ར་ལ་ཨ་ལ་ག
-тарлан алаг

གོ་མ།
- гом (цэцэг)

བཏུ་ཏྲན།
- бутран

ཟ་མ་ག
- замаг

བ་རི།
- барих, эл садан

བ་རིབ། གུ་ཡི་ཙེབ། དུ་ཝུ་སབ།
- барив, гүйцэв, дуусав

ཏོག་ཏོ་སོ་ཧོ་བི་ཙེན་ཏེམ་ཛེག་ཌན་སེ།
- тогтоосноо бичсэн тэмдэг данс

སུ་རེ་ཨེ་ར་དཱ་ཧ།
-сүрээр дарах

ཌུ་རེབ་ཧེ་ཡུམ།
-дүрвэх, үймэх

ཨ་ཧི།
- аних

ཙ་ག་ཨཱན་ཤུ་ཡུ་ཌེ།
-цагаан шүүдэр

ར་ཤཱ་ན་ཨཱ་ར་ནུ་ཧ་སཱན།
- рашаанаар нухсан

ར་ཤཱན།
- рашаан

བཱའི་གུལ།
- байгуул

ཧུ་ཏ།
- хос, төгс

ཧུ་ཙོ་ར་ཨོ་རོཧ།
- хослон орох

ཙ་ད་ན།
-садан

ཧུ་མི། ཧཱ་མ་ཁི་ཧ།
- хумих, хамхих

ཧུ་ར། ཨེ་ཧེ་ག་ལོན་ཧ་ར་ཧ་ས་ཡ་ར།
-ангид, өнцөглөн харах, сэмээр харах

ཧུ་ར་ཏུ་ག་ར་ག་ས་ན།
-тусгаар гаргасан

ཧུ་ར་ཙ།
-ацаг авч дайрах

ཧུ་ར་ཆ།
-үг хальтарсан

ཧུ་ར་ད།
- эвэршээл, эвэрших

ཧུ་ཙ་ཡེ་ར། ཨུ་ར་ཙ་སུ་ལ།
- эвэршээл хатгах, уртсуулах

ཧུ་ར་ཤཱ་ན།
-шанх

ཧུ་ར་ལུ་ན་མེ་ར།
-илүү нэмэр

ཧེ་ར།
-дэл

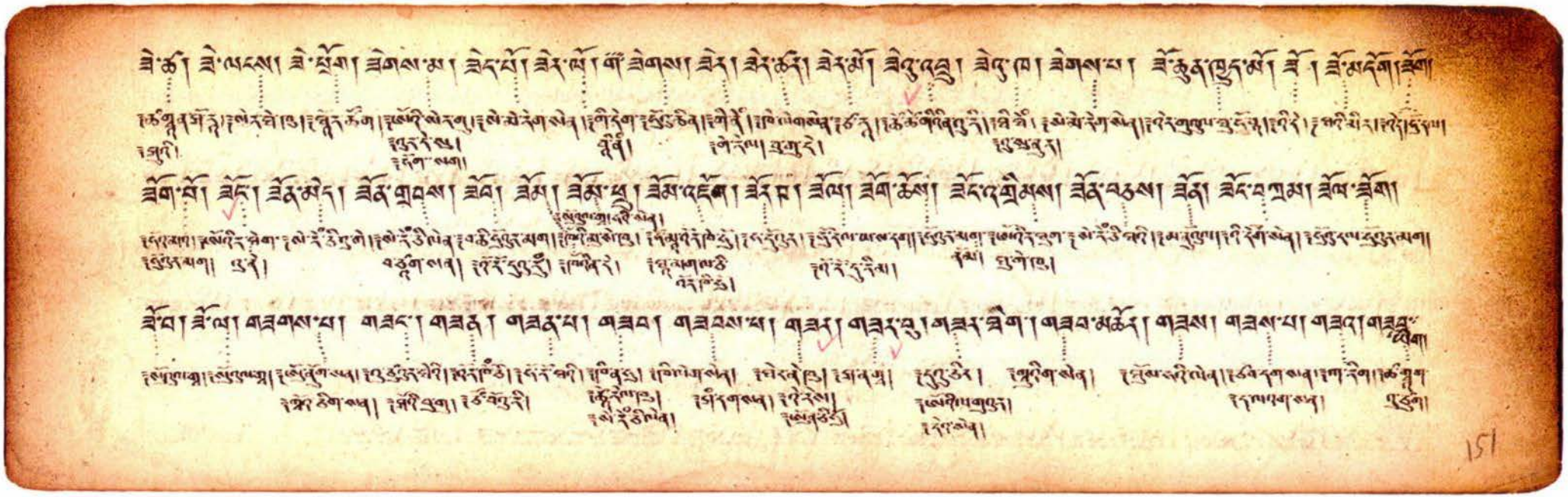

- цагаан шороо, шүү	- ширтэх	-тоорцог	- үсэргэ, үртэс, хог саг	- сэмэрсэн	-гэдэг байнам	- хуучин	-гэнэм, гэрэл	-хэлсэн бүгд	- зараа	- цэцгийн тоорцог	-титим, үснэр	- сэмэрсэн	-эргүүлт ховоо	- ид	-тамир	- эд, худал		
- гоомой, хуурмаг	-өртөг	үнэ-сэрэмжгүй	-сэрэмжлэн байцаасан	- бач хуурмаг, ор дүрэм	-хөмсөг, хөндий	-суулга, хайс	-гоомой орхих, таамаглаж тавих	- хадуур	-худал засдаг, ор дүрэм	- хуурмаг ном	-өртөг түгээх	-сэрэмжтэй-	мануул-	идсэн-	-худалдаа дэлгэх	-худал хуурмаг		
- суулга	- суулга	-унасан, гуужсан	- үзүүртэй, шөвөг	- орхимж, зовуур	- хортой	-хянах, цээрлэх, сэрэмжлэн	- хээлсэн, шамдсан	- тэгнэх, эрс, унжих	- шанага	-дүүжин, өлгүүр, дээс	-гуйсан	-тусгайлан	-завдсан, далайсан	- гараг	-цагаан үсэг			

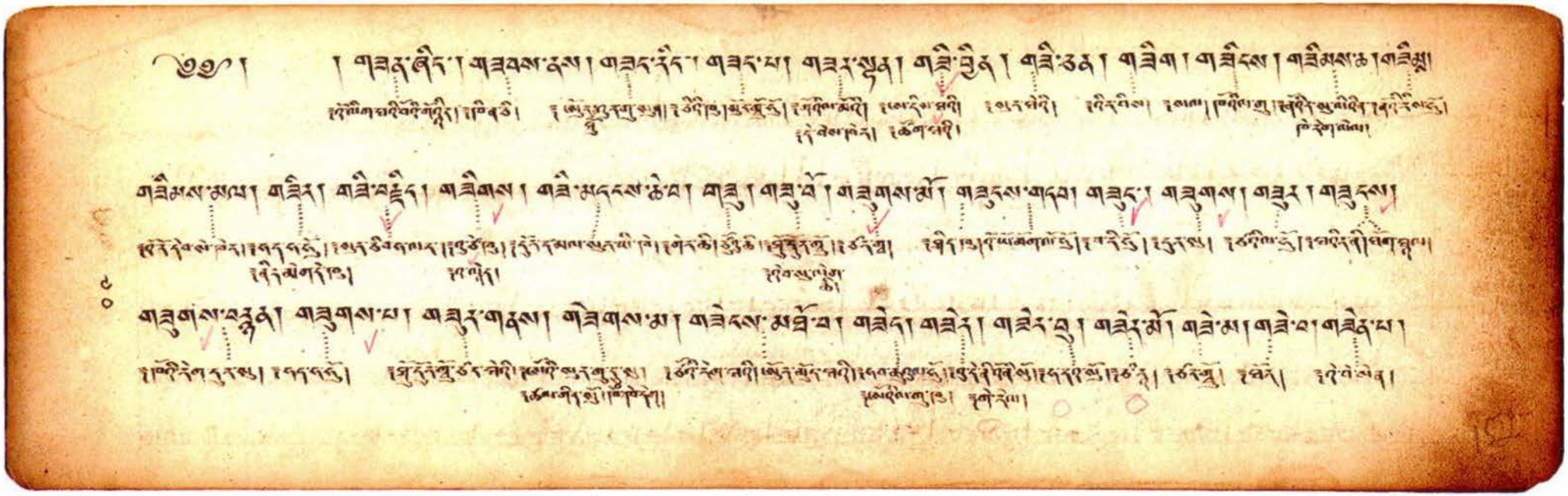

-өвс	-тор	-занга	-зарга	-хадаас	-үүдний оньс, гэрэл	-хавчуулах, өлгөх	-тай, зоригтой	-үсэргэдэс, залгидас, хэмхдэг	шударга зант	-хатгах
ཀཱ་ཤ་ཏྲ།	ཀཱ་ཏོ།	ཀཱ་ཏྲ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་པ།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།
ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།

-ирвэс	-сал, хөлөг	-нойрслын хэрэгсэл	- нойрсох	- ор дэвсгэр	- хаттах, нэрвэгдэх	- сүр жавхлан	- үзэх, айлд	-дурдмал, сүр их	-гэрч, зууч-шударга, эвсүүлэгч	- зарга
ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།
ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།

-шидэх, оёмоглох	- барих	- дүрс	- зайлах	- тарни, тогтоол	- олигтой бөгөөд	- хянаж	-урт өргөс	- жийх, сунгах	- гөлөм дэвсгэр	-адистай, цогтой
ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།
ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།	ཀཱ་ཤྱ་ཏི།	ཀཱ་ཤྱ་ཡ།	ཀཱ་ཤྱ་ཀ།

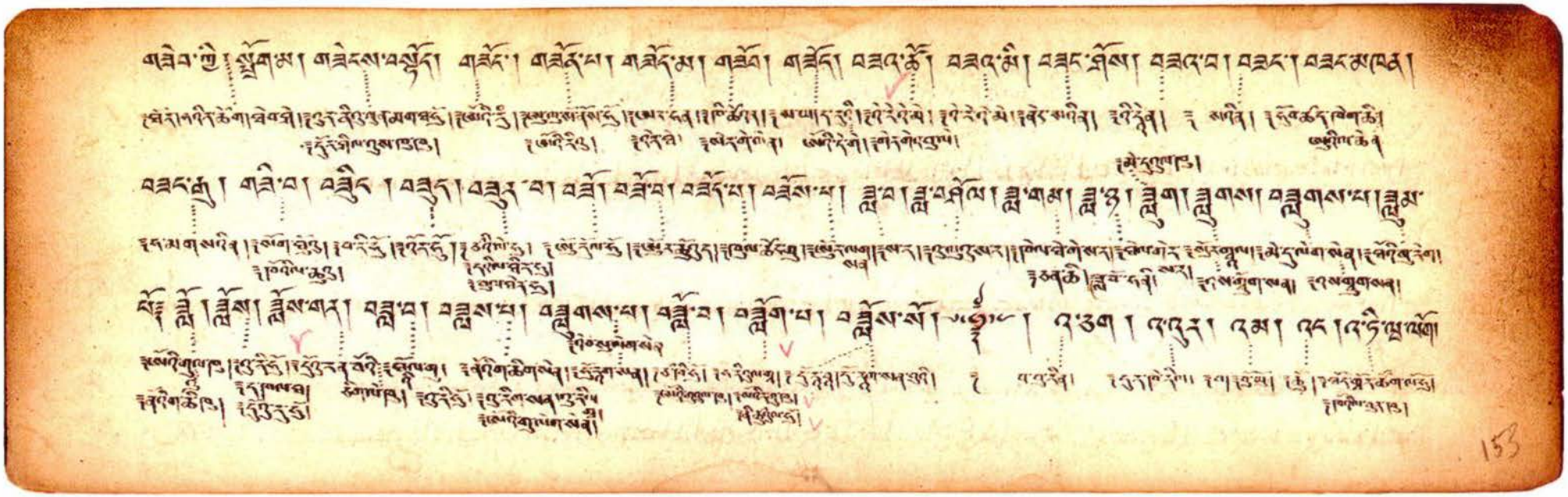

-хувцас хийгч, үйлчин	-сайн	-идээ	- нэн сайн	-эр эм, гэргий, бүл	-эр эм	-хичээн, сэргийл	-сая, даруй, эдүгээ	-үл сонсох	- анх, эрт	-өрөм	-өрнүүлэн магтах,	- тор, хуурцаг, тэвш
-дүгрэг	-мэдүүлсэн,	-сүргаал, асуусан	-мэдүүлэх	-тэргэл- сар	- хань	- хэлтгий сар, жанч	- илүү сар	- сар	- урласан	-хүлцэнгүй	- урчууд	- урлах-	-зайлах, далдрах,- булт рах	-орох	-барих	-согтуу, хөлчүү	-хамаг сайн
тонгорцоглох, хөрвөөх	- ч-	-ба, буюу	-түрхрэл	- ба бүрэн	-дуурайв, дуурайсан болой	-захих, өгүүлэх	-хариулга, сөргөөх	-хураасан, эвсүүлсэн	- нөгчсөн, урьсан, өгүүлсэн, урилга	- өгүүлэх, урих	-дахилт, - дуурайн бүжиглэх	- үхүүлэх, нөгчих урих, дуурайх,	

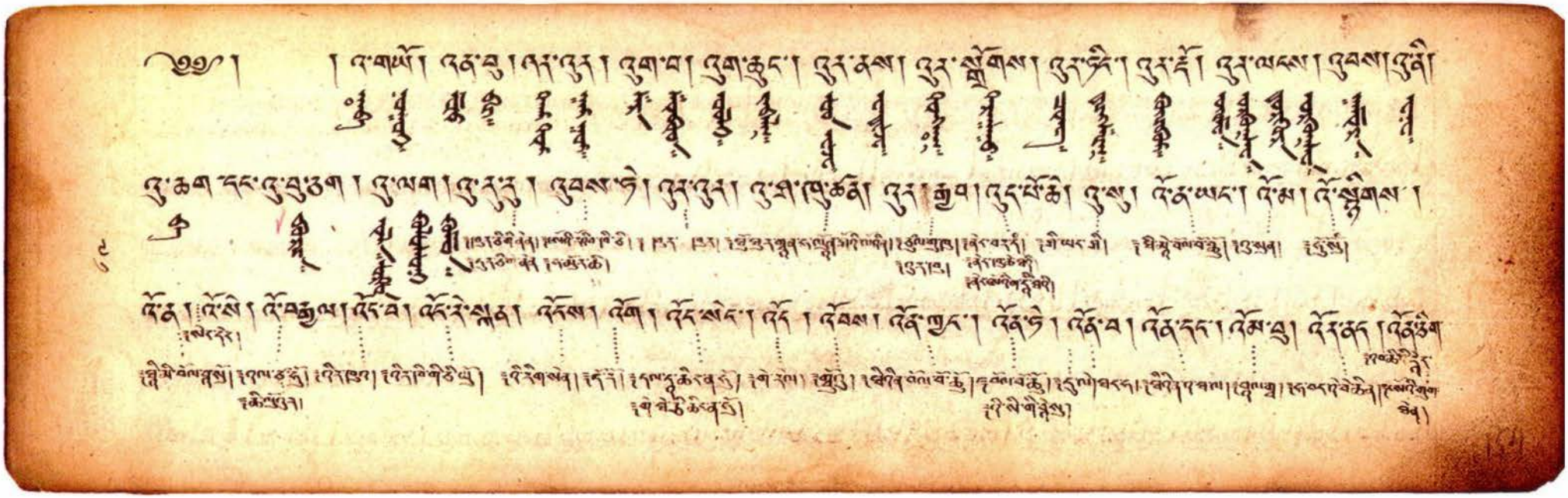

- хав нохой	-муу, бид	- тар тур, хар хур	-шар шувуу	- ууль, явлаг	-үүнээс, эндээс	- тунхаг тархаах-	зун диншаг	- хөөвөр	-үймэн үргэсэн, турхиран үргэсэн	-хамран, хурсан-	энэ	
- ба бүрэн	- улаа өртөө, хөлсний хүн	-хүржигнэн түржигнэн-өрөвхийж, хамарч	-хүр хүр.-	- тутрагын халуун шөл-	зүлгэх, үрэх	-нэн бардам, нэн хүчтэй	-сиян ши	- тийн боловч	- сүү	-хусам		
- тийн бөгөөс	- сэндэн	-алжаах, чилүүр	- ирэх	- ирэх гэж үү	- ирсэн	-доор	-далд чагнах, гэтэж чагнах	- гэрэл	- гуу	-тийн боловч эс бөгөөс	-боловч,-дүлий, танх	-тийн атал-	балга-	хаван өвчин	-авч иртүгэй, өгөгтүн	

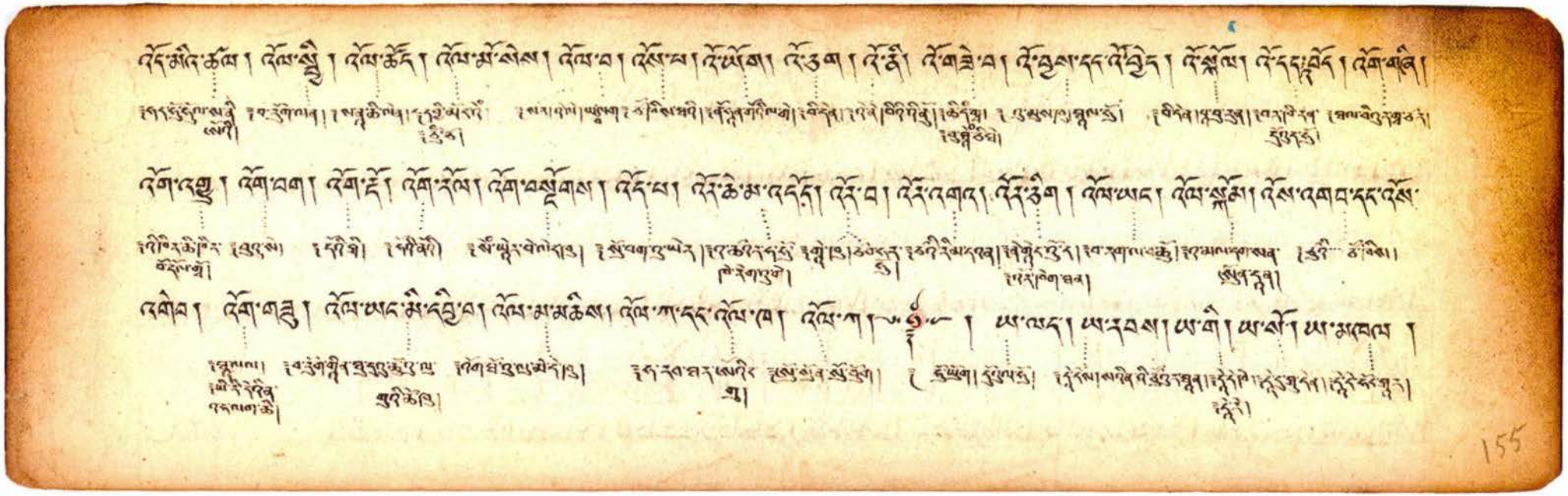

-хадах хулсны ой
- бараглан
- санаачлан
- жэмон эм, зүмза
- сар, элээ, явлиг
- зохистой
- нохойн гөлөг
- бид
- энэ, би нь
- чадамгай, бүтээмжтэй
-үнсэх, таалах
- бид, ба бүрэн
- бархиран дуудах
- тавиур газар
- ихэр шихэр бодлого
-сондорт бүс
- дөш
- хойно
- сэмээр бэлтгэх
- суваг, үер
- ачаархах хэрэггүй
- гэхийх, завхайрах-
-заримдаа
-нэгэн удаа, орхигтун
- бараглавч
-амталсан ундаа
-зүй зохис
-захын даамал, дарга, ойрын ахлагч
-баргийн төдий ч үл гүйцэх
- огт үл мэдэх
- харавтар өнгө
- усан суваг
- хуяг дуулга
- дээдэс сайн язгуурт
- дээдэх, дээр
- дээд шүд-дээд хоншоор

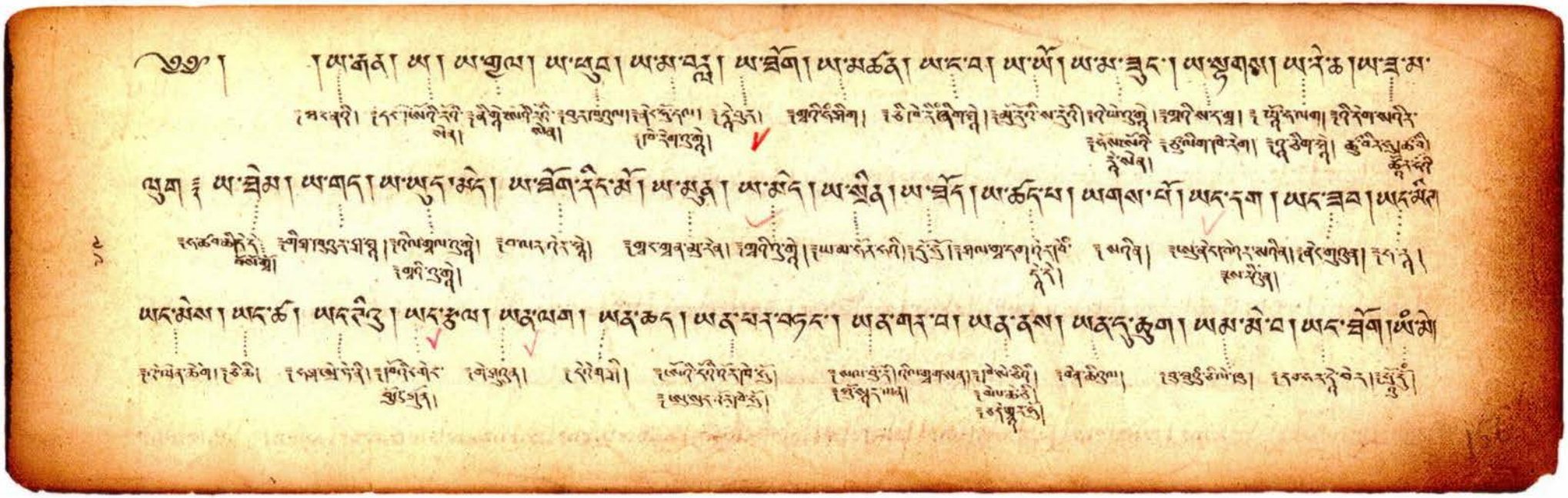

ཨཨ། ཡ་ཅག་ཡ། ཡ་ཅག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ།

ཡ་ཅག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ།

ཡ་ཅག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ།

ཡ་ཅག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ།

ཡ་ཅག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ།

ཨཨ། ཡ་ཅག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ།

ལྷག། ཡ་ཅག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ། ཡ་ཇུག་ཡ།

ཡང་ཨེས། ཡང་ཚ། ཡང་ཏི་འུ། ཡང་རྒྱལ། ཡན་ལག། ཡན་ཆད། ཡན་པར་བཏང་། ཡན་གར་བ། ཡན་ནས། ཡན་དུ་ཆུག། ཡམ་མེ་བ། ཡང་ཐོག། ཡམ་ཟེ།

- элэнц -жич -хаш эрдэнэ -хөнгөн, бушуу - гишүүн- дээш - уйдан орхих, өсөд орхих -салбар, тусгайлаг, ялгасан -хэсэж, бэлчиж, задгайрч - бэлчүүл -битүүмжлэх- давхар дээвэр - хуудам

- тагнай - дан, өрөөсөн - нэг өрөөсөн - бүрхүүл - нэн худал, хэрэггүй - дээвэр - гайхамшиг - жийрэмшигтэй - муруй саруй - эе үгүй, -гай садаа, олиг хэрэг хос өрөөсөн -ёо халаг, ээ жигтэй - идсээр цуврах

-хатавч, дээд босго - гишгүүр, шат - ялгалгүй, гайгүй - балар эрт - Ганга мөрөн - гэмгүй - ям хорхой - дух -шалгадаг, эрхэм дээд -сайн -үнэхээр, сайн ариун - нэн гүн - гархи

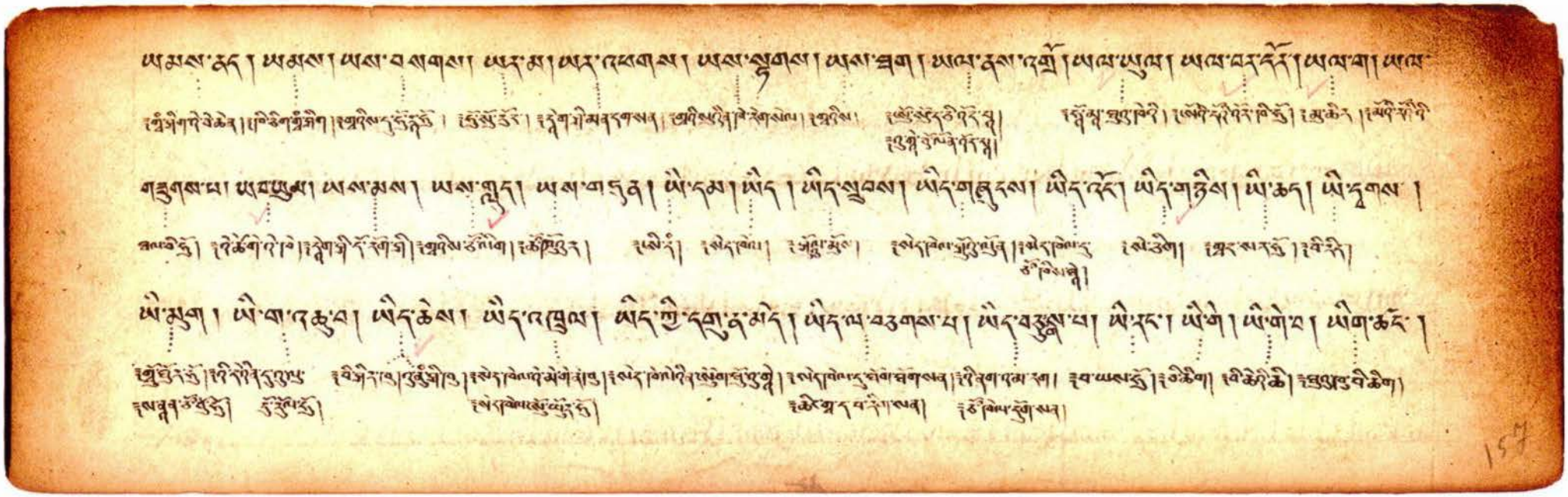

ཡམས་ཅད། ཡམས། ཡས་བསགས། ཡར་མ། ཡར་འཕགས། ཡས་སྦྱིན། ཡས་ཟན། ཡལ་ནས། ཡལ་བར་དོར། ཡལ་ག། ཡལ་
ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ། ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ། ཀུན་ཏུ་ཞེན། ཀུན་ཏུ་གཏོགས། ཀུན་ཁྱབ། ཀུན་རྫོབ། །
ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་

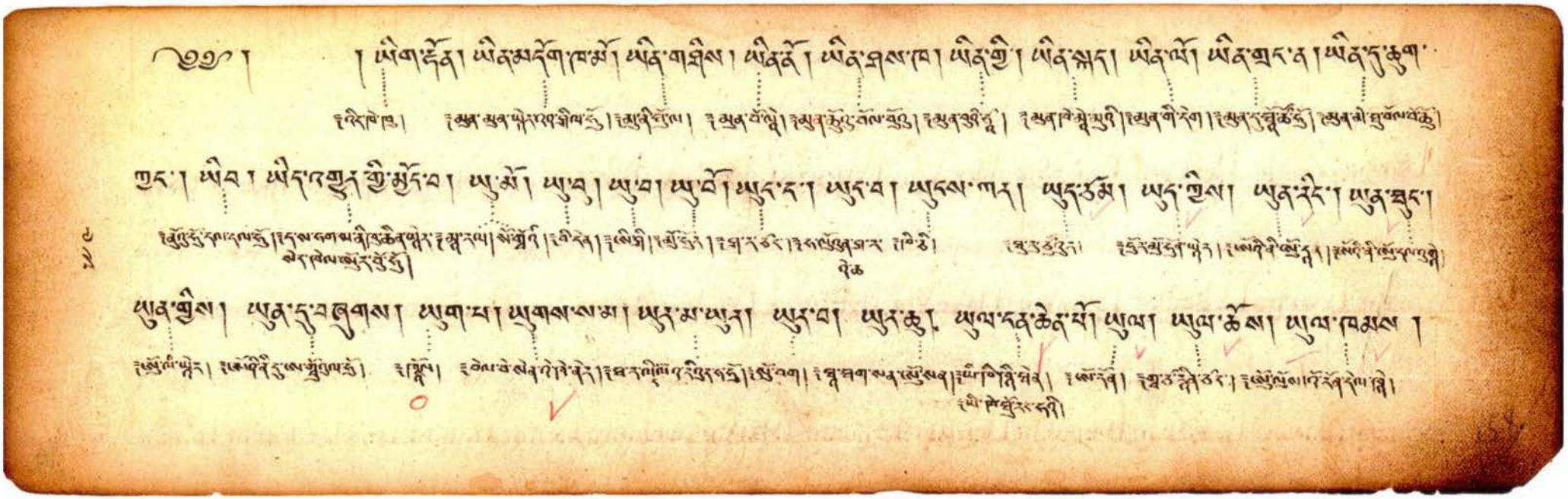

-итгэх	-мөн мөнөөр аашлах	- мөний тул	- мөн болой	-мөн ч болов уу	- мөн буй ес	-мөн хэмээмүй	-мөн гэдэг	-мөнд тооцвоос	-мөн мэт боловч	
-нуух, далдлах	- дасгасны хүчээр сэтгэл урвах	- марал, согоо	-бид	- эш	- мухар	-шар зан (гаа)	-халуун шар өвс	- гич	- түр зуур	-хоромхоор	-өнө удаан	-өнө удалгүй	
-улмаар	-эгнэгт агуулах	-хөл	-бэлбэсэн эхнэр	-тариалан ариутгах	-суваг	- татсан ус	-их хүйтэн, их турхан	- орон	-газрын жан	-улс, орон, дэлхий	

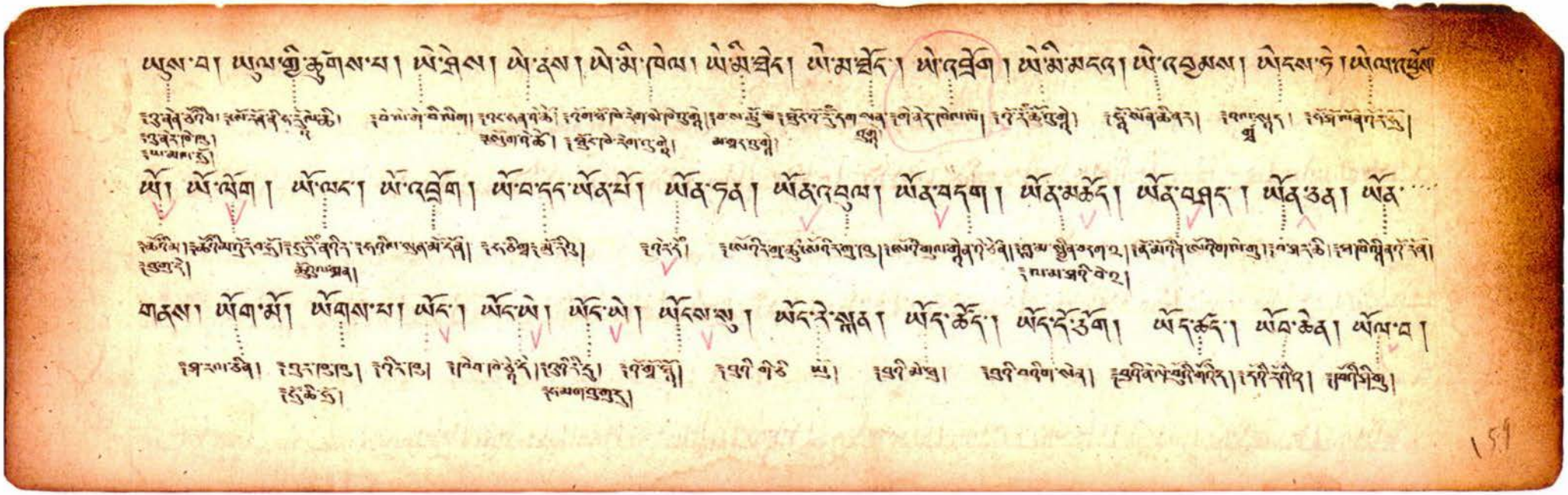

-үнэн зөв, үнэрхэх, ямаглах	-орны харуулч	-бэлгэ билгүүн-	анхнаас, угаас-	огт хэрэгсэхгүй, тун хэрэггүй	-басаж магадгүй	-тун оромдсонгүй-	гэнэтгэл	-ор ч үгүй	- хоосон чанар	- алгасаад	-хослон орох
ཡུན་བ།	ཡུལ་གྱི་རྩྭག་པ།	ཡེ་ཤེས།	ཡེ་ནས།	ཡེ་མི་ཤེད།	ཡེ་མི་རྟག	ཡེ་མ་ཐོད།	ཡེ་འདྲོག	ཡེ་མི་མངའ།	ཡེ་འབྲུམས།	ཡེངས་ཏེ།	ཡེལ་འཕྱོས།
ཡོ།	ཡོ་ལོག	ཡོ་ལང་།	ཡོ་འབྲོག	ཡོ་བ་དང་ཡོན་ཡོ།	ཡོན་ཏན།	ཡོན་ཅན་	ཡོན་ཆགས	ཡོན་ཆོད་	ཡོན་ཚན།	ཡོན་ཏན།	ཡོན་
- цөм, бүгд чуулган	- цөм урвах	-хурим, найр,	- хайлаас мод	-хазгай, муруй	- эрдэм	- өргөц өргөх	-өглөгийн эзэн	- лам өглөгийн эзэн хоёр, лам шавь	-номын өглөг	- баширтан	-тахилын орон
ཡོད་ཡེ་སྐྱེན།	ཡོད་ཅོང་།	ཡོད་ངོ་ཚགས།	ཡོད་ཚད།	ཡོད་ལ་ཚགས།	ཡོབ་ཚེན།	ཡོལ་བ།					
-буй гэж үү	-буй мэт	-буй байсан	-буй л бүгд	- дөрөө	- хөшиг						

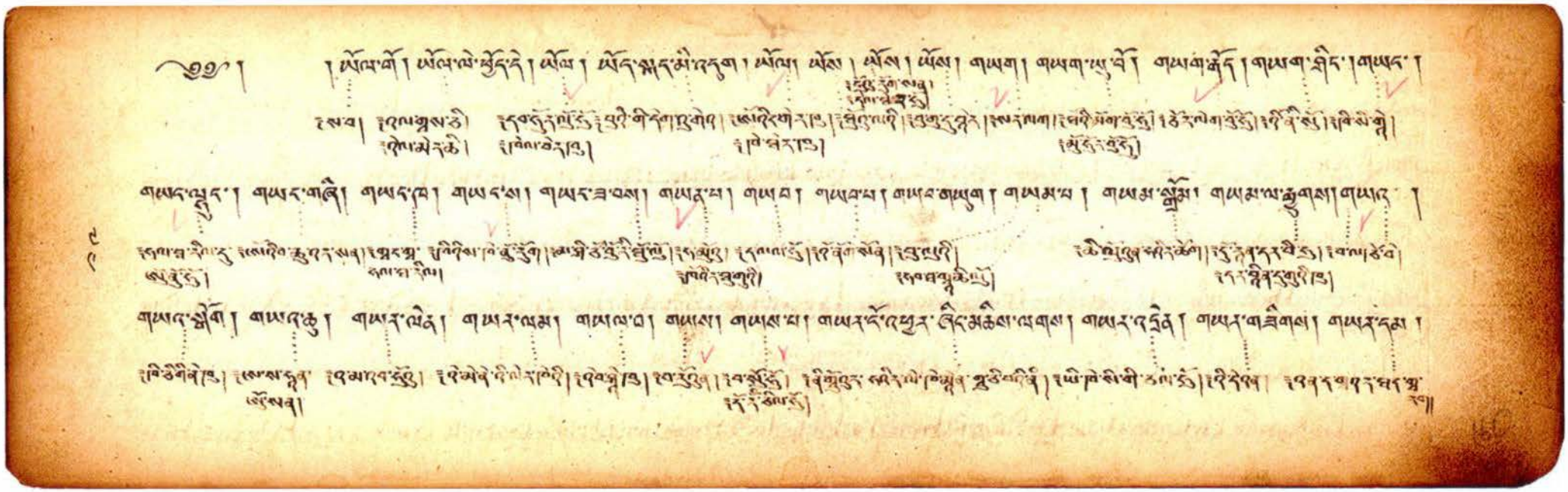

- хишиг	- оньс	- зэрлэг бух	-тоймог бух, мухар бух	- сарлаг	-хуурсан, далдирах	- туулай-	- өнгөрөх, хэтрэх-	- буй гэдэг үгүй	- давуулах, хэлбэрэх	-алгасч алмайрч	- сав
- бал, зэв	-дууриан дарбих, дарвианд гүйх	- чулуун хуурцаг	- битүү, хавтгай чулуу	-зул шүр	- унасан	- даллах	-хамуу, хүртэнгэ	- маш зовуур тул	- хийсгэ, нур	- ганга, халил	- өвч арьс	-халилд унах
-андгай, тангараг	-идээн	- ихсийг залах	- нүүр хайрла хэмээн гуйж байнам	- басах, доромжлох	- баруун	- эвшээх	-өмнө илэрхий	- ам авах	- асгын ус	-хижигнэх, загатнах		

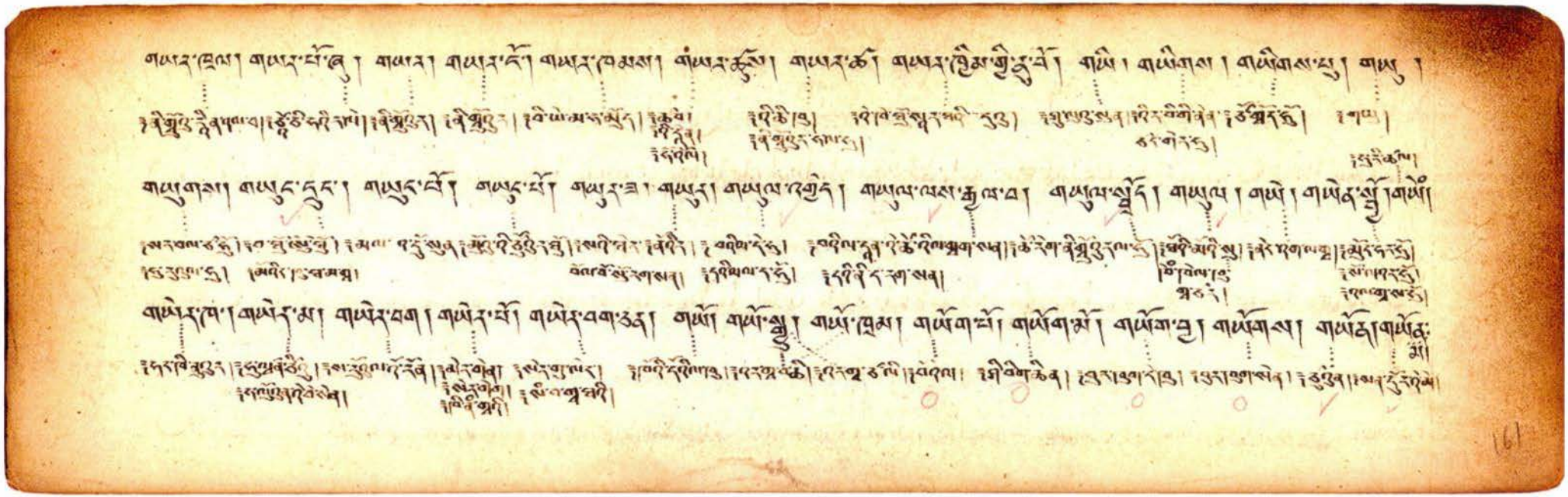

ག་ཡར་ཁྲལ། ག་ཡར་བོ་ཞུ། ག་ཡར། ག་ཡར་དོ། ག་ཡར་ལས་ཀན། ག་ཡར་སྐྱེལ། ག་ཡར་ཚོ། ག་ཡར་ཀྱིམ་གྱི་ཐུ་བོ། ག་ཡི། ག་ཡིག་ག། ག་ཡིག་པུ། ག་ཡུ།

- нүүрийн алба - зээлж хайрла - нүүр - нүүр - бие, махбод - цав, идээ, хоол -ичих, нүүр халах - эх өөр дүү - шилүүс- эрбэгнэн, зангирах - зогсих - оюу

ག་ཡུག་ག། ག་ཡུང་དྲད། ག་ཡུད་བོ། ག་ཡུད་ཡོ། ག་ཡུ་ཟ། ག་ཡུ། ག་ཡུ་ལ་འཕྲད། ག་ཡུ་ལ་ལས་ཆུ་ལ་བ། ག་ཡུ་ལ་ལས་སྒྲོད། ག་ཡུ་ལ། ག་ཡེ། ག་ཡེ་ཐུ། ག་ཡོ།

- сарвалзах, хурайлах - бат нот, мөнх тамга - мал, адгуус -муу язгуурт -сайтар боловсорсон- нойр - байлдах, дайлалдах - байлдаанаас ялсан, дайныг дарсан - цэрэг нүүрлэх - төмс- нэн аглаг - мунхрах, - хурьцал
хэмхлэх газар солиорох, алгасан

ག་ཡེ་ལ། ག་ཡེ་མ། ག་ཡེ་བག། ག་ཡེ་ཡོ། ག་ཡེ་བག་ཅན། ག་ཡོ། ག་ཡོ་སྒྲ། ག་ཡོ་བྱེམ། ག་ཡོ་བ་ཡོ། ག་ཡོ་ཀོ། ག་ཡོ་བྱ། ག་ཡོག་ས། ག་ཡོན། ག་ཡོན་མ།

- хангинуур -хуажуу, халуун ногоо -саруул орон - мэргэн, сэргэг, хянамгай -сэргэлэн, самбаат - хөдлөх - арга заль - арга бач - боол - шивэгчин -бүрхэгдэхүүн -бүрхсэн - зүүн - садар эм

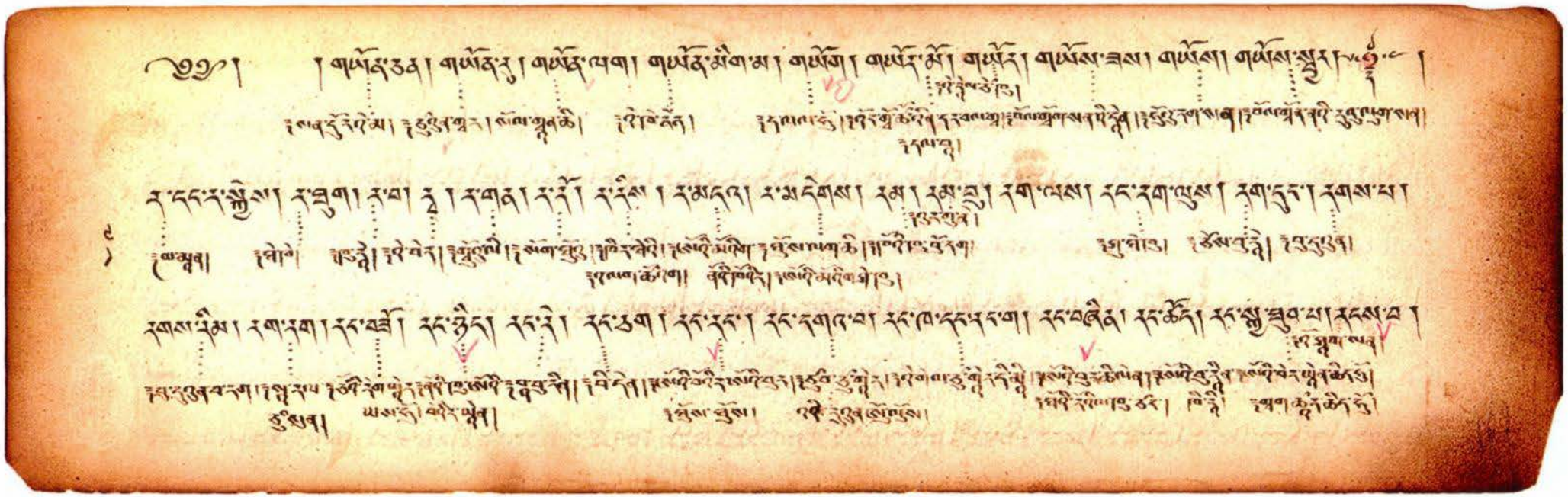

ཨཨ། ཐག་ཡོད་ཅན། ཐག་ཡོད་དུ། ཐག་ཡོད་ལ་ཐག ཐག་ཡོད་མེད་མ། ཐག་ཡོག ཐག་ཡོད་མོ། ཐག་ཡོད། ཐག་ཡོས་ཟབས། ཐག་ཡོས། ཐག་ཡོས་སྒྲུབ། ཀ

- садар эм - зүүн гар - солгойч - эхнэр -даллах - онгоцны даруул, далбаа- эрээлжих -болгосон идээ - хуурсан - болгон найруулсан

ཨཨ། ཀ ཀ་དང་ཀ་སྐྱེས ཀ་ཟུག ཀ་བ - хүрээ- ཨ་ - гууль ཀ་གན་ - согтох ཀ་རོ་ - хиртэй, алаг цоог ཀ་རིས - өмөг нөхөр- ཀ་མདའ་ - хөх будаг- үүргэнэ ཀམ། ཀམ་བྱ། ཀག་ལས་དང་ཀག་ལྡོག -хавиах (харьяалах), шүтэх- зэс бүрээ ཀག་དྲུང་། ཀག་སོ་ - бүдүүн

- ямаа - ухна - хүрээ- эвэр -гууль - согтох - хиртэй, алаг цоог - өмөг нөхөр- туслагч, өмөгших - хөх будаг- үүргэнэ -хавиах (харьяалах), шүтэх- зэс бүрээ - бүдүүн

ཀག་སོ་རིམ། ཀག་ཀག། ཀང་བཟོ། ཀང་ཤེད། ཀང་རེ། ཀང་ཅག། ཀང་ཐུག་ཐུག ཀང་ཐུག་ཐུག་ཀ། ཀང་བཞིན། ཀང་ཚོད། ཀང་སྐུ་ཟྭག་པ། ཀང་ས་བ

- бүдүүн бараг - саарал зүс- зоригоор засах - мөнхүү, өөрөө - ба бүрэн - бид - өөр өөр, тус тус -зүв зүгээр, арын улс -эгэл, зүгээр, дэмий - өвөрчлөн, төрөлх зан - өөрийн хир- чадах, ганцаар чадах - өөрөө байн -ойшоосон

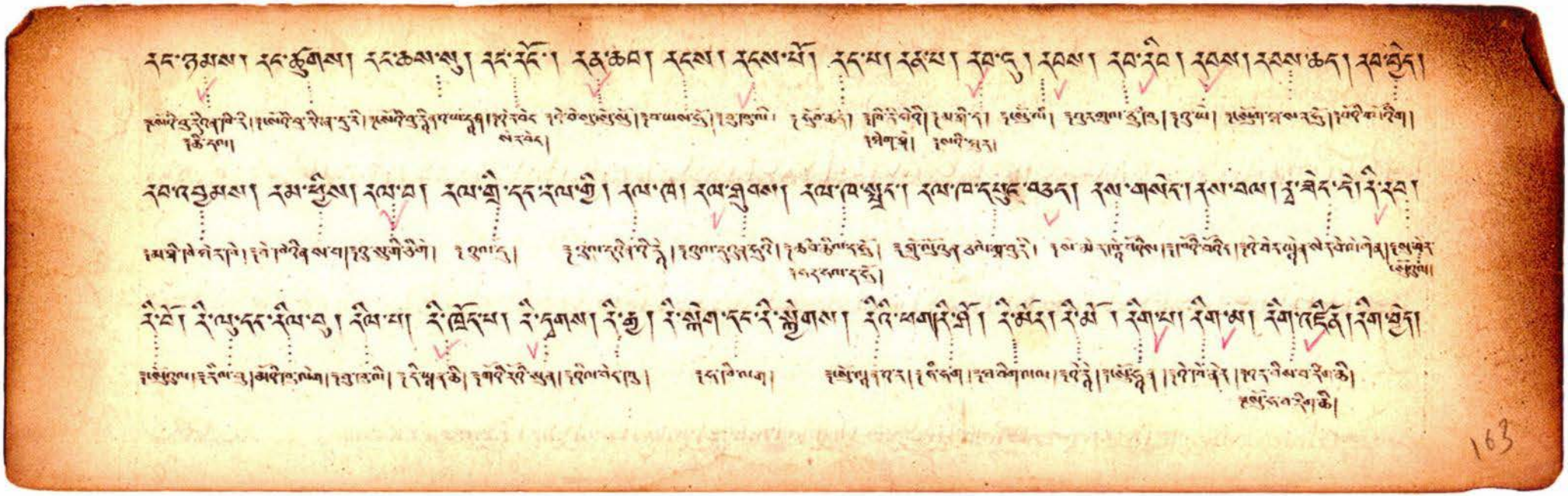

- үүл
- үрэл, мөхлөг
- бүхэл
- дияанч
- гөрөөсөн-
- элбэнх
- хахилаг (өрөвтас)
- уулын ар
- хамхаг- тавиглал
- эрээ- (зураг)
- ухаан
- вед, эхнэр-
- арвис баригч, ухааныг баригч
- -вед үүдэгч

- маш хэтэрхий
- бэхийн сав
- үс гэзэг
- илд
- илдийн ир
- илдийн хуй
- цавчилдах, хатгалдах
- шулуун залгавар
- сэмэрхий бөс
- хөвөн
- эврийг сэрвийлгэн
- сүмбэр уул

- өөрийн хир чадал
- өөрийн дур
- өөрөө аяндаа
- эрвэн сэрвэн
- өвс ус
- баясах
- бүхэл
- хувцас-
- хиртэй, тэгш-
- машид, сайтар
- улам
- бүрхэлзэх
- үе
- уг тасрах
- бүлэг

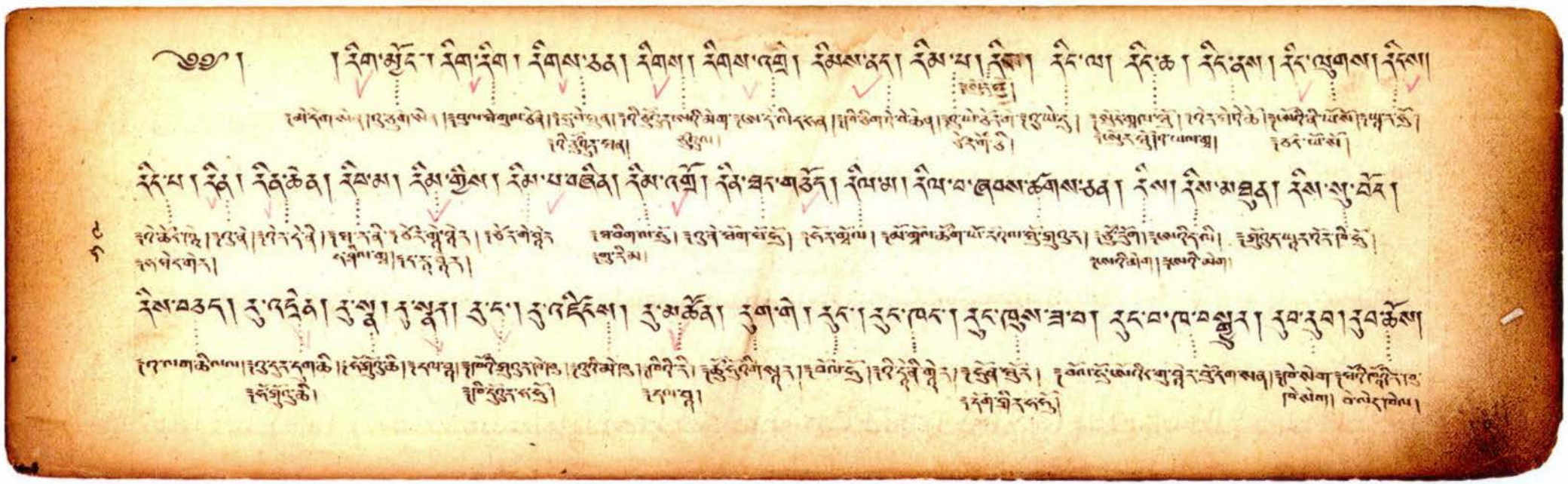

- яарал	- өнө ёс, зан ёс	- эртнээс	-сунгалт, урт аялгуу	- үед	урт	-үе, зэрэг, зэргэмж-	-хижиг өвчин	- адилтхан	-хувьтан, язгууртан -язгуур, аймаг зүйл	- бүлтэлзэн	-мэдсэн, үзсэн
-шуудаар орхих	- адил аймаг	- зураг, аймаг	- мөхлөг ёроолт шүүр	-хоргол	-үнэ тогтоох	- тавиглах, гүрэм	- зэргээр	-зэргээр, дараагаар	- тарианы хашлага	-эрдэнэ	- өнө	-эцэнхий, хатингар
-хэсэг хэсэг	-болох өнгөөр будсан	- сүртэй, догшрох	- идээний гэр	- болох	-цухуйсаар	-хинж, далбаа	- үймэх	-хөшүүрхэх, хядуурхах	- далбаа	- хошууч-	- удирдагч, хошууч-	- алагчлал
-төхөөрөг, бэлтгэл	-хөхөө											

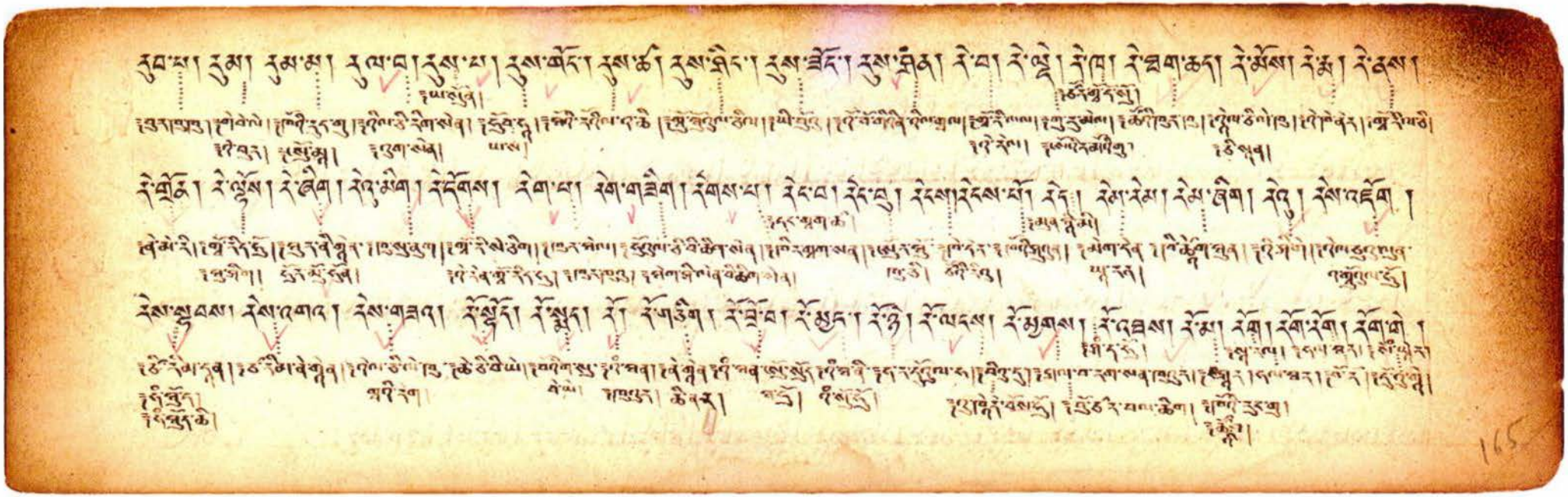

-бүрхэр | - хэвлий, өвөр | - хөрөнгө, умай | - ялзарсан, өгсөн | - яс | - хувхай яс | -төрөл, ач | - хатуужил | - явуу | - овгийн ялгал | - горил, эгээрэл | -гүрмэл, өрмөг | - зураадас, зураас | - цөхрөх | -ээлжлэх, жасаа | - эхнэр | - горилж

-нэмэр | -горьдох, түшиг | - түр нэгэн, хоромхон | - хүснэгт | - горь сэжиг, эгээрэн горьдох | - хүртэл, хүрэх | -хуулж бичсэн, тэгшлэн бичсэн | - хяргасан | -дан, ганц | -урт хүж- | - хэдэр, зөрүү | - хөшүүн | -мөн, тийм | -мэгдэн- яарах | - хичээтүн | - ишиг | - ээлжлэн агуулах

-заримдаа, гэнтэд, хамтдаж | - зарим нэгэн | - ээлжлэх гараг | -цээжий бие | - бөгсөн бие | - амт, - нэгэн чанар | -амт ууштай | - амтыг амсах | - хар тугалга | -бедүү, үхээр босох | -шалбарсан хүүр, бузар буртаг | -шамдах | -шаар, хөрөнгө, цөв | -саарал- халтар, | -хүрэн халтар, хар бор | - сэмээр, дуугүй

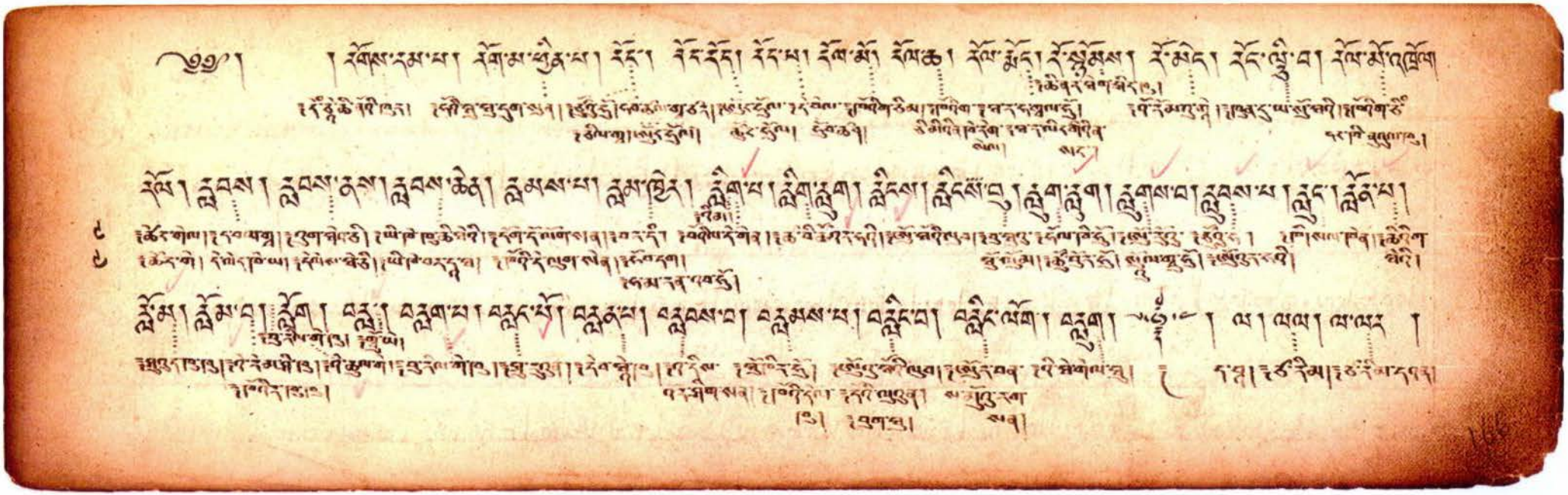

-дэмжигч нөхөр - хойт түдсэн - зуух, хавцал газар, жалга -онхол донхол - дээл хувцас - хөгжим-хөгжмийн хэрэгсэл -тариа хагалах, тариалангийн сан - чанарыг тэгшитгэгч - оромгүй -хүнд ястай-хөгжим хангинуулах

- цэнгэл, цэнгээ- давалгаа, тэлэнгээ - үгтэж, тэлэгдэх- их хүчтэй, их бартаатай - догдолсон, хөдөлсөн - бардам, ховдог, хамран авах - бөлдөг, им -цавь, цоорхой- агуу төлөв- битүү тулам - холхих, цуврах -уруу суулгах - зуух, уурхай - хий, салхи -нойтон

- углах, сүйтгэх -эрэмших хөөрөх - бүрэлгэх, эцэлгэ - гуя - бүрэлгэх - ширүүн - дэвтээх - адис оршсон -тохирох, хөдлөх, долгисох - агуу төлөв, дөлгөөн, бүгт -урван самуурсан -итгэлт - даваа -зарим -заримдаа

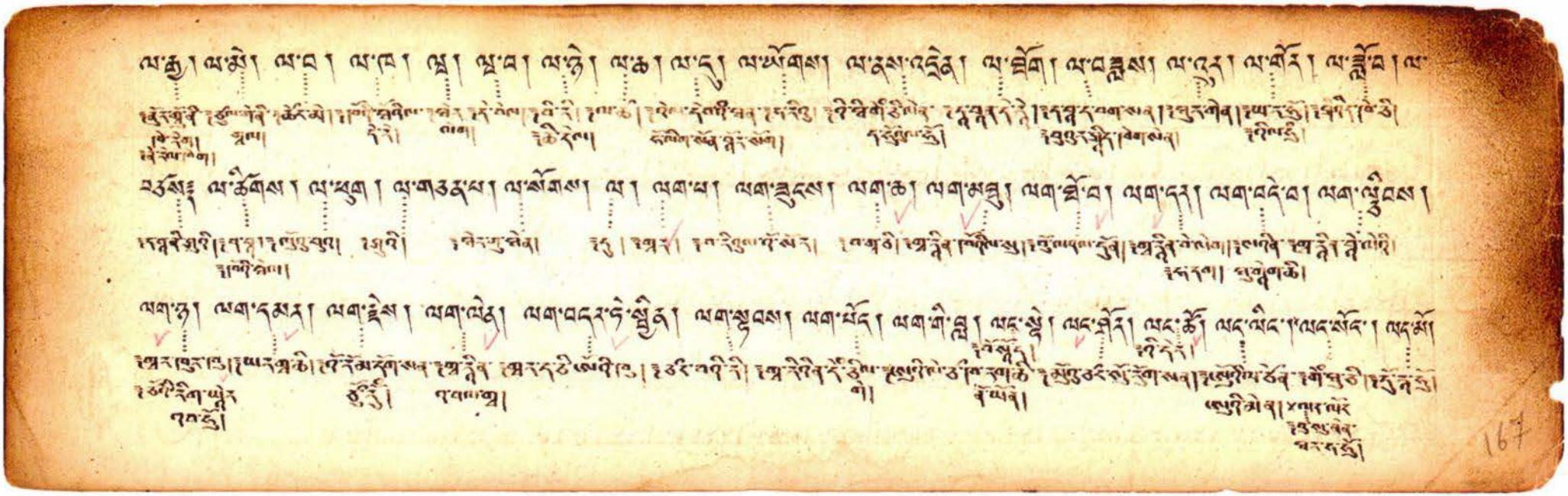

-нурууны хэрэг, нэрэлхэг	-зүлгэний гал	-цэмбэ	-хөтөл дээр	-тэрлэг	-дээл	-бяр, чадал	- лац	-элдэв амт хольсон боорцог	- хариу	- итгэмжлэн дагуулах	- даваан дээр	-даваа давсан, бүр шийдсэн	-түргэнээ	-яаран, ялгуум	-шийтгэж	-дабааны
гааль	-даваа, хөтөл	-лууван	-гааль	- дабааны харуулч	-тэргүүтэн	-т, -д	- гар	-бариул, оосор	-багаж	-гарын хөлс	-булаалдан	-гарын бэлэг, хадаг	-сайн түгээгч-	гарын бээлий		
- гар хүрэх, зоригоор авах	-яаргачин	- оромдсон журам	-гарын авлага	-гардаж өгөх	- зан байр	-гарын дэмжлэг	-үйл захирагч ноён	-босгоод	-муу зан сурсан	-идэр	- үелзэн уймэн	- буснин тархах	- гэмтэж	- дуурайх		

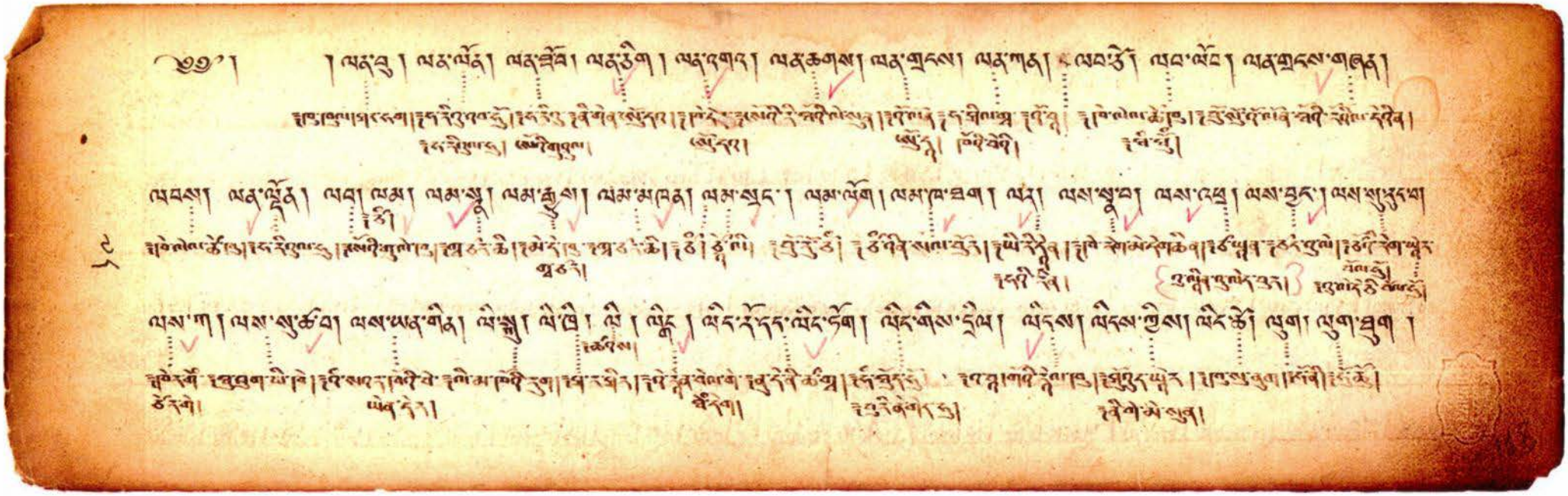

-бус олон төрөлдөө	-олон удаа	-хэдэн удаа	-нэгэн удаа	-хариу өгүүл	-хариу авах, хариулах	- хөхөл, шанх	-ер төлөөс	-овоо	-хашлага, хөвөө	-хэлэлцэх, там тум	-зам зэзл	-буруу зам	-замын салбар	-ердөө, харин
-зоригоор болох, үйлдэж болох	-заяа, үйлийн үйлдвэр	-хэрэг мэдэгч	-газарч	-мэдэх газар	-дэргүүр, зам	-өгүүлэх	-хариулах	-хэлэлцэх	-зэс - эрийн бэлгэ, тэмдэг	-нүдний цагаа	-хамтатгах, нэгтгэх	-ав, гөрөөлөх	-шуудаар, нэгмөсөн	-хүснэгт
-хонь	-хуц	-хэргэм, зэрэг	-ахуй үйл	-төвөг их	-амсар, хөвөө, яндар	-лим хөрөг	-хуанди, шар шир	- хялар	-зэс - эрийн бэлгэ, тэмдэг	-нүдний цагаа	-хамтатгах, нэгтгэх	-ав, гөрөөлөх	-шуудаар, нэгмөсөн	-хүснэгт

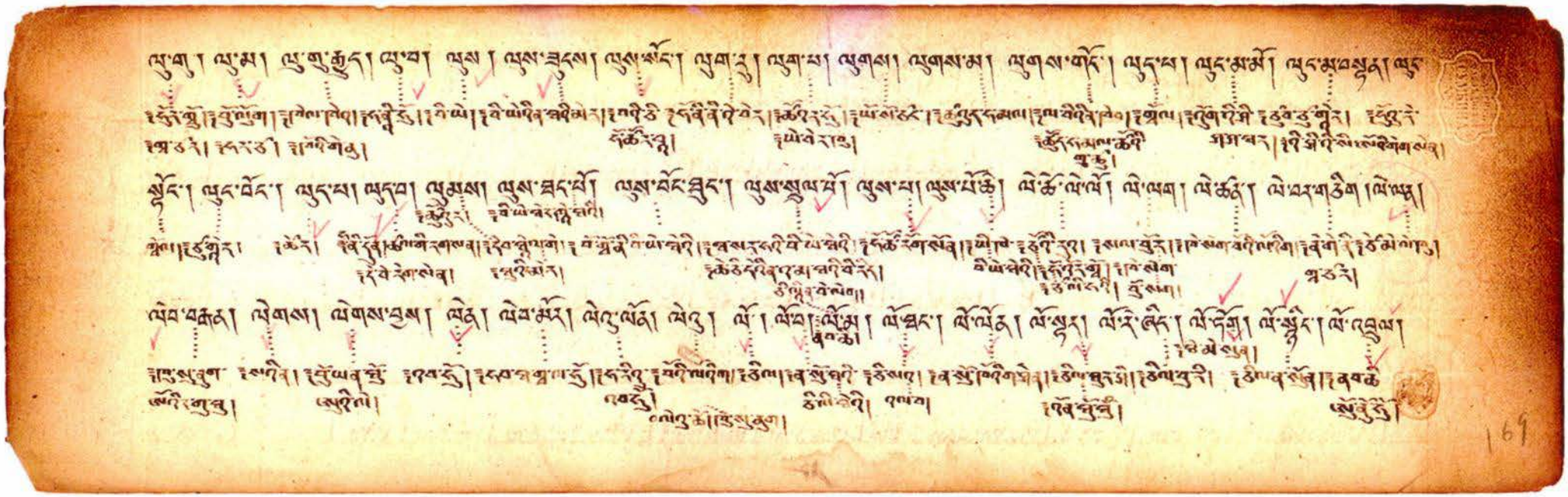

ལུ་གྲུ། ལུ་མ། ལུ་གུ་རྐྱང་། ལུ་བ། ལུས། ལུས་ཟངས། ལུས་སོང་། ལུག་རྩྭ། ལུག་པ། ལུགས། ལུགས་མ། ལུགས་གོང་། ལུང་པ། ལུང་མ་མོ། ལུང་མ་བསྟན། ལུང་

-хурга -булаг, харз -хэлхээ, хөгнөө -ханиах -бие -биеийн тамир - байж хоцров -хонины эвэр -цоорхой, -ёс, зан -цутгамал -лавын хэв, цутгамал цөгц -гол -уг, эш,-зүв зүгээр, бивангирд -хуурай
гол -үхэр - цэр, өтөг, ханиад-цалгисан, -цур, -бие тэнхлүүн, -богино биет -тамтарай биет, - хоцорсон - их биет -уриа - хойшлол, -салбар, -хэсэг, бүлэг- нэгний газар - зэмлэх
-хүснэг өнгөт -сайн -буянт үйл -авах - хавтгайлан -хариугаа авах - хүснэг -бүлэг -жил -наст, жилт- навч -жисаа, алба -насан -жил турш, -жил бүр -төмс -жил нас -навч унах

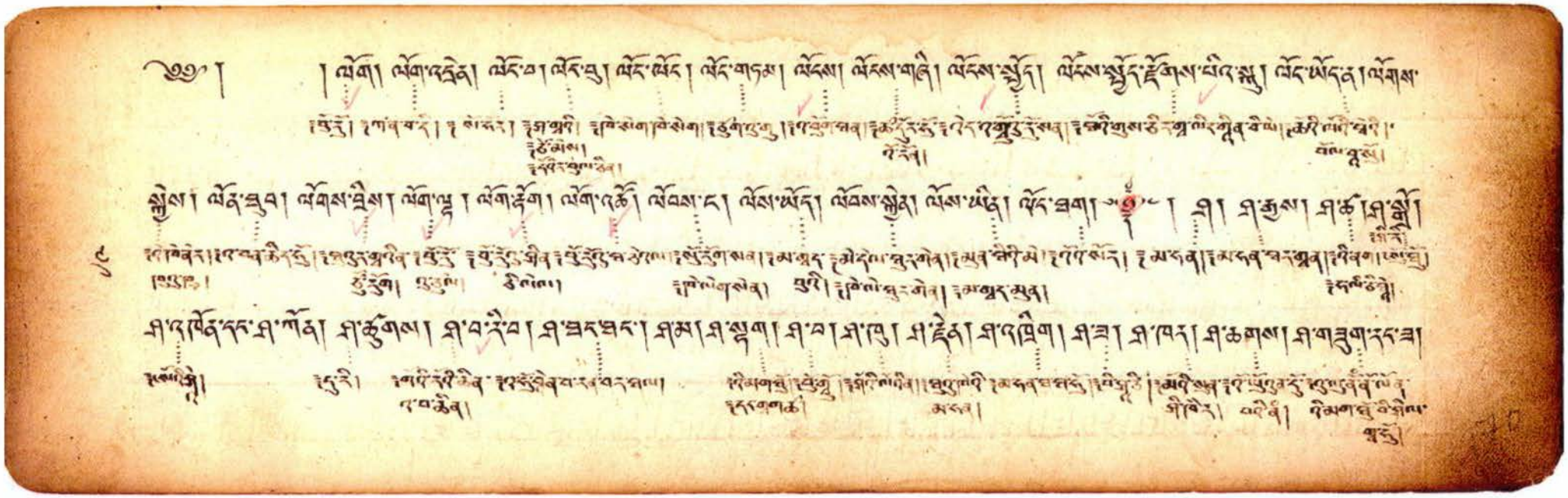

-эхнэрийн хөх
-чөлөөтэй болбоос
-төгс жаргаланийн бие
-эд агуурс
-чадархаг орон
-авагтун
-зүг үг
-хэсэг хэсэг
-шагай, жимс, дөрвөлж
-сохор
-ганавади (буруу удирдагч)
-буруу
-ширэн үүд
-янаг,
-тарган
-мах
-оосор
-магад буй
-мөн тийм, магад мөн
-мэдэл түргэн, хэл түргэн
-сурсан, хэлсэн
-буруу тэжээл
-буруу шинжлэл
-буруу үзэл
-туургын зураг
-аван чадах
-гүл номлон ямагт бясалгах
- оюунд байнам
- мөсөн чихэр
- бишаз
- мах татах
-түүхий мах
-шөл
-буга
-ямагт, дан, онц
-гарвис, хойт эхэс,
-ахуйгаа баран бартал
-гөрөөчин, авчин
-дүр
-өшөө

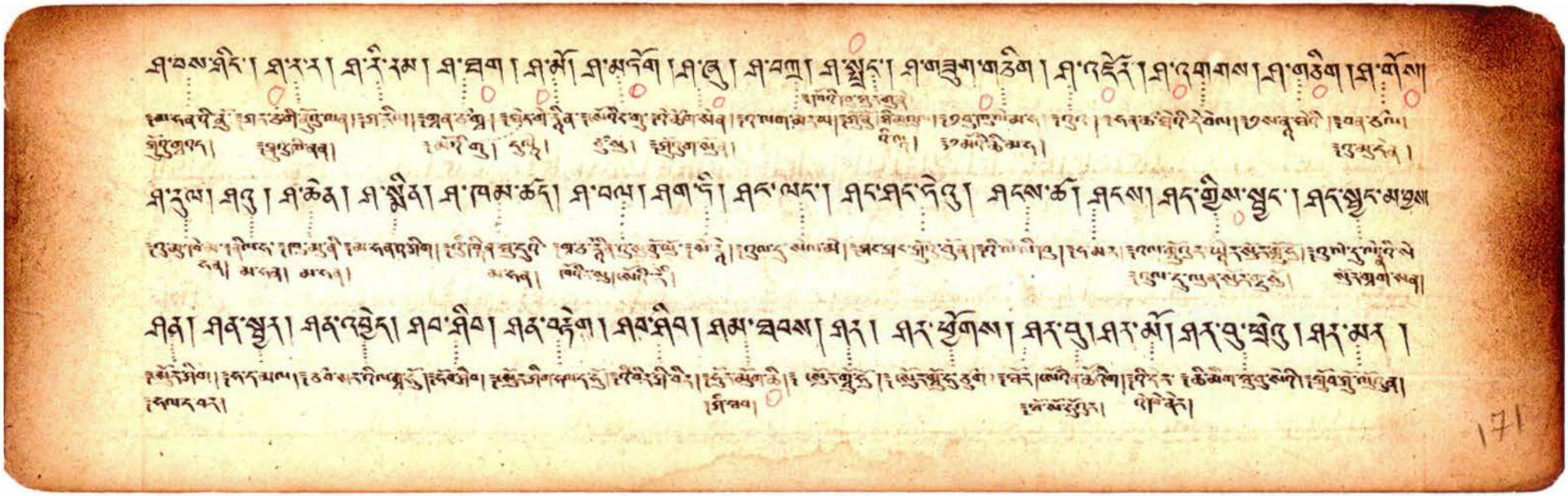

ཨ་བས་ཤིང་། ཨ་རུ་ར། ཨ་རི་རམ། ཨ་ཐག ། ཨ་མོ། ཨ་མདོག ། ཨ་ཞུ། ཨ་བཀྲ། ཨ་སྒྲུབ། ཨ་ཁུ་ཚུབ་ཁ་ཅིག ། ཨ་འཇེར། ཨ་འཕ་ཚས། ཨ་གཅིག ། ཨ་གོས།
-мах нь шуугаад-шаржигнуулан, шуугинан -шарил -ганзага- мөөг, тэнгэрийн дүлий -өнгө зүс -эцсэн, шуусан -алаг мариа, цахлай -хөх түрүү, соно,шумуул -нэгэн бүхэл-нэгэн мөч мах -үү -ханцуйт дээл -нэг санаат -банзал, өмд

ཨ་རུལ། ཨཉ། ཨ་ཆེན། ཨ་སྐེན། ཨ་རྨེན། ཨ་ཁམ་ཚོད། ཨ་བལ། ཨག་ཏི། ཨང་ལང་། ཨང་ཨང་ཅེའུ། ཨངས་ཚོ། ཨངས། ཨང་གྲིས་སྒྲུང་། ཨང་སྒྲུང་མ་བྱས།
-өмхий мах -нялх мах -хүний мах -махан ашиг - хэтүү -үмхийн төдий мах -газрын үс буюу хөрс, өрөм -сэрээ -илд сэлэм -шаншан шувуу - иллэх - хамар -алгууураар сургах, улдуулан сургах -улдуулан эс сургасан

ཨཉ། ཨན་སྒྲུར། ཨན་ཕྱེ། ཨན་འབྱེད། ཨབ་ཤིབ། ཨབ་བརྡེག། ཨབ་ཤིབ། ཨམ་ཐབས། ཨར། ཨར་ཕྱོགས། ཨར་བུ། ཨར་མོ། ཨར་བུ་ཕྱེའུ། ཨར་མར།
- урших, халдвар -хадмал -завсрыг ялгах- ялгалыг ялгагч -хов жив -урших халдах-ийхэр шийхэр-хормогч, шамтав -ургах -дорно зүг -тор, өнцөг, тосгуур -идэр эхнэр - чимэгт бүс -шув шулуун

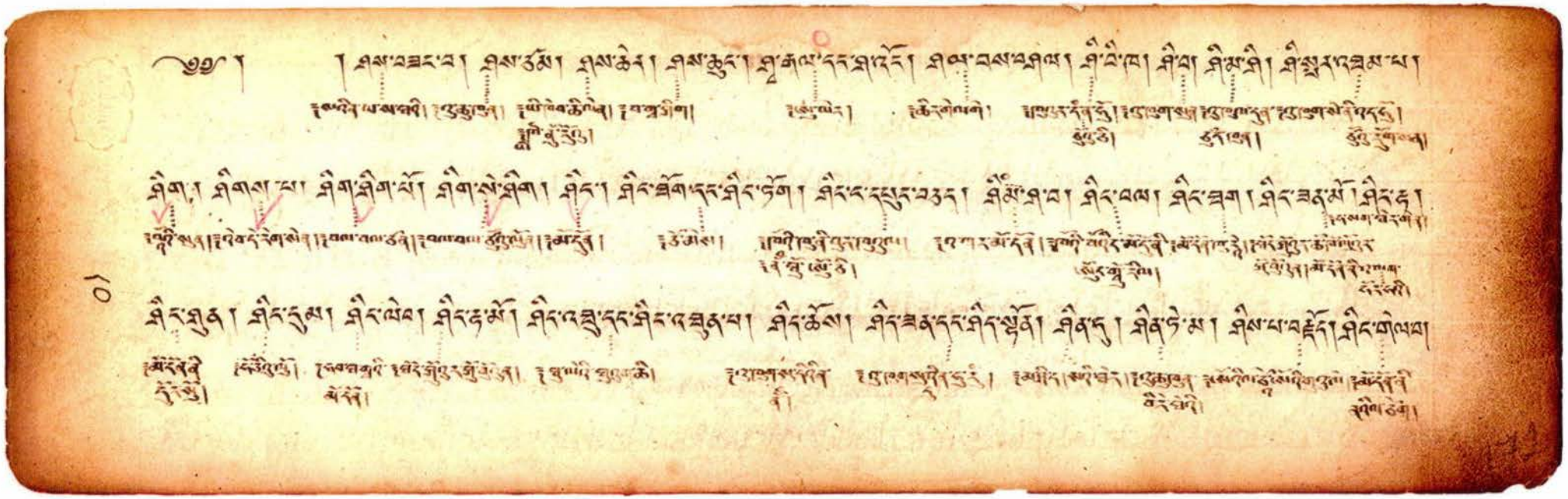

-сайн ястай -өчүүхэн төдий -ихэвчлэн, их нуруу, дийлэнх -бага шиг - үер -чиргүүлэг чирэх -хүүр дамнах сүйх -үхсэн- үхэлдэн зүтгэн -үхсэний атга зуурсан

-бөөс -эвдэрсэн -балбалзан -балбалзуулан, хэлбэлзүүлэн -мод -жимс -хөхний бүрхүүл, номт ууж -агар мод -хөвөн, модны унгирал - модон хүрээ -цохилуур шувуу, модны алаг хорхой -хасаг тэрэг

-модны дорс -хожуул - хавтгай мод -цохилуур шувуу -түлээ түүгч -үхэгсэдийн ном -үхэгсэдийн хурим -машид, сайтар -өчүүхэн бярт -өлзий өгүүл -модны найлзаг

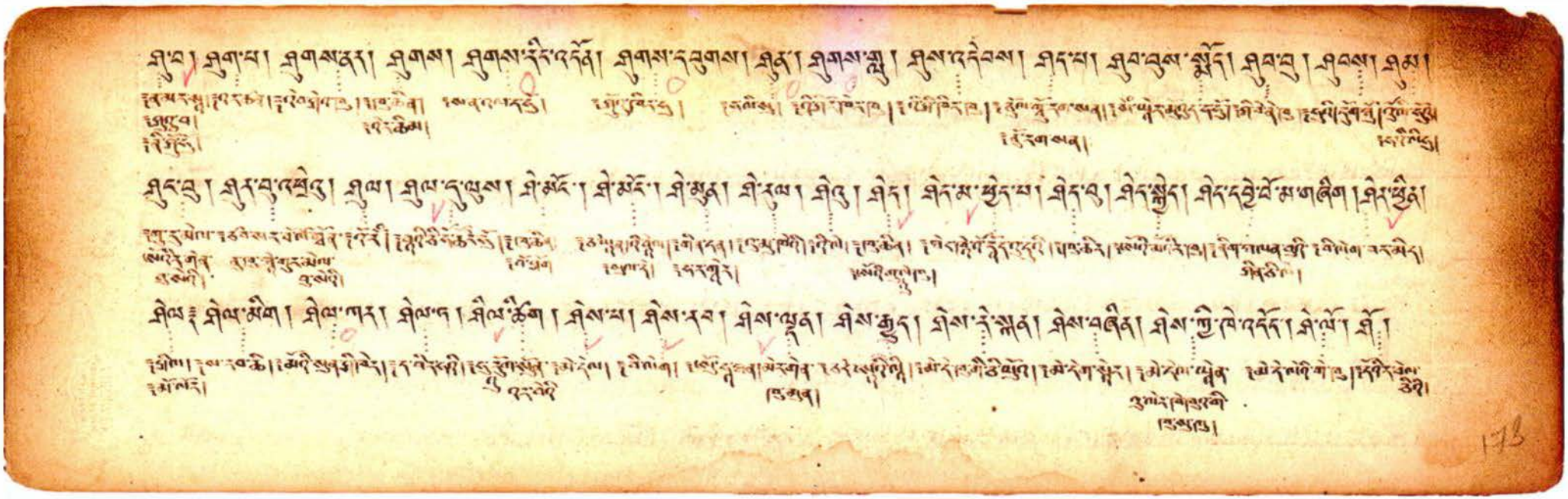

-намс, нясуу	- арц	-эвшээх	-хүч, эрчим	-санаа алдах	-шуухирах	-хальс	-исгэрэх	-исгэрэх	-зулгарсан, нурсан	-сэмээр муутгах	-шивнэх	-хуй, дүгтуй	-уйлах, хайлах
-гүрмэл өргөн бүс	-завсар бүр нүхтэй гүрмэл бүс	-ором	-байж хоцрох	-суу заль	-хүч, бошиг, заяа, ивээл, сүлд	-гяндан, хар гэр	-өмхий	-ил	-хүч, -тэнхээ өроогүй өгүүлрүүн	-хүчир	-өмөөрхөх	-нягтлан бүү шинжил	-билэг барамид
-шил, болор	-саравч	-мөсөн чихэр	-давирхай	-хуурсан арвай	-мэдэл	- билэг	-ухаантан, мэргэн хүн	-зан ааль	- мэдэх гэж үү	-мэдсээр	-мэдлээр илүүрхэхийг хүсэх	-мэдлээ гэх	-дөрвөлжин

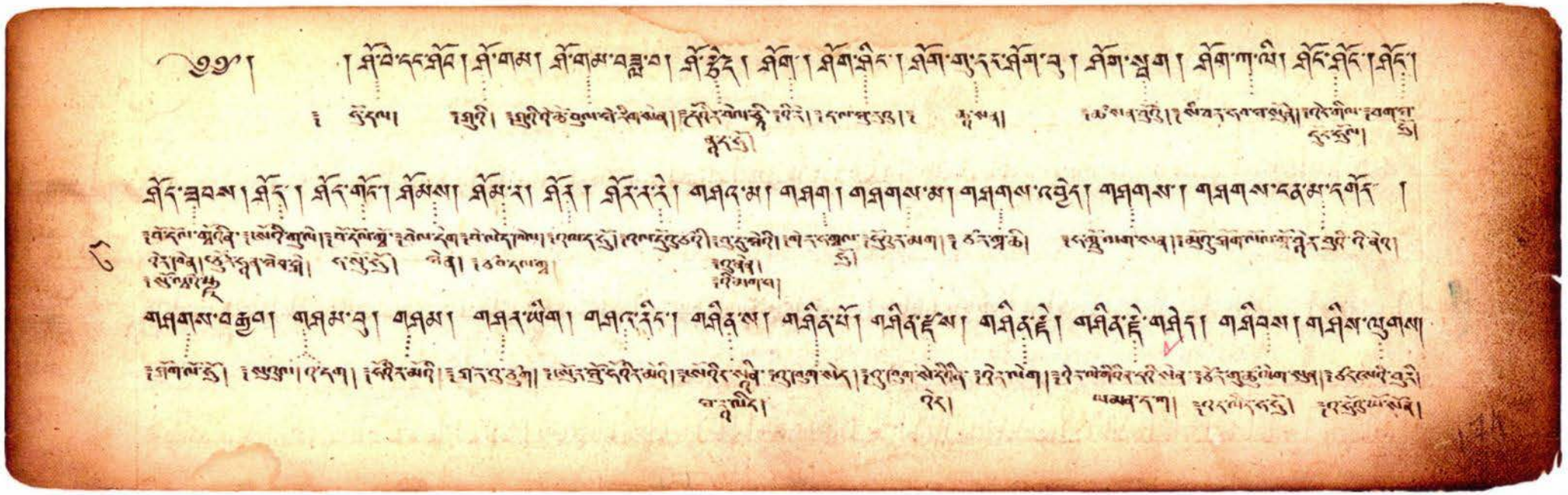

-багтах -энхэл донхол -самбар, хавтас -цаасан буу -цаас -далан түрүү -ир -дөрвөлж наадах -гаалиас бултарсан -гааль -худал

-муу шоглолоор бүү инээ -хагалсан -заргач -хуурмаг -хэр хагалах -бодот, үнэн, ямагт -алдуузай -алдах -бэлтгэл, -завдлага -бэлдэгдэхүүн -бодлого хасах -бодлогын эрих,-өгүүл сампин, зурхайн тэвш

-зан авир, ахуй ёс -зэрэгцүүлсэн, адилтгах -ямандаг -эрлэгийн дайсан, -эрлэг -үхэгсэдийн эд -үхсэн -өнө сайн тариалан -урт хормой -шар үсэг -хормой -сүүл, адаг -шоглох

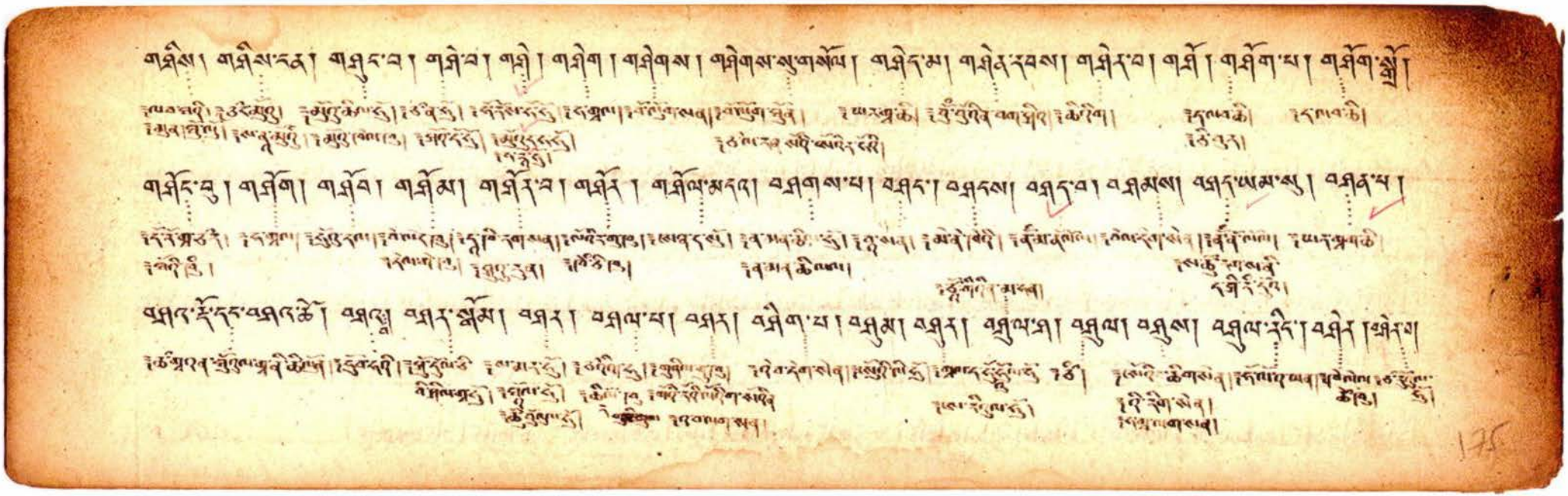

-лавтай, мөн тул	-зан муут, санаа муут	-муучлах, муу хэлэх	-занах, шоодох, хорсох	-муутгах, хараах	- хагал	-ажирсан ажираг	-тун, залран соёрх	- яргачин	-бумбын багш	-нойтон	-агсах	- далавч, жигүүр	-далавч	
-доор газар, төхөм	-хагал	-худал	-бэлдэх, дэлдэх	-даахирсан, ширүүн	-сөргөөх, хэмжих	-анжис	- наманчилсан, наманчилгаа	-баас	-мэлхий	- номлол	- бэлдсэн	-номлол сацарсны дашрамд	-яргач	
-цагаан тугалгын чулуу	-хуваах	-шударга бясалгах	-самрах, тоолох, цувуулах	-зайлах, чирэх, гүйлгэх	-гөрөөлсөн, авласан	-эвдсэн	-уйлах	-галд хуухлах, ариулах	-зоогийн мах	-зам	-өвчсөн, ярсан, хуулсан	-хол аян	-хэлэлцэх	-заргалдах

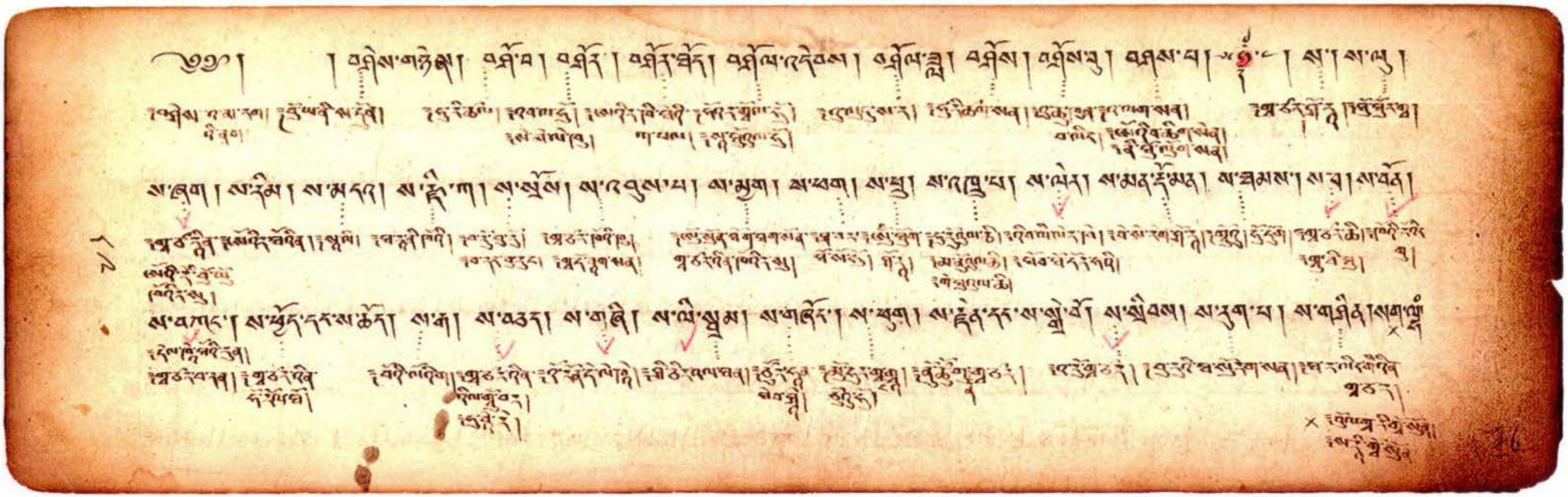

ས། - газар, - тутрага шороо

ས་ལྷུ། - газар, - тутрага шороо

ས་བོན། - хөрөнгө хувьт

ས་བ། - газарч, - хөрөнгө

ས་ཐམས། - бэсрэг шороо-гуу, худаг

ས་མཐའ་རྩོམ། -бэсрэг шороо

ས་ལེར། -ив илэрхий, тов тодорхой

ས་འབྲུལ། -харуулч, мануулч, гэтүүлч

ས་ལྷུ། -харуулч, мануулч, шороо-үйрмэг

ས་ཁ་བ། -шавар тооско

ས་ཁམས། -усс татсан газрын хөрс

ས་འདབས་པ། -газар гүвийсэн, товойсон

ས་ཀ་ཐལ། -тарианы хүү

ས་སྐོས། -харуй бүрий, бараг бүрэг

ས་མདའ། - сааль

ས་རྨི་མ། -өртөө

ས་ཞགས། -газрын хөрс буюу өрөм

ས་ཁ་ཆེ། -янаг амраг

ས་ཁྱིམ་གཅིག། -буяны садан

ས་ཁོག། -хурьцал

ས་ཁོད། -авлах, сэмлэх

ས་ཁོད་ཐོད། -архитай гавал

ས་ཁོལ་འདེབས། -хойшлох, саатуулах

ས་ལུག། -илүү сар

ས་ལོག། -хурьцсан

ས་ལོས་བྱུ། -өчүүхэн балин

ས་ལོས་པ། -алсан, өвчсөн, нядалсан

ས། - газар, - тутрага шороо

ས་ཞགས། -газрын хөрс буюу өрөм

ས་རྨི་མ། -өртөө

ས་མདའ། - сааль

ས་ཀ་ཐལ། -тарианы хүү

ས་སྐོས། -харуй бүрий, бараг бүрэг

ས་འདབས་པ། -газар гүвийсэн, товойсон

ས་ཁོལ་འདེབས། -усс татсан газрын хөрс

ས་ཁ་ཆེ། -шавар тооско

ས་ལུག། -илүү сар

ས་ལོག། -харуулч, мануулч, гэтүүлч

ས་ལོས་བྱུ། -ив илэрхий, тов тодорхой

ས་ལོས་པ། -бэсрэг шороо-гуу, худаг

ས་བ། -газарч, - хөрөнгө хувьт

ས་ཁྱིམ་གཅིག། -буяны садан

ས་ཁོག། -хурьцал

ས་ཁོད། -авлах, сэмлэх

ས་ཁོད་ཐོད། -архитай гавал

ས་ཁོལ་འདེབས། -хойшлох, саатуулах

ས་ལོས་པ། -алсан, өвчсөн, нядалсан

ས་ལོས་བྱུ། -өчүүхэн балин

ས་ལོག། -хурьцсан

ས་ལུག། -илүү сар

ས་ཁམས། -усс татсан газрын хөрс

ས་ཁ་ཆེ། -шавар тооско

ས་ལྷུ། -харуулч, мануулч, шороо-үйрмэг

ས་ཐམས། -бэсрэг шороо-гуу, худаг

ས་བོན། -хөрөнгө хувьт

ས་བ། -газарч, - хөрөнгө

ས་ཁ་བ། -булгаар госон, саарь госон

ས་ཐང་། -тариалангийн сайн газар

ས་ཁྱོན་དང་ས་ཆོད། -бүрий тасарсан

ས་རྩ་བ། -ар газар

ས་རྩེ་དང་ས་སྐྱེ་བོ། -нүцгэн газар

ས་ལྷུག། -мухар ганга, зуух

ས་གཞོད། - зурхайн тэвш

ས་ལེ་སྐམ། -шижир алт

ས་གཞོང་། -орон дэлхий

ས་བ་ཚད། -газрын ялгавар, хувааръ

ས་རྐུ། - бүлэг

ས་ཁྱོད་དང་ས་ཆོད། -газрын хоролт

ས་བཀང་། -дэлхий тойрон, газар баран

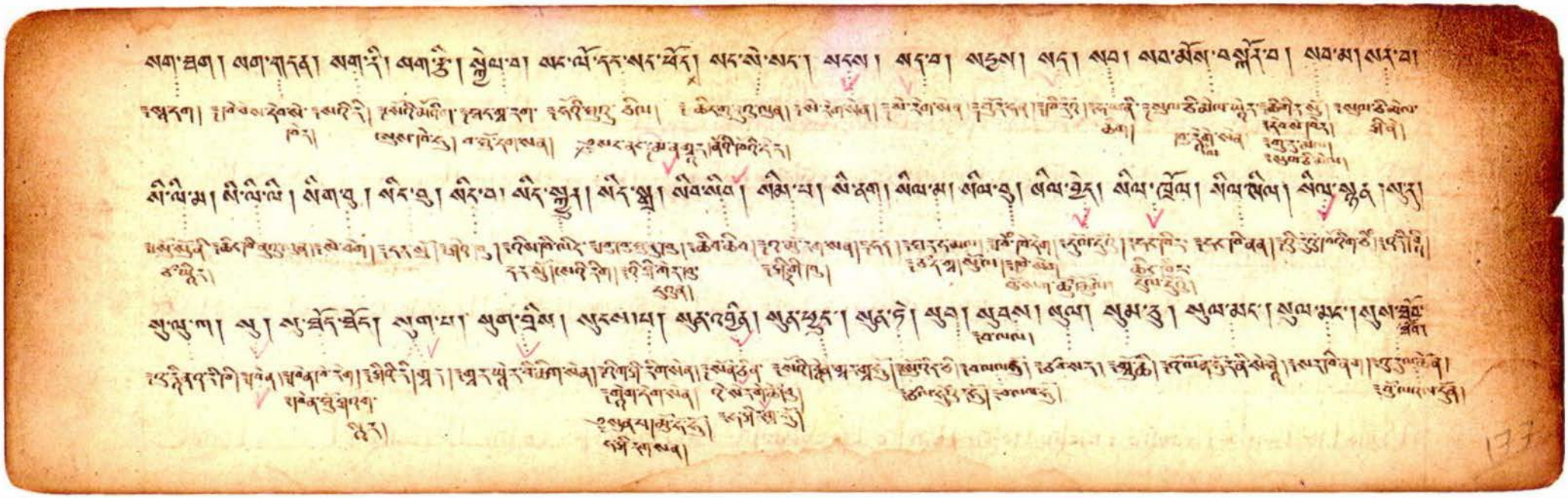

-саадаг	-хивс дэвсгэр	-сааръ	-өмөг үүсгэх, тангараг батадсан	- хойт жил	-маргааш, нөгөөдөр	- цангинуулан	-сэрсэн	-сэрсэн	- бурхан	-хяруу	- хаяаны чиг	-сүлжмэлээр хүрээлсэн	-чийрс, өвсөн дэвсгэр, гурмэл, сүлжмэл	-шинэ
-усны зайр	-жингэнүүлэн	-сэвэг үс	- дарс	- сэхийх	-исгэлэн айраг, дарс	-хүнгэнэх, исгэрэх дуу	-чив чив	-амарсан, шингэх, баясах	-хад	-тархамал, задгай, сул	-хэмхдэг, хэсэг бусаг	-дулдуй- дулдуй	хангир жингэр, -хангинан	- яруу хөгжим	- архи
- үрийн архи	-хэн	- хэн хэрэг, хэн тушаасаар	-шийр, гар	-гараар бичсэн	-нигшэрсэн, гээгдсэн	-хаширсан-мохоох, эсэргүүцэх, хашраах	сонжин-сөхөөн	гаргах -уйдаж,-баллах	-балал-завсар залхуурч	-гуч	-олон хуннарт	-сархинаг	-өрөлцөн булаалдан		

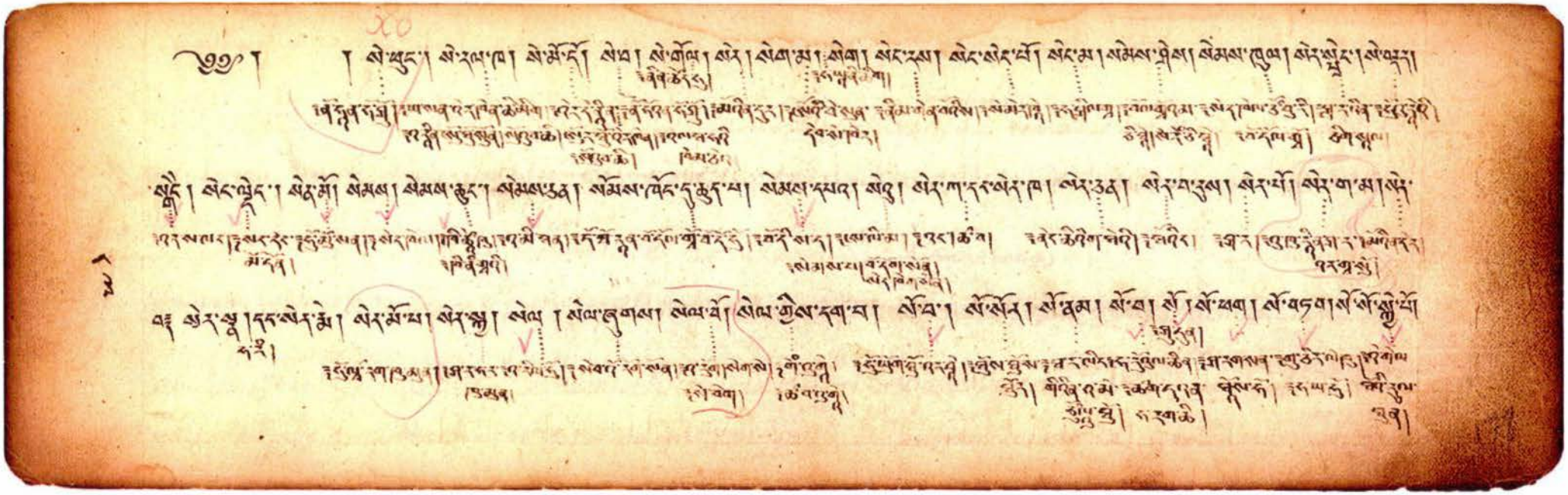

- нохойн хошуу -ясан эрих чимэг, -эрдэнийн-нохойн хошуу,-инчдэх -мөндөр -өвсөн дэвсгэр- хаяаны чиг -нимгэн бөс-сэмэрхий -хашлага -болгоомжтой, -сэтгэл зовуур, -шарын -хуурай
ариун утас, сугавч урт эрих алтны хэмжээ сэрэмжтэй бодлого жагсаал

- арслан -сэндэн мод -хумс - сэтгэл -хичээх, -амьтан -дотроо бодлого бодох, -бодьсадва -бодсон, -алим -осгор, ан, цав - нэн нойтон -тойг -шар -үхрийн - мөндөр
хянамгай аргаа барах сэтгэсэн шар аргал

- харам -хувраг хүн -шар хар - арилах-сэв орсон -араг, сэгс, сав -гэмгүй, цавгүй - хуягт - тус тусад -тариалангийн-харуулчин, - шүд -шарсан - гүжирлэх, - эгэл төрөлхтөн
арвай амь зуулга цагдан харагч тоосго хазах

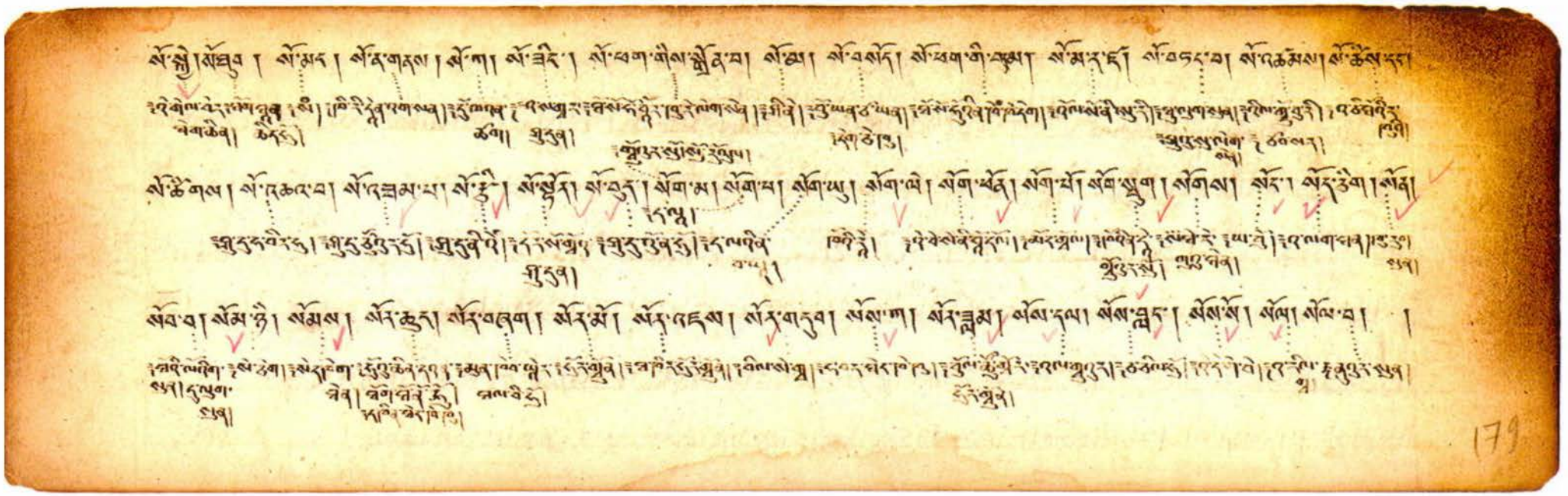

-эгэл бэртэгчин | -тогтон чадах | -сам | -хирдээ агсан - дулааны цаг | -арсгай шуд | -тоосгоор хүрээлсэн | - шинэ | -буян заяа, дэгжээх | -тоосгын хэмхдэг | -олсны үр | - түлсэн, шүүсэлсэн | -ялгавар, завсар | -аж төрөх

-шүд хавирах | - шүд зуурах | - шүдний эм | -дорсгой шүд | -шүд унах | -гуурс, сүрэл | -дал | - далны бариул | - хөрөө | -өвсний боодол | -монгол | -хөндий- гуурс | - тэргүүтэн | - яв | - алагтун | - хүрсэн

-төлсөн | -сэжиг | - сэтгэгтүн | -хуучиндаа тохинох,-мөн хэвээр дахин тэнхнэх тавих | -хуруу | -тахир хуруу | - бөгж | - хавар, дэгжих | - булцгар хуруу | - алгуур | -зажлах | -эдгэв | - арилга | -нүүрс

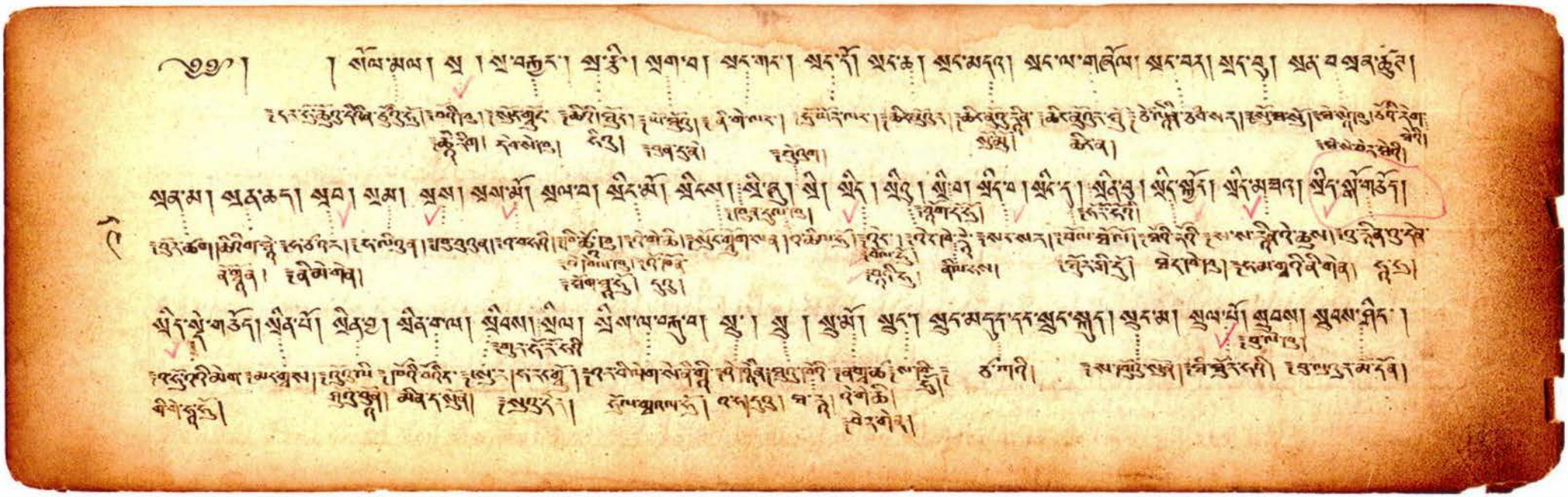

-дархны зуух -бөх, чийрэг-сунган дэвших -чий, дүнъюу - ятуу, бүдэнэ -нэг лан -хоёр лан - жинлүүр -жинлүүрийн сум -жинлүүрт жинлэ- зээлийн завсар - утас -тэсэх - зоригтой, тэсвэртэй

-буурцаг - нойтон ногоо -хазаар, нимгэн -халиу - хөвгүүн - авхай бэхлэх, тогтоох -хичээх, -эгч, охин дүү - сунгасан - хүндлэх, тахимдах -буг- эн, болох, байх -энхрий-боогдох-сансар- болтол, туршид -хорхой тэтгэх -сансрын эцэс, хаана нэг -үрийн үүд хаах

- ахуй аймгийг хаах - мангас - ууль шувуу -хөвөн мяндас -ар, харанхуй, сүүдэр -хүр хорхой -арвилсныг хулгайлах -эхийн ах дүү -түүхий тариа -нагц эгч, бэргэн -сахих -зангиа -сахиулсан-тамтархай, - бүлэх -бүлүүр мод

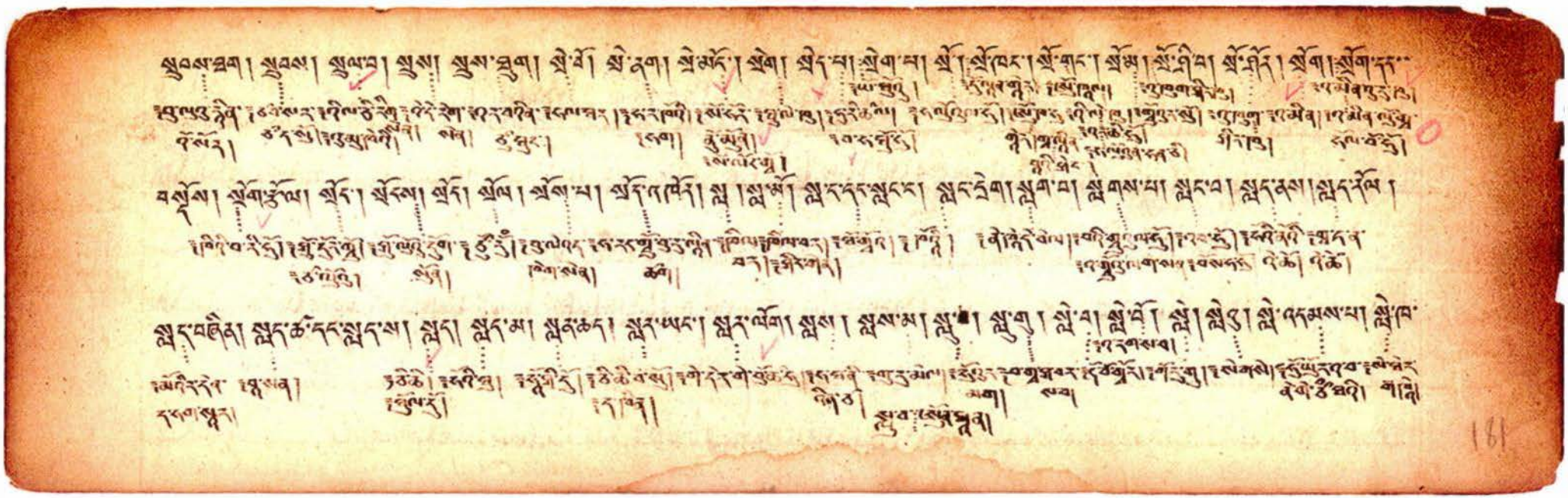

-бүлүүрийн оосор -завсар, заадас -ялзарсан, өмхий -ээдэрсэн -арвайн зутан -халтар -хар хөө, хаг -сохор номин, солонго -түлэх -хурьцал, багадах -шатаах-халуулах-дулаан гэр-угаал, угаах гэр илэх, арчих -хуурс-үхширэх-үхширэх-амь-амь сөрөх, амь лугаа холбох

- хий барих- шударга залах -шулуудсан-үдшийн-бүрий -бүлээтгэсэн -харанхуй бүрийн цаг -хялбар -хялбар, шингэн -хайс - хөө нэхий дээл, цувцаа -байгуулах, агуулсан -авах, босгох -хойноос -гадна, хойно

- мөрдөн дагасаар -баас - жич, тулд -хойт -хойшид -жич бас, дахин -гэдрэг буцах- хатны инж -гөрмөл- хуурмаг-ундаа- шавар сав, -бага- хялар, довгор саваа -араг- хүрэх- сэгс -хоёр алба нэг замт - сэтэрхий

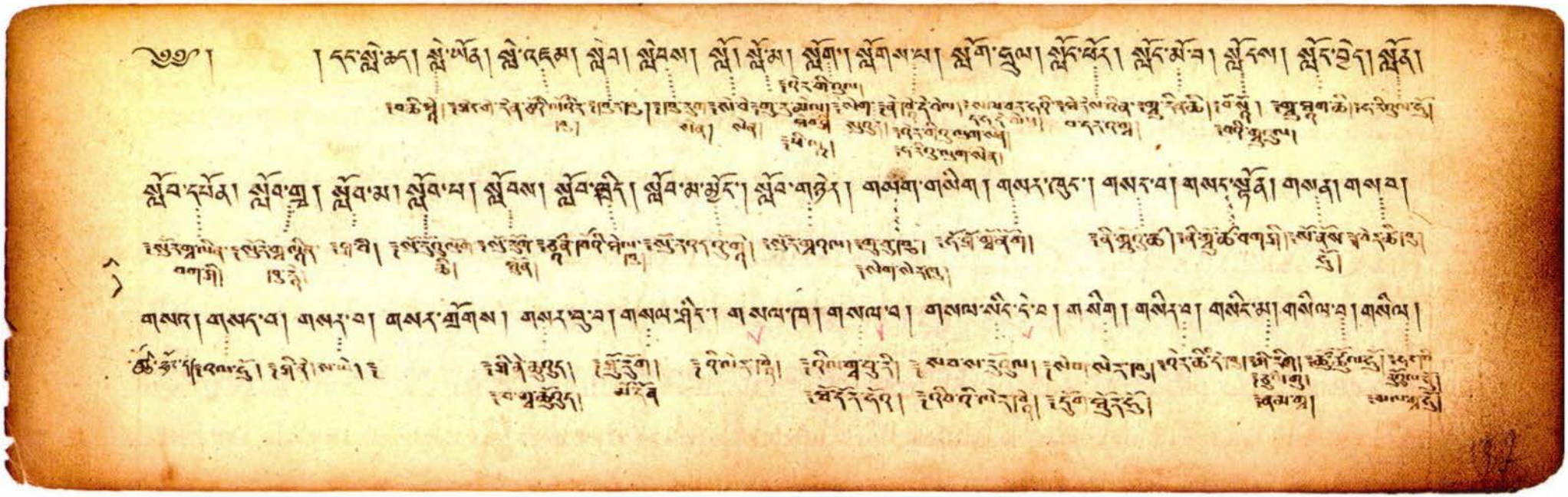

-бачит -шингэрэн зөөлрөх -хүрэх -хүрсэн - сэвс -гүрмэл тэвш, пял -эргүүл, сэгсэр - үстэй дээл, эргүүлсэн,хариулсан дээл -навтархай дах, -тэрсийн бадар аяга -гуйланч -босго, байгуул-гутаагч-хариулах

-сургаалын багш -сургуулийн хүрээ - шавь -суралцагч -сурагтун -заан хөтлөх -сураагүй -сургаал -гүвэх, сэгсрэх -хошного - нууц -нууц багш -сонсох -хэрчих

-цоохондой -алах - шинэ, сая -сониуч -шинэчүүд, багачууд -шураг мод -илэрхий -ялгавар, тодорхой- сав саруул, ив илэрхий -сэгсрэх, дугтрах -эрчийдэх, эргүүлэх -ширэг, зүлэг, намаг -цуцлах-ханги нуулах, салгах, дэлдэх

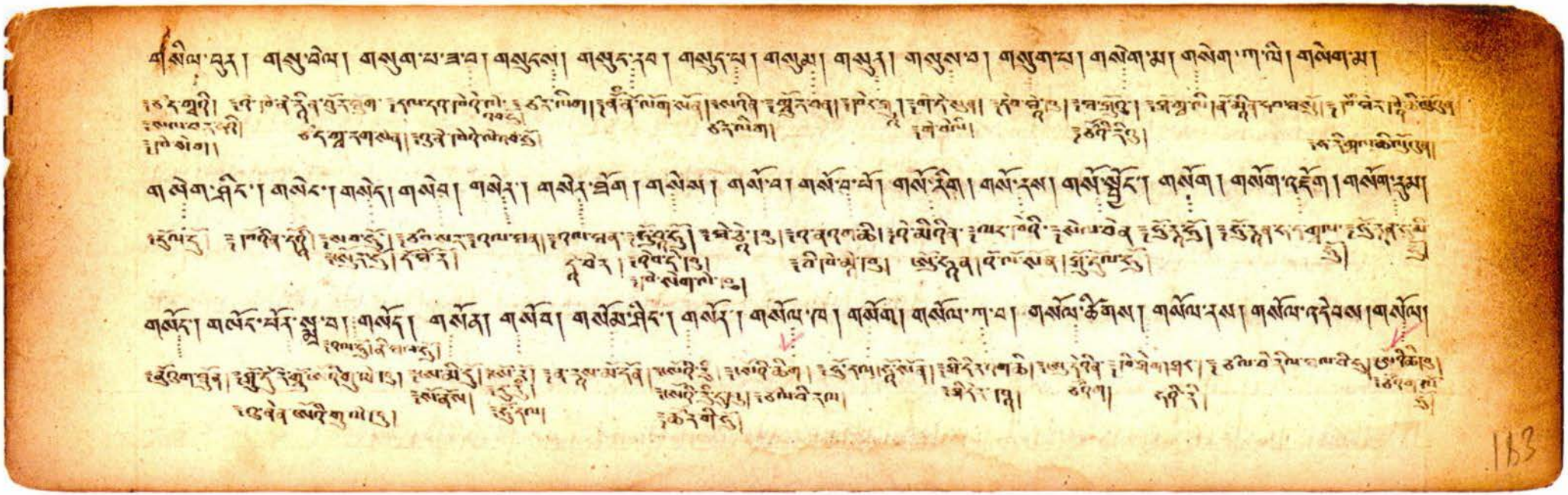

- задгай, салбархай
- эхнэрийн бүртаг цалгайрсан
-далд хээл авах, үнэ хээл авах
- зарлиг
- номлосон
- сайн зарлиг
-гулгих, зангирах, хэхрэх
- гурав
-хишүү
- гэсэн, хэвлий
-дэвтээх
- ташуу, зөрүү
- шогол, номын хавтас
-хэлтэрхий чулуу

-дулдуй
-хөндий
- савах, урах
-завсар, дотор
- алт
-алтан дээвэр
-хуваах, эвдэх, хэсэглэх
- тэжээх
- анагаагч, би хэмээх
эмийн ухаан
-элэнхий олсон бөс
-сэлбэн судлах
- хураах
- хураан хадгалах
-хураан хумбих

-нуугтун
-шударга өгүүлэх, үнэн өгүүлэх
- алах, нядлах
-амьд, сонс
-ор, дүрэм, худал
- нэрс мод
- өрөм, өрөмдөх, цоргих
- өчиг, - худал, хоосон
- шадар агч, шадар хиа
-үдийн зоог
-хишиг, шан, хайр
-залбирал тавих
-өчих, зооглох

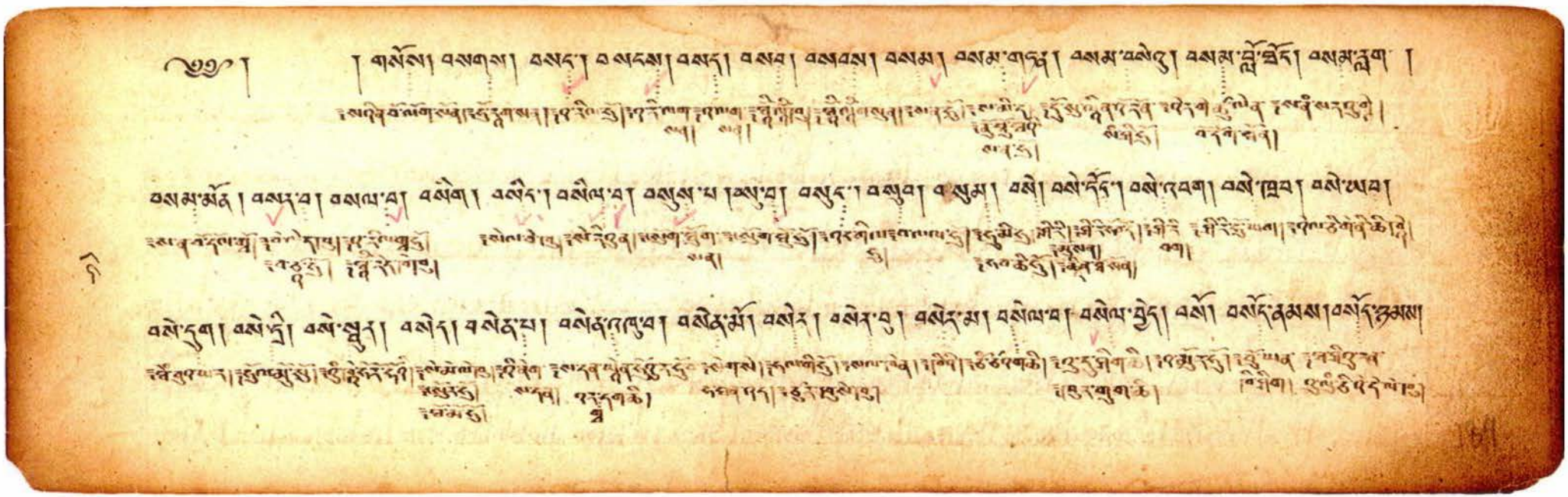

ཚིག་སོགས། བསམ་སྒྲུབ། བསམ་ཡེ། བསམ་པ། བསམ་དུ། བསམ་མི། བསམ་ཁ། བསམ་ཁང་། བསམ་ཁང་ཆེ། བསམ་ཁང་ཆུང་། བསམ་ཁང་ཚོགས་ཆུང་། བསམ་ཁང་ཚོགས་ཆེ། བསམ་ཁང་ཚོགས་ཆེན་པོ། བསམ་ཁང་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་། བསམ་ཁང་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ཆུང་། བསམ་ཁང་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ཆེ། བསམ་ཁང་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་པོ། བསམ་ཁང་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང

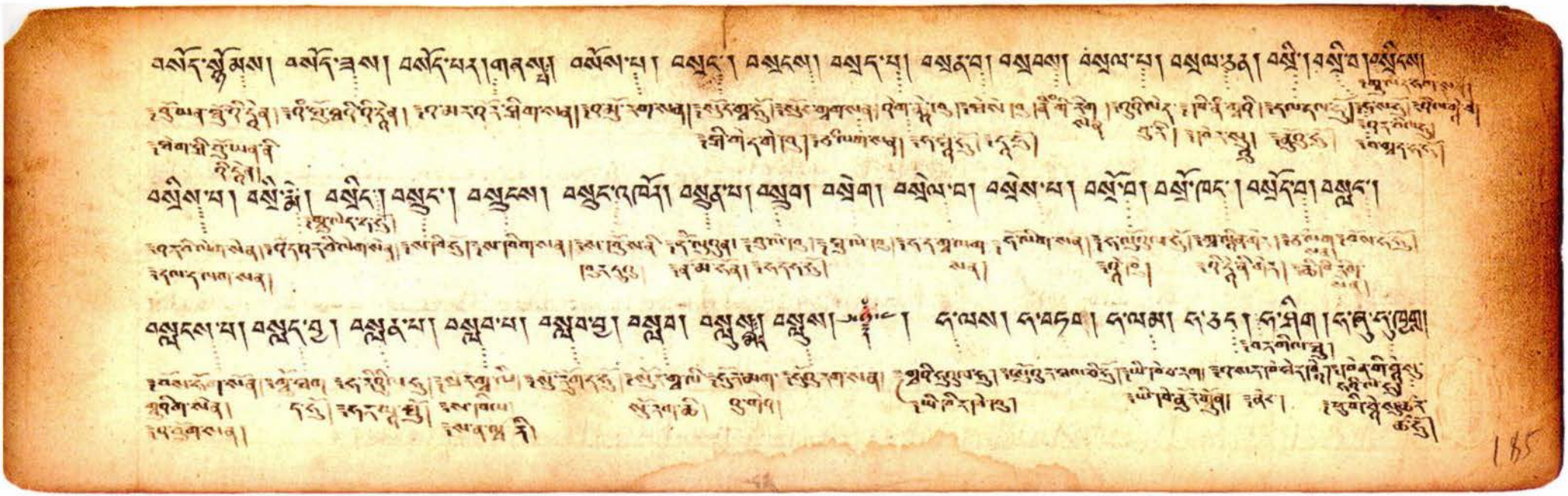

བསོད་སྙོམས། བསོད་ཟས། བསོད་པར་གནས་པ། བསོས་པ། བསྲུང་། བསྲངས། བསྲང་བ། བསྲན་བ། བསྲབས། ཕྱལ་བ། བསྲལ་ཅན། བསྲི་། བསྲི་བ། བསྲིངས།

-буянт идээ, бинвад - амтат идээ -амар оршсон - амарсан -сунгах, чигтгэх -сунгасан, залсан -эгшээх, хатаах -тэсэх, даах - нимгэрсэн -үйлдвэр -хянамгай, хэрсүү -далдлах, нуух, -хасах багатгах, ариглах -холтгосон, илгээв

བསྲིས་པ། བསྲིས་སྡེ། བསྲིད། བསྲུངས། བསྲངས། - сахиусны хүрд -дөлгөөн, номхон -бүлэх, хутгах - түлэх -хадгалсан -хольсон -халуулах, хөлчөөх -галын гэр, идээний гэр -залсан чихэрсэн -босгох

-арвиласан, далдалсан - эд арвилах - холтгох - сахих - сахисан

བསྲུངས་པ། བསྲུངས་སྡེ། བསྲུད། བསྲུབ། བསྲུབས། བསྲེག། བསྲེལ་བ། བསྲེས་པ། བསྲོ་བ། བསྲོད་བ། བསྲུང་།

- босгосон, авсан, гуйсан -гутаагдахуун -хариулах, харьяат - суртал, сахил, санваар - сурагдахуун -суртал, сурагч -хуурмаггүй- хуурсан

ཀ

- гайхуулах, ихэрхэх - уур тавих -их бараг, их нуруун - асар хэтэрхий, нэн -тэнэгэр чулуу -хэн гэвээс хайлах, пү гэвээс царцах

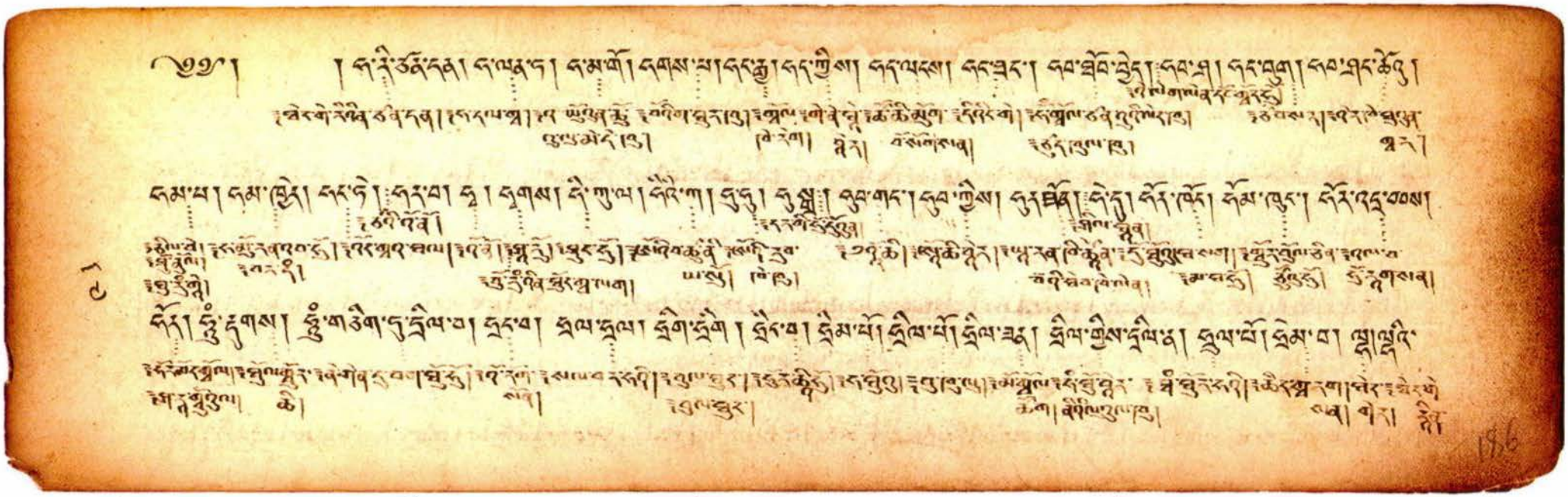

-эрхтний гар -өө, сэвтэй, завсар -элэглэн догодох -хомголзон үйлдэх, зүтгүүлэх -дүйнгэ -цочмог боссон -гэнэтээр -гол хэрэг -бөгтрөх, бүгтрэх - аа хоохой, юу ч үл мэдэх -хандлага -тэнгэрийн зандан

-гурвалжин-тулга хэлбэртэй алба хураасан -чангарсан-тэнгэр-тэнгэрийн -тамтархай -хамтаар нийлүүлбээс -мөхлөг гуяр - бүхэл - хатуу -салбархай - орсон -нэгэн зүгт багтаах -тулгуурч - монгол

-жилбэ, шунал, -хомрон авах, бардам -онгойтол-зай - оноо-шаар, бурмын-шунхтунгалаг -өвчүүний-өрөвхийлөх яс -тар- нэгэн ооч хийх дуу - оочоор - шамдгай -яаран, хичээн, идэвхийлэн -шалтгаан-дутуу, тасаг, мятуу

182

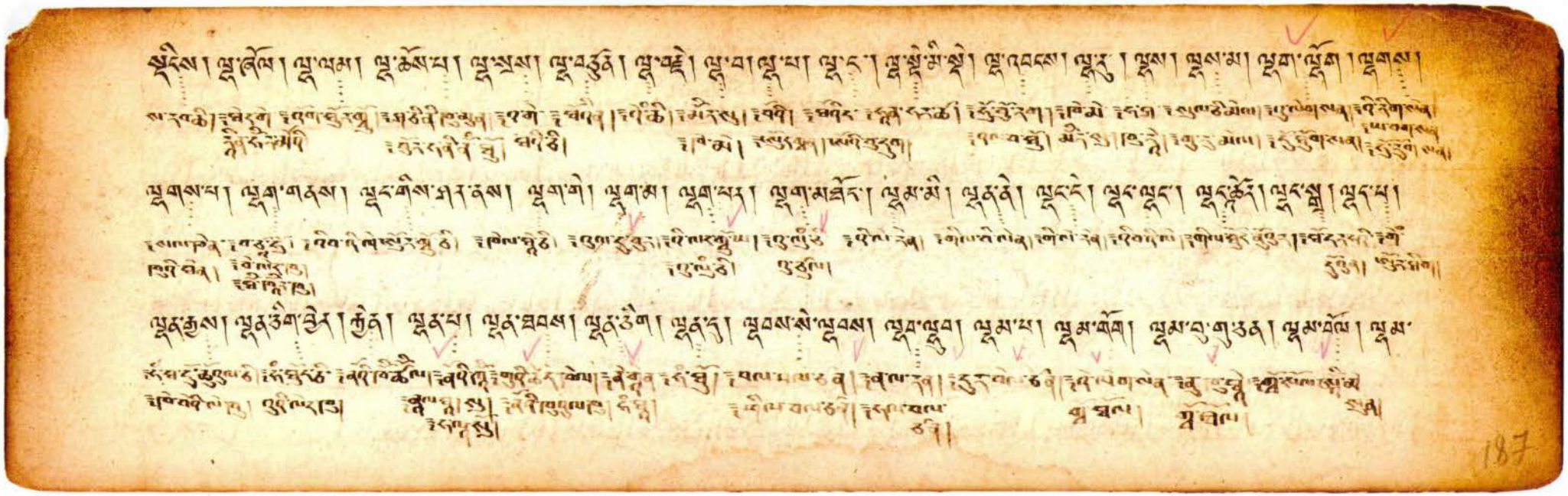

саравч -тэнгэрийн хормой -огторгуй -шашны хүн, бурхны номт -занги, тайж -тойн -эмч -мөгөөрс, хэм - бөө, удган -тойг, өвдөг-хаан, харц -хувragийн албат -хэм, мөгөөрс-хашаа, хороо -сүжмэл, гүрмэл -үлсэн, дутсан -ирсэн, явсан, хурсан

- салхи, унасан - хүйтэн, бэлтгэх, дүүргэх - базаах, -ив ил ургаж - гялтайж -үлдвэр -ялангуяа, үлэмж -үлэмж үзэл -илрэн -гялбалан- гялбан -ив илэрхий -гялтагнуур, гилтэгнүүр -тодорхой дуу - гэм урших

-хамтдаж, чуулж, хэвийлж - хамтарч үйлдэх нөхцөл -нөхөөс, наалт -гүйцэтгэл, нөхлөг -нэгэн хамт - хамт -бэлбэлзэн, гялбалзан -дөрвөлжин -элэгдсэн гутал- ногтой госон - госон-оймс

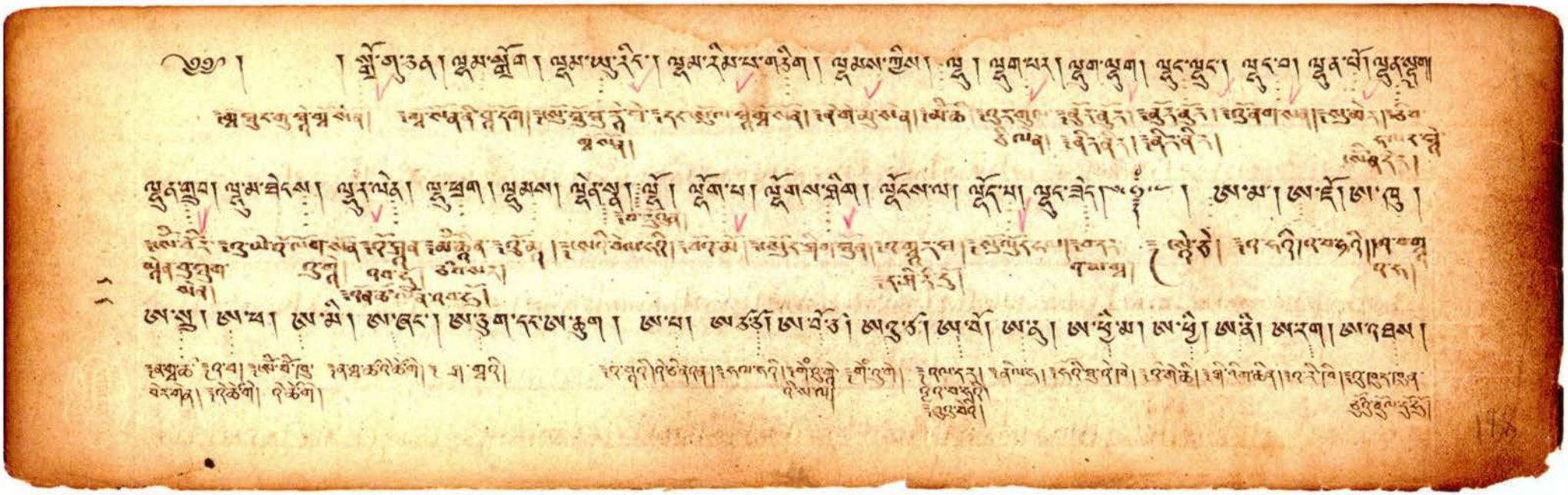

ᠵᠣᠭᠰᠣᠭᠠᠯ - жавхлантайяа өндөр
ᠰᠦᠮᠪᠡ - сүмбэ
ᠤᠨᠠᠰᠠᠨ - унасан
ᠨᠤᠷ ᠨᠤᠷ, ᠨᠢᠷ ᠨᠢᠷ -нур нур, нир нир
ᠴᠦᠯ ᠴᠠᠯ -цүл цал
ᠦᠷᠭᠡᠯᠵᠢᠯᠦᠦᠯᠡᠨ -үргэлжлүүлэн
ᠮᠥᠴ -мөч
ᠨᠡᠭ ᠮᠥᠰᠥᠨ -нэг мөсөн
ᠳᠠᠨ ᠤᠯᠲ ᠭᠣᠰᠣᠨ - дан улт госон
ᠤᠷᠲ ᠲᠦᠷᠢᠢᠲ ᠭᠣᠰᠣᠨ -урт түрийт госон
ᠭᠤᠲᠯᠠᠨ ᠪᠣᠣᠳᠣᠭ -гутлын боодог
ᠳᠥᠩᠭᠥᠲ ᠭᠣᠰᠣᠨ - дөнгөт госон

ᠥᠪᠰᠥᠥᠨ ᠪᠦᠲᠴᠡᠭᠡᠨ -өвсөөн бүтсэн
ᠦᠶᠡ ᠣᠯᠰᠣᠩᠭᠦᠢ -үе олсонгүй
ᠣᠢᠱᠣᠣᠨ ᠠᠪᠠᠬ, ᠣᠨᠴᠭᠣᠢᠯᠣᠨ ᠠᠪᠠᠬ -ойшоон авах, онцгойлон авах
ᠮᠥᠴᠢᠶᠢᠨ ᠵᠠᠪᠰᠠᠷ -мөчийн завсар
ᠤᠮᠠᠢ - умай
ᠠᠶᠤᠯᠬᠠᠢ - аюулхай
ᠥᠮᠨᠥ - өмнө
ᠪᠤᠤᠮ - боом
ᠤᠨᠱᠢᠭᠲᠤᠨ - агаарт, дашрамд- уншигтун
ᠰᠤᠯᠲᠭᠠᠯ -султгал
ᠪᠠᠳᠠᠷ ᠠᠶᠠᠭᠠ -бадар аяга

ᠡᠡᠵ, ᠡᠬ -ээж, эх
ᠠᠬᠠᠢ, ᠠᠪᠬᠠᠢ-ᠠᠪᠭᠠ ᠠᠬ -ахай, авхай-авга ах

ᠨᠠᠭᠠᠴ бэргэн - нагац
ᠠᠠᠪ, ᠡᠵᠡᠭ - аав, эцэг
ᠥᠪᠥᠭ ᠡᠵᠡᠭ -өвөг эцэг
ᠨᠠᠭᠠᠴ ᠡᠵᠡᠭ -нагац эцэг
ᠱᠠᠭᠠᠢ -шагай
ᠠᠪᠠᠢ, ᠡᠵᠡᠭ -авай, эцэг
ᠬᠠᠯᠭᠠᠢ - халгай
ᠭᠡᠮᠭᠦᠢ, ᠡᠰ ᠯ -гэмгүй, эс л
ᠭᠡᠮᠭᠦᠢ - гэмгүй
ᠠᠯᠳᠠᠷ, ᠠᠪᠬᠠᠢ, ᠪᠦᠭᠦᠪᠡᠢ -алдар, авхай, бүгүвэй
ᠨᠢᠶᠠᠯᠬ -нялх
ᠬᠣᠢᠲ ᠡᠵᠡᠭ -хойт эцэг
ᠡᠭᠴ - эгч
ᠱᠢᠪᠡᠭᠴᠢᠨ -шивэгчин
ᠠᠷᠬᠢ -архи
ᠦᠭᠡᠲᠬᠢᠢᠨ ᠵᠤᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠬ - үгэтхийн зууралдах

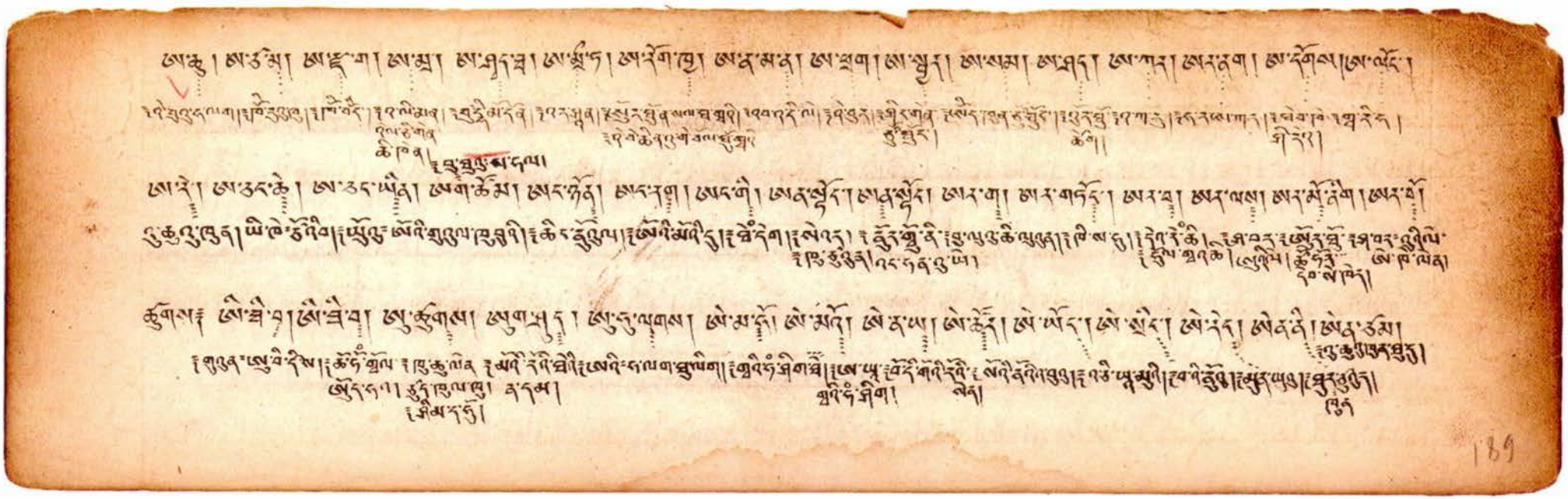

-эвий халаг-хөөрхийлөн	-их зөв	- юу өгүүлэх буй	-битүү сахал	-чагнуул	-өмд	-тэмдэг	-сээр, хүзүү	-билүү чулуу	-хясах	- дээрэмч, -шавар үйл хулгайч	-урт цоохор-шавар үйл дэвсгэр	-урт насалтугай, өвчингүй болтугай	- рашаан	-бодь мод чих	-алим, илжигний	-хөвөн	-хар ажил	-ав адил	- өвөр - шингэн зутан	-өтгөн зутан	-урт цэг	-агар	-хар агар	- тэвш ширээ	-гархи
-гүн увдис	-чухам гол утга	-хүчлэн зүтгүүлэх	-мөрийт наадам	- ай халаг түлэг-	аяа гайхамшиг -аяа гайхамшиг	-бодь гөрөөс	- сонсов уу	-ирнэ үү	- байна уу	- мөн үү	- түргэн зуур-	өчүүхэн төдий												

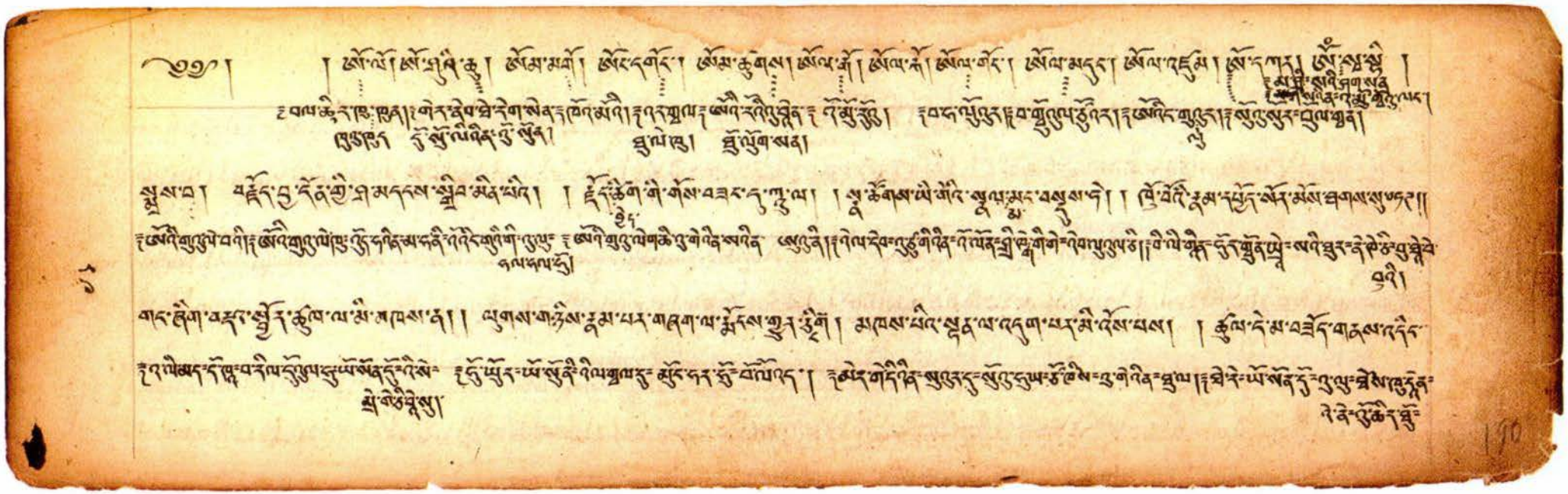

-маш сайшаасан, сайн амгалан -суусар, булга -өнгөлүүр -төвөнх багалзуур - багалзуур -омруу -эрүүгээ тулах -аргал түлэх -хөмхий, эрүү -гэр нэвтэрсэн дуслын ус - балчир хүүхэд

Өгүүлрүүн: Өгүүлэгдэхүүн утгын махны өнгийг үл халхлах, Өгүүлэгч үгийн сайн шаа торго үүнийг, Элдэв үсгийн олон ширхэгийг эвлүүлж, Билгийн хуруугаар сайтар нэхэж бүтээв би

Алимад дохио барилдуулах ёсноо эс мэргэжвээс, Хоёр ёсны ялгалд мунхрах болоод, Мэргэдийн сууринаа суухуйяа зохисгүй тул, Тэрхүү ёсноо үл тэсэхдээ энэ учраа оролдвой

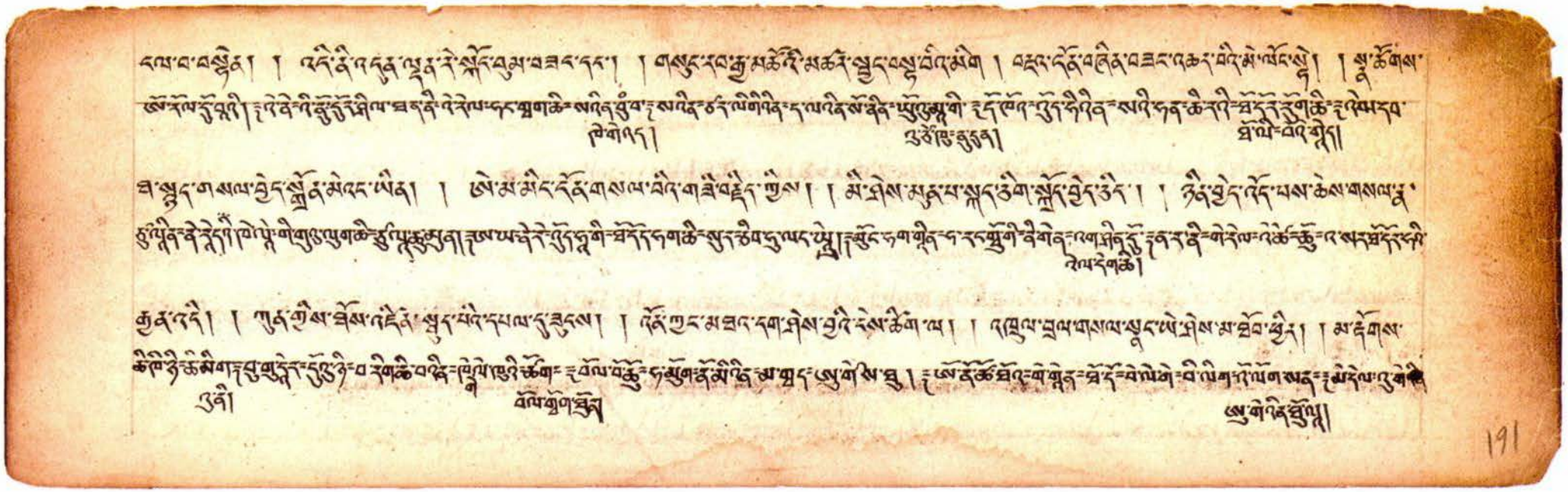

Энэ нь дуршилтны эгээрлийг хангагч сайн хумх хийгээд, Сайн зарлигийн далай дахь сонин юмыг үзэх нүд, Дохио утгын сайхан царай тодотгогч толь бөгөөд Элдэв зүйлийн

нэрийтгэлийг гийгүүлэгч зул мөн, Аяа нэр утгыг тодотгогч сүр жавхлангаар, Мунхагийн харанхуйг нэгэн агшнаа үлдэгч, Нарны гэрлээс ч асар тодорхой

чимэг үүнийг, Бүгдээр дууг баригчаа гийгүүлэх цог болгоод Тийн боловч хамаг номын магад үгсээр, Оночтой гэгээн тод бэлгэ билгүүнийг олсонгүйн тул, Мэдэлгүй

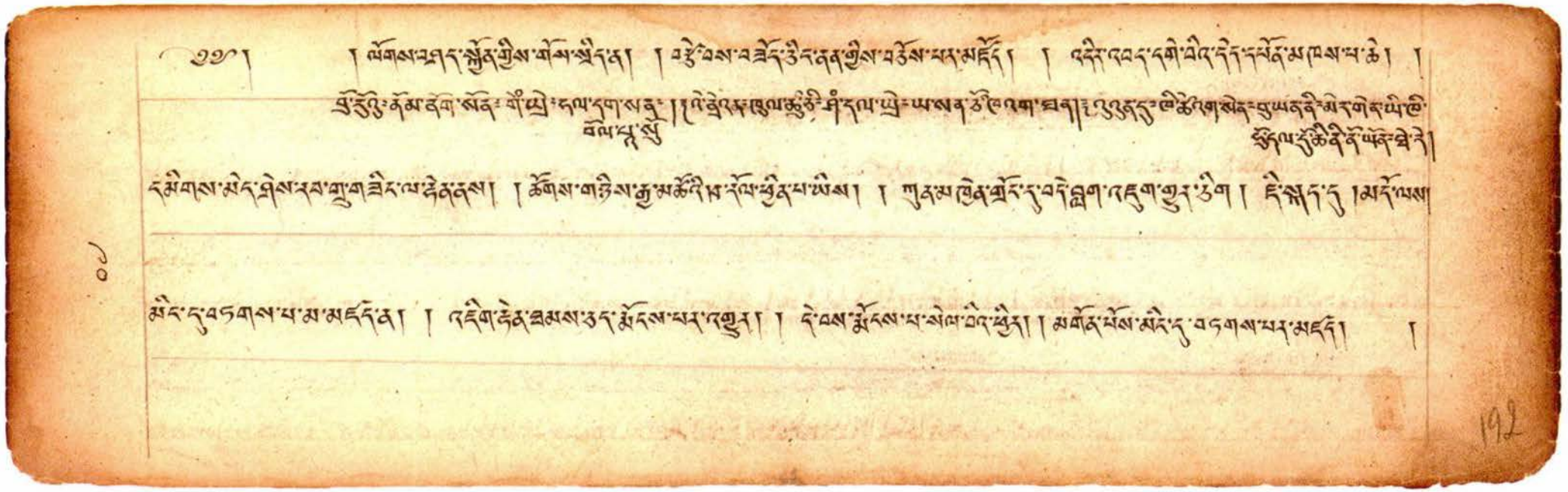

།འཕགས་པ་མ་མཛད་ན། ། འདིག་རྟེན་ཟམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འགྱུར། ། དེ་ཕས་མྱ་ངན་པ་སེལ་ཕྱིར། ། མཚོན་པོས་མིང་ཡང་མཛད།།

མིང་དུ་བཏགས་པ་མ་མཛད་ན། ། འདིག་རྟེན་ཟམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འགྱུར། ། དེ་ཕས་མྱ་ངན་པ་སེལ་ཕྱིར། ། མཚོན་པོས་མིང་ཡང་མཛད།།

།འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེས་གཤེགས་ཤིང་ན། ། བརྒྱ་བས་བཟོད་ཅིང་ཟན་གྱིས་བཅོས་པར་མངོན། ། །འདིར་འབད་དགེ་བའི་དོད་དཔོན་མཁས་པ་ཆེ།

Буруу номлосон гэмээр халдсан бөгөөс, Энэрэн хүлцэж шамдлаар засах ажаамуй, Үүнийг хичээсэн буяны мэргэн сартваахь тэр

།ཟོར་བཞད་སྐྱོན་གྱིས་གོས་སྤྱིད་ན། ། །བརྩེ་བས་བཟོད་ཅིང་ཟན་གྱིས་བཅོས་པར་མངོན། ། །

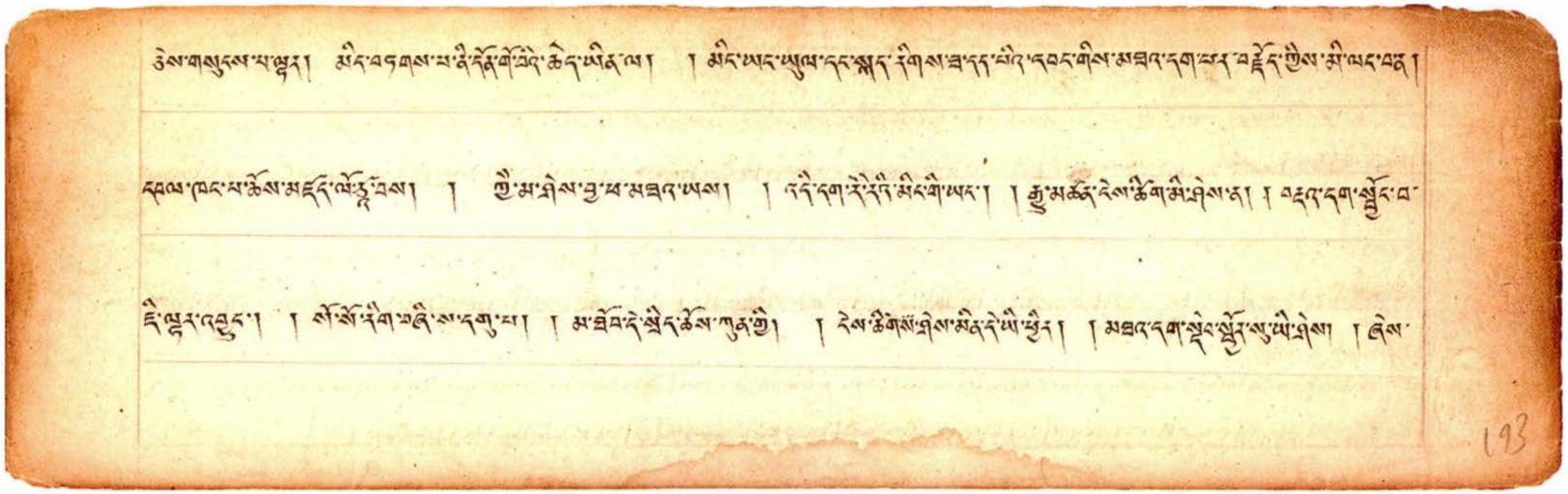

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིད་བདག་ལ་མི་དགེ་ཆེད་ཡིན་ལ། ། མིད་ཡང་ཡུལ་དང་སྐད་རིགས་ཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི།

རྣམ་ཐར་བཅོས་མཛད་ལ་དགུ་པ། ། ཚེ་མ་ཤེས་ཟུ་ཚ་མཐའ་ཡས། ། འདི་དག་རེ་རེའི་མིད་གི་ཡང་། ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཆོག་མི་ཤེས་ན། ། བརྟག་དག་ལྷུང་བ་

ཏེ་ལྟར་འབྱུང་། ། ཚོ་ཆོ་རེག་ཅཞི་ལ་དགུ་པ། ། མ་ཞོབ་དེ་སྡེད་ཆོས་ཀུན་ཀྱི། ། དེས་ཆེགས་ཤེས་ཤེས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ། མཐའ་དག་སྤྲོ་ཐུར་ལུ་ཡི་ཤེས། ཞེས་

хэмээн айлдсан мэт.

|མིང་བཏགས་པ་ནི་དོན་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ།

Нэр хадсан нь утгыг мэдэхийн тул бөгөөд

|མིང་ཡང་ཡུལ་དང་སྐད་རིགས་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་པའི་མཐའ་དག་པར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ནི།

Нэр ч орон хийгээд хэлний зүйл адил бусын эрхээр хотлоор өгүүлж үл дуусах нь

དབལ་ཁང་པ་ཆོས་མཛད་ལོ་ཙྪ་བས།

Балханбачойзад хэлмэрч бээр:

ཀྱེ་མ་ཤེས་བྱ་ཁ་མཐའ་ཡས།

Аяа мэдэгдэхүүн зах хязгааргүй,

འདི་དག་རེ་རེའི་མིད་གི་ཡང་།

Эдгээрийн тус тус дахь нэрийн,

|རྒྱུ་མཚན་དེས་ཆོག་མི་ཤེས་ན།

Учир ба магад үгсийг эс мэдвээс,

|བརྟག་དག་ལྷུང་བ་

Дохионуудыг хэрхэн

ཇི་ལྟར་འབྱུང་།

барилдуулмуй

ས་སོ་རིག་བཞི་ས་དགུ་པ།

Тус бүр мэдэгч есдүгээр газар,

|མ་ཐོབ་དེ་སྡེད་ཆོས་ཀུན་ཀྱི།

Эс олохоос нааш хамаг номын,

དེས་ཆོག་ཤེས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།

Магад үгсийг үл мэдэх тиймийн тул,

མཐའ་དག་སྤྲོ་བ་སྤྲོར་ལུ་ཡི་ས་ཤེས།

Эвлүүлэн найруулах буй эл бүгдийг хэн бээр мэдмүй..хэмээн

|ཞེས་

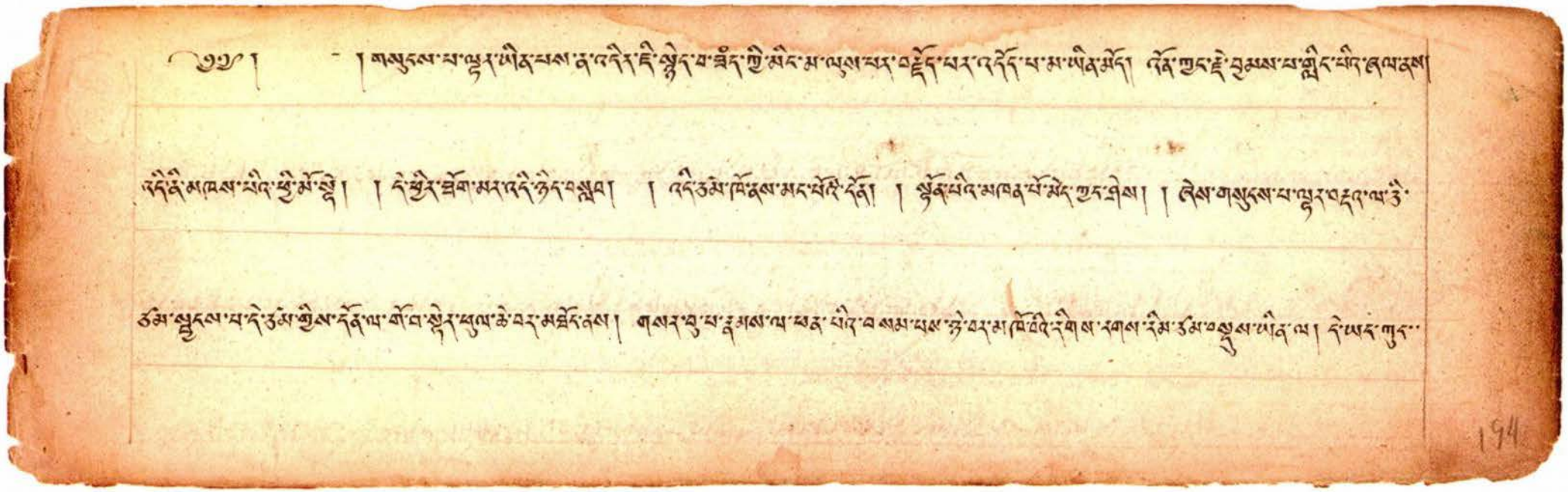

номлосон ёсоор мөний тул энд хэдий чинээ буй эл бүгдийн нэрийг бүрнээ өгүүлье хэмээсэн бус амуй. Тийн атал богд Жамбалинбагийн гэгээн бээр:

Энэ нь мэргэдийн уг мөн бөгөөд Тиймийн тул нэн тэргүүнээ үүнд суралцтугай, Энүүхний төдийгөөр ч олон зүйл утгыг, Заагч увадини эс байвч мэдмүй хэмээн номлосон мэт дохионд хэдий

чинээ судалбаас эл утгад төдий чинээ их мэдэгч болох хэмээн ухаж, сургуулийн шинэ хүүхдэд туслах санаагаар аван хэрэглэлтэй зүйлийг бүдүүн баргийн төдий хураасан бөгөөд тэр ч

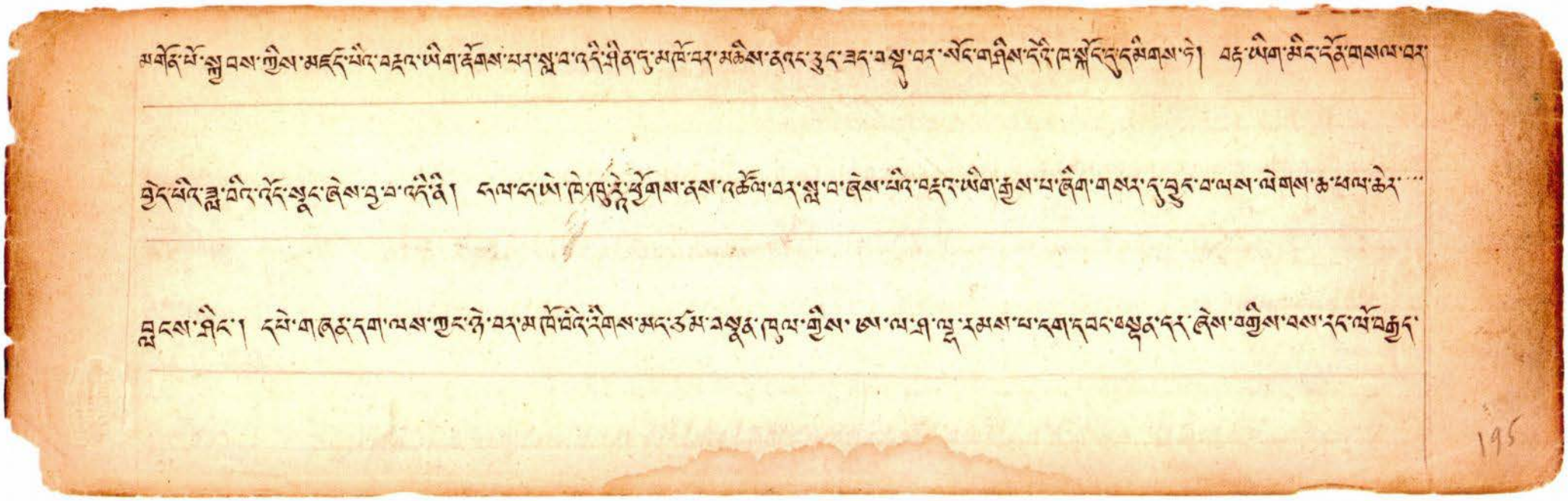

མཚོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བརྡའ་ཡིག་རྣོག་པར་སྤྲུ་བ་འདི་ཕིན་ཏུ་མཁོ་བར་མཆིས་ནའང་རྒྱང་ཟད་བསྒྲས་བར་སོང་གཤིས་དེའི་ཁ་སྐོང་དུ་དམིགས་ཏེ། བརྡའ་ཡིག་མིང་དོན་

Гомбожавтаны зохиол “Мэдэхүйеэ хялбар болгосон” хэмээгдэх зохионы бичиг энэ нь үнэхээр хэрэглэгдэж байх боловч өчүүхэн хураангуйдсны тулд түүнд нэмэлт хэмээн сэтгэж, Нэр утгыг

ཐམས་བར་བྱེད་པའི་ཟླ་བའི་འོད་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཏལ་ཏ་ཡེ་ཁེ་ཁྲུ་རྒྱུ་ཕྱོགས་ནས་འཚོལ་བར་སྤུ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིག་རྒྱས་པ་ཞེས་ཆ་ཤས་ཆེར་

тодотгогч сарны гэгээн гэрэл” хэмээгдэх дохионы бичиг үүнийг Халхын их хүрээнээс “Эрэхүйеэ хялбар” хэмээгдэх нэгэн дэлгэрэнгүй дохионы бичиг шинэ хураасnаас зохистойг нь ихэвчлэн

།བྱང་ས་ཤིང་། །དེ་ལ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རིགས་མང་ཙམ་བསྡུན་ཁྲལ་གྱིས་ཨ་ལ་ཤ་ལྷ་རམས་པ་ངག་དབང་བསྡུན་དར་ཞེས་བགྱི་བས་རང་ལོ་བརྒྱད་

аваад, бус судруудаас ч чухал хэрэглэлтэй бүхнийг цөөн бусын төдий нэмж, Алшаа лхарамба Агваандандар хэмээгдэх бээр өөрийн наян насны

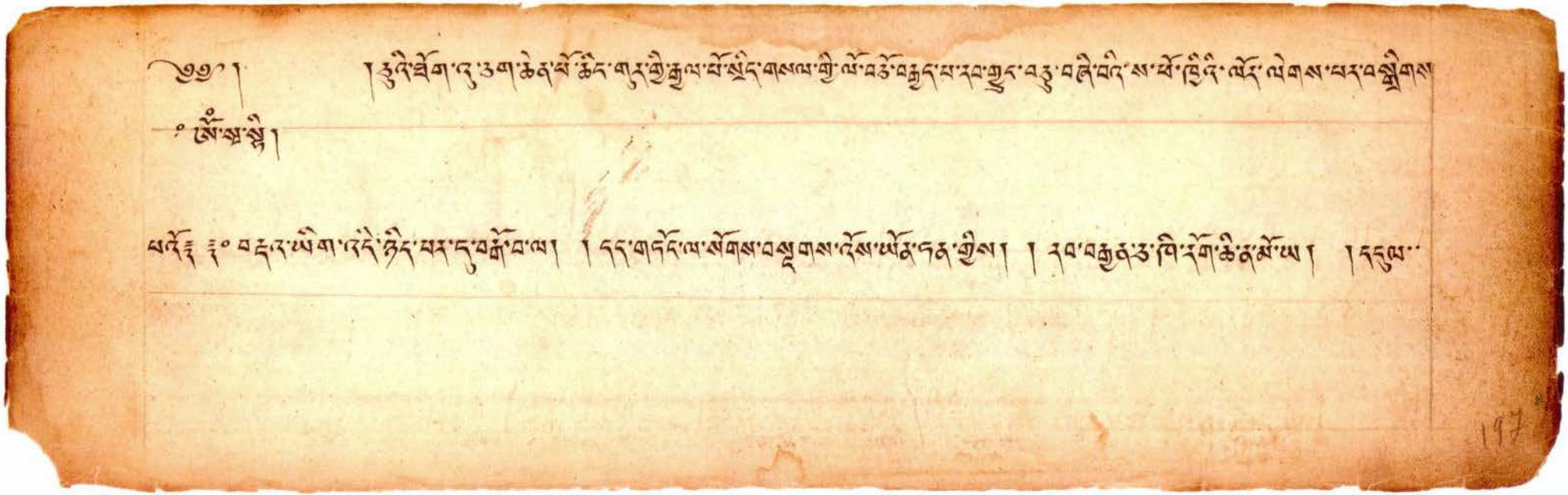

།ཀུན་གྱི་སྐྱེ།

།རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་བོ་སྲིད་གསལ་གྱི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བ་རབ་ཀྱང་བཟུ་བཞི་བའི་ས་ཞོ་ཁྱི་ལོར་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་

།དད་གཙང་ལ་སོགས་བསྡུགས་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱིས། ། རབ་བརྒྱན་ཅ་ཙེ་རེག་ཚེ་ན་མོ་ཡ།།དཔལ་

།ཚེ་ཐོགས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཞིན་ཏེ། ། ཐུབ་བརྩེ་ཉིད་ལ་སོགས་བསྡུགས་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱིས། ། དཔལ་

།ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ། ། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ། ། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ།

།ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་གྱིས། ། དཔལ་

།ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ། ། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ། ། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ།

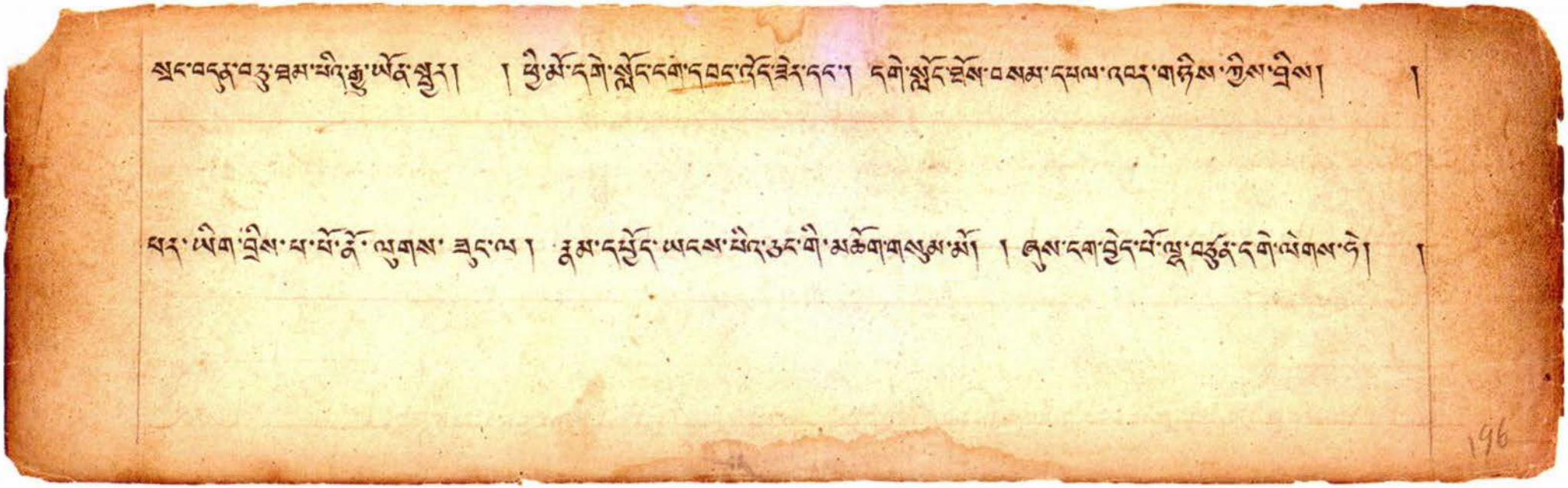

།དཀོན་བཙོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ།

།ཨོཾ་ཨ་ར་ལི་ཀཱ་ལི་ཀཱ་ཡ་ཏ་ཀཱ་ཧཱ་ཡ་ཏ་ཀཱ་ཧཱ་ཡ་ཏ་ཀཱ་ཧ

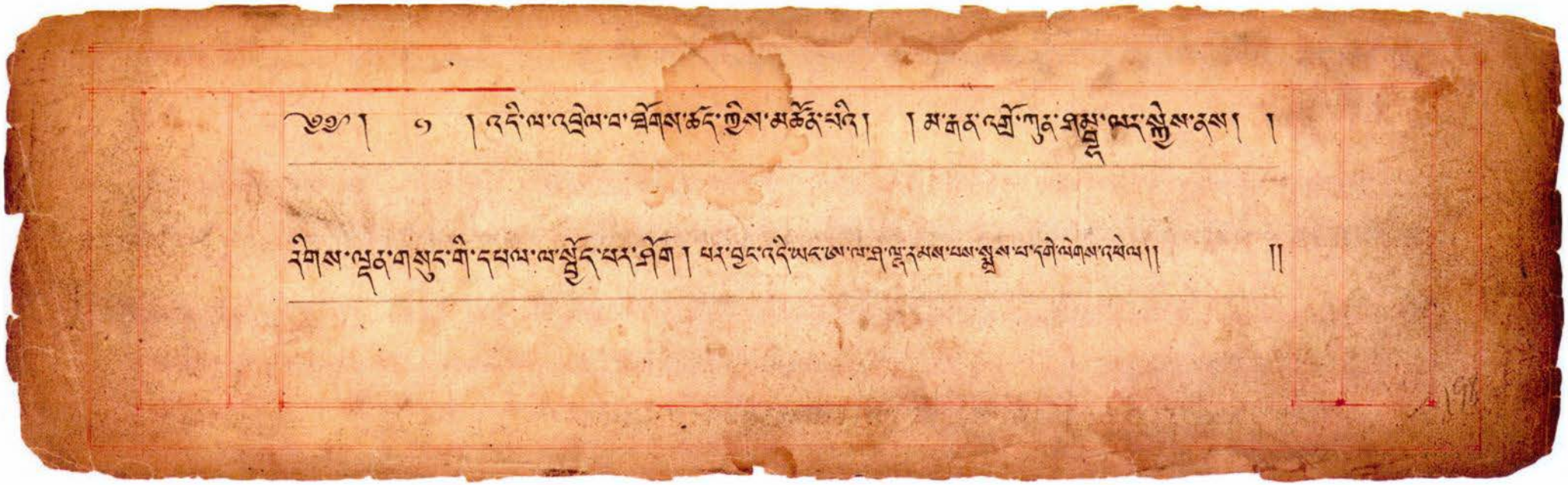

།།ཨཱཿ ཧཱུྃ ཧཱུྃ ཧཱུྃ ཨོཾ

НЭРСИЙН БҮГД ХЭЛХЭЭ

А

аав 184
аашлах 154
авай 184
авалгүй 8
авалцах 72
авалцуулах 135
аварсан 13
авах 6, 9, 16, 19, 44, 57, 59, 86, 88, 111, 140, 156, 162, 163, 164, 165, 177, 179, 182, 184
авга 17, 121, 184
авга ах 17, 184
авга, ач 17
авдар 36, 96
авидарма 120
авирах 137
авир зан 39
авлага 23, 163
аврал, ивээл 11
аврах 12, 58; аврал 11
авс 51, 78, 91
авсан 8, 12, 35, 53, 59, 73, 88, 90, 111, 181
автах 39
автсан 70
авхай 176, 184
агаарт 184
агар 74, 113, 168, 185
агдагнан элэг хадах 65
аглагч 129
аглуун 9
агсах 171
агсрах 17, 42
агссан 60
агт 98
агуй 3, 110
агуу 28, 34, 41, 112, 162
агуу балгад 28, 34, 41, 112, 162
агуулах 55, 60, 142, 154, 161
агуу төлөв 162
агуу хүчин 41, 112
агших 86
агшсан 60
агь 21, 140
агь өвс 21
адагтаа 68, 121
адгуус 74, 157
адил 38, 75, 81, 135, 160, 185, 189
адилтган үл чадах 38
адилтхан 160
адилхан 18
адилхан тэгш 18
адил хань 75
адислан 46
адис оршсон 162
адистид 109
ажиглах 22, 104, 122
ажиг сэжиг 132
ажнай морь 44
азрага 64
ай 4
ай гэрийн эзэн 4
ай их түшмэд 4
айл 19, 28, 83, 122, 135
айл гэр 19
айлдагч 3, 14, 21
айл өрх 122
айлтгал 141
айлтгах 31, 60
айлтгуулах 93, 141
айлын хурим 28
аймаг 10, 16, 27, 41, 51, 83, 102, 128, 132, 160
аймаг сав 128
аймтгай 83
аймшиггүй 92, 105
аймшигтай 132
айн эмээх 41
айраг 73, 102, 173
айсан 13
айсхи эм 101
айх 12, 33, 43, 110, 118, 122, 142
ай халаг түлэг 185
ал 8, 40
алаг 19, 37, 57, 73, 81, 107, 135, 140, 146, 158, 167, 168
алаг тахь 135
алаг цоог 19, 37, 57, 73, 81, 107, 135, 140, 146, 158, 167, 168
алагчлал 101, 160
алагчлалгүй 76
алах 26, 75, 178, 179
алах шахав 75
алба 20, 70, 92, 137, 142, 157, 165, 177, 182
албат 41, 48, 114, 125, 130, 183
албин 128, 129
алга 69, 72
алгадах 69
алгасч алмайрч 156
алга таших 69
алгуур 73, 175
алгуураар 16, 105, 167
алдар 61, 135, 184
алжаал 63
алжаалгүй 40
алжаах 40, 54, 150
алиа 34, 91
алиа сэрэмжтэй 34, 91
алим 3, 45, 174, 185
алмааз 96
алт 140, 172, 179
алтан 2
алтан зоос 2
алтны 2
алтны хэмжээ 2
алхаа 34
алхсан 33
алцайсан 31
аль байсан 24
аль зоригоор 24, 26
аль нэгэн 24
аль олон 24, 44
аль тушаасаар 24
аль учирсаар 24
аль үүдсэн 24
ам 12, 14, 15, 16, 53, 73, 88, 98, 127, 140, 145, 156
амаа ангайсан 14, 140
амаар хариуцах 14
ам авах 16, 140, 156
ам авсан 53
амалгүй 88
амар 21, 61, 69, 79, 89, 105, 141, 181, 188
амарлиг ахуй 140
амарлингуй 140
амармагийн орон 81
амархан 25

амар хэвт 21
ам бат 14
амгалан 79, 186
ам догшин 14
амиа хорлох 47
амлах 73
амлашгүй гэм алдал 16
ам мурийх 15
амны уншлага 14, 15, 16, 140
амны уур 16
амны хишиг, буян 14
ам нэгдэх 15
ам нээх 16
амрах 30, 40, 60, 68, 180
амрах газар 30
амрах сандал 40
амруу 15
амрыг эрэх 135
ам санаа нийлэх 16
амсар 15, 49, 164
амсах 124, 125, 134, 161
амсхийх 40
амт 110, 161, 163, 165
амтгүй шингэн будаа 48
амтлал 11, 84, 108, 146
амтлах 94, 111, 112
амттайхан 41
амтшисан 56, 60, 89
ам удах 15
амуу 20, 77
амуу будаа 77
ам хумих 15
ам хурдан 14
ам хэтрэх 12, 14, 15, 16, 53, 73, 88, 98, 127, 140, 145, 156
ам цацуу 15
ам цувах, хэлэмгий 14
амьдрал 136
амьдруулах 113
амь зуулгаас 136
амьсгал 27, 43, 112
амьсгал давхардах 27, 43, 112
амьтан 8, 12, 34, 86, 113, 116, 174
ан 50, 68, 174
Ананд 3
анги 105, 132
ангид 14, 22, 25, 68, 146
ангид заасан 14
ангид тавьсан 22
ангир 40
ангир шувуу 40
андгай 68, 88, 156
анжис 70, 126, 171
ан тураг 50, 68
анхааралдаа оруулсан 56
анхааран авах 57
анхаарах онол 57
анхан дуршил 73
анхилах 180
ар 35, 58, 65, 77, 90, 115, 130, 159, 172, 176
араа 33, 82
араатан 45
араа шүд 33, 82
арав 46
араг 174, 177
арван гурван хүрд үгүй суврага 52
арван тав 46
арвис баригч 159
арвитгах 93
арга 2, 19, 26, 54, 69, 77, 78, 103, 104, 157
арга барагдсан 2
аргагүй 14, 64
аргадах 43
арга заль 157
аргалах 110
аргал түлэх 186
аргаль 59
аргамж 65, 118
арга мухардавч 69
арга мэх 26
арга үгүй 2
ард 133
ариглах 181
арилах 79, 174
арилгасан 31
арилгах 46, 54, 116, 120, 180
арилжаа 59
арилжиж авсан 59
арилжих 56
арилсан 2
ариулах 171, 180
ариулсан 180
ариун бус явдал 34
ариун цэвэр 128
ариун явдал 132
ариутгасан 31
ариутгах 73, 154
ариухан 41
арслан 174
архад 53
ар халзан гэзэг 65
архи 24, 48, 125, 136, 173, 184
архиар дарсан гурил 11
архинд бахархан (дурлан) 48
архины зууш 48
архины ногоо 48
архины шаар 48
арц 34, 93, 169
арчилсан 13
арчих 43, 77, 103, 113, 177
арш 76
арын улс 158
арьс 28, 91, 131, 140, 156
асар илэрхий 55
асар их 50
асарсан 13
асга 4, 6
асгат уул 138
асгах 49, 84, 103, 115
асрагч 108
асуулгах 76
атаархах 4
атга 19, 93, 98, 110, 168
атгаас 52
атгаг 65, 89
атгамал 48
атирах 62
ах 17, 34, 45, 46, 52, 54, 90, 94, 97, 123, 176, 184
ахар 20
ахартгах 80
ах дүү 46, 52, 90, 94, 97, 176
ах дүү болсон 52
ах ихэс 34
ахлагч 151
ахмад 69
ахуйдаа орхисон 26
ахуй ёс 84, 87, 170
ац 114
ач 17, 77, 88, 97, 106, 108, 113, 131, 161
ачаа ачих 16
ачааны тэн 75
ачаар 6
ачаар тэтгэсэн 6
ачаархах 151
ачийн хөвгүүн 58
ачих 6, 16, 17, 33
ач охин 131
ачтай 15

ач хөвгүүн 131
ашиг 17, 19, 94, 119, 167
ашиг хонжил 17
ашиг хонжилго 17
ашид 48, 63, 65
аюул 54, 56, 62
аюулхай 87, 184
аюш там 88
аяа 4
аяаар 34
аяаар алхаа 34
аяга тахимлиг 30
ая дагах 39
ая ичгүүр 39
аялгуу 38, 41, 77, 160
аян 109, 171
аянга 47, 70

Б

баас, сангас 11
баас шээсний нүх 67
баатар 21, 65, 92
баатар зоригт 65
ба бүрэн 38, 39, 40, 41, 78, 149, 150, 51, 158
бага ариг (бүхэл бөс) 139
багадах 177
багаж 95, 137, 163
багалзуур 9, 186
багана 2
бага сага 21, 48, 68, 102
бага тамга 65
багатгах 10, 181
бага үд 43
бага үүд 36
бага хэнгэрэг 43
багваахай 91, 96
баглаа 20, 50, 77, 99, 119, 130
баглаа үүрэг 20, 50, 77, 99, 119, 130
баглах 72, 109
баг саг 97
багсрагадах 94
багтаасан 124, 131
багтаах 18, 49, 50, 182
багтах 133, 170
багш 21, 30, 67, 88, 92, 171, 178
бадаг 8, 133
бадар аяга 90, 91, 178, 184
бадган 105
базаал 66
базаах 65, 180, 183
байван 73, 133, 135
байгтун 13
байгуулах 7, 31, 38, 133, 177
байдал 8, 18, 47, 57, 66, 74, 76, 88, 89, 100, 139
байдал дүр 47
байдсан гүү 71
байз 23
байз, аль 23
байлдах 72, 157
байнам 51, 67, 75, 78, 80, 90, 147, 156, 166
байтугай 65
байшин 16, 54, 78, 82, 83, 87, 110, 131, 134
байшингийн цонх 19, 121
байшин өргөх арга 54
бал 120, 129, 156
балай сохор 125
балайт 125
балбалах 33, 62
балбархай тоосго 4
балга 150
балгад 28, 56, 144, 150
балин 64, 172
балингийн цөгц 64
баллах 113, 173, 180
балмад 63, 95
балрангуй зовлон 62
балрах 111
балчиг 124, 138
балчир 186
бам 114
бамбай 98, 115
бамбар 120
банди 105
банзад 104
банзал 167
бараа болох 13
бараадах 12
бараатай 99, 132
бараг 49, 107, 158, 172, 181
барагдсан 2
бараглан 151
барайх 40
баргийн төдий 64, 151, 190
баргилт 71
бардам 14, 27, 125, 126, 150, 162, 182
барилга 23
барилдах 67, 118, 119
барилдлага 118
барим 22, 48
барим сөөм 22, 48
барин тавьсан 64
баринтаг 90
бариул 12, 52, 163, 175
барих 10, 11, 18, 39, 40, 41, 52, 63, 86, 111, 114, 120, 134, 139, 143, 146, 148, 149, 177
барс 66
баруун 77, 156
бархирах 4
бархирах дуу 4
баршгүй 145
барьсан 46, 54, 60, 70, 90, 131, 137, 153
барьцаа 63
барьцаанд суусан 60
басаж инээх 42, 155
басах 18, 70, 156
бас бас 12
бат 14, 23, 40, 63, 67, 70, 87, 112, 133, 142, 157
батад үйлдэх 129
батга 39
бат оршил 67
бат тогтоосон 63
бат үг 40, 133
батшиг байнам 67
бахархан 43, 48
бахархах 50, 136
бахдах 53, 78
бахлуур 9
бахтай 30, 42, 72
бахтай хэлэлцэх 30, 42, 72
бахтуу 73
бацаг 62
бач 19, 39, 104, 138, 147, 157
бачаар хулгайлсан 37
бач, арга 19
бачим 103
бачлах 123
бачтай 19
бач хуурмаг 147
баширтан 155
баяр баясгалан 30
баяр хурим 30
баясан баясах 30, 31
баясан хэсэх 30
баясах 31, 55, 60, 153, 159, 173
би 18, 38, 39, 40, 78, 151, 179, 186

бива 91, 96
бивангирд 165
бид 39, 40, 78, 150, 151, 154, 158
бие 9, 10, 16, 96, 107, 108, 143, 145, 157, 161, 165, 166
биед ив илэрхий 10
биедээ хүлээх 16
биеийн тамир 165
бие нь зэргээр тэгш 9
бие нь шантрал үгүй 9, 10
бие сэргэх 16
биет 10, 165
бие хөрөг 9
бийва 29
бийр 91
билүү 185
билүүдэх 27, 78, 84
билэг 42, 65, 83, 89, 169
бинвад 181
бинлангийн навч 25
бинт 69
битүү 61, 100, 110, 156, 162, 185
битүүвчлэх 93
битүүн 57, 86, 100
битүү тулам 162
би хэмээн баримтлах 40, 78
бич 95, 96
бичиг 5
бичээч 153, 193
бишаз 166
бишгүүр 29, 56, 91
бишрэх 25, 32, 124, 153
богд 55, 190
богино 36, 123, 125, 165
богц 64
богширго 2
бодгаль 24, 48
бодлого бодох 80, 174
бодоо өвчин 118
бодтай 78
бодтой 41, 42, 89, 134
бодтой орон 42
бодтой солио 42
бодь 4, 20, 42, 108, 185
бодь гөрөөс 4, 20, 185
бодьсад 108
бодьсадва 174
бодь сэтгэл 108
болгомол 129
болжмор 51, 109
болзоо 48
болзсон үг 48
болзсоны тэмдэг 48
болмуй 135
болном 51, 94, 111
бололтой 60
болор 121, 169
болох 13, 24, 33, 70, 72, 74, 75, 87, 98, 116, 121, 132, 135, 160, 164, 176, 190
болсон 5, 9, 10, 27, 34, 42, 52, 54, 98, 109, 125, 139, 145, 180
больж мэдэх 51
бомба 105
боодог 71, 72, 99, 184
боодог боох 71, 72, 99, 184
боодол 70, 100, 175
боол 41, 85, 99, 110, 130, 144, 157
боолт 49
боорлох 126
боорцог 44, 106, 163
бор 2
бор богширго 2
бор бүргэд 29
борвио сунгах 28
бороо 16
бор халзан 2, 28, 29, 127, 161
бор хонь 28
бор цоохор сэвхтэй 28
босго 36, 70, 152, 178
босгосон 38, 181
босгох 120, 177, 181
босох 4, 34, 66, 82, 93
ботго 42, 43
боть 7, 29, 74, 75, 91
бошго 6
бөгж 21, 47, 78, 175
бөглө 33
бөглөрөх 89
бөглөх 70, 146
бөгс 8, 103, 126
бөгтөр 36, 104
бөгтрөх 108, 182
бөлдөг 162
бөө 183
бөөгнөрөх 33
бөөлжис 11
бөөлжис хутгах 11
бөөм 25, 27, 82, 99, 114
бөөмлөсөн 37
бөөр 21
бөөс 56, 168
бөс 9, 10, 34, 47, 53, 74, 91, 97, 107, 139, 145, 159, 169, 174, 179
бөс гэр 53
бөх 26, 61, 67, 73, 86, 119, 176
бөх барилдах 67, 119
бөх зүрх 61
бөхийгтүн 50
бөхийлгэгч 33
бөхийсөн 50
бөхийх 25
бөхөн 34
бөхөнгийн эвэр 34
бөх чанга 73
буг 7, 57, 73, 74, 100, 176
буга 166
буг саг 57, 100
бугсах 21, 114
бугын шинэ эвэр 24
будаа 12, 48, 54, 69, 77, 80, 82, 128, 145
будаа ялзрах 80
будаг 72, 93, 117, 129, 134, 158
будан 17, 84, 126, 127
будангуй 124
будангуйрах 111
будах 38
бузар 27, 56, 59, 88, 114, 124, 125, 129, 131, 161
бузар азар 56
буй 24, 29, 41, 44, 90, 154, 155, 156, 166, 185, 189, 190
буйл 60
буй, эл 41
булаг 49, 135, 165
булай 86
булан 36, 119, 123
булан, тохой 36
булга 94, 186
булингар 60
бултран дутаах 23
бултрах 149
булуу 8
булцгар 175
булчин 37, 56, 109
булчирхай 28, 126
бум 114
бургас 29, 47
бургасны навч 47
буруу 10, 26, 100, 164, 166, 188
буруугаа 6

буруугаа мэдэх 6
буруугаар сонжих 65
буруугүй 17
буруу зөв 26
буруулах 118
буруу мэдэл 26
буруу эргэх 10
бурхан 99, 135, 173, 188
бурхан болох 135
бус 3, 5, 34, 61, 82, 89, 117, 121, 122, 125, 140, 164, 190, 191
бусад ангид 25, 142
буснин тархах 163
бутга (товруу) 71
буудай 28
буудайн гуурс 28
буулга мод 59
буур 42
буурал, 34
буурал, доройтол 34
буурах 39, 137
буурсан 10, 12, 26, 57, 125, 126
бууруулах 126
буурцаг 22, 28, 43, 79, 121, 124, 128, 137, 176
бух 28, 118, 156
бухар хийд 128
буцалгах 13
буцалсан 18, 48
буцалсан ус 18, 48
буцах 177
буцлах 10, 22, 110
бушуу 152
буюу 5, 7, 12, 20, 22, 27, 31, 81, 85, 102, 144, 145, 149, 167, 172
буян 10, 30, 112, 134, 175, 180
буян хишиг 112, 180
буяны 5
буяны дусал буюу нэмэр 5
буяны ёст 30
буяны садан 30, 172
бүгд 18, 27, 45, 69, 102, 134, 147, 155
бүгдээрээ хавсрах 66
бүгт 162
бүднэр 116
бүдрэх 81, 106
бүдүүн 120, 130, 158, 190
бүдүүн бараг 158
бүдэнэ 176
бүдэрхий 110
бүжиг 24, 29
бүжиглэх 111, 149
бүжигчин 65
бүлдэр өвчин 135
бүлтийн харах 115, 117
бүлтэлзэн 160
бүлтэн бүлтэн 182
бүлүүр мод 176
бүлэх 176, 181
бүлээтгэсэн 177
бүр 18, 31, 49, 163, 165, 169, 189
бүргэд 29, 107
бүрд 74, 86, 135, 138
бүрлэх 102
бүрмөсөн 11
бүрмөсөн нүүх 11
бүр таслах 49
бүртгэх 43
бүрхсэн 5, 6, 28, 69, 72, 98, 157
бүрхүүл 92, 111, 140, 152, 168
бүрхэлзэх 159
бүрхэх 6, 18, 24, 30, 33, 64, 103, 109, 118, 138, 155
бүрхээс 15
бүр шийдэх 18
бүрэг 16, 172
бүрэлгэх 48, 68, 162
бүрэлдэх 65
бүрэн 38, 39, 40, 41, 47, 78, 98, 121, 131, 149, 150, 151, 158
бүрэн төгс 47, 98
бүрээ 8, 74, 158
бүслүүр 25
бүслүүртэй 49
бүтсэн 28, 143, 184
бүтүүвчлэн балбах 20
бүтэн 35
бүтэх 33, 118
бүтээл 42, 62
бүтээх 37, 141
бүүвэй 184
бүхний 3
бүхнийг 3
бүхнийг айлдагч 3
бүхний уг 3
бүхний шүтлэг 3
бүхэл 19, 20, 26, 58, 82, 106, 119, 139, 159, 167, 182
бүхэл залгих 19
бүхэл торго 19, 20, 26, 58, 82, 106, 119, 139, 159, 167, 182
бүхэл эм 20
бүхэнд 3
бэл 10
бэлбэсрэх 80
бэлгийн 6
бэлгийн үг 23
бэлгэ билгүүн 155
бэлгэдлийн шүтээн 134
бэлгэдэл 135
бэлгэдэх 135
бэлгэдэхүүн 135
бэлгэ төлөг 124
бэлгэ тэмдэг 134, 135
бэлгэ үлгэр 135
бэлгэ чанар 38, 134
бэлтгэл 27, 58, 66, 120, 160, 170
бэлтгэх 151, 180, 183
бэлхүүс 5, 8, 10
бэлхүүст 5
бэлхүүс тэгш 5
бэлчир 50, 144
бэлчсэн 7
бэлэг 11, 23, 53, 99, 103, 138, 163
бэлэгт авсан 12
бэртэгчин 109, 133, 175
бэрх 5, 10, 16, 59, 88, 89, 137
бэрх газар орсон 10
бэрх, хүчир, зовуурtай 16
бэрх явдал 5
бэрээ 106, 107, 113
бэсрэг 32, 97, 172
бэсрэг үхэр 32
бэтэг 12, 13
бэтэг хавдсан 12
бэх 34, 89
бэхийн сав 159
бээлий 163
бээрэх 22
бядуу 139
бялба 3
бялзуухай 45
бяр 22, 56, 57, 60, 163
бярд 153, 165, 176
бярман 110
бяр муу 56, 60
бяр сайт 57
бясалгал 37
бясалгалын үзэгдэл 56
бясалгасан 56
бяцхан 25

бяцхан гуу 25, 98, 138
бяцхан шавар тогоонд чанасан 138

В

варүна лус 139
вед 159
вед үүдэгч 159
винай 80

Г

гавал 53, 71, 74, 105, 172
гавалт цус 74
гадаад 34, 100
гадар 2
гадас 98
гадил мод 50
гадна 100, 177
гаднах тэмдэг 16, 100
газар 6
гай 4, 48, 58, 106, 109, 152
гай гарш 4
гай ихтэй 58
гайс 29, 64, 153
гай садаа, 152
гайсад хураасан 153
гайс золиг 153
гайхамшиг 39, 126, 152, 185
гал 8, 107, 120, 123, 124, 141, 163
галав 13
галбарваасан мод 92
галуу 39, 40
галын гэр 131, 181
гал яр, нөсөө 8
гамшиг 73, 74, 129, 153
гамшиг өвчин 153
ган 11, 68, 129
ганавади (буруу удирдагч) 166
ганга 39, 45, 156, 172
гандарь 77
ганзага 167
гансрах 153
ганхалзах 32
ганхах 144
ганц 17, 36, 49, 56, 57, 82, 98, 122, 123, 161
ганцаар 17, 158
гар 8, 66, 115, 158, 163, 173, 182
гараг 147, 161
гарах 11, 40, 73, 80, 106, 114, 116, 125
гарвис 166
гардас 65
гарлага 25, 28, 51
гархи 138, 152, 185
гарш 4, 25, 90
гарын бэлэг 23, 103, 163
гарьдас 100
гаслах 127
гаталгах 36
гаталсан 38
гатлах 34, 115
гахай 52, 96
гижигнэх 23
гилжир 54
гич 10, 58, 154
гичгэнэ 28
гичир 52, 143
гишгэсэн 29, 46
гишгэх 8, 70
гишгэх байдал 8, 70
гишүүн 47, 152
гишүүний үндэс 47
гогод 2
гоёо 126
гоёох 36
гоёх 52
гожил, гогол 25
гозгор шанам малгай 115
гозойлгох 37
гол 5, 6, 36, 37, 42, 51, 54, 57, 61, 72, 83, 98, 108, 112, 113, 121, 126, 129, 133, 141, 143, 165, 182, 185
голди 109
гол судал 37
гол үгээ хэлэх 61
гол шим 57
гомдол 33
гонсойх 21
гоньд 2
гоо 10, 83, 122, 135
гоо бус 122
гоомой 65, 147, 153
гоо үзэсгэлэн 135
гоохолдор 2
госон 51, 99, 139, 172, 183, 184
гох 4, 46, 51
гохь 57
гөлөг 18, 151
гөрөөлөх 164
гөрөөс 4
гөрөөсөн бух 118
гөрөөчин 18, 43, 166
гувшуур 136
гуд гүйлгэх 23, 116
гуд гүйлгэх, туулгах 23
гулгих 179
гулидгах 119
гурав 179
гурван аймаг чуулган 51
гурван хөлт тавиур 8
гургалдай 26, 55
гур гөрөөс 14
гурил цацсан ус 11, 34, 50, 82, 101, 105, 109, 114, 127, 145, 182
гутаагдахуун 181
гутаагч 8, 139, 178
гутал 51, 99, 139, 172, 183, 184
гутамшиг 8, 27, 69, 97
гутрах 153
гуу 25, 39, 118, 124, 150, 172
гууль 158
гуурс 28, 45, 119, 175
гуч 58, 173
гуя 162
гуяр 11, 34, 50, 82, 101, 105, 109, 114, 127, 145, 182
гүвдрүү 118
гүвших 60, 81, 84, 102, 129, 136
гүгэл 25
гүжирлэн мэхлэх 62, 103
гүжирлэх 10, 42, 62, 101, 174
гүзээ 28
гүйвэр чулуу 36
гүйлдсэн 36
гүйлс 16
гүйсний идээ 16
гүйх 35, 105, 156
гүйцсэн 23, 38, 86, 132, 133
гүйцэд 26, 91, 132
гүйцэд хувцас 26, 91, 132
гүйцэлдүүлэх 72
гүйцэтгэл 183
гүйцэтгэх 15
гүйцэх 61, 72, 80, 82, 100, 151
гүмбанди 28
гүн 36, 63, 145, 152, 185
гүнжид 63
гүр 2
гүрвэл 11, 74, 110, 126, 130
гүрмэл дэрсэн гэр 54
гүрмэл хээтэй бөс 34, 47, 54, 95, 161, 169, 173, 178, 183

гүр чулуу 97
гүтгэх 37
гүү, морь 34
гүүр 145
гэгээн 1, 10, 90, 95, 106, 112, 140, 187, 190, 191
гэгээний 10, 95, 139, 140
гэгээний шадар 10, 95, 139, 140
гэдгэр 31
гэдийн гэдийж мятайгаад 47
гэдрэг 24, 177
гэдэс 35, 85, 100, 179
гэдэс дотор 85
гэзэг 45, 65, 128, 159
гэлэнгийн ундаа 130
гэм 12, 16, 58, 78, 86, 100, 102, 122, 126, 127, 183
гэм алдал 16, 58
гэмгүй 38, 59, 126, 152, 174, 184
гэм даасан 16
гэмт үйл 58
гэмтэй, сэвтэй 32
гэм унал 58
гэмшил 33
гэмшин наманчлах 72
гэмшсэн 54
гэнэт 4, 29, 67, 71, 103, 111
гэнэт босох 4
гэнэтгэл 155
гэр 4, 7, 16, 19, 25, 53, 54, 64, 77, 90, 99, 110, 120, 129, 131, 143, 160, 169, 177, 181, 186
гэр, байшин 7, 16, 64, 99, 131, 181
гэр барих 120
гэргий 50, 52, 124, 149
гэрийн 4
гэрч 48, 50, 59, 87, 92, 148
гэрчилсэн тэмдэг 74
гэрээ 5, 10
гэрээс 7
гэрээс зарлиг 7
гэрээс үг 15, 50
гэрээ шар, 10
гэрээ шар, үүр цайх 10
гэсгээх 132
гэсэн 35, 85, 100, 179
гэтлэх 38
гэтэж чагнах 57, 150
гэтэлгэгч 55
гэтэлсэн 38
гэтэх 54, 144
гэх 9, 94, 169
гэхийсэн 38, 55
гэхийх 33, 151
гэхэн гэхэн суух 83
гээгдсэн 173
гээх 67, 76, 107
гялав гялав 22
гялба 23
гялбалан 4, 23, 183
гялбалзан 19, 183
гялбалзах 136
гялтагнуур 183
гяндан 20, 25, 99, 119, 129, 169
гянданд орхисон 69
гярхай 95

Д

даамал 52, 89, 151
даарах 120
даарсан 22
даатгах 46, 53, 63
даах 17, 18, 70, 181
даваа 162, 163
давалгаа 112, 114, 118, 119, 162
даван чадах 33
давирхай 133, 169
давс 35
давсаг 36, 49, 145
дав тав 4
давтнуулах 46
давтсан 48, 54
давтсан (угаасан) дээл 48, 54
давуулах 156
давхарласан 131
давхацсан 84
дагалт 55, 102, 139
даган баясах 55
даган дуурайгтун 55
дагах 6, 32, 33, 39, 76, 104, 117, 163
дагинас 21
дагли 62
дагуулан авах 6
дагуулах 142
дадсан 25, 117
дайлалдах 157
дайр 36
дайсан 31, 83, 170
дайсан эл 31
дал 62, 175
далавч 171
далай 34, 187
далан түрүү 170
далбаа 158, 160
далд 9, 13, 14, 39, 105, 128, 150, 179
далдарсан 23
далд болсон 9
далдирах 156
далдлаад 13
далдлах 36, 142, 154, 181
далдрах 149
далд үг 128
дали 74
дал мод 62
далын суга буюу бариул 12
дамар 43, 44
дамжиг 134
дамжих 33
дамнуур 102
дамнуурын мод 17
дам үгүй 26
дан 8, 17, 114, 152, 161, 166, 184
данс 56, 70, 146
дараа, зэргэмж 25
дарагтүн 51
дарагч 55, 139
дарах 27, 54, 56, 62, 70, 86, 88, 94, 15, 133, 138, 144, 146
дарвианд гүйх 156
дарга 95, 151
дарс 130, 173
дарсан 11, 29, 93, 157
даруухан 28
даруухан балгад 28
дархан 32
дархан хүн 32
дарцаг 73
дарш 29, 105
дасгагтун 12
дасгах 43
дасиг улс 62
дассан 20, 108
дах 70, 96, 178
дахин давтан 12, 35, 82, 85, 89, 98, 100, 101, 175, 177, 188
дахин дахин 12
дахих 13, 97
дацан бүгдэд дамжаа тавигч 27
дашрамд 103, 140, 142, 171, 184
дийлдэх 97, 106
дийлэнх 35, 168
диншаг 63, 150

дияан 63
дияанч 94, 107, 108, 159
довгор саваа 177
довойх 8
довтлох 6
догодох 36, 182
доголон 8, 65, 72, 103, 139
догшин 14, 20, 34, 42, 46, 59, 63, 64, 65, 76, 78, 121, 125, 128, 129, 133
догшин албин 128
догшин морь 14, 20, 34, 42, 46, 59, 63, 64, 65, 76, 78, 121, 125, 128, 129, 133
догшин үг 133
догшин үйл 42
догшин хилэнтэн 14, 20, 34, 42, 46, 59, 63, 64, 65, 76, 78, 121, 125, 128, 129, 133
догшин эхнэр 64
догшрох 42, 160
долгисон 49
долоо 79
долоох 117, 142
дом 21, 127
домог 63, 65
домоглох 45
домог цадиг 63
донгодох 7, 105, 111
донли 79
дооглосон 129
дооглох 72
доор буулгах 48
доорд 51, 71
доорд тээрэм 51, 71
дорана палуу 64
дорвитой 78
дордсон 41, 90
дорогш 121, 122, 139, 153
доройтсон, буурсан 26
доройтуулах 126
доромжлох 70, 84, 127, 156
дорс 168
дорсгой шүдэт 51, 175
дотнолон янаглах 60, 61
дотно хүн 61
дотогш 15
дотоод 18, 39, 85
дотоод сэтгэл 39
дотор 6, 10, 20, 21, 27, 85, 111, 119, 144, 179
дотор зуур 85
дотроо багтаах 18
дохио 84, 186
дохио бичиг 84
дохиур 42
дөл 112, 123
дөлөх 135
дөнгөт 184
дөр 89
дөрвөлжин 25, 26, 28, 37, 47, 169, 183
дөрвөлжин гүрмэл бөс 25, 26, 28, 37, 47, 169, 183
дөрвөн 8, 107, 113, 144
дөрөв 144
дөрөө 155
дөслөх үзэл 65
дөш 63, 151
дув дуугай 15
дугараг 25, 123
дугтуй 24, 169
дулдуй 21, 173, 179
дунд 2
дундуур 132
дунд хуруу 25
дунд хурууны судас 2
дунд эс орсон 15
дунлагар 78
дурдах 13, 76, 143
дурдмал 7, 76, 148
дурлах 111, 124, 153
дур мэдэх 69
дусал 5, 17, 69, 141, 145
дутаасан 23, 127
дуу 4, 9, 34, 37, 40, 74, 98, 173, 182, 183
дуудах 26, 38, 59, 115, 151
дуудах, эрэх 26
дуулах 29, 32, 133, 139, 143
дуулга 19, 107, 126, 134, 151
дуурайх 15, 91, 149, 163
дууриан дарбих 156
дууриан (цуурай) 110
дуурсгасан 38
дуурсхах 38
дуурьсгах 6
дуусах 56, 132, 135, 142, 189
дуу тасрах 74
дүгрэг 10, 25, 149
дүгрэг гоо биет 10
дүгэрэг 5
дүгэрэг бэлхүүст 5
дүйнгэ 73, 182
дүнъюу 176
дүр байдал 57, 74, 89
дүржигнэх 4
дүрс 148
дүрт 26, 91, 133
дүсрэх 111
дүү 45, 46, 50, 52, 61, 86, 90, 94, 97, 122, 123, 157, 176
дүүжин 92, 147
дүүргэн 38
дүүргэсэн 63, 109
дүүрсэн 6, 38, 66, 101
дүүрэн 4, 30, 53, 62, 67, 144
дүүрэх 24
дэвссэн 64
дэвтрийн дэс 29
дэвтэр 75, 107
дэвтээлэг 29
дэвтээлэг дарш 29
дэвтээсэн 31, 119
дэвтээх 120, 162, 179
дэвхцэх 23, 110
дэвших 89, 102, 176
дэгжих 32, 175
дэгжлэг 107
дэгжээгч 65
дэл 42, 77, 96, 102, 146
дэлбэрсэн 84
дэлгэмэл 6, 78
дэлгэмэл хөрөг 6
дэлгэр 6
дэлгэрэнгүй 35, 191
дэлгэсэн 4, 7, 49, 143
дэлгэх 18, 31, 45, 50, 79, 84, 134, 147
дэлдэх 36, 42, 81, 82, 84, 110, 114, 171, 178
дэл сүүл 42
дэлүү 52
дэлхий 35, 87, 140, 154, 172
дэлхий дахин 35
дэмжигч 75, 162
дэмжигч нөхөр 162
дэмжлэг 14, 163
дэмий 89, 111, 123, 145, 158
дэмч 15
дэнслэн 74
дэр 43, 61
дэргүүр 164
дэргэд 21, 24, 29, 37, 77, 95, 130

дэргэд буй 29
дэргэр 131, 132
дэргэр малгай 131
дэр дэвсгэр 43
дэрс 54
дэс 29
дээвэр 34, 104, 111, 152, 179
дээгүүр 62, 77
дээд 6
дээдсийг дуурайх 15
дээд тээрэм 6, 25, 51, 52, 72, 73, 87, 111, 151, 152
дээд, урьд 25
дээд хоншоор 151
дээд шүд 151
дээдэс 25, 76, 151
дээл хувцас 162
дээр доор 65, 76, 111
дээрх 25
дээрхийн жил 30
дээрэм 51
дээрэмчин 51
дээс 58, 65, 68, 81, 110, 118, 147
дээш татах 32

Е

егүзэр 89
ер 6
ердөө хэрэггүй 26, 108, 164
ерийн 6
ерийн байдал 18
ерийн ёсоор 6
ерөндөг 59
ерөнхий 70, 95
ерөөл 43, 72, 127
ертөнц 54
ес 24, 30
есөн хэсэг 30

Ё

ёгт үг 61
ёл 25
ёо халаг 152
ёр 43, 65, 68
ёроол 15, 63, 126, 139
ёроол гүн 63
ёроолт 145, 160
ёр үзүүлэх 68
ёс 39, 67, 84, 87, 133, 160, 165, 170
ёсоо засах 133
ёсоор 6

Ж

жавар 138
жавхлан 42, 148
жавхлант 56
жавхлантай 56, 109
жагсаах 41
жагсах 79, 120
жад 37, 79, 102
жал буй хэмээн чалчих 44
жам ёс 39, 67
жанч 100, 107, 149
жар 77
жараахай загас 58
жаран ес 24
жаргал 11
жартагай 123
живаа 109
живх 95
жигдлүүлэн хэлхсэн 67
жигдэлсэн 37
жигнэсэн буурцаг 137
жигүүр 107, 171
жигших 11, 141
жийрэг 100, 131
жийрэглэн 75
жийрэгших 12
жийрэмшиг 56
жийрэмшигтэй 152
жийх 9, 60, 127, 148
жил 19, 30, 33, 73, 84, 165, 173
жилбэ 182
жилбэтэй 66, 146
жил тойрон 19
жим 49, 123
жимс 166, 168
жимст 130
жимст мод 130
жин 34
жингэнүүлэн 173
жинлүүр 57, 113, 176
жинлүүрийн туухай 17, 142, 176
жинүүрийн туухай 17
жич бас 177
жишиж мэдэх 55
жишээ 27
жөтгөөр эм 50
жуулчин 25, 32, 33
жуух 54
жэмон эм 151

З

заан 28, 104, 178
заар 29
зааараг 16
заасан 14, 67
зав 29
завгүй 9, 110
завдлага 170
завдсан 49, 147
завилал 11
зав олох 29
завсар 4, 5, 85, 91, 93, 101, 105, 106, 114, 135, 169, 173, 175, 176, 177, 179, 182, 184
завсар барилдуулах 135
завсаргүй 132
завсарлах 135
завьж, зажуур 21
загас 56, 58
загасны өргөс 53, 57
загасны тор 53
загасчин 56
загатнах 145, 156
заглуухан 68
заглуухан чийрэг 68
задгай 34, 173, 179
задгайрсан 35
задын чулуу 48
зажлах 111, 123, 124, 175
зажуур 21, 33, 145
зажуур (завьж) 33
зай 26, 37, 109, 182
зай гаргах 26
зайлах 12, 73, 109, 117, 137, 148, 149, 171
зайлдас 140
зайлсан 13, 31
зайртсан 73
зайсан 49
зайтай 13
зай чөлөө, учир 26
зайшгүй монголын алба 137
залам 74
залахад 128
залбирал 179
залгалдаа 71
залгах 54, 72
залгидас 148
залгих 19, 123, 124
залуугаар оворжсон 63
залуур 128

залхайрсан 59
залхуу 62
залхуурах 37
заль 92, 112, 123, 157, 169
зальхайт 62
замаг 146
зам зээл 164
зан 6
занах 83, 84, 95, 171
зан байр 163
занга 137, 148
занги 183
зангиа 34, 52, 79, 176
зангидсан шанх 71
зангирах 157, 179
зан дагах 6
зандалч 64, 78
зандан 26, 182
зан ёс 160
зант 130, 148
зан үйл 50, 99, 115, 124
занчих 60
заншсан 35, 53
заншсан бэлэг 35, 53
зараа 108, 147
зарах 7, 22, 94
зарга 139, 148
заргалдах 171
заргач 170
зарим 14, 15, 32, 50, 161, 162
заримдаа 106, 151, 161, 162
зарим нэг 15
зарим нэгэн 32, 161
зарим ч 32
зарлага 34
зарлиг 6
зарлигаар 6
зарлигаар засах 6
зарлигаар тушаасан 6
зарлиг бичиг 6
зарлиг болов 6
зарлиг боть 7
зарлиг хүлээгч 7
зарлиг шалгах 7
зарлиг шастир 7
зарлиг эш 56
зарсан 41
зарц 18, 24, 41, 85, 99, 108, 110
зарц охин 18
зарчим 46
засаг 48
засал 10, 108
засал уншлага 10, 108
засах 6, 10, 26, 32, 53, 101, 131, 133, 158, 188
засдаг 3, 45, 46, 133, 147
засдаг бус 3
засдаг дүрт 133
заслын хүрд 23
засмал эрдэнэ 51
захиа 6, 48, 104, 140
захирах 13
захисан 63
захих 38, 89, 120, 144, 149
зах, хормой 26
зах хөвөө эмжсэн 71
зах хязгаар 71
захын харуул харагч 33
заяа 10, 39, 164, 169, 175
заяа буян 10
зовинох 4
зовлон 62, 74, 83, 109
зовнисон 56, 58
зовхи 95, 123
зовхис 135
зогодох 11
зогсих 157
зогъсох 11
зодог 91
золиг 29, 153
золиг гайс 29
зоог 139, 140, 179
зооглох 179
зоос 2
зоригоор 24, 26, 44, 81, 158, 163, 164
зоригоор засах 158
зоригоор үйлд 44
зорилго 43, 125
зорин эвдэх 18
зориуд чалчих 84
зорчигч 31
зорчид зам 31
зорчисон 49
зорчих 32, 103, 144
зорьсон 43, 61, 142
зорьсон газар 43, 61, 142
зос 129
зохилдох 53, 72, 136, 143
зохилдуулах 54, 68
зохиол 115, 136, 191
зохиолын тэмдэг 136
зохиомуй 33
зохис 33, 151
зохисгүй 47, 88, 186
зохисоор 135
зохистой 32, 44, 53, 55, 61, 72, 98, 105, 151, 153
зохицох 54
зохьц 34
зочид 32
зөвчлөл 28, 111, 112, 124
зөвчлөл, сургаал 28, 111, 112, 124
зөвч нийлсэн, зөвлөлдсөн 28
зөвшилцөл 111
зөвшөөн таалах 79
зөгий 8, 63, 65, 106
зөн 42, 91
зөн билэг 42
зөөлөн 7, 49, 54, 60, 61, 115, 116
зөөлөн дэр 61
зөөлөн туулга 7, 49, 54, 60, 61, 115, 116
зөөлөн хур 49
зөрүү 6
зөрүү номлох 6
зугуйдах 39
зуд 11, 123
зузаан 28, 42, 66, 72, 85, 92, 107, 122
зул 38, 62, 63, 90, 120, 122, 156, 187
зулай 135
зулгаах 64
зулгарах 108, 116
зулгарсан 12, 169
зулзага 102
зулын 5
зулын гэрээ 5
зулын мод 52
зулын төдий 5, 52, 62, 63, 83
зун 113, 150
зун диншаг 150
зураач 91
зураг 3, 4
зурагт мод 19
зурхай 9, 130
зурхайч 9
зусар 15, 45
зусардах 39
зутан 12, 69, 177, 185
зуу 36
зуудаг нохой 18
зуун найман зүйл аймаг 27
зууралдах 184

зуурах 72, 90, 145, 175
зуух 62, 124, 126, 162, 172, 176, 182
зууч 104, 106, 148
зүв зүгээр 158, 165
зүг 86, 101, 166, 167
зүглэх 15, 111, 144
зүгт үл авах 16
зүгтэн 128
зүдрэх 40, 68, 74
зүдсэн 60
зүдэх 48
зүйлийн 42, 187
зүлгүүр 113, 120, 128
зүлгүүр мод 128
зүлгэх 43, 150
зүмза 151
зүр гөрөөс 16
зүрх хорсох 61
зүрхших 37, 93, 180
зүрхшүүлэх 93
зүслэг 88, 141
зүсэх 53, 144
зүтгэл 131
зүтгэлт 72, 98
зүтгэх 65, 129
зүү 16, 34, 124
зүүвч 16, 17
зүүд 88, 126
зүүн 77, 157, 158
зүүн гар 158
зүхлэж чалчих 84
зэв 89, 129, 156
зэв бал 129
зэвүүн 72
зэвүүцэх 11, 95
зэгслэг хулс 127
зэмлэн 36, 55
зэмлэн догодох 36
зэмлэн тэлүүлэх 36
зэмлэх 7, 95, 165
зэргэмж 25, 160
зэргэцсэн суудал 41
зэргээр 9, 72, 160
зэрлэг 34, 52, 65, 156
зэрлэг бух 156
зэрлэг гахай (урт хошуут) 52
зэрлэг морь 65
зэрэглээ 127
зэс 145, 158, 164
зэс бүрээ 158
зэтгэр 106
зэхэх 138
зээл 13, 20, 134, 164
зээлснийг төлөх 11
зээл, хүү 13
зээр 30
зээрийн эвэр 30

И

ив илэрхий 7, 10, 15, 25, 42, 50, 55, 71, 138, 139, 156, 172, 178, 183
ивлэх 145
ивээл 11, 169
ивээх 12
иг чиг 132
ид 103, 130, 147
идэр 37, 73, 163, 167
идээ 16, 19, 46, 59, 65, 77, 86, 88, 105, 120, 124, 132, 133, 135, 136, 137, 139, 145, 146, 149, 157, 158, 181
идээ идэх 135
идээний 7
идээний байшин 7, 99, 110, 131, 146, 160, 181
идээний гэр 7, 99, 110, 160, 181
идээ үлдвэр 19
ижилдсэн 81
ийм нэрт 50
ийхэр шийхэр 167
ийхэр, шийхэр 73, 167
ил 39, 42, 169, 183
ил бодь 42
илбэ 37
илбэ идэр 37
илгээн үйлд 138
илгээтүн 10
илгээх 13, 48, 96
илгээх бичиг 48, 96
илд 92, 106, 159, 167
ил далд 39
илдийн ир 159
илдийн хуй 159
иллэх 108, 167
ил онол 42
илрэх 73
илт 42, 51
илт тэмдэг 42
илт эрэмших 42
илүү 19, 102, 146, 149, 172
илүүдэл 5
илүү идэх 19
илүү сар 149, 172
илч 39, 77
илч буурах 39
илэрхий 7, 10, 15, 25, 42, 50, 55, 71, 138, 139, 156, 172, 178, 183
илэрхий айлдах 42
илэрхий мэдэл 25
илэрхий өгүүлэл 7, 10, 15, 25, 42, 50, 55, 71, 138, 139, 156, 172, 178, 183
илэрхий үг 15
илэрхий үзэх 7, 10, 15, 25, 42, 50, 55, 71, 138, 139, 156, 172, 178, 183
илэрхий шунал 42
илэх 5, 10, 58, 60, 139, 177
ил явдал 42
им 49, 162
инагшид 133
ингэ 42
ингэмэл 98, 101
инж 177
инчдэх 174
инээд 24, 87, 144
инээдэм 23, 30
инээмсгэлэн 21
инээсэн 31
инээх 31, 42, 65, 130
ир 27, 39, 41, 133, 159, 170
иргэн 41, 48, 114, 125
иргэн албат 41
ирмүүн 12, 25
ирүүлэх 7, 30, 33
ирэгтүн 81, 95
ирэг хонь 61
ирээдүй 116
исгэлэн 11, 130, 173
исгэрэх 169, 173
итгэл 11, 32
итгэлт 162
итгэлтэй нөхөр 74
итгэл явуулах 11, 32
итгэмжтэй 17
итгэх 65, 154
их 4, 11, 18, 20, 24, 26, 32, 34, 37, 39, 41, 42, 45, 48, 50, 57, 58, 61, 63, 64, 69, 74, 75, 87, 99, 101, 103, 105, 107, 114, 117, 122, 128, 132, 134, 135, 140, 142, 145, 148, 154, 162, 164, 165, 168, 181, 185, 190, 191, 192
их барагтай 64
их баримттай- 74
их бартаатай 162

их бахтай 42
их буу 20
их гай 48
их зүрх 61
их зүрхтэй 4, 11, 18, 20, 24, 26, 32, 34, 37, 39, 41, 42, 45, 48, 50, 57, 58, 61, 63, 64, 69, 74, 75, 87, 99, 101, 103, 105, 107, 114, 117, 122, 128, 132, 134, 135, 140, 142, 145, 148, 154, 162, 164, 165, 168, 181, 185, 190, 191, 192
их зээл 20
их нүүдлээр нүүх 11
их олон 132
их пүү 4, 11, 18, 20, 24, 26, 32, 34, 37, 39, 41, 42, 45, 48, 50, 57, 58, 61, 63, 64, 69, 74, 75, 87, 99, 101, 103, 105, 107, 114, 117, 122, 128, 132, 134, 135, 140, 142, 145, 148, 154, 162, 164, 165, 168, 181, 185, 190, 191, 192
их сүртэй 41
их талсалбар 135
их толгойт төмөр хадаас 69
ихтэй 58, 103, 119, 130
их хайртай 128
их хэрсүү 4, 11, 18, 20, 24, 26, 32, 34, 37, 39, 41, 42, 45, 48, 50, 57, 58, 61, 63, 64, 69, 74, 75, 87, 99, 101, 103, 105, 107, 114, 117, 122, 128, 132, 134, 135, 140, 142, 145, 148, 154, 162, 164, 165, 168, 181, 185, 190, 191, 192
их хэрэг 24, 32, 45, 87
их хэрэгтэй 75
их хэрэг, хүчир их, адистай 32
ихэвчлэн 97, 168, 191
ихэвчлэх 50
их элч 39
ихэр 135, 151
их ялархаг 4, 11, 18, 20, 24, 26, 32, 34, 37, 39, 41, 42, 45, 48, 50, 57, 58, 61, 63, 64, 69, 74, 75, 87, 99, 101, 103, 105, 107, 114, 117, 122, 128, 132, 134, 135, 140, 142, 145, 148, 154, 162, 164, 165, 168, 181, 185, 190, 191, 192
ичгүүр 15, 39
ичих 12, 157
ичсэн 13
ишиг 130, 161

Й

йога 89

Л

лав 15, 55, 95, 126
лавай 74
лавгүй 63
лавир 87, 111
лавлан ноцох 44
лавлан шийдэх 71, 97
лавласан 63
лавлах 14, 72, 89
лавтай 40, 68, 103, 104, 171
лавтай магад 40
лав үггүйгээр 15
лав үнэн 126
лавыг олов 40
лагшин найраг 92, 135
лам 52, 111, 155
лам шавь хоёр 52
лан 94, 176
лахуу 63
лац 163
лим хөрөг 164
лонх 138
лус 5, 8, 139
луу 118
лууван 58, 163
луус 8, 77
лянхуа 91

М

маажих 32
маажлах 104, 110
маажуур 102, 145
магад гарах 40
магадлах 14, 40
магад сайн 40
магнаг 26, 35, 145
магнаг торго 26, 35, 145
малгай 91, 115, 131, 132, 139, 140
малтах 81, 110, 118
малч 118
малын хэвтрийн доорх нэг тохой хүрэх шороо 135
манайх 40
манарах 107, 119
мангас 106, 176
мангисны арьс 28
мандал 6
манжин 58
манжлага 74, 82, 102
манлай 19, 79, 93
мануул 70, 124, 147
манух 52, 63, 82, 121
марал 154
маргааш 75, 173
матар 49
мах 9, 11, 57, 83, 90, 122, 144, 166, 167, 171
махбод 16, 80, 116, 157
махлаг 99
махчилан оролдох 134
махчин (перс) улс 91
маш 10, 73, 78, 82, 106, 135, 136, 156, 159, 186
маш сайжирсан 10, 73, 78, 82, 106, 135, 136, 156, 159, 186
маш сайшаасан 186
маш тарган 135
маш хэтэрхий 159
маш чийрэг биет 10
маш янаг эхнэр 136
мигман 122
минийх 38, 79
минийхлэн баримтлах 38
могдгор, тоймог 17
могой 120
моголцог 25, 69
мод 4, 8, 11, 17, 19, 35, 38, 47, 50, 52, 56, 59, 62, 66, 68, 80, 83, 86, 91, 92, 93, 108, 121, 127, 128, 130, 132, 136, 155, 168, 174, 176, 178, 179, 185
модны 2, 10, 128, 168
модны залуур 128
модны хальс 2, 10, 128, 168
модны цавуу 2
мод (хөлөөр уугч) 4, 8, 11, 17, 19, 35, 38, 47, 50, 52, 56, 59, 62, 66, 68, 80, 83, 86, 91, 92, 93, 108, 121, 127, 128, 130, 132, 136, 155, 168, 174, 176, 178, 179, 185
мол одон 90
молор 35
молор давс 35
монгол 77, 120, 175, 182
монгол гэр 120
монцог 71, 83, 102
мордох цагт 49
морин зөгий 65
морин өртөө 64, 65, 95, 132
морин шарилж 132
морины онгоц 14, 64

морины хазаар 14, 64
морины шивэр 14, 64
морин ялаа 65
морь 34, 44, 46, 64, 65, 98
морьтой 10
морьтой хүн 10
мохдог 65, 112
мохоох 173
мөгөөрс 23, 102, 183
мөлтрөх 114
мөлхөх 25
мөн 18, 38, 53, 75, 115, 154, 161, 166, 171, 175, 185, 187, 190
мөнгө 41, 192
мөнгөн 2
мөнгөн зоос 2
мөнгөн эдлэл 41
мөндөр 11, 174
мөн мөн ёсоор 53
мөнх 65, 70, 74, 122, 157
мөнх бус 122
мөнхүү 57, 75, 158
мөнхүү тэр 75
мөнх харгана 74
мөн чанар 18, 38, 53, 75, 115, 154, 161, 166, 171, 175, 185, 187, 190
мөөг 167
мөөрөх 40
мөр 35, 55, 69, 101
мөр бүтэн 35
мөргөх 9, 52
мөрий 10, 35, 153
мөрий авсан 35
мөрий тавих 35
мөрий тавьсан 35
мөрийт наадам 185
мөрийцөн наадах 51
мөр мөшгөх 55
мөрний онгоц 14
мөрөн 5, 49, 128, 152
мөрөн гол 5
мөс 22, 48
мөсөн чихэр 14, 166, 169
мөстөн 73
мөхлөг 25, 65, 82, 159, 160, 182
мөхөс 16, 139
мөч 49, 167, 184
мөчир 153
мөчлөг 10
мөчөөрхөл 141
мөчөөрхөх 33, 72
мөчөөрхөх, тэмцэх 33
мөшөөмсөглөх 144
мунайд 62
мунасан 22
мундалгүй 145
мунхаг 63, 123, 126
мунхарсан 59
мунхрах 157, 186
мурий 4, 12, 23, 27, 44, 152, 155
мурий сарий 12, 44
мурий хазгай 4
муруй 12, 27, 44, 82, 152, 155
муруй саруй 12, 44
муруй хазгай 4, 12, 27, 44, 82, 152, 155
муруй хазгар 4, 12, 23, 27, 44, 82, 152, 155
муу 14, 39, 56, 57, 60, 68, 76, 78, 82, 88, 98, 127, 136, 141, 150, 157, 163, 170, 171
муу аальт 39
муу бач 39
муу би 39
муугаа тооцох 41
муудуулах 68
муужирсан 36
муужрах 115
муу зан 136, 163
муу заяа 39
муур 108, 141
муутгал 126
муу үг 68
муухан төдий 39
муу хэлсэн 39
муу хэл хүргэх 68
муу хэлэх, дайрах 14, 171
муу шиг 39
муу язгуур 57
мухар 21, 26, 32, 81, 83, 97, 154, 156, 172
мухар бух 156
мухардах 64, 133
мухар тахир 21, 26, 32, 81, 83, 97, 154, 156, 172
мухар хожуул 32, 83
муша 180
мушгимал 6
мушгисан 45
мэгдрэн сандрах 132
мэгдэн сандрах 67
мэгдэх 67
мэдмүй 123, 135, 189, 190
мэдрүүлэх 25
мэдсэн 56, 104, 160
мэдэв 22
мэдэгч, айлдагч 21
мэдэл 25, 26, 80, 88, 166, 169
мэдэмхий 35
мэдэх 6, 26, 44, 51, 55, 69, 77, 85, 88, 134, 135, 151, 164, 169, 182, 189
мэдэх утга 26
мэдэх юм 26
мэдээ айлтгах 60
мэдээгүй хүүхэд 61
мэлзий 4
мэлзэх 13, 55, 62
мэлзээ 10
мэлзээ мөрий 10
мэлзээ тавьсан 10
мэлмэлзсэн 13, 90
мэлмэлзэн 49, 66, 86
мэлмэлзэн дүүрсэн 66
мэлмэлзэх 124
мэлхий 11, 119, 140, 171
мэнгэ 127
мэнд мэдэх 135
мэндэлсэн 23, 67
мэнэрэх 119
мэргэн 21, 111, 132, 136, 157, 169, 188
мэргэн тэнэг 136
мэс 135
мэт 44, 53, 65, 74, 128, 144, 154, 155, 189, 190
мэхлэх 62, 81, 84, 110, 120
мянга 49, 66
мяраах 54
мятрах 45, 141

Н

наад 133
наадам 4, 31, 42, 50, 65, 91, 122, 130, 185
наадам хошин 4
наадах 9, 51, 66, 79, 91, 123, 130, 131, 170
наад уул 133
наалдах 54
наалт 183
наашид 133
нааш ир 133

навталзах 82
навтархай 60, 124, 178
нагац 50, 121, 139, 184
нагац нар 50
нагцгар 89
найгалзах 82
найлзаг 47, 168
найм 36
наймалж 83
найралдах бэрх 137
найралт 120
найран 36
найран явалдах 36
найрлан өгүүлэлдэх 63
найтаах 120
намаар тавих 48
намар 67
нам буулгах 48
нам жим болон сөнөх 49
намрын төмсний алба 70
намс 28, 169
нам тавих 44
нанхиад 34, 128
нар 20, 50, 57, 58, 59, 78, 106, 140
наранд ээх 57
нарийн 3
нарийн нисваанис 3
нарийн шороо 3, 45, 51, 101, 145
нарны гэрэл 57, 59
нар сар хүрээлсэн 58
нарсатра од 35
нар (түмэн шүхэрт) 20, 50, 57, 58, 59, 78, 106, 140
насад 43, 65, 70
насад базаах идээ 65
нас буян 134
нас егүдсэн 74
наснаас нөгчсөн 74
насны сүүл 133
нас өнгөрсөн 133
нас сүүдэр 30
нас элэгдэх 133
нас эс гүйцсэн 133
начин харцага 19
наяад 6
наяд 19
наян 36, 191
нигүүлсэнгүй 69
нигшэрсэн 173
нидрэх 38
нийлц 33
нийлц, зохис 33
нийт товчилсон 19
нийцтэйгээр 135
нимгэн 74, 174, 176
ниргэлдэх 4
нир нир 184
нисваанис 3, 59, 68, 101, 105, 145
нисваанисын түйтгэр 59
нисэх 82, 94, 103
ногоо 11, 56, 88, 108, 124, 134, 139, 157, 176
ногоон 3, 56, 93, 94, 121, 124
ногоон эрдэнэ 3
ногоо соёолох 139
ногоо хуурагч 11
ногт 72
ногтой гутал 183
ноднин 84
ноёд 129
ноёлог язгуур 56
нойр 59, 78, 157
нойрсох 88, 148
нойтон идэг (нялх өвс) 36
ном 31, 36, 51, 92, 147, 168
ном буюу үг хэлэлцэх 31
номин 108, 123, 177
номлох 6, 52, 63, 78, 81
номт дээлийн гэр 64
номхон 62, 74, 75, 105, 181
номхотгосон 64
номхотгох 70, 80
номын 3
номын хүрээ 3
ноолуур, унгас 17
норох 109
нот 6, 129, 142, 157
нот газар 129
нот зарлиг 6
нотлон буулгах 63
нохой бөөс 56
нохой зуусан 19
нохойн хошуу 174
нохой хамуу 19
ноцолдох 115, 120
ноцолдсон 137
ноцох 44
нөгөөдөр 87, 143, 173
нөгөө нэгэн 44
нөгчих 80, 149
нөмөр 109
нөмөрсөн 5
нөмрөг 100, 107
нөсөө 8
нөхвөрлөх 80
нөхөөс 29, 183
нөхөр 22, 28, 74, 77, 83, 86, 94, 120, 127, 158, 162
нөхөрлөх 66, 67
нөхөр, хань 22
нөхөх 5, 30
нөхцөл 9, 35, 104, 183
нугас 4, 35, 36, 50, 72, 107, 143
нударга 17
нудрага 17
нулимс 51
нулимс асгарах 51
нураг 45
нурам 124
нурах 60, 81, 116
нур нур 184
нурууны үе 36
нус 40, 90
нутаг 96, 135, 136, 143
нуугтун 53, 179
нуур 138, 157
нуусан 10, 46, 119
нуух 7, 21, 24, 36, 42, 52, 89, 119, 123, 127, 142, 154, 181
нуух тэмдэгт зарлиг 7
нухах 5, 58, 145
нухмал 69, 82, 129
нухмал ааруул 69, 82, 129
нүдний цөцгий 35
нүдүүр 64, 153
нүрлэлдэх 49
нүүдлээр 11
нүүлгэсэн 13
нүүр 15, 38, 39, 41, 78, 123, 156, 157
нүүрс 10, 82, 175
нүүрс татах 10, 82, 175
нүүр тулах 15
нүүр харах 39
нүүр харж шагнасан 38
нүүх 11, 80
нүх 17, 48, 55, 67, 76, 106, 119, 121, 122
нүхлэх 102, 113, 114
нүцгэн 7, 35, 37, 45, 55, 109, 172
нь 4
нэвт 69, 78
нэвт гарсан 69

нэвтлэх 97, 114
нэвтэлсэн 67, 97
нэвчирэх 82
нэвчсэн 82
нэвширтэл дарах 56
нэг 8, 15, 16, 20, 44, 49, 66, 71, 72, 90, 93, 94, 99, 100, 135, 142, 144, 152, 167, 176, 177, 184
нэг ганц 49
нэг мөсөн 44, 71, 100, 184
нэгмөсөн 164
нэг мянга 49
нэгнээ 59
нэгтгэх 164
нэг тохой 20, 135
нэг төө 72
нэг үмх 16
нэгэн 9, 11, 14, 21, 24, 29, 32, 36, 44, 48, 49, 50, 53, 58, 66, 68, 69, 70, 73, 81, 86, 98, 106, 119, 132, 133, 134, 136, 142, 145, 151, 161, 164, 167, 176, 182, 183, 187, 191
нэгэн агшин 9, 11, 14, 21, 24, 29, 32, 36, 44, 48, 49, 50, 53, 58, 66, 68, 69, 70, 73, 81, 86, 98, 106, 119, 132, 133, 134, 136, 142, 145, 151, 161, 164, 167, 176, 182, 183, 187, 191
нэгэн барим 48
нэгэнд багтаах 49
нэгэн зарим 14
нэгэн мухар сөөм 21
нэгэн ооч 11, 98, 182
нэгэн оочийн төдий ус 49
нэгэн сөөм 136
нэгэн удаа 70, 132, 151, 164
нэгэн хамт 44, 48, 66, 69, 183
нэгэн хэдүй 14
нэгэн хэсэг 9, 11, 14, 21, 24, 29, 32, 36, 44, 48, 49, 50, 53, 58, 66, 68, 69, 70, 73, 81, 86, 98, 106, 119, 132, 133, 134, 136, 142, 145, 151, 161, 164, 167, 176, 182, 183, 187, 191
нэгэн цөгц цай 53
нэгэн чимх 133
нэгэн ямх 134
нэмэр 5, 14, 15, 38, 90, 140, 146, 161
нэмэх 37, 90
нэмэх хасах 37, 90
нэн 7
нэн их 18, 50, 101, 117, 122, 132
нэн муу 39
нэн өндөр 72
нэн холдвоос 7
нэн цээрч 137
нэр алдар 135
нэрвэгдэх 88, 148
нэрийдсэн 111, 133
нэрийн 14, 42, 189
нэрийн бичиг 14
нэрийтгэл 3
нэрийтгэлийн 3
нэрийтгэлийн төдий 3
нэрс мод 38, 68, 179
нэр төр 48
нэрэлхэг 163
нэхлэгэ сайн 68
нэхмэлчин 68
нэхэгтүн 76
нэхэлгийн дуусхал 64, 90, 94
нэхэх 48, 61, 62, 80
нээлгэвэр 126
нээх 16, 30, 116, 139
нягт 13
нягтлах 143
нягт ус 13
нядлах 30, 179
нядлах, үхэх 30
нялх 36, 86, 106, 108, 167, 184
нялхас 12, 16, 109, 125, 176
нялхас хэлд орох 16
нялх хүүхэд 106, 108
нялцгай 61
нямба мод 86
нян өвчин 59
нярав 59
нярайлах 129
нярайлсан 71, 129
няслан 107
нясуу 28, 126, 169
нясуу, намс 28
няцсан 54

О

ов гаргах 68
овгор 115
овогнох 180
овоолох 46
овоолсон 38, 94, 96, 97
овор 84
оворжисон 31
оготно 108, 109
огтлох 45
огт мэдсэнгүй 47
огторгуй 21, 30, 50, 85, 87, 183
огторгуйн өнгө 72
огт үгүй 44, 63
од 9, 35, 90, 101, 142
одогч 89
одоогоос хойш 43
одоо нь 73
од, фүн 9
оёдол 30, 134
оёмоглох 148
оёсон 64, 77, 129, 133
оёх 81
ой 2, 85, 94, 132, 151
ой аяа 2
ойлгон барих 41
ойлон дутаах 23
оймох 115
оймс 183
ойр 12, 24, 32, 58, 62, 68, 69, 71
ойр газар 68
ойр орчин 32, 58, 69
ойртон шийд 68
ойр үдэх 12
ойр, хол 62
ойшоох 32, 69, 121
ойшоохгүй 45
ой шугуй 85, 132
олби оготно 108
олгосон 67
олгуул 67
олз 28, 60, 71, 86, 114, 117
олз булаалдах 71
олзлон авсан 12
олз хүндлэл 60
олны буюу тэрэгний зам 20
олныг сонссон 57
олны дотор одтой 21
олом 28, 40, 41, 49
олон 24, 44, 65, 74, 89, 121, 132, 164, 173, 186, 190
олонх 35, 50, 97, 129
олон хөлт аалз 65
олох 29, 71, 73, 86, 112
олс 129
олсон 41, 60, 78, 85, 130, 179
омгоо устгах 17
омог 17, 38, 77, 105, 136
омоглох 21
омогтой дээгүүр 62

омогтон 128
омруу 9, 186
онгон 132, 135
онгон тэнгэр 135
онгон утас 132
онгоц 14, 27, 64, 138
онгоцчин 27
онгоцын дээс 58
онгоцын олом (улам) 28
онгоцын хөлс 28, 58
ондоолог бус 5
онол 42, 57, 65, 85
онхол цонхол 4
онхор цонхор 4
ончтой шийдэх 82
онь 27, 66
оньс 22, 37, 87, 102, 104, 145, 148, 156
оо 2
ооль 66
оосор 46, 163, 166, 177
ооч 11, 98, 182
оочсон 42
орвойх 93
орд 99, 142
ордон 16
орлогч 132
орлож болох 72
орлон чадах 25
орны аймаг 16
орол гарал 17
ором 25, 55, 70, 169
оромгүй 16, 74, 162
орон 16, 42, 55, 56, 68, 74, 81, 87, 106, 140, 143, 144, 154, 155, 157, 166, 172,
180, 189
орон балгад 56, 144
оронго 129
оронцог 13
ороолдсон 137
ороосон 5, 6
ороох 23, 37, 81, 106
орос 34
орох 16, 54, 77, 80, 95, 133, 137, 146, 149, 155, 188
орсон 10, 15, 105, 131, 137, 174, 182
орууд 28
орууд бух 28
оруулан 20
оруулах 40, 45, 50, 112, 129, 137
оруулсан 46, 56
орхимж 42, 147
орхих 11, 13, 67, 76, 81, 88, 109, 147, 152, 153, 160
орчин 18, 32, 58, 69, 71
орчин тойрон 18, 32, 58, 69, 71
орчлон 22
орчуулах 38
орчуулгын 7
орчуулгын хууль 7
орчуулсан 7
орчуулсан зарлиг 7
орш 114
орь ганц 56
осгор 174
осол 103
отго 79
отгон 68
охин 18, 101, 106, 108, 123, 131, 176
охор 22, 36, 68, 69, 143
охор, тачир унгас 22, 36, 68, 69, 143
охортгох 66, 68
охь 24, 63, 112, 130
оч 123
очир 82
оюу 19, 157
оюун 111
оюу эрдэнэ 19

Ө

өвгөд 31
өвгөн 34
өвөг эцэг 124, 184
өвөг язгуур 50
өвөрмөц 109
өвөрчлөн 26, 158
өвс 21, 36, 42, 74, 82, 93, 94, 95, 129, 145, 148, 154, 159
өвсний баглаа 130
өвсөөр сүлжсэн сав 29
өвс ус 159
өвс хадах 21, 36, 42, 74, 82, 93, 94, 95, 129, 145, 148, 154, 159
өвчин 7, 45, 59, 71, 77, 84, 105, 107, 111, 114, 118, 135, 136, 145, 150, 153, 160
өвчүү 36, 72, 110
өг 64, 67, 71, 113
өглөг 63, 107, 120, 155, 192
өглөө 43, 85, 142
өглөө, үдэш 43, 85, 142
өгөөш 4
өгөх 11, 62, 66, 82, 107, 108, 115, 140, 163
өгсөн 64, 67, 93, 161, 165
өгүүлж үл дуусах 56, 189
өгүүлсэн 56, 62, 127, 149
өгүүлэвч 38
өгүүлэгдэхүүн 56
өгүүлэгтүн 128
өгүүлэгч 56
өгүүлэл 29, 42
өгүүлэх 38, 78, 81, 97, 98, 111, 126,127,
145, 149, 164, 179, 185
өд 34, 37, 38
өдгөө 58
өдлөг 17
өдөөх 12
өдөр 57
өлбөрөх 61
өлгий 22
өлгөгдэх 64
өлгөсөн 13
өлгүүр 77, 147
өлзий 7
өлзийт 7
өлзий хутаг 7
өлөг өвчин 45
өлөг сөлөг 9
өлөгчин 19
өлөн 110, 122
өлсгөлөн 7
өлсөх 66, 120
өлссөн 7
өлхөн ар 58
өмнө 79, 140, 156, 184
өмөгших 59, 67, 158
өмөөрсөн 35
өмсөх 7, 10, 13, 31, 80, 88, 107
өмссөн 31
өмхий 76, 81, 108, 167, 169, 177, 180
өмч 9, 17, 31
өнгө 10, 14, 29, 51, 72, 74, 79, 126, 135, 151, 167
өнгөлүүр 3
өнгөрөх 139, 156
өнгөтэй 7
өндөг 37
өндөр 9, 36, 42, 50, 53, 72, 92, 102, 125, 184

өнжих 46
өнө 154, 160, 170
өнөд 61
өнө ёс, 160
өнөө 75
өнөр 15
өнөр садан 130
өнцөг 27, 37, 143, 146, 167
өнчин 74
өөвөн 95
өөд бологтун 81
өөд болсон 139, 145
өөдлөх 32
өөр 18, 88, 122, 157, 158
өөрийн дур 159
өөрийн хир 158, 159
өөрөө 8, 78, 158, 159
өөрөө аяндаа 159
өөр өөр 158
өөх 133, 144
өөш 34, 60, 78
өр 51
өрвөлз 42
өргөжин дэлгэрэх 73
өргөмжлөл 54
өргөмжлөх 37
өргөн хүндлэл 7, 67, 169
өргөсөн хашаа 130
өргөсөн эх 120
өргөх 49, 54, 60, 64, 78, 98, 115, 155
өргөц 95, 155
өрөвхийлөх 182
өрөлбө 9
өрөмдөх 179
өрөөсөн 152
өртөг 41, 147
өрх 5, 9, 34, 72, 74, 122
өрц 87
өршөөл 69, 78
өршөөнгүйт 61
өршөөн тулалцах 68
өс 18, 28
өсвөр 4, 107
өсгий 65, 135
өсгөл 12, 94
өсөд (алс) хол 35
өсөд орхих 152
өтгөн 9, 12, 24, 82, 185
өтлөх 34
өтөг 76, 77, 165
өтөлсөн 31, 100
өчиг 179
өчигдөр 14, 16
өчих 41, 141, 179
өчүүхэн 44, 45, 50, 58, 68, 70, 74, 101, 102, 105, 107, 108, 128, 168, 172, 185, 191
өшгөлөх 82
өшиглөх 8, 136
өших 33
өшөө 7, 22, 122, 166
өшөх 22

П

пай 79
пүло 140
пүү 37

Р

рашаан 79, 146, 185
рид хувилгаан 51, 138
рохина од 90

С

саад 25, 106
саадаг 22, 173
саадгүй 132
саад, тотгор 25
саамших 145
саарал зүс 158
сааргүй 26, 78
саармаг 97, 121
саарсан 31, 86
саарь 172, 173
саатал 70
саах 145
сав 9, 29, 36, 48, 50, 51, 53, 67, 75, 90, 91, 101, 102, 107, 115, 117, 128, 138, 145, 156, 159, 174, 177, 178
саваагүй 22
савар 93
савах 179
савирсан 137
савхад 70
сав шим 67
сагаг 109
сагсуу 130
сагсуу зант 130
садаа гаргах 136
садан 30, 59, 92, 130, 146, 172, 180
садар 95, 103, 157, 158
садар эм 157, 158
сайбар одсон 79
сайд 111, 129
сайн 16, 28, 39, 40, 59, 61, 66, 68, 76, 80, 94, 102, 122, 124, 134, 135, 137, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 149, 151, 152, 163, 165, 168, 170, 172, 179, 180, 186, 187
сайн аальт 39, 143
сайн амгалан 186
сайн амттай идээ 137
сайн байшин 16, 28, 39, 40, 59, 61, 66, 68, 76, 80, 94, 102, 122, 124, 134, 135, 137, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 149, 151, 152, 163, 165, 168, 170, 172, 179, 180, 186, 187
сайн зол 66
сайн үг 61
сайн үнэр 39
сайн үнэрт 80
сайн хувь 59
сайн хур 28
сайн хэлэгдэх 16
сайн ястай 68, 94, 168
сайр 4
сайраг муйраг 26
сайтар 20, 63, 73, 95, 132, 157, 159, 168, 186, 192
сайтар байцаасан 20
сайтар жагсаасан 132
сайтар номлох 63
сайтар эвэлсэн 20
сайшаасан 43, 186
сал 75, 138, 148
салах 16, 27
салбар 15, 16, 31, 152, 164, 165
салбар зам 16
салбархай 179, 182
салбар хийд 31
салгах 6
салхи 57, 136, 138, 162, 180, 183
салхин хур 138
салхины дээр 138
сам 91, 127, 175
самади 180
самардан ухах 21
самардах 60
самбаа 93, 94
самбар 2
самрах 171
самсаа 135, 180

самуун 74, 108
самуун цаг 74
сан 24, 64, 105, 137, 162
санаа амар 69, 89, 105, 141
санаагаар 130, 190
санаа тусгах 61
санаа түргэн 128
санамсаргүй 26, 105, 180
санах 53, 88, 180
санваар 8, 83, 181
санваар авалгүй өөрөө тэмдэг авсан 8
сандал 19, 20, 40, 80
сандрах 67, 132
сант охь 24
сануулах 13
сан үс 137
саравч 11, 18, 37, 76, 83, 95, 97, 107, 123, 169, 183
саравчит 82
саравчлан харах 123
сарлаг 117, 142, 156
сармагчин 95
сармис 37
сарнисан 14
сарних 22, 109
сартваахь 75, 188
саруул 25, 157, 178
саруул ухаан 25
сархинаг 28, 173
сарын шинэ 27, 134
сарын шинэ буюу тэргэл 27, 134
сахал 16, 126, 185
сахисан 181
сахих 12, 119, 176, 181
сахлаг 29, 91, 142
сахлаг цэмбэ 29, 91, 142
сацаг 107, 132, 145
сацал 64
сацарсан 96, 104
сацлалгүй 60
сая одоо байх 73
сийлбэрч 8, 133
согоо 154
согтох 99, 125, 158
согтуу 64, 149
соёо 52, 104
соёолох 56, 139
соёолох ногоо 56, 139
соёрх 131, 171
соёрхох 131
соёрхсон 131
солгойч 158
солимол 34
солио 42, 137
солиорох 157
солих 25, 53
солонго 54, 86, 87, 112, 142, 177
солонго татах 54
сольмол 3, 4
сольмол зураг 3, 4
сольцсан чимэг 23
сомхон 6
сомхон урт 6
сонгино 2, 3, 36, 128
сонгосон 7, 61
сонгосон хүн 61
сондор 75
сондорт 151
сонжих 65, 68, 93
сонжсоны хариу 36
сонжуулан 8
сонжуулан гутаагч 8
сонжуур 20
сонжуур жигшүүр 20
сонирхон үзэх 65
сонсгох 120
сонсов 22, 57, 185
сонсов гэдэг 57
сонсогдох бүгд 27
сонсогдохуун 60
сонсогтун 59
сонссон 57, 71
сорви 38, 126
сорилго 31
сормуус 138
соронзон гүр 16
сорсон 42, 143, 144
соруул 42, 119, 128
соруул эвэр 42
сохор 45, 79, 108, 125, 139, 140, 166, 177
сохор номин 108, 177
сөгдөх 64
сөгдсөн 129
сөнөх 46, 49, 86
сөөм 21, 22, 136
сөөх 9, 137
сөргөөх 149, 171
сөрөх 177
сөхөөх 95
суваг 8, 49, 50, 151, 154
сувгийн ус 138
сувих 126
суврага 52
суврага, шүтээн 52
сув сулхан 57
сугавади 79
сугавч 23, 174
сугавчлах 17
сугавчлуур зангиа 52
судал 27, 37, 120, 126, 130
судалсан 108, 117, 120
судар 79, 92
судас 2, 130
султгал 184
султгах 30
сум 57, 70, 79, 91, 137, 176
сум модон 137
сумны онь 66
сунга 9
сунгалт 160
сунгам урт 50
сунган 7
сунган мөргөх 9
сунган уртатгах 7, 9, 61, 176
сунга тэлтэл 9
сунгах 28, 60, 61, 123, 143, 148, 181
сунжуу хол 35
сур 55, 110, 118
сурагдахуун 181
сурагч 181
сургаал 6, 15, 28, 34, 149, 178
сургаал авах 6
сургагч 140
сургах 80, 167
сур дээс 118
суртал 181
сур татах нүх 55
суудал 27, 41, 77
суулга 110, 147
суун суусаар 22
суурин 59, 143
суурьшсан 20
суусар 186
суух 7
суух газар 25
суух гэр буюу газар 7
сухай мод 4
сүвээгээ тулах 5
сүйтгэ 50
сүйтгэх 50, 162

сүйх 19, 26, 75, 88, 103, 168
сүлжих 10
сүлжмэл 26, 173
сүлжсэн 20, 29
сүлжсэн ширээ 20, 29
сүм 21, 128
сүмбэ 184
сүмбэр уул 159
сүнс 88, 107, 111
сүр 10, 42, 148, 187
сүргийн манлай 19
сүр жавхлан 42, 148
сүр өнгө буурсан 10, 12, 26, 57, 125, 126
сүртэй 41, 42, 56, 78, 82, 93, 132, 138, 148, 160
сүрхий 43, 56, 95
сүрчих 13, 94, 116, 140
сүрчлэгэ 109
сүрэг 19, 87
сүрэгчин 19
сүрэл 27, 175
сүсэг 73
сүсэглэх 25
сүү 42, 86, 150
сүүдэр 27, 30, 123, 176
сүүдэр, бузар 27, 30, 123, 176
сүүж 5, 93
сүүл 36, 42, 54, 55, 71, 104, 114, 123, 133, 139, 143, 170
сүүл залгах 36, 42, 54, 55, 71, 104, 114, 123, 133, 139, 143, 170
сүүл зуулган 71
сүүлийн дагалт 55
сүүл таслах 55
сүүлээ чирэх 54
сүх 66
сэв орсон 174
сэвх, батга 39
сэвхтэй 28
сэвэг үс 173
сэгс 174, 177
сэг, сэг 70
сэжиг 70, 75, 76, 103, 132, 134, 153, 161, 175
сэжиглэх 92, 134
сэжиглэх хэрэггүй 134
сэжигч 65
сэлбэх 12, 14, 180
сэлбэх, сэргээх 14
сэлт 46
сэлүүр 10
сэлүүрч 60
сэлэм 92, 167
сэмлэх 106, 172, 180
сэмэрсэн хормой эмхрэх 47
сэмэрхий бөс 74, 159, 174
сэндэн 150, 174
сэрвийх 93, 137
сэргийлэн унтах 70
сэргийлэн хэвтэх 70
сэргэх 10, 12, 16, 96
сэргээх 14, 78
сэрдэх 31
сэржигнэх 128
сэрсэн 93, 173
сэрүүлсэн 17
сэрэвгэр 12
сэрэвгэр буюу ширүүн үс 12
сэрээ 167
сэтгэл 29, 39, 42, 61, 83, 88, 89, 108, 111, 127, 141, 153, 154, 174
сэтгэл амар суугтун 61
сэтгэлд бахтай 29, 30, 69, 70, 112, 141, 153
сэтгэлд ойшоох 69
сэтгэлд санасан 29
сэтгэлийн угаас 61
сэтгэл хатангадах 61
сэтгэх газар 52
сэтлэх 113
сэтэрхий 14, 177
сэтэрхий уруултай 14, 177
сэхийх 173
сэхээрэв 22
сээр 36, 185

Т

та 19, 58
таалал 28, 30, 69, 82, 99, 145
тааламжтай 55, 57, 92, 96
таалах 79, 128, 151
тааллыг өчих 41
таалмуй 81
таарцаг 17, 37, 77, 91, 97
таах (багтсан) 47
тав 4, 43, 46
таваар 5
таван санжаа 27
таварцаглах 82, 84
тавгүй 47
тавиглал 159
тавиг ус 52
тавилга мод 56, 127
тавиу 114
тавиур 8, 113, 121, 151
тавих 9, 13, 35, 44, 48, 55, 70, 77, 82, 83, 86, 103, 104, 107, 142, 147, 153, 175, 179, 181
тавь 71, 109, 142
тавьсан 10, 22, 35, 50, 64, 119, 144
таглан бүрхэх 18
тагли (нүхт төмөр) 55
тагнай 8, 152
тагнайгаа 8
тагнайгаа таших 8
тайван болсон 54
тайган 30, 58
тайлах 31, 34, 99
тайлбар 34, 118
тайлсан 7
тайруур 118
тал 31, 41, 68, 80, 96, 100, 118, 121, 124, 140, 142, 143
талийн одох 24
талх 44, 63, 80, 101
талын өргөнө 68
там 68, 84, 88, 125, 164
тамга 34, 65, 70, 99, 142, 157
тамир 147, 165
тамтал 77
тамтархай 25, 176, 182
там тум 164
тамхи 68
тамшаалхийлэх 128
тамшаах 61
тана 56
тангараг 68, 73, 156, 173
тангарагийн буг 73
танимхай 35
танин барих 39, 41
таних 39, 94
танихгүй 35, 47
тансаг 26, 46, 98, 126
тансаг идээ 46
танх 150
танших 84
тараад, сарниад 14
тараасан 71, 77
тараг 102, 142
таргалах 134
таргалсан 34

тариалангийн сан 162
тарианы гамшиг 129
тариачин 126
тарлан 5
тарлан алаг 146
тарни 43, 137, 148
тарнич 43
тар тар 4
тар тур 150
тархаан дэлгэх 45
тархаах 34, 150
тархан дэлгэсэн 49
тархи 4
тархи дүүрэн 4
тархины 4
тархины гэр 4
тархмал 71
тархсан 4, 14, 33, 116
тасал 51
тасалсан 46
тасам 110
тасархай 25
тасралгүй 69, 110, 118
тасын өд 34
татаас 110
татах 9, 10, 32, 54, 55, 69, 73, 89, 120, 166
татгалзах 73
татлага 92
татруу буруу 100
тах 4
тахал дамшиг 74
тахиа 3, 107
тахиа шувуу 3
тахил 52
тахилга 43
тахилчийн даамал 52
тахилчин 6
тахилын хэрэглэл 52, 64, 108, 155
тахим 37
тахимын онхор 36, 37
тахимын хонхор 36, 37
тахир 26, 54, 81, 92, 139, 175
тахир мухар 26, 54, 81, 92, 139, 175
тачаал 8
тачаал шунал 8
тачаангуй 81
тачаангуйт 42
тачаах 48
тачигнан 50
тачир 22
ташаа 5, 66
ташимгай 15
таширлан гуйх 144
таших 8, 69
ташуу 5, 179
ташуур 46, 47, 114
ташуурдах 143
ташуурдсан 141, 144
таяг 21, 107, 113, 119
тив 29
тийм 23, 75, 161, 166
тийм байнам 75
тиймийн тул 75, 189
тийм нэрт 23, 75, 161, 166
тийн хэмээн 44, 74
тийрэн 70
титэм 45, 91, 112
титэмлэсэн шанх 12
товойсон 15, 71, 115, 172
товойх 8, 115
товч 32, 38, 45, 49, 83, 87
товчлох 38
тогоо 20, 102, 108, 134, 147
тогооны хөө 4
тогоо шанага 20, 102, 108, 134, 147
тогоруу 20, 107
тогос 6, 126
тогосын өд 38
тогтмол 110
тогтон барих 63
тогтон чадах 133, 175
тогтоов 53, 64
тогтоол 4
тогтоол ус 4
тогтоосон 13, 20, 54, 63, 153
тогтоох 22, 45, 160, 176
тогтох 75, 133
тогтсон 28, 48, 65
тогтсон таалал 28
тогтуунгүй 5
тогтуургүй 5, 122
тод 5
тод бичиг 5
тодорхой 7, 138, 172, 178, 183, 187
тоймог 17, 32, 156
тоймог бух 156
тойн 25, 34, 54, 105, 129, 183
тойн болсон 34
тойн, увш 25
тойрон 18, 19, 172
тойрох 22
тойруул 10
толбо 134
толбот 65
толгой 6
толгой ганхалзах 6, 32, 53, 61, 101, 102
толгой дүйрэх 6, 32, 53, 61, 101, 102
толгой маажих 6, 32, 53, 61, 101, 102
толгой тэгшлэх 6, 32, 53, 61, 101, 102
толгой, эх 32
толь 124, 187
томилсон 133
томоогүй 4, 5, 69
томох 6, 21, 22, 180
томох, ээрэх 6, 21, 22
томуу 111
томьёо 68
тонгорог 27, 94, 118
тонгорцоглох 34, 138, 149
тоо 20, 27, 70, 74, 88, 89, 114, 130
тоол 38
тоологдохуун 38, 131
тоолсон 131
тоомсорлох 130
тоорцог 25, 75, 147, 180
тоос 81
тоосго 4
тоосширсон 82
тооцох 25, 41, 70, 72, 130
тооцсон 38
тор 4
торлосон 5
торлосон хувцас 5
торлосон ширээ 20
торлох, боох 34
торохгүй 79, 121
тор, өөш 34, 78
тос 27, 90, 122, 130, 139, 141, 180
тосгуур 167
тосох 137
тотгор 25, 31
тохиолдуулагч 141
тохой 20, 27, 36, 50, 135
тохом 100
тохох 17
тохуурхаж хуримлах 30
төв 5, 6
төв, гол 54, 112, 113
төвөг их 164
төвөд 107

төвөн 9
төвөнх 186
төвөргөөн 63
төв үзэлтэн 112
төгс 46, 47, 82, 92, 98, 146, 166
төдий 3
төдийхнээ 128
төдийхэн 58, 75
төлбөр 13, 54
төлж болох 132
төлөв нуруу 18
төлөг 9, 124
төлөгч 99, 124
төлөө 9
төлөөс 11, 35, 76, 136, 164
төлөх 11, 66, 180
төмөр 18, 46, 47, 55, 69, 71, 79
төмөр бөгж- 47
төмөр гох 46
төмөр оосор 46
төмөр тушаа 18, 46, 47, 55, 69, 71, 79
төмөр хүрээ 46
төмөр шураг 71
төмс 67, 130, 157, 165
төмсний толгой 61
төөл 38
төөрөх 103, 111
төөрсөн 22
төр 20, 35, 48, 176
төрөл 11, 57, 58, 130, 133, 161
төрөл авах 57
төрөл тутам 133
төрөлх сэтгэл 39
төрөлхтөн 11, 12, 174
төрөн түгэхүй 11
төрөх 11, 136, 175
төрсөн 11, 12, 58, 71, 130, 138
төрсөн эх 12
төр тогтоосон 20
төхөөрөг 160
туг, дуаз 35
туг нийлүүлж дэлдэх хөгжим 42
туйлд хүрсэн 63, 132, 145
туйлд хүрэх 71, 93
тулалцан учрах 68
тулам 8, 162
тулан учирсан 69
тулах 5, 15, 64, 186
тулбаас 24
тулга 37, 69, 182
тулгуурч 182
тулуур 96
тумбуй 71
тун 76, 79, 155, 171
тунарах 72
тунасан 22
тунгаагч 3
тунгаагч эрдэнэ 3
тунгаасан 31
тунгалаг 73, 182
тунса 131
тунхаг тархаах 150
тураг 18, 50, 68, 107, 108
турах 120
турлиах 11, 47
турлиах шувуу 11, 47
турсан 11, 120
турхан 110, 122, 123, 154
турхирах 119, 142
турших 31
туршуул 57
тусга 64
тусгай 133
тусгайлан угтах 43
тусгай томилсон 133
тус тус 158, 189
тус тусад 174
тутам 133, 165
тутрага 117, 172
туулай 156
туулга 7
туулсан 138
тууль 37
туурвиж 131
туурвил 96, 131
туурга 33, 55
туургын ар 130
туухай 17
тухайлан өгүүлэв 50
тухайт 36, 50, 75
тухайт ном 36
тухайт хэрэг 36, 50, 75
тухирлага 119
тушаа 18, 46
тушаасан хэрэг 21
тушаах 13, 96, 104
түвэгтэй 42
түгших 86, 88
түгэх 4, 18, 22, 52
түгээл 33, 99
түгээмэл 18, 78
түгээсэн идээ 132
түгээх 7
түдэлгүй 121, 132
түдэх, саарах 33
түйдсэн 38
түйдэх 33
түймэр 165
түйтгэр 37, 59
түлхүүр 47, 82
түлхүүрч 59
түлшийн 74
түлшийн орон 74
түлэх 133, 136, 177, 181, 186
түм тоо 20
түнхэйтэл 66
түрвэл үгүй 70
түргэн 4
түргэн босох 4
түргэн уурт 19
түргэн үйлд 65
түргэнээ 163
түргэрүү 55, 70
түрдих 32
түрд түрд 69
түрдэл 70
түржигнэх 73
түритгэх 180
түр нэгэн 68, 73, 161
түртгэсэн 6
түртгэх 17
түрхрэл 149
түрхэх 116
түрчигнэх 4
түрэмгий 67
түрэх 112
түүгээр болох 75
түүдэг 27, 90, 99
түүдэг, бөөм 27, 90
түүдэг, эвхмэл 27, 90, 99
түүнээ түүнд 18
түүх бичиг 68, 153
түүхий 55, 86, 105, 153, 166, 176
түшиг 23, 35, 161
түшиг газар 23
түшигтэй 14
түшид 30
түшмэд 4, 24, 111
түшмэд, зарц 24
тэврэх 23, 45, 91
тэв тэгш 17
тэвхэн ширээ 63

тэвч 71
тэвчигтүн 13, 94
тэвчих 43, 64, 129
тэвчсэн 13, 93
тэвэр 91
тэгнэх 16, 22, 70, 147
тэгнээ тэгнэх 16
тэгш 5, 9, 17, 18, 47, 60, 62, 64, 80, 99, 100, 159
тэгш агуулах 60
тэгшитгэ 62
тэгшитгэгч 162
тэгшитгэсэн 62
тэгшлэн засах 131
тэгшлэх 32
тэгш оролдох 62
тэд 18
тэд бүгд 18
тэд бээр 18
тэдгээр 18, 75
тэдгээр дотоод 18, 75
тэжээн тэтгэх 136
тэлтэл 9
тэлэгдэх 162
тэмбүү 180
тэмдэг 8, 16, 33, 42, 48, 56, 65, 70, 74, 92, 134, 135, 136, 139, 140, 146, 164, 185
тэмдэг бичиг 33, 70, 92
тэмдэгт 7
тэмцэгч 34
тэмцэл 4, 34, 97
тэмцэл, харшлал 34
тэмцэх 33, 95, 131
тэмцэхийн 5
тэмцэхийн завсар чөлөө эрэх 5
тэмээ 42
тэнгэрийн дүлий 30, 70, 93, 96, 167, 182, 183
тэнгэрийн оёдол 30
тэнгэр чулуу 51
тэнд 75
тэнигэр чулуу 71
тэнхрэх 32, 39
тэнхээ 21, 129, 169
тэнцэх 37
тэнэг 29, 63, 111, 124, 126, 136
тэр 18, 53, 74, 75, 188, 190
тэр бас 75
тэргүүн 33, 112
тэргэл 27, 56, 57, 149
тэргэл сар 56
тэрлэг 163
тэр мөн 75
тэр мэт 74
тэрс 4
тэрслэх 22
тэрхүү чанар 75
тэр цаг 75
тэр цагт 74
тэр ч 75, 190
тэсвэртэй 9, 176
тэс ширтэх 115, 117
тэсэх 89, 99, 121, 122, 133, 176, 181
тэтгэсэн 6, 13
тэтгэх 12, 136, 176

У

увдис 21, 34, 69, 77, 121, 185
увш 30
уг 3, 16, 17, 29, 35, 108, 120, 126, 141, 143, 159, 165, 190
угаадас 20
угаал хийх сав 51
угаалын шүүс 20, 79
угаалын эм 20
угаас 2, 61, 77, 78, 130, 155
угаас арилсан 2
угаас гаргасан 130
угаах 7, 23, 26, 62, 73, 177
уг ариун 17, 141
угзжих 112
угийг нийлүүлбээс 25
угийг эрэх 130
углалах 30
углах 162
углуурга 37
угтаа 8, 120
угтаа үгүй 8
уг тасрах 16, 159
угтах 43, 180
угтсан 180
уг учир 29, 35
удаан 73, 106, 154
удган 183
удирдагч 14, 21, 32, 89, 160, 166
удирдаж 81
удирдах 15, 81
удсан 33
уйдан орхих 152, 153
уйдсаар 12
уйлан дуудах 38
уйланхай 23
уйлах 38, 40, 169, 171
уйлзан үймэн 4
уйтгар 10, 12, 32, 96
уйтгар сэргэн дуулах 32
уйтгар сэргэх 10, 12, 32, 96
улаан 30, 52, 58, 79, 107, 117, 121, 123, 125, 129
улаан будаг 129
улаан манух (хүрэн эрдэнэ) 52
улаан тайган нохой 30
улай 70, 125
улам дордох 16, 28, 53, 54, 100, 101, 159
уламжлалж 131
уламжлан хураах 55
улам өндөр 53
улам сайжрах 16, 28, 53, 54, 100, 101, 159
улам шахамдсан 16, 28, 53, 54, 100, 101, 159
улбар шар 53
улиас 121
улиг 60, 141
улс 12, 41, 62, 70, 91, 118, 122, 154, 158
улын халхавч 51
умай 12, 41, 161, 184
умар 108
умартах 13, 56, 62
унага 64, 65
унагах 84
унал 58, 66, 120
унасан 13, 147, 156, 183, 184
унах (ойчих) 33, 37, 116, 156, 165, 175
унгас 17, 22, 93, 106
унгирал 168
унд 10
ундаа 12, 64, 130, 132, 140, 151, 177
ундаасах 10, 12, 120
ундаассан 10
ундуйцагч 62
ундуйцах 22, 133
ундууцах 4
унжих 103, 137, 147
унжлага 20, 88, 132
унжлагат 66
унтагтун 59
унтах 59, 70

унш 5
уншигдахуун 78
унших 5, 81
уншлага 5, 10, 14, 15, 27, 39, 81
уншсан 5
унь 46, 76, 100
уравсан 39
ураг 59, 127, 130
ураг бололцох 59
ураглахын бэлгэ 60, 62
ураг садан 59, 130
уралдах 6
уралдах газар 6
урах 62, 126, 179, 180
урвалтгүй 33
урвалтгүй тэмдэг бичиг 33
урван самуурсан 162
урвах 142, 154, 155
ургах 52, 167
урд хойт 43
урин 141
урих 59, 129, 149
урт 4, 6
уртатгах 61
урт аялгуу 160
урт гох 4
уртлаг 20
урт ууж 55
уруул унжийх 52
уруулын булчирхай 28
уруу суулгах 55, 162
урхи 4, 8, 60, 62, 107
уршиг их 58
уршиг удах 63
урьд 12, 25, 43, 74, 79, 84, 131
урьдаас 43, 101
урьд төрлийн дүр байдал 74
урьд тэмцлийн цагт 12
урьдчилан 43
урьдчилснаа эзэрхэн хулгайлах 41
ус 4, 7, 48, 49, 50, 52, 73, 75, 76, 97, 101, 107, 110, 138, 154, 156, 159, 172, 186
ус авагч 49
усанбад 62
усан тээрэм 49
усан хаван 125
усан хутга 49, 50, 94, 121, 125, 151
ус асгах 49
усгал 75
ус дэлгэх 50
усны 5
усны адаг 50
усны зайр 173
усны олом 49
усны сав 5, 49, 50, 57, 95, 173
усны суваг 5, 49, 50, 57, 95, 173
усны тохой 50
усны үргэлжлэл 5, 49, 50, 57, 95, 173
усны үсэрвэр 57
усны хашаа 49, 50
усны хурниа 5, 49, 50, 57, 95, 173
усны чулууны хаг 5, 49, 50, 57, 95, 173
усны шавар сав 5, 49, 50, 57, 95, 173
усны шүүр 50
усны эргүүлэг 5
усны эх 49
ус тавьсан 50
устгасан 13
устгах 11, 17
усч 50
утаа 74
утааны өнгө 74
утас 10, 75, 90, 94, 132, 174, 176
утас сүлжих 10, 75, 90, 94, 132, 174, 176
утас цувах 10, 75, 90, 94, 132, 174, 176
утас ээрэх 75
утга 4
утгах 46
утлага 79
уу 2
уудалсан 43
уудам 73
уудлан 30
уудлах 115, 134
ууж 55, 92, 168
уужим 6, 25, 111
уул 4
уулын 3
уулын ар 159
уулын сонгино 3
ууль 74, 150, 176
ууль шувуу 74, 176
уур 16, 19, 39, 64, 65, 94, 96, 181
уурга 137
уур муутай 19, 96
уур хилэн 94
уусан 64
уут 36, 37
уух 54, 72
ууц 132, 135
уу цагаан чихэр 2
уушиг 29
уушигны өнгө 29
ухаан 25, 89, 111, 112, 125, 159, 179
ухаан, билэг 89
ухаант 111
ухаантан 93, 169
ухах 8, 21, 115
ухна 158
ухсан 8, 43, 118
учир 9, 26, 29, 35, 58, 63, 133
учир шалтгаан 35, 63
учрах 54, 68, 78, 81, 96, 102, 103, 104, 117, 137
уялага тархаан 49, 94
уяман өвчин 136
уян найлаг 60
уян найлзаг (найлзуур) 47
уясан 77

Ү

үг 6, 14, 15, 23, 28, 29, 31, 38, 40, 41, 48, 50, 51, 61, 63, 68, 72, 83, 94, 97, 98, 110, 115, 124, 127, 128, 133, 146, 166
үгтээх 12, 64, 73, 112, 114
үгүй 2, 4
үг хариулах 15
үг хэтэрсэн 14
үгээ баран бартал 15
үгээ бэхлэ 39
үгээгүү 110
үгээ дуулах 133
үдийн газар 131
үдийн хойно 131
үдлэгийн бэлэг 11
үдлэгийн хадаг 11
үдлэх 77, 132
үдлээд 132
үдүүл 11
үдшийн бүрий 31, 177
үдшийн цаг 31
үдшил 11
үдэх 12
үдэш 43, 85, 100, 101
үе 9, 36, 84, 85, 87, 100, 105, 159, 160, 184
үелзэн үймэн 163

үер 50, 151, 168
үерлэх 110
үес 58
үет цагаан өвс 74
үе, учир 9
үе үеэс 85
үжирсэн 81
үзсэн 51, 67, 160
үзүүлэх 67, 68
үзүүр 2, 52, 71, 90, 112, 130, 131
үзүүр мохсон 131
үзүүрт хүрсэн 131
үзүүрхэл 36
үзэв 72
үзэг 61, 127
үзэл 65, 98, 166, 183
үзэм 34
үзэмжтэй сайхан 23
үзэсгэлэн 83, 93, 117, 135
үзэсгэлэнтэй 7, 93, 136, 137
үзэх 41, 50, 65, 66, 67, 79, 105, 148, 187
үзэх дүр 66
үйлдвэр 164, 181
үйлдсэн 31, 108
үйлдэгтүн 26, 109
үйлдэгч 21, 80
үйлдэгч, увадини, багш 21, 80
үйлдэх 31, 63, 75, 100, 102, 108, 109, 110, 122, 129, 182, 183
үймэн 4, 9, 150, 163
үймэн наадах 9
үймэх 111, 136, 145, 146, 160
үймээн 80, 106
үйрмэгшир 81
үлгэрлэбээс 48
үлдвэр 19, 26, 114, 183
үлдсэн 13
үлд, хөөх 13
үлдэл 5
үлигдэхүүн 92
үл тэнхэх (тэнхрэх) 32
үл умартах тэмдэг 56
үл хугалах 14, 16, 32, 35, 38, 39, 43, 44, 49, 53, 56, 75, 76, 77, 83, 87, 88, 109, 121, 122, 123, 142, 149, 151, 153, 166, 182, 186, 189
үл чадах 38, 43, 75, 122
үлшгүй 92
үлэх 132
үлээх 97, 98, 114
үмх 16, 121
үмхий 5
үмхлэх 42
үмхсэн 16, 33
үмхэх 32
үндэс 36, 47, 78, 130
үндэслэсэн 36
үнс 45, 69
үнсэх 88, 128, 151
үнэ 26, 110, 147, 160, 179
үнэ их 26
үнэмлэхүй 53, 76
үнэмших 153
үнэн 6, 79, 121, 126, 155, 170, 179
үнэн үг 6
үнэр 39, 76, 110, 114
үнэртэх 76
үнэхээр 40, 46, 57, 152, 191
үргэлж 18, 63, 66, 74, 86, 100, 111
үргэлж агч 63
үргэлжид 18, 35, 70
үргэлжилсэн үг 133
үргэлжлүүлэн 184
үргэлжлэл 46, 50
үргэлж тойрон 18, 63, 66, 74, 86, 100, 111
үргэсэн 81, 150
үрийн гол яс 133
үртэс 147
үрэвтэс 140
үс 12, 13, 93, 104, 126, 137, 159, 167, 173
үсгийн цэг 131
үс гэзэг 159
үс зулгарсан 12, 13, 93, 104, 126, 137, 159, 167, 173
үсний оронцог 13
үсний сэв 12
үсний үзүүр 71
үснэр 71, 98, 112, 129, 147
үст зузаан цэмбэ 28
үсэг тоолон дарах 133
үсэргэ 147
үсээ асрах (засах) 32
үсээн хяргасан, тоймог 32
үсээ үгтээх 12
үсээ хяргасан 13
үү 136, 150, 155, 167, 169, 185
үүд 36, 73, 89, 166, 176
үүдний дэргэд 37, 80, 148
үүдний саравч 37, 80, 148
үүдний углуурга 37, 80, 148
үүдсэн 14, 23, 24
үүдэч 36
үүнчлэглэх 44
үүр 10, 70, 86, 132
үүргэнэ 158
үүрд 35, 100, 155
үүр цайх 10, 70, 86
үүрэг 17, 20
үүрэг буулгах 17
үүрэг үүрэх 17
үүсгэл 13
үүсгэсэн 14
үхрийн 9, 174
үхрийн мах 9, 174
үхсэн 25, 33, 103, 168, 170
үхүн хорхой 74
үхүүлэх 149
үхширэх 177
үхэл 53, 125
үхэн алдав хэмээнэ 75
үхэр 32, 54, 86, 87, 101, 104, 105, 106, 121, 126, 165
үхэр богширго 32, 54, 86, 87, 101, 104, 105, 106, 121, 126, 165
үхэрч 87, 104
үхэрчин 28
үхэтхийсэн 36, 60
үхэтхийх 115
үхээрийн 2
үхээрийн буг 74
үхээрийн газар 74
үхээрийн хүнс 74
үхээрийн шувуу 2

Ф

фүн 9

Х

хаад 129
хаалга 29, 34, 36
хаалгач 36
хаалгын зай 37
хаалгын оньс, хөшүүр 37
хаалт үгүй өглөг 63
хаан 35, 48, 183, 192
хаана 14, 23, 24, 36, 176
хаана буй 24
хаана ганц 36

хаана нэгэн 36
хаана хол 23
хаан төр 35, 48
хаан хатан ад 35
хаасан 6
хаван 10, 125, 150
хавар 93, 175
хавиах 158
хавирах 82, 175
хавирга 143
хавиргалан хэвтсэн 30, 143
хавис 130
хав нохой 150
хав оруулах 40
хавсарсан 15
хавтага 17, 22, 66
хавтас 2, 37, 170, 179
хавх 24, 137
хавхаас 15, 16
хав харанхуй 20
хав харлах 69, 85
хавхлах 6, 15
хавцал 25, 28, 162
хавцгай 103
хавчих 180
хавьяасан 67
хавьяах 64
хавьяа (хамаа) 31
хаг 50, 77, 82, 177
хагалах 6, 46, 81, 126, 139, 140, 145, 162, 170
хагарах 52
хагас 74, 101, 132
хагацал 7
хагацуулах 16, 93, 113
хаглах 45
хад 109, 173
хадаас 69, 137, 148
хадаг 7, 11, 14, 163
хадам 10, 27, 37, 61, 126
хадам эгч 61
хадам эх 37
хадам эцэг 10
хадгалав 57
хадгалагтун 51
хадгалан 59
хадгалсан 46, 181
хадгалуулах 46, 57
хадмал 51, 167
хадны 11, 48
хадны архи 48
хадны гүрвэл 11
хадсан 43, 77, 189
хадын гүрвэл 110, 130
хажуу цоорхой 29, 90, 100, 143
хазгай 4, 155
хайварч 60
хайлаас мод 155
хайлах 79, 91, 169, 181
хайлмал 141
хайлсан ширэм 20, 141, 144
хайлуулах 171
хайнаг 137
хайр 78, 82, 87, 107, 130, 179
хайрга 82
хайр ихтэй 130
хайрла 131, 156, 157
хайрлах 15, 45, 87, 130
хайртай 102, 128
хайрхаг 27
хайс 18, 20, 79, 102, 108, 134, 138, 145, 147, 177
хайч 19, 48
хайш хэрэг 44, 47, 49, 57, 128, 145
хайш хэрэг болон одож 49
хайш яайш 43, 44, 47, 49, 57, 128, 145
халаах 75
халаг хоохой 4
халбага 15, 17, 19, 70
халгай 145, 184
халдаж 130
халдах 33, 38, 114, 167
халдвар 167
халдсан 26, 33, 99, 112, 114, 119, 188
халзан 24, 28, 39, 65, 95, 107, 125, 141
халзан галуу 24, 28, 39, 65, 95, 107, 125, 141
халирах 180
халитран бүдрэх 81
халитрах 81
халиу 176
халтай 8
халтар 34, 85, 139, 161, 177
халтар бултар 85
халтирах 84
халуулах 177, 181
халуун 49, 94, 131, 132, 150, 154, 157
халуун ус 49
халууны жийрэг 131
халуу цэцэг 46
халхавч 51, 79, 127
халхалга, нөхлөг 30
халхлах 37, 186
хальс 10, 11, 28, 98, 102, 169
хальс, хөрс 10, 11, 28, 98, 102, 169
хамаг төрөлхтөн 11, 12
хамаг юм 44
хамалдаг 137
хамар 89, 167
хамсруулсан 84
хамтадах 120
хамтатгасан 84
хамуу 19, 43, 156
хамхаг 159
хамхуурс 98
ханал 40
ханах 63, 128, 133, 136
хангал 13
хангах 10
хангинах 6, 23
хангинуур 157
хангир жингэр 20, 173
хандлага 182
ханиад 48, 165
ханиах 165
ханилсан 34, 68, 120
хануур 130
ханхлах 72, 76
ханцуй 97
хань 14, 22, 75, 83, 84, 86, 94, 140, 149
хань татсан 14, 140
хар 10, 23, 25, 27, 28, 29, 37, 74, 79, 80, 85, 86, 87, 89, 94, 97, 98, 99, 104, 106, 114, 120, 122, 129, 133, 134, 135, 150, 161, 169, 174, 177, 185
хараалч 125
хараацай 16, 17
харавтар 151
хар агар 74, 185
харайх 52, 53, 111
харалган сохор 45
харалдай 91
харам 55, 174
харанхуй 20, 123, 126, 176, 177
хар байван 133
хар бургас 29
харгис 23, 64, 69
хар гич 10

хар дарах 27
харз 66, 165
хариу 36, 76, 77, 163, 164
хариулан чадах 33
хариулга 149
хариуцагч 34
хариуцах 14, 55
харлан 11
харлиг 114, 125
хармаг 128
харсан 67
хар тугалга 23, 134
харуул харагч 33, 65
хар үг 28, 97
хар хийх 10, 23, 25, 27, 28, 29, 37, 74, 79, 80, 85, 86, 87, 89, 94, 97, 98, 99, 104, 106, 114, 120, 122, 129, 133, 134, 135, 150, 161, 169, 174, 177, 185
хар хөө 177
хар хул 25, 135
хар хур 150
харц 41, 183
харцага 19
харш 33, 99, 142
хар шар 10
харшлах 32, 45, 72
харшуулах 6
харш хурах 33
харьяалах 158
харьяат 41, 48, 64, 181
харьяат аймаг 41
харьяат иргэн 41, 48, 64, 181
хас 82, 142
хасагдах 33, 114, 117
хасаг тэрэг 168
хасаж гүжирлэх 10, 42, 62, 101, 174
хасалт 115
хасах 11, 33, 37, 102, 104, 110, 170, 181
хатавч 36, 70, 152
хатан 16, 35, 54, 92, 180
хатангадах 61
хатангатах 63
хатан хараацай 16, 35, 54, 92, 180
хатгалдах 159
хатгасан 33, 127, 129
хатгах 120, 130, 137, 146, 148
хатингар 10, 120, 160
хатуу 9, 13, 21, 23, 24, 27, 68, 151, 182
хатуу архи 24
хатуужил 5, 67, 161
хатуужсан 21
хатуурсан 13
хатуурсан бэтэг 13
хатуу хэмхдэс 27
хатуу хэр болж 9
хатуу, чийрэг 21
хахилаг 25, 128, 159
хахилаг (өрөвтас) 159
хахилаг шувуу 128
хахсан 89
хацар 17, 21
хачир тас 107
хашаа 49, 50, 130, 183
хашгирах 17
хашин 106
хашлага 90, 91, 94, 160, 164, 174
хашраах 68, 89, 132, 173
хаш эрдэнэ 152
хаядаг жад- 37
хаях 13, 84, 102
хиа 179
хиаг 54
хивс 91, 173
хигээс 130
хижиг 85, 153, 160
хижигнэх 156
хий 6, 10, 77, 101, 162, 177, 180
хийд, аглаг 31
хийд, хурал 27, 31
хийсгэх 94, 103
хий хаван 6, 10, 77, 101, 162, 177, 180
хилэгнэсэн 20
хилэгнэх 31, 133
хилэн 18, 94
хилэнгийн хурниа, уурлал 20
хилэнтэн 20
хилэнц 83
хир 26, 76, 134, 158, 159
хир мэдэх 134
хир тэнсэх 134
хир угаах юм 26
хир, хэмжээ 134
хиур 160
хичээл 44, 131
хичээн 63, 114, 131, 149, 182
хичээнгүй 33, 118, 122, 131
хичээх 67, 174, 176
хишүү 179
хов 12, 94, 101, 167
ховд 76, 180
ховдог 13, 42, 66, 162
хов жив 12, 167
ховоо 21, 147
ховор 5
хог 27, 57, 119, 147
хог саг 27, 57, 119, 147
ходоод 99, 102
хоёр 20, 29, 52, 57, 58, 59, 107, 121, 142, 155, 176, 177, 193
хоёр давхар 58
хоёр тохой 20
хоёр түм 57
хоёр хажуу 29
хоёр хувь 57
хоёулаа 59
хожигдох 106
хожигнох 40
хожуул 32, 83, 168
хойг 40
хойно 55, 65, 131, 151, 177
хойт 43, 90, 100, 120, 162, 166, 173, 177, 184
хойт эх 120
хойт эцэг 184
хойшлох 73, 90, 100, 172
хол газар 68
холдвоос 7
холдсон 33
холимог бэлмэг 128
холиос 93
холтгох 181
холхих 162
хол хол 4
холын төвөргөөн 63
хольцсон 77, 81
хоморгоны 10
хоморгоны дотор орсон 10
хомстох 62
хонгил 18, 85, 97, 107, 162
хондор 64
хонжлого 94
хоног 20, 30, 58, 107, 128, 139
хоног амуу 20
хоног будаа 20, 30, 58, 107, 128, 139
хоногширсон 45
хоногшсон 89
хонох 31, 87, 110
хонох газар 31, 110

хонх 77, 97
хонхор 36, 37, 65, 91
хоншоор 78, 135, 151
хоншоорт 63
хоолой 9, 28, 32, 113, 119, 123
хоолой засах 32
хоолой сөөх 9
хоосон 14, 51, 66, 155, 179
хоосон ам 14, 51, 66, 155, 179
хоосон чанар 66, 155
хоосон чимээ 14, 51, 66, 155, 179
хоосрох 66
хор 4, 74, 113
хоргол 109, 110, 160
хоригийг уудлах 134
хорих 13, 35, 134
хормогч 71, 167
хормой 26, 32, 36, 47, 61, 69, 137, 141, 170, 183
хормой, адаг 26, 32, 36, 47, 61, 69, 141, 170, 183
хормой охор 36
хорогдолгүй 132
хоромхноор 154
хороох 6
хорсох 61, 87, 88, 171
хор хор 4
хорчийсон 182
хорь 57
хорьсон 31
хос 47, 75, 102, 110, 146, 152
хостгох 110
хот 6, 21, 94, 99
хотгор 56, 93
хотлоор 71, 189
хот мандал 6
хотойлгох 59
хотол 3
хотолд 3
хотол нэрийттгэл 3
хотол явдал 3
хот, шивээ, хүрээ 21
хохимой 4
хошгоног, 11
хошин 3, 4
хошин, наадам 31
хошного 11, 142, 178
хошного, цагаан мах 11, 142, 178
хошууч 160
хөв 4
хөвгүүн 19, 35, 58, 61, 74, 86, 96, 106, 131, 145, 176
хөвөн 159, 168, 176, 185
хөвөө 14, 71, 91, 94, 96, 123, 164
хөвөөгийн мөсгүүр 71
хөв хөх 72
хөвч 35, 36, 143
хөвч дөхөм 36
хөвчлөх 143
хөгжим 26, 42, 98, 162, 173
хөгжим хангинуулах 162
хөгнөө 165
хөгшрөөд 34
хөдлөх 6, 12, 33, 112, 157, 162
хөдөлсөн 13
хөдөөд хүрээ 36
хөл 8, 35, 37, 134, 135, 154
хөлбөрсөн 38
хөл булаг 135
хөл гар товойх 8
хөлд автах 39
хөлдөх 18
хөлдсөн 18, 22
хөлд халтай 8
хөлөг 24, 26, 70, 148
хөлөглөсөн 49
хөлөглөх 46
хөлс 11, 28, 29, 42, 106, 142, 163
хөлс гарах 11
хөлс нэхэхтүн 29
хөлсөвч 42
хөлсчин 28
хөл хорих 35, 134
хөлчин 33
хөлчөөх 181
хөлчүү 149
хөл шархирах 37
хөм 4
хөмөрсөн 15
хөмрөг 36, 96
хөмрөх 94, 106, 114
хөмүүл 2
хөмхий 186
хөнгөн 47, 152
хөндий 3
хөндий агуй 3
хөндийрсэн мод 136
хөндөх 29, 36
хөнөөсөн 129
хөнөөх 45
хөө 4
хөөмий 4, 9
хөөрөх 95, 162
хөөрхий 61, 72
хөөрхийлөн 185
хөөрхөл 40
хөөрхөлд автах 39
хөөрхсөөр 41
хөөс 112, 119
хөөсөн 79, 120
хөөх 75, 79, 119
хөрвөөх 149
хөрвүүлэх 37
хөрөг 6, 9, 68, 81, 82, 83, 114, 139, 148, 164
хөрөнгө 97, 161, 172
хөрөө 175
хөрөөдөх 53
хөрөөдсөн 13
хөрс 11, 34, 102, 167, 172
хөрстэй 19
хөсөр орхисон шүлс 51
хөтлөгч 89
хөтлөх 7, 20, 23, 95, 125, 178
хөтөл 163
хөтөч 41, 99, 139
хөх 30, 43, 72, 86, 125, 158, 166, 167
хөх будаг 72, 158
хөх будаг- 158
хөх огторгуй 30
хөхөл 102, 164
хөхөмдөг 72
хөхөө шувуу 17
хөхөрсөн 43
хөхүүлсэн эх 120
хөшгөлсөн 130
хөшиг 110, 155
хөшүүн 59, 68, 161
хөшүүн хүзүүт 59
хөшүүр 37, 80, 102, 104
хөшүүрхэх 160
хуажуу 157
хуанди 164
хув 9, 119
хуваарь 31, 172
хувийн 8, 48, 144
хувийн хэмжээ 8, 48, 144
хувилах 14, 33, 38, 87, 96
хувилдаан 28
хувраг 27, 30, 37, 91, 174

хувраг дүртэй хар хүн 27, 30, 37, 91, 174
хувраг хүн 174
хувхай 9, 161
хув хуурай 9
хувцас 5, 25, 26, 31, 49, 85, 97, 98, 99, 149, 159, 162
хувцас засах 26
хувцасны гэр 131
хувцсаа хумих 26
хувь 8, 9, 17, 25, 31, 47, 57, 59, 70, 94
хувьд үл хүрэх 49
хувьтан 160
хувь татах 9
хувь тэгш 47
хугалах 39, 141
хугаслах 9
хугас нугалбар 17
худаг 8, 20, 76, 172
худагт орхисон 69
худалдаа 59, 113, 134, 147
худалдаа дэлгэх 134
худалдааны өлөг 134
худалдааны хуралган (зах зээл) 134
худалдааны эд 38, 134
худалдаачны ноён 134
худалдагч 17, 34, 76, 91
худалдаж авах 59
худалдах 136
худалдсан 129
худал хуурмаг 94, 122, 138, 147, 152, 170, 171, 179
худалч 19
худрага 126
хужирт газар 131
хуй 136, 169
хуйв 47
хуйлах 22, 77, 81
хуйлсан гэр 131
хуйх 93
хул 9, 23, 25, 77, 90, 135
хулан 8
хуланц эцэг 141
хулан чихтэй 8
хулгай 8, 51
хулгана 19, 108, 136
хулгар 139
хулуу 2, 48
хулхи 88
хул шаргал 9
хумбих 10, 179
хумих 13, 15, 26, 146, 180
хумх 99, 107, 187
хуниас 59
хуниаст дэвсгэр 27
хур 28, 48, 49, 138, 142, 150
хураамжлах 67
хураах 53, 55, 83, 84, 179
хуравч 119
хурай 17
хурайлах 17, 157
хурал 5, 27, 134
хурга 165
хурдан 6
хурдан, ирмүүн 25
хурдан мэдэлт 53
хурдан уралдах 6
хурим 28, 30, 67, 155, 168
хуримлах 30
хурлын тогоо 134
хурсан 80, 134, 150, 183
хурсан бүгд 134
хуруу 25, 70, 83, 123, 136, 175
хуруувч 136
хурууны 2
хурьцал 3
хусам 133, 150
хус мод 66
хусран 104, 153
хусран үхэр 104
хусуур 4
хусын хальс, үйс 28
хутаг 7, 26
хутга билүүдэх 27, 50, 99
хутганы ир 27
хутгасан 6, 46
хутгах 11, 45, 181
хутгуур 70
хуудам 152
хуудас 29
хуулах 4
хуулийн бичиг 45
хуулсан 6
хууль 7
хуурагч 11
хуурай 9, 165, 174
хуурай цохиур 9, 165, 174
хуурах 43, 133, 180
хуурмаг 138, 147, 170, 177
хуурс 177
хуурсан 24, 43, 46, 156, 158, 169, 181
хуурсан арвай 46, 169
хуурцаг 24, 38, 149, 156
хуухинах 23
хуухнах 119
хуучин 15, 60, 74, 122, 147
хуучин үг 15
хуучирсан 60, 124
хуц 164
хуяг 19, 26, 47, 151, 180
хуяг дуулга 19, 151
хуягийн хормой 46
хуягт арвай 174
хүдэр 28
хүж 78, 91, 93, 94, 161
хүзүү 10, 32, 54, 59, 185
хүй 134
хүйс 66
хүйтэн 27, 57, 154, 183
хүйтэн амьсгал 27, 57, 154, 183
хүйтэн хүйтэн 27, 57, 154, 183
хүлсэн 7, 22, 46, 84, 119
хүлхсэн 15
хүлхэх 123
хүлцэнгүй 18, 149
хүлчих 18
хүлэгтүн 49
хүлэл 49
хүлэх 7, 18
хүлээгч 7
хүлээс 53
хүлээсээр хүлсэн 46
хүлээх 16, 36, 124
хүмүүжирсэн 32
хүмүүжүүлсэн 13
хүн 10, 11, 32, 37, 61, 71, 83, 106, 122, 150, 169, 174, 183
хүн алахыг дурлагч 71
хүнгэнэх 173
хүнд ачаа үүрсэн 47
хүндлэл 60, 67, 141
хүндлэлийн орон 55
хүндлэх 7, 55, 111, 139, 143, 176
хүнд суух 56
хүнд хөнгөн 47
хүндэд гүрмэл бөс 47
хүнд ястай 162
хүнс 36, 49, 74
хүнсний 34
хүнсний гурил 34
хүргэ 12
хүргэн 7, 121

хүргэх 12, 13, 68
хүрд 23, 52, 96, 181
хүр дүү 61
хүрз 17, 19, 55, 63
хүрсэн 23, 62, 63, 70, 96, 98, 99, 100, 110, 111, 131, 132, 145, 175, 178
хүртсэн 70
хүртэх 18, 70, 100, 103
хүртээлт 71
хүр хорхой 61, 150, 176
хүрхрэл 43
хүрхрэх 38
хүрэл 20, 21, 22, 145
хүрэл тогоо 20, 21, 22, 145
хүрэл хэнгэрэг 22
хүрээ 3, 12, 21, 36, 46, 75, 82, 92, 100, 102, 110, 123, 158, 168, 178
хүрээлсэн 22, 58, 173, 175
хүрээ, сүм 21
хүснэгт 161, 164
хүсэл 81, 92, 141, 153
хүү 13, 24, 105, 172
хүүр 79, 91, 105, 135, 140, 161, 168
хүүрзгэнэ 69, 97
хүүрнэх 120
хүүр тахих 135
хүү сан 24, 105
хүүсэр эм 124
хүүхдийн 22
хүүхдийн өлгий 22
хүүхэд 61, 106, 108, 125, 186
хүүхэн 47, 106, 121
хүүхэн хэл 47
хүч 40, 41, 72, 76, 112, 130, 139, 169
хүчин мөхөс 16
хүчир 16, 32, 59, 169
хүчлэн 114, 129, 185
хүчлэн зүтгэх 129
хүчлэн тэвчих 129
хүчний хөлс 7, 29
хүч оруулах 40
хүчээр эзлүүлсэн 130
хэвийлж 183
хэвийлэх 111
хэвлий 66, 100, 161, 179
хэвнэг 49, 98, 107
хэвтүүлсэн 62
хэвтүүлэх 62
хэвтэх 57, 62, 70, 104
хэвэг 94, 98, 102, 119
хэвэйлэн үйлд (зөвшөлдөн үйлд) 32
хэвэх 84
хэдгэнэ 120
хэдий чинээ 53, 190
хэдэр 4
хэл 9, 12, 16, 39, 40, 41, 47, 56, 68, 98, 127, 166
хэл ам 12, 16, 98
хэлбүүр 35
хэлбүүр мод 35
хэлбэрэх 156
хэлгий 9, 74
хэлний 9, 47, 189
хэлний төлөө 9, 47, 189
хэлний хусуур 9, 47, 189
хэлтгий сар 149
хэлтэр 6
хэлхийх 82
хэлхсэн 36, 67, 82
хэлхсэн чимэг 82
хэл хэлэглэзэх 40
хэлхээ 35, 94, 165
хэлхээтэй 78, 82
хэлэлцсэн 31
хэлэлцэх 31, 72, 124, 164, 171
хэлэх 14, 36, 61, 68, 171
хэм 4, 90, 183
хэмжих 54, 110, 171
хэмжсэн 46
хэмжээ 2, 48, 74, 82, 107, 132, 134, 174
хэмжээ барих 134
хэмжээ гүйцсэн 2, 48, 74, 82, 107, 132, 134, 174
хэмжээ үлэх 132
хэмхдэс, хэлтэрхий 28
хэмхлэх 28, 61, 72, 126, 157
хэмхэрсэн 28, 71
хэмээх 1, 9, 91, 137, 142, 179
хэн 24, 173, 181, 189
хэнгэргийн наадам 42
хэнгэрэг 22, 42, 43, 71
хэн нэгэн 24
хэнхдэг 18, 108
хэр бээр 24
хэрвээ 24
хэргэм 25, 164
хэржигнэх дуу 40
хэрийг тэнсэх 56
хэрмийн ар 130
хэр мэт 44, 53
хэрсүү 28, 57, 77, 95, 181
хэрсэн 33
хэртэйгээр 135
хэрүүл 12, 27
хэрүүл өдөөх 12, 27
хэрхэвч 44
хэр хэмээн 53
хэрцгий 78, 121, 125
хэр чадах 44
хэрчих 57, 72, 178
хэрчихэд 27
хэрчсэн 64, 130
хэрчүүл 64
хэрэг 16, 17, 18, 21, 24, 32, 44, 45, 47, 49, 50, 57, 64, 66, 75, 76, 79, 80, 87, 113, 128, 145, 152, 163, 164, 173, 182
хэрэггүй 22, 23, 26, 61, 80, 88, 123, 134, 151, 152, 155
хэрэггүйд орхи 70
хэрэг даах 17
хэрэглэх цаг 22
хэрэгсэл 47, 128, 148, 153, 162
хэрэгт 24, 44, 45
хэрэгтнийг өргөх 49
хэрэгт товч 45
хэрэг тухай 50
хэрэгт үл авах 44
хэрэгтэй 21, 75, 102
хэрэгтэн 25
хэрэг шийтгэгч 66
хэрэм, балгас 26, 85
хэрэн хэсэгч 35
хэрэх 28, 77, 105, 124, 125
хэрээ 15, 98, 107
хэрээр 44
хэссэн 33
хэсэг 14, 18, 20, 23, 29, 30, 31, 57, 70, 74, 75, 92, 105, 132, 134, 142, 160, 165, 166, 173
хэсэг аймаг 132
хэсэг бусаг 14, 18, 20, 23, 57, 165, 173
хэсэг хуудас 29
хэт бодогч 65
хэтрэх 14, 69, 156
хэтүү 167
хэт шинжлэгч 134
хэтэрсэн 4, 14, 33, 115, 116
хэхрэх 179
хэхэрсэн 37
хээр 8, 109, 143

хээрэх 52
хядуурхах 160
хязгаалалгүй 71, 116
хязгаараас 71
хялайсан 31
хялар 123, 164, 177
хялбар 79, 85, 134, 177, 188, 191
хялбархан 44
хялгана 2, 12
хялгас 42, 130
хямрал 23
хямралдсан 23
хямсаа 47, 133
хянамгай 33, 37, 95, 118, 157, 174, 181
хярвас 69, 144
хяргасан 13, 32, 161
хяргах 81, 110, 118, 144
хярс 120
хяруу 104, 173
хясаа 56
хясал 103
хясах 185
хятад 34, 128
хятруу шувуу 108

Ц

цааз 6
цаазаар цаазласан 12
цаазалсан 46
цааз дуурьсгах 6
цаазлах 46, 72
цав 5, 77, 102, 105, 131, 152, 157, 174
цав барьсан 131
цавгүй 174
цавдах 110
цавуу 2, 95
цав цагаан 5
цав цайсаар 5
цавчилдах 159
цавчин хэрчих 57
цавчлах 122
цавын урьд 131
цавь 162
цаг 22, 31, 58, 61, 74, 75, 87, 93, 101, 123, 145, 175, 177
цагаан 2, 5, 11, 26, 36, 40, 46, 47, 66, 74, 80, 91, 94, 104, 128, 144, 146, 147, 171
цагаан бургас 47
цагаан галуу 2, 5, 11, 26, 36, 40, 46, 47, 66, 74, 80, 91, 94, 104, 128, 135, 144, 146, 147, 171, 192
цагаан жан (гаа) 46
цагаан зан (гаа) 2, 5, 11, 26, 36, 40, 46, 47, 66, 74, 80, 91, 94, 104, 128, 144, 146, 147, 171
цагаан зандан 2, 5, 11, 26, 36, 40, 46, 47, 66, 74, 80, 91, 94, 104, 128, 144, 146, 147, 171
цагаан зүгтэн 128
цагаан мах 11
цагаан өмсөх 80
цагаан тарлан 5
цагаан тугалга 66
цагаан цоохор 5
цагариг 71
цагдуул 124
цагираг 24, 37
цаглагдахуун 92
цаглашгүй 92, 132
цаг хэмжээ 74
цагцаахай бүргэд 29
цагцага бүргэд 29
цадах 33
цадиг 37, 63, 65, 89, 109
цадиг түүх 37
цай 53
цайвар 5, 10, 12
цайвар шар 12
цайны архад 53
цайны сав 53
цайх 10, 70, 86
цайч 53
цалгай 40, 52, 77
цалгайрсан 179
цалгай үг 40
цалгисан 15, 165
цалин 99
цам 53
цам харайх 53
цан 42, 47, 98, 119
цангинуулан 173
цанх 29
царай 40, 108, 140, 144, 187
царай барайх 40
царайгаа 38, 39
царайгаа барайлгах 38, 39
царайгаа бардайлгах 38, 39
цардан шалдаад 48
царцаа 47, 108
царцах 181
царцсан 18, 121
цас 14, 16
цас бороо 16
цасны гүрвэл 74
цаст 4
цастны 11
цастны мэлхий 11
цаст уул 4
цах 95
цахилдаг 77
цахирт шил 24
цахиц 8
цахлай 2, 49, 167
цацаг 14, 98, 146
цацрах 7
цог 79, 92, 112, 124, 187
цог заль 112
цогц 25, 59, 92, 97, 145
цойлс цойлс 51
цол 50
цомлох 112
цоморлиг 134
цомцог 47, 94
цомцойх 128
цонх 19, 29, 76, 104
цоорхой 29, 139, 145, 162, 165
цоохор 5, 19, 28, 185
цоргих 179
цорго 138
цоргот шанага 30
цохилуур шувуу 168
цохилуурын эд 69
цохиур 9, 53, 124
цохиур чулуу 9, 53, 124
цохом гол 42
цохом мөн 38, 42, 89
цохос цухас 4
цочих 12, 29, 41, 110, 118
цочмог 182
цөв 61, 86, 161
цөврүү 49
цөвүүн цаг 61
цөгц 4, 10, 43, 44, 53, 64, 165
цөл газар 31
цөл говь 118
цөлмөх 69, 72
цөлөх 62, 95
цөм бүгд 134
цөмлөх 114
цөмөрхий 82

цөмрөх 81
цөөн үгт 15
цөс 21
цөхрөх 18, 133, 161
цөцгий 35
цувах 10, 14
цуврал 29, 145
цуврал нэгт 29
цувралын уут 37
цуврах 137, 145, 152, 162
цувуулах 120, 171
цув, хэвнэг 49
цул 24, 71, 81
цулбуур 72
цулгуй 37
цулцрах 82
цур 165
цутгамал 165
цутгах 82, 111
цутгуур 69
цуугиа 5
цуугих 3, 43
цуулах 64
цуурга 145
цуучал 49
цухал 25, 75
цухам бодтой 134
цухас гэхийн төдийхэн 58
цухуйсаар 160
цуцал 32
цүлхэгэр 66
цүлхэр 109
цэвэрлэсэн 67
цэвэрлэх 24, 108
цэг 101, 131, 185
цэл хөх 72
цэмбэ 4, 28, 29, 77, 90, 102, 107, 163
цэн 142
цэнгэл 162
цэнгэн наадах 130, 131
цэнгээ 162
цэр 29, 40, 165
цэр нус 40
цэртэй шүлс 51
цэр ховхрох 29
цэрэг 8, 21, 92, 125, 157
цэрэг удирдагч баатар 21
цэсд од 90
цэцгийн хүрээ 12
цэцэг өвчин 71
цэцэн 14, 28, 77, 95, 137
цэцэн үг 14
цэцэн, хэрсүү 14, 28, 77, 95, 137
цэцэрлэг 12, 132
цээж 67
цээживч 24, 67
цээр 65
цээрлэх 137, 147

Ч

чавга 117, 121
чавганц 54
чавхай (хүнд) 56
чагна 59
чагнах 57, 60, 150
чагнуул 185
чагтага 95
чадагч 70
чадал 22, 50, 86, 115, 129, 130, 159, 163
чадал буюу бяр үгүй 22
чадал олсон 130
чадал тэнхээ 129
чадамгай 12, 15, 65, 151
чадархсан 34
чадах 23, 25, 33, 38, 43, 44, 47, 64, 75, 76, 98, 99, 109, 112, 122, 133, 158, 166, 175
чадваас 53
чалх 56, 57, 60
чалх доор 60
чалх дорой 56
чалх доройтсон 57
чалчаа 22, 40
чанад 96, 97
чанар 18, 38, 51, 66, 75, 134, 155, 161
чанасан 117, 129, 136, 138, 145
чанах 38, 129, 133
чанга сул 37
чандага 54
чанх 100
чармай нүцгэн 55
чацаргана 66
чацуу 84
чи 19
чив чив 173
чивэлт 79, 83
чиг 111, 132, 141, 173, 174
чигтгэх 181
чигчий 72
чий 176
чийрс 173
чийрэг 10, 21, 68, 176
чийрэгших 21
чилдантаж 11
чилдантаж харлан турсан 11
чилдэн 85
чилэн ахуй 127
чилэх 61, 62, 74
чилээ 62
чилээ болгоох 62
чимсэн 36, 96, 110, 142
чимх 133
чимхүүр 54, 133
чимэгт бүс 34, 99, 167
чимээ 45, 66
чимээ бага 45, 66
чин зүрх 61
чинсан 49
чинээдэх (чинэх) 134
чиргүүлэг чирэх 168
чирэгдэл 17
чирэх 54, 55, 77, 81, 168, 171
чихний малтуур 60, 61, 141
чихний улиг 60, 61, 141
чихний хормой 61
чихнээ өргөх 60
чихтэй 8
чихэр 2; чихэр. See чихэр
чичрэх 80, 120
чоно 45, 95
чөдөр 37, 38
чөдөр чулуу 37, 38
чөлөө 5, 9, 10, 18, 26, 29, 31, 73
чөлөө айлтгах 31
чөлөө завыг эрэх 29
чөлөө тавих 9
чөлөөтэй 73, 166
чөмгөн 8, 74
чөмгөн бүрээ 8, 74
чөмгөний булуу 8
чөтгөр 81
чулуу 5, 22, 25, 36, 37, 48, 51, 53, 71, 75, 82, 83, 97, 106, 156, 171, 179, 181, 185
чулуун нүүрс 82, 156
чулуун хайр 82
чулууны хаг 50, 82
чулуу тавих 82
чуулган 51, 155
чухаг 5, 6

чухаг дээд 6
чухаг ховор 5
чухал 57, 58, 59, 118, 191
чухал авсан цогц 59
чухал зүрх 59
чухал хэрэг 57
чухал эдлэл 59

Ш

шаа 74, 186
шаазан 5, 138, 140
шаазан хөөрөг 138
шаазгай 10
шаар 48, 61, 86, 95, 114, 119, 133, 161, 182
шаардах 53
шаа торго 74, 186
шавар 16, 18, 21, 36, 50, 54, 74, 79, 80, 82, 83, 93, 102, 107, 114, 115, 138, 172, 177, 185
шавар аяга 16, 18, 21, 36, 50, 54, 74, 79, 80, 82, 83, 93, 102, 107, 114, 115, 138, 172, 177, 185
шавар сав 36, 50, 107, 115, 138, 177
шавар сумт 74
шавар тогоо 16, 18, 21, 36, 50, 54, 74, 79, 80, 82, 83, 93, 102, 107, 114, 115, 138, 172, 177, 185
шавар үйл, хотын үйл 21
шаварчин 137
шавлага 116
шавхарч орхисон 45
шавхах 7, 63
шавхруу 16, 139
шавь 30, 52, 92, 99, 139, 155, 178
шагай 70, 166, 184
шагнах 39, 43, 67
шагшаавад 133
шадар 10, 24, 58, 77, 79, 85, 139, 179
шадар агч 58, 179
шадардах 62
шадар, ойр 24
шаёо хүн (мах иддэггүй хүн) 83
шалбалзан идэх 41
шалбалзах 42
шалбуур 91
шалгадаг 18, 132, 152
шалгадаг мэргэн 132
шалгах 7
шалдах 11, 139
шалиг 69, 110
шалтаглах 47, 60
шалтгаан 35, 63, 182
шалтгаан нөхцөл 35, 63, 182
шалтгаан үр 35
шал шул 26
шамалдаг амтай 15
шамд 73, 114, 115
шамдал 131
шамдах 37, 62, 63, 85, 161
шамдгай 182
шамдлаар 24, 188
шамдлага 114
шамлах 93, 138
шамтав 71, 167
шам шам 39, 44
шан 42, 107, 110, 179
шанага 12, 20, 30, 71, 102, 111, 114, 147
шанаган хорхой 47
шанд ус 73
шантрал үгүй 10
шантрах 22, 92, 105, 121
шанх 12, 71, 146, 164
шан, хөлс, гааль 42, 107, 110, 179
шан (хэмжих нэгж) 42, 107, 110, 179
шаншан шувуу 167
шар 10, 11, 12, 27, 40, 47, 53, 77, 101, 104, 127, 134, 150, 154, 164, 170, 174, 192
шар ангир 40
шар будаг 134
шарваг 57
шарвасти 60
шаргал 9
шар зан (гаа) 154
шарил 10, 167
шарилж 98, 132, 155
шармани 30
шармах 93
шар мод 11, 47
шарсан тоосго 27, 78, 96, 138, 174
шар үсэг 170
шарх 126
шар хар 174
шар харгана 10, 11, 12, 27, 40, 47, 53, 77, 101, 104, 127, 134, 150, 154, 164, 170, 174, 192
шархирах 37
шар шир 104, 164
шар шувуу 150
шастир 7, 67, 128, 165
шат 9, 152
шатаах 119, 177
шахаа 88
шахах 77, 133, 136
шахацгаа 132
шахсан 46, 129, 131
шахцах 129
шашин 67
шивтэр 114
шивших 79, 125
шивэгчин 129, 157, 184
шивэрсэн 137
шигшсэн 129
шигшүүр 20
шид 41
шидэмс 68, 69
шидэх 81, 148
шижин 45, 145
шижин өвчин 45
шийдвэр санаа 53
шийдэм 106, 113
шийдэх 18, 66, 71, 79, 82, 97
шийр 173
шил 24, 25, 86, 94, 121, 169
шилбийн хянгар 40
шилбүүр 47, 78
шилбэ 38, 55, 109
шилбэлзэн 43
шил гүйлгэсэн эд 24, 25, 86, 94, 121, 169
шилжих 12
шилжүүлэх 43, 116
шилийн хонхор 65
шил тасархай 24, 25, 86, 94, 121, 169
шилтгээн 56
шилтэй 43, 56
шилүүс 113, 157
шилэн хүзүү 59
шилээ гэдийлгэ 59
шим 7, 17, 46, 57, 61, 67
шим дусал 17
шимийн тос 130
шимрэх 60
шимшрэх 120
шимэх 54
шимээр 130
шингэн 9, 24, 48, 177, 185
шингэх 54, 66, 68, 69, 142, 173
шинжлэл 15, 166
шинэ 24, 27, 102, 103, 133, 134, 173, 175, 178, 190, 191

шир 4, 104, 106, 164, 180
ширвээтэл 11
ширвээтэх 11, 136
ширдэг 66
ширтэн харах 45, 46
ширтэх 115, 117, 122, 123, 147
ширүүн 12, 72, 122, 130, 133, 162, 171
ширүүн үг 133
ширүүн үгээр эвдрэлцэх 12, 72, 122, 130, 133, 162, 171
ширэм 20
ширэн тах 4
ширэн уут 4, 37, 166, 180
ширээ 20, 45, 63, 66, 185
ширээст дэвсгэр 27
ширээт 20
шовгор 115
шог 91
шоглох 170
шоодгох 85
шоодох 171
шорвог 91
шоргоолж 28
шоргор 102
шохойдох 82
шөвөг 4, 61, 127, 147
шөнийн хувь 25
шөнө 30, 31, 57, 75, 79, 85, 86, 134, 135
шөнө бүр 31
шөнө дунд 135
шөнө дүл 85
шөрмөс 35
шөрөг хатгах 130
шувтан 20
шувуу 2, 3
шугам татах 69
шугуй 5, 85, 132
шударга 37, 76, 82, 148, 177, 179
шулуун 9, 109, 115, 153, 159, 167
шулуун залгавар 159
шулуун хугаслах 9, 109, 115, 153, 159, 167
шумнас 79, 153
шумуул 52, 120, 167
шунал 8, 42, 142, 182
шунах 8, 23, 53, 78, 81, 133, 141
шунх 182
шунхайран 53
шурган үйлдэх 108
шургах 137
шургуулга 113
шуудаар 35, 100, 119, 160, 164
шуудаар орхих 35, 100, 119, 160, 164
шуурга 106
шуухирах 169
шуу яс 21
шүд 33, 82, 133, 151, 174, 175
шүдний буйл 60, 175
шүлс 14, 51, 104
шүлэглэл 46
шүлэглэсэн 8
шүлэнгэтэх 42, 74, 78, 81
шүлэнгэтэх сэтгэл 42, 74, 78, 81
шүтлэг 3
шүтүүл 88
шүтэн барилдсан билэг 65
шүтэх 52, 67, 68, 118, 158, 188
шүтээн 52, 65, 87, 134
шүтээнд мөргөх 52
шүү 147
шүүлгэх 35
шүүмжлэх 36, 144
шүүр 20, 27, 50, 76, 91, 95, 131, 160
шүүрдсэн 67
шүүрдэх 24, 103
шүүрсэн 62
шүүрэл 126
шүүрэх 57, 60
шүүсэн 129, 141
шүхэр 78
шээс 45, 76
шээсний нүх 48, 67
шээсний сав 48
шээс хаагдах 45

Э

эвдрэх 54
эвдэгтүн 51
эвдэрсэн 12, 15, 168
эвдэх 18, 46, 76, 143, 144, 179
эвдээ орсон 131
эвий халаг 185
эвлүүлсэн 38
эврийг сэрвийлгэн 159
эвсүүлсэн 84, 149
эвсүүлэх 54
эвхсэн 66, 67
эвхэх 66, 77, 84
эвцэлдэж тэврэх 23
эвшээх 28, 156, 169
эвэр 24, 30, 34, 42, 60, 91, 96, 158, 165
эвэрших 146
эвэршээл 146
эгнэгт 89, 154
эгч дүү 46, 50, 123
эгшиг 113
эгэл 26, 68, 97, 133, 158, 174, 175
эгэл төрөлхтөн 174
эгэл хүний дүрт 26
эд 5
эд агуурс 95, 136, 166
эд олз 28
эд өлөг 129
эд таваар 5
эдүгээ цаг 75
эелдэг 55, 60, 115, 144
эзлэн дагах 32
эзэн 4, 19, 41, 55, 78, 85, 87, 143, 155
эзэн ноён 55
эл 23, 31, 41, 146, 189, 190
элбэг 115, 121, 124
элбэнх 159
элгэг 131
элгэн өнгө 51
элдвээр 30
элдэв зүйл 26, 89
элдэв эдлэл 21
элдэх 60
элжим тал 124
элс 109
элсүүлэх 80, 83, 84
эл хул 23
элч 39, 80, 98, 105, 107, 122
элэг 51, 65
элэглэх 13, 103, 144
элэнц 152
эмгэн 31, 34
эмгэнэн бархирах 50
эмгэнэх 22, 153
эм дом 127
эмнэг 68, 125
эмтэрхий 48
эмч 77, 127, 183
эмээл 36
эмээх 22, 41, 105
эн 14, 18, 19, 33, 34, 85, 98, 141, 176
эн агуу 34
энгэр 109
энгэсэг 4, 12

эндүүрүүзэй 87
эндүүрэл 16, 23, 87, 103, 137
эндүүрэл үгүй 16
эндүүрэх 26, 53, 75, 123
эндүүрэх газар 26
эн, тураг 18
эн тэргүүн 33
энх суусан 136
энх сууя 22
энх тайван 79
энхэл донхол 170
эн, цацаг 14
энэ өдөр 75
энэрэнгүй 61
энэрэхүй 131
энэтхэг 34
энэ учир 58
энэ шөнө- 75
эр 6, 11, 19, 34, 66, 93, 98, 137, 142, 149
эрбэгнэн 157
эр бэлгийн толгой 6
эрвэн сэрвэн 159
эрвээхий 101, 109
эргүү 63, 126
эргүүлт оньс 22
эргүүлт ховоо 147
эргүүлэг 5
эргүүлэх 13, 178
эргүү тэнэг 63
эргэх 10, 22, 101, 103
эргэцэх 52
эрдэм 37, 97, 155
эрдэнэ 3, 6, 19, 51, 52, 94, 113, 121, 152, 160
эрийн бэлгэ 37, 54, 98, 164
эрийн эрдэм 37
эрс 5, 15, 121, 147
эрс газар 5
эрс ирмэг 15
эрсэн 8
эртнээс 43, 160
эртнээс ёр 43
эрт урьд 43
эрүү 4, 32, 121, 186
эрүүгээ тулах 186
эрүү үгүй 4
эрх 41, 66, 85, 93, 112
эрх баялаг 112
эрхий 72
эрхийвч 72
эрхлэн гаргаж 129
эрхлэх 39
эрх олсон 41, 85
эрхт 112
эр хүн 11
эрхшээл 41
эрхшээл үзэх 41
эрхэлдэг 129
эрхэм 2, 52, 89, 90, 152
эрхэм үзүүр 2
эрхэн, хүчин 16
эрхээр 5
эрхээр болох 74
эрхээр болсон 5
эрчимтэй 40
эрэвгэр 78
эрэг 24
эрэгтэй 11, 31
эрэлхсэн 38
эрэлхэг 98
эр эм 19, 93, 142, 149
эр эм, гэрийн эзэн 19
эр эмийн бэлгэ 34
эрэмших 42, 61, 162
эрэн ядах 134
эрэх 5, 8, 26, 29, 115, 130, 134, 135, 136
эрээ (зураг) 159
эрээлжих 105, 158
эсгий 29, 98, 100
эсгүүр хайч 19
эс шарсан шавар сав 138
эсэргүүцэн шүүмжлэх 36
эсэргүүцэх 36, 84, 173
этгээд 90, 96
эх 12, 27, 32, 33, 37, 49, 92, 97, 100, 106, 113, 120, 121, 122, 126, 145, 153, 157, 184
эх адаг сольсон 32
эхлэв 32
эхний 4
эхний утга 4
эхнэр 12, 31, 56, 57, 64, 84, 90, 95, 101, 103, 106, 136, 154, 158, 159, 161, 167
эхнэрийн авир задарсан 128
эхнэрийн бэлгийн өвчин 135
эх, тэргүүн 33
эхүүн 13, 14
эхэс 166
эцэг 10, 27, 96, 124, 141, 153, 184
эцэлгэ 162
эцэнхий 8, 55, 160
эцэс 54, 68, 103, 123, 176
эцэх 120
эш 6, 50, 56, 154, 165
эш бүлэг 50
ээдмэг 102, 142
ээдэрсэн 137, 177
ээ жигтэй 152
ээмэг 138
ээрүүл 96, 102
ээрэм тал 31, 118
ээрэмтгий 74
ээрэм шаваг 22
ээрэх 21, 40, 75, 106
ээх 57, 76, 80, 82, 181

Ю

юм үл санах 53
юу буй 44
юун бөгөөд 44
юун үзэгдэл 44
юун хэрэг 44
юуны тул 44, 53
юуны тухай 44
юу өгүүлтэл 65
юутай аж 44
юу ч 44, 182
юу ч үл мэдэх 44, 182
юүлэх 93, 94, 103, 109, 115, 117

Я

яарал 67, 160
яарамтай 128
яаран мэгдэн 65, 135
яаран, хурдан, түргэн 32
яаран шамдаж 67
яарах 84, 110, 121, 161
яахин 44
явагдахуун эм 137
явагч үл явагч 35
явагч эр 137
явалдах 36, 57
явах 26, 34, 47, 80, 100, 103, 108, 117, 144
явган 8, 83, 92, 93, 139
явган амьтан 8
явган суух 83
явган цэрэг 8, 92

явдал 3, 5, 32, 34, 42, 95, 105, 132, 138
явдалчин 35
явлаг 150
явуу 32, 161
явуулах 7, 11, 51
явц 34
ягчис 88
ядам хуруу 123
яданга 77
ядартал 23
ядартал хэрэггүй 23
ядах 120, 134
ядрах 40, 68
ядсан 63, 106
ядуу 7, 99, 110, 113
язгуур 16, 50, 56, 57, 59, 72, 78, 120, 125, 130, 160
язгууртан 160
язмаг 3
ял 48, 66
ялаа 65, 120
ялагдал 97
ялангуяа 18, 95, 183
ялархаг 134
ялах 136
ялгавар 18, 172, 175, 178
ялгал 18, 89, 109, 113, 161
ялган шийдэх 66
ялгаруулах 18
ялгах 6, 30, 83, 113, 116, 167
ялгуум 163
ялгуусан 35, 97, 136
ялгуусны 35
ялгуусны төлөөс 35
ялж төгс нөгчсөн 46
ялзарсан 161, 177
ялзархай 46
яллах 72, 85, 132
ялт 85
ялтас 34, 47, 108
ялтас хуяг 47
ял төлөх 66
ялын дээс 81
яльгүй 17
яльцаа бага 45
ямаа 133, 158
ямаан сахалт 139
ямагт 8, 57, 114, 166, 170
Ямандаг 170
ямар зохистой 44, 53
ямар мэт 44
ямархах 33
ямар хэмээн 53
ямарчлан 53
ямлах 36
янаг 61, 136, 153, 166, 172, 180
янаг бус 61
янаглах 45, 60, 61
янагуух 3
янагуух (наад) 133
янгаг 66
яндар 33, 66, 90, 104, 107, 164
янхан эм 54, 81
янцаглах 17, 22
янцгаах 40
янших 142
яр 8, 99, 117, 126, 136, 142, 180
яраглах 40
яргай мод 132
яргайн үр 132
ярзайсан 128
яригтаа 39
яригтаа (аяндаа) 39
яртайх 90
яруу алдар 61
яруу зохистой үг 61
ясны 4
ясны хэм 4
ятга 35, 96
ятгал нээх 30
ятуу 176

ГАРЧИГ

Өмнөх үг	V
Өмнөх үг (монгол бичгээр)	VI
Удиртгал	VII
Удиртгал (монгол бичгээр)	XI
Нэр утгыг тодотгогч сарны гэгээн гэрэл хэмээх дохионы бичиг оршвой	1
Нэрсийн бүгд хэлхээ	195

ISBN 999782331-1

"Соёмбо принтинг" хэвлэлийн үйлдвэрт хэвлэв
УТАС: 976-11-325052, 99569646, 99181421
Facebook: www.facebook.com/soyomboprinting